٢

دکتۆر جەمال ڕەشید فەرەج

فەرهەنگی پزیشکیی دەوەن

ئینگلیزی - عەرەبی - کوردی

نزیکەی شەست و پێنج هەزار
زاراوەی پزیشکیی گرتۆتە خۆ

پێداچوونەوەو ساغکردنەوەو بژارو
هەڵەچنیی چاپ و تەواوکاری:
جەمال عەبدول

J

Jaborandi	جابوراندي: وريقات مجففة لينة تتواجد في أمريكا الجنوبية	جابۆراندی: وشکە گەڵای نەرمی ڕووەکێکە لە ئەمەریکای باشور هەیە
Jacket	سترة	چاکەت
J.,plaster- of –paris	سترة من جبس باريس: قالب من جبس حول الجسم لغرض تصحيح التشوهات	چاکەتە گەچینە: بەرگێکی گەچینەیە بۆ ڕاگرتنی لەش لە شێوەیەکی ئەوتۆدا کە گێڕی پێ ڕاست بکرێتەوە
J.,Strut	سترة المجانين: يقيد بها المجانين أو المصابين بالهياج لمنعهم من أيذاء انفسهم او الغير	چاکەتی شێت: بۆ بەیدەستکردنی شێتو و شێتگیر بووتاوە کونە خۆی نەکەسی تر ئازار نەدات
Jackson's Syndrome	لزمة جاكسون	سیندرۆمی (جاکسون)
Jacksonian	صرع جاكسوني: صرع	فێی جاکسۆنی: جۆرە

Epilepsy	قشوي	فێیەکە بەهۆی ناساغیی هەندێ ناوچەی توێکڵی مێشکەوە پەیدادەبێت
Jacob's Membrane	غشاء جاكسون	پەردەی جاکسۆن، چینی چیلکە و قووچکە (Rods (and cones کانی تۆڕەی چاوە
J.'s Ulcer	قرحة جاكسون	زامی جاکسۆن: خۆرەی دەموچاو (ڕوو)ە بە زۆری لە نزیك قنچکی چاوەوە دەبێت
Jacquemir's Sign	علامة (جاكمية)	نیشانەی ژاکۆمبیە: خاڵێك (پەڵەیەك)ی مۆرە لە لینجە پەردەی زێ (کوز) دیار دەکەوێت لەدوای چوارەمین مانگی ئاوسی لە ژێر کونی میزەوە
Jactitation	تملل	گەوزان؛ گەوزدان: لە کاتی نەخۆشیدا زۆر ئەم دیو و ئەو دیوکردن
Jail Fever	الحمى النمشية	ڕەشە گرانەتێ، تیفۆس
Jalap	جلاب	جەلاپ: ڕەگی ڕووەکێکی مەکسیکە بۆ ڕەوانی بەکار دەهێنرێت
Jar	جرة، قارورة	گۆزەڵە، کووپەڵە
Jasminum	الياسمين	یاسەمین
Jaundice, Icterus	يرقان	زەردوویی
Jaundice, Acholuric	يرقـان لالـوني: لاتوجـد	بێڕەنگە زەردوویی،

	أصباغ الصفراء في البول	زەردوویــی ڕوونــە میــز: هیچ ڕەنگی زراو لە میـزدا دەرناکەوێت
J., Acholuric Familial	يرقان لالوني اسري	زەردوویــی روونــە میـزی خێزانی
J., Catarrhal	يرقان نزلي	درمە زەردوویی
J., Acute Febrile, J., Acute Infective		نیـژە زەردوویـی – تـادار، بێ پەرە زەردوویی تییژ
J., Anhepatic, J., Anhepatogenous	غير كبدي المنشأ	لەجگەر پەیدانەبوو
J., Blue	الزراق	شیینبوونەوە
J., Catarrhal	يرقان نزلي	درمە – زەردوویی
J., Cholangetic	يرقان صفراوي	زراوە زەردوویی
J., Complete	اليرقـان الكامـل: يرقـان مـع وجــود اصــباغ وامــلاح الصفراء في الدم	زەردوویی تەواو؛ دووچاری زەردوویــی بــوون لەگــەڵ بوونی ڕەنگ و خوێیەکانی زراو لە خوێندا
J., Epidemic Catarrhal	يرقان نزلي وبائي	درمە زەردوویی پەتا
J., Hemolytic	يرقــان بــانحلال الــدم (إنحلالي)	زەردوویی بە شیبوونەوەی خوێنەوە
J., Hepatogenic	يرقان كبدى المنشاء: يرقـان مسبب عن بعض أمـراض او اضطرابات الكبد	جگـەرە زەردوویی؛ جگـەر کــــردە زەردوویــــی: زەردووییەك لەبەر هەندێ ناساغیی جگەر پەیـدا بـوو بێت
J., Infectious	يرقان إنتاني (معوي)	زەردوویــــی چــــونیەکە سیرۆمی

J., infectious of the New-born	يرقان الوليد الأنتاني (المعد)	درمه زەردوويی ساوا
J., Latent	يرقان كامن: ازدياد بيليروبين الدم دون تصبغ الأنسجة	زەردوويی شاراوە: زۆر بوونی بیلیرۆبینی خوێن بەبێ ئەوەی شانەکانی لەش ڕەنگ بکات
J., Leptospiral	يرقان اللولبيات الرقيقة	زەردوويی لە پتۆسپايرى، زەردوويی وردەپێچۆکە باریکەکان
J., Malignant	يرقان خبيث	زەردوويی پيس
J., Mechanical	يرقان آلي	زەردوويی میکانیکی، ئامێرە زەردوويی
J., Obstructive	يرقان إنسدادي	بەربەستە زەردوويی
J., Physiologic	يرقان فيسيولوجي	زەردوويی فیسیۆلۆجی، زەردوويی کارمەندامزانی
J., Toxemic, J., Toxic	يرقان تسممي، يرقان سمي: يرقان ناشئ عن فعل بعض السموم كالفسفور والزرنيخ.. الخ	ژارە – زەردوويی: زەردوويی یەک لەبەر هەندێ ژار پەیدا ببێت
Jaw	فك	شەویلاگە، شەویلگە
J.-clonus, J.-jerk	اختلاج (ارتجاف) الفك نفضة الفك	شەویلگە لەرزێ
J.,Lower	الفك الأسفل	شەویلگەی خواروو
J.,Upper	الفك العلوى	شەویلگەی سەروو
Jecur	كبد	جگەر، جەرگ
Jejunal	صائمي	بەرۆژوویی، ڕۆژووانی
Jejunitas, Fasting	صائم	بەرۆژوو، ڕۆژووان

Jejunitis	ذات الصائم، التهاب الصائم	دەردە ڕۆژووان
Jejuno	بادئة تدل على العلاقة بالصائم المعي الصائم	پێشگرێکە بەواتا ڕۆژووان، ڕۆژووانە ڕیخۆڵە
Jejunocecostomy	تفاعز الصائم والأعور، تفمم صائمي اعوري: عملية تفاغم الصائم بالأعور	پێکەوە بەستنی دەمی ڕۆژووان و کوێرە ڕیخۆڵە
Jejunocolostomy	تفاعز الصائم والقولون تفمم صائمي قولوني	پێکەوە بەستنی دەمی ڕۆژووان و کۆڵۆن
Jejunoileitis	ذات الصائم واللفائفي، التهاب الصائم واللفائفي	دەردە ڕۆژووان و ڕیخۆڵە باریکە هەوکردنی ڕۆژووان و ڕیخۆڵە باریکە
Jejunoiliostomy	تفاغر الصائم واللفائفي	دەمکردنەوەی ڕۆژووان و ڕیخۆڵە باریکە
Jejunostomy	تفاغر الصائم	دەمکردنەوەی ڕۆژووان
Jejunotomy	شق (خزع) الصائم	برینی ڕۆژووان
Jejunum	الصائم، المعي الصائم	ڕۆژووان، ڕیخۆڵەی ڕۆژووان
Jelly	هلام	جەلی، جەلاتینی، هێلم
J.,Contraceptive	هلام مانع للحبل	هێلمی دژە ئاوسبوون
J., of Wharton	هلام (وارتون) النسيج الضام الجنيني الهلامي للحبل السري	جەلی وارتۆن: کۆرپەلە شانەی لکێنی هێلمیی ناوک
Jendrassik's Maneuver	مناورة (يندراسيك)	مانۆڕی یەندراسیک
Jennerian	جنري: نسبة الى ادوارد جنر (طبيب انجليزي) مكتشف اللقاح	جێنەری: بەناوی ئەدواردجێنەر (کە پزیشکێکی ئینگلیزی

		بووه) دۆزەرەوەی کوتانە
Jennerization	الجنرة؛ التمنيع بواسطة التطعيم (التلقيح) بلقاح فايروس الداء المخفف	جێنراندن: قەدەغەکردنی بەهۆی کوتانەوە بە پێکوتەی سووکە ڤایرۆسی دەردەکە
Jerk	نفضة: حركة انعكاسية أو لاارادية مفاجئة	ڕاچەنین، ڕاچڵەکین: پەرچە جووڵەیەکی خۆنەویستی ناکاوە
J., Achilles,	نفضة أخيل، نفضة الكاحل؛	ڕاچەنینی ئەچل؛ پاژنە
J.,Ankle	حركة انعكاسية مفاجئة في مفصل الكامل عقيب قرع وتر أخيل أو وتر الدابرة	ڕاچەنین پەرچە جووڵەیەکی ناکاوە لەجمگەی پاژنەدا لە دوای برینی ژێی ئەخیل یان ژێی سمت
J., Biceps	نفضة ذات الراسين او منعكس ذات الراسين	ڕاچەنینی دووسەرە یان پەرچە جووڵەی دووسەرە
J., Crossed	نفضة متقاطعة	ڕاچەنینی یەکتربڕ
J.-finger	نفضة الإصبع	پەنجە ڕاچەنین
J., Knee	الركبة، منعكس الركبة	ئەژنۆ ڕاچەنین
J., Tendon	نفضة الوتر	ژێ ڕاچەنین
Jerkś finger	أصبع جيرك	پەنجەی جێرك: جۆرە نەخۆشییەكە بە نوشتاندنەوە و ڕاست كردنەوەی پەنجە ڕاچەنینێكی پێوەیە
Joffroy's Symptom	عرض (جوفروا)	نیشانەكەی (ژووفروا)
Joint	مفصل	جمگە

J., Ball and Socket	مفصل كروي حقي	جمگەی تۆپ و چاڵ (بەهەموو لایەکدا دەجوڵێت، وەك جمگەی شان)
J., Condylar	مفصل لقماني	دمرپەڕیوە جمگە
J., False	مفصل كاذب	جمگە درۆزنە
J., Ginglymus	مفصل رزي	جمگە دوولایی، دوولاییە جمگە
J., Pivot	مفصل محوري	جمگە تەوەرەیی، تەوەرە جمگە
J., Synarthroido;	مفصل ثابت	جمگەی جێگیر
Jorissenne's Sign	علاقة (جوريسين)	نیشانەکەی (ژۆریسێن) لە سەرەتای سکپڕیدا (ئاوسبووندا) ئافرەت لە پاڵکەوتنەوە بۆ ڕاست بوونەوە دڵی زۆرتر لێ نادات
Joule	جول وحدة شغل او طاقة وتساوي ١٠,٠٠٠,٠٠٠ ارك	جوول، یەکەی ئەندازەی کار یان وزەیە دەکاتە دە ملیۆن ئێرگ
J.,'s Equivalent	مكافئ جول، المكافئ الحراري: المكافئ الميكانيكي للحرارة أو مقدار العمل المستهلك لرفع درجة حرارة باوند (رطل) من الماء درجة فهرنهايتيه واحدة ويساوي ٧٧٢ قدم - باوند	هاوتای جوول، گەرمە هاوتا: میکانیکە هاوتای گەرمی: بڕی ئیشی کراو بۆ بەرزکردنەوەی گەرمیی پاوەندێك ئاو، یەك پلەی فەهرەنهاتیی ودەکاتە ٧٧٢ پێ – پاوەند

Judge	قاضي، حكم	دادگەر، دادوەر
Judgement	محاكمة، حكم	دادوەری كردن
Judicial	قضائي	دادگەری، دادوەری
Judicious	حكيم	دانایانە
Jug	ابريق	مەسینە، لوولێنە
Jugal	١-موصل، موحد (كالينر) ٢- خدي، متعلق بالخد	١- پێكەوەكەر، پێك گەیێن (وەك كەڵەمە) ٢- روومەتی
J.Bone	عظم الخد	كوڵم، ئێسقانی روومەت
Jugate	١- ملتحم ٢- مغضن	١- پێكەوە نووساو، پێكەوە لكاو ٢- چرچ، لۆچ
Juglans	شجر الجوز	دارگوێز
Jugular	ودجي	گەردنی (قورگ و مل)
J. Fossa	الحفرة الودجية	گەردنەچاڵ، چاڵی مل
J. Veins	الأوردة الودجية	گەردنە خوێنهێنەكان
Jugulation	التغلب على المرض: قطع داء المرض فجأة وبسرعة بواسطة العلاج	بەسەر دەردا زاڵبوون: چارەكردن و بنەبڕ كردنی نەخۆشی بەگورج و لە پڕ
Jugulum	النحر، أعلى الصدر	بین
Jugum	منير	كەڵەمە، چەڵەمە
Juice	عصارة	ئاوگ
J., Gastric	العصارة المعدية	ئاوی گەدە: ئاوگی گەدە
J., Intestinal	العصارة المعوية	ئاوی ریخۆڵە: ئاوگی ریخۆڵە
J., Pancresatic	العصارة البنكرياسية	ئاوی پانكریاس: ئاوگی سپڵ، پانكریاس

Jumentous	حيواني الرائحة: ذو رائحة حيوانية قوية يستعمل كوصف للبول	بۆدرِن: گیانەوەرە بۆنێکی تیژە، وەك وەسفی میز بەکاردێت
Junction	ملتقى: موضع إلتحام والتقاء عضوين مختلفين أو نسيجين مختلفين من الأنسجة	جەمسەر: شوێنی یەکگرتن و بەیەك گەیشتنی دوو ئەندام یا شانەی جیاواز
J., Myoeural	ملتقى العصب بالعضلة: موضع التحام العصب بالعضلة التي يتوزع اليها	جەمسەری ڕەگو ماسولکە: لەگەڵ ئەلکاندنی دەمار بەو ماسولکەیەوە کە بۆی دابەش دەبێت
J.,Sclerocorneal	ملتقي الصلبة والقرنية: موضع اتصال الطبقة الصلبة بالقرنية	جەمسەری ڕەقێنیە و کۆرنییە: پەیوەستگەی چینی ڕەقێنەی بە کۆرنییەوە
Junctional	إلتحامي، مفصلي	جەمسەری: پەیوەندی جەمسەر
Junctura	١- ملتقي ٢- مفصل	١- جەمسەر ٢- جمگە
Jungs Method	طرقة (يونغ)	ڕێگەی (یونگ)
Juniper	شجرة العرعر	عەرعەر
Junk	وسادة: وسادة خاصة تستعمل لتوسيد الكسور	سەرین، بالیف: سەرینێکی تایبەتە بۆ شکاوی بەکاردێت
Jupiter	المشتري	جووپیتەر (ئەستێرە یان هەسارەی جوپیتەر)
Jurisprudence	علم القانون	زانستی یاسا، یاسازانی

J.,Medical	الطب العدلي	داده پزیشکی، پزیشکی داد
Jusculum	حساء	شۆربا، چێشتی شله
Justo major	اكبر من العادي او السوى	لەناسایی گەورەتر
Justo minor	اصغر من العادي او السوى	له ئاسایی بچوکتر
Jute	القنب، جوت	گوش، جوت
Juvenile	حدث، صبياني	هـــەرزەکار، منالآنـــه، هەرزەکارانه
Juxta-articular	قرب المفصل	نزیك جمگه
Juxtaglomerular	قرب الكبيبة	نزیك تۆپەڵه
Juxtaposition	قرب، تجاور	نزیك، دراوسێتی
Juxtapyloric	قرب البواب	نزیك ئاشکەوان، دەرگەوان

K

K. (L.Kalriuom)	الرمز الكيمياوي للبوتاسيوم	هێمای کیمیایی پۆتاسیۆم:
	مختصر السعة Capacitty الكاثود Kathode والصفر المطلق	کورتەی فراوانی و کاتۆد و سفری پەتییە
K	مختصر (كمية ثابتة)	کورتەی بڕێکی جێگیر
Ka	مختصر كاثود	کورتەی کاتۆد
Kahlers Disease	داء (كاهلر)	دەردی (کاهلەر)
K. s Law	قانون (كاهلر): تمر الفروع الصاعدة للجذور الخلفية للأعصاب الشوكية بالتتابع من المنطقة الجذرية نحو المستوى الوسطي للحبل الشوكي	دەستوری (کاهلەر): لقە بەرزەڕۆکانی ڕەگەکانی پشتەوەی ڕەگە بڕبڕەییەکان دوا بە دوای یەک لە ناوچەی ڕیشەوە بەرەو ناوەند تێپیەڕ دەبن
Kahns Test	إختبار (كان) للسفلس	تاقی کردنەوەی (کان) بۆ فەرەنگی
Kaif	كيف: حالة هدوء حالم	کەیف: دامرکانێکی

	بسبب ادمان أو استعمال العقاقير	خەوناوییە مرۆڤی تێ دەکەوێت لە ئەنجامی بەکارهێنانی دەرمان
Kakidrosis	عرق نتن: ذورائحة كريهة جدا	ئارەقە بۆگەنە: ئارەق کردنەوەیەکی زۆر بۆگەن
Kakke	تسمية يابانية للبرى برى	ناوێکی ژاپۆنیی بەری بەرییە
Kakosmia	رائحة كريهة	بۆگەن: بۆنێکی زۆر ناخۆش
Kala-azar	كالازار	کالائەزار: دەردێکی کوشندەیە بەتا و کەمخوێنی و لاواز بوون و زلبوونی سپڵ و جەرگ و ئاوبەند دەناسرێتەوە هۆی تووشبوونی لیشمانیا دونوڤانییەبەزۆری منداڵ دووچاری دەبێت
Kali	قلي	قلیە: کاربۆت، یان هیدرۆکسیدی پۆتاسیۆمە
Kaliemia	كاليميا: وجود البوتاسيوم في الدم	پۆتاسیۆمە خوێنێ، کالیمیا: بوونی پۆتاسیۆم لە خوێندا
Kalium	بوتاسيوم	پۆتاسیۆم
Kalopsia	الرؤية الجميلة: حالة تظهر فيها أو تترائى كل الاشياء أجمل مما هي في الواقع	کالۆپسیا: جۆرە بارێکە هەموو شتێکی تێدا جوانتر دەنوێنێ لە باری ڕاستی
Kanavals Sign	ملامة (كنافل): نقطة	نیشانەی (کەنافاڵ)

	شديدة الألم على بعد عقدة واحدة من قاعدة الأصبع الصغير في راحة اليد تدل على التهاب غمد الوتر العضلي	شوێنێکی زۆر بە ئێشە لە لەپی دەستدا ئینجێك لە بنکی پەنجە بچکۆڵەوە دوورە لە هەوکردنی کالانی ژێییدا دەبێت
Kangaroo Ligature	خيط الكنغر: خيوط معمولة من أوتار ذيل الكنغر تستعمل للخياطة	دەزووی کەنگەروو: دەزووی دروومانە لە ژێی کلکی کەنگەروو دروست دەکرێت
Kaolin	كاولين: سليكات الأمنيوم الطبيعي	کاووڵین: سلیکاتی ئەلەمنیۆمی سروشتییە گڵێکی وردە لە پزیشکیدا بەکاردەهێنرێت
Kaolinosis	مرض الكاولنة: مرض رئوي ينشأ من استنشاق تراب الكاولين	کاووڵینۆزز: نەخۆشییەکی سییەکانە لە هەڵمژینی تۆزی کاووڵین (قوڕی خاوێن) پەیدا دەبێت
Kapseal	كابسيل: اسم تجاري	کاپسیل: ناوی بازرگانیی جۆرە کاپسولێکی مۆرکراوە
Karezza	الكاريز: طريقة للجماع يمتنع فيها عن القذف عمدا	کاریزا: جۆرە جووتبوونێکە پیاو بە ئارەزوو نایەلێت ئاوی بێتەوە
Karyo	بادئة تعني العلاقة بالنواة	پێشگرێکە بە واتا ناوك دەردەخات
Karyoblast	سلف النواة: خلية تظهر في بداية سلسلة الكرية الحمراء	کاریۆ پلاست، پێشینەی ناوکدار: خانەیەکە لە

سەرەتای زنجیرەی خرۆکەی سوور دروستبوون دەردەکەوێت

Karyochrome	كاريوكروم: خلية عصبية نواتها تقيل الصبغ بعمق بينما جسمها ليس كذلك	کاریۆکرۆم: دەمارە خانەیەکە، بەتێری ڕەنگ دەکرێت بەڵام لەشەکەی وانییە (ڕەنگ ناگرێتە خۆی)
Karyocyte	المنواة	ناوکدار: خانەیەکی ناوکدارە
Kariogenesis	تكون النواة	ناوک کردن: دروستبوونی ناوکی خانە
Kariokinesis	الانقسام النووي	کاریۆ کینەسز: ناوکە دابەشبوون
Karyology	مبحث نواة الخلية: فرع من مبحث (علم) الخلايا يختص بدراسة النواة	ناوکزانی: لقێکە لە زانستی خانە باسی ناوکەکانیان دەکات
Karyolysis	أنحلال أو ذوبان النواة: حالة من الموات الفيسولوجي تتورم فيها نواة الخلية وتفقد تدريجيا كروماتينها	شیبوونەوە یان توانەوەی ناوک: بارێکی مردنی کارمندامزانییە، ناوکی خانە دەئاوسێ و بەرەبەرە کرۆماتینەکەی ون دەکات
Karyometry	قياس النواة	ناوک پێوان
Karyon	نواة الحجيرة	(ناوک)ی خانە
Karyoplasm	كاريو بلازم: برتوبلازم النواة	کاریۆ پلازم: پرۆتۆپلازمی ناووک
Karyosome	جسم النواة	ناوکە تەن: تەنی ناوک
Katoy, Kata	أنظر الكلمات المبدوءة بالـ	بنوارە ئەو وشانەی بە

	Gata	Gata دەست پێ دەکەن
Katalase	كاتاليز، بيروكسيداز	کاتا لێز، پیرۆکسیدێز
Katathermometer	مقياس حرارة بسوائل: زوج من المحارير الكحولية، احدهما ذو بصلة جافة والآخر ذو بصلة رطبة يسخن الى درجة ١١٠ ف ويعرضان للهواء ويسجل الزمن الذي تستعرض كل بصلة لتهبط حرارتها من ١٠٠ الى ٩٠ م	گرمی شلیێو: بریتییە لە جووتێك گەرمیپێو، یەکێکیان سەلکێکی وشك و ئەویتریان سەلکێکی تەڕی هەیە، تا پلەی ١١٠ف گەرم دەکرێت و دەخرێتە بەر هەوا بۆ ئەوەی بزانین بە چەند پلەی گەرمییەکەی لە ١٠٠ پلە دادەبەزێت بۆ ٩٠ پلە
Keen's Sign	علاقة (كين) ازدياد قطر الساق عند الكعبين عند حدوث كسر في الشظية من نوع (بوط)	نیشانەی (کین) زیادبوونی درێژی تیرە لاق (قطر) لەناستی هەردوو قولە پێدا لەکاتی شکاوی پووتدا
Keloid	جدرة: ندبة غليظة ناشئة عن افراط في نمو النسيج الليفي	کیلۆید، گۆشتپارە: پنتکێکی نەستوورە، لە فرە گەشەکردنی ڕیشاڵە شانە پێك دێت
K.,Cicatricial	جدرة ندبية	گۆشتپارە، پنتك
Keloma	جدرة	گۆشتپارە
Kempner Diet	غذاء (كيمبنر) تشقل على الرز وعصير الفواكه والفيتامينات والسكر والحديد تعطي للمصابين بأرتفاع الضغط والمرض الكلوي المزمن	خۆراکی (کێمپنەر) هەر برنجو ئاوی میوە و ڤیتامینەکان و شەکر و ئاسنە دەدرێ بەوانەی دووچاری بەرزە پەستانی خوێن و کۆنە نەخۆشی

		گورچیلەکان بوون
Keno	بادئة تعني (فارغ)	پێشگرێکە بەواتای بۆش (چۆڵ)
Kenophobia	رهبة الخلاء	چۆڵە ترسی: لەشوێنی چۆڵ ترسان
Keratalgia	الم القرنية	ژانی کۆرنییەی چاو، کۆرنییە ئێشە
Keratectasis	بروز القرنية	دەرپۆقینی کۆرنییە، کۆرنییە دەرپۆقین
Keratin	كيراتين	کیراتین
Keratination	تقرن	کیراتینێن؛ بەکیراتین بوون
Keratitis	التهاب القرنية، ذات القرنية	کۆرنییە هەوکردن
K., Epidemic	التهاب (ذات) القرنية الوبائي	درمە کۆرنییە هەوکردن
K., Interstitial	التهاب (ذات) القرنية الخلالي	ناخە کۆرنییە هەوکردن
K., Marginal	التهاب (ذات) القرنية الهامشي	کەنارە کۆرنییە هەوکردن
K., Phlectenular	التهاب (ذات) القرنية النفطوي	کۆرنییە هەوکردنی بلۆقکردوو
K., Punctate	التهاب (ذات) القرنية المنقطة	خاڵخاڵە هەوکردنی کۆرنییە
K., Purulent	التهاب (ذات) القرنية القيحي	زووخە کۆرنییە هەوێ
K., Reapers	التهاب (ذات) قرنية الحصاد	دروێنە کۆرنییە هەوێ
K., Secondary	التهاب القرنية الثانوي	ناوەنجییە کۆرنییە هەوێ
K., Sicca	التهاب القرنية الجاف	وشکە هەوکردنی کۆرنییە
K., Suppurative	التهاب القرنية القيحي	زووخە کۆرنییە هەوێ

K., Trachomatous	تراخوما القرنيةالسبل، التهاب القرنية الحثري	تەراخومایی کۆرنییە
K., Vascular	التهاب القرنية الوعائي	بۆرییە کۆرنییەی دەماراوی هەوێ
Kerato	بادئة تدل على التقرن او القرنية	پێشگرێکە بە واتا شاخاندن (بەشاخ بوون) یاخود کۆرنییە
Keratoconjunctivitis	التهاب (ذات) القرنية والمنضمة	چاو ئێشە، ومردێنە
Keratoconus	القرنية الخروطية	قووچە کۆرنییە
Keratoderma	١- تقرن الجلد ٢- القرنية	١- شاخاندنی پێست ٢- کۆرنییە
Keratodermia	تقرن الجلد: تضخم الطبقة القرنية للجلد	پێست شاخاندن: ئەستووربوونی شاخە چینی پێست
Keratohelcosis	تقرح القرنية	زامداریی کۆرنییە، برین لە چاو هاتن
Kerato-iridocyclitis	التهاب القرنية والقزحية والهدبي	هەوکردنی کۆرنییە و ڕەنگێنە و برژۆڵەی چاو
Keratoiritis	التهاب القرنية والقزحية	هەوکردنی کۆرنییە و ڕەنگێنە
Keratoleukoma	بياضة القرنية	تانە: پەڵە کەوتنە سەری کۆرنییەی چاو پەڵەیەکی لێڵی سپی لە چاو هاتن
Keratolysis	سلخ البشرة	توێخ هەڵدان: توێخ هەڵدانی پێست
Keratome	مبضع (سكينة) القرنية	کۆرنییە بڕە، کیراتۆم: چەقۆیەکی تایبەتە بۆ

برینی کۆڕنییەی چاو		
کۆڕنیە پێو، کیراتۆمەتر: بەکاردەهێنرێت بۆ پێوانەی چەماوەکانی کۆڕنییە	مقياس القرنية: جهاز لقياس منحنيات القرنية	Keratometer
کۆڕنییە پێوان: کیراتومەتری	قياس القرنية	Keratometry
کیراتۆمایکوز: دووچاربوونی کۆڕنییە بە جۆرە کەڕوویەك	داء القرنية الفطري مرض فطري يصيب القرنية	Keratomycosis
زمانە ڕەشە	اللسان الأسود	K.linguae
کیراتۆپلاستی: کۆڕنییە ڕاستکردنەوە	تقويم القرنية	Keratoplasty
پینەی کۆڕنییە: کۆڕنییە پینەکر، کۆڕنییە پینەسازی	ترقيع القرنية البصري	K.,Optic
ڕاستکردنەوە نەك پێکهاتەیی	ترقيع القرنية التقويمي (التركيبي)	K.,Tectonic
درانی کۆڕنییە، کۆڕنییە دران	تمزق القرنية	Keratorhexis
گلێنە و سپێنە هەوکردن	التهاب القرنية والصلبة	Keratoscleritis
کیراتۆسکۆپی: پشکنینی کۆڕنیە تایبەتی ئەو ڕووناکییەی لە ڕووی پێشەوەی پەرچ دەبێتەوە (دەدرێتەوە)	تنظير القرنية: فحص القرنية وخاصة انعكاسات الضوء من سطحها الأمامي	Keratoscopy
شاخی، گلێنەیی	قرني	Keratose
کیراتۆز، پێست شاخاندن،	تقرن: تقرن الجلد ورم	Keratosis

	قرني	كۆڕنیه ئاوسێ
Keratotomy	شق القرنية	گلێنه بڕین: كۆڕنیه بڕین
Keraunophobia	رهبة البرق	تریشقه ترسێ، بروسكه ترسێ: له تریشقه ترسان
Kerectasis	بروز القرنية	گلێنه دەرپۆقین
Kerectomy	استئصال القرنية: رفع جزؤ من القرنية	كۆڕنیه بڕین، بڕینی گلێنه: لا بردنی بەشێكی گلێنه به بڕین
Kerion	شهدة، داء بثري في فروة الرأس	دەردێكی زیپكەییه له پێخی سەردا
Keritherapy	١- المداواة بحمام البارافين السائل ٢- معالجة الحروق الواسعة محاليل البارافين	پارافینه چاره: ١- چارەكردن به گەرماوی پارافینی ٢- تیماركردنی سووتاوی به شلەی پارافین
Kermes	قرمز، نوع من الأصباغ	قرمز: جۆره ڕەنگێكه
Kernicterus	يرقان نووي	ناوكه زەردوویی
Kernig's Sign	علاقة (كرنك)	نیشانەی (كرنیگ) له هەوكردنی پەردەی مێشكدا دیار دەبێت
Kerosene	كيروسين	كیرۆسین
Keto	بادئة تدل على امتلاك أو وجود مجموعة الكاربوكسيل C=O	پێشگرێكه بوونی كومەڵی كاربۆكسیل C=O پیشان دەدات
Ketogenic	مولد الكيتون: يفتح الاجسام الكيتونية	كیتۆن دروستكەره، كیتۆجەنیك
Ketone	كيتون: أي مركب يحتوي على مجموعة الكاربونيل	كیتۆن: هەر ناوێتەیەك كۆمەڵەی (كاربۆنیل)ی

	CO	(CO)تێدا بێت
Ketonemia	كيتونية الدم: وجود أجسام كيتونية (اسيتون) في الدم	کیتۆنییە خوێنی، کیتۆ نەخۆشی: پەیدابوونی ئەسیتۆن لە خوێندا
Ketonuria	بيلة كيتونية: وجود أجسام كيتونية (أسيتون) في الدم	کیتۆنە میزێ: بوونی تەنە کیتۆنی (ئەسیتۆن) لە میزدا
Ketose	كيتوز: سكر عبارة عن كيتون كحول سداسي الذرة. أي سكر يحتوي مجموعة كاربونيل	کیتۆز: شەکرێکە بریتییە لە کیتۆنی کهولێکی شەش گەردیلەیی (Hexatonic)
Ketosis	الكيتوزية: حالة تنشأ من ازدياد تكون الكيتونات في الجسم	کیتۆز: بریتییە لە زۆر پەیدا بوونی کیتۆن لە لەشدا
Ketosuria	بيلة سكر الكيتوز: وجود الكيتوز في البول	کیتۆزە میزێ، میزی کیتۆزی: بوونی کیتۆز لە میزدا
Kg	كغم: مختصر كيلوغرام	کگم: کورتەی کیلۆگرامە
Kg.-cal	كيلوغرام سعرة	کیلۆگرام، گەرمۆکە
Kg.-m	كيلوغرام متر	کیلۆگرام مەتر
Khat	القات: أوراق شجرة تستعمل منبها	قات: گەڵای ڕووەکێکە بۆ وریاکردنەوە بەکار دەهێنرێت
Khellin	خلين: خلاصة نبات الخل	خەلین: پوختەی ڕووەکی خەل
Kidney	كلية	گورچیلە، گورچك
K., Arteriosclerotic	كلية متصلبة الشرايين	گورچیلەی سووره دەمار (خوێنبەر) ڕەقبوو

K., Artificial	كلية صناعية	گورچیلەی دەستکرد
K., Atrophic	كلية ضامرة	گورچیلەی پووکاوە
K., Cirrhotic	تشمع الكلية	مێوبەندی گورچیلە
K., Contracted	كلية متقلصة	گورچیلە کرژی
K., Cystic	كلية كيسية	گورچیلە کیسەیی، گورچیلە توورەکەیی
K., Fatty	كلية شحمية: كلية مصابة بالنكس الشحمي	پیوە گورچیلە: گورچیلەی تووشی مێوبەند بوو
K., Floating	كلية عائمة	سەرکەوتە گورچیلە
K., Granular	كلية حبيبية	گورچیلەی دەنکۆڵەیی
K., Horseshoe	كلية حدوية	ناڵە گورچیلە
K., Movable	كلية متحركة	بزێوە گورچیلە
K., Polycystic	كثير الاكياس: كلية تحتوي على عدد كبير من الأكياس	فرەکیسە گورچیلە، گورچیلە فرەکیسە: گورچیلەی پڕ لە ژمارەیەکی زۆر وردە توورەکە
Kiesseelbachs Area or Space	باحة (منطقة) كيسلباخ: موضع من الحاجز الأنفي يسهل تثقبه	ناوچەی کیسلباخ: شوێنێکە لە پەردەی لووت بە ئاسانی کونی تێ دەبێت لە بەر تەنکی
Kilo	بادئة بمعنى الف	پێشگرێکە بە واتای هەزار
Kilogram, Kiloliter, Kilometer	كيلوغرام، كيلوليتر، كيلو متر: الف غرام، الف ليتر، الف متر بالتتابع	گرام، هەزار لیترە، هەزار مەترە
Kinecyte	كيلوسايكل: الف دورة في الثانيه	کیلۆ سایکڵ: هەزار خول لە چرکەیەکدا
Kinematics	علم الحركة	زانستی بزووتن: زنیاری

		جووڵه، بزووتنزانی، جووڵەزانی
Kinesiatrics, Kinesitherapy	المعالجة بالحركة: معالجة الأمراض بالحركة أو الرياضة	چاره به بزووتنەوە: چاره کردنی ناساخی به بزووتنەوە و وەرزش
Kinesiology	مبحث الحركة	زانستی بزووتن، جووڵەزانی
Kinesthsia	حس الحركة: الحاسة التي تحس بها الحركة العضلية، الوزن، الوضعية... الخ	هەستی بزووتن: ئەو هەستەی بزووتنی ماسولکه و قورسایی دیار هتد... پێ دەزانرێت
Kinetic	حركي	جووڵەیی
K.Energy	الطاقة الحركية	جووڵه وزه (بزوتن)
Kinetics	علم الحركة	جووڵەزانی، زانستی جووڵانەوە (بزووتن)
Kineto	بادئة تعني المتحرك	پێشگرێکه به مانای بزێو
Kinetotherapy	المعالجة بالحركة	جووڵه چاره، چارەکردن به جووڵان
Kingdom	مملكة	شانشین
K.,Animal	مملكة الحيوان	شانشینی گیانەوەر، گیانەوەره شانشین
K.,Mineral	مملكة الجماد	بێگیانه شانشین
K.,Plant	مملكة النبات	ڕووەکه شانشین
Kink	إلتواء، فتلة	وەرگەڕان، باخواردن، پێچ خواردن
Klebs-Loefflers Bacillus	عصيات كليب لوفلر	چیلکەی کلیب – لۆفەر
Klepto	بادئة معناها سرقة	پێشگرێکه به واتای (دزی)

Kleptomania	جنــون الــسرقة، هــوس الــسرقة: رغبــة جنونيــة في السرقة	دزه شــێتی: ئارەزوویــەکی شێتانەی دزی
Klinefelters Syndrome	لزمــة (كلايــنغلتر) نتميــز بتــضخم الثــديين، وتزايــد الهرمونات المحرضة المنــسلية في البــول وتحــول زجــاجي في الأنابيب الناقلة للمني	سيندرۆمی (کلاینفەلتـەر) زل بــــوونی مـــــەمان و زۆربوونی گونا تــرۆپین لــە میـــزدا و روونبوونـــەوەی لوولە ناو بەرەکانی گون
Klumpke's Paralysis	شـــلل (كلومبكـــة): شـــلل ضــموري لعــضلات الــذراع واليــد مــن آفــة في العــصب الــرقبي الثــامن والظهــري الأول، يحـــصل غالبـــا في الأطفال	ئیفلیجـــی (کوچـــکە): شــەپلەیەکی پووکانــەوەیی ماسولکەکانی بــاڵ و دەست لە ناتــەواویی ملە دەمــاری هەشــتەم و پــشتیی یەکــەم بـــە زۆری لـــە منداڵـــدا ڕوودەدات
Kneading	دلك	گلۆفتن، شێلان
Knee	ركبة	ئــەژنۆ، چــۆك: جمگــەی نێوان ڕان و لاق
K.-cap	الرضفة	کلاوەی ئەژنۆ
Knee jerk	نفضة الركبة	ڕاچەنینی ئەژنۆ
K., In Knock Knee, genu valgum	ركبة حنفاء	ئەژنۆی ڕاست
K.,Locked	ركبة لكاء	ئەژنۆی لێکداو
K.,Out, Genu Varum, Bowleg	ركبة روحاء	ئەژنۆی لێك دوور
Knee-chest Position	الوضع الركبي الصدري.	بــاری بەســەر ئــەژنۆ و سنگدا کەوتن

Knee-Elbow Position	الوضع الركبي المرفقي	بـاری بەسـەر ئـەژنۆ و ئانیشکدا کەوتن
Kneeling	البروك	بە چۆکدا هاتن
Knife	سكين	چەقۆ، کێرد
K., Beers	سكين (بير): سكين ذو نصل مثلث الشكل يستعمل في عمليات الساد واستئصال عنبات القرنية	چەقۆی (بییر): چەقۆیەکە تیغێکی سێ گۆشەی هەیە بۆ برینسازی ئـاوی سپی و برینـی گرێـی کۆرنییـە بەکاردێت
K., Cataract	سكين الساد: سكين لقطع وشق القرنية في عمليات الساد	چـەقۆی ئـاوی سـپی: کۆرنیە بـۆ درینی کۆرنیە لـە برینسازی ئاوی سپیدا بە کاردێت
K., Listons	سكين (لستون) سكين ذو نصل طويل يستعمل في عمليات البتر	چەقۆ (کێردی) لیستۆن: چـەقۆیەکی درێـژە (تیغەکـەی) بـۆ برینـەوە بەکاردێت
Knot	عقدة	گرێ
K.,Double	عقدة مزدوجة	جووت گرێ
K.,Surgeons	عقدة الجراح	گرێی برینساز
Knuckle	برجمة الجهة الخلفية لأي مفصل سلامي	گرێـی ئەنگوسـت، گرێـی پەنجـە، کەشـك، قـەف ڕووکـاری پـشتەوەی هـەر جمگەیەکی گرێیەکان
Koch's Bacillus	عصية (كوخ)	چیلکە (باسیل)ی کوخ

Kocher's Forceps	ملقط (كوخر)	مقاش (فورسێپی) کۆخەر
Koilo	بادئة معناها مقعر، تقعر	پێشگرێکە بەواتای چاڵ، چاڵ بوونەوە
Koilonychia	تقعر الأظافر	نینۆک چاڵبوون، نینۆک کەچکی
Koilosternia	قمعية الصدر	سنگ چاڵی، سینە چاڵی
Koilonia	١- جماعي: عمل جماعي كما في الحجرات المختلفة للنسيج الواحد ٢- جماع	١- گشتی، هەرەوەزکاری وەک لە ژوورۆچکەکانی (خانەکانی) یەک شانەدا ٢- جووت بوون، گان
Koip- See Colp	أنظر إلى المكان التي تبدأ بـ Clop	بنوارە ئەو وشانەی بە Colp دەست پێ دەکەن
Konometer	مقياس الغبار: جهاز لعد عدد ذرات الغبار في الجو	تۆزپێو ، کۆنۆمیتەر: ئامێرێک بۆ پێوانی وردیلەی تۆز لە هەوادا
Kopf-tetanus	كزاز الرأس: الكزاز الذي يعقب جروح في الرأس خاصة قرب الحاجب وتشبه اعراضه اعراضي داء الكلب وتكون مميتا احيانا	دەردەکۆپانی سەر: دەردێکە، بەدوای برینداربوونی سەردادێت، بەتایبەتی نزیک برۆ، نیشانەکانی وەک هی هاری وایە
Koplik's Spots	بقع (كوبلك) او علاقة (كوبلك): تشاهد في الغشاء المخاطي للخدين والشفتين للمرضى في الأدوار المبكرة	پەڵەکانی (کۆپلیک) یا نیشانەی (کۆپلیک) لە لینجە بەرگی کولم و لێوەکانی نەخۆش دیاری

	للحصبة	دەدات لــــە ســــەرەتای سووریژەدا
Koroscopy = Corescopy	تنظير البؤبؤ	کۆرۆســـــکۆپی: بیبیلــــە پشکنین
Korsakffs Psychosis or Syndrome	لزمة (عصاب) (كورساكوف)	سیندرۆمی کورساکۆڤ
Kr., Krypton	كريبتون: عنصر كيمياوي غازي خامل يتواجد في الهواء الجوى عدده الذري ٣٦ ووزنه الذري ٨٣,٧ ورمزه Kr	کریپتـــــۆن: تـــوخمێکی کیمیـایی گـازی سـسته لـه هــەوادا هەیــە، گەردیلــه ژمارەکـــەی ٣٦ و کێـــشی گەردیلــــــەیی (٨٣,٧)ە و هێماکەی (Kr)ە
Kraurosis	يبوسة: تيبس وضمور احد الأعضاء وخاصة الفرج	وشـکی، وشـك داهـاتوویی، هەڵقرچـاوی وشـکەهەڵاتن و پووکانـەوەی ئەنـدامێك، بە تایبەتی قوز
K.,vulvae	ضــمور الفــرج: تيـــبس وضمور الفرج	قــوز پووکانـــەوە: وشـــك هـەڵاتن و چروسـانی قـوز (زێ)
Kreo- See Creo	بادئة بمعنى لحم	پێشگرێکە، بە واتا گۆشت
Krypto- See Crypto	بادئة بمعنى اخف، مستور	پێـــشگرێکە بـــە واتـــا، شاردراوە، داپۆشراو
Kryptomnesic	اللاوعي: مخفي في الذاكرة	نەئاگایی، نەست: لـە یاددا شاردراوە
Krypton	كريبتون	کریپتۆن بنوارە Kr

K. U. B	مختصر الكلية Kidney، الى ureter والمثانة Bladder	كورتـــــەی گورچـــيلەی Kidney، ureter و ميزلدان Bladder
Kupffer's Cells	خلايا (كوبفر)	خانەكانی (كووپفەر)
Kussmauls Aphasia	حبسة (كوسماول) تباكم (Volvmtary Mulism) يحدث لدى المجانين	لالـــــی (كووسمـــــــاول) خۆلالكردنێكە لە هەندێ شێتدا ڕوودەدات
K.s Coma	سبات (كوسماول)	بێ هۆشيی (كووسماول)
K.s Disease	داء (كوسماول)	دەردی (كووسماول)
K.s Pulse	نبضة (كوسماول)	پرتەی (كووسماول)
K.s Respirations	تنفس (كوسماول)	هەناسەی (كوسماول)
K.s Symptoms	أعراض (كوسماول)	نيشانەكانی (كوسماول)
Kv,: Kilovolt	كيلوفولت: الف فولت	كيلۆ ڤۆڵت: هەزار ڤۆڵت
Kw.:Kilowatt	كيلوواط: الف واط	كيلۆوات: هەزار وات
Kwashiorkor	كواشـيوركور: اسـم معنـاه (الطفـل الـذهبي) أو (الولـد الأحمـر) يطلـق علـى مـرض في الأطفـال عـن نقـص في التغذية وتناول الأذرة يتميز بتـورم الوجـه والأيـدي والأقـدام وظهـور بقـع متغـضنة سـوداء علـى الـركبتين والمرفقين ينتـشر في جنـوب ويمثـل أن يكـون نوعا من البلاكرا	كواشـيۆركۆر: مانـای، سـاوا زێڕينە، يـان سـوورە منـاڵ: نەخۆشـــيەكی منالانـــە لەبـەر خـۆراكی ناتـەواو و گەنمـە شـامی خـواردن پەيدا دەبێت، دەم و چاو و قاچ و دەستی دەئاوسێنێ، پەڵـــەی چرچـــی ڕەش لەســـەر ئـــەژنۆ و ئانيـشكەكان دەردەكـەوێت، ڕەنگـە جۆرێـك بێـت لـە

پەلاگرا.

کیلۆ وات – سەعات	كيلو واط - ساعة	Kw.- h. : Kilowatt – hour
پێ گێری: یان شێواوییە لەپێ چووەکان	حنف القدم: أو التشوهات المشابهة للقدم	Kyllosis
شەپۆلکێش، پەستانکێش: ئامێرێکە گۆڕانکاری و شەپۆلەکانی پەستانی خوێنبەر و... تا تۆمار دەکات	مخطط التموجات: جهاز لتسجيل التغييرات أو التموجات في الضغط الشرياني ... الخ	Kymograph
قژ لوول	متموج الشعر	Kymotrichous
سەگە ترسێ: کەسێکی لە سەگ ویا لە دوچاربوونی هاری بترسێت	رهبة الكلاب أو الكلب: الخوف من الكلاب أو داء الكلب	Kynophobia
قەمووری، کۆمی: شوێنە کوماوەکەی پشت	الحدبة	Kyphos
کایفو سکولیسیز: پشت کوماوەیی و بە تەنیشتاگێربوون	الحدب والزور	Kyphoscolisis
قەمووری، کۆمی	الحدب	Kyphosis
پێشگرێکە پەیوەندی بە زێ (کوز، قوز)ەوە دەر دەخات	بادئة تدل على العلاقة بالمهبل	Kysthe- Kystho- Colpo

L

L	L مختصر للكلمة اللاتينية: Left يسار، Light ضوء، Libre طن، ميزان، Litre يتر، Length طول، Lumber قطني (للفقرات)	L بە کورتی لە جیاتی وشەی لاتینی: Left ه چوپ، Light ڕووناکی، Libre پاوەن، تەرازوو Litre لیترە، Length درێژی، Lumber سێبەندەیی (بڕبڕە)
La	الرمز الكيمياوي لـ (لانثانوم)	هێمای کیمیایی (لانثانۆم)
L. and A	مختصر لعبارة light and accomodatiom الضوء والتكيف	کورتەی دەستەواژەی ڕووناکی و ڕاهاتن
Labia, Plural of labium	الشفاه (جمع شفة) او الأشفار جمع شفر	لێوان (کۆی لێو) کۆی (لێو) یان (لچەزێیەکان)
L.majora	الشفران	لچە (لۆچە) زێ: لچە گەورەکان

L.minora, The nymphae	الشفيران	لـــچۆكه زێ: لـــچه بچووكەكان
Labial	شـفوي، شـفري: متعلـق بشفة، أو بشفر شفهي	لـچی، لێـوی: پەیوەنـدی لچ یان لێو یان لۆچه زێ
Labialism	تلفظ أو تكلم شفوي	گۆكردن، یان ئاخاوتن
Labidometer	: آلـة لقيـاس رأس الجـنين داخـل الحوض	كەللە پێو: ئامرازێك بۆ پێوانی سەری (كەللەی) كۆرپه لە ناو (حەوز) دا
Labile	غير ثابت	جێ نەگیر: خلیسكان، لە شوێنێكەوە بۆ شوێنێكی تر جوولان، ئۆقره نەگر، نائارام
Lability	اللاثبات	جـێ بـەخۆ نـەگری، ئۆقره نەگرتن، نائارامی
Labio	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالشفاه	پێـشگرێكه، بـەواتای پەیوەنـدی بـە لێوانـەوە نیشان دەدات
Labiochorea	كوريـا الـشفة: حركـات كوريـة في الـشفتين مـع تمتمة (فأفأة) كلامية	لێوه كوریا، كۆریـای لێـو: جوولـە جـوولی كوریـایی لێوان (لێو و لـچ) لەگـەڵ پسه پس كردن
Labioglossolaryngeal	شـفوي لـساني حنجـري: متعلـق بالـشفتين واللـسان والحنجرة	لێـو و زمـان و قـورگی: پەیوەندی لێو و زمـان و قورگ
Labiology	دراسـة حركـات الـشفتين أثناء التكلم والغناء	لێـوزانی: لێكۆڵینـــەوەی جوولــەی لــچ و لێــو، لـەكاتی گـۆرانی وتـن و ئاخاوتندا

Labiomancy	الأستشفاه لغة الشفاه: فهم كلمات المتحدث بمراقبة حركات وجهة وشفية دون سماع صوته	لێو خوێندنەوە: لە وشەکانی بەرامبەر گەیشتن لەکاتی ئاخافتندا بە وردبوونەوە لە بزوتنەوەی لێوانی بێ ئەوەی دەنگی ببسترین
Labioplasty	تقوم الشفة: أية عملية تجميلية على الشفاه	لێو ڕاستکردنەوە: هەر کردەیەکی جوانسازیی لێو
Labiotenaculum	ملقط الشفة: آلة تثبت الشفاه أثناء العملية الجراحية	لێوگرە: ئامرازێکە بۆ گرتنی لێو لە کاتی برینسزیدا
Labium	شفة، شفر: أي عضوي شفري الشكل مطلقا	لێو، لچ: هەر ئەندامێک لە شێوەی لچ و لێو دابێت
L. majus pudenda	الشفر الكبير	لۆچە زێ، لچی گەورەی زێ
L. minus pudenda	الشفر الصغير	وردە زێ گنجە زێ، لچی بچووک(ی زێ)
Labor=Labour = Accojchment = Confinement = parturition = Travail	ولادة، وضع، مخاض	زایین، زایشت، منداڵ بوون، زان، ژان
L., Artificial	ولادة محدثة، ولادة صناعية: الولادة المفتعلة بوسائل آلية او خارجية	دەستکردە زان پێک دێت بە هۆکاری دەستکرد یان دەرەکی جێبەجێ دەکرێت

L., Atonic	ولادة رخوية: الولادة المتأخرة بسبب رخاوة الرحم (أرتخاء في العضلة الرحمية)	خاوە زێ، درەنگە زێ، بەهۆی خاوبوونەوەی ماسولکەکانی منالّدانەوە
L., Complicated	ولادة مضاعفة: الولادة التي تحدث أثناءها اختلاطات كالإختلاجات والنزف... الخ	ئالۆزە زێ: ئەو زانەیە، کە تێکەلّ و پێکەلّی و لەرزین و خوێنپژان و شتی تری لەگەلّدا دەبێت
L., Dry	ولادة جافة: الولادة التي يحدث فيها نقص في السائل السلسلي	وشکە زێ: زایینی وشك، وشکە زایین مندالّ بوونێك کە سەراوەکەی لە ئاسایی کەمتر بێت
L., Immature	الخداج: الولادة الحادثة بين الأسبوع السادس عشر والثامن والعشرين من الحمل	ناکامە زێ: زایینی پێش وەختە: ئەوەی لە نێوان هەفتەی ١٦ – ٢٨ دا دەبێت
L., Induced	ولادة محدثة، ولادة صناعية	زایینی دەستکرد، دەستکردە زێ
L., Instrumental	ولادة آلية: الولادة التي يسهل حدوثها بأستعمال الآلات	ئامێرە زێ، زایینی ئامێری: بەهۆی بەکار هێنانی ئامێری تایبەتییەوە ئاسان ڕوودەدات
L., Missed	إجهاض	لە بارچوون، لەباربردن
L., Multiple	ولادة متعددة: ولادة طفلين او اكثر	فرە زێ، فرە زان: بوونی دوو مندالّ یان زۆرتر
L., Obstructed	ولادة معوقة	گیرە زێ، گیرە زان
L., Postponed	ولادة آجلة: الولادة التي	دواکەوتە زێ، زایینی دوا

	تتأخر إلى ما بعد الوقت المحدد لها	کەوتوو: کە پاش کاتی دیاریکراو ڕوودەدات
L., Precipitate	ولادة عجلة: تلك التي تحدث بسرعة ملحوظة	گورجە زێ: زایینی خێرا ئەوەی بەگورجییەکی سەرنجڕاکێش کۆتایی دێت
L., Premature	الخداج	ناکامە زێ، پێش کاتی دیاریکراو ڕوودەدات
L., Protracted, L., Prolonged	ولادة مُطولة: الولادة التي تطول أكثر من الحد الطبيعي	خاوە زێ، زایینی درێژخایەن: ئەوەی لە ڕادەی ئاسایی زۆرتری پێ دەچێت
L., Spontaneous	ولادة ذاتية أو عضوية: تلك التي تحدث دون حاجة إلى أية مساعدة صناعية	خودە زێ، زایینی خۆیەکی: بەبێ یارمەتی دەرەکی ڕوودەدات
Loboratory	مختبر	تاقیگە، لابۆر
Labrocyte, A mast cell	الخلية الصاخبة، خلية بدينة	کەڵە خانە
Labrum	حافة، حرف أو شفة	لێوار، کەنار یاخود لێو
Labyrinth	التنين: الأذن الداخلية التي تتكون من القوقعة والدهليز و القنوات الهلالية	ناوە گوێ، گوێی ناوەوە: لە لوولپێچ و داڵان و کەناڵە داسییەکان پێك دێت
L., Bony	التيه العظمي: القسم العظمي من الأذن الداخلية	ئێسکە توونی – گوێ: بەشە ئێسقانییەکەی گوێی ناوەوەیە
L., Membranous	التيه الغشائي	پەردە توونی – گوێ

L., Osseous	التيـه العظمـي؛ المحتـوى الغشائي للأذن الداخلية	ئێسكه – تـوونى گـوێ: پـەردە نـاوەڕۆكى گـوێی ناوەوەیە
Lbyrinthitis	ذات التيـه، التهـاب التيـه: التهاب الأذن الداخلية	هەوكردنى گوێی ناوەوە
Lac	حليـب؛ شمـع أو صـمغ اللـك: تفرزهـا بعـض الحشرات	شیر، مێوی لەك: هەندێ مێرو دەری دەدەن
L.vaccinum	حليب بقري	شیری مانگا
Lacerated	متهتك: ممزق	شڕ، شڕوپڕ
Laceration	تهتك	شڕبوون، شڕكردن
Lacinia	سجاف	درز، پەراوێز
Lacrima	دمعة، دمع	فرمێسك، ئەسرین، ئـاوی چاو، رۆنتك
Lacrimal	دمعي	فرمێسكین، پەیوەنـد بـە فرمێسكەوە
L. Bone	العظم الدمعي	فرمێـــسكە ئێـــسك: ئێـسقانێكی بـچووكە لـە تەنیـــشتی نـــاوەوەی كالانەی چاودا
L. Ducts	قنـوات دمعيـة: قنـوات الغدة الدمعية	بۆرییـەكانی فرمێـسك، فرمێـــسكە بــــۆری: بۆرییەكانی فرمێسك
L. puncta		كونە فرمێسك
L.Sac	كيس الدمع	توورەكەی فرمێسك
Lacrimation	تدمع	چاو ئـاوكردن، فرمێسك هەڵڕشتن
Lactaciduria	بيلة حامض اللبن	ترشی لاكتیكە میزێ

Lactagogue	مدر اللبن	شیر بزۆین
Lactalbumin	زلال اللبن	ئەلبۆمینی شیر
Lactant	رضيع	بەر مەمکان، شیرە خۆرە
Lactase	لاكتاز: خميرة سكر اللبن	لاکتێز: هەوێنی شەکری شیرە
Lactation	در اللبن، إرضاع	شیردان
Lacteal	لبني	شیری
Lacteous	حليبي	شیری
Lactic	لبني	شیری، پەیوەندی شیر
L.Acid	حامض اللبن	ترشی شیر
Lactiferous	ناقل اللبن، مفرز اللبن	شیربەر، شیر دەر
Lactigenous	لبون	شیردەر، شیر دار
Lactigeroua	مفرز اللبن	شیردەر
Lactivorous		شیرخۆر
Lactometer	مقياس اللبن: اداة لقياس الكثافة النوعية للبن	لاکتۆمیتەر: ئامێرێکە بۆ پێوانەی جۆرە چڕیی شیر
Lacto	بادئة تدل على العلاقة بالحليب أو اللبن	پێشگرێکە بەواتا پەیوەندی بەشیرەوە دەردەخات
Lactobacillus	عصيات اللبن	لاکتۆباسیلوس، چیلکەی شیر
Lactocrit	مقياس دهن اللبن	لاکتۆ کریت: ئامێرێکە بڕی چەوری شیر دەپێوێت
Lactodensimeter	مقياس كثافة اللبن	لاکتۆ دێنسیمیتەر: لاکتۆ میتەرە، چڕیپێوی شیر
Lactogenic	لبون، مدر اللبن	شیردار، شیردەر

Lactoprotein	بروتين اللبن	پرۆتینی شیر
Lactorrhea	سيلان اللبن	شــیر شــلبوونەوە، شــیر ڕەوین، شیردۆز
Lactoscope	مكثاف اللبن: آلة لقياس نسبة الدهن في الحليب	لاکتۆسکۆپ: ئامێرێکە بۆ پێوانــە کردنــی (ڕێــژەی چەوری لە شیردا
Lactose, C12H24O12	سكر اللبن	لاکتۆز: شەکری شیر، شیر شەکر (کتۆز)
Lactosuria	بيلـة سـكر اللـبن: حالـة تتميز بوجود سكر اللبن في البزل	شیر شەکرە میـزێ: بـاری بــوونی شــەکری شــیرە لەمیزدا
Lactuca	فصيلة الخس	دەستەی کاهوو
L.scariola	الخس	کاهوو
Lactotherapy	المعالجة بالحليب	شـیرە چـارە: چـارەکردنی نەخۆشی بەهۆی شیرەوە
Lactovegetarian	لبني نباتي: مقياس على اللـــــبن والبنــــــات (الخضروات)	شیر و سەوزە خـۆر: هـەر لەسـەر خـواردنی شـیر و سەوزە دەژی
Lacuna	فجـوة: فجـوة صـغيرة أو تجويف صغير	کــەلێن: کەلێنۆکــە یــان وردە کلۆرییەك
L.magna	الحفرة الكبيرة في السطح العلوي للحفرة الزورقية	چـــاڵە گـــەورەی ڕووی سەرەوەی چاڵە بەلەمی
L.pharyngis	حفرة البلعوم عند فتحة قناة أو ستاخيو	چـاڵە گـەروو، لـە دەمـی جۆگەی ئۆستاکیۆدا
Lacunar	فجوي	کەلێنی
Lacus	بحيرة: بركة	گۆم: گۆل
L.lacrimalis	بحيرة الدمع	فرمێسکە گۆم
Ladendorff's Test for	اختبـار (لانـدورف) للـدم:	تـــــاقی کردنــــــەوەی

Blood	السائل المطلوب بصبغة الغواياكم Guaiacom ثم بزيت الأوكالبتوس عند وجود الدم تتلون الطبقة العليا بلون بنفسجي والسفلي بلون ازرق	(لادندۆرف) بۆ خوێن: له پێشه ئەو شەویلەیەی تاقی دەكرێتەوە لەگەڵ تنكتووری گوایا كۆم تێكەڵ دەكرێت بۆ كارلێك كردن لەوە دوا ڕۆنی ئۆكالیپتۆس تێكەڵ دەكرێت لەوە دوا ئەگەر خوێنی تێدا بێت چینی سەرەوە مۆر و ژێرەوە شین دەبێت
Laennec's Catarrh	نزلة (لاينك) نوع من ذات القصبات البهري مع نفث مقدار قليل لمادة لزجة (لؤلؤية)	پەتای (لاینەك) جۆرە هەوكردنێكی بۆریی هەوایە بە هەناسە سوارییەوە، بەڵغەمێكی لینجی وەك (مرواری) كەم بەخۆیەوە پەیدا دەبێت و فڕێ ئەدرێت
L.'s Disease (cirrhosis)	تشمع (لاينك) ويسمى التشمع الكحولي لكبد أو التشمع الضموري وهو من أنواع التشمع البابي وفيه يتليف الكبد مع تدل في لونه وصغر في الحجم تناول الكحولي أحد اسبابه الرئيسية	نەخۆشی (لاینەك) و پێی دەڵێن كهولە مێوبەندی جگەر یان پووكانەوە مێوبەندی جگەر كە یەكێكە لە جۆرەكانی دەرە مێوبەند و جگەر دەبێتە ڕیشاڵ و ڕەنگیشی دەگۆڕدرێت و بچوكیش دەبێتەوە و مەی خواردنەوە یەكێكە لە هۆیە سەرەكییەكانی

L.s pearls	لئالئ (لآلئ) (لاينك) عبارة عن كتل جيلاتينية مدورة تكون البصاق المفرز في البهر القصبي	مرواریيەكانى (لاينەك) تۆپەڵى خڕى جيلاتينييە كە وەك بەڵغەم لە هەناسە سواريدا پەيدا دەبن
Laeve	أملس	لووس
Laevo – Levo	بادئة تعني اليسار، على يسار	پێشگرێكە بە واتا چەپ، بۆ لاى چەپ، چەپە دەدات
Laevolose, Lovulose	سكر الفاكهة	شەكرى ميوە، لێڤولۆز
Laevulosuria	بيلة سكر الفاكهة	شەكرى ميوە ميزێ: بوونى شەكرى ميوە لە ميزدا
Lag	يتخلف، يتلكأ، المتخلف، المتلكئ: الفترة الزمنية التي تمر بين استعمال الحافز وحصول رد الفعل المناسب له	دوادەكەوێت، خۆى دوادەخات، دواكەوتوو، خۆدواخستوو: ماوەى نێوان كاتى بە كارهێنانى هاندەر و ڕوودانى كاردانەوەى گونجاوە
Lagena	دورق، عضو السمع في بعض الفقريات	دەفر، ئەندامى بيستن لە هەندێ بڕبڕەداردا
Lagnesis	غلمه، شبق: فرط الرغبة الجنسية	بەكەڵى، حەشەرێتى، هەوەس هەڵسان: هێرشى ئارەزووى جووتبوون
Lagophthalmos	عين أرنبية: تعذر إغماض العين بصورة تامة	كەروێشكە چاوى: ئەوەيە كە مرۆڤ نەتوانێ تەواو چاو بقووچێنێت (دابخات).

Lagostoma	شفة الأرنب	كەروێشكە لێوى: دوو فاقى لێوى مرۆڤ
Lagranges Operation	عملية (لاغرانج	برينسازيى (لاگرانج)
Lagrippe	انفلونزا	ئەنفلوەنزا، گريپ
Lake	بحيرة، تليك: فصل الهيموغلوبين عن الكريات الحمر ظاهرة تحدث في الدم	گۆل، گۆم، لێك كردن: جيابوونەوەى هيمۆگلۆبين لە خرۆكە سوورەكان دياردەيەكە هەندێ جار لە خوێندا ڕوودەدات
Laliatry	مبحث و معالجة اضطرابات النطق	"لالياترى" لێكۆڵينەوە و چارەكردنى كەموو كوورِى ئاخافتن
Lallation	تمتمة: التكلم كالأطفال	وەك منالٚ ئاخافتن
Lalopathy	مبحث علل النطق: علم أمراض التكلم	لالۆپاتى: زانياريى نەخۆشيى قسەكردنە دەردەكانى ئاخاوتن
Lalo	بادئة للدلالة على النطق أو العلاقة بالتكلم	پێشگرێكە پەيوەندى بە قسەكردن (ئاخافتن)ەوە نيشان دەدات
Laloplegia	شلل التكلم لاعلاقة له بشلل اللسان: ليس سببا عن شلل اللسان	لالۆپلێجيا: شەپلەى قسەكردن پەيوەندى نيە بە شەلەلى زمانەوە، واتا زمان هۆ نيە بۆى
Lalorrhea	ثرثره	چەنەبازى: زۆر قسەكردن
Lalophobia	كره التكلم، رهبة التكلم	قسە ترسێ
Lambdacism	ترارؤ، تلفظ الكلام راءأ	لام بە (ڕێ) گوزارشت

	أثناء التكلم، الصعوبة في نطق الراء	كردن (ئاخافتن) لام بە ڕێ كردن لە قسەكردندا
Lambdoid	لامي: يشبه حرف h (اللامبدا) اليونانية	لامی: لە شێوەی h (لامبدا): لامی یۆنانیدایە
Lame	أعرج، مقعد	شەل، گێڕ
Lamella	صفيحة، رقيقة؛ صفيحة أو ورقة رقيقة كما في العظام	پەڕكە، توێژاڵ: پەڕكە یان توێژاڵێك وەك لە ئێسكدا
L. of Bone	صفيحة عظمية: حلقة من الحلقات المحيطة بقناة هافرس	توێژاڵە ئێسك: یەكێكە لەو ئەڵقانەی دەوری بۆری (كەناڵی) هاڤەرس دەدەن لە ئێسقاندا
L.,Concentric	صفيحات متراكزة: صفحية عظيمة حول قناة هافرس	پەرە هاوچەقەكان: پەرمیەكی ئێسقانە بە دەوری بۆریی هاڤەرسدا
L.,Intermediate	الصفيحة المتوسطة: احدى الصفيحات التي تملأ المسافة بين الصفيحات المتراكزة	پەرەی ناوەندی: ئەومیە كە نێوان پەرە هاوچەقەكان پڕ دەكاتەوە
Lamellar	صفيحي	تۆێیی، پەرمیی
Lameness	عرج: ضعف في احد الأطراف	شەلی: لاوازی پەلێك
L.,Interm-edial	العرج المتقطع: شلل مع الم، ينشأ طاهرا، من الانقطاع المفاجئ لورود الدم الشرياني	شەلی ناو بە ناو: شەپلەیە بە ئازارەوە وا دیارە لە هۆی لە پڕ نەهاتنی خوێنەوە (گیرانی خوێنبەرەوە)

		پەیدا دەبێت
Lamina	صفحة	تۆی، پەڕە
L.basalis	الصفحة القاعدية غشاء بروك (Bruch) الطبقة انداخلية للمشيمية والملاصقة للطبقة الملونة للشبكية	بنکە پەڕە: پەردەی برووکە: چینی ناوەوەی کورۆیدە کە بە چینی ڕەنگداری ڕەتیناوە نووساوە
L.Cribrosa	الصفحة الغربالية	بێژنگە – پەڕە
Laminar	صفائحي	پەڕە پەڕە، تۆێ تۆێ
Laminaria	لا ميناريا: عيدان من الأعشاب البحرية تستعمل لتوسيع المجاري الطبيعية	لامیناریا: جۆرە دارێکی گیای دەریاییە بۆ فراوان کردنی بۆرییە سروشتییەکان بەکاردەهێنرێت
Laminated	ذو صفائح:مركب من صفائح، ذو طبقات	پەڕە پەڕە: لە چەند پەڕە (تۆی) یەك پێك هاتووە
Lamination	تصفح: المصفح مركب من صفائح رقيقة	پەڕە پەڕەیی، تۆی تۆی کردن
Laminectomy	قطع الصفائح	پەڕەکە بڕین
Lamp	مصباح، قنديل: جهاز لتجهيز الضوء أو الحرارة	چرا، لەمپا: ئامێرێکە بۆ ڕووناك کردنەوە یا خود بۆ گەرم کردن (گەرمی پێدان)
L.,Finsen	مصباح (فنسن) مصباح وقوس كاربوني يعمل على ٥٠ فولت و (٥٠) آمبير	چرای (فنسن) چرایەکە، کەوانەیەکی کاربۆنیی هەیە، لە سەر ٥٠ ڤۆلت و (٥٠) ئەمپێر ئیش

دەکات		
درزی چرا	شق المصباح	L.,Slit
سووتووی چرا، هێسی چرا	سخام المصباح	Lampblack
دەنگ زولاڵی، زولاڵی	صفاء الصوت	Lamprophonia
خوری	صوف	Lana
لاناتوسایدێ: کلوکوسایدێکە لە گەڵای دیجتالیس لاناتا (Digitalis Lanata) دەردەهێنرێت	لاناتوسايد: غلوكوسايد يستحصل عليه من اوراق دجتالس لاناتا	Lanatoside
١- نەشتەر	١- مشرط	Lance
٢- نەشتەر لێدان، بە نەشتەر برین	٢- يشرط، يبضع	
نەشتەر، نووکە ڕم	مشرط، مبضع سنان	Lancet
ڕمی، لە شێوەی ڕمدا بووە	رمحي الشكل	Lanceolate
نەشتەر: چەقۆیەکی بچووکی دوو دەمی نووک تیژە بۆ برینسازی بەکاردێت	مشرط: سكينه جراحية مغيرة ذات حدين و مدببة الطرف	Lancet
نەشتەری دوومەڵ: چەقۆیەکی پانە دەمێکی چاڵ و دەمێکی قۆقزە	مشرط خراج: سكينه ذات نصل عريفي لها حافة مقعرة وأخرى	L.,Abacess
نەشتەری پووک: چەقۆیەکە بۆ برینی پووک بەکاردێت	مشرط اللثة: سكيني لشق اللثة	L.,Gum
نەشتەری قورگ	مشرط الحنجرة	L.,laryngeal

Lancinating	طعن، شق، تمزيق، واخز، ممزق	چەقۆلێدان، درین، پیاکردن
Landmark	معلم، علامة حدود	نیشانە، سنوورنما
Landrys Paralysis	شلل (لاندري) الشلل الصاعد الحاد	شەپلەی (لاندری) شەپلەی هەڵچووی تیژ
Landsteiners paternity Test	اختبار (لاندشتينر) لأثبات الأبوة: ويتم بطريقة تصنيف دم الأبوين	تاقی کردنەوەی (لاندشتاینەر) بۆ درەختی باوکێتی: بە ڕێگەی پۆلێنی خوێنی دایك و باوك منداڵ دەکرێت
Langferhans s Bodies, Islands, or Ilets	أجسام جزر او جزيرات (لانكرهانز): كتل صغيرة منفردة من الخلايا المدورة أو مضلعة تتواجد في البنكرياس	تەن، دوورگە، یان دوورگۆکەکانی لانگەرهانز: وردە تۆپەڵی تاکی خانەی بازنەیی یان فرەلان لە پەنکریاسدا هەن
L.,s Granular Layer	طبقة (لانكرهانز): الحبيبية، الطبقة الحبيبية وهي طبقة الخلايا	دەنکۆڵە چینی (لانگەرهانز): دنکۆڵەچین، چینە خانەی دەرەکین
Languor	وهن، كسل، تراخ	بێ هێزی، ماندوێتی، خاوی
Lanolin	لانولين: دهن الصوف	لانۆلین: ڕۆن خوری
Lanuginous	ازغب: مكسو بالزغب	گەندە مووواوی
Lanugo	زغب وخاصة زغب الحميل	گەندە موو بەتایبەتی ئەو گەندە مووەی ساوا

		پێومیەتی
Lapactic	مسهل	ڕەوانکەرە
Laparo	بادئة تدل على العلاقة بالخصر أو الجنب وتستعمل الأطوال للدلالة على البطن	پێشگرێکە پەیوەندی بە کەلەکە و لاتەنیشتەوە نیشان دەدات و هەندێ جار بۆ پەیوەندی بە زگەوە بەکاردێت
Laparocele	فتق بطن	سك دەبەبوون
Laparocholecystotomy	شق المرارة البطني	کیسەی زراو لە سکەوە دڕین
Laparohysterectomy	استئصال الرحم من البطن: استئصال الرحم عبر فتحة من جدار البطن	لە زگەوە منالْدان بڕین: بڕینی منالْدانە لە کونێکی دیواری سکەوە
Laparohysterotomy	١- شق الرحم البطني العملية القيصرية	١- لە زگەوە منالْدان دڕین ٢- برینسازی قەیسەر (سیزار)ی: بە دڕینی دیواری زگ و کردنەوەی منالْدان و منالْ دەرهێنان
Laparoscopy	تنظير البطن: فحص البطن بواسطة منظار	لاپارۆسکۆپی، سکبینی: پشکنین و بینینی سکە بەهۆی سکبینەوە
Laparotomy	فتح البطن: شق البطن	زگ (سك) کردنەوە: دڕینی دیواری نەك برینسازی
Lapis	حجر	بەرد

L. infernalis, L.lunaris	حجر جهنم: نترات الفضة	بەردی دۆزەخ (جهنم): نیتراتی زیو
L. Laguli	حجر اللازورد الازرق	بەردە شین، لاجیومرد
Lapsus	زلة، هفوة	هەڵە
L. calami	زلة قلم	هەڵەی خامە، هەڵەی قەڵەم
L. linguae	زلة لسان	هەڵەی زمان
L. memoriae	زلة ذاكرة	هەڵەی بیر
Lard	شحم الخنزير	پیوی بەراز: پیوی ناوزگی بەرازی پوخت کراو
Lardaceous	١- شحمي ٢- شبيه بالشحم	١- پیوین ٢- پیواری، پیوی
Larva, pl.Larvae	يرقة	سەرمێکوتە، پیوپا
Larvicide	مبيد اليرقات، قاتل اليرقان	پیوپاکوژە، پیوپا قڕکەرە
L., Rutgers University	قاتل يرقات جامعة (رتغر) تقتل البعوص وذباب تسي تسي وحشرات أخرى كثير وهو مستحلي الكيروسين و خلاصة البايرثرم وماء سام للحشرات فقط بحالته المحققة	پیوپا (ڕوتگەر) مێشولە و مێشی تسی تسی و زۆر مێروو دەکوژێت لە شیراوگی کیروسێن و پوختەی پایرەثروم و ئاو دەگیرسێتەوە بە ڕوونی هەر بۆ مێروو زارە
Larvivorous	آكل اليرقات: يعيش على اليرقات	پیوپا خۆرە: لەسەر پیوپا دەژی
Laryngeal	حنجري	قورقوراگەیی: پەیوەندی قورقوراگە

قورقوڕاگە بڕین	استئصال الحنجرة	Laryngectomy
قوڕگە کرژێ	شنج الحنجرة، تشنج الحنجرة	Laryngiamus
ددانە کیڕێ قوڕگە کرژێ	تشنج الحنجرة الصريري	L, stridulus
هەوکردنی قوڕ قوڕاگە	التهاب الحنجرة، ذات الحنجرة	Laryngitis
هەوکردنی قوڕ قوڕاگەی پەتای تیژ: دەنگ نووسان	ذات الحنجرة النزلي د، التهاب النحجرة النزلي د	L., Acute Catarrhal
هەوکردنی قوڕ قوڕاگەی پووکێنەوە	ذات (التهاب) الحنجرة الضامر	L., Atrophic
هەوکردنی قوڕ قوڕاگەی پەتایی	ذات (التهاب) الحنجرة النزلي	L., Catarrhal
خورووزەك: وەناقی قوڕ قوڕاگە	ذات (التهاب) الحنجرة النبحي	L., Croupous
وەناقی قوڕقوڕاگە، دفتەریایی قوڕ قوڕاگە، خوروو زەك	ذات (التهاب) الحنجرة الخناقي (الدفتريائي)	L., Diphtheritic
هەوکردنی قوڕقوڕاگە پەردەدار	ذات (التهاب) الحنجرة الغشائي	L., Membranous
فەرەنگیی (سفلس) قوڕقوڕاگە	ذات (التهاب) الحنجرة السفلسي	L., Syphilitic
سیلی قوڕ قوڕاگە	ذات (التهاب) الحنجرة التدرني	L., Tuberculous
پێشگرێکە پەیوەندی بە قوڕقوڕاگە نیشان دەدات	بادئة تشيرالي العلاقة باحنجرة	Laryngo
قوڕقوڕاگە کونکردن	بزل الحنجرة	Laryngocentesis
قوڕگزانی	علم الحنجرة	Laryngology

قورگبین: ئامێرێك بۆ پێ سەیركردنی ناو قورقوراگە	منظار الحنجرة	Karyngoscopy
سەیركردنی قورقوراگەی ڕاستەوخۆ: ڕاستەوخۆ قورگبینی: بەچاو سەیركردنی قورگە، بێ قورگبین بەكارهێنان	تنظير الحنجرة الباشرة: معاينة الحنجرة المباشرة دون الأستعانة بالمنظار	L., Direct
قورگ هەلواسین	تعليق الحنجرة	L., Suspension
قورگە گیرێ، قورگە كرژێ: داخرانی قورگ بەهۆی كرژ بوونەوە	شنج الحنجرة، تشنج الحنجرة: انسداد تشنجي للحنجرة	Laryngospasm
قورقوراگە درین: درینی قورقوراگە بەبرینسازی	فغر الحنجرة، شق الحنجرة: عملية شق الحنجرة	Laryngotomy
هەوكردنی قورقوراگە و بۆریی هەوا	التهاب الحنجرةوالرغامي	Laryngotracheitis
برینی قورقوراگە	شق الحنجرة والرغامي	Laryngotracheotomy
قورقوراگە: ئەندامی دەنگە، لە ماسولكە و كركراگە پێكهاتووە ناو پۆشێكی لینجی هەیە و دەكەوێتە ژێر زمان و ئێسقانی لامی و سەرووی بۆریی هەوا، سبیینە قاقە	حنجرة: التركيب العضلي الغضرفي المبطن بالغشاء والمخاطي والواقع في اعلى الرغامي واسفل قاعدة اللسان والعظم اللامي وهي عضو الصوت	Larynx
كورسیی منالبوون	كرسي التوليد	Lasanum

(زایین)		
حەشـــەرێتی، بەکـــەڵی، بـــــەبایی ئـــــارەزووی جووتبوون	شبق، غلمة، شهوة جنسية	Lascivia
یاسـای (لاسـێگ) سـووکە دەرد و پـــــــــشێوییە فرمانییــــە ســــادەکانی ئەنــدامێك، بەرپەرچــە دەرمارییـــەکان زیـــاد دەکـــــات بـــــەڵام دەردە ئەندامییـــەکان کــــەمی دەکاتەوە و کپی دەکات	قانون (لاسيغ): ان الافـات الـسطحية والأضـطرابات الوظيفية البسيطة لأحـد الأعـــضاء تريـــد مـــن المنعكسات العـصبية بينمـا الآفات العضوية تحدها أو تكتبها	Lasegue's Law
نیشانەی (لاسێگ) ١- بـــۆ جیاکردنــــەوەی نەخۆشـی سـیاتیك لــە نەخۆشی جمگەی کلۆت: لــــە ســــیاتێکدا ڕان نوشتانەوە بەسـەر سکدا بـێ نێــشەو ئەگـــەر ئـــەژنۆش نوشـــتابێتەوە ئاسـانتر پێـك دێـت بـە پێــچەوانەی نەخۆشـــی کلۆت ٢- کەســێکی دووچــاری سڕی هیستریایی نـاتوانێ ئــەو پەلــەی چــاوی لێ نەبێت بجووڵێنێت	علامة (لاسيغ): ١- للتفريــق بــين عـــرق النـــسا ومـــرض مفـــصل الـــورك: في الحالـــة الأولى ثـني الفخـذ علـى الـورك غير مـصحوب بـألم وسـهل عند تكون الركبـة مثنيـة ايضا ٢- المــــصا ب بالخـــــدر الهستريائي، لايـستطيع أن يحرك الطرف الذي لايراه	L. s Sign
برژانگ، قامچی، پێست	هدب، سوط، جلد	Lash

Lassitude	ضعف، عياء، كلال، استرخاء	بىٚ هيٚزى، ماندويٚتى، خاوبوونەوە
Lat, dol	مختصر لـ Lateri dolenli الى الجهة المؤلمة	كورتەى Later; dolenli بە لاى لا بە ئازارکەدا
Latency	كمون، تستر	شاراوەيى
Latent	كامن، مخفي: غير ظاهر	شاراوە: ناديار
L. Heat	الحرارة الكامنة: حرارة ممتصة دونا أن يرافق الأمتصاص ارتفاع في حرارة الجسم	متە گەرمى: گەرمييەكى مژراوە، بىٚ ئەوەى ئەو گەرمى مژينە بەرزبوونەوەى گەميى لە گەڵدابيٚت
L. Period	دور الكمون:	ماوەى متى:
	١- فترة الحضانة وهي الزمن اللازم لتفريغ (حضانة) مرض ما	١- ماوەى گرتنە خۆ: ئەو كاتەيە كە بۆ تروكانى نەخۆشييەك پيٚويستە
	٢- الفترة الزمنية الفاصلة بين التنبه والأستجابة	٢- كاتى نيٚوان وريابوونەوە و وەڵامدانەوە
Lateral	جانبي، وحشي: متعلق بجانب	تەنيشتى، لايى: پەيوەندى لايەك، تەنيشتيٚك
L. Column	العمود الجانبي	تەنيشتە ستوون: ستوونى لاتەنيشت
L. Ventricles	البطن الجانبي	تەنيشتە زگۆڵە
Lateritious,	قرميدي، بلون غبار القرميد	قرميدى، خشتە سوورى
Latero	بادئة تدل على العلاقة بالجانب	پيٚشگريٚكە پەيوەندى بە لا (تەنيشت) سەكەوە

		پیشان دەدات
Lateroflexion	إنثناء جانبي: الأنثناء الى أي من الجانبين	بە لاداچەمانەوە، بە تەنیشتا چەمانەوە
Latex	لاتيكس: لبن أو عصارة النبات	لاتێكس: لینجاویكی شیرییە هەندێ ڕووەك دەری دەدات
Latrine	مرحاض	پێشاو، ئاودەستخانە، ئاپخانە
Laudanum	لودانم: صبغية الأفيون	لۆدانەم، بۆیەی تلیاك
Laughing Gas	الغاز المضحك: أحادي أوكسيد ثنائي النتروجين N2O	خەندگاز: یەكۆكسیدی دوانە نیترۆجین N2O گازێكە وەك بێهۆشكەر بەكاردێت لە ددانسازییدا
Laumonier's Ganglion	مقد (لومونية) العقدة السبانية	گرێی (لۆمۆنیە) گرێی كارۆتید متە گرێ
Lavage	غسل	شتن، ئاوتێوەردان یان داشتنی ئەندامێك وەك گەدە یان ڕیخۆڵە
L., Gastric	غسل المعدة	گەدە شتن، شتنی گەدە
L., Intestinal	غسل الأمعاء	ڕیخۆڵە شتن
L., Peritoneal	غسل البريطون	پەریتۆن شتن
L., Pleural	غسل الجنب	
L., Systemic	غسل الدم: غسل المواد السامة من الدم بحقن المصول الى الأوردة	خوێن شتنەوە: شتنی ژەهرەمەنییەكان لە خوێن بە خوێناوكردنە ناو خوێنهێنەكانەوە
Lavation, Lavase	غسل	شتن، داشتن
Lavender	الخزامي: جنس من	گوڵە خەزێم، لانە

	النباتات له استعمالات طبية	(لاوەنتە) جۆرە ڕووەكێكە، بە كارهێنانی پزیشكیی هەیە
Laveran's Crescent	هلال (لافران)	(نوێمانگی) نوێهەیڤی (لاڤێران)
Law	قانون	دەستوور
L.,All or None	قانون الكل أو العدم: حقيقة أن عضلة القلب تتقلص بتأثير اي حافز غاية التقلص أولا تتقلص كليا	یاسای " گشت یان هیچ" ئەوەیە كە ماسولكەی دڵ یان ئەوپەڕی كرژبوون كرژ دەبێت لە بەر هەر هۆیەك بێت كە كاری لێ بكات یا خود هەر هیچ كرژ نابێت
L.,Amperes	قانون (أمبير)	یاسای، دەستووری (ئەمپێر)
L.,Avogadro's	قانون (افوكادرو): تحتوي الحجوم المتساوية من الغازات تحت ظروف مماثلة (متساوية) من الضغط والحرارة عددا متساويا من الجزئيات	دەستووری (ئەڤۆگادرۆ): قەبارە یەكسانەكانی لە ژێر هەمان پەستاوتن و گەرمیدا ژمارەیەكی یەكسان گەردیان تێدایە
L.,Baruchs	قانون (باروخ): عندما تكون حرارة الماء المستعمل في الحمام أعلى أو أقل من حرارة الجلد فيكون التأثير منها أماعندما تكون متساوية لها فأن التأثير يكون مهدئا	دەستووری (بارۆخ): كاتێك گەرمیی ئەو ئاوەی لە گەرماودا بەكاردێت، زۆرتر یان نزمتر بێت لە گەرمیی پێست، كاریگەرییەكەی وریاكەرەوە دەبێت، بەڵام

که یەکسان بن		
یاسای دەستووری (بەهرینگ): کاریگەرییەکەی هیمۆگلۆبین دەبێت کە خوێ، یان خوێناوی کەسێکی کوتراو دژی نەخۆشییەك بکرێتە کەسێکی ترەوە، ئەویش وەك کەسی یەکەم بەرگریدار دەبێت	قانون (بهرنغ): عند نقل دم او حصل شخص ممنع ضد مرض شخص آخر فأنه يصبح (الآخر) ممنعا (ذو مناعة) ايضا	L.,Behrings
یاسای (بۆیڵ): قەبارەی بارستەیەکی دیاریکراوی گازێك پێچەوانە هاورێژە دەبێت لەگەڵ ئەو پاڵ پەستۆیەی کە دەخرێتە سەری لەکاتی جێگیربوونی پلەی گەرمی گازەکەدا	قانون (بويل): يتغير حجم الغاز في أية درجة للحرارة عكسيا مع الضغط أي عند بقاء الحرارة ثابتة مخجوم الغازات تتغير عكسيا مع ضغط	L.,Boyle's
دەستووری (کۆلۆمب): دوو تەنی بارگەی کارەباییدار، ڕاستەوخۆ یەکتر ڕادەکێشن یان لە یەك دوور دەکەونەوە بە پێی بارگەکە و پێچەوانەیش لەگەڵ دووجای ماوەی نێوانیاندا	قانون (كولومب): يتنافر او يتجاذب جسمان مشحونان كهربائيا طرديا مع مقادير الشحنة: وعكسيا مع مربع المسافة بينهما	L.,Coulombs

یاسای (دەستووری) کۆرڤوازیە	قانون (كورفوازية)	L.,Curvoisier
دەستووری (داڵتۆن): گشتە پەستانی تێکەڵە گازێکی نموونەیی ناو دەفرێك، کە لەگەڵ یەکتر کارلێك نەکەن، یەکسانە بەکۆی بەشە پەستانی هەریەکە لەو گازانە ئەگەر هەر خۆی لە ناو دەفرەکەدابێت و قەبارەی دەفرەکە داگیربکات	قانون (دالتون): الضغط الكلي لخليط من الغازات المثالية الموضوعة في وعاء لايتفاعل مع بعضها البعض، يساوي مجموع الضغوط الجزئية لتلك الغازات فيما لوشغل لوحدة حجم الوعاء	L.,Daltons
یاسای (دەستووری) (ڕاکێشان): هەموو تەنەکانی یەکتر ڕادەکێشن بەهێزێك کە پێچەوانە دەگونجێت لەگەڵ دووجای ماوەی نێوانیان و ڕاستەوانەیش لەگەڵ بارستەکانیاندا	قانون (الجاذبية): تتجاذب كل الأجسام فيما بينها بقوة تتناسب عكسيا مع مربع المسافة بينها وطرديا مع كتلها (جمع كتلة)	L., of Gravitation
یاسا دەستووری (مەندڵ)	قانون (مندل) أو القانون المندلي	L.,Mendel's, Mendelian
یاسای (ئۆم): تینی تەزووی تێپەڕیو بە تەلێکی گەیێنەدا، پێچەوانە دەگۆڕدرێت لەگەڵ درێژیی تەلەکەدا	قانون (أوم): شدة التيار الماربسلك موصل تتناسب عكسيا مع طول السلك	L.,Ohm's

L.,Pascals	قانون (بسكال): حينما يسلط ضغط على سائل وفي أي موضع كان منه فأنه ينتقل إلى جميع الجهات بصورة متساوية	یاسای دەستووری (باسکاڵ): کاتێك پەستاوتنێك دەخرێتە سەر هەر شلێك لە هەر شوێنێکەوە ئەو پەستانە بە یەکسانی دەگوێزرێتەوە بۆ هەموو لایەك
L., of Refraction	قانون (الأنكسار): عندما يسير الضوء من وسط أخف إلى وسط أكثر منه كثافة فأنه أشعة تميل (تنكسر) نحو العمود على السطح الذي تسقط عليه بينما الأشعة الضوئية المارة من وسط اشد كثافة إلى الأخف فأنها تنكسر بعيدا عن العمود على السطح	یاسای دەستووری (شکاندنەوە): کاتێك ڕووناکیی لە ناوەندێکی ڕوونترەوە دەچێت بۆ ناوەندێکی خەستتر، تیشکەکەی بەلای ستوونی سەر ئەو ڕووەدادەشکێتەوە کە دەکەوێتە سەری، بەڵام ئەو تیشکە ڕووناکییەی لە ناوەندێکی خەسترەوە دەچێت بۆ ناوەندێکی ڕوونتر، دوور لە ستوونی سەر ڕووەکە دەشکێتەوە
L., of Relativity	قانون (النسبية)	یاسای ڕێژەیی
L.,Starlings	قانون (ستارلنغ)	یاسای (ستارلینگ)
L.,Taits	قانون (تيت) في كل حالات أمراض الحوض أو البطن التي تتعرض فيها	یاسای (دەستووری) (تەمیت): لە هەموو بارەکانی نەخۆشییەکانی

کلۆت یان سکدا کە ژیان دەخەنــە مەترســییەوە یـان تەندروسـتی خـراپ دەکەن، سك کردنەوەی بەدواداگــەڕان، دەبێتــە پێویـــست کـــە دەبـــێ بکرێــت، مەگــەر لــەو بارانــەدا، کـە بـە ئاشکرا نەخۆشییەکە پیس بێت	الحياة إلى الخطـر أو تـسوء الصحة يصبح فتح البطن الأستقصائي ضرور ويجب اجراءهـا الا في الآحـوال التي يكون المرض وحلوها كونه خبيثا	
دەســـتووری (وولـــف): هەموو گۆڕدرانێك کە بە ســەر نــیش و کــاری ئێسکێکدا دێـت، گـۆڕانی ئاشـــکرای پێکهـــاتنی ناوەوەی لەگەڵدا دەبێت	قانون (وولف): كل تغـير يطـرأ على وظيفـة أحـد العظـام تـصحبه تغـييرات واضـــحة في تركيبـــه الداخلي	L.,Wolff's
ڕەها، ڕەوان، خاو، سـست، نەرم، فشەڵ	سائب، رخو، متراخ	Lax
نەرمکەرە	ملين	Laxative
چین، توێ	طبقة	Layer
چینی چیلکە (هەنووك) و قوچەکی ڕەتینای چاو	طبقـة العـصي والمخاريط في الشبكية (العين)	L.,Bacillar
شاخەچـــین: چـــینی دەرەکیی پێستە	الطبقـة القرنيـة: الطبقـة الخارجية للجلد	L.,Horny
ســـرب، قوڕقوشـــم: کانزایـــــــــــەکی خۆڵەمێشیناوە، نیـشانەی کیمیـــاویی Pb یـــە گەردیلـە ژمارەکـەی (٨٢)	الرصـاص: معـدن رمـادي مـزرق رمـزه الكيميـاوي Pb عـــدده الـــذري (٨٢)، وزنه الذري (٢٠٧,٢١)	Lead

کێشی گەردیلەییەکەی (۲۰۷,۲۱)		
گرافیت	الغرافيت	L.,Black
قورقوشمەزان: ژانی قورقوشم ژانە سکێکە لە ئەنجامی بە قورقوشم ژار خواردبوون پەیدا دەبێت	القولنج الأسربي: مغص يحدث من التسمم الرصاصي	L.,Colic
دەردە مێشکی قورقوشمکرد: نەخۆشی مێشکە بەهۆی ژاراویبوون بە قورقوشمەوە پەیدا دەبێت	داء دماغي رصاصي: مرض دماغي من التسمم الرصاصي	L. Encephalopathy
قورقوشمە شەپلە: شەپلەی ماسولکەکانی باڵە بەهۆی قورقوشمە ژاراویبوونەوە دەبێت	الشلل الرصاصي: شلل عضلات الذراع بسبب التسمم الرصاصي	L.palsy
سوورە قورقوشم بەهۆی قورقوشم: قورقوشمی سوور، ئۆکسیدی قورقوشمی سوورە Pb2O4	الرصاصي الأحمر: أوكسيد الرصاصي الأحمر Pb2O4	L.,Red
قورقوشم	رصاص	Lead
کرژبوونی بۆریی قورقوشم	تقلص انبوب الرصاص	Lead – pipe Contraction
دزەکردن، لێچوون، دەڵاندن: دەربازبوونی	تسرب: تسرب سائل من وعاء او اي إناء آخر	Leakage

شلەمەنی لە بۆری یا خود هەر دەفرێکی ترەوە	يحتويه	
لێسەرەوە: ئەوەی ئەندامانی زاوزێی کەسێکی تر دەلێسێتەوە	كاس: من يلحس الأعضاء التناسليه لشخص آخر	Lecheur
لیسیتین: چەورییەکە فۆسفۆری تێدایە لە شانەکانی گیاندارا هەیە بەتایبەتی زەردێنە و تۆماو و دەمارەشانە و زۆری تر	ليستسن: مادة دهنية في صفار البيض وانسجة الحيوان وخاصة النسيج العصبي والمني وغيرها	Lecithin, $C_{44}H_{20}NPO_9$
نوێنی: پەیوەند بە نۆینەوە	فراشي: متعلق بالفراش	Lectual
زەروو	علقة	Leech
زەرووی دەستکرد: ئامێرێکە بۆ خوێن گرتن بە هەڵمژین	علقة صناعية: جهاز لسحب الدم بواسطة المص الصناعي	L.,Artificial
چەپ، چەپە	أيسر، يسرى، يسار	Left
گوێ چەپە: ئەو کەسەی گوێی چەپی بۆ بیستن بەکاردێنێت لە وردەکارییەکانیدا	أيسر الأذن: من يفضل استعمال الأذن اليسرى اعتياديا للاعمال الدقيقة	L.eared
چاو چەپە: ئەو کەسەی چاوی چەپی بۆ بینین بەکاردێنێت لە وردەکارییەکانیدا	اعسر العين: من يفضل استعمال العين اليسرى للاعمال الدقيقة	L.-eyed

L.footed	اعسر القدم: من يفضل استعمال القدم اليسرى للاعمال الدقيقة	پێ چەپە: ئەو کەسەی پێی چەپی بۆ ڕاپەڕاندن بەکادێنێت لە وردەکارییەکانیدا
L.-handed	أعسر: من يفضل استعمال اليد اليسرى أعتياديا للأعمال الدقيقة والمعدة	چەپلەر: ئەوەی دەستی چەپی باشتر بەکاردەهێنێت، چۆپان
Leg	ساق، الطرف السفلي وخاصة من الركبة ونازلا	لاق، لنگ: لە ئەژنۆوە بەرەو خوار قاچ
L.,Badger	عدم تساوي الساقين في الطول	نایەکسانی لاقەکان لە درێژیدا
L.,Barbados, Elephanliusis of leg	فيل الساق	دەردە فیلی لاق، لاق ئەستووری
L.,Black	الساق السوداء: مرض يصيب سيقان المواشي، الجمرة العرضية	لاقە ڕەشە: دەردێکە تووشی لاقی ئاژەڵ دەبێت
L.,Milk, Phlegmasia alba dolens, white leg	الساق الأبيض	لاقە سپیکە
L.,Scissor	مقص الساق	لاقبڕە
Legals Disease	مرض (لاغال): مرض يصيب منطقة الأذن والبلعوم ويتميز بالصداع وتغيرات موضعية التهابية	نەخۆشیی (لاگاڵ): دەردێکە تووشی ناوچەی گوێ و گەروو دەبێت سەریەشە و هەندێ گۆڕانی ناوچەیی و هەوکردنی پێوەیە
Legitimacy	شرعية	شەرعێتی، دروستی، ڕەوایی

Leio	بادئة تعني أملس، ملساء	پێشگرێکە بەواتای (لووس)
Leiodermia	ملاسة الجلد: حالة يكون فيها الجلد أملسا بصورة غير طبيعية	پێست لووسی، بارێکە، پێست بەشێوەیەکی ناتاسایی لووس دەبێت
Leiomyoma	ورم العضلة الملساء	لایوما یوما: ئاوسانی لووسە ماسولکە
Leishman-Donovan Bodies	اجسام (ليشمن دونوفان): اجسام صغيرة شبيهه بالطفيليات تتواجد في كبد وطحال المصاب بالكالازار	تەنەکانی (لیشمان دۆنۆڤان) وردە تەنن لە مشەخۆر دەچن لە جگەر و سپڵی ئەو کەسانەدا دەدۆزرێنەوە کە دووچاری کالازاربوون
Leishmaniasis	الليشمانية: أي مرض ينشأ من الأصابة بأحد أنواع الليشمانيا	دەردە لیشمانیا: هەر نەخۆشییەك كە یەكێ لە جۆرەكانی لیشمانیا تووشی مرۆڤی دەكات
L.,Cutaneous	ليشمانية الجلد	دەردە لیشمانیای پێست
L.,Infantile	ليشمانية الأطفال الكالا أزار الطفولي	لیشمانیای منداڵ: كالا ئەزاری ساوا
L.,Visceral	ليشمانية الأحشاء: كالا أزار	لیشمانیای هەناو (ئەندامەكانی ناو زگ): كالا ئەزار
Lemniscus	شريط	شریت
Lemnoblast	أرومة، أو جذعة الخلية المقشرة	قەدی كیفە خانە، قەدی خانەی توێكڵدار
Length	طول	درێژی
L.,Crown-heel	من قمة الرأس إلى أخمص	درێژیی ئامباڵا، سەراپا:

	القدم	درێژیی ماوەی نێوان تەوقی سەر و بەری پێ
L.,Crown-rump	من قمة الرأس إلى الكفل	لە تەوقی سەرەوە تا کەفەڵ
L.,Sitting		
Lemnander's Incision or operation	شق أو عملية (ليناندر): فتح البطن بعمل شق طولي يمين أو يسار الخط الوسطى ودفع الحافة الداخلية للعضلة المستقيمة الى الخارج ثم الدخول الى البطن	هەڵدڕین یان برینسازیی (لێناندەر): سککردنەوە درێژە درزێك لای ڕاست یان چەپ ی هێڵی ناوەڕاست دەکرێت پاڵ بە ماوەی ناوەکیی ڕاستە ماسولکەوە دەنرێت بەرەو دەرەوە ئینجا چوونە ناوسك
Lenhoffs Sign	علاقة (لينهوف): تكون أخدود أسف الحافة العضلية وبين الكيسي المائي (الهيداتيدي) في الكبد عند الشهيق)العميق	نیشانەی (لێنهۆف): دروستبوونی کەندێك لە خوار کەناری پەراسووەوە و لە نێوان ئاوە توورەکەی (هیداتیدی) لە جگەرداو لەکاتی هەناسە وەرگرتنێکی قووڵدا
Lens	عدسة	هاوێنە
	١- قرص محدب أو مقعر شفاف	١- پەپکەیەکی ڕوونی قۆقز یان چاڵ
	٢- العدسة البلورية للعين	٢- بلوورە هاوێنەی چاو
L.,Achromatig	عدسة لالونية: عدسة تم تصحيحها بالنسبة للمزيغ	هاوێنەی لێڵ بڕ، نارەنگە هاوێنە:

هاوێنەیەکە بە پێی (لەڕووی) ڕەنگویلێییەوە ڕاست کرابێتەوە	اللوني	
هاوێنەی ئەکریلی، هاوێنەی دەستکرد	عدسة اكريلية: عدسة صناعية	L.,Acrylic
هاوێنەی لکاو	عدسة لاصقة	L.,Adherent
هاوێنەی ئەپۆکرۆمی: هاوێنەیەکە هەڵەی ڕاست کراوەتەوە لەچاو لێڵ گوێی و لێڵ ڕەنگییەوە	عدسة أبوكروماتية: عدسة مصححة بالنسبة للزيغ اللوني والكرولي	L.,Apochromatic
هاوێنەی دروستکراو: تەنێکی هاوێنەییە شووشەیە، یان لە ماددەیەکی پلاستیکیی ڕۆشن دروست کراوە، پاش دەرهێنانی بلووره هاوێنە لەناو چاودا دەچەسپێنرێت	عدسة صناعية: جسم عدسي زجاجي أو من مادة بلاستيكية شفافة يثبت داخل العين بعد عملية استخراج العدسة البلورية في الساد	L.,Artificial
هاوێنەی دووڕو چاڵ	عدسة مقعرة الوجهين	L., Biconcave, Concavo – concave
هاوێنەی دووڕو قۆقز	عدسة محدبة الوجهين	L., Biconvex
هاوێنەی دووڕو لوولەکی	عدسة اسطوانية الوجهين	L., Bicylindrical
هاوێنەی دو تیشکۆیی: هاوێنەیەکە دوو تیشکۆی هەیە	عدسة ببؤرتين، عدسة ذات بؤرتين	L., Bifocal
هاوێنەی دو ڕوو گۆیی	عدسة كروية الوجهين	L., Bispherical
هاوێنەی (برووك)	عدسة (بروك)	L., Brucke

هاوێنەی ئاوی سپی: هاوێنەیەکی بەهێزی چاویلکەیە، پاش کردەی ئاوسپی بەکاردێت	عدسة الساد: عدسة قوية للنظارات تستعمل بعد عمليات الساد	L., Cataract
هاوێنەی ئاوێتە: لە دوو هاوێنە یان زۆرتر پێك دێت	عدسة مركبة: عدسة مركبة من عدستين أو اكثر	L.,Compound
هاوێنەی لکاو: توێژاڵێکی قۆقزی شووشە یان گونجۆکە (پلاستیك)، لەسەر کۆرنییە دادەنرێت بۆ ڕاستکردنەوەی هەڵەکانی شکاندنەوە	عدسة لاصقة: رقيقة منحنية من الزجاج أو اللدائن توضع على القرنية مباشرة لتصحيح أخطاء الأنكسار	L.,Contact
هاوێنکۆ: بەو هاوێنەیە دەڵێن کە ڕووناکیی لە تیشکۆکەیدا کۆ دەکاتەوە	عدسة لامة: تلك التي تجمع الضوء في بؤرتها	L.,Converging
هاوێنەی قۆقزی ڕووچاڵ: هاوێنەیەکە، ڕوویەکی قۆقز و ڕووەکەی تری چاڵە	عدسة محدبة مقعرة: تلك التي لها سطع مقعر وآخر محدب	L.,Convexoconcave
هاوێنەی بلووری: ئەندامی هاوێنەیی ڕۆشنی پشت بیبیلەی چاوە	العدسة البلورية: العضو العدسي الشفاف خلف بؤبؤ العين	L.,Crystalline
هاوێنەی لوولەیی: هاوێنەیەکە، لە	العدسة الأسطوانية: عدسة عبارة عن مقطع	L.,Cylindrical

برگەیەکی تەریب بە تەوەرەی لوولەکە پێك دێت ڕوویەکی تەخت و ئەوی تری قۆقز	موازلحور اسطوانة ذات سطح مسطح وآخر محدب أو مقعر	
پەرتە هاوێنە: هاوێنەی دوو ڕووچاڵ	عدسة مفرقة: وعدسة مقعرة: تلك التي تفرق الضوء	L.,Dispersing, Concave
نقومە هاوێنە	عدسة غمرية	L.,Immersion
هاوێنەی ڕووچاڵ قۆقز	عدسة مقعرة محدبة	L.,Meniscus
هاوێنەی سێ تێشکۆ	عدسة بثلاث بؤرات	L.,Trifocal
هاوێنەی تاقی کردنەوە (پشکنین): هەر کۆمەڵە هاوێنەیەکە، بۆ تاقیکردنەوەی هێزی بینایی	عدسة فحص: أية من مجموعة عدسات تستعمل لأختبار القوة البصرية	L.,Trial
هاوێنەیی، پەیوەندی هاوێنە	١- عدسي الشكل أو متعلق بالعدسة ٢- ذات علاقة بالعدسة: عدسي	Lenticula
خوێنبەری (سووره دەماری) هاوێنە: ئەو سووره دەمارانەن، کە خوێن دەبەن بۆ ناوکە هاوێنەیی (لە مێشکدا)	الشرايين العدسة: تلك التي تغذي نواة العدسة في الدماغ	L.Arteries
گرێی بینایی، بیناییە گرێ	العقدة البصرية	L.Ganglion
شڵێ: ڕوخسارە پەڵە، خاڵ	النمش: بقع وجهية، خالة شامة	Lentigo

Lentil	العدس	نیسك
Lentitis, Phakitis	التهاب العدسة	هەوکردن (سووتانەوە)ی هاوێنە(ی چاو)
Leontiasis	داء الأسد، جهم العظام	گرژی، دەردەشێر، نێسکە گرژێ
Leper	مجذوم	گولی دار
Lepido	بادئة معناها قشرة، حرشفه	پێشگرێکە بە واتای توێکڵ، پوولەکە
Lepidoma	ورم قشري	لە پیدۆما، توێکڵە ئاوسانێکە
Lepra	الجذام	گولی
L. alba	الجذام الأبيض: الجذام مع غياب اللون من الجلد	گولیی سپی: گولبوون لەگەڵ نەمانی رەنگ لە پێستدا
L. anaesthetica	الجذام الخدري: الجذام مع وجود بقع عديمة الحس	گولیی سڕ: گولبوون لەگەڵ پەیدابوونی پەڵەی سڕلای (بێ هەست) لە پێستدا
L. arabum	الجذام	گولی
L. nervosa	الجذام العصبي (الخدري)	دەمارە گولی، گولی سڕ، گولی پەیی
L. tuberculosa	الجذام الدرني	گولیی گرێ گرێ، سەلکە گولی
Leprology	مبحث الجذام	زانستی گولی، گولیزانی
Leprosarium, Leprosary	مستشفى الجذام	نەخۆشخانەی گول (گولان)
Leprosy	الجذام	گولی
L., Anaesthetic	الجذام الخدري	سڕە گولی

L.,Astorian	البلاغرا	پەلاگرا
L.,Cutaneous	الجذام الجلدي	پێستە – گول، گولیی پێست
L.,Nodular	جذام عقدي	گلیی گرێ گرێ، گولیی گرێون، گرێو گولی
Leprotic	جذامي، مجذوم	گول، گولەکی
Leprous	مجذوم، جذامي	گول، پەیوەندی گولی
Lepto	بادئة معناها نحيف، رقيق، فئيل، رفيع	پێشگرێکە بەواتا بارێك، تەنك، وردە
Leptomeningitis	ذات السوايا الرقيقة: التهاب الأم الحنون والعنكبوتية للمخ والحبل الشوكي	پەردە هەکردنی تەنکەکانی مێشك
Leptophonia	رفيع الصوت	دەنگ باریگ، دەنگ زییل
Leptorrhine	أفني: رفيع الأنف	لووت بارێك
Leptospira	اللولبيات النحيفة	داسکە پێچۆك، بارێکە پێچۆك
L. icterohemorrhagiae	اللولبيات النحيفة اليرقانية الزمنية	لە پتوسپیرائیکتەرو هیموراجی: میکرۆبە لوولە بارێکەکانی دەردوویی و خوێن پزێتی
Leptospirosis	داء اللولبيات النحيفة	دەردی لوولە میکرۆبی بارێك دەردی پێچۆکە لاوازەکان
L. icterohemorrhagica	داء اللولبية النحيفة	دەردە پێچۆکە لاوازە

	البرقانية النزفية	زەردووییە پژێنەکان
Leptothrix	الشعريات النحيفة: جنس من البكتريا تكثر في المياه المحتوية الحديد	لە پتوتریکس: جۆرە باکتریایەکە بە تایبەتی لەو ئاوانە دا دەژین کە ئاسنیان تێدایە واتا لە ئاسناودا
Lesbian	سحاقية، ليسبي: أغراف جنسي هو اشتهاء الجنسي المماثل في النساء من قبل إمراة	پانپانۆکێ کەرە: ئافرەتێکی ئارەزووی ئافرەت (مێینە) بکات، هاو ڕەگەزخوازی، هاوڕەگەزبازی
Lesbianism	السحاقية: الليسبية جماع المراة للمراة	پانپانۆکی: جووتبوونی ئافرەت لەگەڵ ئافرەت
Lesion	آفة: انقطاع ارتباط أو ترابط الأنسجة بسببه رضي أو مرض أو عطل جزو عن أداء الوظيفة	ئافات: نەمانی پەیوەندیی یان پەیوەستی شانەکان، بەهۆی رووشان یان نەخۆشی یان پەککەوتنی بەشێکیان لە فرمان جێبەجێکردن
L., Degenerative	آفة نكسية	ئافاتی پاشە کشێکاری
L., Destructive	افة هدامة	ئافاتی ڕووخێنەر
L., Diffuse	آفة منتشرة	پەرتە ئافات
L., Dissminated	آفة منتشرة	پەرتە ئافات، ئافاتی بڵاو (درم)
L., Focal	آفة بؤرية	تیشکۆ ئافات
L., Functional	آفة وظيفية: تلك التي لايمكن اكتشاف تغير	فرمانە ئافات: ئەوەیە ناتوانرێ گۆڕدرانێکی

	بنيوي فيها مع حصول اضطرابات وظيفية	بنيـــــاتيى تێــــــدا بدۆزرێتـــــەوە لەگـــەڵ پشێویی فرمانی
L., Gohns primary	آفة (كون) الأولية، درنة كون	نافـــــاتی (گـــــۆن)ی سەرەتایی، گرێی گۆن
L., Macroscopical	آفة مرئية	نافـاتی بینـۆك، بینۆكـە
		نافات ناماى چاو. بيرا ودرەغيش
L., Nervous	آفة عصبية	دەمارە نافات
L., Organic	آفة عضوية	ئەندامە نافات
L., Primary	آفة أولية	سەرەتا نافات
L., Structural	آفة بنيائية	دروستكەرە نافات
L., Systemic	آفة جهازية	دەزگا نافات
L., Traumatic	آفة شدية أو رضية	ڕاكێشە نافات یان ڕووشە نافات
L., Vascular	آفة وعائية أو عرقية	دەمرە نافات
Lethal	مميت	كوشندە، بكوژ
Lethality	هلاك، قوتان	كوشندەیی
Lethargy	الوسن، سبان	خـــەوالوویێتی، خـــەوە نووچكە
L.,African	مرض النوم الأفريقي	دەردە خــــــــــــەوی ئەفەریقایی
Lethe	النسيان: فقدان الذاكرة التام	فـــەرامۆش كـــردن، لـــە بیركـــردن، لـــەیادكردن، بیرەوەری نەمان
Letter – blindness	عمـى الحـروف: حالـة عقلية تفقـدفيها القـدرة علـى فهـم الحـروف أو الكلمات المكتوبة	تیپـە كـــوێری: جـــۆرە بەســـەر هـــاتێكن ئـــەقڵی (بـــیری)یـــە دووچـــاری دەســـەلاتی تێگەیـــشتن

		بێت و وشەی نووسراوی نیە
Leucine	لوسين: حامض آميني ($C_6H_{13}NO_2$) يوجد في كثير من الأنسجة وفي البول	لوسیین: ترشێکی ئامێنییە ($C_6H_{13}NO_2$) لە زۆر تەنراوی لەشدا هەیە هەروەها لە هەندێ نەخۆشیدا لە میزیشدایە
Leucitis	التهاب الصلبة	هەوکردنی (داگیرسانی) ڕەقێنە سپینە(ی چاو)
Leuco- Leuko	بادئة تعني الأبيض	پێشبەندێك مانای (سپی)یە
Leucocyte	الكرية (الخلية) البيضاء	خرۆکەی سپی، گردیلەی سپی خوێن
Leukotomy	قطع الفص الجبهي	لووکوتومی: بڕینی قاشی تەویلی مێشکە
Leukanemia	فقر الدم الأبيض فقر الدم الأبيضاض	سپییەکە مخوێنی: لووکە نیمیا
Leukemia	ابيضاض (الدم)، اللوكيميا: مرض محيت يصيب الأعضاء المكونة للدم تتميز بأزدياد كبير لكريات البيض مع تضخم وتكاثر النسيج اللمفاوي في الطحال والغدد اللمفاوية ونخاع العظام	خوێنە سپیکە: لووکیمیا: دەردێکی کوشندەیە تووشی ئەندامەکانی خوێن دروستکرد دەبن، خرۆکە سپییەکانی خوێنی تێدا زۆر زۆر دەبن هەروەها ئەو شتانەی لیمفاوی سپڵ و لوەکان دەبن گەشە دەکەن

L.,Aleukemia	ابيضاض الدم (اللاإبيضاض)	خوێنە سپییەکەی نەسپیکە
L.,Amygdaline	ابيضاض الدم اللوزي نوع يرافق مرض اللوزتين	ئالوە – خوێنە سپیکە: جۆرێکە لەگەڵ نەخۆشیی ئالوەکان دەبێت
L.,Aplastic		خوێنە سپیکەی نەپلاستیك
L.,Lienomyelogenous	ابيضاض الدم الطحالي – النقين المنشأ: انتاج من امراض الطحال	خوێنە سپیکەی: سپڵە خوێنەسپیکە لە نەخۆشی سپڵ و مۆخی ئێسقانەوە پەیدا دەبێت
L. lukaemia	ابيضاض الدم اللمفاوي، ابيضاض لمفاوي	لیمفە خوێنە سپیکە
L.,Lymphosarcoma cell	ابيضاض خلايا السركوما اللمفية: نوع من ابيضاض الدم يتميز بوجود خلايا السركوما اللمفية في الدم	لیمفۆ سارکۆماخانە – سپی خوێنی: جۆرە خوێنە سپیکەیەکە بینین خانەی لیمفۆسارکۆمای لە خوێندا دەناسرێتەوە
L.,Medullary	إبيضاض الدم النقي، ابيضاض نقي: ينشأ من مرض نخاع العظم	مۆخە خوێنە سپیکە لە نەخۆشی مۆخی ئێسقان پەیدا دەبێت
L.,Mixed	ابيضاض مختلط: ابيضاض الخلايا النقية (النخامية)	تێکەڵە خوێنە سپیکە مۆخە خوێنە سپیکە
L.,Momocytic	ابيضاض وحيدات النوى ابيضاض تكون فيه	یەکناوکە – سپی خوێنی: جۆرێکە،

خرۆكە سپییەكان لە بابەتی یەكناوكەن (Monoelie)	الكريات البيض من نوع وحيدات النوى	
پێشینە خوێنە سپیكە	ابيضاض سلف النقيات	L.,Myeloblastic
مۆخكردە – خوێنە سپیكەیەكە لە مۆخ پەیدادەبێت و خرۆكە سپییەكانیش لە مۆخی ئێسك پەیدادەبن	ابيضاض نقي المنشأ ابيضاض نخاعي المنشأ: تكون فيها الكريات البيض من منشأ نخاعي عظمي	L.,Myelogenous
مۆخە خوێنە سپیكە	ابيضاض الدم النقياني	L.,Myeloid
كاتە خوێنە سپیكە؛ زۆربوونی خانە سپییەكان	ابيضاض مؤقت؛ تكاثر الخلايا البيض، كثرة الخلايا البيض	L.,Temporary
خوێنە سپیكەیی لووكیمیایی: پەیوەستی خوێنە سپیكە یان دووچاری خوێنە سپیكە	ابيضاضي، لوكيمي ذو علاقة أو مصاب بالأبيضاض	Leukemic
خوێنە سپیكە ئاسا؛ سروشتی خوێنە سپیكەی هەیە	شبيه الأبيضاضي: له طبيعة اللوكيميا	Leukemoid
پێشگرێكە بەواتا شتی سپی یان پەیوەست بە خرۆكە سپییەكانەوە	بادئة تعني الأبيض أو تدل على العلاقة بكرية أو خلية بيضاء	Leuko-
خرۆكە سپی، خانە سپیكە خانە بارستەیەكی گەرۆكی بێرەنگ وەك خرۆكە سپیكەی خوێن، یان	كرية بيضاء: خلية بيضاء: مطلق كتلة خلوية متحورة عديمة اللون ككرية الدم البيضاء أو الليمف والعديد	Leukcyte

ليمف يان كێم زوخ		
خرۆكه سپيكەيى	متعلق بالكرية البيضاء	Leukocytic
خرۆكه سپى كەمى، كەمبوونەوەى ژمارەى خرۆكه سپييەكان له خوێندا	قلة الكريات البيض تناقص عدد الكريات البيض في الدم	Leukocytopenia
خرۆكه سپيكه زۆرى: زۆر بوونى ژمارەى خرۆكه سپييەكان له خوێندا	كثرة الكريات (الخلايا) البيض، أزدياد في عدد الكريات البيض في الدم	Leukocytosis
زۆريى رەهاى خرۆكه سپييەكان و زۆربوونى كۆى خرۆكه سپييەكانى خوێن له خوێندا	كثرة الكريات البيض المطلقة وهي زيادة في مجموع الكريات البيض في الدم	L.,Absolute
خرۆكه سپييه زۆربوونى سەرەمەرگ: زۆربوونى خرۆكه سپييەكانى خوێن له كاتى سەرەمەرگدا	كثرة البيض النزعية: تكاثر الكريات البيض الدموية قبيل الوفاة	L.,Agonal
يەكناوكه زۆرى: زۆر بوونى خرۆكه سپييه يەكناوكەكان	كثرة وحيدات النوي	L.,Mononuclear
زۆريى خرۆكه سپييه بێلايەنەكان	كثرة الكريات البيض	L.,Neutrophil
زۆريى خرۆكه سپييه كاراكان	كثرة الكريات البيض المنفعلة	L.,Passive
ڕێژه سپى زۆرى: زۆريى ڕێژەى هەر جۆرێكى	كثرة ابيض النسبية: زيادة نسبة أي نوع من	L.,Relative

	أنواع الخلايا البيض دون زيادة في مجموع الخلايا ابيض في الدم	خانه سپییەکان بێ زۆربوونی کۆی خانه سپییەکانی خوێن
L.,Toxic	زيادة ابيض السمية: ازدياد عدد كريات الدم البيض في التسممات الداخلية بالسموم الدموية	ژاره خرۆکه سپییه زۆری: زۆر بوونی ژمارەی خرۆکه سپییەکان به دووچاری ژاراویبوندا بەهندێ
Leukoderma	بهق	بەڵەکی
Leukodermia	بهق: بياض غير طبيعي ابقع لنقص ولادي في التلون أما الحالة المكتسبة فتسمى البرص vitiligo	بەڵەکی: پەڵه پەڵه سپیبوونی پێستلەبەر کەم ڕەنگی زگماك، بەڵام بەباری دەستکەوتە دەڵێن بەڵەکی
L.,Acquired	البرمي: البهق المكتسب	بەڵەك بوونی دەسکەوت
Leukogenic	مولد الكريات البيض	خرۆکه سپیکه دروستکەره
Leukoma	سحابة: تكون عتومة بيضاء (حليبية) في القرنية	تانه: پەیدابوونی پەڵەیەکی شیری لەسەر گلێنەی چاو
Leukonychia	ابيضاض الأظفر	لووکونیکیا: سپیواشبوونی نینۆك
Leukopathy	اعتلال الكريات البيض، ابيضاض الجلد أو البهق	دەردی خرۆکه سپییەکان، سپیواشبوونی پێست یان بەڵەکی
Leukopenia	قلة البيض: إختزال (تناقص) عدد كريات الدم البيض الـ ٥٠٠٠ أو	سپی کەمی: کەمبوونەوەی ژمارەی خرۆکه سپییەکانی

	اقل	خوێن تا پێنج هەزار و بەڵکو کەمتریش
Leukoplakia	صداف مرض يتميز بتكون بقع بيضاء على الغشاء المخاطي للخد واللثة واللسان ميالة الى التشقق وتصبح خبيثة بعضا	لووکوپلاکیا: جۆرە نەخۆشییەکە پەڵەی سپی لەسەر پەردە چڵمینەکانی ڕوومەت و پووک و زمان پەیدا دەبێت و هەندێ جار دەقڵیشێن و ڕەنگە جاروبار پیسیش ببن
Leukopoiesis	تولد الكريات البيض تكون الكريات البيض	دروستبوونی خڕۆکە سپی
Leukorrhagia	سيلان أبيض غزير	زۆر ڕەوینی شلێکی سپی
Leukorrhea	السيلان الأبيض: افراز ناسل لزج ضارب الى البياض من المهبل والجوف الرحمي	ڕەوینە سپیکە: دەردانی شلێکی لینجی سپیباوە لە زێ و بۆشایی منداڵدان
Leukosis	لوكوزز: تكثر نسيج البيض تكاثر النسيج المولد للكريات البيض ويشمل التكاثر النخاعي وتضخم الغدد اللمفاوية ويكون هذا التكاثر اساسا لأبيضاض الدم	لووکۆسز، زۆربوونی شانەی سپی: زۆربوونی شانەی خڕۆکە سپی پێکهێن کە مۆخە زۆربوون و گەورەبوونی لیمفە لووەکان و ئەم زۆربوونە بنچینەی خوێنە سپیکە دەبێت
Leukothrombopenia	قلة البيض والأقراص الدموية: تناقص غير طبيعي في عدد الكريات	کەمیی سپی و خەپلە خوێنەکان: کەمبوونەوەیەکی

	البيض والأقراص (القريصات) الدموية	ناناسایی ژمارەی خرۆکە سپییەکان و خەپلەکانی خوێنە
Leukotomy	قطع الفص الجبهي	لووکۆتۆمی: برینی قاشی تەوێڵیی مێشك
Levator	العضلة الرافعة	ماسولکە بەرزکەرە
Level	مستوى	ئاست، رێکار
Lever	عتلة، مخل	نۆیڵ، هیم
Levigation	سحق، تسفيف	کوتان: تەواو پێشگرێکە، واتا ورد کردن
Levo	أيسر:	چەپ، بۆ لای چەپ
	١- بادئة تعني يسار، الى اليسار	١- پێشگرێکە واتا چەپ یا بۆلای چەپە
	٢- بادئة كيمياوية يستعاض عنها أحيانا بالرمز (-) للتأكيد على ان المادة مدورة لليسار (مباشرة) وهذه عكس البادئة Dextro	٢- پێگرێکی کیمیاییە هەندێ جار نیشانەی (-) لە جیاتی بەکاردەهێنرێت بۆ پیشاندانی ئەوەی کە ئەو ماددەیە بە چەپدا پی دەدات (levorotatory)وەیە پێچەوانەی (Pextio)یە
Levorotatory	مدور لليسار، يدور الضوء المستقطب على اليسار	بەچەپدا باوەڕ، بەچەپدا خولێنەوە
Levorotalion, Levogyrulion	مدور يساري	بەچەپدا بادان، بەچەپدا خولاندنەوە
Leverts Law	قانون (ليفريت)	یاسای (دەستووری) (لیفرێت)

Levulose $C_6H_{12}O_6$	سكر الفواكة، ليفولوز	شەكری میوەی لیڤیولۆز
Levulosuria	بيلة سكر الفواكه	لیڤیولۆز میزێ: بوونی شەکری میوە لە میزدا
Lewisite	لويزيت: غاز حربي سام منفط، مسيل للدمع ومخرش للرئة	لویزیت: گازێکی ژەهری جەنگییە بەهەر شوێنێك بکەوێت دەیکا بە بلۆق، فرمێسکرێژە و زیان بە سپییەکان دەگەیەنێت
Lib	مختصر لـ libre أي الباوند وهو الرطل	نیشانەی پاوەندە (رەتل)
Libidinous	شهواني، شبق	حەشەری، بەکەڵ، بەبا
Libido	شبق ١- الرغبة الجنسية ٢- القوة المستمدة من الدوافع البيولوجية الأولية في التحليل النفسي تستعمل كمصطلح يدل على القوة الدافعة للحياة الجنسية أو القوة النفسية بصورة عامة	بەکەڵ، بەبا، ١- ئارەزووی ڕەگەزبازی ٢- ئەو هێزەی لە هاندەرە بایۆلۆجییە سەرەتاییەکانەوە وەردەگرێ لە دەروونە شیکاریدا، وەك زاراوێك بەکاردێت کە نیشانەی هێزی هاندەری ژیانی ڕەگەزبازی یان هێزی دەروونییە بە شێوەیەکی گشتی
Libra	١- رطل ٢- ميزان	١- پاوەندێك، لیبرە ٢- تەرازو، بورجی تەرازو
License	إجازة، رخصة	ودم (Wudim) لیسانی،

		بڕوانامە
Licentiate	مجاز، مرخص	مۆڵەتدراو، ودمدار، ودمگر، ڕێ پێدراو
Lichen	الحزاز – مرض جلدي	نەخۆشییەکی پێستە، کرێشی سەر
Lichenification	تحزز، تشيب	کرێش پەیداکردن، پیربوون (سەرسپیبوون)
Lichenoid	شبه الحزاز	شێوە کرێشی سەر
Licorice	عرق السوس، السوى	بەلەك
Lid	جفن	پێڵوو
L., Granular	جفن حبيبي، تراخوما	پێڵووی گرێ گرێ، تەراخوما
Lieberkuehn's Ampulla	انتفاخ او موسعة (ليبركون)	فراوانبوونی یان کشانی (لیبرکۆن)
L., sfollicies or Glands	جريبات أو غدد (ليبركون)	لوومکانی (لیبرکۆن)
Lien	طحال	سپڵ
Lienal	طحالي	سپڵی، پەیوەندی سپڵ
Lienectomy	استئصال الطحال	سپڵ بڕین: بە برینسازی لابردنی سپڵ
Lienitis	ذات الطحال، التهاب الطحال	هەوکردنی سپڵ
Lieno	بادئة تدل على العلاقة بالطحال	پێشگریکە پەیوەندیی سپڵ نیشان دەدات
Lienopathy	إعتلال الطحال: أي مرض من الطحال اطلاقا	دەردە سپڵ: هەر نەخۆشییەکی سپڵ بێت
Lienorenal	طحالي كلوي	سپڵ و گورچیلەیی
Lientery	الحجاف: إسهال يحتوي	ڕامالراو: سکچوونێکە،

	على طعام غير مهضوم	خۆراکی هەرسنەکراوی تێدایە
Life	حياة	ژیان، زیندوویی، زیندەگی
L., Animal	حياة حيوانية	زیندەوەری، ژیانی گیانەوەرانە
L., Intellectual	حياة فكرية	ژیانی بیری، هزرە ژیان
L., Mental	حياة عقلية	ژیانی ئەقڵی، ژیانی هۆشی
L., Psychic	حياة نفسية حياة تصحبها المحارسة الواعية للشعور والدوافع والأرادة والمنطق	ژیانی نەوەسی، دەروونە ژیان ژیانێکە کارتیاکردنی هۆشیارانەی هەست و هاندەر و ویست و ژیربێژیی لەگەڵدایە
L., Antinatal	حياة ما قبل الولادة: حياة الحميل قبل الولادة	ژیانی پێش زایین؛ ژیانی کۆرپەلە پێش لە دایکبوون
L., Embryonic	حياة جنينية	ژیانی ناولەمەیی
L., Intra-uterine	حياة رحمية: فترة الحياة المقضية داخل الرحم	ژیانی ناو مناڵدان ئەو ماوە ژیانەی لە ناو مناڵداندا بە سەر دەبرێت
L., Uterine	حياة رحمية	ژیانی ناو مناڵدان، ژیانی ناو سك
L., Vegetative	حياة إنباتية، منبت، نمائي لاارادي	ڕوێنراوە ژیان، ڕوێنراو، گەشندەیی خۆنەویست
Lig	مختصر لـ Ligament أي	کورتەی Ligament

	برباط	بەمانای بەستەر یان پێ بەند
Ligament	رباط: شريط من نسيج لرباط الأجزاء ببعضها	بەستەر، پێ بەند ڕیشاڵە شانەیەکە، بۆ پێکەوە بەستنی بەشەکان
L., Accessory	رباط لاحق، رباط اضافي: أي رباط يقوي او يدعم رباط آخر	زیادە بەستۆك، پاشکۆ بەستۆك: بەستۆکێکە، یەکێکی تر بە هێز و کۆمەك دەکات
L., Annular	الرباط الحلقي: أي رباط على شكل حلقة	پێچۆکی بازنەیی: هەر پێچەکێك لە شێوەی ئەڵقە یان بازنەدا بێت
L., Arcuate	الرباط القوسي: الأربطة المقوسة التي بوصل جسم الحجاب الى جزء بالاضلاع السفلية والفقرات القطنية	پێچۆکی کەوانەیی: ئەو پێچۆکە کەوانەییانەیە کە ناوپەنچك بە پەراسووی ژێرەوە و بڕبڕاگەی دەبەستن
L., Broad	الرباط العريضي: ١- طية (ثنية) بريتونية تمتد من جانب الرحم الى جدار الحوض ٢- الرباط المعلق لكبد	پێچۆکی پان، پانە پێچۆك: ١- قەدێکی پەریتۆنە کەلە تەنیشتی مناڵدانەوە بۆ دیواری کلۆت درێژ دەبێتەوە ٢- ئەو پێچۆکەی جگەر ڕادەگرێت
L., Capsular	رباط محفظي: الرباط الليمفي المحيط بالفاصل	پێچۆك کاپسوولی: ئەو ڕیشاڵە پێچۆکەیە کە دەورەی جمگەیەك

		دهدات
L., Central	رباط مركزي	ناوهنده پێچۆك، گهنده پێچۆك
L., False	رباط كاذب؛ اي رباط معلق متكون من طية بريتونية	بهستهره درۆزنه
L., Oblique	رباط مائل؛ رباط يمتد نازلا والى الجانبة من النتوء المقاري الى ما تحت	پێچۆكی لار، لاره پێچۆك؛ پێچۆكێكه بهرهو خوار شۆڕ دهبێتهوه بهتهنیشت نووكی دهنوكیهوه تا ژێر مهچهك
L., Round	الرباط المدور: ١- (للورك) ٢- للكبد وهو حبل ليفي يمتد من السرة الى ثلمة الحافة الأمامية للكبد ٣- للساعد موصلا النتوء المنقاري للزند بالكعبرة ٤- للرحم من السطح الأمامي للرحم الى حبل الزهرة	خره پێچۆك ١- هی كلۆت ٢- هی جگهر له ناووكهوه بۆ كهناری پێشهوهی جهرگ ٣- هی باسك: كه دهگاته دهنووكه نووكی زهند و كهعبهره ٤- هی منالدان له رووی پێشهوهی منالدانهوه تا شاخی
L., Suspensory	الرباط المعلق؛ للعدسة البلورية أو رباط	ههلواسه پێچۆك: بۆ بلووره هاوێنه
Ligamenta	اربطة	پێچۆكهكان
Ligamemtous	رباطي	پێچۆكی، پهیوهندی پێچۆك

Ligate	يربط	دەپێچێت، دەبەستێت
Ligation	ربط: عملية ربط أحد الشراين أو استعمال ربطة	گرێدان، پێچان، بەستن: پێچانەوە یا بەستن و گرێدانی (خوێنبەرێك) سوورە دەمارێکی خوێن
L., of the Cord	ربط السرة	ناوك بەستن، ناوك گرێدان
L., Distal	الربط البعيد: ربط الشريان المصاب بأمدم في الجانب البعيد من القلب للأمدم	دوورە بەستن: خوێنبەر بەستن، کەتووشی برانی لای لە دڵەوە دوورتری برینەکە بووە
L., Double	الربط المزدوج: ربط شريان في موضعين وقطعة (قصة) فيما بينها	جووتە پێچۆك (بەستۆك): لە دوو شوێنەوە بەستن و گرێدانی خوێنبەرە دەمارێك لە نێوانیاندا بڕینی دەمارەکە
L., Immediate	الربط المباشر: ربط شريان مباشرة دون إدخال الأنسجة المجاورة في عقدة الربط	ڕاستەوخۆ بەستن: بەستن و گرێدانی خوێنبەرێك بێ ئەوەی هیچ شانەیەکی تری پێوە بگیرێت
L., Proximal	الربط القريب: ربط الشريان المصاب بأمدم في الجانب القريب من القلب للأمدم	نزیکە بەستن: کە تووشی برانی لای دڵەوە نزیکتری برینەکە بووە
Ligator	مربط، آلة لتسهيل الربط	گرێدەر: ئامرازێك بۆ بەستن و گرێدانی

Kurdish	Arabic	English
دەماری خوێن		
١- دەزوو یاخود تەل بۆ بەستن و گرێدانی خوێنە دەمار ٢- گرێدان، بەستن	ربطة: ١- خيط أو يستعمل لشد أو ربط أحد الأوعية الدموية ٢- عملية الربط	Ligature
جووتە بەستن: بەستن و تەتەكدانی بۆرییەكی خوێنە لە دوو شوێندا و برینی بۆرییەكەیە لە نێوانیاندا	الربط المزدوج: ربط أو شدوي الدموي في موضعين وقطعة فيما بينها	L., Double
زنجیرە گرێ	ربطة مسلسلة	L., chain
لاستیكە گرێ، جیرە گرێ	ربطة مرنة	L., Elastic
بەستنی گرێی تێكهەڵكێش	ربطة متداخلة	L., Interlacing
بەستنی پچڕ پچڕ: بەكارهێنانی گوشێك بۆ وەستاندنی خوێن لە بەر ڕۆیشتن و جاروبار خاوكردنەوەی	ربط متقطع: استعمال تورنيكة لأيقاف جريان الدم مع إرخاءها بين فترة واخرى	L., Interittent
ناوی (دەزووی) دوو پایلە: لە كلكی دوو پایلە (كنگەروو) جۆرە دەزوویەكە دروست دەكرێت و بەكاردەهێنرێت بۆ پێچان و بەستن لە كاتی برینسازیدا	خيوط مصنوعة من ذنب الكنغر ويستعمل للربط أثناء العمليات الجراحية	L., Kangaroo

L., Lateral	ربطة جانبية، ربطة تستعمل للسيطرة على جريان الدم وليس لأيقافه	لاگرێ، نیوە گرێ، بەستنی دەمار بۆ بەسەر خوێن ڕۆیشتندا زاڵ بوون نەك بۆ وەستانی
L., Provisional	ربطة مؤقتة: ربطة توضع في بداية العملية ولكنها ترفع قبل سد الجرح	گرێی بێ پۆ: لەسەرەتای برینسازیدا گرێ دەدرێت و لە پێش دروونەوەدا هەڵدەگیرێت
L., Soluble	ربطة ذوابة	گرێی تواوە، پێچۆکی (بەستۆکی) تواوە
L., Terminal	ربطة انتهائية	بەستۆکی کۆتایی
Light	ضوء: موجات كهرطيسية تؤثر على شبكية العين على وجه التخصيص وبذلك تؤدي الى حصر الأحساس بالنور، تتفاوت أطوال موجات النور من ٧٧٠٠ الى ٢٩٠٠ وحدة انغستروم	ڕووناکی، سۆمایی: شەپۆلی کارۆموگناتیسییە بەتایبەتی کار لە تۆڕەی تینای چاوان دەکات وە دەبێتە هۆی بەڕووناکی زانین (بینین) درێژی شەپۆڵەکان لە ٧٧٠٠ تا ٢٩٠٠ ئەنگسترۆمە
L., Actinic	ضوء أكتيني: اشعة ضوئية لها قابلية التأثير الكيمياوي	ڕووناکی ئەکتین: ئەوەیە کە کاری کیمیایی (کاریگەری کیمیایی هەیە)
L., Axial or Central	الضوء المحوري، أو مركزي: ضوء تكون اشعة متوازية لبعضها البعض الأخر وللمحور البصري	تەوەرە ڕووناکی، ڕووناکی چەقی: ئەوەیە کە تیشکەکانی لە نێوان خۆیاندا و لەگەڵ

تەوەرەی بینایـیدا پێـك تەریب بن		
ڕوونـاکی سـارد، سـاردە ڕوونـاکی: ئـەو ڕووناکییەیـە کەڵـە چـرایەکی ئەلـەکتریکی ٧٥٠ وات بـە دیـوارێکی ئـاوی ڕۆیـشتو (الـماء الجـاری) پێـچراو دەردەچـێت و دەشـێت ڕاستەوخۆ بخرێتە سـەر پێـست، بـۆ تێڕوانینـی ڕۆشنیی شانەکان	الـضوءالبارد: ضـوء مـن مـصباح کهربـائي ذو ٧٥٠ واط محـاط بغـلاف مـن الماء الجاري بحيـث يمكـن اسـتخدامه علـى الجلـد مباشـرة لفحـص شـفافية الأنسجة	L., Cold
پەرتـە ڕوونـاکی: ئـەو ڕووناکییەیە بە شکانەوە و گەڕانـەوە پـەرش و بڵاو بووبێتەوە	ضـوء منتـشر: الـضوء المنتـشر بالأنکـسار والأنعکاس	L., Diffused
ڕووناکیی ژێر سوور	ضوء تحت الحمراء	L., Infra-red
کـەمترین ڕوونـاکی: بـچووکترین پلـەی ڕووناکییـە کـە بـە چـاو پێـی بزانرێـت (هەسـت بکرێـت) و جاروبـار بـە L . M هێما دەکرێت	الـضوء الأدنـى: أصـغر درجـة مـن الـضوء يمکـن الشعور بها بواسطة العـين ويرمزلها احيانـاب L . M	L., Minimum
ڕوونـاکیی یـەك ڕەنـگ: یـەکێك لـە ڕەنگـەکانی شەبەنگی ڕووناکی کە بە تێپەڕاندنی ڕوونـاکی بـە	ضـوء وحيـد اللـون: أحـد ألوان الطيف الضوئي الذي ينقـسم إليـه الـضوء بأمراره في موشور	L., Monochromatic

پوازکێکدا پەیدادەبێت

L., Neon	ضوء نيون: الضوء الذي لايحتوي أشعة تحت الحمراء أو فوق البنفسجية	نیۆنە ڕووناکی، ڕووناکیی نیۆن؛ ئەوەیە کە تیشکی ژێرسوور و ژوور مۆری تێدا نەبێت
L., Oblique	ضوء مائل: الضوء الساقط بصورة مائلة على سطح	لارە ڕووناکی: ئەوەیە کە بەلاری لە ڕوویەک دەدات
L., Polarization of	استقطاب الضوء	جەمسەر گریی ڕووناکی
L., Polarised	ضوء مستقطب: الضوء الذي جعلت اهتزازاته تترد في مستوى واحد أو بصورة دائرية أو كقطع مائل	ڕووناکی جەمسەر گرتوو: ئەو ڕووناکییەیە لەرینەوەی تێدا لەیەک ڕووی تەختدایە بە شێوەیەکی بازنەیی یان لارە قووچەک
L., Reflected	ضوء منعكس: الضوء الذي تنعكس اشعته من سطح مضئ	ڕووناکی دراوە: ئەوەیە کە تیشکەکەی لە ڕوویەکی ڕووناکەوە دەگەڕێتەوە
L., Refracted	ضوء منكسر: الضوء الذي كسرت (انثنت) أشعته بالمرور في وسط شفاف (غشاء شفاف)	ڕووناکی شکاوە: ئەوەیە کە تیشکەکانی بەناو ناوچەیەکی ڕووناکدا (پەردەیەکی ڕووندا) ڕۆیشتن (تێپەڕ بوون) شکابێتەوە
L - sense	حس الضوء: القابلية للتمييز بين درجات الضوء	هەست بەڕووناکی کردن: دەسەڵاتی لێک جیا کردنەوەی پلە

جیاوازەکانی ڕووناکی

ڕووناکی تێپەڕیو: ئەو ڕووناکییەیە کە تیشکەکانی بە ـوەندێکدا تێپەڕی کردووە	ضوء منقول، ضوء منتقل: الضوء الذي مرت اشعته عبر وسط ما (شئ)	L., Transmitted
ـرووسکە	برق	Lightening
ـرووسکە ژان: ژانی تابس	الألام الصاعقة	L., Pains
سووکبوون، سووککردن: هەست بە کەمبوونەوەی توندیی سک لەبەر ـاخزانی منالّدان بە ـوسێ هەفتە پێش منالّبوون	التخفف، التخفيف: الشعور بتناقص توتر البطن نتيجة نزول الرحم الى حفرة الحوض اسبوعين أو ثلاثة اسابيع قبل حدوث الولادة	Lightening
ـار	خشب	Lignum
زمانۆچکە: ١- زمانێکی بچکۆلە لە ـەندامێکی زمان – شێوە ٢- تیلماسکێکی مادەی سپی لە کەناری چوارەم زگۆلەی مێشکدا	لسين: ١- عضو على شكل لسان ٢- شريط من المادة البيضاء في البطن الرابع	Ligula
پەلی	طرفي	Limbic
پەل: ١- باڵێک یان لاقێک لەگەڵ بەشەکانیدا ٢- هەر ئەندامێک یا بەشێک لە باڵ یا لاق بچێت	طرف: ١- ذراع أو ساق مع متعلقاتها، أحد الأطراف ٢- اي عضو أو جزء يشبه ذراعا أو ساقا	Limb

Limbal	حافي، حرفي، هامشي متعلق بالحافة	کەناری، ڕۆخی، پەراوێزی
Limbus	حافة	کەنار، لێوار، قەراغ
Lime	جير: نوكسيد الكلس	قسڵ: ئۆکسیدی کالسیۆم، گەچ
Limit	حد	سنوور، ڕاددە
L., Assimilation	التمثيل: كمية الكربوهيدرات التي بأستطاعة كائن أن يمثلها دون أن تحدث بيلة سكرية	ڕاددەی مژین و شیکردنەوە: بڕی ئەو کاربۆهیدراتەیە، کە زیندەوەرێك دەتوانێ بیمژێ و شی بکاتەوە بێئەوەی تووشی شەکرە میزێ ببێت
L., Audibility	حد السموعية	ڕاددەی بیستۆکی
L., of perception	حد الفهم	ڕاددەی تێگەیشتن
L., Quantum	حد كمية الطاقة	ڕاددەی بڕی وزە
L., Saturation	حد الإشباع	ڕاددەی تێربوون
Limitation	تحديد	سنوور دارکردن، سنوور بۆ دانان
Limo	الليمون	لیمۆ
Lemonis	الليمون	لیمۆ
Limonis cortex	قشرة الليمون	توێکڵە لیمۆ
L. succus	عصير الليمون	ئاوی لیمۆ، ئاوگی لیمۆ
Limotherapy	المعالجة بالحمية، المعالجة بالجوع، معالجة الأمراض بمنع الطعام	پاریزە چارە: چارەکردنی نەخۆشی بە خواردن کەم کردنەوە (برسی کردن)
Lincture, Linctus	لعوق	لێسراوە، لێسەمەنی

Line	خط	هێڵ، خەت
L., Axillary	خط أبطي (امامي و خلفي) الخط الممتد نازلا من الحافة الأبطية (اماما وخلفا)	خەتی بن باخەڵ(ی پێشەوە و پشتەوە)
L., Base	خط القاعدة	خەتی بنكە
L., Blue	خط أزرق: الخط الأزرق المتميز على حافة اللثة دالا على التسمم الرصاصي المزمن	شینە هێڵ: هێڵێكی شینی دیاری لە كەناری پوك، لە قورقوشمە ژەهراویبووندا دەردەكەوێت
L., Iliopectineal	خط وركي مشطي	شانە هێڵی كەفەڵ
L., Mammary	خط الثديين	هێڵی مەمان
L., Mammilary	الخط الحلمي	هێڵی چیچە (گۆی مەمك)
L., Midaxillar	خط وسط الأربط	هێڵی ناوەڕاستی بنباڵ
L., Midclavicular	خط وسط الترقوة: الخط العمودي من منتصف الترقوة	هێڵی ناوەڕاستی چەڵەمە: هێڵی ستوونیی ناوەڕاستی چەڵەمەیە
L., Semilunar	خط هلالي	هێڵی داسی، داسە هێڵ
L.,Visual	الخط البصري	هێڵی بینایی
Linea	خط	هێڵ، خەت
L. alba	الخط الأبيض	هێڵە سپیكە، سپییە هێڵ
L. aspera	الخط الخشن	هێڵە زبرو: خەتی زبر، زبرە هێڵ
L. nigra	الخط الأسود	هێڵە ڕەش، ڕەشە هێڵ
L., semilunaria	الخط الهلالي	هێڵی داسی: داسە هێڵ
L., splendens	خط براق	گەشە هێڵ

L. transversa	الخط المستعرض	خەتی پانڕۆ، پانە هێڵ
Lineahe	سلالة، نسل	ڕەچەڵەك، وەچە
Linear	خطي: معلق بالخط	هێڵی: پەیوەندی هێڵ، خەتی
Lings System	اللنجية: طريق للمعالجة بالجمناستيه والحركات الجمية المتناسقة	وەرزشە چارە؛ لینگیزم: چارە کردنی نەخۆشی بە جمناستیك و جولاندنی ئەندام (وەرزش)
L.,fraenata	لجام، عنان	زمان بەستراو، بەستە زمان
L.geographica	اللسان الجغرافي	زمانی جوگرافیایی
L.plicate	اللسان المتشقق	زمانی قڵیشاو
Lingual	لساني: متعلق باللسان	زمانی، پەیوەست بە زمانەوە
Lingula	لسين	زمانۆچکە: زمانێکی بچکۆلە، زمانێکە، زمانۆکە، زمانە بچکۆلە
Lingular	لسيني	زمانۆچکەیی، زمانیلەیی
Liniment, Linimentum	مروخ: مرهم سائل للأستعمال الخارجي	هەنۆك: هەتوانێکی شلە لەشی پێ چەوردەکرێت و دەهەنوورێت
Linin	كتانين: مادة مركبة من خيوط نحيفة مشبكة موجودة في نواة الخلية	کەتان: ماددەیەکە، لەداوی بارێکی تێکهەڵکێش پێك دێت لە ناوکی خانەدا
Linitis	التهاب المعدة الخيطي: التهاب النسيج الخليوي	داوە هەوکردنی گەدە، هەوکردنی خانە شانەی

	للمعدة	گەند
Linseed Oil	دهن بذر الكتان	ڕۆنـــی تۆوکـــەتان، ڕۆن کەتان
Lint	لنـت: نـسيج يـستعمل كضماد	لینـت: تەنراوێکـە لـە تیمار کردنی زامدا بەکار دەهێنرێت
Liovilles Icterus	اليرقان الولادي	زەرنوویـــی (لیۆڤیـــل): زەرنوویی زگماك
Lip	شفة: ١- أحدى حافتي الفم ٢- حافة الجرح	لێو: ١- یـەکێك لـە لێوارەکـانی دەم (لێو و لچ) ٢- لێواری برین
L., Cleft	شرم، الشفة المشرومة	لێـــو قلێـــشاو، لێـــو وقلێشاوی
L., Double	الشفة المزدوجة	دوو لێوی، دوو لچی، لێو دوو فاق
L., Hapsburg	غلاظة الشفاه	لچ ئەستووری
L., Lower	الشفة السفلى	لچ
Lipacidemia	وجود الحوامض الـشمحية في الدم	بوونی ترشی چەوری لـە خوێندا
Lioaciduria	وجود الحوامض الـشمحية في البول	بوونی ترشی چەوری لـە میزدا
Liparous	سمين، بدين، شحم	قەڵەو، چەورا پیو
Lipase	ليباز: خميرة حالة الشحم	لیپیـــز: ترشـــینی پیـــو شیکەرەوە
Lipemia	شحمية الدم	پیو بەندی خوێن
L.,Alimentary	شحمية الدم الغذائي	خۆراکـــە میـــو بەنـــدی خوێن

Lipid, Lipide	شحم، شحمي اي من الواد العضوية الغير قابلة للذوبان في الماء كالليستين والكولسترين والجيكورين	چەوری، چەور، هەر یەکێك لەو ماددانەی لە ئاودا ناتوێنەوە وەك لێستین و کۆلەسترین و جەکورین
Lipo	بادئة تدل على العلاقة بالشحم شحمي	پێشگرێکە بەواتای چەورییەوە پیشان دەدات
Lipoma	ورم شمحي، ليبوما	لیپۆما، پەنامی بەز
Lipomatosis	شحام	لیپۆما تۆسیز، مێوبەند
L. dolorosa	شحام مؤلم	لیپۆما تۆسیزی بەناسۆر، جۆرە دەردێکە دووچاری قەڵەوییەکی بەنیش دەبێت
Lipomyoma	ورم عضلي شحمي	لیپۆمایۆما، پەنامی بەزو ماسولکە
Lipothymia	اغماء، فقد الوعي	بێ خودی، بێ هۆشبوون، لەسەرخۆچوون، بوورانەوە
Lipuria	بيلة شمحية: وجود الشحم في الأدرار	چەورە میزی، میزە چەورە بوونی چەوری لە میزدا
Lipping	إشفار: تكون شفة عظمية في التهاب بالعظم	لێوپەیداکردن، لێوکردن، لێوداری: پەیدابوونی لێو لە هەندێ جمگەی نەخۆشی ئێسقاندا
L., of joints	إشفار المفاصل	لێوکردنی جمگە
Lipsis	نهاية، انقطاع	کۆتایی، دوایی هاتن

L. animi	اغماء	ـەمرخۆ چوون، بێهۆش بوون بوورانەوە
Liquefaction	إماعة، تمييع	ـلیوونەوە، شلکردنەوە
Liquid	مائع، سائل	ـل، شلەمەنی، شلە
Liqueur	سائل كحولي، شراب روحي	کهولە گیراوە: گیراوەی ملدحیەکە لە کهولدا
Liquor	شراب: محلول مائي لعقار غير طيار، محلول مائي غير مقطر	ـاوە گیراوە: گیراوەی ـدرمانێکە لە ئاودا، ـودگیراوەیەکی ـەدلۆپێنراو
L. amnii	السائل الأمنيوسي (انخطي) السائل المحيط بالحميل داخل الرحم	ـەراو: ئەو ئاوەی کە ـدورەی کۆرپەی ناو ـنالدان دەدات
L. cotunii	لنفا الأذن	ـلی ڕۆنڕەوی گوێ
L. folliculi	السائل الحويصلي حول البيضة	سیکڵدانۆچکەی شلی ـدوری هێلکۆکە (گەرا)
L. puris	السائل القيحي	ـووخاو: بەشە هەرە ـلەکەی کێم
L. sanguinis	السائل الدموي، بلازما الدم، مصل الدم	پلازمای خوێن، سیرۆمی خوێن، خوێناو
L. seminis	السائل المنوي	تۆماو
Liquorice	سوس	بەلەك
Lisfrancs Joint	مفصل (لسفرانك) المفصل الرسغي المشطي	ـانە ئانیشك، جمگەی (لیسفرانك) جمگەی ـێوان مەچەك و شان
L.s Amputation	بتر (لسفرانك)	پەلکردنی (لێسفرانك)، برینەوەی لێسفرانك

Lisp	لثغة، لكنة	پسه، پسەپس
Lisping	لثغ	پسەپس
Listerism	الليسترية: تطبيق اسس ومبادئ التعقيم في الجراحة	ليستەريزم: بەكارهێنان و پێڕەوى كردنى سەرەتا و بنچينەكانى خاوێنى و پاككردنەوە لە برينسازيدا
Liter	الليتر: وحدة الحجم في النظام العشري (المتري)	ليترە: ئەندازەى قەبارە لە سيستمى مەتريدا
Lithsgog	طارد الحصي	بەرد ڕەوێن: بەرد فڕێدەر، دەرمانێك بەرد ڕەوێن بێت
Litharge, p6o	ليثارج: احادي أوكسيد الرصاصي، أوكسيد الرصاص الأصفر	ليپارج: يەكە ئۆكسيدى (يەكۆكسيدى) قورقشم
Lithemia	زيادة حامض البول في الدم	زۆريى ترشى ميز لە خوێندا
Lithiasis	تحصي: تكون الحصي في الجسم	بەرد دروستكردن: دروستكردنى بەرد لەناو لەشدا (لەهەر شوێنێكدا بێت)
Lithium	ليثيوم: معدن ابيض عدده الذري ٣ وزنه الذري ٦,٩٤ رمزه Li	ليثيۆم: كانزايەكى سپييە گەرديلە ژمارەكەى ٣ و كێشى گەرديلەييەكەى (٦,٩)ە هێماكەى Liە
Litho	بادئة تدل على العلاقة بالحصى	پێشگرێكە پەيوەندى بە بەردەوە نيشان دەدات

Lithicystotomy	استخراج الحصاة لشق المثانة	بەردی میزڵدان دەرهێنان
Lithogenous	تكون لشق الحصى: مكون أو مسبب لتكون الحصي	بەردپێکهێن: هۆی دروست کردن و یا دروستکەری بەرد لە لەشدا
Litholapaxy	تفتيت الحصي: تفتيت الحصي في المثانة مع استخراج الأجزاء مباشرة بغسل المثانة	بەرد وردکردن: وردکردنی بەرد لەناو میزڵداندا و دەرهێنانی پارچەکانی یەکڕاست بەداشتنی ناو میزڵدان
Lithotomist	جراح الحصي	بەرد دەرهێن: پسپۆڕ لە دەرهێنانی بەردی میزڵداندا
Lithotomy	الشق على الحصاة: شق في المثانة لأستخراج حصاة	بەرد دەرهێنان: دڕینی میزڵدان بۆ دەرهێنانی بەرد: لیتۆتۆمی
L., Bilateral	خزع المثانة ذوجانين	میزڵدان دڕینی دوولا
L., Lateral	خزع المثانة ذو جانب	میزڵدان دڕینی یەکلا
L., Marian or Median	خزع المثانة الوسطي	نێوانە میزڵدان دڕین
L.-position	خزع المثانة الموضعي	باری لیسوتۆمی، شوێنە میزڵدان دڕین
L., Suprapubic	خزع المثانة فوق العاني	لەبەر موسڵدانەوە بەرد دەرهێنان
L.,Vaginal	خزع المثانة المهبلي	لە زێوە بەرد دەرهێنان
Lithotripsy	تفتيت الحصاة	بەرد شکاندن: ورد کردنی بەردلەناو میزڵداندا

Lithotrite	مفتت الحصاة	بەرد شکێن
Lithotroty	تفتيت الحصاة: تفتيت الحصاة داخل المثانة بالمفتت	بەرد شکاندن: ورد کردنی بەرد لە ناو میزڵدان بەهۆی بەرد شکێنەوە
Lithuresis	تبول رملي: طرح الرمل بواسط البول	زیخە میزی: فرێدانی زیخ لەگەڵ میز
Litmus	عبادالشمس، صباغ ازرق يتحول الى لون أحمر بالتعامل مع الحوامض	لیتمۆس: بۆیەیەکە لە گوڵە بەڕۆژە دەردەهێنرێت، بۆیەیەکی شینە بەکارلێکی لەگەڵ ترش ڕەنگەکەی سووردەبێت
Litre:Liter	الليتر	لیترە، لیتر
Litten's Sign	علاقة (ليتن) ظاهرة الحجاب الحاجز	نیشانەی (لیتن) دیارەدەی ناو پەنچك
Litter	سدية، محفة، بطن: مجموع الجراء التي يلدها حيوان مرة واحدة	دارە مەیت، دەستە بەرە، سکی: کۆی ئەو تووتکانەیە (بێچووانەیە) کە گیانەوەرێك بە سکێك دەیبێت
Little's Disease	مرض (ليتل)	دەردە (لیتل)
Littre's Colotomy	فتح القولون لـ (ليتري)	کۆلۆتۆمی (لیتری) کۆلۆن کردنەوەی (لیتری)
L.'s Glands	غدد (ليتره)	لووی (لیتری)
L.'s Hernia	فتق (ليتره)	دەبەبوونی (قۆڕیی) (لیتری)

Littritis	التهاب غدد (ليتره)	ئوو هەوکردنی (ليترێ)
Live	حي	زيندوو
Livedo	الزرقة الرمية، كمدة	رەشتاڵە
Liver	كبد	جگەر، جەرگ
L., Amyloid	كبد نشوانية	ئەميلۆيـــده جگـــەر، نيشاستە جگەر
L., Biliary Cirrhotic	كبد متليف الصفراء	جگەری زراو ڕيشاڵ
L., Cardiac	كبد قلبية	دڵە جگەر،
L., Carrhotic	كبد متشمعة	جگەری مێوين، جگەری مێوبەنددار
L.-dextrin	دكـــسترين كبـــدي كاربوهيـدرات متواجـد في الكبد	دەكـــسترين جگـــەر، كاربۆهيدراتێكـــه لـــه جگەردا هەيە
L., Extract	خلاصة الكبـد: تـستعمل في فقر الدم	پوختـــەی جگـــەر: بـــۆ كــــەمخوێنی بــــه كاردەهێنرێت
L., Fatty	كبـد متـشحمة، كبـد مدهنة	چـــەوره – جگـــەر، جگەری زگاتە
L., Floating	كبد طاف	سەركەوتە جگەر
L., Gin drinkers	كبد شارب الجن	جگەری جن خۆرەوە
L., Hob nail	كبد ذات حدبات كـروۆس المسامير، كبد شاربي خمـر الزنجبيل	جگـەری پنتكـداری وەك سەرە مێخ، جگەری مەی زەنجەبيل خۆرەوە
L., Icing	كبد كريمي	كرێمە جگەر
L., Nutmeg	كبد كجوزة الطبيب	جگەری گوێزبـۆ، والەكـه جگەر
Livid	أزرق، رصاصي	شينباو، قورقوشمی
Lividity	زرقة	شـــينباوی، شـــين

		هەلگەڕان، قورقوشم ڕەنگ
Loa	لوا	لووا
Lobar	مفصص: متعلق بالمفصص	پلی، ڤاشی
Lobate	مفصص	پل پل، ڤاش ڤاش
Lobe	مفص	پل، ڤاش
L. of Ear	شحمة الأذن	نەرمەی گوێ
Lobectomy	استئصال المفصص	پلبڕین، ڤاش لیبڕین: بڕینی ڤاشێك لە ئەندامێكی ڤاش ڤاش
Lobelia	لوبيليا	لۆبێلیا، ڕووەك
Lobeline	لوبيلين، قلوانی لوبیلی	لۆبێلین، ئەلكالییەكی لۆبیلییە
Lobite	فصي: خاص أو محدد بفص معلوم	پلی: تایبەت یان دیاریكراو بە پلێكی دیاریكراوەوە
Lobitis	ذات الفص، التهاب الفص	ڤاش (پل) هەوكردن، سووتانەوەی ڤاش
Lobotomy	شق الفص	ڤاشبڕین، پلبڕین
Lobstein's Cancer	سرطان لوبشتاين	شێرپەنجەی (لۆبشتاین)
Lobular	فصيصي	پلۆكەیی
Lobulated	مفصص	ڤاش ڤاش، پلپل، پلپلۆك
Lobule	فصيص	پلۆكە، ڤاشۆچكە: ڤاشێكی بچووك
Lobulus	فصيص	ڤاشۆچكە: ڤاشێكی بچكۆلە
Lobus	فص	پل، ڤاش

L. caudatus	الفص الذنبي: فص صغير على الوجه الخلفي لكبد فوق بوابه	ككه پل: پلێكی بچووكه ـصـەر رووی پشتەوەی جگەر
Local	موضعي، موضع	ـوجەیی، ناوچه، شوێن
Localization	تمركز، تموضع تحديد موضع	جـێگیر بوون، شوێن گرتن
Localized	موضعي، محصور في موضع معين	ـوێنەكی، له شوێنێكی ـیریكراودا دەورەدراو
Loc.dol., Loco dolens	مختصر (الى النقطة المؤلمة)	كورتەی (خاڵی بەسوێ)
Lochia	نفاسة: الأفرازات المهبلة في الأسبوع الأول أو الأول والثاني عقيب الولادة	ـاوی زەیستانی: ـەوردراوە زێییەكانە لە هەفتەی یەكەم، یان یەكەم و دووەمی دوای منداڵبووندا
L. alba	النفاسة البيضاء الأفرازات التي تحصل في النهاية عندما تقل كمية الدم وتزداد الحجيرات البيضاء	زەیستانییە سپیكە: ئەو دەوردراوانەن كەلە كۆتاییدا روودەدەن، كاتێك بڕی خوێن كەم دەكات و ژوورۆچكە سپییەكان زۆردەبن
L. rubea	نفاسة حمراء: الأفراز المهبلي المتكون من دم صرف تقريبا بعد الولادة مباشرة	ـووره زەیستانی: ئەو دەردراوە زێیەیە كەلە خوێنێكی پەتی پێك دێت، یەكسەر دوای منداڵبوون
Lochial	نفاسي: متعلق بالنفاسة	زەیستانی
Lochiopyra	الحمى النفاسية	زەیستانەتا

Lochiorrhea	سيلان نفاسي: فرط افراز النفاسية	زەیستانە لە بەرڕۆیشتن: فـــرە دەردانـــی ئـــاوی زەیستانی
Lochometritis	التهاب الرحم النفاسي	هـــەوکردنی منداڵـــدانی زەیستان
Lock – hospital	مستشفى زهري	نەخۆشخانەی فەرەنگی
Lockjaw	١- الكزاز ٢- كزاز الفك	١- دەردە کۆپان ٢- دان چوونە کلیلە، دەم قرمان
Locomotion	الحركـــــة: الحركـــــة او التحرك من محل الى آخر	جووڵە، بـزووتن، جـوڵان (بـزوتن) لـە شـوێنێکەوە بۆ شوێنێکی تر
Locomotor	حركي: متعلق بالحركة	جووڵـــەیی، پەیوەنـــدی جوڵە
Locular	فجوي: مقسم الى فجوات صغيرة	کـەلێنی: کـەلێن کـەلێن، خانە خانەکراو
Loculation Syndrome =Froin's Syndrome	مجموعة علامات فروين	کۆمەڵە نیشانەی فرۆین
Locus	مكان، محل	شوێن، جێگە
Locum	مكان	شوێن، جێگە
L. tenen's	قائم مقام: ممارس طي يحل محل آخر بصورة مؤقتة	جێگـــــر، جێگـــــرەوە: پزیـــشکێکی لـــە شـــوێنی یەکێکی (پزیشك) تر کار بکات بە شێوەیەکی کاتی
Loebish's Formula	قاعدة (لوبيش): حاصل ضرب الرقمين الأخرين للكثافة النوعية للبول من ٢,٢ يدل على عدد عزمات	دەســـتوور (شـــێوگ)ی (لـــۆبیش) ئـــەنجامی لێکـدانی دوو ڕەنووســی کۆتایی جۆرە چڕیی میز

	المواد الصلبةفي كل ١٠٠٠مل من البول	ـه ٢،٢، ژمارەی گرامەکانی ئەو ماددە نەرمانەی لەهەر ١٠٠٠مل میزدایە
Loeffler's Syndrome	تناذر (لوفلر) مجموع علامات لوفلر	سیندرۆمی (لۆفلەر) کۆمەڵە نیشانەی لۆفلەر
L.s Methylena Blue	مثيل الأزرق لـ (لوفلر)	شینە مەثیلی لۆفلەر
Loewes Ring	حلقة (لوي)	ئەڵقە (بازنە)ی (لووی)
Logaditis	التهاب الصلبة	هەوکردنی ڕەقێنەی چاو
Logo	بادئة تدل على العلاقة بالكلمات أو الكلام	پاشگرێکە بەواتا وشە یان ئاخاوتن نیشان ئەدات
Logopathy	إعتلال الكلام: اضطراب – كلامي ينشأ من خلل في الجهاز العصبي المرزي	نەخۆشی ئاخافتن: ئاخاوتنە پشێوییەکە لە تێکچوونێکی ئەندامی ناوەندیی دەمار پەیدادەبێ
Logopedics	مبحث عيوب التكلم	خەوشی ئاخاوتنزانی
Logoplegia	شلل التكلم ١- شلل التكلم التام نتيجه شلل احد أعضاء التكلم ٢- العجز الكلامي	شەلەلی ئاخافتن، شەپلەی ئاخاوتن ١- شەپلەی تەواوی ئاخاوتن، لە ئەنجامی شەپلەی ئەندامێکی ئاخاوتندا ٢- کەنەفتی ئاخاوتن
Logorrhea	ثرثرة	چەنەبازی، زۆر بلێیی
Loimia	وباء، طاعون	تاعوون، ئاهۆ
Loimic	طاعوني: متعلق	ئاهۆیی، تاعوونی

	بالطاعون	
Loimology	علم الأوبئة: علم الأمراض الوبائية المعدية	پەتازانی نەخۆشییە پەتا درمییەکان
Loin	خاصرة: القسم الواقع بين الصدر والحوض من الظهر	کەلەکە، خاڵیگە: ئەو بەشەی پشتە، کە دەکەوێتە نێوان سنگ و کلۆتەوە (سێبەندەوە)
Loins	خاصرة، القسم الأسفل من الظهر	سێبەندە (کلۆت): بەشی خوارووی پشت
Longevity	طول العمر، تعمير	تەمەن درێژی
Longitudinal	طولي، طولاني: مواز للمحور الطولي للجسم	درێژەڕۆ، درێژایی: تەریب لەگەڵ تەوەرەی درێژایی لەش
Longsightedness	مد البصر	چاوتیژی، دوور بینینی، وریایی
Loop	عروة، انشوطة	چەمەر، چەمەرە، قوڵفە
L.,Capillary	عروة شعرية	موویینە چەمەرە
L.,Henle's	عروة (هنلي)	چەمەرەی (هەنلی)
L.,platinum	عروة بلاتين	چەمەرەی پلاتین
Lordoscoliosis	البزخ والجنف	سنگ دەرپەڕیوی و چاڵبوونی پشت
Lordosis	البزخ	سنگدەرپەڕیووی: چونە پێشەوەی سنگ و بەناو داچوونی پشت، بە پێشدا و چەمانەوەی بڕبڕەی پشت
Loreta's Operation	عملية (لوريتا)	کردەی لۆرێتا
Lotio, Lotion	غسول: إي محلول طبي	شتۆك: هەر گیراوەیەکی

	للأستعمال الخارجي، مستحضر سائل للغسل	پزیشکیی بەکارهێنانی دەرکییە، شلێکی ئامادەکراوە بۆ شتن
Louis's Angle,: Angulus Ludovici	زاوية (لويس)	گۆشەی (لویس)
Loupe	مكبر، مكبرة: عدسة محدبة للتكبر أو لتركيز الضوء على شئ ما	لووپ، زەرەبین: هاوێنەیەکی قۆقزە بۆ گەورە کردن و چڕکردنەوەی ڕووناکی لەسەر شتێك
L., Corneal	مكبرة القرنية: عدسة مكبرة مهيأة لفحص قرنية العين	زەرەبینی چاو، کۆرنییە گەورەکەرە: هاوێنەیەکی گەورەکەرە بۆ پشکنینی کۆرنییەی چاو ئامادەکراوە
Louse	قمل أو قملة	ئەسپێ
L., Body	قمل الجسم	ئەسپێی لەش
L., Head	قمل الرأس	ئەسپێی سەر
L., Pubis	قمل العانة	ئەسپێی بەر – چنگنە
Lousicide	مبيد القمل	ئەسپێکوژە
Loutrotherapy	المداواة بالحمامات	چارە بە گەرماو: بەکارهێنانی گەرماوە بۆ چارەکردنی نەخۆشی
Loxarthrin	مفصل معوج بدون انخلاع	جمگەی خوار بەبێ لە جێچوون
Loxia	إجل، انفتال العنق أنظر torticollis	مل لەجێچوون، مل وەرگەڕان بنوارە Torlieollis

Lozenge	قرصة، قريصة	دەنـك، دەنكۆڵـە: جـۆرە حوبێكە دەرمانی تێدایـە بـــۆ مـــــژین بەكاردەهێنرێت
Lubb	لـوب: مقطـع يـستعمل لدلالـة علـى الـصوت الأول للقلب كما يسمع	لـەب: يەكـەم دەنگی دڵـە وەك بـــەگوێ لێگـــرتن دەبیسترێت
Lubb – dupp	لـــب – دب: مقطعــــان يمثلان صوتي القلب أثنـاء الأستماع	لـــەب – دوپ: هـــەردوو دەنگەكەی دڵ كە بـەگوێ لێگرتنی دەبیسترێن
Lubricant	مزلق	خلیسكێن، خزێن
Lubrication	تزليق	چـــەوركردن، خزانـــدن، خلیسكاندن
Lucid	صافي	ڕوون
L. Interval	صافي المسافة بين شيئين	پوختـەی مـاوەی نێـوان دووشت
Lucidity	صفاء، صفاء الذهن	ڕوونـــی، زەیـــن ڕوونـــی، هۆشمەندی
Ludwig's Angina	ذباح (لودويج)	وەناق (لودویگ)
Lues	السفلس	فەرەنگی، سفلیس
L.hepatis	سفلس الكبد	فەرەنگیی جگەر، سفلسی جگەر
L.nervosa	السفلس العصبي، الـسفلس المترافق بـأعراض عـصبية متميزة	دەمارە فەرەنگیی
L.tarda	السفلس المتأخر	درەنگە سفلس، دواكەوتە سفلس
L.venerea	السفلس	سفلس، فەرەنگی

Luetic	سفلسي، متعلق أو مصاب بالسفلس	پەیوەند بە سفلسەوە هەیە، فەرەنگیدار
Lugol's Caustic	كاوي لوكول	داخکەرەی لوگۆل
L.s Solution	محلول (لوكول)	گیراوەی (لوگۆل)
Lukewarm	فاتر: في درجة حرارة الجسم	شلەتێن: لە پلەی گەرمیی لەشدا
Lumbago	وجع القطن، ألم قطني	ڕەقیتە، ژانی سێبەندە
Lumbar	قطني	سێبەندەیی
L.puncture	بزل قطني	کونی سێبەندە
L, Region	القطني، المنطقة القطنية (أسفل الظهر)	سێبەندە، ناوچەی سێبەندە (خوارووی پشت)
L. Vertebra	فقرة قطنية	سێبەندەبڕبڕە
Lumbarization	تقطن: حالة تمتد فيها الفقرة العجزية الأولى مع النتوءآت المستعرضة للفقرة القطنية الخامسة	نیشتکاندن: باری یەکگرتنی یەکەم بڕبڕەی سێبەندەیە لەگەڵ نووکە پانەکانی پێنجەم بڕبڕەی نیشتگەییدا
Lumbodorsal	قطني ظهري: متعلق بالمنطقة القطنية والمنطقة الظهرية	سێبەندە و پشتی: پەیوەستە بە سێبەندە و پشتەوە
Lumbosacral	قطني عجزي	سێبەندە و سمت جۆڵەیی، سێبەندە و پاشڵی
Lumbricalis, (pl-les)	خرطون: دودة الأرض	کرمی ئەرز، کرمی زەوی گڵ خۆرکە (گڵخۆرکە)
Lumbrici, Pl of	خراطين	گڵخۆرکەکان

Lumbrieos		
Lumbricoid	خراطيني: شبيه الخراطون	گلخۆرکەیی، لە گلخۆرکەچوو
Lumbus = Loin	قطن، صلب	سێبەندە
Lumen	١- تجويف عضو انبوبي، تجويف أنبوبة ٢- لومن، لمعة: وحدة لقياس تدفق الضوء من مصباح أو لتدفقة على سطح	١- بۆشایی ناو ئەندامێکی لوولەیی، بۆشایی ناو بۆرییەك ٢- لومن: یەکەی پێوانەی شەوق دانەوە یاخود رووناکیی چرایەك..ت د
Luminal	١- متعلق بتجويف أنبوبة أو عضو أنوبي ٢- اسم لستحضر مكون من الفينوباربيتال	١- پەیوەندی بۆشایی ناو بۆری یا ئەندامێکی لوولەیی ٢-ناوی دەرمانێکە (فینۆباربتیال)
L.Sodium	لومينتال الصوديوم: مستحضر منوم	سۆدیۆم لۆمینتال: دەرمانێکە بۆ خەواندن، خەولێخستن، بەکار دەهێنرێت
Luminescence	تألق، تلألؤ	درەوشە، درەوشانەوە
Luminous	مضئ، نير	شەوقدار، رووناك
Lumisterol	فيتامين (د)	فیتامین (د)
Lump	عقدة، كتلة	گرێ، بارستە
Lunacy	جنون	شێتی،
Lunar	قمري، هلالي، فضي	هەیفی، نۆ هەیفی، زیوی، زیودار
Lunare	العظم الهلالي	داسە ئێسك
Lunate	هلالي الشكل، العظم	داسی، داسە ئێسك

	الهلالي	
شەوڕەوی (دەردە هەیف) ١- نەخۆشییەکی هەیفییە، ڕۆیشتنی خەوتووە لە مانگە شەوێکدا ٢- بە خەوتوویی ڕۆیشتن لە مانگە شەودا	داء قمري: ١- مرض يتغير حسب التغيرات القمرية ٢- سير النائم في ليلة مقمرة	Lunatism
شێت، دیین	مجنون	Lunatic
شووشەی چاویلکە	عدسة نظارة	Lunet, Lunette
سی	رئة	Lung
دڵە سی: خوێنزانە ناو سی لەبەر تەنگبوونی تاجە دەمەوانە یاخود پەك كەوتنی لای چەپی دڵ	رئة قلبية: احتقان الرئة بسبب تضيق الصمام الأكليلي أو خذلان القلب الأيسر	L.Cardiac
سی سووتانەوە، داگیرسانی سی، سییە سووتێ، سی هەوکردن	ذات الرئة	L.Fever
هەیڤۆکە (بچووککراوەی هەیف)	هليل، قمير (تصغير هلال أو قمر)	Lunula
هەیڤۆکەی نینۆك: نۆ هەیڤە سپی، ڕەنگی بنکی نینۆك	هليل الظفر: الهلال الأبيض اللون عندما عدة الظفر	L.unguis
سیلی پێست: گرێ گرێبوونی پێست و لینجە پەردەیە، دەنکۆڵەی قاوەیی لەسەر	ذاب: تدرك الجلد والغشاء المخاطي يتميز بتكون حبيبات بنية في الجلد وفي مواضع مختلفة	Lupus

		پێست و لە چەند شوێنێكدا پەیدادەبێت
L.vulgaris	ذاب دارج	باوە گرێ گرێبوونی پێست
Lust	شبق	حەشەرێتی، بەكەڵی، بەبایی
Lustful	شبق	حەشەریی، بەكەڵی، بەبایی
Lute	طين	قوڕ
Luteal	متعلق باجحسم الأصفر أو له نفس خواصه أو مادته الفعالة	زەردەتەنی: پەیوەستە بە زەردەتەن corpus Luterum یان لێی بچێت
Luteectomy	استئصال (خزع) الجسم الأصفر	بڕینی زەردەتەن
Lutein	لوتين: الصبغة الصفراء للجسم الأصفر	لووتین: رەنگە زەردەكەی زەردەتەن
Luteinic	لوتيني: متعلق باللوتين أو الجسم الأصفر	لوتینی: پەیوەندی زەردەتەن یان لوتین
Luteinization	لوتينية: انبثاق البييضة من جريبات غراف	لووتینێن: دەرپەڕینی هێلكۆكە (گەرا) لە توورەكۆچكەكانی گراف
Lux	اللوكس: وحدة الأضاءة وتعادل (لوفا) واحدة لكل متر مربع	لوكس: ئەندازەی رووناكردنەوەیە بریتییە لە لوفێك بۆ هەر مەترە چوارگۆشەیەك
Luxatio	خلع	لە جێچوون
L.coxae congenita	خلع الورك الولادي	زگماكە لە جێچوونی

کلۆت		
شان لە جێچوون: لە جێچوونی شان بە مەرجێك باڵ ڕەپ ڕاوەستێت بەرەوژوور	الخلع القائم: انخلاع مفصل الكتف بحيث ينتصب الذراع قائما فوق الرأس	L.erecta
ناتەواو لە جێچوون: ئازار گەیشتنی جمگە و لە جێچوونی ناتەواو (جمگە وەرگەڕان)	الخلع الناقص: التواءالمفصل	L.imperfecta
لە جێچوون، لێکهەڵوەشانی دەمی جمگە	خلع، إنخلاع، فك المفصل	Luxation
زۆر، فرە	غزير، مترف	Luxuriant
زۆری، فرەیی	غزارة، وفرة	Luxus
فرە بەکارهێنان	وفرة الاستعمال	L.Consumption
گورگیو: ئەوەی شێت بێ وادەزانی جانەوەرێکی دڕندە یان گورگە	المستذئب: توهم من به مس أنه وحش مفترس أو ممسوخ ذئبا	Lycanthropy
گورگە برسێتی، چڵێسی: فرە برسێتی و هەڵپەکەری	جوع ذئبي، نهم: شدة الجوع والنهم	Lycorexia
قلّی: تفتە گیراوەیەکی خۆڵەمێشی دارە	قلي: محلول قلوي من رماد الخشب	Lye
لایجێڵ: ناوی بازرگانیی جۆرە شافێکە هەڵ دەگیرێت بۆ ناوس نەبوون	لايجيل: اسم تجاري لفرزجة مانعة للحمل	Lygel
زەیستانی، مناڵبوون،	النفاس، الوضع، نفاسي	Lying-in

پەیوەندی زەیستانی		
بنواڕە Lympho	انظر Lympho	Lymph, See lympho
لیمف:	لمف:	Lymph
١- ڕوونە شلەیەکی تفتی بێڕەنگی هەندێ جار زەردباوە لەناو لیمفە بۆرییەکاندا	١- سائل قلوي عديم اللون أو مصفر قليلا داخل الأوعية المفاوية	
٢- هەر شلەیەکی تری ڕوون لە لیمفی ڕاستەقینە بچێت	٢- أي سائل شفاف اخر يشبه اللمف الحقيقي	
گیانەوەرە لیمف: ڤاکسین یان هەر لیمفێکی ترە لە سەرچاوەیەکی گیانەوەرییەوە	لمف الحيواني: الفاكسين أو أي لمف آخر من مصدر حيواني	L., Animal
بنواڕە L.-spaee	أنظر L.-spaee	L. -channel
مرۆڤە لیمف: ڤاکسینێکە لە مرۆڤ وەرگیرابێت	اللمف البشري: فاكسين مستحصل عليه من إنسان	L., Humanised
زڵزڵە، جەرەتاو: ئەو زەرداوەی لە برین دێتە دەرەوە	لمف التهابي: ما ينتج الألتهاب في الجروح	L., Inflammatory
هێلکەی گون، هەمانە	الخصيان، الصفن	L.- scrotum
L-spaee	نفس L-spaee	L.- sinus
لیمفە ڤاکسین: زەرداوە دەردراوی زیپکەکانی ناوڵەی گایە	الفاكسين الليمفي: الأفراز المصلي من بثور جدري البقر	L., Vaccine
لیمفە لوو بڕین	استئصال الغدد اللمفية	Lymphadenectomy
سپیبوونی (سپێتی) خوێنی لیمفاوی	ابيضاض الدم اللمفاوي	Lymphadenia

L.ossea::Multiple Myeloma	ورم نخاعي متعدد	فره دمرده مۆخ
Lymphadenitis	ذات الغدد اللمفية	هەوكردنی لیمفەلوو، لیمفه – لوو سووتانەوە
Lymphadenoma	ورم غدي لمفي: تضخم الغدد اللمفاوية الخبيث المترافق بفقر الدم	لیمفه دینۆما: پلیسه زلبوونی لیمفه – لوولەكان لەگەڵ كەم خوێنی
Lymphadenoma, Multiple	مرض (هوجكن)	نەخۆشی (هۆجكن)
L., Malignant, Lymphosarcoma	ورم لمفي خبيث، ساركوما لمفية	لیمفۆ ساركۆما، پیسه لیمفه زلبوون
Lymphadenopathy	اعتلال لمفي: مرض الغدد اللمفاوية (التهابها وتورمها)	نەخۆشی لیمفه – لوو: ئاوسان و هەوكردنیان
Lymphadenosis	غداد لمفي: فرط نماد الغدد اللمفاوية والنسيج اللمفاوي مؤديا الى تغييرات دموية خاصة بالأبيضاضي اللمفاوي	لیمفا دینوزز: فره گەشه كردنی لیمفه لووەكان و لیمفه شانه، كه دەبنه هۆی گۆڕانكاریی خوێنی تایبەت به لیمفه سپیبوون
L., Acute	غداد لمفي حاد	تونده فره گەشەكردنی لیمف فره لیمفه گەشەكردنی خوێن سپی نەبوون
L., Aleukemic	غداد لمفي لا ابيضاضي: مرض يتميز بضخامة النسيج اللمفاوي العامة	ناسپییه لیمفه فره گەشەكردنی خوێن: دەردێكه به زلبوون و

	المنتشرة (في الغدد اللمفية والطحال ونخاع العظام واللوزتين) ولكن دون حصول ابيضاضي الدم	نەشونمای لیمفە شانەی گشتی و بلاّو (لە لیمفە – لوو و سپڵ و مۆخی ئێسقان و ناڵووەکان) دەناسرێتەوە بەلاّم بێ خوێنە سپیبوون
L., Leukemic	غداد لمفي ابيضاضي: ابيضاض الدم اللمفاوي	فرە لیمفە گەشەکردنی سپی خوێن: لیمفە خوێنە سپیکە
Lymphagogue	مدر اللمف: عامل يزيد إنتاج اللمف	لیمفە بزوێن: هۆیەکە بۆ زۆر لیمف دروست کردن
Lymphangiectasis	توسع الأوعية اللمفية	کشانی لیمفە – دەمار: فراوانبوونی بۆرییە (لوولە) لیمفییەکان
Lymphangiography	رسم الأوعية اللمفية	لیمفانجیۆگرافی: نەخشە کێشانی لیمفە دەمارەکان
Lymphangiology	مبحث الأوعية اللمفية	لیمفە دەمار زانی
Lymphangioma	ورم وعائي لمفي	لیمفا نجیۆما، دەفرە لیمفەزڵ
Lymphangitis	التهاب الأوعية اللمفية التهاب وعاء أو أوعية لمفاوية	هەوکردنی لیمفە دەمار
Lymphatic	لمفي، لمفاوي، وعاء لمفي، ذو طبيعة لمفاوية	لیمفەکی، لیمفە دەمار، لیمف تەبیات (ست) لیمفە سروشت
L. Gland	غدة لمفاوية	لیمفە – لوو

ليمفه خوێنه سپيكه	ابيضاض لمفاوي	L. Leukemia
ليمفه كۆنه‌ندام ليمفه – لوو له هه‌موو له‌شدا ده‌وترێت	الجهاز اللمفاوي	L. System
ليمفه – ده‌مار: بۆرييه‌كى هينان و بردنى ليمف	وعاء لمفاوي	L. Vessel
ليمفه – ده‌ماره‌كان	الأوعية اللمفاوية	Lymphatics
ليمفه – ئاماس: ئاوسانى شانه‌كانى ژێر پێست له‌به‌ر شله‌ى ليمف زۆر تێزان	خزب لمفي	Lymphedema
سگماكه ليمفه – ئاماس: نه‌خۆشى (ميلرۆى)	خزب لمفي ولادي مرض (ملروي)	L., Congenital
ليمفه ئاماسى سه‌ره‌تايى: نه‌خۆشييه‌كه به تايبه‌تى تووشى ئافره‌تى هه‌رزه‌كار ده‌بێت، قاچ و قوليان پف هه‌ڵديت و ده‌ئاوسێت	خزب لمفي مبكر: مرض يصيب الشابات خاصة حيث تنتفخ وتتورم إطرافهن السفلية	Lymphemia
ليمفه خوێنه سپيكه - ليمفى: ليمفه سپى – خوێنى	ابيضاض الدم اللمفاوي	Lymphemia
پێشگرێكه په‌يوه‌ندى به ليمفه‌وه نيشان ده‌دات	بادئة تدل على العلاقة باللمف	Lympho
ليمفۆپلاست: ليمفه‌خانه‌يه‌كه له كاتى گه‌شه كردن و	سلف اللمفية، حجرة لمفاوية في دور النشوء	Lymphoblast

		پێگەیشتندا
Lymphoblastic	مولد الخلايا اللمفية	ليمفۆپلاستی: پەیوەندی ليمفۆپلاست، ليمفۆپلاست دروستکەرە
Lymphocyte	خلية لمفية: أحد انواع الكريات الدموية البيضاء لها نواة واحدة محاطة بطبقة بروتوبلازمية غير حبيبية وهي على نوعين ١- خلية لمفاوية كبيرة ٢- خلية لمفاوية صغيرة	ليمفەخانە: جۆرە خڕۆکەیەکی سپیی خوێنە، یەك ناوکی هەیە دەورەدراوە بە پرۆتۆپلازمی بێگەرد (mongranular) دوو جۆرە ١-گەورە ٢- بچووك
Lymphocythemia	تكثر اللمفيات	ليمفۆیسثیمیا: زۆر بوونی ليمفە – خانە لە خوێنا
Lymphocytoma	ورم الخلايا اللمفية	ليمفۆسایتۆما، زلبوونی ليمفەخانەکان
Lymphocytopenia	نقص اللمفيات	ليمفۆسایتۆ پينيا: کەمبوونی ليمفەخانە لە خوێندا
Lymphocytopoiesis	تكون اللمفيات	ليمفە سايتۆ پۆیەسیز: دروستبوونی ليمفەخانە
Lymphocytosis	تكثر اللمفيات	ليمفۆسایتۆزێر: زۆربوونی ليمفەخانەی ناسایی لە خوێندا
Lymphogenous	مولد اللفيات، ليمف النشاء	ليمف دروستکەرە، ليمفزا
Lymphogranuloma,	ورم حبيبي لفي، مرض	ليمفۆ گرانیۆلۆما:

Hodgkins Disease	(هوجكن)	نەخۆشی (هۆجكن)
L. benignum	ورم حبيبي لفي بسيط أو سالم ساركويد (بوك)	ليمفۆگرانيۆلۆمای سادە، سارکۆيدی (بووك)
L. cutis	ورم حبيبي لفي جلدي: الظاهرة الجلدية في مرض هوجكن	ليمفۆگرانيۆلۆمای پێست
L. inguinale	ورم حبيبي لفي إراى: الورم الحبيبي اللمفاوي الزهري	ليمفۆگرانيۆلۆمای بن ڕان، فەرەنگييە ليمفە دەنكۆڵەيی زلبوون
L. Venereum, Venerial	ورم حبيبي لفي زهري	فەرەنگييە ليمفە دەنكۆڵەيی زلبوون
Lymphogranulomatosis	ورم حبيبي لفي (داء هوجكن) ورم حبيبي معدي للجهاز اللمفاوي	دەردی (هۆجگن) ليمفە دەنكۆڵەيی زلبوونی هۆجكن
L., Benign	داء هوجكن حميد	دەردە هۆجگنی بێوەی
L. cutis		
Lymphography	رسم الأوعية اللمفية	بۆريی ليمف كێشی: بەرۆنتگن دەرخستنی ليمفە - دەمار و ليمفە - لوو بە هۆی تێكردنی دەرمانێكی تايبەتييەوە
Lymphoid	لفاني: شبيه اللمف	ليمفۆيد: لە ليمف چو، ليمفشێوە
Lymphoma	ورم لفي	ليمفۆما، ليمفە ئاوسێ
L., Atypical	ساركوما لمفاوية	ليمفۆساركۆما
L., Malignant, Multiple	مرض هوجكن	دەردی (نەخۆشی هۆجگن
Lymphorrhgia,	ثر اللمف: جريان اللمف	ليمف لێچوون: لێچوونی

Lymphorrhea	من وعاء لمفاوي مقطوع أو ممزق	ليمف له ليمفه دەمارێکی براو یا پچڕاو
Lymphosarcoma	ساركوما ليمفية ورم متكون من نسيج لمفي ونسيج السركوما	ليمفۆساركۆما: ناوساوییەکە لە ليمفەشانەيەك و ساركۆما شانەيەك پێك دێت، ليمفۆساركۆما ناوسیٚ
Lymphosarcomatosis	ورم سركومي لمفي	ليمفۆساركۆما توزيز
Lymphostasis	ركود لمفي: توقف جريان اللمف	ليمفه - پەنگی: پەنگ خواردنەوەی ليمف لە هاتوچۆ کەوتنی
Lymphosis	تكون الليمف	ليمف دروستبوون
Lymphotomy	تشريح الجملة اللمفية	ليمفۆتۆمی: برینسازیی دەزگای ليمف
Lyo	بادئة تعني: مذاب أو الذوبان	پێشگرێکە، بەمانای تواوە، يان توانەوە
Lyotropic	ذواب	توێنەر
Lypemania	سويداء، غم عقلي	هۆشه خەمۆکی، سەودا، لاپیمانیا: جۆرە شێتییەکە زۆر بە پەستی ئەو کەسە دادەگرێت
Lysate	خلالة: ١- المادة المتكونة من حل الخلايا ٢- مستحضر طبي من	لێکهەڵوەشاو: ١- ئەو ماددەیەی لە لێکهەڵوەشانی خانەکان پێك دێت

٢- ئامادەكراوێكی پزیشكییە لە ئەندامێكی گیانەوەری بەهۆی هەرسی دەستكردەوە	عضو حيواني بواسطة الهضم الصناعي	
لێكهەڵوەشێن: دژە تەنێك دەتوانێ خانەكان لێك هەڵبوەشێنێت	حال: جسم مضاد له قابلية حل الخلايا	Lysin
لایسین، ترشێكی ئەمینییە	لايسين، حامض اميني	Lysine
لێكهەڵوەشان:	التحلل:	Lysis
١- لەناوبردنی هەموو خانەكان بە شێكاری گونجاو	١- إتلاف كحل الخلايا بالحال المناسب	
٢- رزگار كردنی ئەندامێك لە پێكەوە نووسانەكان	٢- تخليص احد الأعضاء من الألتصاقات	
٣- وردە وردە سووككردنی نیشانەكانی نەخۆشی	٣- التخفيف التدريجي لأعراض المرض	
پێشگرێكە بەواتا شیكاری و توانەوە	بادئة تدل على الحل او الاذابة	Lyso
شیكار ساز: ماددەیەكە لە لەشدا، شیكار دروست دەكات	محلحل: مادة في الجسم تولد الحال Lysim	Lysogen
١- پەیدابوونی شیكار	١- تكون المحلحل	Lysogenesis
٢- توانستی پەیداكردنی شیكار	٢- قابلية تكوين المحلحل	
لیسۆزیم: پرۆتینێكی	ليسوزايم: زلال قادعدي	Lysozym, Lysozyme

تفـــتی بلووریيـــه، لـــه فرمێـــسك و ســـپێنەی هێلکـه و لیکـدا هەیـه و وەك ترشـــــێنێك دژی میكرۆب كار دەكات	متبلور موجود في اللعاب والـــدمع والاح وغيرهـــا ويعمـــل كخمـــيرة ضـــد الجراثيم	
هـــــــاربوون، دەردی (ناخۆش)	كلب، داء الكلب	Lyssa
لیــــسین: ڤایرۆســــــی تایبەتی هاری	ليسين: الفـيروس الخـاص بالكلب	Lyssin
پێشگرێکه پەیوەندی بە هارییەوە دەردەخات	بادئـــة تعـــني العلاقـــة بالكلب أو داء الكلب	Lysso
سەگی هار گەستن	عضة كلب مكلوب	Lyssodexis
بــەردان، نیـشانەیە بـۆ نەمانی وردەوردەی تا	إقلاعـــي، مـــشير إلى زوال الحمى التدريجي	Lytterian
شیبوونەوەیی (شیکار)	انحلالي، حال	Lytic
هاری	الكلب، داء الكلب	Lytta

M

M	مختصر Misce، Mille، الـف: امـزج mix، - mixture مزيج	كورتـەی = mixture mix, mille, misce كـەبریتین لـە یـەك بـەدوای یەكـدا: هـەزار، تێكەڵێكە، گیراوە
M	مختصر meta، meter	كورتەی meta، meter
Macaca	المكاك، قرد أسيوى لـه عدة أجناس منها هو قرد ريسوس	مـەكاك، مـەیمونێكی ئاسـياييە لـە تیرەكـانی مەیموونی ڕیسۆسە
Mcburney’s point	نقطـة (مـاكبرنى) وتقـع على منتصف المسافة بـين الـسرة والحرقفيـة الأماميـة العليـا وفيهـا الحـساسية لـلألم النـاتج مـن التهـاب الزائـدة الدودية تكون أكثر	شـوێنی (مـاك بـەرنی) دەكەوێتـە ناوەڕاسـتی هێڵێـك كەلـە نێـوان نـاووك و دڕكـی سـەرەوە و پێـشەوەی كلۆتدايـە، لەوێـدا ئـازاری هـەوكردنی ڕیخۆڵـە

		کوێره زیاد هەست دەکرێت
Mcclintocks Rule (Sign)	علامة أو قاعدة (ماكلنتوك): أن النبض الذي يتجاوز المائة ضربة في الدقيقة بعد الولادة يدل على حدوث أو قرب حدوث نزف (بالولادة)	نیشانە، یا دەستووری (ماكلنتۆك) كە ژمارەی نەبز سەد زیاتر لە دەقیقەیەكدا ئەوا خوێن بەربوونی دوای منالبوون دەگەیەنێت لە زەیستاندا
Maceration	تعطن، تعطين، الأنحلال بالنقع	خووسان، خووسانەوە: لەمناودا خووسانەوە و داڕزان
M . of the Fetus	عطن الحميل	خووسانەوەی سك
Macewen's Osteotomy	طريقة (ماكوين) لشق اللعظم: قطع عظم الفخذ من الداخل وفي منطقة فوق اللقمة	ڕێگەی (ماكوێن) بۆ بڕین و لە ناوەوە بڕینەوەی ئێسكی ڕان، لە ناوچەی ژوور پاروەوە
M .'s Syptom	اعراض (ماكوين)	نیشانەكانی (ماكەوین)
M.'s Triangle	مثلث (ماكوين)	سێگۆشەی (ماكەوین)
Machine	آلة، ماكنة: جهاز أو آلة لأنتاج أو تحويل أو نقل نوع من أنواع الطاقة أو القوة	ئامێر، مەكینە: هەر ئامێرێك بەكاربهێنرێت بۆ دروست كردنی، گۆڕین، یا گواستنەوەی شێوەیەك لە شێوەكانی هێز
Macho	الليشمانيا الجلدية الدرنية	ماچۆ: دەردی لیشمانیای پێستە

Machonnement	علك: حركة مضغية للفكين	جووچن؛ جاوين: جاوينە جووڵەيەكى هەردوو شەويلگەيە
Macies	هزال	بنێسى، لاوازى
Macintosh	ماكنتوش: قماش كتيم لاينفذ منه الماء لمعالجة بمحلول من المطاط الهندي	ماكنتۆش: چنراوێكى سفت و ناونەدەر چونكە چارەكراوە بەگيراوەيەكى لاستيكى هيندى
McLeod's Rheumatism	رثية (ماكلود) رثية مفصلية مع ارتشاح سائل في الأغشية والأكياس الزلالية للمفصل المصابة	بادارى (ماكلۆد): بادارى جمگەيە بە ناوتێزان كيسە و پەردەكانى ئەو جمگانە كە دوچارى بوون
McMunn's Test for Indican in Urine	اختبار (ماكون) للأنديكان في البول، تغلي كميات متساوية من البول و حامض الهيدروكلوريك مع بضع قطرات من حامض النتريك، يبرد المحلول ويرج مع قليل من الكلوروفورم والذي يتلون بلون بنفسجي ويظهر فيه خط امتصاص قبل وآخر بعده بسبب تكون المثيل الأزرق والمثيل الأحمر	تاقى كردنەوەى (ماكون) بۆ ئينديكان لە ميزدا، دوبرى يەكسان لە ميز و ترشى هايدرۆكلۆريك لەگەڵ چەند دڵۆپێك ترشى نيتريك پێكەوە دەكوڵێنرێن هەندێ كلۆرۆفۆرمى باش ساردكردنەوەى دەكرێت دەشەلەقێنرێت كلۆرۆفۆرمەكە وەنەوشەيى دەبێت و هێڵێكى مژينى پێش D و پاش D تێدا دەردەكەوێت بەهۆى

پەیدابوونی مەثیلی شین و مەثیلی سوورەوە		
پێشگرێکە مانای (گەورە) یا قەوارە و درێژییەکی ناسروشتی	بادئة تعني كبير أو حجم أو طول غير طبيعي	Macro
زلە باکتریا، گەورە باکتریا	جرثوم كبير	Macrobacterium
تەمەن درێژی، زۆر ژیان	طول العمر	Macrobiosis
تەمەن درێژ	معمر، طويل العمر	Macrobiotic
سەر زلی	كبر الرأس	Macrocephalia
سەر زل	كبير الرأس	Macrocephalous
لچ ئەستووری، لچ و لێو زلی	غلظ الشفتين: كبر أو حجم غير طبيعي للشفتين	Macrocheilia
دەست زلی	ضخامة اليدين	Macrocheiria
ڤیتکە زلی، بەلۆکە زلی	كبر البظر	Macroclitoris
لاق زلی	كبر الساقين	Macrocnemia
ماکرۆکۆکەس: خڕیلە زل	مكورة كبيرة	Macrococcus
کۆڵۆن درێژی: درێژی ناسروشتی پێچی سینی و کۆڵۆنی بەرەو خوارەوە	القولون الطويل: طول غير طبيعي لكولون النازل والثنية السينية	Macrocolon
خڕۆکە زلە: خڕۆکەیەکی خوێنی زۆر زل کە تیرەکەی لە ١٠ – ١٢ مایکرۆن دەبێت	خلية ضخمية: خلية دموية حمراء كبيرة بصورة غير طبيعية ذات قطر يبلغ ١٠ – ١٢ ميكرون	Macroyte

Macroythemia	ضخامة الخلايا الحمر: حالة تكون فيها الخلايا الحمر اكبر من الطبيعية	سووره خرۆكه زلى: باريكه، كه خرۆكه سوورەكانى ناو خوێن له سروشتى زلترن
Macrodactyly	ضخامة الأصابع	پەنجە زلى
Macrodont	ضخم الأسنان: من له أسنان ضخمة	ددان زلى: كەسێكە دانەكانى زل بن
Macrodontism	ضخامة الأسنان	ددان زلى
Macro – esthesia	حس اللمس المضخم: الشعور وكأن الأشياء اكبر مماهي في الواقع قدرة غير طبيعية على التحسس بالأشياء	هەستى بەركەوتنى گەورە كراو: هەستێكە، وەك ئەوەى شتەكان لە راستى گەورەتر بن، توانستێكى ناسروشتيى هەست بەشت كردنە
Macrogamete	مشيج كبير: الخلية الأنثوية الناضجة	ماكرۆگاميت: مێيە خانەى پێگەييو
Macrogametocyte	خلية مشيجية كبيرة: النوع الأنثوي من طفيلي الملاريا والذي عند نقله الى البعوضة تصبح مشيجا كبيراً اي خلية أنثوية ناضجة	ماكرۆ گاميتۆسايت، تێكەڵە خانەى گەورە: جۆرى مێيەكى مشەخۆرى مەلاريا، كە دەچێتە مێشوولەوە دەبێتە تێكەڵێكى گەورە واتە مێيە خانەيەكى پێگەييو
Macrogingivae	ضخامة اللثة	پووكە زلێ
Macroglossia	ضخامة اللسان	زمانە زلێ
Macrognathia	ضخامة الفك	شەويلگە زلى، چەنەگە زلى

Macrolymphocyte	خلية لمفية كبيرة	ليمفه خانەی زل: ليمفه خانـه (ليمفۆسـايت)يْكـی گەوره
Macromastia	ضخامة الثدين	مەمك زل، مەمكه زلْ
Macromelia	ضخامة الأطراف	پەل زل، پەله زلْ
Macromonocyte	وحيد النواة الكبيرة	يەك ناووكـەی زل: يـەك ناووكـه خانەيـەكی زۆر زل: خرۆكەيـەكی يـەك ناوكی
Macronormoblast	سـليفة النويـة الكـبيرة: خليـة حمـراء منـواة كبيرةجدا	ماكرۆنۆرمۆبلاسـت: سـووره خرۆكەيـەكی ناوكداری زۆر گەورەيه
Macroneucleus	نواة كبيرة: في الطفيليات الهدبيـة تتواجـد نواتـان، الكبرى منها تـسمى النـواة الكبيرة	ناووكـه زلـه: لـه مـشەخۆره كوڵكنەكانـدا دوو نـاوك هەيـه، بەگەورەكـەيان دەوتـرێ كەڵه ناوك
Macronychia	طول الأظافر	نينۆك درێژی
Macrophage	بلعية كبيرة	ماكرۆفـاج: كەڵـه گەرووبی
Macrophagocyte	خلية آكلة كبيرة الحجم	خانەيـەكی خـۆرای گەورەيه
Macropodia	ضخامة القدم	ڤاچه زلْ، گەوره ڤاچ
Macroscelia	ضخامة الساقين	لاق زلْ، لاقه زلْ
Macroscopic	عياني	بەچاو بينی
Macroscopy	المعاينة، الفحص بالعين	چـاو بينـی، بـه چـاو سەيركردن و پشكنين
Macrosis	تضخم	زلی، زلبـوون؛ گـەوره

بوون، گەورەیی

Macrosomia, Macrosomatia	كبر البدن	تـــەن زل، قەبــــەیی، کەتەیی
Macrosomatous	كبير البدن	تەن زل، لۆزەندەر، کەتە
Macrostoma, Macrotomia	الفــوة، الــشدق إنــشقاق جانبي الفم	دەم زل: لالغـــــــــاوە داقلیشاوی و لە ئەنجامی گەورە نواندنی دەم
Macrotia	كبر الأذن	گوێ گەورەیی، گوێ زل، گوێ پانی
Macula	بقعة، لطخة	پەڵە، لەکە
M. atrophica	ضمور البقعة	پووکانەوەی پەڵە
M. coneae	عتامة قرنية	تانە، لەکەی چاو
M. litea	البقعـة الـصفراء، النقطـة الصفراء	زەردە پەڵە، زەردە خاڵ
M.solaris	نمشة	شڵی
Macular	بقعي	پەڵدار، پەڵە پەڵە
Maculate	مبقع	پەڵە پەڵە، پەڵەدار
Maculation	تبقع	پەڵە پەڵەیی، پەڵداری
Macule	بقعة	پەڵە
Mad	معثورة، سعور، مجنون	شێت، هار، دین
Madarosis	المحـط، تـساقط الأجفـان والأهداب	دەســـکەنە، هـــەڵوەرین: ڕووتانـــــەوەی بـــــرۆ و برژانگەکان
Madder	الفــوة: نبــات يــستعمل كصباغ	ڕۆن یــــاس: ڕووەکێکـــی بۆیە سازییە، ڕەنگەکەی سوورێکی تێرە
Madefaction	تنديــة، تطريــة: عمليــة ترطيــب أو جعـل الـشيئ	تــەڕکردن، شــێدارکردن: تەڕکردن و شێدارکردنی

	رطباً	شتێکه
Madeluga Deformity	تشوة (مادلونغ)	شێوانی (مادلونگ)
Madura Foot	قدم (مادورا)	(مادورا) پێ: پێی مادوورا
Maduromycosis	داء الفطر (المادوري)	دەردە (مادورا) کەڕوو، دەردە کەڕووی مادورا (مادورا دەردە کەڕوو)
Maggot	يرقة	کرمۆکە، لارڤا
Magnesium	المغنيزيوم	ماگنیزیۆم
Magnet	مغناطيس	مقناتیس، موگناتیس، ئاسن ڕفێن
M.,Electro-,	كهرطيس، مغناطيس كهربائي	کارۆموگناتیس
M.operation	استخراج قطعة صغيرة من الحديد من العين بواسطة مغناطيس	لە چاو دەرهێنانی تەڵەزمێکی ئاسن بەهۆی موگناتیسەوە
Magnetism	المغناطيسية: مقدرة المغناطيس على جذب أو دفع كتل أخرى من المادة	موگناتیسێتی: توانای مقناتیسێك شتی تر ڕادەکێشێت یا دووردەخاتەوە
M.,Animal	التنويم المغناطيسي	خەولێخستن موگناتیسی: مقناتیسە نواندن
Magnification	تكبير: الزيادة الظاهرة في الحجم تحت مجهر	گەورە کردن: دیارە گەورەبوونی ژێر وردبین
Magnify	يكبر	گەورە دەکات
Magnum	كبير	گەورە، زل
M.,os	العظم الكبير: اكبر عظام	کەڵە ئێسك: گەورەترین

ئیسقانی مەچەکە	الرسغ	
ماهاماری: جۆرە تاعوونێکە لە دامێنی باشووری شاخەکانی هەمالایادا دەکەوێتەوە	ماهاماري: الأسم المحلي لنوع من أنواع الطاعون الذي يحدث في جنوب هملايا	Mahamari
١- کچێتی ٢- بن، پەردەی کچێنی	١- البكارة، عذرة ٢- غشاء البكارة	Maidenhead
ژاراویبوون بە گەنمە شامی، پەلاگرا	التسمم بالذرة	Maidism
شێواو، شێواندن، کەنەفتکردن: ١- کەنەفتی لە ئەنجامی برین یان پەڕینی ئەندامێك ٢- لە دەستچوونی ئەندامێك	مشوه، تشويه، تعجيز: ١- العجز نتيجة جرح أو بتر عضو ٢- فقد عضو	Maim
دەست	يد	Main
دەستی مامان	يد المولد	M. daccoucheur
کرژبوونی دوو پەنجەی سێیەم و چوارەمی دەست	حالة انقباض مستديمة للأصبعين الثالث والرابع	M. encrochet
چنگە دەست، چرنووکە دەست	يد مخلبية	M. en griffe,
گەنمە شامی	ذرة	Maize
بنواڕە Macro	أنظر إلى Macro	Makro-, See Macro
دەرد، نەخۆشی، ناساغی، ناسازی، نەساخی	سوء، داء، مرض	Mal
دەردە فڕۆکەوان:	مرض الطيارين: اصطلاح	M. daviateur

	كان يستعمل لحالة اضطراب الشهية الحادة التي تصيب الطيارين في اعالي الجو	زاراوەیەکە بەکاردەهێنرێت بۆ ئەو نەخۆشیی گەدە تیژەی کە فرۆکەوانەکان لە بەرزاییەکانی ئاسماندا دووچاری دەبن
M. Grand	الصرع	فێ
M. demer	دوار البحر	گێژیی دەریا، سەرە خولێی دەریا
M. perforant	القرحة الثاقبة في القدم	زامە پێ سمە: زامێکە لەبەری پێ دێت دەتەنێتەوە و قووڵ دەبێت
M. petit	الداء الصغير: نوع خفيف من الصرع	دەردە بچکۆڵە: جۆرە سووکە فێیەکە
Mala	وجنة، عظم الخد	کوڵم، گۆنە
Malabsorption	سوء الأمتصاص: اضطراب في عملية الأمتصاص الغذائي الطبيعية	بەدمژین: پشێوییەکە لە خۆراک مژینی سروشتیدا
Malachite Green	أخضر مالاكايت: صبغة تستعمل للتفريق بين عصيات الحمى المعدية وعصيات الكوتون	سەوزی مالاکایت: جۆرە ڕەنگێکە بەکاردەهێنرێت بۆ لێک جیاکردنەوەی چیلکەی تیفۆلە چیلکەی کولای
Malacia	لين	نەرمی
	١- تلين مرضي للأنسجة أو لين عضو او نسيج ٢- شهوة فائقة للتوابل	١- نەرم بوونەوە یا نەرمی شانەکانی ئەندامێک

٢- ئارەزووی زۆری بەهارات

Kurdish	Arabic	English
پێشگرێکە بەواتای نەرم، خاو	بادئة معناها، رخو، لين	Malaco
دەردە نەرمبوون	تلين مرضي	Malacoma
نەرم بوونەوە، خاوبوونەوە	تلين	Malacosis
هەڵچوونی دیواری زگ	شق الجدار البطني	Malacotomy
دەردە، ناساغی، نەخۆشی	مرض، داء	Maladie
ناکۆکی، ناسازی: نەگونجان لەگەڵ دەوروبەری پڕدڵەڕاوکە و خەمۆکی	سؤ التلاؤم: عدم التوافق مع البيئة المتميز بالقلق والكتابة والاستثارية	Maladjustment
نەخۆشی، دەرد، ناساغی	مرض	Malady
لەشخاوی، ناسازی: هەستێکی نادیارە بەپشێوی و شەکەتی	فتور، شعور غامض بالأضطراب أو التعب الجسمي توعك	Malaise
کوڵمی، گۆنایی، ڕوومەتی	وجني	Malar
مەلاریا، لەرز و تا	ملاريا	Malaria
بەستەڵەکە لەرزوتا، زوقمە لەرزوتا	ملاريا صقيعي	M.,Algid
مەلاریای باڵندە	ملاريا الطيور	M.,Avian
مێشکە مەلاریا، مەلاریای مێشك	الملاريا الدماغية	M.,Cerebral
تای تەکساسی: نەخۆشییەکی درمە	حمي تكساسي: مرض معدي يصيب المواشي	M.,Bovine

		بەئاژەڵ دەگات
Malaricidal	مبيد الملاريا	مەلاريا كوژە، مەلاريا قڕكەرە
Malarial	ملاري: مختص بالملاريا	مەلاريايى، لەرزوتايى
M.Cachexia	دنف الملاريا، الدنف الملاري	بنێسى لەرزوتا، بەهۆى دووچاربوونى لەرزووتاوە باريك و بنێسى و لاواز بوون
Malariologist	عالم بالملاريا	مەلاريا ناس، پسپۆرى مەلاريا
Malariology	علم الملاريا	زانستى مەلاريا، مەلاريازانى
Malariotherapy	المداواة بالملاريا	چارە بە مەلاريا: چارەكردنى نەخۆشى بەتووشكردنى مەلاريا
Malaxation	عجن	بەد دروستكارى: دروستكاريى ناتەواو هەڵەو پەشێو
Maldigestion	سوء الهضم	بەد هەرسى
Male	ذكر	نێر، نێرينە
Malformation	تشوه	ناڕێكى
Malfunction	اضطراب، سؤ العمل	پشێوى، لەكاركەوتن، خراپ كاركردن
Malismus	رعام، سقاوه	مقاو
Malignancy	خباثه، خبث	پيسى
Malignant	خبيث	پيسى (بۆنەخۆشى)
Malingerer	متمارض	خۆنەخۆشخەرە، خوناساخكەرە

Malingering	تمارض: التظاهر بالمرض أو الأصابة اوعاء المرض	خــــۆ نەخۆشخــــستن: بەنەخۆش خۆنیشاندان
Malleation	الطرق	کوتان، پێداکێشان
Malleolar	كعبي	قولەپێیی
Malleolus	كعب	قولەپێ، قول
M., External	الكعب الوحشي: نهاية الشظية السفلية	قولە پێی دەرەوە، قول دەرەوە کۆتایی دامێنی تەڵزمەی لوولاق
M.,Internal, Inner, Medial	الكعب الأنسي: نهاية القصبة الأنسة	قولەپێی ناوەوە، قول ناوەوە: کۆتایی قامیشەی لوولاق
Malleua	مطرق: أكبر العظيمات الأذنية	چەکوشی: گەورەترین ئێسکۆڵەکانی گوێچکەیە
Mallet-finger	إصبع مطرقيه	چەکوش پەنجە، پەنجە چەکوشی
Maluntrition	سوء التغذية	بەد خۆراکی
Malocclusion	سوء الأنطباق	نەکەوتنە سەریەك، جووتنەبوون: وەك ددانی سەرەوە لەگەڵ ددانی خوارەوە لەسەر یەك جووت ببن
Malpighi's Bodies	أجسام (مالبيجي): وهي بدايات الأنابيب الكلوية ويتكون كل جسم من الكبيبة والمحفظة المحيطة به	تەنەکانی (مالبیجی): سەرەتا (سەرچاوە)ی لوولەکانی گورچیلەن
Malpighi's Capsules	محفظة (مالبيجي) وهي محفظة (بومان)	کیسەی (مالبیجی)، کاپسوولی (مالبیجی)

یان سیکلّدانۆچکەکانی		
خانەکانی (مالبیجی): تۆپەڵە لووی وردن لەکرۆکی سپڵدا، پەیوەستن بەلقەکانی سپڵە خوێنبەرەوە	خلايا أو حويصلات (مالبيجي) كتل غدية صغيرة في لب الطول تتصل بفروع من الشريان الطحالي	M.s Cells or Vesicles
هەرەمەکانی (مالبیجی) ٨ – ١٠ تۆپەڵی قووچەکین لە بەشی کرۆکی گورچیلەدان سەرەکانیان روویان کردۆتە مۆز و بنەکانیان بەرەو توێکڵی گورچیلەکان	اهرام (مالبيجي) ٨ – ١٠ كتل مخروطية تتواجد في القسم اللبي من الكلية تتجه رؤوسها نحو حوض وقواعدها نحو قشرة الكلية	M.s pyramids
چینی (مالبیجی): یەکێکە لە چینەکانی پێست	طبقة (مالبيجي): احدى طبقات الجلد	M.'s Stratum
بەدباری، لەشوێن خۆی نەبێ	سوء الوضعية، سوء الوضع	Malposition
بەد کارتیاکردن: سەرپێچی بنەماو ڕێساکانی پزیشکی و زیان گەیاندنە لەکاتی کارتیاکردندا	سوء الممارسة: مخالفة قواعد الطبابة وأصولها وايقاع الأذى أثناء الممارسة	Malpractice
خراپهاتن: هاتنی ساوا بە جۆرێکی ناسروشتی لەکاتی بوونیدا	سوء الجيئة	Malpresentation
بەدکارتیاکردن	سوء الممارسة	Malpraxis

Malrotation	سوء الدوران؛ دوران مرضي أو غير طبيعي كدوران العمود الفقري	بەدخولانەوە: دەردەخولانەوە، یان خولانەوەیەکی ناسرووشتییە، وەك باخواردنی بربڕەی پشت
Malt	(المالت) شعير منتش	مالْت: دانەوێڵە (بەزۆری جۆ)ی خوساوی چەکەرە کردووی وشك کراوە: دیکسترین و مالْتۆز و دایاستازی تێدادەبێتلە هندێ نەخۆشیدا وەك خواردەمەنی و بەکار دێت
Maltase	(مالتاز) أنزيم سكر الشعير	مالْتێز: ئەنزایمی شەکری جۆ: هەوێنێکە بۆ گۆڕینی مالْتۆز (جۆرە شەکرێکە) بۆ دەکستڕۆز
Maltose	(مالتوز) سكر الشعير	مالْتۆز: جووتە شەکرێکی سپیی بلوورییە لە کارلێکردنی هەوێنی (ئامیلاز) لە نیشاستە پەیدادەبێت
Malum	داء، بلية	دەرد، لێقەومان
Malunion	غشم، سوء الألتمام	وشکە لاتوو بەدپێکەوەلکانەوە
Mamelon	حلمة	گوێ مەمك، چیچیلە
Mamma	ثدى: الغدة الثدية	مەمە، مەمك، گوان

M. Accessory	ثدي إضافي	زیادە مەمك
M.,Supernumerary	ثدي إضافي	زیادە مەمك
M.virilis	ثدي الرجل	مەمكی پیاو
Mammal	لبون	مەمكدار، شیردار، شیردەر گواندار
Mammalgia	وجع الثدي	ژانە مەمك، مەمك ئێشە
Mammalia	اللبائن، الحيوانات الثدية	مەمكدار، گیان لەبەرە مەمكدارەكان
Mammary	ثديي	مەمكی: پەیوەندی مەمك
Mammate	ذو ثدي	مەمكدار
Mammilingus	مص الثدي	مەمك مژین
Mammilla	حلمة	گوێ مەمك چیچیلە
Mammillaplasty	تقويم الحلمة	چیچیلە ڕاست كردنەوە
Mammillitis	ذات الحلمة، التهاب الحلمة	هەوكردنی گوێ مەمك، سووتانەوەی چیچیلە
Mammitis	التهاب الثدي	مەمك هەوكردنی مەمك، سووتانەوەی مەمك
Mammose	١- كبير الثدي ٢٠ حلمي	١- مەمك زل، مەمكن ٢- گۆدار، مەمیلەدار
Mammotomy	شق الثدي	مەمك دڕین، مەمك هەڵدڕین
Man	رجل،	مرۆڤ، پیاو، ئادەمیزاد
Mancinism	العسر: يسارية اليد	چەپلەر، چەپە، چۆپان
Mandible	الفك السفلي	ئێسكی شەویلگەی خوارو، كاكیلەی خوارو
Mandibular	لحي، فكي	كاكیلەیی، ژێرچەنەیی

جوون، جووین: جوونی خواردن	مضغ: مضغ أو علك الطعام	Manducation
مناوەرە، مانۆر	مناورة	Maneuver
مەنگەنیس: کانزایەکی ئاسنئاسایە گەردیلە ژمارەکەی ٢٥ و کێشی گەردیلەییەکەی خۆ کێشی (sp.gr) ٧,٢ هێماکەی Mn	المغنتيس	Manganese
گەری: نەخۆشییەکی چوارپێی مالێیە	الجرب: في الحيوانات الداجنة	Mange
مانگۆ: بەری داری مانگۆی هیندییە	المنجو	Mango
گەڕ	أجرب	Mangy
شەیدایی، دێوانەیی، مانیا: شێوەیەکە لە شێوەکانی شێواوی هۆش و زیری بە تووڕەیی یا رووخۆش و کەیف هەڵچوون (زوو تووڕەبوون) و چەنەبازی و خەیاڵ رۆیشتن (فڕین) و چالاکی	هوس: طور من أطوار الأضطراب العقلي يتميز بالتهيج العاطفي والأنشراح والاستشارية مع فرط الثرثرة وتشتت الأفكار و تزايد الفعالية الحركية	Mania
کهولە مانیا، کهولە شەیدایی: تیپژە مانیایە کە لە خواردنەوە پەیدا دەبێت	هوس كحولي: هوس ماء كحولي المنشأ	M., Alcoholic

M., Dancing	هوس الرقص	مانیای سەما، سەما شەیدایی
M., Epileptic	هوس حرعي: فورة هوسية في مصاب بالصرع	فێیە شەیدایی ڤ لێ هاتنێکی کوتوپڕە
M. a potu	هذيان ارتعاشي	وڕێنە بەلەرزینەوە، لەرزە وڕێنە
M., Puerperal	هوس نفاسي: يعقب الولادة احيانا	زەیستانە شەیدایی: هەندێ جار لەدوای منداڵبوون ئافرەت تووشی دەبێت
M., Religious	هوس ديني: حالة هوس مترافقة بأنفعالات دينية انحرافية أو غير طبيعية	مانیای ئایینی، دێوانەیی: بارێکی شەیدایی هاودەمی هەڵچوونە ئایینییە نائاساییەکانە
M., Ransitory	الهوس العابر: حالة هوس شديد ولكنها قصيرة الأمد أو سريعة الزوال	تێپەڕە شەیدایی: بارێکی زۆر شەیدایی کورتخایەن و زوو تێپەڕیوە
Maniac	مهووس، مجنون	شەیدا شێت، سەودا
Maniacal	مهووس، جنوني	سەودایی، شەیدایی، شێتی
Manic	هوسي	شەیدایی
Manicure	التدويم: معالجة الأيدي والأرجل	مانیکور، چارەسەری دەست و پێ
Manifestation	اظهار، ظهور، ظاهرة، تجل	دەرخستن، دەرکەوتن، دیاردە
Manifold, Omasum	القبة، ذات التلافيف القسم الثالث من معدة	هەزار لۆغانە: بەشی سێیەمی ورگی کاوێژکەر

	الحيوانات المجترة	
مانیکین: نموونەیەکی لەش بۆ پیشاندانی بەشەکانی و پێ فێربوونی قوتابیان بەکاردێت	المانكين: دمية على هيئة الجسم تستعمل لتعليم الطلاب أقسام الجسم وغيرها	Manikin
پەنجەبازی، پەنجەزانی: بەئاماژەکاریی پەنجە و دەست ئاخاوتن	التصبيع التخاطب بأشارات الأصابع أو الأيدي	Maniloquism
دەستاودەست، دەستکاری کردن، دەست لێدان	تداول، الاشتغال، التمرين اليدوي	Manipulation
چنگێک مستێک: پڕی مستێک	حفنة	Manipulus
گەزۆ	المن	Manna
شێوە، شێواز، چۆنێتی، ڕێ و شوێن، جۆر	نوع، أسلوب، نمط، طريقة	Manner
خۆکاری، خۆکردی: ڕێگەیەکی دیار و تایبەتە لە ئاخاوتن و ڕەفتار و شێوازدا، کە مرۆڤی پێ دەناسرێتەوە	تكلف، تصنع: طريقة مميزة في الكلام أو السلوك أو الأسلوب يعرف بها المرء	Mannerism
نیشانەی (مانکوف): ترپە خێرابوون و دڵ خێرا لێدان، لەکاتی دەستپێدانانی خاڵە بەسوێکانی دەردە دەماردا	علامة (مانكوف) تسارع النبضي عند الضغط على النقاط المؤلمة في العصاب المرضي	Mannkopff's Sign
پەستانپێو، مانۆمیتەر:	المضغاط: جهاز لقياس	Manometer

	ضغط الغازات أو السوائل	ئامێرێك بۆ پێوانەی پەستانی گاز و شلەکان
Manoscopy	قياس كثافة الغاز	مانۆسکۆپی چڕیی گازپێوان؛ پێوانەکردنی (چڕی)
Mansonia	مانسونيا: بعوض ينقل (فلاريا بانكروفت) ومنه ما ينقل فيروس التهاب الدماغ الخيلي	مانسۆنیا: مێشولەیەکە(فیلاریا بانکروفت) دەگوێزێتەوە وە هەندێکیشیان ڤایرۆسی دەردی مێشکی وڵاخ دەگوێزێتەوە
Mantle	١- قشرة الدماغ ٢- وشام، رداء	١- توێکڵی مێشك ٢- کاڵا
Mantoux Test	اختبار (مانتو) للتدرن: زرق ٠٫١ مل من محلول ٠٫٠٠١ من التيوبركولين القديم (old tu) داخل الجلد، تشخص به التدرن في الأطفال	تاقی کردنەوەی (مانتۆ) بۆ سیل: ٠٫١ مل گیراوەی ١ لە ٠٫٠٠١ تیو بەرکۆلین کۆن (old tul) بەشرینقە دەکرێتە ناو پێستەوە. بۆ منداڵان بەکاردەهێنرێت، بۆ ناسینەوەی سیل
Manual	١- يدوي، صنع اليد ٢- كتيب وجيز	١- دەستی، دەستکرد ٢- نامیلکەیەك
Manubrium	١- قبضة، يدة ٢- قبضة القص: الجزء العلوي للقص	١- دەسك ٢- دەسکی کۆڵەی سنگ: بەشی سەرەوەی ئێسقانی کۆڵەی سنگ
M. sterni	قبضة القص: القطعة	دەسکی کۆڵەی سنگ:

پارچـــەی ســـەرەوەی کۆڵەی سنگ	العليا لعظم القص	
دەست، دەس	اليد	Manus
دەسپەڕ	الأستمناء باليد	Mastrbation
نەخشە، خەریتە	خريطة	Map
لاوازی	ضعفي	Marantic
بنێس، لاوازی	سفلي، هزيل	Marasmic
بنێسی: کەم کەم لاواز و بێ هێزبوون بەتایبەتی منالان کە هۆیەکی بۆ نەدۆزرێتەوە	سفل، الضوي: هزال تدريجي متقدم خاصة في الأطفال والذي لا يشخص به سبب واضح	Marasmus
مەرمەڕ: کاربۆناتی کالسیۆمە لە شێوەی بەردا هەڵدەکەوێت	الرخام: كربونات الكلس المتبلور الطبيعي والمتواجد كصخور	Marble
تلپە: ئەوەی لەمیوەی گوشراو دەمێنێتەوە	ثجير، ثفل: ما يتبقى من الفاكهة المعصورة	Marc
سەرە گێژەی زەریا	دوار البحر	Mare
یاسای دەستووری (ماری): ترپەی توند لەسەرخۆ (هێواش) دەبێت	قانون (ماري): النبض العالي التوتر يكون بطيئا	Marey's Law
وەك مرواری، مرواری ئامێز، مرواری ئاسا	لؤلؤي، شبيه اللؤلؤ	Margarid
مارگەرین: ڕۆنی دەستکردی ڕووەکییە	مرجرين، مرغرين سمن صناعي نباتي	Margarine
کەنار، قەراغ، پەراوێز	هامش	Margin
کەناری، پەیوەندی کەنار وە یا لە کەناردا	هامشي	Marginal

هەڵكەوتن		
كەنارەلكێ: ئەوەيە خڕۆكە سپييەكانى خوێن لە سەرەتاى هەوكردنا، بەديوارى دەمارەكانى خوێنەوە دەنووسين	التصاق حافي: التصاق الكريات البيض بجدران الوعاء الدموي في الأدوار الأولى من حصول الألتهاب	Margination
كەنارەكان، پەراوێزەكان	هوامش، هامش	Margines, p1. of Margo
كەنار، سنوور، لێوار، قەراغ، پەراوێز	هامش، حافة	Margo
كەنارى كونكردن، كونەكەنار	الحافة المسنخية	M.alveolaris
پێڵوە كەنار، كەنارى پێڵولارە، قەراغى پێڵو	الحافة الجفينة	M.palpebrae
بەنگ، ماريهوانە	حشيش	Mariahuana
نەخۆشى (مارى) ١- پەلەزلى ٢- ئەتاكسياى بۆماوە (وراثي) ٣- دەردە ئێسكى جمگە و سى ٤- بڕبڕەى وشكبوون جەمام (لەجووڵەكەوتن) بوونى بڕبڕاگە و جمگەى كلۆت و هەندێ جاريش جمگەكانى شان	مرض (ماري) ١- ضخامة الأطراف ٢- الأتاكسي الوراثية ٣- الأمتلال (الداء) العظمي المفصلي الرئوي ٤- قسط الفقرات الجذري العمود الفقري والمفصل الوركي وفي الأحيان المفصل الكتفي	Marie's Disease
نيشانەى نەخۆشى (مارى) پەل لەرزين، يا	مرض (مارى) ارتعاش الأطراف أو كل الجسم من	M.s Symptom

	الدراق الجحوظي	هەموو جەستەی لەش لەرزین لە نەخۆشی بازدودا
Marihuana, Marijuana	الحشيش	بەنگ، ماریهوانە، ماریجوانە
Marinotherapy	الأستشفاء البحري للمعالجة بالسكن في شواطئ البحر	دەریا چارەخوازی: چارەکردنی نەخۆشی بە ژیان لەسەر کەناری دەریا
Marisca	باسورة	مایەسیری، باسورێك
Mariotteis Blind spot	نقطة (ماريوت) العمياء، حليمة العصب البصري، القرص البصري	خاڵە کوێرەکەی (ماریۆت): مەمیلەکەی رەگی (دەماری) چاو، پەپکەی چاو
Maritonucleus	النواة المخصبة: نواة البويضة بعد الأخصاب	ناوکی پیتێنراو: ناوکی هێلکۆکە پاش پیتێن (پیتاندن)
Marjolin's Ulcer	قرحة (مارجولان): قرحة خبيثة بطيئة النمو ذات نمو ثؤلولي مميز تنشأ من ندبة جرح	وامی (مارژۆلان): زامێکی پیسی بالووکەییە لە شوێنی برینی کۆن سەر دەردەکات و وردە وردە گەورە دەبێت
Mark	علامة	نیشانە، پەڵە، گەرد
M., Mothers	شامة	خاڵ، نیشانە، نیشانەی دایکزا
M., Mulberry	شامة توتية: ورم وعائي بسيط	سادە هێمانجیۆما، خاڵی توویی بۆریناوسێیەکی

		ســـــادمیه، ســـــووکه بۆریناوسێ
M., portwine	شامة خمرية: أحمر داكن	خاڵی شەراب: سوورێکی تێر – ڕەنگ
Marking	ارتسام	نیشانە، نیشانەکردن
Marmor	المرمر، الرخام	مەرمەڕ
Marmoration	ترخم	بونـــــــه مەرمـــــــەڕ، بەمەرمەڕ بوون
Marmoreal	رخامي	مەرمەڕی
Marrow	نقي؛ نخاع العظم	مــۆخ، مــۆخی ئێـسقان (مۆخی ئێسك)
M., Depressed	نخاع خامد: نخاع العظم اعصاب بأنخفاض الحيوية و تنـــاقص الفعاليـــة الوظيفية	ســـسته مـــۆخ: مـــۆخی ســـست مـــۆخی ئێـــسکی تووشـــی کەمبوونـــەوەی زینـــــدەیی و کـــارایی کردەیی بوو
M., Fat	النقي الأصفر	زەردە مۆخ، مۆخی زەرد
M., Red	النقي الأحمر، نقي العظم النامي	ســـوورە مـــۆخ، مـــۆخی سوور
M., Spinal	النخــاع الــشوكي، الحبــل الشوكي	برِبڕە مۆخ، پەتی بڕبڕە
M., Yellow	النقــي الأصــفر: النـــوع الأعتيـادي تتغلـب فيهـا الخلايا الدهنية	زەردە مـــۆخ: مـــۆخی ئاســـایی ئێـــسقانەکە زەردبـــاوە و چـــەورە خانەی زۆرە
Marsh's Disease	مرض (مارش) وهو نقس مرض بازدو	نەخۆشـــی (مـــارش): بنۆڕە نەخۆشی بازدو
M.,s Test for Arsenic	اختيار (مارش) للزرنيخ	تاقیکردنـەوەی (مـارش)

		بۆ زەرنیق
Marsh – fever	حمى المستنقعات - الملاريا	تای زەلکاو - مەلاریای لەرزوتا
Marsh – gas	غاز المستنقعات = غاز الميثان	گازی زەلکاو = گازی میثان
Marsupialization	توخف، تجيب	توورەکاندن، گیرفاناندن: توورەکە (گیرفان) پەیداکردن
Marsupia patellaria	الأربطة الجانبية للركبة	تەنیشتە بەشتۆکەکانی ئەژنۆ
Martial	حديدي: يحتوي حيدا	ئاسندار، ئاسنین
Martins Bandage	لفاف (مارتن): لفاف من المطاط الهندي يستعمل للدوالي	پێچەری (مارتن) پێچەرێکی لاستیکە بۆ بەستنی خوێنهێنی کشاوی شۆڕ
Maschaladeitis	التهاب غدد الأبط	هەوکردنی لووەکانی بن باخەڵ
Maschaiepihidrosis	فرط التعرق الأبطي: كثرة افرار العرق في الأبط	فرە ئارەقکردنەوەی بنباڵ
Masconucleus	النواة الأولية الذكرية	یەکەم ناوکی نێرینەیی
Masculation	استرجال	نێرە کورکەیی، نێراندن
Masculine	مذكر، ذكوري	نێرینە، نێر، نێرانە
Masculinity	ذكورة	نێرایەتی، نێرینەیی، نێرێتی، نێری
Mask	قناع، يقنع	ڕووپۆش، ڕووپۆشین لادانێکی ڕەگەزبازییە، تووشبوو چێژ لە توند و

		تیــژی ڕەفتــار لەگــەڵ کردنی وەردەگرێت
Masochist	الماسوشـــي: المـــصاب بالماسوشية	ماسوشــێتی: ماســۆکی (لــــەدوای ســــاکە – ماســـۆك) نەمـــسایی بـــەکاردەهێنرێ و دژی سادێتییە
Mass	كتلة	بارستایی، تۆپەڵ، قەبارە
Massa	كتلة	بارستایی، تۆپەڵ، پەڵ
Mass-action	فعل الكتلة	کاری بارستە
M. law of	قانون فعل الكتلة	یاسای کاری بارستە
Massage	تدليك	گلۆفتن، شێلان
Massering	تدليك، دلك	گلۆفتن، شێلان
Masseter	الماضغة	جووە، جووە ماسولکە
Masseur	مـدلك: رجـل التـدليك محترف التدليك	(ماسـۆر): نێرینەیەکـە شێلان و گلۆفتنی کردبێ بە پیشە
Massive	جسيم، ضخم	زل، گەورە، تەنۆکە
Massor	مدلك	(ماسۆر)، شێلیار
Massotherapy	المعالجة بالتدليك	چارەبەشێلان: بـەگلۆفتن و شـــێلان چـــارەی نەخۆشی کردن
Mast-, See Masto	انظر Masto	بنوارە Masto
Mastadenitis	التهـاب الثـدي: التهـاب الغدة الثدية	مـــەمك هـــەوکردن، ســـووتانەوەی مـــەمك هەوکردنی لووی مەمك
Matadenoma	ورم الغدة الثدية	ماســتە دینــو، پــەنامی مەمکە لو

Mastalgia	الم الثدي	ژانه مەمك، مەمكئێشە
Mast-cells	خلايا الثدي	مەمكەخانـــــــەكان (خانەكانی مەمك)
Mastecomy	استئصال الثدي	مەمك بڕین
Mastelcosis	تقرح الثدي	بڕینـــی مـــەمك، زامـــە مـــەمك، بڕینــــداریی مەمك
Mastic	معطكة	مەستەكی
Mastication	المضغ	جوون، جـووین: جـوونی خواردەمەنی لە دەمدا
Masticatory	مضغي	جووینـــەكی، جـــووینی: پەیوەندی جووین
Mastitis	التهاب الثدي	هەوكردنی مەمك،
M., Chronia Cystic	التهـاب الثـدي الكيـسي المزمن	هەوكردنی درێژخایەنی كیسەداری مەمك
M., Glandular	التهاب الثدي الغدي	لـــــووە (گلاَنـــــــدە) هەوكردنی مەمك
M., Interstitial	التهاب الثدي الخلالي	كونیلـــــە هـــــەوكردنی مەمك
M. neonatorum	التهاب ثدي الوليد، التهاب أثداء الوليد	هـــــەوكردنی مـــــەمكی كۆرپـــــە، هـــــەوكردنی مەمەی ساوایان
M., Suppurative	التهاب الثدي المتقيح	كێمە هەوكردنی مەمك
Masto-, Mast	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالثدي	پێشگرێكە پەیوەندی بـە مەمكەوە نیشان دەدات
Mastocyte	خلية بدينة	ماستـسایت كەتـە خانـە: خانەی قەڵەو
Mastocytoma	ورم الخلايا الدقلية	ماستۆسـایتۆما: ئاوسـانی

بەرچیغەخانە

ژانە مەمك، مەمكئێشە	الم الثدي	Mastodynia
١- ماستۆید: ئەو ئێسكە دەرپەڕیوەی پشتی گوێیە ٢- گۆمەمكی، چیچەیی ٣- گۆیی: لە گۆچوو	١- الخشاء: العظم النائي خلف الأذن (جزؤ من العظم الصدغي) ٢- خشائي ٣- حلمي: شبيه بالحلمة	Mastoid
دوو مەڵی، ماستۆید: دوومەڵی ماستۆیدە خانەکان	خراج الخشاء: خراج في الخلايا الخشائية	M. Abscess
گۆشەی ماستۆید: پشتە گۆشەی خوارووی دیوارە ئێسك	الزاوية الخشائية: الزاوية الخلفية السفلية للعظم الجداري	M. Angle
ئێسكی ماستۆید، گۆ ئێسكە: یان گۆ ئێسكەی لاجانگە ئێسك	الخشاء: العظم الخشائي او النتوء الحلمي للعظم الصدغي	M. Bone
دەردە گۆئێسكە نەخۆشی ماستۆید	مرض الخشاء: التهاب الخلايا الخشائية وتقتيحها	M. Disease
برینكاریی (برینسازیی) گۆئێسكە: برینكاری ماستۆید	عملية خشائية	M. Operation
گۆئێسكە، ماستۆید	النتوء الحلمي، الخشاء	M. process
ژانە گۆئێسكە، ژانە ماستۆید، ئازاری گۆئێسكە	الم الخشاء	Mastoidalgia
بڕینی ماستۆید، گۆئێسكە بڕین	استئصال الخشاء	Mastoidectomy

Mastoideum	الخشاء: القسم الخشائي للعظم الصدغي	ماستۆید
Mastoiditis	ذات الخشاء: التهاب الخشاء (الغاز والخلايا)	گۆنێسکه هەوكردن (گۆپكه و خانەكان)
M., Bezolds	ذات خشاء (بيزولد)	هەوكردنی بێزۆڵد)ی ماستۆید
M., Silent	ذات الخشاء والصامت	هەوكردنی كپی ماستۆید بێدەنگە (كپە) هەوكردنی گۆنێسكە
Mastoidotympanectomy	استئصال الخشاء الجذري	برینی ماستۆید و تەپڵی گوێ برینی گۆ نێسكە و تەپڵی (پەردەی) گوێ
Mastology	مبحث الجهاز الثدي	مەمكە كۆئەندامزانی
Mastooccipital	خشائي قذالي	ماساۆید و پشتەسەری، پشتەسەرە گۆنێسكە
Mastopathy	اعتلال خشائي، أمراض الغدة الثدية	دەردە مەمك: نەخۆشی لووی (گلاندی) مەمك
Mastoplasty	تقويم الثدي	مەمك سازی: مەمكسازی
Mastopsia	تدلي الأثداء	مەمك شۆڕی: مەمكشۆڕی
Mastorrhagia	نزف ثدي	خوێن لە مەمك هاتن: مەمكە خوێنبەربوون
Mastoscirrhus	جسادة الثدي	مەمكەرەقێ، ڕەقبوونی مەمك
Mastotomy	شق الثدي	مەمك درین، مەمك هەڵدڕین
Masturbation	الأستمناء باليد	دەسپەر
Matasis	عملية (ماتاس): وهي	برینسازیی (ماتاس):

داهێنراوه بۆ چارەکردنی نەنیوریزم بەکردنەوەی و داخستنی کونی (دەمی) ناوەوەی گۆم بە دروونەوە و داخستنی	مصممة لمعالجة الأمدم بفتحها و خياطة الفتحة الداخلية لها لسدها	
بەراوورد کردن: بەراوورد کردن بۆ هەڵبژاردنی ئەو شتانەی لە یەك دەچن	مضاهاة: مقارنة الأشياء لأنتخاب التي لها خواص متماثلة أو متشابهة	Matching
خوێن بەراورد کردن: بۆ هەڵبژاردنی کەسێك کە خوێنەکەی لە خوێنی ئەو نەخۆشە دەچێت کە پێویستییەتی و بۆی دەشێت	مضاهاة الدم، مطابقة الدم	M. of Blood
ئاڵوگۆڕە - بەراوردکاری: بۆ بڕیاردان لەسەر ئەوەی خوێنی وەرگیراو و وەرگر سازن (لەبارن) بۆ یەك لەپێش گوێزرانەوە دا بە تاقی کردنەوەی خڕۆکەی سووری وەرگر لە گەڵ سیرۆمی بدەر و سیرۆمی وەرگر لەگەڵ خڕۆکەی سووری بدەر هەڵنەبزرکانی خوێنەکە	مضاهاة متبادلة	M., Cross

سازی (لەباری) پیشان دەدات		
دایك، داك، دا، دالك، دێ	الأم	Mater
دایکە ڕەقە، دارەقە: پەردەیەکی (لۆچێکی) مێشکە	الأم القاسية، الأم الجافية	M., dura
دایکە نەرمە، نەرمە دێ	الأم الحنون	M., pia
ماددە، شت	مادة	Materia
ماددەی پزیشکی، داوودەرمان	المادة الطبية، العقاقير الطبية	M.medica
ماددەی نەخۆشی: ماددە و ڤایرۆس و هەرچییەکی تر کە دەبێتە هۆی نەخۆشی	مادة المرض: المواد والفيروسات أو الجوهر الذي يسبب الأمراض	M. mordis
دایکی، داکی، پەیوەندی دایك، دایکان	أمي: ذو علاقة بالأم	Maternal
دایکێتی: نەخۆشخانەی منداڵبوون	أمومة: مستشفى ولادة	Maternity
چارە بەخوێنی دایك: چارەکردنی منداڵان بەخوێنی دایکانیان	المعالجة بدم الأم مداواة الأطفال بزرقهم بدماء أمهاتم	Maternology
دایکایەتیزانی، زانستی دایکێتی: دایکزانی خوێندنی دایکێتی زانستی و ئاوسی و منداڵبوون	علم الأمومة: درس الأمومة العلمية و الحمل وانجاب الأطفال	Maternology
هاوسەرگیری جووت گرتن، یەکگرتن و	تزاوج: تزاوج أفراد مختلفي الجنس لغرض	Mating

	التكاثر على الأغلب	جووت بوونی نێر و مێ بۆ زا و زێ
M., Assortive	تزاوج تناسقي: تزاوج أفراد مع اخرى ذوى خواص او بنية متشابهة	جووت گرتنی هاوجۆر: جووتگرتنی تاکێک لەگەڵ یەکێکی تری هاوڕەوش و پێکهاتن
M., Random	تزاوج عشوائي: تزاوج أفراد مع اخرين دون اعتبار لأي تشابه بينهم	هەرەمە جووتگرتن: جووتگرتنی نێر و مێ بەبێ ئەوەی چونیەکی لێکبدرێتەوە لەنێوانیاندا
Matrass	مبولة	میزدان: ئەو دەفرەی میزی تێ دەکرێت
Matrical	رحمي	پەیوەندی منداڵدان، پسدانی
Matriculation	التسجيل في كلية القبول كتلميذ في كلية	تۆمارکردن، ماتریکۆلێشن: خۆ بەقوتابی تۆمار کردن لە کۆلیجێک
Matrilineal	أموي النسب: ينحدر بنسبه من الأم (خط الأمهات)	لە دایکانەوە، دایک ڕەچەڵەک
Matrix	١- الرحم ٢- قالب المادة البين الخلوية	١- منداڵدان، پسدان ٢- قاڵب ٣- ماددەی نێوان خانەکان
Matter	المادة: أي شئ يشغل حيزا في الفضاء	١- ماددە: هەچ شتێك شوێنێکی لە بۆشایی دا

	٢- صديد، قيح	ناگیرکردبێت،
		٣- زووخاو، كێم
Maturate	١- ينضج	١- دمگات، پێ دمگات
	٢- يتقيح	٢- هــەودمكات، كــێم دمكات
Maturation	١- نضج	١- گەیشتن، گەیشتویی
	٢- تقيح	٢- كــێم كــردن، ناودزكردن، هەوكردن
Mature	ناضج، راشد	گــەییو، پــێ گــەییو، گەیشتوو، پێ گەیشتوو، بالغ
Maturity	الرشد، بلوغ	بالّقبوون
Mauriceauo's Method (Maneuver)	طريقــة أو منــاورة (موريسو)	رێگەی (مۆریسۆ)
Mauthner's Test for Color vision	أختبـار (مـوتنر) لرؤيـة الألـوان ويـتم بواسـطة ثـلاث وثلاثـون قنينـة مملـوءة بمحاليـل ملونـة بلـون والـبعض الأخـر بلونين	تــاقی كردنــەوەی (مووتنەر) بۆ رەنگبینی سیوســێ شوشــەی پــڕ لەناوی رەنگدار هەندێك یــەك رەنــگ هەنــدێكی تریــان دوو رەنگــی تێكــەڵی پیــشانی ئــەو كەســە دمدرێــت كــەتاقی دمكرێتەوە
Maxilla	الفك	شەویلگە، كاكیلە، چەنە
M., Inferior	الفك الأسفل	شــەویلگەی خــواروو، كاكیلەی خواروو
Maxillary	فكي	شەویلگەیی، كاكیلەیی
Maxillitis	١- التهاب الفك	١- هەوكردنی شەویلگە

	٢- التهاب الغدة تحت الفك	هەوكردنی لووی ژێر شەویلگە
Maxillojugal	فكي وجني: متعلق بالفك والوجنة	شەویلگەیی كوڵمی: پەیوەندیی شەویلگە و كوڵم
Maxillolabial	فكي شفوي: متعلق بالفك والشفة	شەویلگەیی لێوی: پەیوەندیی شەویلگە و لێو
Maxima, pl. of Maximum	نهاية، أعلى درجة	كۆتایی، بەرزترین پلە
Maximum	اعظم: اعظم مايمكن او يسمح به او يشعر به الجرعة العظمى	گەورەترین: زۆرترین، بەرزترین، گەورەترینیان زۆرترین ژەم كەرێی پێ بدرێ، گەورەترین ژەم
Maximal	اعظم: ١- أعظم ما يمكن ٢- غاية (قمة) المرض ٣- الأكبر والأقصى ٤- مصطلح (بركي- pirque) الذي يعني به اكثر مايمكن لكائن أن يهضمه من طعام	نەوپەڕی، گەورەترین: ١- زۆرترین بڕ ٢- لووتكەی نەخۆشی ٣- گەورەترین و زۆرترین ٤- زاراوی (بڕ) كەواتای دایە زۆرترین بڕ لەخۆراك بوونەوەرێك بتوانێ هەرسی بكات
M.,Tubular, (Tm)	انبوبي أعظم	گەورەترین لوولەیی
Mayoral and Jiminez paternity Test	اختبار مايورال وجيمينز للأبوة	تاقیكردنەوەی باوكێتیی مایۆراڵ و جیمینز
Mazo-	بادئة تدل على العلاقة	پێشگرێكە، پەیوەندی

English	Arabic	Kurdish
	بالثدي	بە مەمکەوە دەردەخات
Mazodynia	الم الثدي	زانە مەمك، مەمكئێشە
Mazology, Mastology	علم دراسة البهائر الثدي	مەمكزانى: زانستى مەمك و پەیوەندییەكانى
Meal	وجبة:	ژەم:
	١- وجبة، وقعة طعام: كمية من الطعام أو الأطعمة التي يتناولها الشخص عادة وفي وقت معين	١- ژەمەخواردن: ئەوەندەى خواردن و خواردەمەنى كە كەسێك لەكاتێكى دیاریكراودا هەموو ڕۆژێك دەیخوات بەئاسایى
	٢- جريش: وخاصة دقيق الذرة أو القمح	٢- پرۆتین بەتایبەتى ئاردى گەنمە شامى و گەنم
M., Bismuth	وجبة بيزموت	ژەمە بیزمۆت
M., Butter	وجبة زبدة	ژەمە كەرە
M., Opaque	وجبة ظليلة	لێڵە ژەم
M., Test	وجبة اختبار	ژەمى تاقیكردنەوە
Mean	متوسط، معدل: القيمة العددية المتوسطة بين حدين	تێكڕا، نێوانە: ژمارە بەهاى نێوان دوو ژمارە
M., Arithmetical	المتوسط الحسابي	تێكڕاى ژمێرەیى
M., Geometrical	المتوسط الهندسي	تێكڕاى ئەندازەیى
Measles	١- الحصبة	١- سوورێژە
	٢- داء الكيسيات المذنبة في الدواجن	٢- دەردى توورەكە دارە كلكدارەكان لە باڵندە ماڵییەكاندا

M., Bastard	الحميراء، الحصبة الالمانية	دڕکه
M., German	الحصبة الألمانية، الحميراء	دڕکه
Measuee	قياس، مقياس	پێوان، پێوانـه، پێـودان، دەپێوێت
Meatal	صـــماخي، ذو علاقـــة بالصماخ البولي	پەیوەندی کونی میز
Meatome	قاطع الصمخ	کـــونی میـــز بـــڕه: ئامێرێکــه بــۆ بڕینـــی کونی میز
Meatoscope	منظار المبال (الصمخ)	میزه ڕۆبـین، کـونی میـز بین
Meatotomy	شق الصماخ: شق الـصماخ البولي لتوسيعه	کـونی میزبـڕین: بڕینـی میـز بۆئـەوەی فـراوانتر بکرێت
Meatus	صماخ، فتحة	کون، دەم
M. auditorius extarnus	صماخ الأذن الخارجي	کونی گوێی دەرەوە
M. urinarius	صماخ (فتحة) المبال	کونی میز
Mechanical	آلـي: ذو علاقــة بالكـائن والآلات	میکـانیکی: پەیوەنـد بـه مەکینـــه و ئـــامێر و چەرخەوە
Mechanics	الميكانيكـا، علـم الآليـات ويبحث عن المادة والقوى	میکـانیکزانی _زانـستی میکانیك): باس لـه مـاده و هێز دەکات لـەبزوتن و مەنگییاندا
Mechanism	آلية	ڕەوت (میکانیزم) ١- مەکینـــه، یـــا ئـــەو شـــتانەی لەشـــێوەی مەکینەدان

٢- جۆری تێکخستنی چەند پارچەیەك بۆ پێکهێنانی کارێکی گشتی
٣- ئەو بیردۆزەی کە دەڵێت ڕەوتی ژیانیش پەیرەوی ئەو یاسا فیزیایی و کیمیاییانە دەکەن

M., Defense	آلية الدفاع: آلية في اللاوعي تنظم بواسطتها الغرائز (الأعمال الغريزية) بأسلوب دفاعي	میکانیزمی خۆپارێزی: میکانیزمێکە لەنەستدا کە بەهۆیەوە کارە نارەززومەندەکان ڕێك دەخرێن
M. of Labor	آلية الوضع: وهي العوامل التي تؤدي الى أخراج الحميل وملحقاته عبر المسار الخاص أثناء الولادة	ڕەوتی منداڵبوون بەشێوەیەکی بەرگری: ئەو هۆکارانەن کە دەبنە هۆی لێوە دەرهێنانی کۆرپە و پاشکۆکانی لەکاتی زاییندا
Mechano	بادئة تعني آلي أو العلاقة بالمكائن (الآليات)	پێشگرێکە بەواتای میکانیکی یاخود پەیوەندی بەمەکینەکانەوە نیشان دەدات
Meckel's Diverticulum	رتج (ميكل): بقايا القناة المحية تصادف أحيانا كرتج متصل بالقسم الأسفل للمعي اللفائفي	تەنگەی (مێکڵ): پاشماوەی جۆگەی زەردێنیە، هەندێ جار وەك دەروازەیەك وایە

		لەبەشی خوارووی ڕیخۆڵەی پێچاوپێچ (هەزار لۆغانە)دا
Mecometer	مقياس الطول: اداة لقياس طول الحميل أو الطفل	درێژیپێو: ئامرازێکە بۆ پێوانی درێژیی کۆرپە یان منالّ
Meconism	الأفيونية: تعاطي الأفيون	تلیاکخۆری: فێربوونی تلیاك
Meconium	العقي: مادة داكنه تخرج من بطن المولود بعد ولادته، غائط الوليد	یەکەم پیسایی ساوا؛ ساوا، گوو: ماددەیەکی ڕەشباوە پاش لە دایك بوون لەسکی ساوا دێتە دەرێ
Media	اوساط: جمع وسط ١- الطبقة الوسطى لجدار الأوعية الشريانية ٢- وسط زرع	ناوەند: ١-چینی ناوەندی سووره دەمار (خوێنبەر) ٢- ناوەندی چاندن
M., culture	أوساط الزرع	ناوەندی چاندن
Medial	١- انسى: قريب من اوالى المستوى الوسطى ٢- ذو علاقة بالطبقة الوسطى	١- هاودەمی: نزیکە لە ئاستی مامناوەندییەوە ٢- پەیوەندیدار بەچینی مامناوەندییەوە
Median	وسطي ١- متوضع في الوسط ٢- العمود الذي يقسم ساحة منحني الذنبة الى قسمين متساويين	ناوەندی ناوەڕاست، نێوانی ١- لەناوەڕاستدا دانراوە ٢- ئەو ستوونەی ڕووبەری چەماوەی کلك کلێنچکە دەکات

		بەدووبەشی یەکسانەوە
Mediastinal	حيزومي	تیغەیی
Mediastinitis	ذات الحيزوم	تیغەدار
Mediastinum	حيزوم: ١- حاجز منصف أو وسطي ٢- الحيز الواقع بين الكيسين الجنبيين ممتدا من القص أماما الى الفقرات الصدرية خلفا ومن مدخل القفص الصدري من الأعلى الى الحجاب الأسفل الحاجز من الأسفل	تیغە ١- پەردەیەکی دوو کەرتکەری نێوانییە ٢- ماوەی نێوان هەردوو توورەکەی خاڵێکە، کەلە کۆمەڵەی سنگەوە بەرەوپێش درێژ دەبێتەوە تا بڕبڕەکانی سنگ لەپشتەوە و لەگوزەری قەفەزەی سنگ لەسەرەوە تا دامێنی ناوپەنچك لەخوارەوە
Mediate	متوسط، غير مباشر	ناوەڕاست، ناڕاستەوخۆ
Mediation	توسط، وساطة	ناوەنگی، ناوەندی
Meditor	وسيط	مام ناوەنگی، مامناوەندی
Medical	طبي: ذو علاقة بالطب أو بمعالجة الأمراض	پزیشکی پەیوەستە بەپزیشکی یان چارەسەری نەخۆشییەوە، پەیوەندی پزیشکی وەیا چارەکردنی نەخۆشی
M.Jurisprudence	الطب الشرعي	دادە پزیشکی، ڕەوا پزیشکی

Medicament	دواء، علاج	داو و دەرمان، چارە
Medication	المداواة، معالجة	چارەکردن، دەرمان کردن
M., Conservative	مداواة محافظة: طريقة في المداواة تستهدف تقوية القوى الحيوية للمصاب	پارێزە دەرمانکاری: رێگەیەکی دەرمانکردنە، بەهۆی بەهێز کردنی هێزە زیندەییەکانی نەخۆشەوە
Medicinal	دوائي، شفائي،طبي	دەرمانی، چاکبوونی، پزیشکی
Medicine	الدواء: اي علاج او عقار، الطب فن أو علم مداواة المرض وشفائه وخاصة بأستعمال عقاقير باطنية	دەرمان: هەج داوودەرمانێك بێت، پزیشکی هونەر یان زانستی چارەکردنی دەرد و نەخۆشی، بەتایبەتی بە بەکارهێنی داو و دەرمان
M., Air; Aviation	طب الطيران	پزیشکیی فرۆکەوانی (فرین)
M., Clinical	الطب السريري: دراسة الطب بجانب المريض	پزیشکی بێنگەیی، پێخەف: فێربوون و لێکۆلینەوەی پزیشکی لەگۆی نوێنی نەخۆشی و بەدیارییەوە
M., Forensic	الطب الشرعي: الطب العدلي ويعني بمعالجة الوجه الطبي للوقائع القضائية ويستعان به في	پزیشکی دادەکی: واتە چارەسەری لایەنی پزیشکی رووداوە دادییەکان و لە

قەلاچــۆکردنی تــاوان و خۆلێ پاراستنیدا پـەنای بۆ دەبرێت	مكافحة الجريمة والوقاية منها	
پزیشکی گالینی: بـەپێی رێ و شوێن و دەستووری گالینۆس پزیشکی کردن	الطب الجاليني: الطبابـة بموجب طريقـة ودستور العمل الموصوف من قبل جـــالينوس (بموجـــب نظرية جالينوس)	M., Galenic
پزیشکی پیران، پزیشکی پیری	طب الشيخوخة	M., Geriatric
پزیـــــشکی هــــەناوی (ناوەکی)	الطب الباطني	M., Internal
پزیشکی دادی	الطـب الـشرعي: الطـب العدلي	M., Legal
پزیشکی پارێزگاری: ئـەو لقــەی پزیـــشکییە کـــە بایــەخ بـــە خۆپـــارێزی لەنەخۆشی دەدات	الطب الوقائي: ذلك الفرع مـن الطـب الـذي يعـني بالوقاية من المرض	M., Preventive
هۆشـــە پزیـــشکی، ژیـــر بێـــــژە پزیـــــشکی: کارتیـــــــــــــاکردنی پزیـــشکییەك کەلەســەر زانـــستی راســـتەقینە دامەزرابێت	الطـب العقلانـي: الطـب المنطقـي: الطـب المبني على العلم الحقيقي	M., Rational
پزیـــشکیی کۆمەلایـــەتی (کۆمـەڵ): لەبابەتـەکانی پزیـــشکی پارێزگارییـــە بایــەخ بەکۆمـــەڵ وەیــا	الطـب الأجتمـاعي: مـن أرجـه الطـب الوقـائي والعنايـة بـالمرض ويعـني بـالمجتمع ككـل أو بجاميع	M., Social

	كبيرة من الناس من الأفراد	ژمارەی زۆری مرۆڤ زیاتر دەدات لەتاکە کەس
M., Space	الطب الفضائي أو طب الفضاء	پزیشکی ئاسمانی: ئاسمانە پزیشکی
M., Veterinary	الطب البيطري: ويعني بمعالجة أمراض الحيوانات	ئاژەڵە پزیشکی: بایەخ بە چارەکردنی ئاژەڵی نەخۆش دەدات
Medicochirurgical	طبي جراحي: ذو علاقة بالطب والجراحة	پزیشکی برینسازی: پەیوەندیدار بەپزیشکی و برینسازییەوە
Medicolegal	طبي عدلي، طبي شرعي ذو علاقة بالطب والقانون	پزیشکی دادی: پەیوەندیدار بە پزیشکی و یاسا
Medicu's Physician	طبيب	پزیشك
Medisect	يشطر: يقطع الى نصفين	دووکەرت کردن، لەت کردن: کردن بەدوو پارچەی وەك یەکەوە
Medium	وسط، ناقل، واسطة	ناوەند، هۆ، گوێزەرەوە
	١- مادة تستعمل لزرع الجراثيم	١- ناوەندی چاندنی میکرۆب
	٢- مادة تنقل المؤثرات	٢- ماددەیەکە کارتێکەرەکان دەگوێزێتەوە
	٣- واسطة	٣- هۆکار
Medius	الوسطي: المتوسط بين قسمين أو جزئين آخرين	ناوەند، ناوەندی: ئەوە دەکەوێتە نێوان دوبەشی ترەوە

Medulla	نخاع، لب، نقي ١- النخاع المستطيل ٢- الجزء المركزي (لب) لعضو ٣- النقي (نخاع العظام)	مۆخ، ناو، مۆخی ئێسقان ١- لاكێشه مۆخ ٢- بەشی ناوچەقی ئەندامێك كرۆك، ناو، كاكله ٣- مۆخی ئێسقان
M., Adrenal	لب الكظر	كرۆكی ئەدرینال، كاكلەی لووی سەر گورچیله
M. dorsalis	النخاح الشوكي، النخاع الظهري، الحبل الشوكي	دركه مۆخ، بربڕەی پشت
M. oblongata	النخاع المستطيل: الجزء الشبيه بالخروط الناقص من النسيج العصبي الواقع بين الجسم (poms) أو المتصل بالنخاع الشوكي من الأسفل	لاكێشه مۆخ: بەشێكی قووچەكی ناتەواوە لە دەمارەشانە پێك هاتووە لەسەرەوە بە (پرد poms) وە لە ژێرەوە بەستراوە بە پەتی بربڕەوە
M. ossium	النقي، نخاع العظم	مۆخ: مۆخی ئێسقان
M. Ossium rubrum	النقي الأحمر: النخاع العظمي الأحمر اللون	سووره مۆخ: ئێسكه مۆخی سوور
M. spinalis	النخاع الشوكي، الحبل الشوكي	دركه پەتك، مۆخی بربڕە، پەتی بربڕە
Medullary	نخاعي، لبي، نقي	مۆخی، ئێركی، كرۆكی لەشێوەی مۆخدایه
Medullated	ملبب، نخاعي	مۆخدار
Medullation	تلبب، تكون النخاع	مۆخێن، پەیدابوونی مۆخ (مۆخ پەیدابوون)

Medullitis	التهاب النخاع، التهاب النخاع والعظم	هەوكردنی مۆخ، هەوكردنی مۆخ و ئێسك
Medullization	النخاعية	مۆخايەتی
Mega	١- كبير، غليظ ٢- وكبائية تزيد من قيمة ماتلحقها ١٠٠٠٠٠٠ مرة (ميگوم = ١٠٠٠٠٠٠ أوم)	١- زل، گەورە ٢- دەك، پێشگرێكە پێش هەر چییەك بكەوێت مليۆن (١٠٠٠٠٠٠) جاری گەورە دەكات، (ميگۆم = ١٠٠٠٠٠٠ئۆم)
Megalo	بادئة تعني كبير أو ضخم	پێشگرێكە بەمانای زل، گەورە ، زلی، گەورەیی
Megabacterium	جرثوم كبير	كەڵە ميكرۆب، زلە ميكرۆب، ميگا باكتريۆم
Megacephaly	ضخامة الرأس	سەر زلی
Megacolon	ضخامة الكولون	كۆلۆن زلی
Megacycle	وحدة تساوي مليون دورة (سايكل)	مێگا سايكڵ: بريتييە لە مليونێك سايكڵ (چەرخە)
Megakaryocyte	خلية ضخمة النواة	خانەی ناوكزل: خانە نەترمبۆقە مۆخی ئێسقان
Megaloblast	السليفة الضخمة	ميگا لۆپلاست: خڕۆكە سوورێكی خوێنی سەرەتای زلە واتە لە ١١ مايكرۆن زياترە لە تيرەدا
Megalocardia	ضخامة القلب	دڵە زڵ: زلبوونی دڵ
Megalocephalia	ضخامة الرأس	سەرە زڵ، سەر زلی

Megalocyte	خلية ضخمة	خانه زله: خرۆكەيەكى سووری زۆر زل، تیرەكەی ١٢ — ٢٥ مایكرۆن دەبێت
Megalodactylous	ضخم الأصابع	قامك زل، پەنجە زل: پەنجەی زل زل بوون
Megaloglossia	ضخامة اللسان	زمان زلێ، زمان زلی
Megalokaryocyte	خلية ضخمة النواة	خانەی ناوكزل
Megalomania	هوس العظمة جنون العظمة، توهم العظمة: القناعة الخاطئة (غير المنطقية) بأهمية وعظمة	سەودای گەورەیی، خۆ بەگەورە زانی
Megalopsia	أنظر Maeropsia	بنوارە Maeropsia
Megalopthalmos	ضخامة العين	چاو زلی
Megalopodia	ضخامة الأقدام	پێ زلێ
Megalosplenia	ضخامة الطحال، تضخم الطحال	سپڵە زلێ، سپڵ زلی: گەورە بوونی سپڵ
Megaphonia	ارتفاع الصوت	دەنگە زلێ، دەنگ زلی
Megavolt	ميگا فولت ويساوي مليون فولت	مێگا ڤۆڵت دەكاتە ملیۆنێك ڤۆڵت
Meibomian	(ميبومي): ماتم وصفه أو تسميته من قبل هيزغ مايبوم (عالم التشريح الألماني)	مایبۆمی: ئەوەی كە لەلایەن (هێزگ مایبۆم توێكاریزانی ئەڵەمانی) ناونراوە
M.Cyst	كيس مايبوم	كیسەی مایبۆم
M.Foramen	الفتحة المايبومية	كونی مایبۆمی
M.,Glands	الغدد المايبومية: عدد	لووە مایبۆمییەكان

	ميبوم	
سـيندرۆمی (میگـز) فایبرۆمـای هێلکـەدان و ئاوبەندی زگ و سنگ	تناذر (ميغز) ورم ليفي في المبيض المترافق بالأستسقاء البطني (الحبن) وانصباب مائي في الجنب	Meigs's Syndrome
هەنگوین	عسل	Mel
پـەڵ ئێشە: ژانی هـەر چوار پەلان	الم الأطراف، وجع الأطراف	Melagra
ژانـە پـەل، پـەل یەشـە (ئێشە)	وجع الأطراف	Melalgia
میلانخۆلیـا: دڵتـەنگی، خەمۆکی	ماليخوليا، سوداء كآبة	Melancholia
کەسـێکە دووچـاری میلانخۆلیـا بـووبێ، پەست و دڵتەنگ	١- مصاب بالمانخيوليا ٢- شخص مصاب بالمانخوليا	Melancholiac
مـێلانین: نـاوی ئـەو ڕەنگە ڕەشە (تەڵخە)یە کەلـە پێـست و چـاو و موودا دەبینرێت .. هتد	ملانـين: اسـم للصبغة السوداء الموجودة في الجلد والعـين والـشعر والأورام الملونة.. الخ	Melanin
ڕەشداگیرسان، مێلانیزم	الميلانية	Melanism
پێشگرێکە بەواتای ڕەشە یان تەڵخ	بادئة تعني أسود، قاتم	Melamo
میلانۆبلاسـت، پەڵـەی مێلانینهەڵگرە	سلف حاملة الملانين	Melanoblast
مێلانۆبلاسـتۆما: دەردە پەڵەی مێلانینهەڵگرە	ورم سـليفات حاملـة الملانين	Melanoblastoma
میلانـۆ کارسـینۆما:	ميلانـو كارسـينوما	Melanocarcinoma

	سرطان ميلانين	شێرپەنجەی مێلانین
Melanocyte	خلية ملانين، خلية لمفاوية سوداء	مێلانۆسایت، خانەی مێلانین ڕەشەخانە، خانەیەکی ڕەش
Melanoderma	ملانية الجلد	مێلانودرما: ڕەشداگیرسانی پێست
Melano – epithelioma	سرطان ظهاري ملانينى	مێلانۆ ئەپیتیلیۆما: ئاوسانێکی دیاری شێر پەنجەییە
Melanogenesis	تكون الملانين	مێلانین پەیدابوون: دروست بوونی مێلانین
Melanoid	١-شبيه الميلانين ٢- ميلانين صناعي	١- مێلانین ئاسا: لەشێوەی مێلانیندا بوون ٢- مێلانینی دەسکرد
Melanoam	ورم ملاني: ورم متكون من خلايا ملونة بالملانين	مێلانۆما: دەردەمێلان: ئاوساوییەکە لەخانە بەمێلانین ڕەنگکراوەکاندا پەیدادەبێت
M.,Malignant	السرطان الملون: ورم سرطان خبيث ينشأ عادة من شامة يتكون من كتل من خلايا سوداء وميل شديد للأنبثاث	پیسە مێلانۆما: شێرپەنجە (کارسینۆما)یەکی پیسە لەسەرەتادا لە خاڵێک پەیدا دەبێت و بریتییە لە تۆپەڵی خانەی ڕەش و ئارەزووی زۆربوون بڵاوبوونەوە لەئەنجامدا

Melanomatosis	ورم ملانـــــي، داء الأورام القتامينية	دمردە ئاوسانی ڕەنگتێر
Melanosarcoma	سركوما ملانية	مێلانـۆ سـارکۆما: ڕەشـە سارکۆما
Melanuria	بيلة ملانية	مێلانـــۆمیزێ: کردنـــی مێزێکی تـەڵخی ڕەشتاڵە یــاخود میزێکـــی دوای کردن ڕەش هەڵگەڕێت
Melasicterus	يرقـــان أســود، مـــرض وينكل	ڕەشـە زەردوویـی: دەردی (وێنکڵ)
Melena	تغــوط أســود، التقيــؤ الأسود	گووی ڕەش کردن: ڕەشە ڕشانەوە، ڕەشاوهێنانەوە
M.neonatorum	التغوط الأسود للوليد	گوو ڕەشـە، ڕەشـە گووی (ڕەشـە پیـسایی) نـەوزا (تازە بوو)
M.spuria	سواد الدابرة	ڕەشداگەڕانی پاشوو
Melenemesis	القئ الأسود	ڕەشـــــە ڕشـــــانەوە، ڕشـانەوەی ڕەش، ڕەشـاو هەڵهێنانەوە
Meli	بادئة بمعنى حلو أو تـدل على العلاقة بالعسل	پێـــشگرێکە بـــەواتای شـیرین، یــا پەیوەنــدی بەهەنگوێنــەوە نیــشان دەدات
Melicera	١- كـيس شـهدي: كـيس ملئ بمادة تشبه العسل ٢- لزج	١- هەنگوینـــە کیـــسە: کیـــــسەیەکە پـــــڕە لەمادەیـــــــەکی وەك هەنگوین ٢- لینج، شیلەیی

Melilotoxin	ديكومارين: مادة مانعة للتخثر	ديكۆمارين: ماددەيەكى دژى مەيينى خوێنە
Melissophobia	رهبة النحل: الخوف من النحل	هەنگە ترسێ، لەهەنگ ترسان: ترسى هەنگ
Melissotherapy	المداواة بسم النحل أو المعالجة بلسع النحل	بەچزوى هەنگ چارەكردن، بەژارى هەنگ چارەكردن
Melitemia	الدم السكري: كثرة سكر الدم	شەكرە خوێنێ: زۆربوونى شەكرى خوێن
Melitensis	مالطية	مالتانا = Brueillosis
Melitis	التهاب الخد	هەوكردنى ڕوومەت، گۆنە سووتانەوە
Melituria	بيلة سكرية: داء السكر	شەكرە ميزێ، شەكر: بوونى هەچ جۆرە شەكرێك بێت لەميزدا، شەكرى
Melomania	هوس الموسيقي	سەوداى موزيك، موزيقە مانيا
Melon-seed Bodies	أجسام شبه بذرالرقي: أجسام معينة مرضية جيلاتينية تتواجد بعضها داخل المفاصل والأوتار	تەنى وەك دەنكە شووتى: هەندێ تەنى وردیلەى جەلاتين بەشێوەيەكى نەخۆش لەناو هەندێ جمگە و ژێى ماسولكەدا پەيدادەبێت
Melosis	سبر: عملية ادخال أو استعمال المسبر	ميل لێدان: ميل تێخستن و هێنان بۆ پشكنين و چارەى

ناوبرین

Melting	إنصهار: الأسالة بواسطة الحرارة	شلەوە بوون: بەگەرمی شل کردنەوە
M-point	درجة الأنصهار: درجة من الحرارة عندها تنصهر المواد الجامدة	پلەی شلەوە بوون: پلەیەکی گەرمییە، کە ماددە رەقەکانی تێدا شل دەبێتەوە
Meltzer's sign	علاقة (ملتزر)	نیشانەی (مێلتزەر)
Member	عضو، طرف: ١- أحد أجزاء الجسم متميز عن البقية بالوظيفة أو الموقع ٢- طرف من الأطراف	ئەندام، پەل: بەشێك لە لەشی بەفرمان و شوێن لە بەشەکانی تر جیا بکرێتەوە وەك دەست قاچ، هتد..
Membrane	غشاء	لۆچ، پەردە
M. adventitia	غشاء عرضي (دخيل)	پەردەی لاوەکی
M. tympani	غشاء الطبلة، الطبلة أذن	پەردەی گوێ، تەپلی گوێ
Membranaceous	غشائي	لۆچی، پەردەیی
Membranate	غشائي	لۆچی پەردەیی
Membrane	غشاء: مادة مغلفة أو مبطنة رقيقة	لۆخ، پەردە، بەگێك یان ناو بەرگێکی تەنکە
M., Basement	غشاء قاعدي	بنکە لۆچ
M., Cell	غشاء الخلية: جدار الخلية	لۆخی خانە: دیواری خانە
M., Elastic	الغشاء المطاطي	لاستیکە لۆچ: پەردەیەکە لە ریشاڵی لاستیکی پێك هاتووە
M., Hyaline	الغشاء الشفاف، الغشاء	روونە لۆچ، روونە پەردە

	الزجاجي	
M., Mucous	الغشاء المخاطي	ێنجە لۆچ: پەردەی جڵمن
M.,Vitelline	غشاء محي: الغشاء الخلوى الحقيقي للبويضة	زەردێنە لۆچ: خانە پەردەی راستینەی هێلکۆکەیە
Membranous	غشائي	لۆچی، پەردەیی
Membrum	عضو	ئەندام
M. muliebre = clitoris	البظر	قیتکە، بەلۆکە
M.virile = pemis	القضيب، الأير	چووك، کێر
Memory	ذاكرة: تلك القابلية العقلية التي بواسطتها يتم تذكر المحسوسات والأنطباعات والأفكار	بیر، فیر، یاد: ئەو بەهرە و توانا ئەقڵییەیە کە بەهۆیەوە شەقڵ و هەستناکەکان و بیر و مۆرکەکان یاد دەکرێنەوە
Menalgia	الم الحيض: الم الطمث	ژانی بێ نوێژی، مانگانە ژان
Menarche	بدء الأحاضة، بدء الطمث	سەرەتا بێنوێژی، دەستپێکردنی دەشتان لە کچاندا
Mendacity	كذب: ميل للكذب والأدلاء بأقوال كاذبة	درۆ، درۆزنی: ئارەزووی درۆکردن و وتنی قسەی درۆ
Mendel's, Mendelian Law	قانون (مندل) المندلية	یاسای (مەندڵ)
Mendosus	كذب، ناقص	گەندە، درۆزنە، ناتەواو:

وەك پەراســوە درۆزنــە (بــەرەڵلا)كــان، گەنــدە پەراسوو		
دەرد (نەخۆشـــــــــی)ی (مەنێیر): سەرە خولێ و بکــەری و ڕشــانەوە لــە نەخۆشـــی گوێـــچکەی ناوەوە	داء (مينير)	Meniere's Disease
مێـــــشکە پـــــەردەیی، پەیوەندی بە پەردەکانی مێشکەوە هەیە	سحائي: متعلق بالسحايا	Meningeal
ناوەنــدە ســوورە دەمــار (خوینبەر)ی پەردەکان	الشريان السحائي المتوسط	M.,Middle, Artery
پــەردەکان: هــەر ســێ پــەردەکانی کــە مێـشك و پەتی بربڕە دادەپۆشن و بریتین لە دایکە ڕەقە و دایکـــــە نەرمـــــــە و جاڵجاڵۆکەیی	سـحايا: الأغـشية الثلاثـة التي تغلف الدماغ والحبـل الـشوكي، الأم الجافيـة، الأم الحنون، العنكبوتية	Meninges
مەنـــەنجیزم، بـــارێکی مێـــشکە پەردەییـــە وریابوونــەوەی مێـشکە پەردە	حالــة ســحائية، تنبــه سحائي	Meningism
پەیوەنـدی بەهـەوکردنی پەردەکانەوە هەیە	التهاب سحائي: ذو علاقـة بالتهاب السحايا	Meningitic
هــەوکردنی پــەردەکان، سووتانەوەی پەردەکان	التهاب السحايا	Meningitis
هــەوکردنی پــەردەکانی	التها السحايا الدماغية	M.,Cerebral

		مێشک سووتانەوەی پەردەکانی مێشک
M.,Cerebrospinal	ذات السحايا الدماغية الشوكية: التهاب سحايا الدماغ والحبل الشوكي	هەوکردنی پەردەکانی مێشک و بڕبڕە پەت – پەتی بڕبڕە (دڕکە پەتک)
M.,Tuberculous	تدرن السحايا: التهاب شديد للسحايا ينتج من إنتشار اصابة تدرنية	سیی پەردەکان: دەرد و هەوکردنێکی توندی پەردەکانە لە نەخۆشی سیەوە پەیدادەبێت
Meningocele	قيلة سحائية: بروز السحايا خلال نقص تكويني في القحف أو الفقرات	قوزبی (دەبەبوونی) پەردەی مێشک
Meningocephalitis	ذات السحايا والدماغ	هەوکردنی پەردەکان و مێشک
Meningoencephalitis	ذات السحايا والدماغ	هەوکردنی پەردەکان و مێشک
Meningomyelitis	ذات السحايا والنخاع التهاب الحبل الشوكي و أغشيته	هەوکردنی پەردەکان و مۆخی پەتی بڕبڕە (دڕکە پەتک)
Meninguria	بيلة غشائية:	پەردە میزی: بوونی برزۆڵەیی پەردەیی لە میزدا
Menisocyte	خلية هلالية: كرية حمراء هلالية أو منجلية الشكل	داسەخانە: خانەیەک لەشێوەی داس وە یا مانگی تازەدا
Meninx	غشاء، سحاءة: إحدى	پەردە، لۆچ: یەکێک لە

پەردەکان	السحايا	
١ - داسە کرکڕاگە	١- غضروف هلالي	Meniscus
٢- داسەڕوو، ڕووی شل (لەبۆرییەکدا) قوپاو یان فۆقز	٢- السطح الهلالي سطح السائل (في أنبوب) المقعر أو المحدب بسبب الخاصة الشعرية	
٣- هاوێنەی چاڵ یان فۆقز بەهۆی ڕەوشی مووینێتییەوە	٣- عدسة مقعرة محدبة	
داسە کرکڕاگە، جمگە کرکڕاگە: پارچە کرکڕاگەیەکی ڕیشاڵی داسییە لەناو جمگەدا	غضروف هلالي، الغضروف المفصلي: قطعة غضروف ليفي هلالي ضمن مفصل	M.articularis
لێچوونەوە، لە عوزر وەستانەوە بێ نوێژنەبوون	إنقطاع الطمث، توقف الحيض	Menolipsis
لێچوونەوە، لەعوزر وەستانەوەی بێنوێژی لەمێینەی مرۆڤدا، لە دەوروبەری ٤٦ — ٥٠ ساڵیدا	أياس، قعود: توقف الحيض في إناث البشر عادة حوالي ٤٦ — ٥٠ سنة من العمر، سن اليأس	Menopause
فرە خوێنی بێنوێژی، فرەخوێنی نائاسایی	غزارة الطمث: غزارة الطمث الغير الطبيعي	Menorrhagia
١- عوزر، بێ نوێژیی سروشتی	١- طمث، العادة الشهرية الطبيعية	Menorrhea
٢- خوێن زۆریی عوزر شتن	٢- غزارة الطمث	
١- لەعوزر چوونەوە	١- انقطاع الحيض	Menostasis

٢- وهستانی بێنوێژی	٢- توقف الحيض	
بێ نوێژی	الحيض، الطمث، العادة الشهرية	Menses
پەیوەندیی بێنوێژی	حيضي، طمثي	Menstrual
عوزر، بێنوێژی: خوێن لەبەر چوونێکی سروشتییە لە منالّدانەوە هەموو نزیکەی چوار هەفتەیەك دووبارە دەبێتەوە لە ئافرەتاندا لەتەمەنی بالّقییەوە تا تەمەنی لەعوزر چوونەوە	حيض، طمث/ عرف رحمي شهري وظيفي طبيعي يتكرر كل أربعة اسابيع تقريبا في النساء فيما بين سنة البلوغ واليأس	Menstruation
برییە بێنوێژی: سەری مانگ شتن لەشوێنێکی تری لەشەوە لەجیاتی لەمنالّدانەوە ببێت	الحيض البديلي	M.,Vicarious
مانگی، مانگانە	شهري	Mensual
پێوانە کردن، پێوان	قياس	Mensuration
چەنە، ژێرچەنە	ذقن، قوباء الذقن	Mentagra; Sycosis
١- هۆشی، بیری، ئەقلّی: پەیوەندی هۆش، بیر، ئەقلّ ٢- چەناگەیی: پەیوەندی بە چەناگەوە	١- عقلي: ذو علاقة بالعقل ٢- ذقني: ذو علاقة بالذقن	Mental
شلّەژان، شێوان، شێواوی،	اضطراب عقلي، تشوش،	Mentalia

	نفساني	پەشێوان
Mentality	عقليــة، ذكــاء، عقليــة، ذهنية: القوة أو النشاط	هۆش، بیر، ڤیر، زەین
Menthol	منثول	مەنــثــۆڵ: گحوولێکی نەعنایيە، لەڕۆنی نەعنا وەیـــــا دەســـــکرد دەردەهێنرێــت بــۆن و تامی نەعنای هەیە
Mentula	القضيب، الذكر	چووك، کێر
Mentum	الذقن	چەنە، چەناگە
M. Eq	مختــــصر Milliequivalent	کورتــــــــــەی Milliequivalent
Meralgia	الم الفخذ	ژانە ڕان، ران ئێشە
M.parasthetica	الم الفخذ العصبي: مرض يتميز بتشوش واضطراب الحس في الوجه الوحشي للفخذ وهذا الأضطراب الحسي عبارة عن حذر أو تنمل أو أحساس بالوخز	دەمـــارە - ڕانئێـــشە: نەخۆشـيیەکە دووچاری هەست بەئازار دەکات لە دیــــوی دەرەوەی ڕان لەگەڵ شێوانی هەستی پێــــست، هەســــت بەسرِبوونی پێست جۆرە هەستی تری کە لەو زۆر توندترە
Mercier's Bar	حيد (مرسية)	کۆســـپی (مرســـیە) کۆســـپێکی درێژکۆڵــەی داسییە لــە بنکی نــاوی میزڵدانداا
Mercurial	زئبقي	جیـــوەیی، جیوەکـــار (لەجیوە دروست کراو)

بەجیوە ژاراویبوون: میرکوریالیزم ژاراویبوونێکی درێژخایەنە، لەئەنجامی بەهەڵە بەکارهێنانی جیوەدا	الزئبقية، الأسخام الزئبقي: تسمم مزمن نتيجة استعمال الزئبق الخاطئ	Mercurialism
جیومیك: پەیوەندی جیوە بەجۆری جووت هاوهێزی (Bivalent)	زئبقيك: زئبق ثنائي التكافؤ	Mercuric
کلۆریدی جیومیك	كلوريد الزئبقيك	M.Chlorid
مەرکورۆکرۆم: بۆیە – رەنگێکی سوورە، وەك میکرۆبکوژ بەکاردێت	مركوركروم: صبغ احمر يستعمل كمطهر وقاتل للجراثيم	Mercurochrome
مەرکوزۆر: جیوەی تاکە هاوهێزی	زئبقوز: زئبق أحادي التكافؤ	Mercurous
کالۆمێل، کلۆریدی جیوۆز	كلوريد الزئبقور الكالوميل	M.Chloride
جیوە: کانزایەکی شلە لە گەرمیی ئاساییدا هێماکەی (Hg). گەردیلە ژمارەکەی ٨٠ وە کێشی گەردیلەیی ٢٠٠,٦ ە	زئبق	Mercury
پارچە	قطعة	Mere
هێڵی نەمان: ئەو گەورە بازنەیەیە کە دەوری گۆیەکی داوەو بەهەردوو جەمسەرکەیدا تێ دەپەڕێت	هاجرة، خط الزوال: الدائرة الكبرى التي تحيط بكرة وتمر من قطبيها	Meridian

Merisis	الحجم (تضخم) بسبب إنقسام الخلايا	گەورە بوون: بەهۆی دابەشبوونی خانەکانییەوە
Meristic	متماثل، متناظر	چونیەك، هاوتا
Mero-	بادئة تعني قطعة	پێشگرێکە بەواتای کەرت، بەش، پارچە
Merocele	فتق فخذي	ڕان دەبەبوون
Merogenesis	تكاثر انشطاري: التوالد بالأنشطار	کەرتە زۆربوون، زۆربوون بە کەرتبوون
Merology	التشريح الأولي، التسليخ الأولي، مبحث الأنسجة الأوليةميرولوجي: فرع من علم التشريح يعني بالأنسجة الأولية	سەرەتا شانەزانی، سەرەتا توێکاارزانی : لقێکە لەزانستی تشریح (توێ وتێ کردن) و باس لە شانە سەرەتاییەکان دەکات
Meropia	عمى جزني	بەشەکوێری، نیمچە کوێری، چاو کزی
Merotomy	تقطيع	کەرت کەرت کردن، پەرت کردن
Merozoite	ميروزويت: أية قطعة تتنج من انشطار الشيزونت (Schizont) التكاثر الجنسي للبروتوز و (الكائنات الأحادية الخلية)	میرۆزۆیت، بەشۆکەیەکی گیانەوەرییە، لە مشەخۆری مەلاریا، بەهۆی توخمە زۆربوونی پرۆتۆزوای بوونەوەرە یەکخانەکانەوە پەیدادەبێت
Mery's Glands;	غدد (ماري)، غدد	لووەکانی (ماری):

Cowper's Glands	(كاوبر)	لووەکانی (کاوپەر)
Merycism	أجترار	کاویژ
Merycole	مجتر	کاویژکەر
Mesal	متوسط	ناوەند: لەناوەڕاستدا بوون
Mesaortitis	التهاب الطبقة الوسطى للأبهر	هەوکردنی ناوەندەچینی شاخوێنبەر
Mesencephalon	الدماغ المتوسط: أوسط الأجزاء الثلاثة الأبتدائية للأنبوب العصبي الجنيني	ناوەندە مێشك: بەشی ناوەندیی ئەو سێ بەشە سەرەتاییەیە لە دەمارە بۆریی کۆرپەلەیی ناوەندە چیندا
Mesenchyma	الملتحمة المتوسطة، النسيج المتوسط شبكة النسيج الضام الجنين في الميزودرم والتي ينشأ منها فيما بعد النسيج الضام وكذلك أوعية الدم واللمف	ناوەندە شانە: بەشێکە لە میزۆدەرم (چینی ناوەندی) کە شانەی گمیەنەر و خوێن، خوێنە دەمار و لیمفە دەمار و دڵی لێ پەیدادەبێت
Mesenteric	مساريقي	پەیوەندی مێزانتەری ریخۆڵەبەندی
Mesenteritis	التهاب المساريقا	هەوکردنی ریخۆڵەبەند، سووتانەوەی مێزانتەری
Mesenterium	المساريقا	مێزانتەری، ریخۆڵەبەست: قەدێکی پەریتۆنە ریخۆڵەکان بەدیواری پشتەوەی زگەوە چەسپ دەکات

Mesentery	المساريقا	ڕیخۆڵەبەســـــــــت، مێزەنتەری
Mesial, Medial	متوسط	ناوەندی
Mesmerism	المسمرية: التنويم حسب طريقة فرانز مسمر	خەوانـــدن بەڕێگـــەی فـــرانس مەسمــــەر (مەسمــەریزم): (لەبــەر مەسمەر کە داهێنـەرێتی ناونراوە)
Meso-	١- بادئـة تـدل علـى (في الوســط) كـون الـشئ في موقع متوسط أو وسطا ٢- وفي الكيمياء بادئة تدل علـى الخمـول أو فقـدان التـأثير علـى الـضوء المستقطب	١- پێـــشگرێکە بـــەواتا لەناوەڕاستدا، یا ناوەندی ٢-لـــــە کیمیـــــادا پێــشبەندێکە بـــەمانای ســـستی یـــان نـــەمانی کاریگـــەری لەســـەر ڕووناکیی جەمسەرگر
Meso-appendix	مساريق الزائدة	پەڵـە ڕیخۆڵـە بەسـت: مێزەنتـــەری ڕیخۆڵـــە کوێرە
Mesoblast	ميزوبلاسـت: الجذعـة أو الوريقة المتوسطة	میـزۆ بلاسـت: ناوەنـدە گەڵا، ناوەندە قەد
Mesodia	قلـب متوسـط: موقـع القلب في موضع متوسـط في الصدر	میزۆکاردیـا: ناوەنــدە: ئەوەیـــە کـــە دڵ لـــە شـــوێنێکی ناوەنــــد پەیدابێت لە سنگدا
Mesocardium	مـساريق القلـب: ذلـك الجــزء مــن المــساريق الجنينيــة الــذي يــربط القلب بجدار الجسم	دڵبەنـد، میزۆکـاردیۆم، ئـەو بەشـەی کۆرپەلـە بەســـتۆکە، کـــەدڵ لەپێـشەوە بــە لەشــەوە

		دەچەسپێنێ
Mesocolon	مساريق القولون	كۆڵۆنبەند: میزۆكۆڵۆن: مێزمنتەری كۆڵۆن، ئەو بەشەی پەریتۆنە كە ڕیخۆڵە گەورە بەدیواری زگەوە چەسپ دەكات
Mesocyte	خلية متوسطة	ناوەندە خانە
Mesocytoma, Sarcoma	ورم النسيج المتوسط: ساركوما	ساركۆما، گۆشتئاوسێ: ئاوسانی ناوەندەشانە
Mesoderm	الأدمة المتوسطة: الطبقة المتوسط من الطبقات الجرثومية (الأبتدائية) الثلاث	ناوەندە چین، ناوەندە توێ، میزۆدەرم: ناوەندە چینی سێ چینە سەرەتاییەكان
Mesodmitis	التهاب الحيزوم، التهاب المنصف	هەوكردنی دوو كەرتكەرە
Mesodesma, The broad ligament	الربط العريض: رباط الرحم العريض	پانە منداڵدانە بەست، پانە منداڵدانبەند
Mesonephros	الكلية الأولية للجنين	میزۆنەفرۆی: گورچیلەی سەرەتایی كۆرپەلە
M. Duct, The Wolffian duct	قناة الميزونفروي: قناة الكلية الأولية للجنين	كەناڵی میزۆنەفرۆی: كەناڵی وۆلف، جۆگەی گورچیلەی سەرەتایی كۆرپەلە
Mesoretina	الطبقة المتوسطة للشبكية	ناوەندە چینی ڕەتینا (تۆڕە چین)
Mesosternum	جسم القص: القطعة المتوسطة لعظم القص	كۆڵەی سنگ: بەشی ناوەندی ئێسقانی كۆڵەی

سنگ		
میزۆتیلیۆما: ناوەندە چینئاوسێ	ورم الطبقة المتوسطة	Mesothelioma
ناوەندە چین: میزۆثێلۆم: چینە خانەیەکی ناوەندییە، کەناخی کۆرپەلەی پۆشیوە و لە گەورەیشدا، چینەخانەیەکی پوولەکەییە، کەڕووی هەموو خوێناوە پەردەکان دادەپۆشێت (پریتۆن و پەردەی دڵ و پەردەی خاڵیگە)	الطبقة المتوسطة: الظهارة المتوسطة. طبقة من الخلايا المسطحة مشتقة من الطبقة المتوسطة والتي تغطي جوف الجنين دفي البالغ تكون طبقة من الخلايا الحرشفية والتي تغطي أسطح جميع الأغشية المصلية (البريتون والشغاف والجنب)	Mesothelium
مەت: ئەندازەی پێوانەی ئەو گەرمییەیە کە لەش دروستی دەکات و دەکاتە ٥٠ کیلۆگرام کالۆری ١ کیلۆگەرمۆکە بۆ هەر مەترە چوار گۆشەیەکی ڕووی لەشی مرۆڤێکی دانیشتووی پشوودەر	مت: وحدة قياس الحرارة التي ينتجها الجسم: وهي ٥٠ كيلوغرام سعرة لكل متر مربع في جسم شخص جالس في حالة الأستراحة	Met
پێشگرێکە بەواتای پاش، دوا، لەدوا، سەروو، بەرزتر، گۆڕان، بوون بە	بادئة تعني بعد، مابعد، وراء، أعلى، تغير، تحول	Meta
گۆڕان، گوێزرانەوە	تغير، انتقال	Metabasia
هاوژیان: ژیانی بوونەوەرێك لەگەڵ	إتكالية التعايش: إعتماد كائن على كائن أخر حول	Metabiosis

بوونەوەرێکی تر، بینەوەی مشەخۆر بۆ تەمەری	معيشته دون أن يكون طفيليا عليه	
سازوچوویی، میتابۆلی: پەیوەندی میتابۆلیزم	أيضي، استقلابي	Metabolic
سازوچووە کەنەفتی: جۆرە کفتییەکی فەرمانی پیرە بەجۆرێك نووچاری نەبرسی و نەتینوو بێ ئێشی و بێ خەوە و لای وایە لەماڵی دوورکەوتوەتەوە بەلام هۆش و بیری لەجێی خۆیەتی. زمانی وشك و لینج و بەڵخاوی و زۆر قەبز دەبێت لەماوەی مانگێدا دەمرێت	قصور أيضي، توقف وظيفي شيخوخي: لاجوع ولاعطش ولا ألم ولا نوم توهم مستمر من قبل المريض بأنه بعيد عن منزله، وفي غير ذلك فأنه محتفظ بعقليته بصورة طبيعية مع امساك مستعص ولسان يابس لزج مغطى تأتي الوفاة خلال شهر	M.Failure
سازوچوو، میتابۆلیزم: سەرجەمی هەموو ئەو کارە فیزیاییی و کیمیاییەیە کە ماددەی زیندوی ئۆرگانیی پێ دروست دەبێت و ڕاگیر دەکرێت هەروەها گۆڕانی بەشێوەیەك کە هێز پەیدا بکرێت بۆ ڕاپەڕاندنی پێویستیی گیان لە بەرەکە	أيض: مجموع كل العمليات الفزيائية والكيمياوية التي بها يتم بناء المادة العضوية الحية وتتم إدامتها وكذلك التحولات التي تؤدي الى تهيئة الطاقة لقضاء حاجات الكائن	Metabolism

سازوچووەمەنی، میتابۆلایت: هەر ماددەیەکە لە میتابۆلیزم پەیدا دەبێت	أيضية، أيضيات المواد المتكونة نتيجة الأيض	Metabolite
شانەی دەست: ئەو بەشەی دەستە، کەلە نێوان مەچەك و پەنجەکاندایە	مشط (اليد)	Metacarpus
ڕەنگ گۆڕین، ڕەنگگۆڕکێ: گۆڕینی ڕەنگە، لەگیانەوەردا	تلون: تغيير اللون في الحيوانات	Metachrosis
وەرگرتنی خوێنە لە کەسێك و دانی بە کەسێکی تر، بەفیچقە (شرینقە) ماددەیەك کردنە ناوخوێن	نقل الدم، اصفاق	Metachysis
ئاوسیی دەری منالْدان	الحمل خارج الرحم	Metacyesis
کان، کانزا	معدن، فلز	Metal
کانزا زانی، زانستی کانزا: زانست و هونەری چۆنێتی بەکارهێنانی کانزایە	علم المعادن علم وفن استعمال المعادن	Metallurgy
شێوە گۆڕکێ: گۆڕینی شێوە یان ڕوخسار یان دروستبوون، بەتایبەتی گۆڕدران لە دۆخ یان قۆناغێکی نەشونماوە بۆ قۆناغێکی تر وەك لە	تناسخ: تبدل الشكل أو الهيئة أو البنية وخاصة التحول من طور أو مرحلة نشوئية الى أخرى كما في الحشرات	Metamorphosis

مێروودا		
کەوتن، پەرچە شێوە گۆڕکێ: گۆڕدرانی ئەندامێکە بۆ خوارتر، وتە لە بارێکی بەرزەوە بۆ نزمتر	تناسخ تراجعي؛ تبدل عضو الى الأدنى أي من حالة عليا الى أخرى سفلى	M.,Regressive or Retrograde
پێشینە گورچیلە: گورچیلەی ڕاستەقینە، کۆرپەلە گۆرچیلەی هەمیشەیی	الكلية الخلفية: الكلية الجنينية الدائمية	Metanephron
مێتافێز، قۆناغی گواستراوەیی: قۆناغ یان سووری ناوەندیی سوورەکانی خانە دابەشبوون لە کرۆمۆسۆمەکان لەناستی کەمەرەییەوە تێیدا لێک جیادەبێتەوە	المرحلة الأنتقالية: المرحلة أو الدور المتوسط من ادوار انقسام الخلية يتم إنفصال الكروموسومات في المستوى الأستوائي	Metaphase
شانەگۆڕکێ، میتاپلازیا، گۆڕانی خانەی جۆرە شانەیەك بۆ شێوەیەکی نەوتۆ کە سروشتی نییە لەو جۆرە شانەیەدا	متناسخ نسجي، التنسح تبدل نوعية الخلايا لنسيج الى هيئة ليست طبيعية لذلك النسيج	Metaplasia
پلازما گۆڕکێ، میتا پلازم	الجبلة المتبدلة	Metaplasm
میتا فیزیکا، دوای سروشترانی: ئەو	ماوراء الطبيعة، ميتا فيزيكا: العلم الذي يبحث	Metaphysics

	عن الأصول والحلل الأولي للوجودات	زانستەیە کەلە بنەچە و یەکـــەم هۆیـــەکانی بوونەوە دەدوێ
Metapore; Magendies foramen	الثقـــب الخلفـــي، ثقـــب (ماجندي)	پـــشتە کـــون، کـــونی (ماجەندی)
Metastasis	انتقـال، انبثـاث: انتقـال المرض مـن عـضو أو قـسم الى آخر لـيس متـصلا بـه مباشـرة ويكـون بواسـطة انتقـــال الجـــراثيم أو الخلايا	گوێزانـــەوە، پـــەرتبوون: گوێزرانـــــەوە یـــــان پەرتبوونی نەخۆشی لـە ئەنـدامێکی لەشـەوە یـان بەشێکەوە بـۆ شـوێنێکی تـــری کـــە ڕاســـتەوخۆ پەیوەندی پێوەی نییە و ئـەم پەرتبوونـە بـەهۆی میکـــرۆب یـــان خانـــەوە دەبێت وەك سیل
Metasternum	الرهابـة القـص أو النـاتئ الخنجري	کۆڵەی سنگ، یان نـووکی خەنجەری
Metatarsal	مشطي (القدم)	شـــــــــــــــانەیی، پەیوەندیشانەی پێ
Metatarsalgia	الم المشط	ژانـی شـنەی پـێ، شـانەی پێ ئێشە
Metatarsus	مشط القدم	شانەی پێ: ئـەو بەشـەی پێیە کە دەکەوێتە نێوان قولـە پـێ و پەنجـەکانی پێوە
Metathesia	مرض التبادل المزدوج	دەردە جووتگۆڕکێ
Metazoa	التـوالي: الحيوانـات ذوات الخلايا الكثيرة	میتـــازۆوا: گیانلەبـــەرە فرەخانـــەکان: هـــەموو

گینەبەرێك دەگرێتەوە ێجگە لە پرۆتۆزووا وتە یەكخانەكان		
میتزوون: گیانلەبەرێكی ەرەخانەیە	احد التوالي	Metazoon
جنۆز (تیۆری) (نظري) میچنكۆڤ)	نظرية (متشنيكوف)	Metchnikoff's Theory
ـكردن: باكردنی سك: یەیدابوونی باوبژ لەناو سك و ریخۆڵەكاندا	تطبل: تطبل البطن و هو الغازات في البطن والأمعاء	Meteorism
كەشزانی، میتۆرۆلۆجی: زانستێكە لەكەش و هەوا و دیاردەكانی دەدوێ، بەتایبەتی ئاو و هەوا	الأرصاد الجوية: علم يبحث في الجو وظواهره في الأحوال الجوية	Meteorology
باپەرکردن، باپەڕ: لەش تێكچوون لەبەر هەوا	إعتلال مناخي: اي اضطراب مسبب عن الأحوال الجوية	Meteoropathy
مەتر، مەتری: ئەندازەی پێوانە كردنی درێژییە لەسیستەمی مەتریدا و دەكاتە ٣٩,٣٧ گرێ	المتر: وحدة قياسي الطول في النظام المتري (العشري) وتساوي ٣٩,٣٧	Meter
مەترە گۆشە: ئەو گۆشەییە كە شتێك، مەترە یەك دوورە لەچاوەوە لەگەڵ تەوەرەكانی چاودا دەكات	زاوية المتر: زاوية المحاور البصرية عندما يكون الشئ على بعد متر واحد	M.-angle
پاشگرێكە بەواتای زمێرۆك یان ئەو	لاحقة معناها عداد أو الآلة المستعمله للقياس	-meter

ئامێرەی پێی دەپێورێت		
میثـان: گـازی زۆنـگ و زەلکـاوە بـێ ڕەنگـو بـێ بۆنە، دەسووتێت	الميثـان: غـاز المـستنقعات والمناجم لالون ولا رائحة له قابل للأحتراق	Methane, CH_4
مەثیمۆگلۆبین خوێناوی گۆڕدراو	مثيموغلـوبين: خـضاب الدم المبدل	Methemoglobin
مەثمیـۆگلـۆبینێ: بوونی مەثیمۆگلۆبین لەخوێندا	مثيموغلوبينيــة الــدم: وجـود المثيموغلـوبين في الدم	Methemoglobinemia
مەثیـمۆگلۆبینـە میـزێ: بوونی مـەثیـمیۆگلـۆبین لەمیزدا	بيلــة مثيموغلوبينيــة: وجـود المثيموغلـوبين في البول	Methemoglobinuria
مەثیل	المثيل	Methyl, CH_3
کهوولی مـەثیـل، کهوولی دار	كحــول المثيــل: كحــول الخشب	M.Alcohol, CH_4O
مـەثیلـە شـین، شـینی مـەثیــل: ماددەیـەکی میکــرۆب کــوژە بـــۆ ڕەنگکـردن میکـرۆبیش بەکاردەهێنرێت	ازرق المثيل: مـادة معقمـه تـــستعمل موضـــعيا (مختلفـــة عـــن ازرق المثيلين	M.-blue
کلۆرایـــدی مـــەثیـــل: بەنجێکی ناوچـەیی شلە، بەنجێکی شوێنەکیی شلە	كلورايــد المثيــل: مخــدر موضعي سائل	M.-chloride, CH_3Cl
سووری مەثیل: ڕەنگێکە	احمر المثيل: صبغة	M. Red
سالیـــسیلاتی مـــەثیــل: ڕۆنێکـی دەسـتکردە بـۆ هـــەنوون لەباداریـــدا بەکاردێت	ساليـسلات المثيـل: زيـت اصطناعي يـستعمل ضـد الرثيه	M.- salicylate

M.-violet	بنفسج المثيل، المثيل البنفسجي: صبغ تلون به المكروب	موزه مەثیل: مەثیلی بنەوشەیی: رەنگێکە میکرۆبی پێ بۆیە دەکرێت
Method	طريقه: أسلوب تنفيذ اي عمل عملية	شێواز. شێوە: چۆنیەتی پێکهێنانی هەچ کارێك بێت. بەرنامە، رێباز
Methodism	المنهجية، النظامية مدرسة المنهجين أو النظاميين	میثۆدیزم: شێوازی کارکردن بەپێی رێ و شوێنێکی تایبەتی بەرنامە سازان
Methodists	المنهجين	میثۆدیست، بەرنامەدۆز، رێبازدۆز
Methodology	علم الطريقة، علم المنهج (الميثودولوجيا): العلم الذي يعني بدراسة مبادئ الأسلوب في الدراسة والبحث	بەرنامەزانی میثۆدۆلۆجیا، شێواززانی زانستێکە، بنەماکانی شێواز لە توێژینەوەو لێکۆڵینەوەدا دەکۆڵێتەوە
Methomania	هوس السكر، جنون السكر: جنون مسبب من التعود على فرط تناول المسكر	سەودای مەستی، مانیای سەرخۆشی، شێتی سەرخۆشی: لەبەر زۆر بەکارهێنانی (سەرخۆشکەر) مرۆڤ دووچار دەبن
Methylene, CH_2	المثيلين	مەثیلین: بنکەیەکی هایدرۆکاربۆنیی دوو

		بەندییە بەتەنیا هەڵناکەوێت
M. Blue	ازرق المثيلين: صبغة تستخرج من قطر أن الفم وتلون بها المكروبات	شیتە مەثیلین: ڕەنگێکە لە قەترانی خەڵوز دەردەهێنرێت میکرۆبی پێ ڕەنگ دەکرێت
Metodontiasis	الأثغار الأخير: ١- ظهور الأسنان الدائمية ٢- خلل في الأسنان	دوا ددانهاتن: ١- دەرکەوتن و پەیدابوونی ددانی هەمیشەیی ٢- پشێوییەك لە دداندا
Metonymy	تبدل الاسم: اضطراب في التفكر حيث يستعمل المصاب بدلا من الكلمة الصحيحة أخرى بعيدة العلاقة بها	ناوگۆڕکی: پشێوییەکە لەبیرکەوتنەوەدا، تووشبوو لەجیاتی وشە ڕاستەکە، یەکێکی تر بەکاردەهێنێت فری بەو شتەوە نییە
Metopic	جبهي	ناوچەوانی، تەوێڵی: پەیوەندی ناوچەوان
Metopo-	بادئة تدل على العلاقة بالجبهة	پێشگرێکە پەیوەندی بە تەوێڵەوە نیشان دەدات
Metopodynia	صداع جبهي	ناوچەوان ئێشە: ژانە ناوچەوان
Metra, = Uterus	رحم	مناڵدان
Metralgia	الم الرحم، الم رحمي	ژانە مناڵدان، مناڵدان ئێشە
Metranoiker	موسعة عنق الرحم: آلة تستعمل لتوسيع عنق	فراوانکەرەی دەمی مناڵدان: ئامێرێکە، بۆ

	الرحم بقوة	بەهێز فراوانکردنی دەمی منالّدان بەکاردێت
Metratomy	شق الرحم	منالّدان درین
Metratonia	ارتخاء الرحم	منالّدان خاویَ
Metre	المتر: وحدة القياس	مەتر: ئەندازەی پێوانەی درێژییە
Metritis	ذات الرحم، التهاب الرحم	هەوکردنی منالّدان
Metro-, Metra-	بادئاتان تدلان على العلاقة بالرحم	دوو پێشگرن، پەیوەندی بەمنالّدانەوە نیشان دەدەن
Metrocyte	خلية ام	دایکەخانە: خانەیەکی گەورەی هیمۆگلۆبینداره دەلّیی خرۆکە سووری خوێن لێ دەبێت (دایکیەتی)
Metrodynia	الم الرحم	ژانە منالّدان، منالّدان ئێشە
Metro-endometritis	التهاب الرحم وبطانته: التهاب الرحم وغشائه المخاطي	هەوکردنی منالّدان و ناوپۆشەکەی: هەوکردنی منالّدان و ناوپۆشە لینجەکەیەتی
Metrology	علم القياس	زانستی پێوانە، پێوانە زانی
Metromenorrhagia	نزف طمثي	دەشتانە خوێنبەربوون، بێنوێژییە خوێنبەربوون
Metropathy	اعتلال الرحم، مرض	دەردی منالّدان،

نەخۆشی منالّدان	الرحم	
منالّدان داخزان	هبوط الرحم	Metroptosis
خوێنبەربوونی منالّدان: خوێنی سەری مانگانە نییە و جیاوازە لەو	نزف رحمي: مستقل، غير الطمث	Metrorrhagia
منالّدان دڕان	تمزق الرحم	Metrorhexis
تیشکە وێنەگرتنی منالّدان و بۆرییەکەی	تصوير الرحم والبوق - شعاعيا	Metrosalpingography
پاشگرێکە بەمانای پێوانە کردن	لاحقة معناها عملية قياسي أو قياس: ويدل صدر الكلمة على الشئ	-metry
نیگا، تروکاندن: هەموو بزوتنەوەیەکی گورج وەك چاوتروکاندن	اللمح، حركة سريعة: حركة سريعة كغمزة عين أو طرفة عين	Mication
موو - بۆری، موو-لوولە	وعاء شعري	Micrangium
مێشك بچووکی: مێشك بچووکییەکی نائاساییە	صغر المخ: صغر غير طبيعي للمخ	Microencephalia
پێشگرێکە بەواتای بچووك، وردی بچکۆلە	بادئة تعني صغر	Micro – Micr-
وردە شی کردنەوە، وردە شیکاری	التحليل المصغر	Microanalysis
وردە بەکتریا	جرثومة دقيقة	Microbacterium
وردە تەرازوو: تەرازوویەکە بۆ کێشانەی وردە جیاوازییەکانی کێش	ميزان دقيق: ميزان لوزن الفروق الدقيقة في الوزن	Microbalance
وردە گیانلەبەر، میکرۆب	حي دقيق	Microbe

Microbiology	علم الأحياء الدقيقة: العلم الذي يعني بدراسة الأحياء المجهرية كالبكتريا والعفنيات و احاديات الخلية المرضية	ورده گیانەوەرزانی، زانستی ورده گیانەوەر: باكتریۆلۆجی ئەو زانستەیە، كە بایەخ بەخوێندنی دووربینە زیندەوەران دەدات، وەك بۆگەنكاران و دەردە تاكخانەكان
Microbiosis	عدوى جرثومية، داء جرثرمي	دەردێكی میكرۆبی
Microbism	جرثمة، عدوى مكروبية	میكرۆباندن، میكرۆبە پەتا
Microbism	الميكربية: الأصابة المرضية بالجراثيم	میكرۆبایەتی، میكرۆبیزم: دوچاری نەخۆشی بوون بەمیكرۆب
Microcalory	شعرة صغيرة: الحرارة اللازمة لرفع درجة حرارة م س الماء المقطر درجة مئوية واحدة	ورده گەرمۆكە، ورده كالۆری، گەرمۆكەی بچووك ئەو گەرمییەی كە پێویستە بۆ بەرزكردنەوەی پلەی گەرمی امل ئاوی دڵۆپێنراو یەك پلەی سەدی
Micrococcus	المكور الدقيق	ورده گۆ، خڕۆكە: باكتریایەكی گۆی هەمیشە بەتاك هەڵدەكەوێت و هەرگیز

لەگەڵ وردە گۆی تردا تۆپەڵ نابەستێت		
وردە کیسە: کیسەیەکی زۆر وردە	کيس دقيق	Microcyst
وردە سوورە خڕۆکە	خلية حمراء دقيقة	Microcyte
وردە ژەم، ژەمۆکە: ژەمی بچووك	جرعة صغيرة، معايرة صغيرة	Microdosage
میکرۆفاراد: ملیۆنیەکی فارادێکە بەکورتی Mf دەنووسرێت	ميكروفاراد: جزء من المليون من الفاراد ويرمز Mf	Microfarad
میکرۆفیلاریا	ميكروفيلاريا	Microfilaria
میکرۆفیلاریای بانکرۆف	ميكروفيلاريا بانكروف	M.bancrofti
وردە فیلم، فلیمی بچووککراوە، میکرۆ فیلم	رقيق مصغر، (فيلم مصغر)	Microfilm
بچووکی ئەندامەکانی زاوزێی	صغر الأعضاء التناسلية صغر الأعضاء التناسلية الخارجية	Microgenitalism
زمان بچووکی	صغر اللسان	Microglossia
میکرۆگرام: هەزاریەکی میلیگرامێکە و ملیۆنیەکی گرامێك	ميكروغرام ويساوي ١ مليون من الغرام ١/١٠٠٠ من المليغرام	Microgram
میکرۆگراف: ئامێرێکە بۆ نەخشەکێشان یان وێنەگرتنی تەنەکان لە ژێر میکرۆسکۆپدا	ميكروغراف: جهاز أو آلة لرسم الأجسام تحت المكروسكوب	Micrograph
میکرۆئۆم: ملیۆنیەکی	ميكروم ويساوي جزء	Microhm

نۆمێکە	واحد من مليون جزء من الأوم	
میللی لیتر: ملیۆنیەکی لیترێکە	ميليليتر: جزء من المليون من اللتر	Microliter
وردە بەرد پەیدابوون	داء الحصى الصغير	Microlithiasis
زانستی وردە شت: دەستکاری و ئامادە کردنی وردە شت بۆ لێ وردبوونەوەی بەمیکرۆسکۆپ	علم المجهريات: علم يعني بتهيئة و معالجة الأشياء الدقيقة لفحصها	Micrology
مەمك بچکۆلەیی، مەمك بچووکی	صغر الثدي	Micromastis
پەل ورد (بچووك)	صغير الأطراف	Micromelus
میکرۆمیتەر: وردە پێو: ئامێرێکە بۆ پێوانەکردنی ئەو شتانەی بەمیکرۆسکۆپ دەبینرێن	ميكرومتر: اداة لقياس الأشياء المنظورة بالمجهر	Micrometer
میکرۆمیکرۆ: پێشگرێکە مانای یەك لە ملیۆن ملیۆنێکدا 10^{-12}	ميكروميكرو بادئة تعنى 10^{-12}	Micromicro-
میکرۆمیلیگرام: ملیۆنیەکی میلیگرام بۆ کێشانە، هێماکەی (Mmgr)ە	ميكروميلغرام: ويساوي جزء من المليون من الميليغرام ويستعمل للوزن	Micromilligram
میکرۆمیلیمەتر، دەکاتە ملیۆنیەکی میلیمەترێك، هێماکەی (Mmm)ە	ميكروملمتر: ويساوي ١/١٠٠٠٠٠٠ (10^{-6}) من الملمتر	Micromillimeter

Micron	الميكرون ويساوي $١٠^{-٢}$ من الملمتر	میکرۆن: هەزاریەکی میلیمەترێکە
Microorganism	حي دقيق: كائن حي دقيق يُرى بالمجهر	وردە گیانلەبەر: گیاندارێکی وردی بەچاو نەبینراوە، بەوردبین دەبینرێت
Micropathology	درس المتغيرات المرضية الدقيقة	میکرۆپاثۆلۆجی: کۆڵینەوەی گۆڕدرانە دەردییە وردەکانە
Microphage	بلعمية صغيرة	میکرۆفاج: گچکە لووشدەر، وردە لووشدەر
Microphagus	بلعمية صغيرة	میکرۆفاگەیی، وردە لووشدەر
Microphonia	ضعف الصوت أو نحافته	دەنگ باریکی، دەنگنزمی
Microphone	الميكروفون: أداة لتحويل موجات الصوت إلى تيارات كهربائية	بڵندگۆ، میکرۆفۆن: ئامێرێکە بۆ دەنگی نزم گەورە کردن شەپۆلی دەنگ دەکات بەتەزووی ئەلەکتریکی
Microphotography	تصوير مجهري	میکرۆفۆتۆگرافی: وردە وێنەگری
Micropsia	الرؤية المصغرة: رؤية الأشياء أصغر مما هي في الواقع	بچووکبینی، بەبچووکی بینین: بینینی شت بچووکتر لەوەی لەڕاستیدا ئەبێ دیاربێت
Micropyle	نقير: فويهة دقيقة جدا، يمر منها الحيمن ليدخل	مایکرۆپایل، میکرۆپیل دەمۆکە: کونێکی زۆر

بچووکە توخمی لێوە دەچێتە ژوورەوە بۆ بەهێلکە گەیشتن لەهەندێ گیانەوەردا	البويضة لبعض أجناس الحيوانات	
وردبین، میکرۆسکۆپ: ئامێرێکە بۆ گەورەکردنی شتی ورد، وردبین، زەڕەبین	المجهر	Microscope
وردبینی دووچاو، میکرۆسکۆپی دووچاوە	مجهر ثنائي العينيتين	M.,Binocular
سادە میکرۆسکۆپ، وردبینی سادە	مجهر بسيط	M.,Simple
وردبینی، وردبینەکی، میکرۆسکۆپی، زۆر ورد	مجهري	Microscopic
مایکرۆچرکە: ملیۆنیەکی چرکەیەك	الميكروثانية: جزء من المليون من الثانية	Microsecond
دەردە وردە تۆوی، وردە میکۆسپۆری: دووچاری میکرۆسپۆربوون	داء دقيقة البزور	Microsporosis
دەردە میکرۆسپۆری سەر: کەچەڵی دەردە وردە تۆوی سەر	داء دقيقة البزور الفروي	M.capitis
میکرۆسپۆر: وردە تۆو	البزيرة الدقيقة	Microsporum, microsporom
میکرۆسپۆری ئۆدوینی، وردە تۆوی بیستەنی	بزيرة دقيقة سمعية	M.audiouini,
کەڵبە وردە تۆو، وردە تۆوی کەڵبەیی	بزيرة دقيقة نابية	M.canis

پەلکە وردە تۆو، تەنکە تۆیی (تویژاڵی)	بزيرة دقيقة سعفية	M.furfur
وردە برگە: تەنکە توێی (تویژاڵی) بڕاو لەشتێك	تقطع دقيق	Microsection
وردبینە برینسازی، وردە برینسازی، برینسازیی میکرۆسکۆپی	جراحة مجهرية: تبضيع الدقيقة تحت المجهر	Microsurgery
وردە نەشتەر، میکرۆتۆم: ئامێرێکە بۆ بڕینی توێی زۆر تەنکی شانە بۆ لێ وردبوونەوەی بەمیکرۆسکۆپ	مشراح جهاز لقطع شرائح دقيقة ورقيقة من الأنسجة للدراسة المجهرية	Microtome
بەستێنە وردە نەشتەر: ئامێرێکە بۆ بڕینی توێژاڵی زۆر تەنك لەشانەی بەستوو	مشراح تجميدي: جهاز لقطع شرائح رقيقة من الأنسجة المجمدة	M.,Freezing
خولە وردە نەشتەر، میکرۆتۆمی خولخۆر: ئامێرێکە خولخواردنەکەی دەکرێ بە بزوتنەوەیەکی هاتن و چوون بۆ بەرخستنی نموونەکە بۆ وردە تەنکە توێ	مشراح دائر: جهاز تقوم فيه عجلة دائرة حول عملها الى حركة أمامية خلفية للنموذج المراد قطعها الى مقاطع رقيقة	M.,Rotary
خلیسکە وردە نەشتەر، میکرۆتۆمی خلیسك: نموونە کەلەسەر	مشراح انزلاقي: فيه ينزلق النموذج المراد تقطيعه على مسار حاص	M.,Sliding

		پێیـــــەکی تایبـــــەتی دەخلیسکێنرێتە پێشەوە بۆ بڕینی
Microvolt	میکرفولت: ویساوي جزء مـن مليـون جـزء مـن الفولت Mv	مایکرۆڤۆڵـت، دەکاتـە ملیۆنیـــەکی ڤۆلتێــك هێماکەشی (Mv) ە
Microwatt	میکــرواط: جـزء مـن المليــون مــن الــواط ویرمزله Mw	مـایکرۆوات، میکـرۆوات: دەکاتـــە ملیۆنیـــەکی واتێــك و هێماکەشـــی (Mw)ە
Microwave	الموجـة الـصغرى: موجـة كهرطيـسية ذات تــردد عال جدا لموجـات قصيرة تـتراوح بـين ١ ملمـتر الى ١ متر طولا أم ١ سنتمر الى ١ متر	کورتـــــە شـــــەپۆل: شـــەپۆلێکی کارەتیـــی کورتە لـەرە لـەرێکی زۆر بـەرزی هەیـە، درێـژیی شـــــەپۆڵەکان لــــە ١ میلیمـــــەترەوە بــــۆ مەترمیـــەك، یـــاخود لەیــەك ســانتیمەترەوە تامەترمیەك
Microzyma	خميرة دقيقة	وردە هەوێن
Miction	تبول	میزکردن، میزێن
Micturition	تبول	میزکردن، میزێن
Mid	وسط، متوسط	ناوەند، ناوەڕاست
Midbrain	الدماغ المتوسط	ناوەندە مێشك
Midgut	المعي المتوسط	ناوەنـــــدە ڕیخۆڵـــــە: دەکەوێتە ناوەندی پێشە ڕیخۆڵـە و پاشـە ڕیخۆڵـە لە ئاوڵەمەدا

Midpain	الألم ما بين طمثين	ژانی نێوان دوو عوزر (بێنوێژی)
Midriff	الحجاب الحاجز	ناو پەنچك
Midwife	قابلة	مامان
Midwifery	قبالة، توليد	مامانی، پزیشکی مناڵبوون
Migraine	الشقيقة: تنادر يتميز بصداع دوري في جهة واحدة من الرأس على الأكثر يصاحبه غثيان و نقيوء واضطرابات حية كثيرة أخرى	ژانی نیوەی سەر: سیندرۆمێکە ناو بە ناو هەڵدەداتەوە بەسەر ئێشە (زۆر جار لەنیوەیەك) بە دلتێکهەڵهاتن و رشانەوە زۆر ئاڵۆزی هەست پشێویی تر
Migrating	مهاجر	کوچ کەر، کۆچەر
Migration	هجرة	کۆچ: ١- لەخۆوە شوێن گۆڕین ٢- دەربازبوونی خرۆکەی سپی خوێن لەدیواری دەمارەکانەوە
M.,External	هجرة خارجية: هجرة بيضة من البض خلال القناة الرحمية للجهة المقابلة دون المرور عبر الرحم	کۆچی دەرەکی: کۆچی هێلکە لە هێلکەدانەوە بەناو جۆگەی قەنالی مناڵدانی بەرامبەردا بێئەوەی بەمناڵداندا تێپەڕ ببێت
M.,Internal	هجرة داخلية: مرور البيضة من البيض الى	کۆچی ناوەکی: کۆچی هێلکە لە هێلکەدانەوە

	الـرحم عـبر الطريـق الأعتيـادي ثـم الى القنـاة الرحمية المقابلة	بـۆ منالّـدان بـەڕێگای ئاسـاییدا بـۆ جۆگـەی منالّدانی لای بەرامبەر
M. of ovum	هجـرة البيـضة: مـرور البيضة من المبيض	کۆچـی هێلکـه: تێپـەڕبوونی هێلکـه لـه هێلکەدانەوە
Mil	الملّ: مختصر مليليتر	ملّ: کورتەی میلیلیترە
Mikuiliczs Cells	خلايا (ميكوليج)	خانـەکانی (میکـولیج): ئەو خانانەن کەلە شانە نەخۆشـەکاندا بـەدی دەکـرێن لـه نەخۆشـی ڕاینۆسـکلیرۆما داوە چـیلکە (باسـیلای) ڕاینۆسـکلێرۆمانیان تێدایە
M.'s Disease	مرض (ميكوليج)	نەخۆشـی (میکـۆلیج): کۆنـە گـەورە بـووی فرمیـسکەلوو (گلانـد) و لیکە لوو (گلاند)ەکانە
Miliaria	الدخنيـة: التهـاب جلـدي يـتم بـالأحمرار والحـك الـشديد نتيجـة التعـرق المفرط وحرارة المناخ	گەرمـە ژنـه: سـووتانەوەیەکی (هەوکردنێکی)ی تییـژی ئارەقـه لوومکانـه پەڵـەی سـووری وردە قنـچکە و بلـۆق لەگـەڵ ئاڵۆشـێکی زۆر پەیدا دەبێت لەگەڵ سـووتانەوەی پێـست. لەئـەنجامی فـره

ئارەقکردنـــــــــــەوەی لەگـــــــەرمادا ئـــــــەم نەخۆشییە ڕوودەدات		
کزنـی: وەك دەنكە كـزن وایە	دخني: يشبه حبة الدخن	Miliary
کزنـــــــە: گرێیــــــەکی بـــــــچکۆلەی پێـــــستە (بەتایبـــــەتی پێـــستی دەموچـاو) ڕەنگـی سـپی واشە	الدخنيــــة: عقيـــــدة او حبيـة داخـل البـشرة (في الوجه خاصة)	Milium
شیر، دەدۆشێت	لبن، حليب، يحلب	Milk
شـــیری چاکـــسازیکراو: ئەو شیرەیە کە هەنـدێ چاکـسازکراوە بۆئـەوەی بـە توانـستی هەرسـیی هەندێ ساوا بکەوێت	حليب معدل: حليب يـتم تعـديل تركيبـه خاصـة لـيلائم قابليـة الطفـل الهضمية	M., Adapted
شیری دەستەبەرکراو	حليب مضمون	M., Certified
خەســـتە شــیر: ئـــەو شــیرەیە کــە بەشـێکی ئاوەکـەی هـەڵمێنراوە و هەندێ شەکری تێکراوە	حليـب (أولـبن) مكثـف الحليـــــب الـــــذي تم تبخيرمانـه جزئيـا مـع اضافة السكر اليه	M., Condensed
بەرەشـیر: ئـەو شـیرەی کەلە سـەرەتای دۆشـیندا دەگیرێت ٢- ژەك	١- الحليـــب المستحـــصل عليه عند ابتداء الحلب ٢- اللبأ	M., Fore
شـیری توێـژگیراو: ئـەو شیرەیە کە توێژەکەی لێ گیرابێت	الحليـب المقـشود: الحليـب الذي نزعـت قـشدته منـه (الدهون منه)	M., Skimmed

M., Sourm	لبن رائب: الحليب الذي يحتوي على حامض اللاكتيك	دۆ، ماست، ئەو شیرەیە کە ترشی لاکتیکی تێدابێت
M., Yoghurt	اللبن، يوغورت	ماست
Milking	الحلب	دۆشین
Milk-leg	الرجال الولادي، الوذمة البيضاء المؤلمة: ورم مؤلم في الرجل عند الولادة	قاچ ئاوسانی زەیستان
Mille	ألف	هەزار
Milli-	بادئة معناها جزء من ألف	پێشگرێکە بەواتا هەزار یەك
Milli-ampere	مليامبير ١/١٠٠٠ من الأمبير	میللی ئەمپێر: هەزار یەکی ئەمپێرێك
Millibar	المليبار وحدة لقياس الضغط الجوي تساوي ١/١٠٠٠ من البار	میللیبار: ئەندازەی پێوانەی پەستانی هەوایە دەکاتە هەزاریەکی باریك
Millicurie	ميليكوري: جزء من الألف من الكوري	میللیکوری: هەزار یەکی کوریە، کە کوریەکەش دەکاتە ئەو ڕادۆنەی کە هاوتای میللیگرامێك ڕادیۆم بێت
Milliequivalent	ميليمكافئ: عدد غرامات المادة المذابة في ميليليتر واحد من المحلول القياسي ويختصر بـ meq	میللیهاوهێزی: ژمارەی گرامەکانی تواوەیە لە میللیلیترێکی گیراوەی پێوانەییدا و بە meq کورت دەکرێتەوە
Milligram	ملغرام: واحد من الف	میللیگرام: هەزار یەکی

	من الغرام وحدة وزن	گرامێکـــە ئەنـــدازەی کێشانە کردنە
Milliliter	ميليلتر: ويساوي واحد من الف اللتر	میللیلیتر: هەزار یەکی لیترێکە کە هێماکەی مل ml -
Millimeter	ملمتر: ويساوي واحد من الف من الـتر أو مايساوي ٠,٣٩٣٧ الج ويرمز له ml	میللیمەتر: هەزار یەکی مەترێکە دەکاتە ٠,٣٩٣٧ گرێ (ئینج) وهێماکەی ملم - ml
Millimicron	ملمكرون: ويساوي واحد من الألف من المكرون أو $١٠^{-٦}$ ملمتر	میللیمایکرۆن: هەزار یەکی میکرۆنێکە بۆ پێوانەی درێژی بەکاردەهێنرێت
Mimesis	تقليد، محاكات	لاسایی، لێ چوون: لەیەك چوونی نەخۆشییەك لە نەخۆشییەکی تر
Mimetic	مقلد: متسم بالتقليد والمحاكاة	لاساییکار، لاسایی کەرە
M.Labor	مخاض كاذب	ژانە درۆزنە، بەرمژان
Mind	العقل، فكر، ذاكرة	هزر، هۆش، بیر، ڤیر، یاد
Mineral	معدن، جماد	کانزاکان، بێ گیان
M., oil	الزيت المعدني، البترول	رۆن کان، پەترۆڵ
M.Water	الماء المعدني: ماء يحتوي املاح معدنية أو غازات معدنية	کانـاو: ئاوێکە، خوێی تواوە یان کان گازی تواوەی تێدابێت
Minim	قطرة: وحدة قياس	دڵۆپ: مینیم: ئەندازەی

پێوانەی قەوارەی شلەیە شـــازدەیەکی درەمێکـــی شلەیە	سوائل (مجوم) وتساوي جزءاً من ستة عشر جزءاً من درهم سائل	
بچوکترین: بچووکترین و نزمترین پلە	أصغر، الحد الأدنى	Minimum
پێشگرێکە بەواتا کەمتر	بادئة تعني أقل	Mio-
کرژبــــــــــوونی دڵ: بـــــچووکبونەوەی دڵ لەکاتی کرژبووندا	انقبــاض القلــب تقلــص القلب	Miocardia
کـــەم زەردێنـــە، بـــێ زەردێنە	قليل المح	Miolecithal
١- بچووکبونەوەی بیبیلە ٢- کەمـــە دابەشـــبوونی خانە(ی ڕەگەزی)	١- انقباض البؤبؤ ٢- الأنقـــسام الأختـــزالى للخلية (الجنسية)	Miosis
بیبیلەگرە، بیبیلە	مقبض البؤبؤء	Miotic
ئاوێنە	مرآة	Mirror
چـاڵە ئاوێنـە، ئاوێنـەی ڕووچاڵ	مرآة مقعرة	M.,Concave
قـۆقزە ئاوێنـە، ئاوێنـەی قۆقز	مرآة محدبة	M.,Convex
ژێی ناوپەنچك، ئاوێنەی ڤـان هێلمۆنـت ئاوێنـەی (ڤـان هێلمۆنـت) ژێـی ناوپەنچك	وتر الحجاب الحاجز	M.,van Helmonts
ئاخـافتنی شێواو، قسەی شێواو	الكلام المضطرب	M. Speech
ئاوێنــە نــووس: بـەئاوە	كتابــة مرآتيــة: كتابــة	M. Writing

	معكوسة، كما ترى في المرآة	ژوو نووسینی وەك لەئاوێنەدا دەردەكەوێت
Mis-action	عمل اعتباطي، زلة لسان أي عمل طارئ أو سهو أو زلة لسان	ڕێكەوتەكار، تەتەڵە كردنی زمان (زمان تەتەڵە كردن) هەر كارێكی ناكاو یان هەڵە یان زمان تەتەڵەكردنێكە
Misandria	كره الرجال	پیاوە بێزری، پیاونەخوازی: حەز لە پیاو نەكردن و ڕق لێهەڵسانیان
Misanthropia	كره البشر، كره المجتمع	ڕق لە مرۆڤ بوون: حەز لە ئادەمیزاد نەكردن
Misearring	إسقاط، اجهاض	لەبارچوون: بەرفڕێدانە لەمانگی ٤ — ٦
Misce = Mix	أمزج	تێكەڵ بكە: زاراوەیەكە لە ڕەچەتەی پزیشكدا دەنووسرێت
Miscegenation	التزاوج المختلط: تزاوج أو اتحاد الأشخاص من اجناس مختلفة إنجاب ذرية من جنسيات مختلفة	تێكەڵە هاوسەر گری، ژن لەیەك هێنان: تێكەڵبوونی گەلێك یان تیرەیەكە لە ئادەمیزاد بەژن و ژنكاری
Miserere mei	ارحمني: اصطلاح قديم يقصد به قولنج الأمعاء	بەزەییت پێمابێتەوە، كۆنە زاراوەیەكە لە جیاتی ژانە سك بەكاردەهێنرێت

Miso-	بادئة تعني: كره، بغض	پێشگرێکە بەواتا ڕق لێبوون، حەز لێ نەکردن
Misogyny	كره النساء	ژنە بێزری، ژننەخوازی: ڕق لە ئافرەت بوون، حەز لەژن نەکردن
Missed, Abortion	انظر Abortion بقاء الجنين الميت في الرحم بعد ظهور اعراض الأجهاض	بنواڕە Abortion مانەوەی کۆرپەلەی مردوو لە منالدانـدا، پاش دیاریدانی نیشانەکانی لەبارچوون
Mistletoe	الهرال، الدبق: نبات طفيلي	دەمووکانە: ڕووەکێکی مشەخۆرە
Mistura	مزيج	گیراوە، تێکەڵە
Mitchells Disease, Erythromelalgia	داء (متشل): إحمرار الأطراف المؤلم	نەخۆشی (میچەڵ): پەل - سووربوونەوەی بەسوێ
Mite	العث، البق والقرد والسوس اسم عام يطلق على الحشرات مثمنة الأرجل من رتبة Acarine	مۆرانە، مێشوولە، گەنە، گشتە ناوێکە، بەمێرووە هەشتپێکانی پلەی Acarine دەوترێ
Mithridatism	المثرادية: التمنيع ضد السموم بتناول كيمات متزايدة تدريجيا من السم ذاته	میثریدایتزم: خۆ بەرگەگرکردن بۆ ژار: بەخواردنیان تۆزە تۆزە تا مرۆڤ بەرگەگردەبێت
Miticidal	مبيد العث	مۆرانە کوژ
Miticide	مبيدالسوس: مادة مبيدة للسوس	مۆرانە کوژ

Mitigated	مسكن، يخفف الألم	ژانشكێن، ژان شكاو، خۆش بوو، ئازار سووك دەكات
Mitis	خفيف	سووك
Mito-	بادئة تدل على العلاقة بالخيط أو خيطي	پێشگرێكە، پەيوەنديداريى بەدەزووەوە پيشان دەدات، يان دەزوويى، يان ماناى وەك دەزوو دەدات
Mitochondria	حبيبات خيطية: حبيبات أو عصيات صغيرة ترى داخل السايتوبلازم للخلايا	دەنكۆڵەى دەزوولەيى: دەنكۆڵە يان چيلكەى بچووكتر لەناو سايتۆپلازمى خانەكاندا دەبينرێن
Mitome	شبكة خيطية في الخلية	ميتوما: تۆڕى ناوخانە
Mitosis	الأنقسام الخيطي أو الأنقسام غير المباشر وينقسم الى أربعة ادوار	دەزووە كەرتبوون: كەرتبوونى دەزوويى نا ڕاستەوخۆى خانە، بەچوار وچان پێك دێت
Mitral	اكليلي، ثنائي: ١- شبيه بالتاج أو الأكليل (Mita) ٢- ذو علاقة بصمام ثنائي أو تاجي	دوانى چەپكى: پەيوەندى دەرچەى دڵى نێوان گوێچكە و زگۆڵەى لاى چەپ دەرچە دوو پەرە
M.Disease	مرض اكليلي: مرض الصمام الأكليلي	چەپكە نەخۆشى، نەخۆشى ميتراڵى، ميتراڵە نەخۆشى:

		نەخۆشی چەپکە دەمەوانە، دەرچەی میتراڵی، نەخۆشی دەرچە دووپەڕە
M. Murmur	نفحة اكليلية: نفحة تحصل عند الصمام الأكليلي	چەپکە کزەبا، کزەبایەکە، لەچەپکە دەمەوانەدا ڕوودەدات، وشەی میتراڵ، میتراڵە وشە: لە ئاقاری دەرچەی میتراڵ دەبیستریت
M. Valve	الصمام الأكليلي، الصمام الثنائي: يطلق على الصمام الأذين البطني الأيسر للقلب	چەپکە دەمەوانە، دەرچەی میتراڵ: دوو پەڕە دەرچە: ئەو دەرچەیەیە کەلەنێوان گوێچکەلە و زگۆڵەی چەپی دڵدایە
Mitralism	المترالية	میترالیزم، چەپکی، میترالێتی
Mittledchmerz	الم مابين الحيظين	ژانی نێوان دوو عوزر (دوو بێنوێژی)
Mixed	ممزوج، مختلط: يصبب أقساما عديدة في نفس الوقت. ذو ميزتين مختليفتين أو أكثر	ئامێتە، تێکەڵ: تووشی زۆر بەش دەبێت لەهەمان کاتدا، دووجیاکاری جیاوازی یان زۆرتری هەیە
Mixer	مازج	تێکەڵکەرە، تێکەڵدەرە
Mixoscopy	غلمة الرؤية: انحراف جنسي يتلذذ المصاب	ئارەزووبینی، چاولەمە: جۆرە لادانێکی

	برؤية ومراقبة الغير أثناء ممارستهم للعملية الجنسية	ڕەگەزییە، دووچاری، بەسەیرکردنی کەسانی تر لەکاتی جوت بووندا ئارەزووی هەڵدەستێت و تێردەبێت
Mixture	مزيج	گیراوە، تێکەڵ
Mneme	الذاكرة، العقل	هۆش، یاد، بیر
Mnemic, Mnemonic	ذاكري، منبه للذاكرة، مساعد للذاكرة، متعلق بالذاكرة	بیرخەرەوە: یارمەتیدەر بۆ بیرخستنەوە و شت بیرکەوتنەوە
Mnemonics	فن تقوية الذاكرة، فن تربية الذاكرة أو مساعدة الذاكرة	نیمۆنیکس، هونەری بەهێزکردنی بیرکەوتنەوە: هونەری پەروەردە کردنی بیرکەوتنەوە و یارمەتیدانی
Mobile	متحرك، متنقل	بزێو، بزۆز، بزۆك
Mobility	حراك، قابيلة التحرك أو الأنتقال	بزێوی: توانستی بزووتن
Mobilization	تحرك، تحريك	جووڵان، جووڵاندن، بزوتن، بزواندن
Mode	نسق، كيفية، أسلوب،	تەرز، چۆنیەتی، شێواز
Mode	نموذج، قالب، صورة	نموونە، قاڵب، وێنە، شێوە
Modification	تحوير: عملية أو نتيجة تبديل شكل أو خواص أو مادة	گۆڕین: کردە یان ئەنجامی گۆڕینی شێوە یان ڕەوشەکانی شت یان ماددەیەك

Modioliform	قوقعي الشكل	قاقلە جنۆكـەيى، پـێچ پێچۆكى
Modiolus	محـور القوقعـة: المحـور المركزى للقوقعة (الأذني)	تـەوەرى پـێچ پێـچۆكە: ناوەنـدە سـتوونى پـێچ پێچۆكى گوێ
Modulation	التطبـع: قابليـة الخليـة الطبيعية للتكيف محيطها	ڕاهــاتن: توانــستى خانەيــە، بـۆ ڕاهــاتن لەگەڵ دەوروپشت
Modus	طريقة: طرقة عمل شئ ما	شــێواز، ڕێ و شــوێن، جـۆر: ڕێگـەى كردنـى شتێك
Modus operandi	طريقـة العمـل: طريقـة القيام بعمل أو عملية ما	جـۆرى كـردن، ڕێ و شوێن، چۆنيەتى كـردن و ڕاپەڕاندنى كارێك
Moebius's Disease	مـرض (مومـوس): شـلل العـصب المحـرك للعـين الدوري أو الراجع	نەخۆشـى (مۆمبـوس): شــەپلەى دەمــارى چاوبزوێن
M.'s Sign	علاقة (موبيوس)	نيشانەى (موبيۆس)
Mogi-	بادئـة تعـني الـصعب أو الصعوبة	پێـشگرێكە بـەواتاى گران، گرانييە
Mogigraphia	مغص الكتبة	جـەمامىى دەسـتى نووسەر
Mogilalia	لثغة: صعوبة التكلم	زمـان پـسى: بـەگرانى ئاخافتن
M. O . H	المسؤل الطبي للصحة	كاربەدەسـتى تەندروسـتى، بەرپرسـى پزيشكيى تەندروستى
Mogitocia	عسر الولادة	گرانـەزێ: گـران

		منالْبوون، تێگیران
Moiety	نصف، أية قطعة متساوية، شطر (أي قسم أو جزء)	نیوە، کەرت، هەر پارچەیەکی یەکسان
Moist	رطب، مبلول	تەڕ، شێدار
Moisture	رطوبة	تەڕی، شێ
Mol	مول: الوزن الجزيئي بالغرامات لعنصر أو مركب، غرام – جزئية	مۆڵ: کێشی گەردیی گرامیی توخم یان ئاوێتەیەکە
Molar	رحي، رحوي	خڕێ، پەیوەندی خڕێ (ددان)
M.tooth	خرس، سن طاعن	خڕێ، ددانی خڕێ
Mold	فطر، قالب	کەڕوو، قالب
Molding	قولبة	لەقالبدان، قالبکردن، داڕشتن
Mole	خال، شامة، جنين كاذب كتلة لحمية أو ورم تتكون في الرحم من بويضته توقف نموها أو طرأت عملية تنكس عليها	خاڵ، نیشانە، ناوڵەمە درۆزنە: تۆپەڵە گۆشتێك یان ئاوساوییەك لەمناڵداندا و لەهێلکۆکەکەی، کە گەشەی دەوەستێنێ
M.,Blood	رحي دموية: كتلة مكونة من خثر دموية وأغشية جنينية وقسمية بعض داخل الرحم بعد حصول الأستقاط	خوێنپارە: تۆپەڵێکە، لەخوێنی مەیبو و پەردەکانی کۆرپەلە و هاوەڵ لەناو مناڵداندا پاش زان
M., Hydatiform	رحي حويصلية	خوێنپارەی چیکڵدانۆچکەیی:

		کۆرپەلە دڕۆزنەیەکی چیکڵدانوچکەییە
M., True	الرحى الحقيقية	راستە خوێنپارە
Molecule	الجزيئة: كتلة صغيرة جدا من المادة أصغر كمية من المادة تحتفظ بخواصها وميزاتها وتوجد حرة في الطبيعة	مۆلیکیول: گەرد، بچووکترین بڕی ماددەیە، کەڕەوش و جیاکارەکانی بپارێزێت و بەسەربەستی لەسروشتدا هەبێ
Moll's Glands	غدد (مول) الغدد الهدبية: غدد عرقية معدلة في حافات الأجفان	لووەکانی (مۆل) برژانگە لوو: لووی (گلاندی) ئارەقی گۆڕاوی قەراغی پێڵووەکانە
Molluscous	١- ذو علاقة بمليساء ٢- لين، مليساء	١- لووسۆکەیی، نەرمۆکەیی ٢- لووس، نەرم
Molluscum	المليساء: اسم لعديد من الأمراض الجلدية تتميز كلها تكون اورام جلدية مستديرة	لووسۆکە، نەرمۆکە: ناوی زۆر جۆرە نەخۆشیی پێستە کە هەموویان لەگرێی (وەك بالووکە)ی نەرم و خڕ دەچن
Molting	طرح الشعر أو الريش أو الأهاب	ڕووتانەوە: لێ بوونەوەی موو، یان تووك یان پەڕ، یابەرگ (پێست) لەهەندێ گیانداردا
Molybdenum	الموليبدينوم: عنصر معدني صلب، أبيض	مۆلیبدینۆم: کانزایەکی ڕەقی سپیواشی زیوییە

	فضي رمزه Mo وعدده الذري ٤٢ و وزنه الازي (٩٥،٩٥)	هێماکەی (Mo)ە، گەردیلە ژمارەی (٤٢)ە و کێشی گەردیلەیی (٩٥,٩٥)ە
Momentum	الزخم: كمية الحركة أو التحرك ويساوي حاصل ضرب الكتلة في السرعة القوة الدافعة	زەبر: بڕی جووڵە و جووڵانە و دەکاتە ئەنجامی لێکدانی بارستە لەخێرایی
Monad	الأحادي ١- عنصر أو ذرة أو جذر أحادي التكافؤ ٢- احادي، أحادي الخلية ٣- حيوان ابتدائي أو مكورة وحيدة الخلية	تاکە: ١- توخم یان گەردیلە یان ڕەگی یەکە هاوهێزی ٢- یەك خانە، یەکی ٣- گیانلەبەرێکی سەرەتایی یەکخانەیە
Monarticular	وحيد المفصل: يختص بمفصل واحد	یەك جمگە، پەیوەندی یەك جمگە
Monatomic	١- أحادي التكافؤ ٢- وحيدة الذرة	١- یەکە هاوهێزی ٢- یەك گەردیلە
Monavalent,	أحادي التكافؤ	یەکە هاوهێزی
Monavitaminosis	لافيتامينية أحادية: المرض انباش عن نقص فيتامين واحد في الطعام	یەکە کەمڤیتامینێتی: نەخۆشیی نەبوون، یا کەمیی یەك ڤیتامین لەخواردندا
Monckeberg's Arteiosclerosis	صلاب (او تصلب) الشراين لـ (مونكبرغ) من أنواع تصلب الشرايين التي تصارف في الشرايين	خوێنبەرە ڕەقیٚ، ڕەقی (مۆنکە بەرگ) جۆرێکە لە جۆرەکانی خوێنبەرە ڕەقیٚ لە سوورە دەماری

ناونجی و وردا دەبینرێت و بەرگی ناوەندییان تووش دەبێت	الوسطى والصغيرة كتنخر اساسي وتكلس الطبقة الجدارية الوسطى	
مۆنەر: تۆپەڵێکی پرۆتۆپلازمی بێ ناووکە	مونر: كتلة بروتوبلازمية عديمة النواة	Moner
یەکخانە، مونێریولا: هێلکەیەکی پیتێنراوی ناوك دووکەرتنەبووە	احادي الخلية بيضة مخصبة غير مغلوقة (مفلعة) النواة	Monerula
مەغۆلیزم، مونغۆلیزم: مەغۆلەشێتی: شێتییەکی زگماکە ئەو منداڵەی دووچاری دەبێت چاوی لار و سەری پان و پەنجە کورت و دەست پان دەبێت	المنغولية: البلاهة المغلية	Mongolism
نیمچە مەغۆل: لە مەغۆل دەچێت	شبيه المغول	Mongoloid
مۆنیلیا: جۆرە کارگێکە، ئێستا بەکاندیدا ناو دەبرێت	الطوقيات (مونيليا)	Monilia
دەردە مۆنیلیا: نەخۆشییەکە لە تیرمیەك لەکاندیدا (بەزۆری کاندیدی سپی) پەیدا دەبێت و لەدەم و (بۆقژە) و ڕیخۆڵە و	داء الطوقيات	Moniliasis

		پێستدا دەردەکەوێت
Moniliform	طوقي الشكل: معقد	شێوە مۆنیلیا: لە مۆنیلیا چوون، گرێ گرێ
Monneretas Pulse	نبض (مونرت) النبض البطيئ،	خاوە پرتە، نەبزی (مۆنەریت) نەبزێکی هێواش پڕی نەرمە لە زەردویدا دەبێت
Monkey Paw	كف القرد: كف قردي، ابهام مُقيد الحركة بسبب آفة في العصب المتوسط	چەپۆڵەی مەیمون: ئەومیە کە ناتوانێ پەنجەی گەورەی دەستی بدات لەسەری پەنجەکانی تری دەست بدرێت لەبەر نەخۆشی ڕەگی (دەماری) ناوەند
Mono	بادئة بمعنى واحد، مفرد، وحيد، محدد موقع واحد	پێشگرێکە بەواتا یەك، تاك، یەکە، یەك شوێنە
Mono-anesthesia	تخدير فردي؛ تخديد عضو واحد أو منطقة واحدة	یەك بەنج: بەنج کردنی تەنیا یەك ئەندام و یەك ناوچە
Monobasic	احادي القاعدة: ذو قاعدة واحدة يطلق على حامض فيه ذرة هيدروجين واحدة قابلة التبديل	یەك بنکە، یەکتفت: بەترشێك دەڵێن کە یەك گەردیلە هایدرۆجینی گۆڕۆکی تێدابێت، وەك HI بۆ نموونە
Monobleysia	رؤية مفردة: حالة تكون	تاکبینیێ: بارێکە کە

	فها الرؤية واضحة عند استعمال عين واحدة فقط	ئەگەر بەتەنیا یەك چاو سەیری شتێك كرا بە روونی ببینرێت
Monobrachia	وحدة الذراع	یەك پەلێ، یەك باڵێ: ئەومیە كە زگماك بێ
Monobradiuo	وحيد الزراع	هەر یەك باڵی (پەلی) ببێت
Monochord	وحيدا الوتر، أصوات: الة موسيقية وحيد الوتر لفحص قابلية استماع النغمات العليا	یەك ژێیە: مۆنۆكۆرد، ئامێرێكی موزیكی یەك ژێیە بۆ تاقی كردنەوەی بیستنی ئاوازە بەرزەكان
Monochromatic	وحيد اللون: ١- ذو لون واحد ٢- أعمى لجميع الألوان ٣- الصبغ بلون واحد فقط	یەك ڕەنگ ١- هەریەك ڕەنگی ببێت ٢- كەسێكی هەمە ڕەنگ كوێرە ٣- بەیەك ڕەنگ ڕەنگكردن
Monochromic	وحيد اللون: ما يملك لون واحد فقط	یەك ڕەنگی: تەنیا یەك ڕەنگی هەبێت
Monocular	١- وحيد العين، أعور ٢- متعلق بعين واحدة	١- یەك چاو، كوێر ٢- یەكچاوی
Monocyesis	الحبل بحميل واحد	یەك كۆرپەلە لە زگدا بوون
Monocytangina	داء وحيدات النوى المعدي	یەكناوكێ: دەردی یەك ناوكە خانەیی
Monocyte	وحيد النواة	یەك ناووكە: خانەی یەك ناووكە لە خوێندا
Monocytopenia	نقص وحيدات النوى	یەك ناوكە كەمی:

کـەمبوونی خانــە یــەك ناووکە لە خوێندا		
یـەك ناووکـە زۆری: زۆر بــوونی خانـــە یـــەك ناووکە لەخوێنـدا دەردی یەك ناووکەیی	تکثر وحيدات النـوى داء وحيدات الخلية	Monocytosis
یەك پەنجەیی: دەردێکی زگماکییە دەست وەیا پێ هەر یەك پەنجەی پێوە دەبێت	وحيــد الأصـــبع: وجــود أصــبع واحــد في اليــد أو القــدم نتيجــة لأخــتلال ولادي	Monodactylism
١- نارەگەزە زۆربوون ٢- بــەرە نێرینــە یــان مێینە خستنەوە بەتەنیا ٣- یەکیـــەتی دروســت کردن: ئەو تێۆرییەی کە دەڵێت هەموو شتێك لـە تاکە خانەیەکـەوە پەیـدا دەبێت	١- تناسل لاجنسي ٢- انجــاب نــسل ذكــر أو أنثى فقط ٣- وحدانيـــة الحلـــق: نظريــة أن كــل الأشــياء تتكون من حجيرة مفردة	Monogenesis
ناتوخمە زۆربوون	تناسل لاجنسي	Monogony
وتار: نووسینی باسێك یا وتارێــك لەســەر یــەك بابەت بەتەنیا	مقالــة: كتابــة مقــال أو بحث حولة موضوع واحد فقط	Monograph
تاکـــە بۆمانـــــەوە: گوێزرانەوەی ڕەوشەکانی تەنیا دایك یان باوکە بـۆ وەچەکانیان	وحــدة التــوارث: انتقــال خواص الأبوين الى الورثـة دون خواص الأخر منها	Monolepsis
یەککەلێن، یەکخان: هــەر بۆشـاییەك، کونێـك یــان	وحيد الفجوة: ذو حجـرة واحــدة أو فــراغ أو فجـوة	Monolocular

خانەیەکی ببێت	واحدة فقط	
یەکسەودا، یەك مانیا: یەك بابەت یا یەك پۆل لە بابەتان بەتەنیا واتە بە یەك شت گرتویەتی	هوس مفرد	Monomania
یەك شێوە	وحيد الشكل	Monomorphic
شەپلەی (ئیفلیجی ماسولکەیەك	شلل عضلة	Monomyoplegia
یەك ناووکە	وحيدة النواة	Mononuclear
نەخۆشی یەك ناووکە: بوونی ژمارەیەکی زۆر لە خرۆکە سپییەکانی خوێندا	داء وحيدات النواة	Mononucleosis
نەخۆشی یەك ناووکەی پەتا: دمردێکی پێ پەڕی تیژمیە لەپڕ تالێهاتن و هەوکردن و گەورە بوونی لیمفە لوو بەتایبەتی ئەوانەی ناوچەی مل	داء وحيدات النوى المعدي	M.,Infectious
شەپلەی تەنیا پەلێك	خذل طرف واحد	Monoparesis
هەستشێوانی یەك پەل: شێوانی هەست لەپەلێك، یان بەشێکدا	تشوش الحس في طرف: تشوش الحس في طرف واحد أو في قسم واحد	Monoparesthesis
یەك چاوێ	عين وحيدة	Monopia, cyclopia
یەك خانە	أحادي الخلية	Monoplast
مۆنۆپلێجیا: شەپلەی یەك پەل یان یەك	شلل طرف: شلل طرف واحد فقط أو قسم واحد	Monoplegia

Kurdish	Arabic	English
شوێن لەلەش بەتەنیا	فقط	
تاکگونە، یەك گونە: ئەومیە هەریەك تاك باتوو (گون) لەکیسەی گوندا بێت	احادية الخلية: تواجد خصية واحدة في الصف فقط	Monorchism
مۆنۆسەکەرید، شەکرە تاکە: شەکرێکی سادەیە، بێ ڕەنگ و بلووری و شیرینن شێوگێکی گشتی وەك $(CH_2O)_n$ یان هەیە و بەپێی ژمارەی گەردیلە کاربۆنەکانی ناو دەنرێن وەك $C_3H_8O_4$ تیترۆز و هەروەها	سكر أحادي، سكر بسيطة، عديمة اللون، متبلورة، حلو المذاق لها صيغة عامة $(CH_2O)_n$ حيث تسمى عدد ذرات الكربون في جزيئته، مثل $C_3H_8O_4$ تيتروز وهكذا	Monosaccharide
تاك ڕەگەز (جنس)، بەتەنها نیشانەکانی یەك ڕەگەزی پێومیە	وحيد الجنس: له علامات جنس واحد فقط	Monosexual
تاکە پیتێن	أخصاب احادي	Monospormy
تاکە هاوهێزی	أحادي التكافؤ	Monovalent
یەك هێلکۆکە: وەچە خەرەومیەکی یەك هێلکۆکە	وحيد البويضة: منسل من بويضة واحدة	Monovular
یەکۆکساید، مۆنۆکساید: ئۆکسیدێکە گەردەکەی تەنیا یەك گەردیلە ئۆکسجینی تێدا بێت وەك CO یەکۆکسیدی	أكسيد احادي: اكسيد يحتوي على ذرة واحدة من الأكسجين في الجزيء	Monoxide

کاربۆن

Monozygotic	وحيد اللاقحة: ذو علاقة أو من بويضة ملقحة (زايكوت) واحدة	یەکپیتێنراوM: یەك هێلکۆکەی پیتێنراو
Monro's Foramen	فتحة أو ثقب (مونرو) فتحة الأتصال بين البطينين الجانبيين والبطين الثالث	کونی (مۆنرۆ): کونی پێك گەیشتنی ناو هەردوو زگۆلە تەنیشتەییەکان و زگۆلەی سێیەم لە مێشکدا
Monster	مسخ، حميل يولد وبه درجة التشوه تؤثر على النمو الموضعي أو العام للجسم برمته	شێواو، دەعبا: کۆرپەلەیەکی بەزگماکی شێواوە، کار دەکاتە گەشەی شوێنەکی یان گشتیی لەش
Monstrosity	مسخ	شێواو
Mons	جبل، مرتفع	بەرزی، بانەگا، شاخ، بان
M. pubis	عظم العانة	بەر، بانەگای ئافرەت: بەرزایی
M. veneris	جبل الزهدة: قبة الفرج	شاخی ناهێ، بانەگای ئافرەت
Monteggia's Dislocation	خلع (مونتغيا): خلع مفصل الورك بحيث يكون رأس العظم قريبا من حافة الورك والفخذ مدارا الى الخارج	لەجێچوون (مونتیگیا): ڕان لەکلۆتدا لە جێ دەچێت و بەدەرەوەدا با دەخوات
Montgomery's Glands	غدد (مونتغومری): غدد تحت جلدهالة الشدي	لووەکانی (مۆنتگۆمەری): چەند

	تظهر كنتؤات صغيرة وخاصة أثناء الحمل والأرضاع	لوویەکی ژێر خەرمانەی گۆی مەمکن وەك گرێی بچووك بچووك دەر دەکەون بەتایبەتی لەکاتی زگبوون و شیرداندا
Monthly courses or Sickness	العادة الشهرية	سووڕی مانگانە، سەری مانگ، بێ نوێژی
Mood	مزاج، حالة نفسية	سروشت، تەبیات، باری دەروونی
Moore's Fracture	كسر (مور): كسر النهاية السفلي لعظم الزند مع خلع الكعبرة	شکاویی (موور): شکانی سەری خوارووی ئێسکی زەند و لەجێچوونی کەعبەرە
Mooren's Ulcer	قرحة (مورن): قرحة مزمنه للقرنية في الشيوخ	برینی (مورین): کۆنە زامی گلێنەی چاوی پیرانە
Morand's Disease	مرضي (موراند) خذل (شلل الأطراف السفلي)	ناساغی (موراند) شەپڵەی هەردوو لاقە
M.'s Foot	قدم (موراند): حالة تشوة القدم عبارة عن وجود ثمانية اصابع فيها	پێی (موراند) ئەو باری شێواویی قاچە یەکە پێ هەشت پەنجەی هەبێت
M.'s Spur		چقەی (مۆراند)
Morax-Axenfeld Conjunctivtis	التهاب المنظمة لـ (موراكس اكسنفلد)	چاوئێشەی مۆراکسئەکسنفیلد، هەورکردنی ڕێکخستنی - (ئەکسنفیلد)
Morbid	مرضي: متعلق بالأمراض	دەردی، نەخۆشی:

		پەیوەندی نەخۆشی یەکە، دەردەدار، نەخۆش
Morbidity	المرضية: ١- حالة كون الشئ مرضيا ٢- النسبة المرضية: نسبة المرضى الى الأصحاء في مجتمع ما	دەردەداری: ١- نەخۆشییەتی ٢- ڕێژەی نەخۆشییەتی: ڕێژەی نەخۆشی بۆ ساغ لە کۆمەڵگایەکدا
Morbilli	الحصبة	سوورێژە، سووریکە
Morbus	مرض، داء	دەرد، نەخۆشی
Morcellation	تقطيع	تیکە تیکە کردن، پارچە پارچەکردن
Mordant	المرسخ، مرسخ للون: مادة تستعمل لتثبيت الأصباغ والألوان	چەسپێن، ڕەنگ چەسپێن: ماددەیەکە، بۆ چەسپاندن و جێگیرکردنی بۆیە و ڕەنگ بەکاردێت
Morel's Ear	اذن (موريل)	گوێی (مۆریل) گوێیەکی گەورەی ڕەپی بێ پێچ و گرنج
Morgagnis Cartilages	غضروف (مورغاني)	کرکراگە (مۆرگانی)
M.'s Cataract	ساد (مورغاني): ساد شيخوخي تكون نواة العدسة صلبة ومابينها والقشرة تصبح مائعة	ئاوی سپی (مروار)ی (مۆرگانی) ئاوی سپی داهاتنی پیری، ناوکی هاوێنە ڕەق و نێوان نەووتوێکڵیش شل دەبێت
M.'sGlands	غدد (مورغاني) وهي غدد لتري Litter	لووەکانی (گلاندەکان) (مۆرگانی): لووەکانی

ليتريه		
مردوخانه، مەيت خانە: ئەو شوێنەی لاشەی مردووی لێ دادەنرێت تا دەنێژرێت	محفظ الموتى	Morgue
لە گیانەڵا دابوون، گیان ئەدا، گیاندان	مخضر، مشرف على موت	Moribund
پیینە برینسازی: لەشوێن بەشی نەماوو ئەوتار بەبرینسازی دروست کردن (پیینەکردن)	جراحة الترقيع التصنيع الجراحي للأجزاء المفقودة من الجسم	Morioplasty
بێزووکردن: دڵ تێکەڵهاتن و ڕشانەوەی ئاووس بەتایبەتی سەر لە بەیانیان	غثيان الصباح، وحام غثيان وتقيؤ الحامل الصباحي	Morning Sickness
تاقی کردنەوەی تیوبەر کۆلین (مورۆ)	اختبار أو تفاعل توبركولين (مورو)	Moro's Tuberculin Test or Reaction
گەوج، شێتۆکە، پلەی سێیەمی ژیریيە ئاسایی، دواکەوتو، گەوج، شێت، پەتەڕی	أبله، غبي، مغفل: الدرجة الثالثه من درجات الذكاء: اعتيادي، متخلف أبله مجنون، معتوه	Moron
دەغەزار، دەغەزدار، دڵپیس	نكيد، شكيس	Morose
پاشگرێکە بەواتا لەشێوەی...دا وشەکەی سەرەتا دەیگەیەنێت	لاحقة معناها ذو شكل معين بعينه صدر الكلمة	-morph
مۆرفین: جەوهەری	مورفين	Morphia, Morphina

Morphine		تلیاکە ماددەیەکی بلووری بریقەداری بێرەنگی تاڵە، کەم لەناودا دەتوێتەوە، ئازار شکێن و خەولێخەر و بێ هۆشدارووە
Morphinism	المورفينية: الأدمان على تعاطي المورفين وهي حالة مرضية	مۆرفینیزم، مۆرفینی: دووچاری مۆرفین بەکارهێنان بوون: تلیاککێشی
Morphinist	مدمن المورفين	تلیاکی، تلیاککێش
Morpho-	بادئة تدل على العلاقة بالشكل	پێشگرێکە واتای پەیوەند بوون بەشێوەوە نیشان دەدات
Morphogenesis	التكون التشكلي	شێوەگرتن: ئەو شێوە گۆڕانەی بەسەر ئەندامانی ڕەگەز یان تیرەیەکدا دێت و لەئەنجامدا هەموو شێوەیەکی وەك یەك وەردەگرن
Morphology	علم التشكل، علم الشكل	شێوە گریزانی، شێوەزانی: زانستی شێوە
Morphosis	التشكل: التشكل العضوي عملية التشكل أو اتخاذ الشكل	شێوەگری: شێوە گریی ئەندامی: کردەی شێوە گرتنە
-morphous	لاحقة معناها ذو شكل معين	پاشبەندێك بەمانای لەشێوەی..دا پاشگرێکە،

		بەواتای شێوەیەکی دیاریکراوی هەیە
Mors	الموت	مردن، مەرگ
Mors thymica	الموت الفجائي	مەرگی مجافات، لەپڕ مردن
M.nigra	الموت الأسود، الطاعون	ڕەشە مەرگ، تاعوون (ڕشانەوە)
Morrhua	سمك الحوت، القد	باڵ، حووت
Morsus	عضة، هرب	گاز، قەپاڵ، پێوەدان، چزوو
Mortal	مميت، مائت	گازی مرۆڤ، گەستنی مرۆڤ
Mortality	نسبة الوفيات: نسبه عدد مجموع الوفيات الى مجموع السكان	ڕێژەی مردن: ڕێژەی ژمارەی سەرجەمی مردن بۆ ژمارەی دانیشتوان کوشندەیی، مرۆکی
M..,Actual	نسبة الوفيات الحقيقية	ڕێژەی مردنی ڕاستەقینە
M.Annual, Actual	النسبة السنوية للوفيات الحقيقية	ڕێژەی مردنی ساڵانەی ڕاستەقینە
M.,perinatal	نسبة وفيات حوالي الولادة	ڕێژەی مردنی دەوروبەری لەدایکبوون
M.,Tabular	نسبة وفيات لوحية	ڕێژەی مردنی خشتەیی
Mortar	هاون	هاوەن
Mortician	الحانوتي، مجهز الموتى للدفن	مردوو سپێر: ئەو کەسەی شتنو ناشتن و بەڕێکردنی تەرمی

مردوو دەگرێتە ئەستۆی خۆی		
گانگرین، مردن، دارزان	تموت، غانغرينا	Mortification
مەیتخانە، ئەو شوێنەی مردووی لێ دادەنرێت تا کاروباری ناشتن تەواو دەبێت	محفظ الموتى: بيت الأموات، محل تحفظ فيها الجثث لحين أتمام أجراآت الدفن	Mortuary
کۆگەی (مۆرتۆن) ڕشانەوە و هێنانەوەی خواردن دوای کۆکە لەسیلدا ڕوودەدات	سعال (مورتون): سعال يعقبه تقيؤ للطعام يحدث في حالات الأصابة بالتدرن	Morton's Cough
نەخۆشی (مۆرتۆن) ژانە پێ، ژانی شانەی پێ	مرض (مورتون) الم المشط في القدمين	M.'s Disease
توو، (مۆریولا) لە کەرت کەرت بوونی خانەیی پەیدادەبێت لە هێلکە	توته، كتلة الخلايا الكروية (الشبيه بالتوتة) الناتجة من انقسام البيضة	Morula
(مۆزاییک) نموونەیەکە بە ڕیزکردنی چەند پارچەیەکی ورد بەتەنیشت یەکەوە پێک دێنێت نەخۆشییەکە تووشی رووەک دەبێت کەڵاکانیان پەڵە پەڵە دەبێ	مزوق، فسيفسائي: نموذج يتألف من ترتيب مدة قطع صغيرة بجانب بعضها مع البعض الأخر. مرض يصيب النباتات أو راقبها بألوان مختلفة	Mosaic
میسك: ماددەیەکی بۆنخۆشە لەکیسەیەك لەژێر پێستی سکی	المسك: مادة نفاذة العبير تستخرج من جراب تحت الجلد البطني لآيل المسك	Moschus

		ئاسـكى ميـسك دمردەهێنرێت
Mosquito	البعوض	مێشووله، پێشکه
Moss	طحلب	قەوزە، قەبزەی ئاو
Moth	عث، فراشة	مۆرانە، پەپووله
Mother	أم	دایك، داك، دا، دالك
Motile	متحـرك: ذو قابليـة للحركة الذاتية	جوولـۆك، بزێـو، دەسـەلاتی جولانـەوەی هەیە دەتوانێ بجوولێت
Motility	تحرك: قابلية الحركة	جوولـە، جـوولان: توانستی جوولانەوە
Motion	١- حركة ٢- إفراغ	١- جووله، بزوتنەوە ٢- پیـسایی كـردن سـك دەرچوون (گوكردن)
Motor	محـرك: يطلـق علـى العضلات والأعـصاب التي تحرك جزءاً من الجسم	بـزوێن، بزوێنـەر: بـەو ماسـولكە و رەگانـە (دەمارانە) دەووترێ كە بەشێكی لەش دەبزوێنن
M. Area	الباحة الحركية	ناوچەی بزووتن
M. Center	مركز الحركة	چەقی بزووتن، ناوەنـدی بزووتن
M., Oculo	العضلة محركة العين	ماسولكە چاو بزوێنـەرە، چاو بزوێنە ماسولكە
Mottling	تبقع	پەڵە پەڵە بوون
Mouches	ذباب	مێش
M. volantes	ذباب طائر	مێش فریو
Moulage	قولبة: افراغ في قالب	قالبانـدن، كردنـە قالـب، قالبرێـژكردن: دروسـت

		کردنی قاڵبی گەچ یا مێو بۆ هەندێ نموونەی نەخۆشی و شتی تر
Mould	قالب، غفن	قاڵب، کەڕوو
Moult, See moly		دەرووتێتەوە: پەڕ، موو، یان پێست وەرین
Mouse	فأر، فأرة	مشك
M., Joint	فأر المفصل	جمگە مشك: هەندێ پارچەی بە کرکڕاگە بووی کەناری پەردەی جمگەیی کە بەرەڵلا لە جمگەکەدا دەجووڵێن
Mouth	فم	دەم، دەو، زار، دەڤ
M., Angles of the	الصواران	لا لغاوەکان
Movement	حركة، تغوط	جووڵە، بزووتن، سك دەرچوون، دانیشتنی گووکردن، پیسایی کردن...
M., Active	حركة فاعلة: حركة ناتجة عن فعل عضلات الشخص نفسه	جولاندن، بزواندن: بزوتنەوەیەکی کارایە، ماسولکەی ئەو کەسە خۆی جێبەجێ دەکەن
M., Ameboid	حركة مائرة:: حركة شبيهة بحركة الأميبا أو الكرية البيضاء بواسطة الأقدام الكاذبة	ئەمیبا جووڵە، جووڵەی ئامێبی: بزوتنەوەیەکە کە لەوەی ئەمیبا یا خڕۆکەی سپی خوێن دەچێت بە زەبری گەندە پێیەکان

گۆشە جووڵە، جووڵەی گۆشەیی: ئەو جووڵانەوەیەی کە گۆشەی نێوان دوو ئێسك دەگۆڕێنێت	حركة زاويية: الحركة التي تغير الزاوية بين عظمين	M., Angular
هاوجووڵە: بزووتنەی ئەو بەشانەیە کە پێکەوە کار دەکەن (بەکار هەڵدەسووڕێن)	مركز مترافقية: حركة الأقسام التي سوية	M., Associated
لەخۆوە جووڵان، جووڵەی خوێن: ئەو جووڵە و بزوتنەیە کە لەو گیانلەبەرە خۆ بە خۆ دەبێت	حركة تلقائية: حركة ناشئة (نابعة) من داخل الكائن نفسه	M., Automatic
سەما جووڵە، جووڵەی سەمایی: جووڵە و بزووتنەوەی نارێکی ماسولکەیەك یا چەند ماسولکەیەکە کە رادەچڵەکێن	حركة رقاصية: حركات انتفاضية غير منتظمة لعضلة أو مجموعة عضلات	M., Choreic
کولکە جووڵە، جووڵەی برژانگی: شەپۆلە جووڵەی ئەو تیسکانەن کەلە هەندێ شانەدا هەن	حركة هدبية: الحركة الموجية للأهداب الموجودة في بعض الأنسجة	M., Ciliary
کۆرپەلە جووڵە، جووڵەی کۆرپەلە: بزووتنەوەی (بار	حركة الحميل: حركة الحميل داخل الرحم	M., Fetal

کۆرپەلەیە لەناو منالْداندا		
هەژینە، جووڵاندنەوە: جوڵاندنەوەی لەشە بەهێزێکی دەرەکی	حركة منفعلة: حركة الجسم ناتجة من قوة خارجة عن الجسم كليا	M., Passive
پەرچە جووڵە: بزووتنەوەیەکی خۆنەویستی (خۆنەکردی) ئەوتۆیە کە هاندەرێکی دەرەکی دەیجووڵێنێ	حركة انعكاسية: حركة لا ارادية يثيرها حافز خارجي يعمل عبر مركز عصبي	M., Reflex
خۆ جووڵاندن، جووڵاندنەوە، بزووتنەوە: ئەو بزوینەوەیەی لەخۆوە لەگیانلەبەردا ڕوودەدات	حركة ذاتية: الحركة الناشئة من داخل الكائن نفسه	M., Spontaneous
مۆکسا: زاراوەیەکی ژاپۆنییە بەکاردەهێنرێت بۆ سووتاندنی پێست بەپووشوو	موكسا، كي	Moxa
چڵمدەردان	تمخط: افراز المخاط	Mucification
لینج، چڵمی: وەك چڵم	مخاطي: يشبه المخاط	Muciform
چڵمساز، چڵمکەرە: ماددەیەکە چڵم دروست دەکات لەناو چڵمەخانەکاندا	مولد المخاط: مادة تنتج المخاط توجد داخل الخلايا المخاطية	Mucigen
جەوی، چەسپ:	صمغ: مادة صناعية او	Mucilage

ماددەیـــەکی لینجـــی دەستکرد یان سروشتییە بـــۆ زۆر مەبەســـت لەپزیـــــــــشکیدا بەکاردەهێنرێت	طبيعيـــة لزجـــة لهـــا استعمالات كثيرة في الطب	
چلمین (میوسین)	مخاطين (ميوسين)	Mucin
چـــلمەمیزێ: چـــلمین پەیدابوون لە میزدا	بيلة مخاطينية	Mucinuria
هـــــــــــەوکردنی (ســـووتانەوە)ی چـــلمە پەردە	التهاب الغشاء	Mucitis
چلمە تاق، چلمە کەلێن: ١- چـاڵ یـان کـەلێنێکی کلۆرە، کە پـڕ دەبێت لە دەردراوی لیـــــــنج و دەئاوسێت ٢- چلمە پۆلیپ	تكهيف مخاطي: ١- توسـع وانتفـاخ جـوف بأمتلائـــه بـــالإفرازات المخاطية ٢- بوليب مخاطي	Mucocele
میوکۆیـــد، چـــلمی: وەك چلم	مخاطاني	Mucoid
چـلمۆکێمی: چـلمو کـێم هـــەردووکیان بـــبن لـــە شتێکدا	مخـــاطي قيحـــي: وجـــود المخاط والقيح كلاهما	Mucopurulent
چـلمەکێم، ئـەو چـلمەی لـە کـێم دەچـێت لەبـەر بـوونی خرۆکـەی سـپی لەناویا	مخاط قيحي: المخاط الذي له مظهر القيح لأحتوائـه على خلايا بيضا	Mucopus
پـــەردەی چـلمی، چـلمە پـــەردە، چـینە چـلمنە،	الغـــشاء المخـــاطي، الطبقـــة المخاطة	Mucosa

		چلمە چین
Mucous, Mucose	مخاطي ذو علاقة او شبيه بالمخاط	چلمەکی، چلمی، چلماوی: پەیوەندی چلمە یا لەشێوەی چلم، چلمەکی
Mucus	مخاط	چلم
Mud	طين، وحل	قوڕ
Mular	بغلي	نێستری، نێسترانە
Mulatto	مولد، ابن الزنجية والأبيض أو الزنجي والبيضاء	دوو ڕەگ: کەسێکی لەباوك و دایکێکی ڕەش و سپی بووبێت
Mulberry	توت: ثمرة أو شجرة التوت	توو: بەر یا داری توو
Muliebria	الأعضاء التناسلية للنساء	ئەندامەکانی زاوزێی ژنان
Muliebrity	١- أنوثية، النسوية ٢- تأنث	ژنانێتی: ئەوەیە پیاو ئەیباتو، ڕەفتار و سروشتی ژنان وەردەگرێت
Muller's Duct	قناة (موللر)	جۆگەی، کەنالی (مولەر): نزیکی تەنە، لەپیاو دەپوکێتەوە بەلام لەژناندا دەبێت بەقەنالی منالدان و بەشێك لەمنالدان و گولنگ
M.'s Law	قانون (موللر)	یاسای (مولەر)
M.'s Muscle	عضلة (موللر)	ماسولکەی (مولەر): ماسولکەی پێڵووی سەرو

M.'s Ring	حلقة (موللر)	ئەڵقەی (مولەر): بازنەیەکی ماسولکەییە لەدوا مانگەکانی ئاوسیدا پەیدادەبێت لە دەمی ناوەوەی منداڵداندا
M.'s Sign	علاقة (موللر) نبضات اللوزتين واللهاة في حالات القصور الأبهري	نیشانەی (مولەر): پتەدانی ئاڵوەکان و مەلاشوو لەکاتی پەك کەوتنی شاخوێنبەردا (ئورتا)
Multi	بادئة تعني متعدد، كثير أو متنوع	پێشگرێکە مانای زۆر، فرەیە
Multicellular	عديد الخلايا، متعدد الخلايا	فرەخانە
Multiform	عديد الأشكال، متعدد الأشكال	فرە شێوە
Multifetation	حمل مضاعف	ئافرەتێکی باری زگی لە یەکێك زیاتر بێت
Multigravida	متكرر الحمل: حملت مرارا	فرە زاو، فرە ئاوسی: ئافرەتێکی چەند جارێك زابێ (زگی کردبێت)
Multilobar	عديد الفصوص	فرە قاشپی، فرە پل
Multilobular	عديد الفصيصات	فرە قاشۆکە، فرە پلۆچکە
Multilocular	عديد الفجوات	فرەخانە، فرە ژوور، کونکون
Multinodular	عديد أو متعدد العقيدات	فرە گرێ، گرێ گرێ
Multinuclear	عديد أو متعدد النوى	فرە ناووك

Multipara	متكررة الولادة، متعددة المواليد	فره زاو، چەندجاره زاو: ئافرەتێکی چەند جارێك ئاووس بووبێت، منالّی زۆر بووبێ
Multiparity	تكرر الولادات	چەنجاره زاين، فره زايين
Multiple	متعدد	فره، چەنجاره، زۆر
Multipolar	متعدد الأقطاب	فره جەمسەر
Multivalent	عديد التكافؤ	فره هاوهێزی
Mummification	تحنط، تحنيط	بەمۆميابوون، مۆمياكردن: وشك هەلگەڕان و كرژبوون وەك مۆميا لێهاتن
Mumps	نكاف، التهاب الغدة النكفية	گوێ ڕەپە، ملە خرێ: نەخۆشييەكی درمە هۆيەكەی ڤايرۆسێكە، گلاندی (لووی (پاروتيد) دەئاوسێت و دێتە ژان و ماوەی هەلّهێنانی دەوری سێ هەفتەيە بەتاو ژانەسەر ژانی لەبنا گوێچكەی نەخۆشەكە دەردەكەوێت
Munity	قابلية العدوى	توانستی بلاّوبوونەوە و تەشەنە كردن
Mural	جداري: ذو علاقة بـ، أو واقع داخل جدار أحدى الفجوات أو أحد الأجواف	ديواری: پەيوەنديە يا لەناو، ديواری بۆشاييەكدا پەيدا

دەبێت.

مشکی، پەیوەندییە بەمشکەوە یا دووچاری مشك دەبێت	فأري، جردي ذو علاقة بالفئران أو يصيب الفئران	Murine
ورتە: دەنگێکی نزمی هێواشە بە گوێ لێگرتن دەبیسترێت	نفحة	Murmur
خوێنە ورتە، ورتەی خوێن: ورتەیەکە لەکەم خوێنیدا دەبیسترێت	نفحة دموية: تلاحظ عند الأصابة فقر الدم	M.,Anemic, See Hemic Murmur
ئەنیوو ورتە، ورتەی ئەنیوریزم: لە ئەنیوریزم پەیدا دەبێت	نفخة أمدمية، نفحة وعائية تنشأ من أم الدم	M.,Aneurysmal
شاخوێنبەرە ورتە، ورتەی شاخوێنبەر: بوونی نەخۆشی دەرچەکانی ئاوەر تا نیشان دەدات	نفحة أبهرية: صوت يدل على مرض الصمامات الأبهرية	M.,Aortic
دڵە ورتە: ورتەی دڵ هەر زیادە دەنگێك لاوەکی لەناوچەی (هەرێمی) دڵدا بەر گوێ دەکەوێت	نفحة قلبية: من الأصوات العرضية التي تسمع في منطقة القلب	M.,Cardiac
دلۆسییە ورتە: بەپیاکەوتنی دڵ بەسیدا و هەندێ جار گۆڕانی شانەی سییەکان ئەم ورتەیە دێت	نفحة قلبية رئوية صوت يحدث من احطدام القلب بادئة واحيانا من حصول تغيرات فيزيائية أو نسيجية في مادة الرئة	M.,Cardiopulmonary

	نفسها	
M.,Crescendo	نفحة قلبية تتميز بتصاعد درجة صوتها وازدياد قوتها و تهابها المفاجئة وتسمع في	كرێشمندە ورتە، ورتەی كرێشەندمیی: دڵە ورتەیەكە، بە بەرزبوونەوەی پلەی دەنگی و هێز و كوتوپڕ كۆتایی هاتنی جیا دەكرێتەوە و لە چەپكە تەنگێدا دەبیسترێ
M.,Diastolic	نفحة انبساطية ويصل مع وبعيد الصوت القلبي الثاني وتسمع عند القحة وهي علاقة للأنسداد الأكليلي	خاوە ورتە، ورتەی كاتی خاوبوونەوەی دڵە لەگەڵ لەپانی دووەم دەنگی دڵ پەیدادەبێت و لە پۆلی دڵ دەبیسترێت و كوێربوونەوەی دەرچەی میترالی دەگەیەنێت
M., Direct	نفحة مباشرة: وناشئة	ورتەی ڕاستەوخۆ:
M., Friction	نفحة احتكاكية: ونتبح من احتكاك مصليين ببعضها	خشە ورتە: لە لێكخشانی دوو ڕووی خوێناو پەیدادەبێت
M., Hemic	نفحة دموية	خوێنە ورتە
M., Indirect	نفحة غير مباشرة من عكس لأتجاه تيار الدم	ورتەی ناڕاستەوخۆ: لە پێچەوانە بوونەوەی تەوژمی خوێن پەیدادەبێت
M., Inorganic	نفحة غير عضوية: أية نفحة ليسبت مسببة من مرض صمامي أو أية آفة	نائەندامە (نائۆرگانە) ورتە: ئەم ورتەیە ئەوەیە كە لە دەردی

دەمەوانە (دەرچە) و هیچ دەردێكی تر پەیدانەبوو	أخرى	
ئەندامە (ئۆرگانە) ورتە: هۆی ئەم ورتەی گۆڕانی پێكهاتەی دڵی نەخۆشە لەیەكێك لە بۆرییەكان یان لەمادەی سییەكاندایە	نفحة عضوية: ناشئة من خير في القلب، في أحد الأوعية أو في مادة الرنتين	M., Organic
پێش كرژییە (بەر كرژییە) ورتە: ڕاستەوخۆ پێش كرژبوونی دڵ دەبیسترێت لكوێربوونەوەی (داخرانی) دەرچەی میتراڵ و سێ دەری پەیدادەبێت	نفحة قبيل انقباضية نفحة تحصل مباشرة قبيل الأنقباض من انسداد اكليلي أو ثلاثي	M.,Presystolic
دەرپەڕینە ورتە، ورتەی دەرپەڕین، ورتەی گەڕانەوە	نفحة الأسترجاع	M.,Regurgitant
كرژە ورتە: لەگەڵ دەنگی كرژبووندا دەست پێ دەكات بەهۆی چەپكە كوێربوونەوەی دەمەوانەی میتراڵ شاخوێنبەر یان سێ دەری یا دوو دەری	نفحة انقباضية: نفحة تحصل مع الضربة الأنقباضية بسبب الأنسداد الأكليلي أو الثلاثي أو الرئوي أو الصمام الأبهري	M.,Systolic

Murphy's Button	زر مورفي	دوگمـــــەی (مـــــورفی) بـــەنامێرێکی کـــانزایی بـــــچووکە جـــــاران بـەکاردەهێنرا بـۆ دانـــە دەیـــەکی دوو پارچـــە ریخۆڵەکەی بڕاو
Mus	الفأر، الجرز: جنس من القوارض	مـــشك: جۆرێکـــە لـــە گیانەوەرە قرتێنەکان
M.musculus	فأر بيتي	مشکی ناوماڵ
M.norvegicus	جرذ نرويجي	مشکی نەرویجی
M.rattus	جرذ أسود	ڕەشە مشك
Musca	الذباب	مێش: تیرمیەکە لەمێش کە دەمیان هەر بۆ مژین دەشێت بەتەنیا
M.domestica	ذبابة المنزل	مێـــشی ناومـــاڵ: مێـــشی ئاسایی
M.volitant,	السمادير، ذباب طائر	مێـــشی فڕیـــو: جـــۆرە پەڵەیەکـە بـە بەرچـاوی مرۆڤدا دێت و دەچێ
Muscle	عضلة: عضوة بتقلصها تسبب حركة الكائن الحي	ماسولکە، ماینـچە: ئـەو ئەندامەیـــــە کـــــە بـەکرژبوونی گیانلەبـەر دەخاتـــــە جووڵـــــە (دەجووڵێنێ)
M.,Striated or Striped	عـــضلة مخططـــة: كـــل عـــضلة تكـــون اليافهـــا مخططـــة عرضـــيا وهـــي ارادية	ماسولکەی میلدار: ئـەو ماســـولکانەن کـــە ڕیـــشاڵەکانیان بـــەپانی میل میلن و خۆویستن

M.,Unstriped, smooth or organic	عضلة ملساء، عضلة مخططة، عضلة لاارادية	لووسە ماسولكە، بێ میلە ماسولكە، خۆنەویستە ماسولكە
M.,Cardiac	العضلة القلبية: عضلة القلب اليافها مخططة	دڵە ماسولكە: ماسولكەی دڵ، تاڵە (ریشاڵە)كانی میلدارن
Muscular	عضلي: ١- ذو علاقة بالعضلة ٢- تكون من أو ذو عضلات تامة النمو	ماسولكەیی، ماسولكاوی، ماسولكەدار پەیوەندی ماسولكە، لەماسولكە پێكهاتوو
Muscularis	العضلة: متعلق بالطبقة العضلية	ماسولكەیی: پەیوەندی بەچینی ماسوولكەوە هەیە
M.mucosae	العضلة المخاطية: طبقة من الياف العضلات الملساء في الغشاء المخاطي	چینە ماسولكە چڵمن: چینێكە لەریشاڵە ماسولكەی لووس لە پەردە چڵمینەكاندا
Musculature	الجهاز العضلي: الجهاز العضلي للجسم أو أي جزء منه	ماسولكە بەند، كۆئەندام (رشتە)ی ماسولكەیە: كۆئەندامی ماسولكەی لەش یان هەر بەشێكی
Musculine	عضلين: خلاصة العضلات تستعمل كدواء	ماسولكین: پوختەی ماسولكەیە، وەك دەرمان بەكاردێت
Musculus	عضلة	ماسولكە، مایچە
Mushroom	الفطر، كمأه	كارگ، ڤارچك، دومەڵان
Musicotherapy	المعالجة بالموسيقى: معالجة الأمراض	بەموزیك چارەكردن: چارەسەری

	بالموسيقى	نەخۆشییەکان بەموزیك
Musk	المسك	میسك
Mussitation	تمتمة، دمدمة تحريك الشفتين دون احداث صوت	ورتە ورت، پرتە پرت: لێو جووڵاندن بێ ئەوەی دەنگ دەربێت
Must	خردل	خەرتەلە
Mustard	الشارب: شعر الشفة العليا	سمێڵ: مووی لێوی سەرەوە
Mutation	تحول، تبدل: ١- تبدل في الشكل او النوعية أو أي ميزة أخرى ٢- في البيولوجي: تبدل قابل للأنتقال ودائمي في ميزات الخلف عن تلك الموجودة في السلف	گۆڕدران: ١- گۆڕدرانی شێوە یان جۆر یان هەر جیاکارێکی تر ٢- لەزیندەزانیدا: گۆڕدرانێکی گواستەنی و هەمیشەییە لەجیاکارەکانی پاشین، لەوانەی پێشیندا
Mute	أبكم، لايتمكن من الكلام	لاڵی، لاڵ، بێ زمان
Mute. Deaf	اطرش، أخرس، اصم، ابكم	کەڕوولاڵ
Mutilation	جدع، تشويه بقطع الأعضاء	مجرۆ، کەلەلا
Mutism	بكم، خرس، صمات	لاڵی، بێ زمانی: زمان گیراوی و ناخافتنی پێ نەکران
M.,Voluntary	تباكم	خۆ لالکردن
Mutton	لحم الضأن	گۆشتی مەڕ
Mutualism	مبدأ تبادل المنفعة:	باوەڕی سوود گۆڕکێ:

پێکەوە ژیانێکی ئەوتۆیە کە هەردوو لا سوودی (کەڵکی) لێ وەردەگرن، ڕێبازی ئاڵووگۆڕی کەڵك	تعايش ينتفع منه الفريقين مذهب تبادل المنفعة	
ماسولکە ئێشێ، ژانە ماسولکە، ژانە مایچە	الم عضلي، وجع عضلي	Myalgia
ماسولکە زەبوونێ: زەبوونی و لاوازی (بێ هێزیی) ماسولکە	وهن عضلي	Myasthenia
بێ هێزی گرانی ماسولکە، سەختە زەبوونی ماسولکە	وهن عضلي وبيل	M.gravis
دەنگە لاوازیی (بێ هێزی) ماسولکە: لەبەر زۆر وتن پەیدادەبێت، لە زۆر بڵەیی پەیدادەبێت	وهن العضلات الصوتية: يحصل من فرط الكلام	M.laryngis
ناکرژێتی ماسولکە: کەمی یان نەمانی ماسولکە کرژی	لاتوترية عضلية: نقص أو فقدان التوتر العضلي	Myatonia
ناکرژێتیی زگماکی ماسولکە	لاتوتر عضلية ولادية	M.Congenita
پێشگرێکە بەواتا: کەڕوو	بادئة معناها: فطر	Mye-,Myeo
داوە کەڕوو، دەزووی کەڕوو: تۆڕێکە لەدەزووی تێك ئاڵاو بەشی ڕووەکی کە ڕووەکە پێك دەهێنێت	خيط فطري، الغصينات شبيكه من الخيوط تؤلف الجزء النباتي من الفطر	Mycelium

Mycete	فطر	کەڕوو
Myco-, Myc-, Mycet-	بادئة للدلالة على او معناها: الفطر	پێشگرێکە بەواتا کەڕوو
Mycobacterium	مايكو باكتريوم: عصيه فطرية: نوع من عصيات للحامض، دقيقة زرعها يستغرق عدة اسابيع	مایکۆ باکتریۆم: کەڕووە چلکە: خێزانێکە لەباکتەریای باریکەلەی چیلکەی بەرگە گری ترش کە هەندێ جار باش ڕەنگ ناگرێت وە گرێ گرێ دەبن، چەند هەفتەیەك رادەبوورێت تا دەڕوێت
Mycology	علم الفطريات	زانستی کەڕوو، کەڕووزانی
Mycosis	داء فطري: تواجد الطفليات الفطرية في الجسم والأمراض الناشئة عنها	دەردە کەڕوو: بوونی مشەخۆرە کەڕووییەکان لە لەشدا و نەو نەخۆشییانەی لێیان پەیدادەبێت
M.,Cutaneous; Dermatomycosis	داء فطري جلدي	دەردە کەڕووی پێست
M.favosa; Favus	داء فطري فافوزي، القرع: مرض فطري معدي يصيب الجسم وخاصة الرأس	فافۆزە دەردە کەڕوو، کەچەڵی: نەخۆشییەکی کەڕووی درمە دەشێ هەموو پێست دووچاری ببێت بەلاَم بەتایبەتی دەداتە پێستە سەر
M.iuterdigitalis;	فطار جلدي	پێستە کەڕوو

Dermatphytosis		
Mycotic	مسبب عن الفطور	کـەڕوواوی، کـەڕوودار، لەکەڕوو پەیدا بوو
Mydriasis	توسـع البؤبـؤ، اتـساع الحدقة	بیبیلـە کرانـەوە: کرانـەوەی بیبیلـە لەبـەر نەخۆشـی، بـەزەبری دەرمان
Mydriatic	موسع للبؤبؤ: ١- موسع للبؤبؤ ٢- عقار موسع للبؤبؤ	بیبیلە کەرەوە: ١- کـونی بیبیلـە گـەورە دەکات ٢- هەر دەرمانێك بیبیلە بکاتەوە
Myectomy	قطع العضلة: قطع جزء من العضلة	ماسولکە بڕین: هەنـدێ لەماسـولکە بـڕین، هەندێکی ماسولکە بڕین
Myelo-, See Mylo	انظر Mylo	سەیری Mylo بکە
Myel	النخـاع الـشوكي، الحبـل الشوكي	بڕبـڕە مـۆخ، پـەتی بڕبڕەیی، دڕکە پەتك
Myelin	نخاعين	مایـەلین، مـۆخین: ئـەو ماددەیـەی لـە بـەز دەچـێت وەك بـەرگێك دەوری تـاڵی ڕەگـەکان (دەمارەکان) دەدات
Myelinated	نخاعيين	مایەلینـدار، مایـەلیناوی: موخێندار، مۆخێناوی
Myelitis	ذات النخاع الشوكي	هەوکردنی پەتی بڕبـڕە، هـەوکردنی بڕبـڕە مـۆخ، واتا پەتی بڕبڕە

تیژە هەوکردنی بڕبڕە مۆخ، هەوکردنی سادە لەبەر دەرکەوتن، دەردەداری وەیا زەبری پێ گەیشت	ذات النخاع الشوكي الحاد التهاب بسيط ينشا من التعرض أو المرض أو اصابة برمز	M., Acute
هەوکردنی بڕبڕە مۆخی هەڵکشاو یان سەرکەوتوو	ذات النخاع الشوكي	M., Ascending
هەوکردنی مۆخە درێژکۆلە: ئەوەیە کە لاکێشە مۆخ دووچاری دەبێت	ذات النخاع المستطيل: التهاب	M., Bulbar
کۆنە هەوکردنی بڕبڕە مۆخ: هەوکردنی بەرەبەرە تەشەنەسێن	ذات النخاع الشوكي المزمن	M., Chronic
هەوکردنی بڕبڕە مۆخی نزمەڕۆ	ذات النخاع الشوكي النازل	M., Descending
پەرشە هەوکردنی مۆخی بڕبڕە: هەوکردنی مۆخی بڕبڕەی پەرش	ذات النخاع الشوكي المنتشر	M., Diffuse
ڕەقە هەوکردنی مۆخی بڕبڕە	ذات النخاع الشوكي المتصلب	M.,Sclerotic
هەوکردنی بڕبڕەی مۆخی پانە و پان: ئەوەیە بەپانی تەشەنە دەکات	ذات النخاع الشوكي المستعرض التهاب ينتشر مصورة مستعرضة	M.,Transverse
هەوکردنی دڕکەپەتکی: هەوکردنێکە، دوای ئازار	ذات النخاع الشوكي الرضي النخاع يعقب	M.,Traumatic

Kurdish	Arabic	English
پێگەیشتنی دڕکە پەتك پەیدادەبێ	أصابة الحبل الشوكي بأذى رخي	
دەبەیی دڕکەپەتك	قيلة نخاعية، فتق الحبل الشوكي	Myelocele
پێشگرێکە بەواتا مۆخ، یا بربڕە مۆخ نیشان دەدات	بادئة تعني العلاقة بالنخاع أو النخاع الشوكي	Myelo-, Myel
مایەلۆبلاست: یەکێکە لەخانە تاکە ناووك گەورە نا دەنکۆڵەییەکان کە گەشە دەکات و مۆخە خانەکان و خانە پێش سوورەکان پێك دێنێت	سلف النخاعية: احدى خلايا الوحيدة النواة الكبيرة الغير الحبيبية للنقي والتي تنمو لتكون الخلايا النخاعية (Myeloeyte) وخلايا سلف الحمراء حسب مايراه كثير من الأختصاصين بالدم	Myeloblast
مایەلۆبلاستۆما: ئاوساویی مۆخە پەرە: زاراوەکە مۆخە خرۆکە سپیلە و سەوزە ئاوسان	ورم سلف النخاعية: والمصطلح يشمل ابيضاض الدم المنشأ والورم الأخضر	Myeloblastoma
مۆخەخانە: خانەیەکە لەخاوێنە خانەکان و کەمێك لەخڕۆکەی سپی گەورەترە، خڕۆکە (خانە) دەنکۆڵەییەکانی خوێنی لێ پەیدادەبێت	خلية نخاعية: خلية من خلايا النقيسي أكبر قليلا من الكرية البيضاء وفيها تنشأ الكريات (الخلايا) الدموية الحبيبية	Myelocyte
لۆسایتۆما: هەر خانەیەك لەخانەکانی	ورم النخاعيات، ورم النقيسي	Myelocytoma

سمـــوّره مـــاددەی کۆنەندامی دەمار مۆخـە ناوسێ		
مـۆخزا: لـەمۆخ پەیـدا بووە	نقيـسي المنـشاء، نخـاعي المنـشاء: تم انتاجهـا في النقيسي	Myelogenous
مایەلۆگرام:	رسم النخاع الشوكي:	Myelogram
١- ڕەنتگەنـە (تیـشکە) وێنەیەکی پەتی بڕبڕە	١- صورة شعاعية للنخاع الشوكي	
٢- جیاکـەرەوە ژمـارەی ئـەو خانانـەی لـەمۆخی ئێـسقان دەردێنـرێن و ڕەنگدەکرێن	٢- تعداد تفريقي للخلايا الموجـودة في شـريحة مصبوغة من نخاع العظم	
مایەلۆگرافی: وێنـەگرتنی ڕۆنتگـەی دڕکـە پـەتك دوای ڕەنگدار کردنی	تـصوير النخـاع الـشوكي شعاعيا: بعد تلوينه بمادة معتمة	Myelography
ئۆکسجینە مایـەلۆگرافی: تیشکە وێنەگەریی دڕکـە پـەتك، بـە بـەکارهێنانی گازی ئۆکسجین وەك دژە ناوەندێك	تـصوير النخـاع الـشوكي الـشعاعي باسـتعمال غـاز الأكسجين كوسط متضاد	M.,Oxygen
مایەلۆید:	نخاعاني:	Myeloid
١- پەیوەندیـدارە بـە یـان لـــە بنـــچینەدا لەئێشکەمۆخ پەیدابووە	١- ذو علاقـة ب، أو مـن اصـل يعـود الى أو يـشبه النخاع العظمي	
٢- پەیوەندیـدارە بـە دڕکە پەتکەوە	٢- ذو علاقـة بالحبـل الشوكي	
مایەلۆما، مۆخە ناوسێ	ورم نخاعي	Myeloma

مۆخە ئاوسێی کەڵەخانە	ورم نخاعي عرطلية الخلايا	M.,Giant cell
فرە مۆخە ئاوسێ	ورم نخاعي متعدد	M.,Multiple
نەرمبوونی مۆخ: دەردە نەرمبوونێکی درکە پەتك	تلين النخاع: تلين مرضي للحبل الشوكي	Myelomalacia
مۆخە ئاوسێ ١- بوونی جۆرەها مۆخە ئاوسێ لەهەمان کاتدا ٢- دەردی خوێنە سپیکە، کە خانە پێشینە مۆخییەکانی تێدا زۆر دەبێت	ورم نخاعي: ١- تواجد العديد من الأورام النخاعية في نفس الوقت ٢- أي مرض ابيضاضي للدم تتكاثر الخلايا السلف النخاعية	Myelomatosis
هەوکردنی پەتی برپڕە و پەردەکان	التهاب النخاع والسحايا التهاب سحائي شوكي	Myelomeningitis
درکە پەتك، پەتی برپڕە، مۆخی برپڕە، برپڕە مۆخ	الحبل الشوكي	Myelon
شەپلەی (شەلەلی) برپڕە: شەلەلی پەتی برپڕە	شلل نخاعي، الشلل الشوكي	Myeloparalysis
شەپلەی (شەلەلی) برپڕە: لەنەخۆشی پەتی برپڕە پەیدادەبێت	شلل نخاعي ، شلل شوكي	Myeloplegia
هەوکردنی پەتی برپڕە و پشتە ریشە دەمارییەکان	ذات النخاع والجذور: التهاب الحبل الشوكي والجذور العصبية الخلفية	Myeloradiculitis
دەردە پەتی برپڕە و	داء النخاع والجذور:	Myleoradiculopathy

	مرض الحبل الشوكي وجذور الأعصاب الشوكية	ڕیشەکانی نەخۆشی درکە پەتك و ڕەگی درکە دەمارەکان
Myelorrhagia	نزف نخاعي: نزف شوكي	خوێنزانە پەتی بڕبڕە، خوێنی مۆخ بەربوون
Myelosarcoma	سركوما نخاعية او نقيسية	مایەلۆسارکۆما: ئێسکە سارکۆما، مۆخە سارکۆما
Myeloscerosis	تصلب نخاع	ڕەقبوونی مۆخ
	١- تصلب شوكي	١- ڕەقبوونی پەتی بڕبڕە
	٢- تصلب عظمي، تليف نخاعي	٢- ڕەقبوونی ئێسك
Myelosis	ابيضاض الدم ذو الكريات الحبيبية	خوێنە سپیکەی خڕۆکەی دەنکۆڵەدار
Myelosyphilis	سفلس نخاعي: سفلس الحبل الشوكي	مۆخە فەرەنگی، سفلسی پەتی بڕبڕە
Myelotoxic	سام للنقي، نخاعي سمي: ١- متلف للنقي ٢- ناشئ من نقي مصاب أو معتل	ژەهرە مۆخێ
Myiasis	اللغف	کرم تێدان
Myitis	التهاب العضلة	ماسولکە هەوکردن، مایچە سووتانەوە
Myo-, My	بادئة تعني عضلة أو ذو علاقة بالعضلة	پێشگرێکە بەواتای ماسولکە یان پەیوەندیداری ماسولکە
Myoblast	سلف العضلة: خلية جنينية تصبح خلية لليفة عضلية	ماسولکەزا: مایۆبلاست: خانەیەکە دەبێت بەماسولکە ڕیشاڵ و

شانەی ماسولکەی لێ پێک دێت		
مایۆبلاستۆرما: دەردی ماسولکەزا: ناوسانی ماسولکە میلدارەکان، لەکۆمەڵەها خانەی ماسولکەزا پێک دێت	ورم سلف العضلة: ورم العضلات المخططة يتكون من مجاميع من الخلايا تشبه خلايا سلف العضلية	Myoblastoma
هەوکردنی دڵە ماسولکە	ذات عضل القلب	Myocarditis
دڵە ماسولکە، مایۆکاردیۆم: ماسولکە ماددەی دڵ	عضلة القلب؛ مادة القلب العضلية	Myocardium
ماسولکە فرە پڵ: فرە پلدانی ماسولکەیەک یا چەند ماسولکەیەک پێکەوە	اختلاج عضلي: اختلاج عضلة أو مجموعة عضلات	Myoclonus
مایۆ سایت، ماسولکە خانە: ١- خانەیەکی شانەی ماسولکە ٢- چینی ناوەوەی ئیکتۆپلازمی یەک خانە (پرۆتۆزوا)	خلية عضلية: ١- خلية من خلايا النسيج العضلي ٢- الطبقة الداخلية لأكتوبلازم وحيد الخلية	Myocyte
ژانە ماسولکە، ماسولکە ئێشە	وجع عضلي، الم عضلي	Myodynia
ماسولکە ڕیشاڵ: ڕیشاڵێکی ماسولکە بەتایبەتی تاڵێکی دەزووە باریکەکانی	ليفة عضلة	Myofibril

		دریژا و دریژ بەدریژایی ماسولکە ڕیشاڵەکان دامەزراون
Myofibroma	ورم عضلي ليفي	مایۆفایبرۆما، دەردی ماسولکە ریشاڵی
Myoglia	غراء عضلي	ماسولکە سریش
Myogram	مخطط العضل	مایۆگرام: نەخشەی ماسولکە، ماسولکە نووس
Myography	مخطط العضل: جهاز لتسجيل أثار تقلص العضلة	مایۆگراڤ: ماسولکە کیش: ئامیریکە بۆ تۆمارکردنی کاریگەریی کرژبوونی ماسولکە
Myology	علم العضلات: مجموع مايعرف من المعلومات حول العضلة	ماسولکەزانی، زانستی ماسولکە: سەرجەمی ئەوەی لەبابەت ماسولکەوە دەیزانین
Myoma	ورم عضلي: ورم متكون من عناصر عضلة	دەردە ماسولکە: ئاوساوییەکە، لە هیمانی ماسولکەیی پیك دیت
Myometrium	عضل الرحم: المادة العضلية للرحم	منداڵدانە ماسولکە: ماددەی ماسولکەیی مناڵدان
Myopalmus	خطفان العضلة	ماسولکە ڕفین
Myopathy	داء عضلي	دەردی ماسولکە: هەچی نەخۆشییەکی ماسولکە بیت
Myope	قصير النظر: اي شخص	کورتبین: واتە کەسیکی

تووشی کورتبینی هاتوو	مصاب بقصر النظر	
کورتبینی	قصر النظر؛ الحسر	Myopia
بەرزە کورتبینی: ئەو کورتبینییەیە، کە پلە (رادە)کەی دەگاتە ٦,٥ دیۆپتەرو زیاتریش	قصر النظر العالي: درجة من قصر النظر تبلغ اكثر من ٦,٥ ديوبتر	M.,High
نزمە کورتبینی ئەوەیە پلەکەی لەدوو دیۆپرتر کەم تربێت	قصر النظر الواطي: الذي تقل درجته عن ٢ ديوبتر	M.,Low
ماسولکە سازی	تقويم عضلي	Myoplasty
ماسولکە پچڕان	تمزق العضلة	Myorrhexis
مایۆسارکۆما، سارکۆمای ماسولکە	ساركوما عضلة	Myosarcoma
مایۆسین: گلۆبێنیکە کە فرەترین پرۆتینە (٦٥٪) لەماسولکەدا ئەگەر زۆر مایەوە دەمەیێت ئەو ساکە پێی دەڵێن مایۆسن فایبرین	ميوسين	Myosin
بیبیلەتەنگی: بیبیلە داخران	تضيق البؤبؤ	Myosis, Miosis
هەوکردنی ماسولکە: هەوکردنی ماسولکەیەکی میلدار یان خۆویست	ذات العضل: التهاب عضلة مخططة أو ارادية	Myositis
ماسولکە گیران: گیران و گرژبوونی ماسولکەیەك	تشنج عضلي: تشنج عضلة	Myospasm
ماسولکە دروونەوە	خياطة العضلة	Myosuture

Myostasis	مد العضلة؛ شد العضلة	ماسولكە ڕاكیشان، ماسولكە كشێ
Myotenositism	التهاب العضلة و وترها	هەوكردنی ماسولكە و ژێیەكەی
Myotonia	شد العضلة	ماسولكە توندێ، مایچە كرژێ
M. congenita	تشنج العضلات الخلقي	ماسولكە كرژێی زگماكی
Myringa	الطبلة، غشاء الطبلة	پەردەی گوێ، تەپڵی گوێ
Myringectomy	شق طبلة الأذن	(پەردەی) (تەپڵی) گوێ دڕین
Myringitis	التهاب طبلة الأذن او التهاب غشاء الطبلة	هەوكردنی تەپڵی (پەردەی) گوێ
Myringo-	بادئة تدل على العلاقة بغشاء الطبلة	پێشگرێكە بەواتا پەردەی گوێ
Myringomycosis	داء غشاء الطبلة الفطري، التهاب الأذن الفطري	دەردە كەڕووی پەردەی گوێی زگماك
Myringoplasty	تقويم الطبلة	پەردەی گوێ پینەكردن: تەپڵی گوێسازی
Myringoscope	منظار غشاء الطبلة	پەردەی گوێ بین: ئامێرێكە بۆ سەیركردن و لێ ورد بوونەوەی پەردەی گوێ
Myringotomy	شق طبلة الأذن؛ شق طبلة الأذن الجراحي	پەردەی گوێ دڕین: بەنوژداری برینسازی پەردەی گوێ دڕین
Myrinx	طبلة الأذن؛ غشاء طبلة الأذن	پەردەی گوێ، تەپڵی گوێ

میر	المر: صمغ راتنجي يخرج من شجر المر	Myrrh
مۆردی: لەشێوەی گەڵای مورددایە	آسي الشكل: يشبه ورقة الآسي أو حبة الأس	Myrtiform
مۆرد، داری مۆرد، ڕووەکێکی بۆنخۆشە	الآس: نبات عطري	Myrtle
منگە منگ، منجە منج: زۆر بەکارهێنانی تیپی میم لە ئاخافتندا	مأ مأة: استعمال حرف الميم بكثرة أثناء الكلام	Mysticism, Sufism
هەوکردنی چڵمە لوو	التهاب الغدد المخاطية	Myxadenitis
هەوکردنی بۆریی چڵمەلوو	التهاب قنوات الغدد المخاطية	Myxangitis
میکسێدیما: چڕ و چاو و دەست و پل هەڵئاوسان لەبەر کەم کاری (تایرۆید) پێشی دەوترێت نەخۆشی گەڵ (Gall)	ميكسيديما: خزب مخاطي مرض جلدي ناشئ من قصور الغدة الدرقية	Myxedema
زگماکە میکسێدیما	ميكسيديما ولادية	M.,Congenital
ساوا میکسێدیما	ميكسيدي طفلية	M.,Infantile
برینسازییە میکسێدیما	ميكسيديما جراحية	M.,Operative
چڵمو کرکڕاگە ئاوسێ، میکسۆکۆندرۆما: ئاوسانێکی چڵمی کرکڕاگەییە	ورم مخاطي غضروفي	Myxochondroma
تێکەڵە ئاوساوییەکە، لەچڵم و کرکڕاگە و شانەی لکێن ئاوسێ پێک	ساكرما مخاطية غضرفية: ورم مختلط يحوي عناصر من أورام	Myxochondrosarcoma

	مخاطية وغضروف ونسيج ضام	دێت
Myxocyte	خلية مخاطة: واحد من الخلايا المميزة للنسيج المخاطي	لینجەخانە، چڵمە خانە: یەکێکە، لەخانە دیارەکانی چڵمە شانە
Myxofibroma	ورم مخاطي ليفي	میکسۆفایبرۆما، چڵم و ریشاڵە ئاوسێ
Myxoid	شبه مخاطي	نیمچە چڵمنی: لەچڵم چوو
Myxoma	ورم مخاطي: ورم متكون من نسيج مخاطي	میکسۆما، چڵمە ئاوسێ: ئاوسانێکە لەچڵمە شانەیەك پێك دێت
Myxomatous	متعلق بالأورام المخاطية	پەیوەندی میکسۆما: لەبابەتی میکسۆما، چڵمە ئاوسێ
Myxorrhea	سيلان مخاطي	چڵم کردن، چڵم پێداهاتن
Myxosarcoma	ساركوما مخاطية ساركوماتحوي نسيجا مخاطيا	میکسۆما، سارکۆمای چڵمی: جۆرە سارکۆمایەکە شانەی چڵمی تێدایە
Myzesis	المص	مژین

N

N	N رمز نيتروجين، رمز للمحاليل القياسية Normal solntion والعبارة 2N و N/2 او 0.5N، N/10 تدل على تركيز محلول بالمقارنة مع القياسي	N هێمایەکە لەبری نیترۆجین دادەنرێت هەروەها لەبریتی گیراوە ناساییەکان (Normal solntions) و 2N و N/2 یا 0.5N و N/10 خەستیی گیراوە پیشان دەدات بە بەراورد لەگەڵ پێوانەییدا
n	١- رمز معامل الأنكسار ٢- رمز كيمياوي قياسي	بەبەراورد کردن لەگەڵ گیراوەیەکی پێوانەیی ١- هێمای هاوکۆلکەی شکانەوە ٢- هێمای کیمیایی پێوانەیی
Nabothian	أكياس (نابوث) تنشأ من	توورەکەکانی نابۆث:

	جزيئات نابوث عند احتباس محتوياتها	لەگەردەکانی نابۆث پێك دێت لەکاتی گیرانی ناومرۆکەکانیدا
N.Follicles	جريبات (نابوث): جريبات مخاطية لعنق الرحم عند الفتحة الخارجية	کونوچکەکانی نابۆث: چلمە کونۆچکەی ملی منالدانن لەکونی دەرەوەیدا
Naegeles Obliquity	ميل ناجلي	لاری (ناگلی)
N.'s Pelvis	حوض ناجلي	مۆزی نا گەلی لەگەنەی ناگەلی، حەوزی ناگەلی
Naevus see Nevus	شامة، خال	خاڵ
Nail	الظفر، بسمار	ناخوون، نینۆك. بزمار
N.-bed	فراش الظفر: مكان تثبت الظفر في رأس الأصبع	نینۆکدان، جێ نینۆك: ئەو شوێنەی نینۆکی لێ قایم دەبێت لەسەری پەنجەدا
N.culture	زرع ظفري: زرع جرثومي ترى المكروبات نامية بشكل ظفر	نینۆکە چێنراو: چاندنی میکرۆبە، میکرۆبەکانی تێدا دەبینرێت کە وەك نینۆك گەشەیان کردووە
N.,Egg-shell	ظفر كقشرة البيض: يصبح الظفر رقيقا كقشرة البيض ومحدبا من الأمام	ناخوونە (نینۆکە) توێکڵە هێلکەیی: ئەومیە کەتەنك دەبێت لەپێشەکەیەوە قۆقز دەبێت
N.-fold	إطار الظفر	چوارچێوەی نینۆك
N.,Ingrowing	ظفر ناشب	نینۆکی (ناخوونی) تێچەقیو

N. Matrix	منبت الظفر: النهاية القريبة لفراش الظفر	چاندگە (ڕوانگە)ى نينۆك: بنى نينۆك
N.,Parrot-beak	ظفر منقار الببغاء	نينۆكى دمنووكە تووتى
N.,Spoon	ظفر ملعقي: تقصر الجزء المركزي للظفر مع بروز الحواف عند الجوانب	نينۆكى كەوچكى، كەوچكە نينۆك: چاڵبوونى ناوەڕاستى نينۆك و دەرچوونى كەنارەكانى لەتەنيشتەوە
N.,Turtle-back	الظفر الموثب: الظفر المشوه لدرجة كبيرة بحيث تصبح محدثات أكثر من الطبيعي	قۆقزە نينۆك، نينۆكە پشتە كيسەڵە: نينۆكێكى فرە شێواوە، كە بەجۆرێكى نائاسايى قۆقزە
Nailing	تسمير	بزمار ڕێژكردن، بزمار كوت كردن، بزمار لێدان و چەسپ كردنى ئێسقانى شكاو
N.,Intermedullary, Medullary, Marro	تسمير نخاعي، تثبيت عظم طويل مكسور بأدخال مسمار فولاذي في الجوف النخاعي	مۆخە بزمار ڕێژكردن، چەسپاندنى ئێسكێكى درێژى شكاوە، بەپێدابردنى بزمارێكى پۆلا بە كلۆريى مۆخەكەيدا
Naive	ساذج، بسيط	سادە، خوشباوەڕ
Naked	عار، أجرد	ڕووت، بێ بەرگ، پەتى
N. Eye	العين المجردة: عين غير معان بالمجهر	چاوى ڕووت: بەچاوبينين بێ يارمەتى وردەبين (ميكرۆسكۆپ)

Nalorphine Hydrochloride	هيدروكلوريد النالورفين: مركب عديم الرائحة يتواجد كمادة بيضاء متبلورة نسبة للتنفس وترياق نوعي ضد المورفين ومركباته	نالۆرفينە هایدرۆ کلۆراید، هایدرۆکلۆرایدی نالۆفین: ئاوێتەیەکی وردی بلووریی بێ بۆنی سپییە درێژی ژاراویبوون بەمۆرفین و ئاوێتەکانی بە کاردێت
Nanism	قزم، قماه	گرگنە، کورتە بالاّ، بستە بالاّ، خرپلە لەشێکی بەژن کورت و بچووک
Nanocephalous	صغير الرأس	سەر بچووک، سەر بچکۆلە، کەللە بچووک
Nano-	بادئة تعني صغير أو تدل على العلاقة بالقزم أو الصغر	پێشگرێکە بەواتا بچووک یا پەیوەند بەکورتە بالاّ و بچووکییەوە
Nancormia	صغر البدن، صغر الجذع	ورد، بەژن بچووک
Nanoid	شبيه القزم	شێوە گرگنە
Nanomelia	صغر الأطراف	پەلە وردێ، پەل بچووکی
Nanosoma, Nanosomia	صغر الجسم	بچکۆلە، بەژن بچووک
Nanous, Nanus	قزم	کورتە بالاّ، گرگنە
Nape	قفا، الوجه الخلفي للرقبة	پشتەمل، پشتمل، ئەستۆ
Napex	قفا	پشتەمل، پشتمل، ئەستۆ
Naphtha	نفط: سائل زيتي عديم اللون وقابل للألتهاب يستقطر من البترول	نەوت: شلە رۆنێکی بێ رەنگی گرگرە لەپەترۆل دەدلۆپێنرێت

مەثیله کهوول	الكحـول المثيلـي، كحـول الخشب، كحول المثيل	N.Wood
نـــــــــــەفتالین، هایـــــــدرۆکاربۆنێکی سپیواشـە بلوورییـە لـە قـەتران دەردەهێنرێـت لەئاوی ساردا ناتوێتـەوە بـەلاّم لـەئاوی گـەرم و کهولدا دەتوێتەوە	نفتالين	Naphthalene, Naphthalin, $C_{10}H_8$
تووری: لەشێوەی تووردا	لفتي الشكل	Napiform
بەئەلّدیهایـــد تـــاقی کردنـەوەی (نـاپیر) بـۆ کـالا ئـەزار: دوو دلّـۆپ فۆرمـــالینی بازرگـــانی دەکرێتــە یــەك سیـسی سیرۆمی خوێنەکەوە لـە لوولەیــــەکی تـــاقی کردنەوەی بچووکدا زوو لێلّییـــــەکی ســــپی پەیـــدادەبێت و لـــە ٣٠ دەقیقەشـــــــدا وەك ســــپێنەی هێلکـــەی مەییوی لێ دێت	اختيـــــار (نـــــابير) الألديهايــدي للكــالاآزار: تــضاف قطرتـــان مـــن الفورمـــالين التجـــاري لسنتمتر مكعب واحد من المـصل حيــث تتكــون عتومــة بيــضاء حــالا تنقلـب الى مايـشبه زلال البقــي الجامــد خـــلال ثلاثين دقيقة	Napier's Aldehyde Test for kala-azar
نەرسیزم، خۆخوازی	النرجسية: عشق الذات	Narcism, Narcissim
نێـــرگس، خۆخـــواز، نەرسیـــسی، ســـەودای مرۆڤ بەلەشی خۆیەوە	نرجـسي، عاشـق الـذات نرسيـسي: افتتـان المـرء بجسده	Narcissistic
پێـــشگرێکه بـــەواتای	بادئـة تـدل علـى العلاقـة	Narco

سڕی، سڕ کردن، بێهۆش، بێهۆشکردن	بالخدر و التخدير	
سڕە درونشیکاری: درووونە شیکارییەکە، کاتێك تووشبوو لەژێر کاریگەریی سڕکەردا دەبێت	التحليل النفسي بالتخدير: التحليل النفسي عند مايكون المصاب تحت تأثير مخدر	Narcoanalysis
سڕێ: سڕبوونێکە، بەلێدانی دەرزییەکی مۆرفین یان کۆبۆلامین لەژێر پێستدا ڕوودەدات	الخدر الذهولي: التخدير بأحداث حالة حذر بزرق المورفين أو الكوبولامين تحت الجلد	Narcoanesthesia
سڕە دەروونشیکاری: سڕە ناسینەوە، بەسڕکردن ناسینەوە	التحليل النفسي، التشخيص بالتخدير	Narcodiagnosis; Narcoanalysis
بەیانەوڕێ: هەست بەوڕی کردنێکە لەکاتی لەخەو هەستاندا	غشية الصباح: الشعور بالحذر عند الأستيقاظ من النوم	Narcohypnia
بەسڕکردن خەواندن: ڕاییکاریی خەوە سرووشی خەولێکەوتووی سڕکەرێکە	التنويم بالتخدير: إجراء الأيحاء النومي لمصاب تحت تأثير مخدر ما (عقار مخدر)	Narcohypnosis
نۆرە خەوی کورت و ناکاو	نوبات قصيرة ومفاجئة للنوم، السبخ النوبي	Narcolepsy
مەستی فارکۆما: بارێکی بێهۆشی و مەستییە بەهۆی کاری سڕکەرەوە	غشية: حالة ذهول مخدر ناشئة عن تأثير المخدرات	Narcoma
کهولە شێتێ، فارکۆمانیا،	جنون كحولي	Narcomania

	١- رغبة جنونية للمخدرات ٢- مس (جنون) كحولي	١- ئارەزوویەکی شێتانەی سڕکەرەکانە ٢- کهولە شەیدایی
Narcosis	تخدير: حالة فقدان تام لكحول ناشئ عن عقار مخدر	سڕبوون: بارێکی تەواو هۆش نەمان و بێهۆشییە کەلە دەرمانێکی سڕکەر پەیدادەبێت
N.,Basal, Basis	خدار أساسي: تخدير متميز بفقدان الوعي وللشعور بالألم	سڕبوونی بنچینەیی: تەواو سڕکردن و لەهۆشخۆچوون و هەست بەئازار نەکردنە
N.,Insufflation	تخدير نفخي	فووکردنە سڕی
N.,Intravenous	التخدير الوريدي	خوێنهێنە سڕی
Narcosomania	الولع المرضي بالمخدرات: رغبة مرضية أو جنونية شديدة للمخدرات	دەردە حەزەسڕێ: ئارەزوویەکی زۆر شێتانەی سڕکەرەکانە
Narcotism	المتخدر	سڕبوون، سڕێتی
Nares. Plural of Naris	المنخران: أو المناخير، جمع منخر	کونە لووتەکانی: کۆی کونە لووت
Naris	المنخر إحدى فتحتي الأنف المؤدية الى الجوف الأنفي، ثقب الأنف	کونە لووت، برناخ: یەکێکە لەو دوو کونە لووتەی دەگاتە لووتەکەڵێن
N.,Anterior	المنخر الأمامي	پێشە کونە لووت، برناخ
N.,Posterior	المنخر الخلفي	پاشە کونە لووت
Nasal, Nasalis	انفي	لووتەکی: پەیوەندیی لووت
Nasal septum	الحاجز الأنفي	پەردەی لووت، ناوبڕەی

Nascent	وليد: ١-ولد لتوه ٢- تحرر لتوه من اتحاد كيمياوي	نەوزاد، نوێزاد ١- هەنووکە لە دایکبوو ٢- هەنووکە لە یەکگرتنێکی کیمیایی پەیدابوو
Nasitis	التهاب الأنف	سووتانەوەی لووت، داگیرسانی کەپوو، لووت هەوکردن
Naso-	بادئة تدل على العلاقة بالأنف	پێشگرێکە بەواتا لووتەکی دیار دەکات
Naso-antral	أنفي غاري: متعلق بالأنف وجيب (هيمور) الفك العلوي	لووتە نەشکەوتەکی: پەیوەندیدارە بەلووت و کەلێنی (هەیموور) شەویلگەی سەرووەوە
Nasobronchial	أنفي قصبي: ذو علاقة بالفجوات الأنفية والقصبات الهوائية	پەیوەندی لووت و بۆری هەوا، لووتەبۆریچەیی: پەیوەندیدارە بەلووت و بۆریچەکانی هەواوە
Nasofrontal	أنفي جبهي	لووت و تەوێڵی: پەیوەندی لووت و تەوێڵ (ناوچەوان)
Nasolabial	أنفي شفوي	لووت و لێوی: پەیوەندی لووت و لێوان
Nasonnement	خنين	منگنی
Naso-oral	أنفي فمي	لووت و دەمی: پەیوەندی لووت و دەم
Nasopharynx	البلعوم الأنفي: ذلك	لووتە گەروو: ئەو

بەشـــەی گـــەروو کـــە دەکەوێتـــە ژوور ئاسـتی مەلاشوو	الجزء من البلعوم الذي يقع فوق مستوى اللهاة	
لـــووتبین، ناسۆســکۆپ: ئامێرێکە بۆ سەیرکردن و لێ وردبوونـــەوەی نـــاو لووت	منظار الأنف	Nasoscope
پـــەردە لووتـــــەکی: پەیوەندی پەردەی لووت	متعلق بالحاجز الأنفي	Nasoseptal
لووت، کەپوو	الأنف	Nasus
لـــووتی دەرەوە: بەشـــە دیارەکەی لووت	الأنف الخارجي	N.externus
لووت قولاپی	الأنف المعقوف	N.adunctus
١- زانـــەکی: پەیوەنـــدی زایین (زایین: ovatus) ٢- سمتـــەکی پەیوەنـــدی سمتـەکان (سمتـەکاری: Nates)	١- ولادي ذو علاقـــــة بالولادة ٢- ذو علاقـة بـالأليتين (الأليتي= Nates)	Natal
رێـــژەی زایـــین: رێـــژەی منالبوون لەکۆمەڵێکدا	نـسبه الـولادة: نـسبه المواليد، نسبه الولادات في أي مجتمع	Natality
مەلـــــەوان، ئاوبـــــاز، سەرئاوکەوتوو	سابح، عائم، طاف على وجه الماء	Natant
١- هـــــەردوو سمـــــت، سمتەکان ٢- دوو قۆقزییەکـــــەی جمکە تەنی چوارگۆشە	١- الأليتان ٢- حدبتا الجسم التوأمي المربع	Nates
ئاســـــایی، ناوچـــــەیی،	طبيعـي، محلـي، أصـلي،	Nates

	اهلي	هاوولاتى، خۆماڵى
Natis	الألية	سمت
Natremia	ناتريميا	سۆديۆمى، ناتريميا، سۆديۆم لەخوێندا بوون
Natrium	الصوديوم	سۆديۆم
Natural	طبيعي: مالم يكن صناعيا ولا مرضيا	سروشتى، ئاسايى: ئەوەيە نەدەستكرد و نەلەنەخۆشى پەيدا بووبێت
Naturopathy	المعالجة الطبيعية: طريقة للمعالجة به بواسطة العقاقير إنما بأستخدام الوسائل والقوى الطبيعية كالتدليك والهواء والضوء والماء والحرارة	سروشتە چارە: جۆرە رێ و شوێنێكى چارە كردنە بێ ئەوەى داو دەرمان بەكاربهێنرێت بە بەكارهێنانى هێزى سروشتى بەتەنها وەك هەنوون و رووناكى ئاو و هەواو و گەرمى هتد..
Naupathia	دوار البحر	ناوەگێژێ، دەريا خولێ
Nausea	غثيان	دڵتێكهەڵهاتن، هێڵنجدان: ئارەزووى رشانەوە كردن
N.,Creatic	غثيان اللحم: كراهية شديدة للحم كمادة غذائية	گۆشتەبێزێ: دڵ لەگۆشت تێكەڵهاتن، حەز لەگۆشت نەكردن
N.gravidarum	وحام	بێزوو
N.marina, N.navalis	دواء البحر	سەرە خولێى دەريا: دەردە دەريا
Nauseant	مغث: مادة تسبب الغثيان	هێڵنجهێن، دڵتێكەڵهێنەر: مادەيەك

		دڵی مرۆڤ تێکهەڵبهێنێت
Navel	سرة	ناووك
N.-string	الحبل السري	ناووك، پەتی ناووك (ناوكە پەتك)
Navicular	زورقي، العظم الزورقي	بەلەمی، بەلەمە ئێسك
Near-point	النقطة القرنية: أقرب نقطة الى العين ترى فيها الأشياء بوضوح	نزيكە پنت: نزيكترين خاڵە لە چاوەوە كە شتی بەڕوونی تێدا ببينێت
Near-sight	الحسر، قصر النظر، قصر البصر	كورتبينی
Near-sightedness	حسير، قصير النظر، مصاب بقصر البصر	كورتبين
Nearthrosis	١- مفصل كاذب ٢- مفصل صناعي	١- جمگە درۆزنە، گەندە جمگە ٢- جمگەی دەسكرد: جمگەيەكە بەبرينسازی دروست كرابێت لەڤەڤ ئێسقانێك
Nebula	١- سحابة – سحابة أو عتومة في القرنية ٢- عتمة البول	١- تانە، تانەی چاو: بۆرە تەنێكی تەنكە لەسەر گلێنەی چاو ٢- لێڵيی ميز: ميز لێڵی
Nebulization	ارذاذ، ذري	پژاندن، پرژاندن
Nebulizer	مذر، مذراة	پرژێن
Necator	نيكيتور: جنس من الديدان الحبلية المعقوفة (الشصية)	نيكێتۆر: تيرەيەكە لە قولاپە كرمی باريك، جۆرە كرمێكی پەتكيی قولاپييە

N.americanus	نيكيتور أمريكي: الدودة الشصية الأمريكية، طفيلي من الحبليات يشبه الأنكستوما لكنه أقصر منه	نیکیتۆره ئەمەریکانی: کرمە قولاپی ئەمەریکانییە، لەکرمی ئەنکیلوستوما دەچێت بەڵام لەو کورت تر و باریک ترە
Neck	عنق، رقبة	مل، گەردن ١- ئەو بەشەی لەش، کە دەکەوێتە نێوان سەروو سنگەوە ٢- شوێنێکی باریک (گوشراو)ی ئەندامێك
N.,Derbyshire = Goiter	رقبة (دري)	ملی (دەربیشایەر)ی: گوێتەر
N.,Madelung		ملی (مادیلۆنگ) پەرشە لیپۆمای مل
N.,Nithdale = Goiter	جدرة	ملی (نیسدێڵی)ی: گوێتەر
N.,Wry = Torticollis	ميلان العنق: ميل العنق في إحدى الجهتين	ملخواری: خوار بوونی مل بەلایەکدا
Necremia	نخرالدم: فقدان حيوية الدم	خوێنپووکانەوە: نەمانی زیندویەتی (Vitality) خوێن
Necro	بادئة تعني العلاقة بالموت أو بميت	پێشگرێکە بەواتای مردن و مردووەوە دەردەخات
Necrobiosis	موات فسيولوجي: الموت الجزئي لجزء من الأجزاء	کارەندامە مردن: بەشە مردنی بەشێکی لەش

Necrology	١- سجل الوفيات ٢- نعي شخص مع ترجمة قصيرة لحياته	١- مردننامه ٢- ژیننامه ولاواندنه‌وه
Necromania	ولع مرضي بالموتى	نیکرۆمانیا: مردووبازی
Necrometer	مقياس الموتى: آلة لقياس اعضاء الميت	مردوپێو: ئامێرێکه بۆ پێوانی ئه‌ندامه‌کانی مردوو
Necrophagous	آكل الجيف	لاشه خۆر، مرداره‌وه بوو خۆر
Necrophilism	اشتهاء الميت: رغبة مرضية في الجثث، الجماع مع جثة ميتة	ده‌رده مردووبازی: ده‌رده ئاره‌زوویه‌کی لاشه‌یه، له‌گه‌ڵ لاشه‌ی مردوو جووتبوون
Necrophoia	رهبة الميت	مردووترسێ: ترسانێکی نه‌خۆش له‌مردن، له لاشه‌ی مردوو ترسان
Necropsy	تشريح الميت فتح الجثة: فحص تشريحي للجثة بعد الوفاة	لاشه شیکاری: لاشه کردنه‌وه، پشکنین و توێکاریی لاشه‌ی مردوان و دڵه
Necrosadism	سادية الموتى: تشويه لغرض اثارة أو اشباع الحس الجنسي	نێکرۆساریتی: که‌له لاکردن و په‌رت کردنی لاشه بۆ هاندان و ته‌خت کردنی ئاره‌زووی ره‌گه‌زی
Necroscopy	فتح الجثة: مرض الجثة وتشريحها بعد الوفاة	پشکنین و لاشه کردنه‌وه: توێکاریی پاش مردن

Necrosis	نخر: موت خلية أو مجموعةذات اتصال بالأنسجة الحية	مردنی خانەیەك یان كۆمەڵە خانەیەكی پەیوەندیدار بە شانە زیندوەكانەوە
N.,Cheesy	نخر تجبني: نخر يصبح فيه النسيج لينا، ناشفا متجبنا (يشبه الجبن)	پەنیرە پووكانەوە، پەنیرە كلۆربوون: كلۆربوونێكە، شانە، نەرم ووشك و پەنیری دەبێت
N.,Dental	النخر السني: تنخر الأسنان	كلۆریی ددان: ددان كلۆربوون
N.,Pressure	نخر الاستلقاء: تنخر ينشأ من عدم كفاية الدم للمنطقة المصابة كما يحصل في قرحة الفراش	كلۆریی بەسەرداكەوتن: پووكانەوەیەكە، لەتەواو خوێن بۆ نەچوونی شوێنە تووشبووەكەوە پەیدادەبێت، وەك لەباری برینی سەر جێگەدا روودەدات
N.,Zenkers	نخر (زنكر): تنكس زنكر للعضلات	كلۆریی زەنكەر: زەنكەرە پووكانەوەی ماسولكەكان
Necrospermia	موات المني: حالة تكون فيها الحي من إما ميتة أو عديمة الحركة	تۆوە مرێ: بارێكە تۆو تێیدا یان مردووە یان ناجوولێت
Necrotic	نخري، تنخر	كلۆری، كلۆربوو
Necrotomy	١- تشريح الميت ٢- خزع الشظية: قطع واستخراج الشظية قطعة ميتة من العظم	١- شیكاری مردوو ٢- برینی تەڵەزم: برین و دەرهێنانی تەڵەزم (پارچە ئێسكێكی

مردوو)

دەرزی: تیـیژە ئامێرێکـە بۆ درووومـان، کـردن وەیـا دەرزی ئــــاژن کـــــردن بەکاردەهێنرێت	أبـرة: آلـة حـادة تـستعمل للخياطـــة أو الـــنخس أو الثقب	Needle
دەرزی ئـــــــەنیوریزم: دەرزییەکی دەسکدارە بـۆ بەســـتنی دەمارەکـــانی خوێن دەبێت	أبـــرة الأنيـــوريزم: أبـــرة ذات يدة، يستعمل لـربط الأوعية الدموية	N.,Aneurysm
دەرزی (بـــــــــابکۆك): دەرزییـــــەکی گـــــەورەی کونـــاو دەرە و تـــەلێکی بـاریکی لـە ناودایـە بـۆ ئـــاوی بڕبـــڕەی پـــشت دەرهێنــــــــــــــــان بەکاردەهێنرێت	أبـــرة (بـــابكوك): أبـــرة كبيرة مثقوبة، في داخلها ســـلك رفيـــع، يـــستعمل لإخـــراج الماء مـن العمـود الفقري	N.,Babcock's
دەرزی (ئێمێـــــــــــت): دەرزییـــــەکی چـــــەوتی دەسکدارە و کونەکەی لە نووکەکەیدایە	أبرة (ايميت)	N.,Emmet's
دەرزی ژێـــــر پێـــــست: دەرزی تیـــژی لوولـــەیی باریکە بـۆ لـەژێر پێست شرینقە لێدان	أبـرة للـزرق تحـت الجلـد أبر دقيقة أنبوبية الشكل وحـــادة الطـــرف للـــزرق تحت الجلد	N.,Hypodermic
دەرزیگـرە: ئامێرێکـە بـۆ گرتنـــی دەرزی لـــەکاتی بـــــەکارهێنانیا بـــــۆ دروونەوە لەبرینسازیدا	مقبض الأبرة	Needle Holder

Needling	تأبير	دەرزی لێدان، دەرزی پیاکردن، دەرزی ئاژنین
Negation	إنكار، رفض، سلبية	نەیی دان پیانەنان، نەویستن
Negative	سلبي: غير ايجابي، غير مجد، يعني الأبتعاد عن الحافز في البايولوجي و يعني الدلالة على عدم وجود أو موجودية كائن جرثومي في الطب	نەرێ، نەیی، ناپەسند، بێسوود، واتە دوور کەوتنەوە لە هاندەر لەزیندەزانیدا و واتە بەلگەی
Negativism	السلبية: نزوع أو ميل مرضي لعمل عكسي ما يفعله معظم الناس أو لما ينصح بعمله	ناپەسندی، نەرێیەتی: حەزێکی نەخۆشییە بۆ کردنی کارێکی پێچەوانەی ئەوەی زۆربەی خەڵك دەیکەن، یان داوای کردنی دەکەن
Negatoscope	منظار الرسوم الشعاعية: جهاز لعرض الرسوم الشعاعية السلبية	جامبین، نێگا تۆسکۆپ: تیشکە وێنە بین، ئامێرێکە بۆ پیشاندانی جامی تیشکەوێنە
Negri Bodies	اجسام (نغري): اجسام تشاهد في الخلايا العصبية للمصابين بالكلب	تەنەکانی (نێگری): لەو دەرمانخانانە دەبینرێن کە دووچاری هاری بوون
Neisseria	نيسريا: من أنواع المكورات المزدوجة تتميز بأنها تشبه حبات البن المتقابلة بأوجهها	نیسەریا: جۆرێکە لە خڕۆکە دوانییەکان بە لە دەنکە قاوەچوون دەناسرێنەوە بە

	المسطحة	مــــــــــەرجێك ڕووە بانەكانیان بەرامبەرین
N. catarrhalis	نيسريا نزلوية	نیسەریای هەڵامەت
N.gonrrhoeae	نيسريا السيلان العامل المسبب للسيلان في الأنسان ولايتواجد في الحيوانات	نیسەریای سووزەنەك: هۆكاری سووزەنكە لە مرۆڤدا لە گیانەوەردا نییە
N.meningitides	نيسريا ذات السحايا العامل المسبب لذات السحايا الوبائية في الأنسان	نیسەریای پەردە سووتانەوەی مێشك كە هۆكاری درمە پەردە سووتانەوەی مێشكە لە مرۆڤدا
Neisserosis=gonorrhea	السيلان	سووزەنەك
Nekro- see Necro	بادئة تعني العلاقة بالميت أو الموت	پێشگرێكە بەواتای مردوو یان مردن
Nelatons Catheter	قثطرة (نيلاتون): قثطرة مطاطية لدنه	كاتێتەری (نێلاتۆن): كاتێتەرێكی لاستیكی نەرمە
N.'s Dislocation	خلع (نيلاتون)	لەجێچوون (نێلاتۆن): بەرەو ژوور لەجێچوونی قاپی (قولی) پێیە
N.'s Fold	ثنية (نيلاتون)	قەدی (نێلاتۆن): قەدێكی پانە و پانی چڵمنە لۆخی راستە ریخۆڵەیە لەناستی بەیەك گەیشتنی سێیەكە بەشی ناوەند و

خـــوارەوەی واتـــا ١٠ — ١١سم لەژوور كۆمەن

نێم: (ئەندازەی خۆراكی شـــيره)، ئەوەنـــــدەی خۆراكە بـەهای گرامێك شیری دایكە، هـەزارنێم، دەكاتە ٦٦٠ گەرمۆكە	نـــيم: (وحـــدة الحليـــب الغذائية): وحدة غذائيـة تعـادل القيمـة الغذائيـة لغـرام واحـد مـن حليـب الثـدي (الأم): الـف نـيم يـــساوي ٦٦٠ وحـــدة حرارية	Nem
كرمـــه دەزوويیـــەكان، دەزووە كرمەكان: لقێكی كرمـــــه خـــــڕو دەزوولەیيـــــــەكان و ئەنكلیـستۆما و تریخینـا ومەلاریایە	الديدان الخيطيـة: شـعبة مـــن الديـــدان تحتـــوي الديـــــدان المـــــدورة والخيطيـة والأنكليـستوما والتريخينا والملاريا	Nemathelminthes
دووچـــاریی كرمــــه دەزوولەیی	دواد خيطي	Nemathelminthiasis
پێشگرێكه پەیوەندی بـه دەزووە كـــرم یـــا بـــه دەزووەوە پیشان دەدات	بادئـة تـدل على العلاقـة بـــدودة خيطيـــــة أو بالخيط	Nemato-
میكرۆب	جرثومة	Nematoblast
كرمە دەزوولەیی كوژە	مبيد الخيطيات	Nematocide
نیمـــــاتۆدا: كرمــــــه دەزوولـەیی: پۆلێكـه لـه دەزووە كرمــەكانی یــان خڕەكان و ئەنكلیستۆماو ئەســـكارس و مـــەلاریا دەگرێتەوە	الديدان الخيطيـة: صـنف مـن الديـدان الخيطيـة أو المـــــدورة ويـــــشمل الأنكليستوما والأسـكارس، الملاريا .. الخ	Nematoda

Nematode	خيطية، دودة خيطية	دەزوولەیی، کرمێکی دەزوولەیی
Nematodiasis	داء الحبليات	دووچاری کرمی دەزوولەیی بووبێ، دەردە دەزوولەیی
Nematosis	داء الحبليات	دووچاری کرمی دەزوولەیی بوون، دەردە دەزوولەیی
Nematospermia	حبيات منوية مذنبة: حيا من ذوات ذنب طويل	تۆوی کلکن: تۆوی کلکدرێژ
Nembutal	فيمبوتال اسم تجاري لفينوباربيتال الصوديوم	فیمبیوتاڵ: ناوی بازرگانیی (فینوباربیتاڵی سۆدیۆم)ە
Neo-	بادئة معناها جديد، حديث أو غريب	پێشگرێکە بەواتا نوێ
Neoformation, Neoplasm	نماء خبيث، تشكل جيدي	پیسە گەشە، نوێیە پێکهاتن
Neohymen	غشاء كاذب	گەندە پەردە، پەردە درۆزنە، لۆخە درۆزنە
Neo-insulin	انسولين بروتامين	ئینسولین پرۆتامین
Neolallia, Neolallism	تمتمة مستجدة: استعمال كلمات بدون معنى وضعت حديثا	نیۆلالیا، نیۆلالێتی: ئاخافتنێکە کە زۆر وشەی بێ مانای تازە دانراوی تێدا بەکاردەهێنرێت
Neologism	كلمة مستجدة، كلمة	نیۆلۆجیزم، وشەی

	بدون معنى، كلمة في غير موضعها	نابەجێ: ١- وشەی تازە دانراو (داتاشراو) ٢- وشەی بێ مانا بەدەمی شێتەوە یا نەخۆشی ورێنەکەردا دێت
Neomembrane	غشاء كاذب	گەندە پەردە، پەردە درۆزنە، لۆخە درۆزنە
Neomycin	نيومايسين	نیۆمایسین: مادەیەکی (ئەنتی بلیونێکە) دەردەهێنرێت بەکار دژی میکرۆب و هەندێ کەڕوو
Neon	نيون: غاز غير فعال رمزه Ne يتواجد في الهواء وزنه الذري ٢٠,١٨٣ وعدده الذري ١٠	نیۆن: گازێکی ستە لەهەوادا هەیە، هێماکەی (Ne)ە گەردیلە ژمارەکەی (١٠)یە و کێشی گەردیلەییەکەی (٢٠,١٨٣)یە
Neonatal	وليدي: متعلق بالولادة الحديثة	ساوایی، کۆرپەیی: پەیوەندی تازە زاووە
Neonate	وليد، حديث الولادة	ساوا، کۆرپە: تازە بوو، نەوزاد
Neopathy	علة حديثة: حالة مستحدثة أو اختلاط حديث لمرض في مصاب بمرض	دەردی نوێ، نەخۆشی تازە، یاماکی تازە، بۆ ناساغی نەخۆشێك

Neoplasia	التنشؤ الورمي: تكون الأورام الخبيثة	گرۆپەیدابوون: پەیدابوونی گرۆی پیس
Neoplasm	ورم، نماء خبيث، نمو جديد: أي نماء أو غير طبيعي كورم	نیۆپلازم، پیسە پەنام، نوێگەشە: هەر گەشە کردوویەکی نوێ یان ناناساییە وەك گرۆیەك
Neoplastic	ورمي: ذو علاقة بورم جديد أو مشابه له	گرۆیی: پەیوەندیدار بە گرۆیەکی نوێ یان شتی لەو بابەتەوە
Neoplasty	التصنيع، الترميم الجراحي: تجديد أو ترميم عضو بالجراحة	دروستکاری، پینەوپەڕۆ (چاکسازی) نوژداری (برینسازی)، نوێکردنەوە یان چاکسازیی ئەندامێك بەجوانسازییە برینسازی
Neopenthic	سموح، مهديء	ئازار شکێن، خاوکەرە
Nephelo-	بادئة تدل على العلاقة بالغيوم والتضبب	پێشگرێکە بەواتا هەورە تەم (لێلایی) نیشان دەدات
Nephelometer	مقياس التعكر: جهاز يشبه في التركيب لمقياس الألوان ويستخدم ظاهرة (تيندال) لقياس تركيز المواد العالقة	لێلیپێو: ئامێرێکە لەپێکهاتندا لە بینایيە ڕەنگپێو دەچێت ، دیاردەی تێندالٚ، بۆ پێوانی خەستیشی ماددە گیرساوەکان بەکاردێت
Nephelometry	قياس التعكر: قياس تركيز محلول المواد العالقة بواسطة مقياس	لێلی پێوان: پێوانی خەستی گیراوەی ماددە گیرساوەکانە بەلێلیپێو

	التعكر	
Nephelopia	رؤية معتمة نقص في الرؤية لعتومة القرنية	لێڵبینیّ، لێڵ بینین: بەکزی و لێڵی بینین لەبەر لێڵی گلێنەی چاو
Nephr- see Nephro	سابقة يدل على العلاقة بالكلية	پێشگرێکە بەواتا پەیوەندیدار بە گورچیلەوە
Nephradenoma	ورم غدي كلوي	نەفرەدینۆما: لووگرۆیەکی گورچیلەییە
Nephralgia	الم كلوي	ژانە گورچیلە، گورچیلە ئێشە
Nephrectomy	استئصال الكلية	گورچیلە بڕین
N.,Abdominal, Anteriorn	استئصال الكلية البطني: استئصالها عن طريق البطن	سکە گورچیلە بڕین، گورچیلە بڕین لەزگەوە: بەبرینسازی بڕین و لابردنی گورچیلە لەڕێی سکەوە
N.,Lumbar	استئصال الكلية القطني: استئصالها عن طريق المنطقة القطنية	لە کەلەکەوە گورچیلە بڕین: بەبرینسازی بڕین و لابردنی گورچیلە لە کەلەکەوە
Nephrema	موه الكلية، استسقاء الكلية	ئاوبەندی گورچیلە
Nephria	داء (برابط)، داء الكلية	دەردی (برابت)، دەردە گورچیلە
Nephric	كلوي	گورچیلەیی: پەیوەندی گورچیلە

Nephrism	اكتلاء، دنف كلوي	نەفريزم: دووچاری دەردی گورچيلە، دەردە گورچيلەدار
Nephritic	١- كلوي: ذو علاقة بالكلية ٢- مصاب أو ذو علاقة بألتهاب الكلية ٢- عقار أو علاج ينفع لأمراض الكلية	١- گورچيلەیی: پەيوەنديدار بە گورچيلەوە ٢- دووچاری نەخۆشی گورچيلە، پەيوەندی نەخۆشی گورچيلە ٣- دەرمانێكی بەكەڵك بۆ دەردی گورچيلە
Nephritis	ذات الكلية: التهاب الكلية: مترقية تنكسيه أو تكاثرية نضوب بنسب متفاوته لمادة الكلية (نسيجها الخلالي)	هەوكردنی گورچيلە: هەوكردنێكی گورچيلەی درێژخايەنە، كە دەبێتە هۆی پووكانەوەی گۆشت و بۆرييەكانی ناوی
N.,Acute	ذات الكلية الحادة	تيژە هەوكردنی گورچيلە
N.,Albuminous	ذات الكلية الزلاليه	ئەلبومينە هەوكردنی گورچيلە
N.,chronie	ذات الكلية المزمنة	كۆنە هەوكردنی گورچيلە، دەردە گورچيلەی درێژخايەن
N.,Glomerular	ذات الكلية الكبيبية	كەلێنە دەردی گورچيلە
N.,Interstitial	ذات الكلية الخلالية	دادانە دەردە گورچيلە
N.,Parenchymatous	ذات الكلية الحشوية	ناواخنە دەردە گورچيلە
Nephro-, Nephr-	بادئة تدل على العلاقة بالكلية	پێشگرێكە بەواتا پەيوەندی بەگورچيلەوە

		بوو دەر دەخات
Nephroblastoma,: Wilms' Tumor	ورم (ولز)	نەفرۆبلاستۆما، گورۆی (وێلمز)
Nephrocapsectomy, Nephrocapsulectomy	خزع محفظة الكلية، فض محفظة الكلية	بەرگی گورچیلە دڕین، بڕینی کیفە گورچیلە
Nephropexy	تثبيت الكلية: تثبيت او تعليق عائمة	گورچیلە چەسپاندن: جێگیرکردن یان هەڵواسینی گورچیلەیەکی سەرکەوتە
Nephrotosis	هبوط الكلية	داخزانی گورچیلە
Nephropyelitis	ذات الكلية وحوفها	هەوکردنی (سووتانەوە)ی گورچیلە و گەلەنەکەی
Nephropyelolithotomy	استخراج حصاة الحوض بشق الكلية	بەهەڵدڕین بەرد دەرهێنانی لەگەنەی گورچیلە
Nephropyosis	تقيح الكلية	هەوکردنی (کێم کردن)ی گورچیلە
Nephrorrhagia	نزف الكلية	خوێن لەگورچیلە هاتن
Nephrorrhaphy	رفو الكلية	گورچیلە دروونەوە
Nephrosclerosis	تصلب الكلية	گورچیلە ڕەقێ: ڕەقبوونی گورچیلە وەك لە بەرزە پەستانی خوێندا ڕێك دەکەوێت
Nephrosis	كلاء	دەردە گورچیلە: هەرچی دەردێکی گورچیلە بێت بەتایبەتی ئەو

نەخۆشییانەی کە کار لە لوولەکانی دەکەن و بەئاوساوی و کەمبوونەوەی ئەلبومینی سیرۆمی خوێن دەردەکەون (سیندرۆمی دەردە گورچیلە)

N.,Acute	كلاء حاد	تیژە دەردە گورچیلە
N.,Chronic	كلاء مزمن	کۆنە دەردەی گورچیلە
N.,Lipoid	كلاء شحماني	مێوبەندی گورچیلە
Nephrostomy	فغر الكلية: اصطناع ناسور دائمي من حوض الكلية الى الخارج	تێشاندنی گورچیلە: دروستکردنی کونێکی هەمیشەیی لەمۆزی گورچیلەوە بۆ دەرەوە
Nephrotomy	شق الكلية: عمل شق جراحي في الكلية	گورچیلە درین: درینی گورچیلە بەبرینسازی
Nephrotyphus	الحمى النمشية مع نزف الكلية	ڕەشە گرانەتێ بەخوێن بەربوونی گورچیلەوە
Nephro-ureterectomy	استئصال الكلية والحالب: استئصال الكلية وكل الحالب جراحيا	برینی گورچیلە و میزەڕۆ: برینی گورچیلە و هەموو میزەڕۆ بەبرینسازی
Neroli	زيت زهر الليمون	ڕۆنی گوڵەلیمۆ
Nerval	عصبي: يتعلق بالعصب أو بالأعصاب	پەیوەندی ڕەگ، دەماری: پەیوەندیدار بەدەمارەوە
Nerve	عصب: تركيب يشبه الحبل ينقل السيلة	دەمار، ڕەگ: پارچەیەکی وەك پەت وایە دەمارە

	العصبية من جزء من الجسم الى جزء اخر منه.	شەپۆل لەبەشێکەوە دەبا بۆ بەشێکی تری لەش
	يتألف العصب من غلاف من النسيج الضام يضم حزم من الألياف العصبية يغلف كل حزمة غلافها الخاص بها تفصل الحزم عن بعضها فواصل من النسيج الضام (الرابط)	ڕەگ پێك دێنێت لەبەرگێکی شانەی پێکهێن، کە چەند گورزە دەمار و ڕەگە ڕیشاڵی لەناودایە هەر گورزەیەك لەو گورزانە، بەرگی تایبەتی خۆی بەدەورادێت ئەم گورزانەش بەپەردەیەکی پێکهێنە شانە لەیەکتری جیادەبێتەوە
N,Afferent	العصب الوارد: تحمل الدفة أو السيلة من الأطراف نحو المركز	هێنەرە دەمار: ئەو دەمارەیە کە دەمارە لێشاوی لە پەلەکانەوە بەرەو ناوچەق پێدا تێپەڕدەبێت
N - block	سد العصب: إيقاف عمل العصب أو العصب من العمل بمخدر موضعي	دەمار داخستن: وەستاندنی کاری دەمار یان دەمار بەشوێنە سڕکەرێك
N.- cell	خلية عصبية: خلايا كبيرة منواة ذوات استطالات تتواجد في النسيج العصبي	دەمارە خانە، ڕەگەخانە: خانەی گەورەی ناووکداری لقدارە لە دەمارە شانەدا دەبن
N.- center	مركز عصبي: مجموعة من الخلايا العصبية	دەمارە ناوەند: کۆمەڵێك دەمارەخانەیە

N., Cranial	عصب قحفي: أعصاب تصدر من الدماغ مباشرة وتمر خلال فتحات خاصة بها في القحف	کەللە دەمار: ئەو دەمارانەن کە ڕاستەوخۆ لە مێشك دەردەچن و بەکونی تایبەتیدا لە کەپۆڵ (کەللە سەر) دەردەچن
N., Efferent	عصب صادر: العصب الحامل للسيلة أو الدفعة من المركز نحو الأطراف	دەرچووە دەمار: ئەو دەمارە شەپۆل هەلگرەیەکە دەمارە شەپۆلی پێدا تێ دەپەڕێت لەناوەندەوە بۆ پەلەکان
N. ending	نهاية عصبية: نهاية العصب في المركز أو في الطرف	کۆتایی دەمار، سەری دەمار: سەری دەمار لەناوەند یان لەو سەریەوە (کۆتاییەوە)
N.- grafting	تطعيم العصب	موتوربە کردنی دەمار
N., Impulse	السيلة العصبية: السيلة المارة عبر عصب مثار	دەمارە شەپۆل: ئەو شەپۆلەیە کەبە دەمارێکی هاندراودا وەك تەزوو دەڕوات (تێ دەپەڕێت)
N., Inhibitory	عصب ناه: أي عصب تؤدي أثارته الى ايقاف أو تقليل فعالية عضو	نەهێڵە دەمار: هەر دەمارێك کە هاندرا کاری ئەندامێك سارد و کەم دەکاتەوە و یان دەی وەستێنێت
N., Mixed	عصب مختلط: عصب	تێکەڵە دەمار: دەمارێکی

	متكون من الياف واردة والياف صادرة	ریشاڵی دەرچوو هاتوو (ببەر) پێك هاتبێت
N., Motor	عصب محرك: العصب الذي يتكون من الألياف المحركة على الأكثر	بزوێنە دەمار: ئەودیە کە بەزۆری لە بزوێنە ریشاڵ پێك هاتبێت
N.- Plexus	ضفيرة عصبية: تجمع الأعصاب	دەماری هۆنراوە، پرچە دەمار: کۆمەڵە دەمار، گورزە دەمار
N., Pressor	عصب محرك الأوعية: عصب وارد تخريشه يؤدي الى إشارة المراكز المحركة الوعائية	دەماری بۆری بزوێن: دەرچووە دەمارێکە هاندانی ناوچە بزوێنەکانی دەمارەکان دەخاتە کار
N., Sensory	العصب الحسي هي نفسها العصب الوارد	هەستە دەمار، هەر خۆی، هاتووە دەمارە
N., Spinal	عصب شوكي: عصب من ٢١ زوجا من الأعصاب الصادرة من الحبل الشوكي و يحرك عبر الفقرات خارجا	درکە دەمار، موو ڕەگە دەمار: یەکێکە لەو (٢١) جووتە دەمارانەی لەپەتی بربڕە دەمارێکەوە بەنێوان بربڕەکاندا تێپەر دەبن
N., Sympathetic	العصب الودي، العصب السمپتاوي: عصب من أعصاب الجهاز السمپتاوي الصادر الى الأوعية الدموية والأحشاء	دەماری سمپاتی: دەمارێکە لەسیستەمی (کۆئەندامی) سیمپاتی کە بۆ بۆرییەکانی خوێن هەناو دەچن
N., Trophic	العصب القذائي: عصب يعين على تنظيم	خۆراکە دەمار: ئەو دەمارەیە کە یاریدەی

خۆراك رێكخستن دەدات	التغدية	
رەگـــە دەمـــار كـــەرەوە: دەمـــاری رەگ و بـــۆری فراوانكـــەرە دەمارێكـــە، هەژانـــدنی دەبێتـــە هـۆی فراوانكردنی بۆرییەكانی خوێن	عـصب موسـع العـروق أو الأوعيـة: عـصب أثارتـه توسع الأوعية الدموية	N., Vasodilator
دەمـــارە بـــۆری خـــوێن بزوێنـــــەكان: هـــــەر دەمارێكە كە ببێتە هۆی رێكخـــــستنی قـــــەفی بۆرییـــــەكانی خـــوێن، بـــــەفراوانبوون يـــــان گرژبوون	عـصب محـرك العـروق أو الأوعيـة الى عـصب عمله خـبط اقطـار الأوعيـة ســــواء بالتوســـــع أو التقليص	N., Vasomotor
دەمـــارە دەمـــار: ئـــەو دەمارانـــەن، كـــەخۆراك دەدەن بـــــە بـــــەرگی دەمارەكان	عصب الأعـصاب: أعـصاب صـغيرة تغـذي أغلفـة الأعصاب	Nervi nervorum
رەگـــی دەمـــار: ئـــەو دەمارانـــەن كـــە خـــۆراك دەدەنــــــە ديـــــواری بۆرییەكانی خوێن	عصب العـروق: الأعـصاب الـتي تغـذي جـدران الأوعية الدموية	N.vasorum
١- پەيوەندی رەگ ٢- تەنگـە تيلـە، ناسـان هاندراو	عصبي ١- ذو علاقة بعصب ٢- سهل الاستثارة	Nervous
دەمارە خورپە	صدمة عصبية	N.s bock
دەمارە كۆئەنـدام: دەمـار كۆی هـەموو دەمارەكـانی	الجهـاز العـصبي: أعـصاب الجسم كلها مجتمعة	N. System

		لەش
N. Temperament	مزاج عصبي	تەنگە تیلە سروشت
Nervousness	عصبية: حالة غير مستقرة للأعصاب	تەنگە تیلەیی: بارێکی ناارامیی دەمار
Nervus = nerve	عصب	ڕەگ، دەمار
Nesidiectomy	استئصال الجزر: استئصال جزر (لانكرهانز) في البنكرياس	بڕینی ڕەگ: بڕینی دەماری، بڕینی ئاویگەکان: بڕین و لابردنی ئاویگەکانی (لانگەر هانز) لەپانکریاسدا
Nesidioblastoma	ورم جذعة الجزر، ورم خلايا في البنكرياس	نەسیدیۆ بلاستۆما: کانسەری خانەکانی ئاویگەکانی لانکەرهانز
Nest	عش: تواجد مجموعة حجيرات في موضع لاتتواجد فيه اعتياديا	لانە، هێلانە: پێکەوە بوونی کۆمەڵە خانەیەك لە شوێنێکدا کە بەئاسایی تێیدا هەڵناکەون
N. cell	خلية عصبية	دەمارە خانە
Nestiatria	المعالجة بالجوع، الأستجواع	برسی کردن، بەبرسی کردن چارە کردنی نەخۆشی
Nestotherapy	المعالجة بالجوع، الأستجواع: الأستعمال العلاجي للصوم (الأنقطاع عن الأكل) أو تحديد الغذاء	چارە بەبرسی کردن: نەخواردن، یا لەخواردن دابڕین بەکارهێنان وەك هۆیەکی چارە کردن

Net	شبكة	تۆڕ
N.,Achromatic	الشبكة اللالونية الشبكة التي تتواجد داخل الخلية ولاتصطبغ (لايمكن صبغه)	بێرەنگە تۆڕ: ئەو تۆڕەی لەناو خانەدایە ڕەنگ ناگرێتە خۆی
N.Chromidial	الشبكة الكروماتينية: شبكة كروماتينية داخل بروتوبلازم بعض الخلايا	کرۆماتینەتۆڕ: تۆڕێکی کرۆماتینییە لەناو پرۆتۆپلازمی هەندێ خانەدا
Netted	مشبك	تۆڕ
Nettle	الأنجرة، نبات القريص	ڕوومکی گەزنە
Network	شبكة، تشبك	تۆڕ، بوونە تۆڕ
Neu = neurilemma	غمد العصب	نیوریلێما: کیفی دەمار، کیفی دەمار
Neubauer's Artery	شريان (نو باور)	خوێنبەری (نیو باوەر)
N.'s Ganglion	عقدة (نويباور): العقدة الكبيرة المتكونة من اتحاد العقدة الرقبية السفلية والعقدة الصدرية الأولى	گرێی (نیو باوەر): ئەو گرێ گەورەیەیە، کەلە یەکگرتنی گرێی ملی دامێنی و یەکەم سنگەگرێ پێك دێت
Neurad	صوب المحور العصبي	بەرەو تەوەرەی دەمار
Neuragmia	إنتزاع العصب: أنتزاع عصب من عقدته العصبية	دەمار هەڵپچوڕکاندن: دەرهێنانی دەمارێك لە دەمارە گرێیەکەی
Neural	عصبي: ذو علاقة بالعصب	دەماری: پەیوەندیدار بەدەمارەوە
N. Arch	القوس العصبي: الجزء العلوي المقوس من الفقرة	دەمارە کەوانە: بەشی ژووروی کەوانەیی لە

	القياسة	بڕبڕەی پێوانەییدا
N. Canal	القناة العصبية: القناة النخاعية	ڕەگە کەناڵ، دەمارە ڕێڕەو، مۆخڕەو
N. Crest	عصب العرف	دەماری پۆپنە، پۆپنە دەمار
N, Groove	عصب الحز	کووزە (کەندۆکە) دەمار
N. Spine	عصب الفقرة	بڕبڕە دەمار
Neuralgia	الم العصب، الم عصبي	ژانە دەمار، نیوراڵجیا: دەمار ئێشە، دەمارە ئێشێ
Neuralgic	متعلق بالألم العصبي	دەمار ئێشەیی: پەیوەندیی ژانی ڕەگ، پەیوەندیی نیوراڵجیا
Neuraesthenia	وهن العصب، نيوراسيتا	دەمارە کزێ، نیوراستینا
Neurastheniac	واهن العصب، شخص مصاب بالنوراسينيا	دەمارکز: کەسێکی دووچاری نیوراستینیا بوو
Neurasthenic	نوراستيني، متعلق بوهن العصب	نیوراستینی: پەیوەندی نیوراستینیا
Neuraxis	محور الحبل الشوكي ١- المحور الدماغي الشوكي ٢- محور عصبي	تەوەری دڕکە پەتك ١- تەوەری مێشك موو ڕەگە ٢- دەمارە تەوەری
Neuraxon	محور العصب، محور عصبي	دەمارە تەوەر، دەمارە تەوەری
Neure	عصبة، وحدة عصبية خلية عصبية مع كل استطالاتها	دەمارێك، دانەیەکی دەماری، نیور: ڕەگەخانە،

		دەمارەخانەیەک لەگەڵ لق و پۆپەکانیدا
Neurectomy	قطع عصب او استئصاله	دەمار بڕین: بڕینی هەندێکی دەمارێک، یان هەمووی
N.,Gastric = Vagotomy	قطع عصب المعدة، قطع التائه	بڕینی دەماری گەدە، چەواشە بڕین
Neurectopia, Neurectopy	عصب هاجر: انتقال عصب، بوضع غير اعتيادي لعصب	ڕەومندە دەمار: هەڵکەوتنی دەمارێک لەشوێنێکی نائاساییدا
Neurenteric	عصبي معوي	نیورانتەری، دەماری ڕیخۆڵەیی
Neuriatry	معالجة الأمراض العصبية	نیوریاتری: چارەکردنی دەردە دەمار
Neurilemma	غشاء العصب، غمد العصب	بەرگە دەمار، کیفی دەمار
Neurilemmoma	ورم ع-غشاء الأعصاب ورم غمد الأعصاب، ورم عصبي غمدي	نیوریلێمۆما، شوانۆما: ئاوسانی بەرگە دەمار، ئاوسانی کیفە دەمار
Neurine	بتوماين سام	نیورین، ژەهرە بیتومین
Neurinoma	ورم عصبي غمدي، ورم ليفي عصبي نوع خاص من الورم الليفي للأعصاب نشأ من غشاء شوان	نیورینۆما، ئاوسانی دەمار و کیف، ئاوسانی ڕیشاڵ و دەمار: جۆرە ئاوسانێکی تایبەتی ڕیشاڵ و دەمارە
N., Malignant	ورم عصبي خبيث ورم عصبي يحتوي على عناصر خبيثة	پیسە نیورینۆما: دەمار ئاوسانێکە، کە هێمانەی پیسی تێدابێ

Neurite	محور العصب، محور عصبي	دەمارە تەوەر، تەوەری دەماری
Neuritic	عصبي الالتهاب: ذو علاقة بذات العصب متعلق بألتهاب العصب	دەمارە هەوکردن: پەیوەندی نوریت: هەورکردنی دەمار
Neuritis	ذات العصب: التهاب عصبي	دەمارە هەوێ، نووریت
N., Adventitial	ذات غمد العصب، التهاب الذي يصيب غمد العصب	هەوکردنی کیفە دەمار: هەوکردنی بەرگە دەمار
N., Alcoholic	ذات العصب الكحولية التهاب العصب المسبب لأدمان تعاطي الكحول	کهوولە هەوکردنی دەمار: هەوکردنی ئەو دەمارەی دەبێتە هۆی خوو پێوە گرتنی کهوول خواردنەوە
N., Ascending	ذات العصب الصاعدة الألتهاب العصبي الذي يتقدم من المحيط نحو المركز	بەرەو ژوور هەوکردنی دەمار: هەوکردنی دەماری بەرەو ژوور تەشەنە کردوو
N., Descending	ذات العصب النازلة الألتهاب الذي يتقدم من الدماغ أو الحبل الشوكي نحو المحيط	(لەپەلەکانەوە بۆ ناوەند) بەرەو خوار دەمار هەوکردن: هەوکردنی دەمار بەرەو خوار لە ناوەندەوە بۆ پەلەکان تەشەنە دەکات
N., Diabetic	ذات العصب السكرية: الألتهاب العصب المتزامن لداء السكر	شەکرە دەمار هەوکردن: ئەو هەوکردنەیە کە دەمارەکەی هاوەڵی شەکری دەبێت

N., Facial = Bell' palsy	التهاب العصب الوجهي: الشلل المحيطي للعصب الوجهي شلل (بيل)	هەوكردنی ڕووە دەمار: شەپلەی ڕووە دەمار: شەپلەی (بێڵ)
N., Optic	ذات العصب البصرية، التهاب العصب البصري	هەوكردنی چاوە دەمار: هەوكردنی دەماری چاو
N., Peripheral	ذات العصب المحيطي، التهاب عصب محيطي	هەوكردنی پەلە دەمار
N., Radicular	التهاب الجذر	هەوكردنی ڕیشە دەمار
N., Retrobulbar	التهاب عصب خلف المقلة: التهاب العصب البصري في قسمه الواقع خلف المقلة	هەوكردنی دەماری پشت گلێنە: هەوكردنی دەماری بینین لەو بەشەیدا كە دەكەوێتە پشت گلێنەوە
N., Sciatic	عرق النساء	هەوكردنی سیيا تيك: هەوكردنی شادەماری ڕان، ڕان ئێشە، كەژۆك
N., Sympathetic	التهاب العصب الودي أو السمبثاوي	هەوكردنی سیمپاتە دەمار
N., Toxic	ذات العصب السمية: ذلك الذي ينشأ من أحد السموم	ژارە هەوكردنی دەمار: بەهۆی ژەهرێكەوە، تووشی مرۆڤ دەبێت
Neuro- Neur	بادئة تدل على العلاقة بعصب أو مجموعة أعصاب أو الجهاز العصبي	پێشگرێكە بەواتای دەمار، یان چەند دەمارێك، یان دەمارە كۆئەندام دەگەیێنێت
Neuroanatomy	تشريح الجهاز العصبي	نیورۆ ئەناتۆمی: توێكاری دەمارە كۆئەندام

دەرد یان نەخۆشییەکی جمگەیی دەماری: هەر نەخۆشییەکە، کەتووشی پێکهاتە جمگەییەکان ببێت و نەخۆشییەکی کۆئەندامی ناوەندیی دەمار وەك نەخۆشیی (شارکۆ)	علة أو داء مفصلي عصبي: أي مرض يصيب التراكيب المفصلية والمترافق بمرض الجهاز العصبي المركزي كمرض (شاركو)	Neuroartheropathy
دەمارە دەنکۆڵە، دەمار ژێنەوە	حبيبة العصب، محيية العصب	Neurobion
دەمارە قەد، نیورۆبلاست: ئەو خانەیەی دەماری لێ پەیدا دەبێت	سلف العصبية: الخلية التي تتكون منها الأعصاب	Neuroblast
نیورۆ بلاستۆما، دەردە دەمارە قەد: گرۆیەکی پیسی کۆئەندامی دەمارە، زۆربەی لەدەمارە قەد پێك دێت	ورم ساق العصبة: ورم خبيث للجهاز العصبي يتكون أغلبه من	Neuroblastoma
سیمپاتە نیورۆ بلاستۆما، سیمپاتە دەردە دەمارە قەد: ئاوسانی دەمارە خانەی بنەچە سیمبە تاوییە لەسەرگورچیلەدا	ورم سلف العصبية السمبثاوي، ورم خلايا عصبية سمبثاوية (المنشأ) متوضع في الكظرين	N. sypathicum
دەمار و دڵی: پەیوەندی بەکۆئەندامی دەماری دڵی، یا دەمارەکانی دڵ	عصبي قلبي: ذو علاقة بالجهاز العصبي والقلب	Neurocardiac

Neurochorioretinitis	التهاب العصب البصري المشيمية والشبكية	هەوكردنی دەماری بینین و کۆرۆید و تۆڕی چاو
Neurochoroiditis	التهاب المشيمية والأعصاب الهدبية	هەوكردنی (ئاوەڵ کۆرۆید) و برژۆڵە دەمارەکان
Neurocirculatory	عصبي دوراني: ذو علاقة بجهازي الدوران والعصبي	دەماری خولاوەیی: پەیوەندیدارە بە هەردوو کۆئەندامی خولانەوەی خوێن و دەمارەوە
Neurocranial	عصبي قحفي	دەماری کاپۆڵی: پەیوەندیی نیورۆ کرانیۆم
Neurocutaneous	عصبي جلدي: ذو علاقة بالأعصاب الجلدية	دەمار و پێستی: پەیوەندی دەمار و پێست
Neurocyte	خلية عصبية: خلية عصبية من أي نوع كانت	دەمارە خانە: نیورۆسایت: بە هەر جۆرە دەمارە خانەیەك دەڵێن
Neurocytoma	ورم الخلية العصبية	نیورۆ سایتۆما، دەردە دەمارە خانە
Neuroderm	الأدمة العصبية	نیورۆدەرم: ژێر پێستە دەمار
Neurodermatitis	ذات الجلد العصبية: التهاب عصبي للجلد والمترافق بحكة شديدة	دەمارە هەوكردنی پێست: هەوكردنێكی پێستی دەمارییە

		بەخرۆشێكی زۆرەوە
Neurodocitis	التهاب جذور الأعصاب الناشئ عن ضغط القناة العظمية التي تمر فيها	نیورۆدۆسیت: ئەو هەوكردنی ڕەگە دەمارانەیە، كەلە گوشاری جۆگەكانی ئێسكەوە پەیدادەبێ
Neurodynia	الم العصب، الم عصبي	دەمارە ئێشە، ڕەگە ئێشە
Neuroepithelioma	ورم الخلية العصبية	نیورۆ ئەپیتلیۆما: نیورۆ سایتۆما
Neurofibroma	ورم ليفي عصبي ورم ليفي عصبي	نیورۆ فایبرۆما: دەردێكی ڕیشاڵی دەمارییە
Neurofibromatosis	أورام ليفي عصبي: داء الأورام الليفية العصبية	دەردە نیورۆ فایبرۆما: دەردی ڕیشاڵ و دەمارە ئاوسێ
Neuroganglion	عقدة عصبية	دەمارە گرێ
Neurogenesis	تكون العصبية: نشوء وتكون النسيج العصبي	دەمار پەیدابوون: پەیدابوون و دروستبوونی دەمارە شانە
Neurogenous	عصبي المنشأ	ڕەگزا، بنەچە دەماری
Neuroglia	اللحمة العصبية، غراء عصبي، نيوروغلية: التكوين السائد للنسيج العصبي ويتكون من مشبك دقيق من الأنسجة الناشئة من عناصر اكتودرمية متطورة يتميز بوجود خلايا	نیورۆ گلیا، دەمارە رایەڵ: پەیدابوونی پاڵپشتی دەمارە شانەیە، لەتۆڕێكی وردی ئەو شانانەی لەهێمانە ئەكتۆدێرمییە گەشە كردووەكان پێك دێت كە بەبوونی خانەی چڵ و

	ذوات استطالات مميزة تعرف بخلايا الغراء العصبي	چێودار جیادەکرێتەوە پێیان دەڵێن خانەکانی دەمارە سرێش
Neuroglial,	متعلق بالغراء العصبي، ذو علاقة بالنيور غليا	پەیوەندی نیورۆ گلیا
Neuroglioma	ورم الغراء العصبي	نیورۆ گلیۆما، دەردە دەمارە سرێش
Neurogliomatosis	ورام الغراء العصبي	دەردە نیورۆ گلیۆما، دەردە دەمارە سرێش
Neurogliosis	ورام الغراء العصبي	دەردە نیورۆ گلیۆما، دەردە دەمارە سرێش
Neuroid	شبيه العصب	دەماراسا، دەماری
Neurolemma	غشاء العصب	بەرگی دەمار، کێلانی دەمار
Neurolipomatosis dolorosa	التشحم المؤلم : التشحم العصبي المؤلم	قەڵەویی ژاندار: جۆرە قەڵەوییەکی دەماریی بەژانە
Neurologist	طبيب الأعصاب: إختصاصي خبير في علم الأعصاب أو في معالجة أمراض الجملة العصبية	پزیشکی دەمار، دەمار پسپۆڕ، پزیشکێکی پسپۆڕ لە دەمارزانی و چارەسەری دەردە دەمار
Neurology	علم الأعصاب: فرع من فروع الطب يعني بالجملة العصبية في الطبيعة من المرض	دەمارزانی: زانستی دەمار لقێکی پزیشکیە لەدەمارە کۆنەندام (سیستەم) دەکات لەساغی و لەنەخۆشیدا
Neurolysis	١- فصل (كسر) الأتصاقات العصبية	١- لێک هەڵپچڕینی دەمارە پێکەوە

	جراحا	نووساوەکان
	٢- رفع التوتر الواقع على عصب نتيجه	٢- دەمار خاوبوونەوە
	٣- استنفاذ الطاقة العصبية	٣- دەمار داڕزان
	٤- تدن أو تلاشي النسيج العصبي	٤- گزبوون و نەمانی دەمارە شانە
Neuroma	ورم عصبي: ورم متكون غالبا من الخلايا العصبية والألياف العصبية	دەردە دەمار، نیوروٚما: ئاوسانێکە بەزۆری لەخانە و ریشاڵە دەمارییەکان پێك دێت
N., Amputation	بتر الورم العصبي	بڕینی دەمار، کۆتەرە نیوروٚما
N., cutis	ورم عصبي جلدي: ورم عصبي متوضع في الجلد	نیوروٚمای پێست، پێستە دەردە دەمار، نیوروٚمایە لەناو پێستدا پەیدا دەبێت
N., Cystic	ورم عصبي تكيس: ورم عصبي كاذب أو الذي اصبح متكيسا	دەمارە ئاوسێی کیسکردوو: دەمارە ئاوسێ گەندە، یان کیسکردوو
N., False	ورم عصبي كاذب: الورم الذي ليس موجودا في تركيبة عصب حقيقي	نیوروٚما درۆزنە: ئەو نیوروٚمایەی کە دەماری راستەقینەی تێدانییە
N., Ganglionated	ورم عصبي معقد: ورم عصبي متكون من خلايا عصبية	نیوروٚمای گرێ گرێ: ئەو نیوروٚمایەیە کەلە دەمارەخانە پێك هاتبێ
N., +Plexiform	ورم عصبي ضفيري: ورم	پرچە (هۆنراوە)

	عصبي متكون من جذوع عصبية ملتوية	نيورۆمـــا: نيورۆمـــايی قەفـە ڕەگـی (دەمـاری) تێك ئاڵاوە
Neuromatous	متعلق أو مصاب بالأورام العصبية	نيورۆمايی
Neuromechanism	الألية العصبية: تكوين وتنظيم الجهازي العصبي بالنسبة للوظيفة	ڕەگە ميكانيزم، دەمارە ڕێباز: پەيـدابون و ڕێكخستنی فرمـانی دەمارە كۆئەندام
Neuromuscular	عصبي عضلي: ذو علاقة بالأعصاب والعضلات	ڕەگە ماسولكەيی، دەمارە ماسولكەيی: پەيوەنـدی ڕەگ و ماسولكە
Neuron = Neurone	وحدة عصبية، عصبية خلية عصبية مع استطالاتها وتفرعاتها معتبرة كوحدة إنشائية (تركيبية) العصبي ٢- المحور العصبي ١- المحور المخي الشوكي	نيـورۆن، ڕەگەوانـە: بريتييـە لـە دەمارەخانەيەك بەخۆی و لق و كۆتاييەكانيەوە، وەك بەشە پێكهاتنێكی دەمارە كۆئەندام ٢- دەمارە تەوەر ٣- مۆخە تەوەر
Neuroparalysis	شلل عصبي: الشلل الناشئ من مرض عصب أو عدة أعصاب	ڕەگە شەپلە، دەمارە ئيفليجی: ئەو شەلەلەی لەبەر نەخۆشی دەمار يان چەند دەمارێك مرۆڤ توشی دەبێت
Neuropath	مستعصب: شخص ذو ميل وراثي للأصابة بالعصاب	دەمارۆك، نيورۆپاث: كەسێكە بە بنەچە تووشی دەردە دەمار

ببێت

نیورۆماتیا: دەردە دەمار	عصبية	Neuropathy
شەکرە نیورۆپاتیا: نەخۆشی ڕیشەکانی پێشتەوەی دەمارەکان و کۆڵەکانی پشتەوەی پەتی بڕبڕەیە لەشەکرییەوە پەیدا دەبێت	علة عصبية سكرية	N., Diabetic
نیورۆفیسیۆلوجی: فسیولوجی ڕەگە سیستەم، دەمارە کارەندامزانی: زانستی ئەندامەکانی دەمارە کۆئەندام	علم الوظائف العصبي: علم وظائف اعضاء الجهاز العصبي	Neurophysiology
دەمار سازی (ڕەگ سازی): برینکاریی دەمارسازی	تقويم الأعصاب: إجراء الجراحة التقويمية على العصب أو الأعصاب	Neuropiaty
ڕەگە ڕادیۆلۆجی، دەمارە تیشکزانی	علم الاشعاع العصبي	Neuroradiology
ڕەگ دروونەوە؛ دەمار دروونەوە	رفو الأعصاب	Neurorrhaphy
نیورۆسارکۆما، دەمارە سارکۆما	ساركوما عصبية	Neurosarcoma
دەمارە شێوان، دەمارە پشێوی	تشوش عصبي	Neuroses, Plural of Neurosis
دەمارە پشێوی: دەمارە تێکچوونێکی فرمانییە	عصاب: اضطراب عصبي وظيفي	Neurosis

N., Anxiety	عصاب القلق: عصاب يتميز بخوف مرضي لامبرر له	پەشۆکانە دەمارە پشێوی: دەمارە پشێوییەکە، ترشێکی بێ پاساوی لەگەڵدابێ
N., Occupation., Craft	عصاب المهنة: وينشأ بسبب مهنة المصاب به	پیشە دەمارە پشێوی: بەهۆی پیشەی ئەوەی تووشی بووە، پەیدادەبێت
N., Sexual	عصاب جنسي عصاب الوظيفة الجنسية	پیشە دەمارە پشێویی رەگەزی
N., Tramatic	عصاب رضي: عصاب تنشأ من أذى يتعرض له المصاب	تێکشکانە دەمارە پشێوی: دەمارە پشێوییەکە لەئازار پێگەیشتنی دەردەدار پەیدادەبێت
Neurospasm	تشنج عصبي: تشنج عصبي لعضلة	دەمارە کرژێ: دەمارە جەمامبوونی ماسولکەیەك
Neurostatus	الحالة العصبية: حالة أو وضعية الأعراض العصبية في مصاب	هەڵچوون و توورە بوون: بار یان دۆخی نیشانەکانی هەڵچوون لە دەردەداردا
Neurosthenic	القوة العصبية، قوة وتهيج عصبي شديدين	تینی هەڵچوون: هێزوهەژینی دەماریی توندن
Neurosurgeon	جراح اعصاب طبيب إختصاصي بالجراحة العصبية	دەمارە برینکار: پزیشکی پسپۆری دەمارە برینکاری

Neurosurgery	الجراحة العصبية: جراحة الجهاز العصبي	دەمارە (ڕەگە) برینسازی: برینسازیی دەمار (ڕەگە) کۆئەندام
Neurosuture	رفو الأعصاب، خياطة الأعصاب	دەمار دروونەوە، ڕەگ دروونەوە
Neurosyphilis	سفلسي عصبي، زهري الجهاز العصبي: سفلسي الجهاز العصبي المركزي	دەمارە فەرەنگی، ڕەگ سفلسی: سفلسی ڕەگ کۆئەندام فەرەنگیی دەمارە کۆئەندام
Neurotabes	التابس العصبي: التهاب الأعصاب المحيطية المتعدد مع أعراض تشبه اعراض الأتاكسيا الحركية	دەمارە شەپلە، ڕەگە تابس: هەوکردنی دەمارەکانی دەوروپشت لەگەڵ نیشانەکانی شەپلەی جووڵەیی
Neurotension	شد العصب	دەمارە کرژی
Neurotherapy	معالجة الأضطرابات العصبية	نیوروٚ پیراپی: چارەکردنی ڕەگە دەرد، چارەسەری دەمارە پشێوی
Neurotic	عصابي: مصاب بالعصاب او متعلق بالعصاب أو كائن فيها	دەمارە پشێویداری
Neuroticism	تنبه عصبي: حالة من الفعالية العصبية المشددة أو المنحرفة	دەمارە وریابوونەوە: بارێکی چالاکیی دەمارییە
Neurotization	تجدد العصب ١- تجدد عصب بعد قطعه	دەمارە نوێبوونەوە: ١- نوێبوونەوەی دەمار پاش برینی

٢- چاندن یان متوربه کردنی دهمار لهماسولکهیهکی شهپله لێداودا	٢- عملية غرس أو تطعيم عصب في عضلة مشلولة	
دهمار پزیشکی گوێ: لقێکی پزیشکیی گوێیه، بایهخ بهگوێی ناوهکی و پهیوهندییه دهمارییهکانی له ناوکهلله سهردا دهدات	طب الأذن العصبي: فرع من طب الاذن، يعني بالأذن الداخلية واتصالاتها العصبية داخل القحف	Neurotology
دهمار برین، ڕهگ برین	قطع العصب	Neurotomy
دهمار درێژکردن، دهمار کشاندن	اطالة العصب، مط العصب	Neurotony
ژاری ڕهگ، بۆ دهمار ژههرین	سام للعصب	Neurotoxic
دهماره ژههر، گهژدار: ماددهیهکی ژاره بۆ دهماره شانه	سم عصبي: مادة سامة أو تالفة للنسيج العصبي	Neurotoxin
دهماره خۆراکپێدان	التغذية العصبية	Neurotrophy
دهماره خۆراکپێدانی: پێوهندیدار بهدهماره خۆراکپێدان، که پشت به کاریگهریی دهماره خۆراکپێدان دهبهستێ	متعلق بالتغذية العصبية، يعتمد على التأثير الاغتذائي للأعصاب	Neurotrophic
دهماره ڕووتێکردن: ١- ئارهزووی تایبهت یان هۆگریی تایبهت بۆ دهماره شانه	الانتحاء العصبي: ١- ميل خاص أو ألفة خاصة للنسيج العصبي ٢- تأثير لنفوذ غير معلوم	Neurovascular

	يعمل على إجتذاب الألياف العصبية	٢- كاريگەرییەکی نادیارە دەمارە ڕیشاڵەکان ڕادەکێشێت
Neurovirus	فايروس عصب	نیوروٚ ڤایروٚس: ڤایروٚسی دەمار
Neutral	متعادل: ليس حامضيا ولا قاعديا، محايد	هاوکێش: نەترش و نەتفت، بێلایەن
Neutrality	التعادل، الحياد	هاوکێشی، بێلایەنی
Neutralize	يعادل	هاوکێش دەکات
Neutrocyte	خلية متعادلة	خانەی هاوکێش
Neutrocytopenia	نقص المتعادلات	هاوکێشی کەمێ
Neutrocytosis = Neutrophilia	تكثر المتعادلات	هاوکێشی زۆرێ
Neutron	النيوترون: دقيقة متعادلة كهربائيا دقائق المادة تتواجد مع الثروتونات معا في ذرات كل العناصر عدا ذرة نظير الهيدروجين	نیوترۆن: وردیلەیەکی بێبارگەیە (کارەبا هاوکێشە) لەگەڵ پرۆتۆندا لەناوکی گەردیلەی هەموو توخمەکاندا هەیە، هاوتای هایدرۆجینی سووک نەبێت
Neutropenia	نقص المتعادلات	هاوکێشی کەمێ
N.,Idiopathic, Malignant N. = Agranulocytosis	نقص المتعادلات الخبيث	پیسە هاوکێشی کەمێ
Neutrophil	محبة الاعتدال: مستعدلة، يمكن صبغها بالأصباغ المتعادلة، خلية	هاوکێشخواز: فرۆکە سپیکەیەکە، بەڕەنگە هاوکێشیخوازەکان ڕەنگ

	أو كرية بيضاء يمكن صبغها بالأصباغ المتعادلة	دەکرێت
Neutrophilia	تكثر المتعادلات: ازدياد عدد الكريات البيض المستعدلة	هاوكێشخواز زۆرێ: زۆربوونی ئەو خڕۆكە سپیكانەی كە بە ڕەنگە هاوكێشیخوازەكان ڕەنگ دەگرن
Nevi Plural of Nevus	وحمات جمع وحمة: علامة خلقية على الجسد	پەڵە: نیشانەیەكی زگماكییە بەلەشەوە
Nevocarcinoma	سرطان الوهمة	نیڤو كارسینۆما: شێرپەنجەی پەڵە
Nevus	وحمة، شامة، خال علامة خلقية على الجسد	نیشانە، خاڵ: یان نیشانەیەكی زگماك بەلەشەوە
N., Araneus	وحمة أو شامة عنكبوتية	نیشناەی جاڵی لۆكەیی
N., Cutaneous	وحمة جلدية، خال، شامة	نیشانە، خاڵ
N., flammeus	وحمة أموية	نیشانەی دایكزا
N. maternus	وحمة ولادية	نیشانەی دایكزا، نیشانەی زگماك
Newborn	وليد	كۆرپە ١- تازە لەدایك بوو، تازە زاو ٢- منداڵێكی تازە لەدایك بوو
Newton's Color Rings	حلقات (نيوتن) اللونية:	بازنە ڕەنگاو ڕەنگەكانی

	الحلقات الملونة التي تشاهد على الأغشية الرقيقة كفعاقة صابون.. الخ وتنشأ من تداخل لوني	(نیوتن) ئەو بازنە رەنگاو رەنگانەیە کەلە سەر رووی لۆخە تەنکەکان دەبینرێن وەك لەسەر بڵقی سابوون.. هتد لەپێکاچوونی شەپۆلی رەنگ پەیدادەبێت
Niacin = Nicotinic Acid	نياسين، حامض النيكوتينيك	نیاسین، ترشی نیکۆتینیك
Nickel	نيكل	نیکڵ: کانزایەکی سپی زیوییە هێماکەی Ni یە گەردیلە ژمارەکەی ٢٨ کێشی گەردیلەییەکەی ٥٨،٦٩ یە
Nicol's Prism	موشور (منشور) (نيكول)	پوازکی نیکۆڵ
Nicotinamide	نيكوتيناميد:أميد حامض النيكوثينيك، تتكون في جسم الرجل عادة، قلة هذه المادة، تسبب إصابة الرجل بالبلاغرا	نیکۆتیناماید: ئامایدی ترشی نیکۆتینیك لە لەشی پیاودا هەڵدەکەوێت بەئاسایی، کەمی ئەم مادەیە پیاو دووچاری پەلا گرا دەکات
Nicotine $C_{10}H_{14}N_2$	نيكوتين مادة سامة في التبغ	نیکۆتین، ئەلکالۆیدێکی ژەهری توتنە
Nicotinism	التسمم بالنيكوتين	نیکۆتینیزم: بەنیکۆتین ژاراویبوون

Nictation, Nictitation	الرف	تروكاندن
Nidation	انغراس	تێچەقین
Nidus	بــؤرة، عــش: نقطــة أنطلاق مرضية أو بؤرة مرض	لانە: شوێنی پەیدابونی نەخۆشی، هێلانە
N.hirundinus	عـش الخطـاف حفـرة في المخيخ	هێلانــــە پەرەســـێلکە: چاڵێکە لە مێشکۆلەدا
Night- blindness	العــشي: العمـــى أو ســوء البصر في الليل	شەوکوێری: بەشەو باش نەبینین
Nightmare	كـابوس، جثـام: مـضايقة ورعب شديد أثناء النوم	دێومزمــــە، مۆتەکـــــە: پەستی و ترسێکی زۆرە لەخەودا
Night-terrors	كابوس، جثام	دێومزمە، مۆتەکە
Nigra	أسود	ڕەش
Nigricans	سود، مائل الى السواد	ڕەشباو
Nigrities	سواد، إسوداد	ڕەش، ڕەشبوون
N.linguae	اللسان الأسود	زمانە ڕەشە
Nihilism	العدميـة: تـوهم مرضـي يعتقـد المـصاب بـه بـأن الأشياء لم يعد لها وجود	نیهلیزم، نەبوونگەری
Ninth Nerve	العـصب التاسـع: العـصب اللساني البلعومي	ڕەگــی نۆهــەم، نۆیــەم دەمــار: ڕەگــی زمــان و گەروو
Niphablesia	عمى الثلج	بــەفرە کــوێری، کــوێری بەفر
Nipple	حلمة	گوێ مەمك، مەمیلە
N.-line	الخــط الحلمــي: الخــط العمودي المار عبر الحلمة	گــوێ مەمکــە هێــڵ: ئــەو هێڵە ستوونییەیە کەبە

		گوێ مەمکدا تێ دەپەڕێت
Nirvanin, Nirvanol	نیرفانین، نیرفانول: مخدر اقل سمية من الكوكائين	نێرڤانین، نیرڤانۆڵ: بێهۆشداروویەکی لەکۆکائین کەمتر ژەهرە
Nisbet's Chancre	قرحة (نسبت): خراجات عقدية يصاب القضيب بها نتيجة التهاب الأوعية اللمفاوية الماء الناشئ من القرحة	هەوی (شانکەری) نیسبەت: دوای دووچاری نەرمە شانکەر بوون لەچووکدا لە ئەنجامی تیژە هەوکردنی لیمفە دەمارەکان دوومەڵی گرێ گرێ لەچووکدا پەیدادەبێت
Nissl's Bodies	جسميات (نسل): اجسام حبيبيه زلالية تكون بالأصباغ القاعدية تشكل مادة الشبيكة (النسيج الشبكي) لبروتوبلازم نواة الخلايا العصبية وتسمى كذلك (chromophil corpuscles)	تەنۆکەکانی (نیسل): تەنۆکەی پرۆتینیی دەنکۆڵەیین، بە بۆیە تفتەکان ڕەنگ دەکرێن و تۆژە ماددە (تۆڕەشانە)ی پرۆتۆپلازمی ناوکی دەمارەخانەکان پێک دێنن
N.'s Degeneration	تكسل (نسل): ضمور الخلية العصبية (نيورون) عندما تتوقف عن العمل	پووکانەوەی (نێسڵ): پووکانەوەی دەمارەخانە (نیورۆن)ە، کاتێك لەکار دەکەوێت
Nisus	جهد، نشاط: تقلص	ئەرك، کۆشش:

	الحجـــــاب الحـــــاجز والعـــضلات الأخـــرى البطنية للإخراج (طرح) خارجا	گرژبـوونی ناوپەنـچك و سكە ماسولكەكانی تـرە، بـۆ پیـــسایی فرێدانـــە دەردوە
Nit	صوابة بيضة القمل	رِشـك: (گـەرای) هێلكـەی ئەسپێ
Niter, KNO3	ملــح البـــارود، نـــترات البوتاس	نیتراتـی پۆتـاس، خـوێی باروت
Nitrite	نيترايــت: أي مــن امــلاح حامض النترون	نیترایت: هـەر خوێیـەكی ترشی نیترۆزە
Nitrogen	الــنتروجين: غــاز عــديم اللـــون في الهـــواء، رمـــزه (N)، عـــدد الـــذري ٧ و وزنه الذري ١٤،٠٠٨	نـیترۆجین: گـازێكی بـێ ڕەنگە لەهەوادا هێماكەی (N)ە، گەردیلـــــــــە ژمارەكـــەی ٧ و كێـــشی گەردیلەیی ١٤،٠٠٨ ە
Nitrogenous	نتروجـــيني، آزوتـــي: أي مـــادة تحتـــوي علـــى النيتروجين	نیترۆجینی، ئازۆتی: ئەو ماددەیەیـــــە كـــــە نیترۆجینی تێدابێت
Nitroglycerin	نتروغليسرين	نیترۆگلیسەرین
Nitrous	ازوتي، نـتروز، ذو علاقـة بـــالنتروجين ذو أوطـــأ تكافؤ	نیترۆز
Noctambulation	الــسير في النــوم، المــشي في النوم	خـەوڕەوی، بەنوسـتوویی ڕۆیشتن
Nocturnal	ليلي: ذو علاقة بالليل	شـەوەكی: پـەیوەنی بـە شەو
N.Emission	قــذف ليلـي، قــذف المنــى ليلا	بەشەو شەیتانی بوون

Nocturia	بوال ليلي: كثرة التبول ليلا	شەوە میزێ: بەشەو زۆر میزکردن
Nodal	عقدي: ذو علاقة بعقدة وخاصة العقدة الأذينية البطنية	گرێیەکی: پەیوەندی گرێیەك بەتایبەتی گرێی گوێچکە و زگۆلەیی دڵ
N.Point	نقطة التقاطع	خاڵی یەکتربڕین
Node	عقدة: تورم أو انتفاخ متصلب في وتر أو عظم	گرێ: هەڵاوسانێکی ڕەقی ژێ یان ئێسك
Nodose	متعقد: ذو علاقة أو بروز	گرێ گرێ، گرێون
Nodosity	تعقد	گرێ گرێی، گرێداری
Nodule	عقيدة (بالتصغير)	گرێچکە، وردەگرێ، گرێی بچووك
Nodulated	معقد	گرێوان، گرێدار: گرێ بچووك بچووکی تێدابوون
Nodulous = Nodose	معقد، متعقد	گرێون، گرێدار، گرێیاوی
Nodulus	عقدة صغيرة	گرێیەکی بچووك
Nodus	عقدة	گرێیەك
Noesis	ادراك، ذهن العملية الذهبية، فهم	تێگەیشتن، زەین،
Nole-me-tangere (Touch me not)	لاتلمسني، القرحة الآ كلة	دەستم لێ مەدە: زاراوەیەکە لەبرینی زام بخۆرە بەکاردەهێنرێت
Noma	(نوما): أكال أو غنغرينا الفم	نۆما: گانگرینی دەم، دەم داوەشان
N.pudendi, N.vulvae	تقرح الفرج في الأطفال	زامداری گەڵی (لەشی)

کیژۆڵە		
ڕەوەنـد، کۆچـەر، عێـل، گەڕۆك	رحالة، بدو	Nomadic
ناو	اسم	Nomen
ناولێنـــان، ناونـــان: سیستەمی ناو پۆلاندن	ثبت الأسماء، تسمية نظام تصنيف الأسماء	Nomenclature
جووتـــە ناونـــان: سیـستەمێکە لینـایۆس دای هێنـاوە بـۆ ناونـانی ڕووەك و زینــــدەوەر بـەدوو وشـەی لاتینـی یەکـــەمیان ڕەگـــەز دەردەخـات و دووەمیـان جۆر	التسمية الثنائية: طريقة لينـايوس في تـسمية النباتـات والحيوانـات بكليمـتين لاتينـتين تـدل أولا هـي علـى الجـنس والثانية على النوع	N, Binomial
پێشگرێکە پێوەنـدیی بـە داب و نـەریت و یاسـاوە پیشان دەدات	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالعرف أو القانون	Nomo
پێــــوە نووســـــاو: بەپێکهاتەکانی نزیکیەوە نەنووساوە	غير ملتصق: غير ملتصق أو متــصل بالتراكيــب المجاورة	Nonadherent
نۆیینـە: هـەر نۆهـەمین ڕۆژێـك دوبـارە، یـان دەگەڕێتـەوە یـا هـەر بـەماوەی هەشـت ڕۆژ جارێك	تـساعي، تـسعي: يعـاوذاو يتكـرر كـل تاسـع يـوم أو بفترة ثمانية أيام	Nonan
شێت، نەقڵ ناتەواو	معتوه، مختلة العقل، غير سليم العقل	Non compas mentis
نەگـەیێن، نەگەیێنـەر:	غـير موصـل: ايـە مـادة	Nonconductor

	لاتنقل الكهربائية أو الضوء او الحرارة بأطراد	هەر ماددەیەك ئەلەكتریك یا رووناكی ومیا گەرمی پێدا نەڕوات
Nonigravida	تسعية الحمل: أمراة حامل للمرة التاسعة	نۆیینە ئاوس: ژنێكی نۆیەمجار ئاوسە
Noninfectious	غير مُعْدٍ: ليس بأمكانه نشر المرض	نادرم: ناتوانێ نەخۆشییەكە بڵاوبكاتەوە
Nonus	التاسع: العصب التاسع العصب تحت اللسان	نۆیەمین دەمار، ڕەگی ژێر زمان
Nonunion	لا التحام: عدم إستطالة النهايات العظمية من الألتحام	یەكنەگرتنەوە، پەیوەست نەبوونەوە: پێكەوە نەلكانەوەی سەری ئێسكەكان
Nonviable	غير قابل للحياة: لايستطيع الحياة	نەزۆك: ناتوانێ بژی
Noradrenaline	نور ادرينالين	نۆرئەدرینالین، نۆرئەپینەفرین
Norm	مقياس، قاعدة	پێوەر، بنەما
Normal	سوي، قياسي: ١- يتفق مع الطراز القياسي والأعتيادي ٢- في الكيمياء يدل على محلول يحتوي كل ١٠٠٠سي سي منه واحد غرام/ مكافئ وزنا من المادة الفعالة	ئاسایی، پێوانەیی ١- لەگەڵ تەرزی پێوانەیی و ئاسایی گونجاو ٢- لەكیمیادا، بەگیراوەیەك دەڵێن كە هەر (١٠٠٠مل)ێكی كێشێكی هاوهێزی گرامی

N, Solution	محلول قياسي (عياري)	گـــيراوەی پێوانـــەیی (هاوهێزی)
N.physiological	المحلـــــول القياســـــي الفيزيولوجي	کارمندامزنـــە گـــيراوەی پێوانەیی
Normo-	بادئـــة تعـــني ســـوي أو اعتيـادي أو القاعـدة أو الأصول	پێـــشگرێکە، بـــەواتا ئاسایی، ڕێك و پێك
Normoblast	سليفة حمراء	نۆرمۆبلاســـت: خڕۆکـــە سوورەی ناوکدار
Normochromasia	استواء اللون، لون سوى: تفاعل على صبغي سوي	نۆرمـۆ کرۆمازیـا: ئاسـا ڕەنـگ: ڕەنگە کارلێکێکی ئاساییە
Normochromia	استواء اللون	نۆرمـۆ کرۆميـا: خڕۆکـە سوورەی ڕەنگ ئاسایی
Normochromocyte	خلية حمراء دموية ذات كميـــة ســـوية مـــن الهيموغلوبين	خڕۆکـــە ســـوورەیەکی هیمۆگلۆبین ئاسایی
Normocyte	خلية حمراء سوية، كرية حمراء خلية اعتيادية في اللون والشكل والحجم	خڕۆکە سوورەی ئاسایی، خڕۆکـــــە ئاســـــایی: خڕۆکەیـــەکی ئاســـایی لەڕەنگ و شێوە و زلی
Nose	انف	لووت، کەپوو
Noso-	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالمرض	پێشگرێکە پەیوەندی بـە نەخۆشییەوە دەردەخات
Nosology	علم تصنيف الأمراض	پـــــــــــــۆلێنزانیی (نەخۆشـــــــــــيزانی) دەردەکـــان: زانـــستی نەخۆشی

دمردە پۆلێن: پـۆل پـۆل کردنـی نەخۆشـی دمردە ناونان	تصنيف الأمراض	Nosonomy
دمردە ترسـێ: دمردە ترسێکی نەخۆشییە یـان نەخۆشـییەکی دیاریکراوە	رهبـة الأمـراض: خـوف مرضـي مـن الأمـراض أو اي مرض بالذات	Nosophobia
دمردە پۆلانـدن: نۆزۆتاکسی	تصنيف الأمراض	Nosotaxy
بەنەخۆشی چارەکردن: چـارەکردنی نەخۆشـییەك بـەهۆی نەخۆشـییەکی تـرەوە وەك بەلـەرزوتا چارەکردن	التداوي بالمرض: معالجة مرض بمرض اخر كما في المعالجة بالملاريا	Nosotherapy
شـارە سـۆزێ: پەرۆشـی چوونەوە ماڵ یان شـار و نیشتمان	الحنين الى الـوطن: التـوق للعودة الى الوطن أو البلد	Nostalgia
پیریزانی: زانستی پیری	علم الشيخوخة	Nostolog=Gerontology
کوونـە لـووت، برنـاخ: یەکێك لـەدوو کونـەکانی پێشەوەی لووت	منخـر: احـدى فتحـات الأنف الأهاميتين	Nostril
پشت نێشە، ژانە پشت	ألم الظهر	Notalgia
نۆتە کـردن: تۆمـارکردن بەنۆتـە یـا جـۆرە نیشانەیەکی تایبەتی	رمـز، التنويـت التـسجيل برمـوز خاصـة كمـا في الموسيقى	Notation
کەلی: لە کراوەی لێوارێك وەیا کەناری ئەندامێك	ثلمه	Notch

Notifiable	واجبة التليغ: مايجب التلبيغ عنه وينطبق على الأمراض التي يجب ان تعلم بها السلطة الصحية	راگەياندن پێويست: ئەو نەخۆشييەی کە پێويستە دەسەڵاتی تەندروستی لێ ئاگادار بکرێت
Noto-	بادئة تدل على العلاقة بالظهر	پێشگرێکە پەيوەندی بە پشتەوە نيشان دەدات
Notochord	الحبل الظهري: العمود الفقري البدائي	پەتی پشت، پشتە پەت: بڕبڕە پشتی سەرەتايی
Noumenon	حدس: شئ يحس اكثر ممار يري	ئەوەی زياتر هەستی پێ بکرێت نەك ببينرێت
Nousic	ذهني، عقلي	هۆشی
Noxa	عامل أو عمل أو تأثير ضار	هۆ وەيا کار وەيا زەبرێکی زيان بەخش
Noxious	مؤذ، ضار بالصحة	زيانبەخش، بەزيان، زياندار، خراپ (بۆ تەندروستی)
Nubecula	سحابة: عتومة قرنية صغيرة	تانە: لێڵاييەکی کەمی گلێنەی چاوە، سووکە لێڵاييەکی گلێنەی چاوە
Nubility	الصلاحية للزواج: الأهلية للزواج (خاصة للنساء)	بۆ شووکردن شياو (بەتايبەتی بۆ مێينە)، بۆ شووکردن ساز
Nobile	صالح للزواج	بۆ هاوسەرگيری ساز
Nozzle	فوهة، خشم	دەم، لۆز، لووت
Nucha	قفا	پشتەمل
Nuchal	قفوي	پشتەملی، پەيوەندی پشتەمل

Nucis	جوزي	گوێزی
Nuck's Canal	قناة (نوك)	جۆگەی (نوك)
Nuclear	نووي: ذو علاقة بالنواة	ناوکی: پەیوەندیدار بەناوکەوە
N. Cell	خلية نووية	ناوکەخانە
Nucleated	منوى، ذو نواة	ناوکدار
Nuclei, Plural of Nucleus		
Nucleolus	نوية	ناوکۆلە: ناوکێکی بچوك
Nucleoplasm	بروتوبلازم النواة	نیوکلیۆپلازم: ناوکە پرۆتۆپلازم
Nucleoprotein	بروتين النوى	ناوکە پرۆتین
Nucleoreticulum	شبكة النوى	ناووکە تۆڕ
Nucleus	نواة: حسم كروي يقع داخل الخلية ويتميز عن الأقسام الأخرى منها بأنها اكثف نواة وتتألف من شبكة من النبوط الى كروماتينية داخل سائل شفاف ٢- مجموعة من الخلايا العصبية ٣- النواة الذرية	ناووك: تەنێکی خڕە لەناو خانەیەکدایە لەبەشەکانی تری خانەکە بەوەی کە توندتر و خەست ترە جیا دەکرێتەوە: لەتۆڕێك لەداوە کرۆماتین لەناو شلەمەنییەکی روونـدا پێك هاتووە ٢- کۆمەڵێك لە رەگەخانەیە ٣- ناوکی ئەتۆمی
N. ambiguus	النواة الملتبسة: نواة العصب التائه والعصب	گەردیلە ناوك: ناوکی دەماری چەواشە و زمانە

دەماری قورگ، لەستوونە خانەیەك پێك دێت لە پشت پرتیۆنەوە لە لە پنتە دیاریكراوەكەدا	اللساني البلعومي تتألف من عمود من الخلايا تقع خلف البريتونة في النقرة المعينية	
گەردیلە ناوك، ناوكی گەردیلە: ناوەندی (چەقی) گەردیلەیە كە نزیكەی هەموو بارستایی گەردیلەی تێدا كۆبۆتەوە، لەنیوترۆن و پرۆتۆن پێك دێت	النواة الذرية: مركز الذرة يكون كتل الذرة كليا تقريبا تألف من النيوترونات والبروتونات	N., Atomic
ناوكی دانەدار: ناوكێكی گەورە و تاكە لەنیوەگۆی مێشكۆلەدا و پێیشی دەڵێن تەنی دانەدار	النواة المسننة: نواة كبيرة متوضعة في نصف كرة المخيخ وتسمى كذلك الجسم المسنن	N. dentatus
كۆمەڵە خانەیەكی گرۆی دەمارییە، كە بزوێنە دەمارەكانی لێ پێك دێت	النواة المحركة: مجموعة من خلايا الجملة العصبية تنشأ منها الأعصاب المحركة	N., Motor
كرۆكە ناوك: بارستەیەكی نیمچە شلی كشۆكە لەناوەندی پەپكەی نێوان دوو بربڕەدا	النواة اللبية: الكتلة النصف سائلة المطاطية في مركز القرص البيني الفقريتين يجوز أن تنزلق الى القناة الشوكية مؤديا الى عرق النساء	N. pulposus
شەیدایی خۆ ڕووت	هوس التعري: انجراف	Nudomania

	غير طبيعي للتعري	كردنەوە: ئارەزوويەكى نا ئاسايى بۆ بەرووتى گەڕان
Nudism	هوس التعري، مذهب التعري	نائاسايى بۆ بەڕووتى گەڕان، ئايينى خۆ ڕووتكردنەوە
Nullipara	عقيم: إمراة لم تحمل أو تحبل قبلا ويرمز لها بـ Para 0	نەزۆك: ئافرەتێكە لەوە پێش زگى نەكردبێت
Nulliparity	عقم	نەزۆكى، زگ نەكردوويى، زگ نەكردن
Nulliparous	عقيم، عديمة الولادة: إمراة لم يسبق ان ولدت حميلا قابلا للحياة	نەزۆك، زگ نەكردوو ژنێكە لەوەپێش كۆرپەيەكى زيندووى نەبووبێ
Numb	خدر	تەزاندن، سڕكردن
Number	عدد، رقم	ژمارە، ڕەنووس
N., Atomic	العدد الفردي	گەرديلە ژمارە
N., Avogadro's	عدد (أفوكادرو) وهو ٦,٠٢٣٣١ × $١٠^{٢٣}$، ويدل على عدد الجزئيات التي يحتويها وزن جزئي واحد من أية مادة	ژمارەى (ئەڤۆگادرۆ)، كەدەكاتە: ٦,٠٢٣٣١ × $١٠^{٢٣}$، كە ژمارەى گەردەكانى كێشێكى گەرديى گرامى (مۆلێكى) هەر ماددەيەك
N., Hydrogen	الرقم الهايدروجيني: كمية الهيدروجيني التي بإمكان الدهن احتواءها	هايدرۆجينە ژمارە: بڕى ئەو هايدرۆجينەيە كە ڕۆنەكان دەتوانن بيگرنە

خۆیان و بڕی ترشە ڕۆنییە ناتێرەکان پیشان دەدات	وتدل على كمية الحوامض الدهنية الغير مشبعة	
یۆدە ژمارە: بڕی ئەو یۆدەیە کە گرامێکی پیو دەتوانێ تێیدابێ (بیگرێتە خۆی)، کەبڕی ترشە ڕۆنییە ناتێرەکانی پێوە کە نیشان دەدات	الرقم الأيودي: كمية اليود التي يمكن لغرام واحد من الشحم ان يحتويها وتدل على كمية الحوامض الدهنية الغير المشبعة الموجودة في الشحم	N., Iodine
هاوتا ژمارە (ئایزۆتۆپە ژمارە): ئەو ژمارەیەیە کە ئەگەر بخرێتە سەر دوو ئەوەندەی گەردیلە ژمارە، کێشی گەردیلەیی دەدات	الرقم (الايسوتوبي) العدد الذي اذا أضيف الى ضعف العدد الذري يعطي الوزن الذري	N., Isotopic
سابوونێنە ژمارە: ژمارەی میللیگرامەکانی هایدرۆکسیدی پۆتاسیۆمە، کە دەتوانێ ترشە ڕۆنییەکانی گرامێکی پیو یان ڕۆن هاوکێش بکات	رقم التصبن: عدد مليغرامات هيدروكسيد البوتاسيوم الذي بأمكانه معادلة الحوامض الدهنية في غرام واحد من الشحوم أو الدهون	N., Saponification
شەپۆلە ژمارە: هەڵەو گێڕاوەی درێژی شەپۆلە، بە بەشە سەنتیمەتری ڕووناکی دەردەبڕدرێت	الرقم الموجي: وهو مقلوب طول الموجه معبرا عنه كجزء للسنتمتر في الضوء	N., Wave

Numbness	خدر	سڕی، تەزیوی
Nummiform	درهمي الشكل: ذو شكل يشبه مسكوكة	دراوشێوە: شێوەکەی لەدراو دەچێت
Nummular	درهمي	درهەمی
Nun's Murmur	نفحة (نن)	وشەی (نەن)
Nuptiality	نسبة التزوج: نسبة الزيجات لعدد السكان	ڕێژەی هاوسەرگیری: ڕێژەی هاوسەرگیرییە بۆ ژمارەی دانیشتوان
Nurse	ممرضة: من يقوم بالأعتناء وخدمة المريض أو الجريح أو الضيف وخاصة من يحترف تلك الخدمة	پەرستار: ئەو کەسەی چاودێری خزمەتی نەخۆش و بریندار و کەنەفت دەکات و بەتایبەتی ئەوەی کردوویەتی بەپیشە
N., Charge	ممرضة مسؤلة: ممرضة مسؤلة عن ردهة مستشفى	پەرستاری بەرپرس، سەر پەرستار: ئەو پەرستارەیە کە لە هۆڵی نەخۆشخانەیەك بەرپرسە
N., Child's	حاضنة: مربية تعني بأمر طفل صغير	بەخێوکار: ژنە پەروەردکارێکە، منداڵێکی بچووك بەخێو دەکات
N., Graduate	ممرضة خريجة: ممرضة متخرجة من مدرسة للمرضات	پەرستارە دەرچوو: ئەو پەرستارەیە، کەلە فێرگەی پەرستاری دەرچووبێ
N., Head	رئيس ممرضات: تلك	سەرەك پەرستار: ئەو

	التي تراس هيئة الممرضات في مستشفى	پەرستارەیە کە سەرپەشتی دەستەی پەرستارانی نەخۆشخانەیەك دەكات
N., Probationer	ممرضة متدربة: من دخل مدرسة للتمريض ولاتزال تحت التدريب والأختبار	مەشقە پەرستار: پەرستارێ، مەشق دەكات و لەژێر چاودێریدایە
N., Public health	ممرضة الصحة العامة	پەرستاری دروستی گشتی
N., Wet	مرضعة، مرضع	دایەن، تەڕە دایەن
Nursery	حجرة المرضعات	ژووری دایەنان
Nursing	تمريض، إرضاع	پەرستاری، دایەنی
N.Mother	ام مرضعة	منداڵ لەبەر، منداڵە بەر
Nursling	رضيع	ساوا
Nutation	نزنزة، تمايل الراس واهتزازه	سەرە لەرزێ، لەرزۆکی
Nutgall	عمضة، جونره العم	مازوو، گزگل
Nutmeg	جوز الطيب	گوێزەبۆن
Nutrient	مغذ	خۆراكدەرە
Nutriment	قوت، غذاء، المادة الغذائية	خواردەمەنی
Nutriology	علم التغذية: علم دراسة الأغذية واستعمالاتها في الطعام والعلاج	خۆراكزانی، خواردنزانی، زانستی خواردەمەنی: زانستێکە باسی خواردەمەنی دەكات لەگەڵ کەڵکی لەخواردن و چارەکردندا

Nutrition	تغذية، غذاء ١- عملية تمثيل الغذاء ٢- المادة الغذائية	خۆراكپێدان، خۆراكسازی ١- كـــردەی گـــۆڕینی خـــۆراك بـــۆ مـــاددەی زیندوو ٢- خواردەمەنی
Nutritional	إغتذائي، غذائي	خۆراكسازی
Nutritious	مغذ	خۆراكپێدەر، بژوێن
Nutritive	غذائي، اغتذائي	بژۆك
Nutrix = Wetne	مرضع	دایەن، تەڕە دایەن
Nux	جوزة	گوێز
N.vomica	جوز مقيء	ئێقــە گــوێز، هێڵنجــە گوێز
Nyctalgia	الألم الـذي يحـصل أثنـاء النوم فقط	ئــەو ژانــەی لــەكاتی نوستندا دەبێت
Nyctalope	عـشى إمكـان أو ضـعف الرؤيـــة في الليـــل أو في الأضواء	شەو كوێر
Nyctalopia	عـشى: عـدم إمكـان أو ضعف الرؤيـة في الليـل أو في ضوء خافت	شەو كوێری: نەبینین یا چـاوكزی لەشـەو یـا لـە ڕووناكیی كەمدا
Nycterine	١- ليلي ٢- غامض	١- شـــەوەكی: بەشـــەو دەبێت ٢- شاراوە، نادیار
Nycto-	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالليل أو الظلام	پێـــشگرێكە بـــەواتا پەیوەنـدی بەشـەو یـا تاریكییەوە نیشان دەدات
Nyctophobia	رهبـة الظـلام: خـوف أو إرتعــاب مرضــي مــن	تاریكیترســـێ: دەردە ترسێكە لە تارێكی

	الظلام	
شەوە میزێ: زوو زوو میز کردن بەشەو	بوال ليلي: كثرة مرات التبول ليلا	Nycturia
نایلۆن: ماددەیەکی دەستکردە، دوای زۆر قایمی لێ دروست دەکرێت	نايلون: مادة صنعيةتعدنها خيوط ذات متانة فائقة	Nylon
پێکزرە، کرمۆکە: سورێکە لە سوورەکانی ژیانی هەندێ لە پێ چومگەییەکان	يرقة: دور أدوار حياة البعض من الأرجل	Nymph
گچکە لێو	الشفر الأصغر	Nympha
دوو گچکە لێو	الفران الأصغران	Nymphae
برینی دوو گچکە لێو	قطع الشفرين الأصغرين	Nymphectomy
پێشگرێکە بە واتای پەیوەندیدار بە گچکە لێوەکانی زێی مێینە دەگەێنێت	بادئة تدل على العلاقة بالشفرين الأصغرين	Nympho
لێوی پەردەیی: پەیوەندیدار بە گچکە لێو و پەردەی کچێنییەوە	شفري غشائي: متعلق بالشفر الأصغر وغشاء البكارة	Nymphohymenal
فێی سەر سورهێن	صرع مذهل	Nympholepsy
بەکەڵی: نارەزووی یەکجار زۆری جووتبوولای مێینە	غلمة: الشهوة الجنسية المبالغ فيها لدى النساء	Nymphomania
برینی هەردوو گچکە لێو یان ڤیتکە	قطع الشفرين الصغيرين أو البظر جراحيا	Nymphotomy

چاوبز	رارأي الشكل	Nystagmiform
چاو بزۆکی: خێرا جووڵانێکی خۆنەویستی چاوە، ناسۆیی یان ستوونی یان خولاومیی یان تێکەڵی هەر دووان لەوانەیە	رارأة: حركة سريعة غير ارادية للمقلة يجوز أن تكون افقية أو عمودية أو دائرية أو مختلطة أو من نوعين في تلك الأنواع	Nystagmus
بیستنە بزۆکی: لەنەخۆشی یان پشێویی توونی گوێ	رارأة سمعية: تنشأ مرض أو اضطراب في التيه	N., Aural
گەرمە بزۆکی: بڕوانە (نیشانەی بارانی)	الرأرأة الحرارية: انظر (علامة باراني)	N., Caloric, (Barany's Sign)
لێکدوورە بزۆکی: جووڵەی هەردوو چاو بەناڕاستەیەکی لەیەک دوورکەوتنەوە دەبێ	الرأرأة المتباعدة: وتكون حركة العينين متجهة إتجاها بعيداً الواحدة عن الأخرى	N., Disjunctive
جیا بزۆکی: جووڵەی هەردوو چاو لێک جیاواز دەبێت	الرأرأة المنفصلة: وتكون حركة الرأرأة في المقلتين غير متشابهة	N., Dissciated
توونە بزۆکی: بەهۆی پشێویی توون یان ڕاڕەوی هەردوو گوێیەوە دەبێ	رارأة تيهية: وينشأ من اسباب تعود الى اضطراب في التيه أو دهليز الأذنين	N., Labyrithine
ڕێکە بزۆکی: جووڵانەکە هێواش و بەرەولایەک دەبێت، دوا بە دوای ئەوە بەناقارێکی	رارأة منتظمة: وتكون الحركة بطيئة نحو أحدى الجهات تعقبها عودة سريعة من الأتجاه	N., Rhythmical, Resilient n.,

پێــــچەوانەوە خێـــــرا دەجولێن	المعاكس	
خولانـــــەوە بزۆكـــــی: جوولەكـــە بـــەدەوری تەوەری بینیندا دەبێت	رأراة دورانيــة: وتكــون الحركــة حــول المحــور البصري	N., Rotatory
بینینـــــە بزۆكـــــی: جوولەكە تایبەت و وەك پەندۆڵی كاتژمێرە	رأراة بــصرية: وتكــون الــرأراة متميــزة كلونهـا تــشبه حركــة البنــدول جيئة وذهابا	N.,Visual
خولە بزۆكی	الرأراة	Nystaxis
یاســـای (دەســـتووری) (نیـــــستان): كـــاری دەســــتاری لـــــە ماســـولكەكانی جویندا دەســت پــێ دەكــات و بڵاودەبێتـــــەوە بـــۆ ماسولكەكانی دەم و چاو و گەردن و ئینجا لەش و چوار پەل	قــانون (نيــستان): يبــدأ الصمل الرمي في عـضلات المــضغ وينتـــشر الى عـضلات الوجـه والرقبـة ثــم الجــذع والطــرفين العلويين وأخيرا الطـرفين السفليين	Nysten's Law

O

O	رمز أوكسجين إختزال عن (oculus) بمعنى العين رمز (Octarius) أي باينت	هێمای ئۆکسجین و کورتەی (Oculus)ە بەمانای چاو (Octarius)ە بەمانای پاینت
O2	١- رمز للغاز الثنائي الذرة أوكسجين ٢- يرمز للعينين كلتاهما	١- هێمای گازی دوو گەردیلەی ئۆکسجینە ٢- هێمایەکە بۆ هەردوو چاوان
O3	رمز أوزون	هێمای ئۆزۆنە
Osk	شجرة البلوط، البلوط	داربەڕوو، بەڕوو
Oarcalgia	الم المبيض	ژانی هێلکەدان، هێلکەدان ئێشە
Oarium; ovary	مبيض	هێلکەدان، گەرادان

Oasis	واحة، جزيرة أو بقعة من الأنسجة الصحيحة في منطقة مصابة بالمرض	مێرگ، دوورگە، یان پەڵە شانەیەکی دروستە لە ناوچەیەکی دەردەداردا
OB	مختصر (Obstetrics)	کورتەی (Obstetrics)ە
Ob-	سابقة تعني: مقابل، أمام	پێشگرێکە بەمانای بەرامبەر، پێش
Obcecation	عمى غير تام، الدوش	چاوکزی، نیمچە کوێری
Obdormition	خدل، خدرو تنمل بسبب الضغط على العصب	سڕبوون، سڕبوون لەبەرگوشرانی دەمار
Obduction	تشريح الجثة	لاشە توێکاری
Obermeyer's Test for Indican in urine	اختبار (أوبرماير) للأنديكان في الأدرار	تاقی کردنەوەی (ئۆبەرمایەر) بۆ دۆزینەوەی ئیندیکان لەمیزدا
Obermuller's Test for Cholesterin	اختبار (أوبرمولر) للكولسترين	تاقی کردنەوەی (ئۆبەرموولەر) بۆ کۆلەسترین
Obese	سمين، بدين	قەڵەو، تەنۆمەند
Obesity	سمنة، بدانة	قەڵەوی، تەنۆمەندی
O., Alimentary	أنظر Exogenous Obesity	بڕوانە Exogenous obesity
O., Endogenous	سمنة ذاتية السمنة الناتجة من اختلالات هرمونية	قەڵەوی ئەوەی لەبەر تێکچوونی کاری هۆرمۆنەکان پەیدادەبێت

زینگـــه قەڵـــەوی: ئـــەو قەڵەوییـــەی بـــەهۆی زۆر خۆرییەوە پەیدادەبێت	سمنـة بيئيـة: سمنـة سـببها الافراط في الأكل	O., Exogenous
قەڵـــەوی بـــەهۆی زۆر دەردانـی ئینـسولین و کـەم شـــەکری خـــوێن و چڵێسییەوە بـۆ خـواردن پەیدادەبێت	سمنـة سـببها زيـادة فعاليـة افــراز الأنــسولين المترافــق بـنقص سـكر الـدم الـشهية المتزايدة للطعام	O., Hyperinsulinar
قەڵەوی بەهۆی زۆر کارایی و تـــوێکڵی لـــووی ســـەر گورچیلە (ئەدرینالٚ)	سمنـة سـببها زيـادة فعاليـة قشرة الكظر	O., Hyperinterrenal
گۆشـــتنی: قەڵەوییەکـــە پرۆتـۆپلازمی لەشـی تێـدا زۆر دەبێـت بەپێـچەوانەی قەڵـەویی لـە کۆبوونـەوەی پیووئاو پەیدابوو	جـسم: سمنـة سـببها ازديـاد بروتـوبلازم الجـسم بخـلاف تلـك الناشـئة مـن تجمـع الشحم والماء	O., Hyperplasmic
قەڵـــــەویی هـــــاوەڵی کەمـچالاکیی دەردراوەکـانی کۆئەندامی زاوزێ	الـسمنة المترافقــة بـضعف نشاط المناسل	O., Hypogonad
قەڵـەوی لەبـەر زیـادبوونی ئـاو لـە لەشـدا و کـەمیی پرۆتۆپلازمی لەش	سمنـة سـببها زيـادة الـشحم والمــاء وتتميــز بــنقص في بروتوبلازم الجسم	O., Hypoplamic
قەڵـەوی لەبـــەر کـــەمی دەردانی تایرۆید	سمنة سببها نقص الدرقية	O., Hypothyroid

O., Simple	السمنة البسيطة؛ وهي السمنة البيئية	ساده قەڵەوی؛ ئەوەیە کە بە هۆی زۆر خۆریەوە پەیدادەبێت
Obesogenous	مسبب السمنة أو مولدها	قەڵەوکەرە یان قەڵەوی پەیداکەرە
Obfuscation	تعتيم	تاریك کردن، تێر کردن (بۆ ڕەنگ) لێڵ کردن
Obituary	١- متعلق أو خاص بالوفاة ٢- النعي	١- پەیوەندیدار بەمردنەوە، شیوەنی ٢- لاواندنەوە
Object	شئ، قصد، هدف	شت، ئامانج، مەبەست
Objective	١- موضوعي، شيئي ٢- المحسوسات ٣- العدسة الشيئة	١- بابەتەکی، شتەکی ٢- هەستەمەنی، هەستۆکەکان ٣- هاوێنتەن، شتەهاوێنە
O., Achromatic	العدسة الشيئية	شتەهاوێنە، هاوێنتەن
O., Apochromatic	عدسة عديمة اللون (خال من الانكسار اللوني)	هاوێنەی بێڕەنگ (والاڵە ڕەنگشکاندنەوە)
O., Immersion	العدسة الشيئية المغمور	شتە هاوێنەی نقوم
Obligate	إجباري، الزامي، لازم	تەوزیمی، بەزۆر، پێویست، ناچار

O., Aerobion	مكروب مجبر على التعيش في الهواء، لايعيش الافية	میکرۆبی بەتەوزیمی لەهەوادا ژیاو (بێ هەوا نەژیاو)
Obligatory	اجباري، الزامي	تەوزیمی، بەزۆر، پێویست، زۆردارەکی
Oblique	مائل، منحرف	لار، لادەر
Obliquimeter	مقياس الميل (الميلان)	لارپێو
Obliquity	ميل، ميلان	لاری
Obliquus, oblique muscles	المائلة، العضلات المائلة	لارە، لارە ماسولکە، ماسولکە لارە
O., Medulla	المستطيل، النخاع المستطيل	درێژکۆلە، لاکێشەیی، لاکێشە مۆخ، مێشکە درێژکۆلە، مەغزی لاکێشەیی
Obliteration	محو، إزالة، طمس	لەناوبردن، نەهێشتن، سڕینەوە
Obmutescence	فقد الصوت	دەنگ گیران، دەنگ نەمان
Obnubilation	فترالشعور	کەمهەستبوون
Observation	مراقبة، ملاحظة، مشاهدة	چاودێری کردن، سەرنج لێدان، سەرنج، سەیرکردن، لێوردبوونەوە

Obsession	وسوسة	خوليا
Obsessive - Compulsive	وسواسي قسري	زۆره خولیایی
Obsolescence	بطلان، توقف النمو: توقف أو بداية توقف وانقطاع أي ظاهرة فسيولوجية	نەمان، وەستانی گەشە: وەستان یان سەرەتای وەستان و نەمانی هەر دیاردەیەکی کارمەندامزانی
Obsolete	باطل، مهمل، بطل استعماله	پووچەڵ، فەرامۆشکراو
Obstetric, obsterical	توليدي: متعلق بالتوليد أو القبالة	زاندن، زانگەری، مامانی
Obstetrician	مولد: ممارس التوليد أو القبالة، الطبيب المولد	مامان، کارتیاکەری (پیشەمەندی) زانگەری و دایەنی، پزیشکی زانگەر
Obstetrics	التولد: ذلك الفرع من علم الجراحة الذي يعني بالنساء في فترات الحمل والولادة والنفاس	زاندن، زانگەری: ئەو بەشەی برینسازییە کە بایەخ بەژیان دەدات لەسەردەمی ئاوسی و زان و زەیستانیدا
Obstipation	امساك مستعصي، قبوضية معنده	گرفتی سەخت، نارەوانییەکی توند
Obstruction	انسداد: انسداد قناة أو فتحة	گیران: گرانی لوولە، یا کونێك
O, Intestinal	انسداد معوي	ڕیخۆڵە گیران

Obstructive	ساد، عائق	بەرگر، گرۆك
Obstruent	قابض، ساد	گرە، داخەرە
Obtund	يكل، يخفف الحدة، يقلل	كـــول دەبێـــت، لەســـاو دەچێت، کۆڵ دەبێت
Obtundent	١- كـــال: ذو قابليـــة لكـــل الحساسية أو تخفيف الألم ٢- عــلاج مــسكن أو مخفـف للألم	١- کولکـــــەرە، کولــــۆك، دەتـــوانێ هەســـتناكی و نازارکەم بکاتەوە ٢- چارەی نازارشکێن
Obturation	سد، غلق	گرتن، داخستن، بەستن
Obturator	ساد، سداد	داخەرە، دەمەوانە
O., Foramen	الثقب المسدود	کونی گیراو
O., Muscle	العضلة السادة	گـــرە ماســـولکە، داخـــەرە ماسولکە
Obturatorius	العضلة السادة	گـــرە ماســـولکە، داخـــەرە ماسولکە
Obtuse	١- كليل، غير حاد ٢- بليد، متبلد الحس ٣- منفرج	١- کول، کۆڵ ٢- گێژ، گێل، گەوج ٣- کراوە
Obtrusion	كلال أو بلات الحس، إنفراج	گێـــژ، گێلـــی، گـــەوجی، کراوەیی
Occipital	قذالي	پەیوەنـــدی پـــشتە ســـەر، پشتەسەری

Occipitalis Muscle	القذالية، العضلة القذالية	پشته سەرە، ماسولکەی پشتەسەر، پشتەسەر
Occiput	القذال	پشتەسەر
Occlude	يغلق، يسد	دەگرێت، دادەخات
Occlusion	غلق، انسداد	گرتن، داخستن، گیراوی، داخران
O., Coronary A	انسداد الشريان التاجي	گیرانی سوورە دەماری (خوێنبەری) دڵ
Occlusive	غالق، ساد	داخەرە، گرە
Occult	خفي، مستتر	شاراوە، نهێنی، نادیار
O.Blood	دم خفي، دم مستتر	شاراوە خوێن، خوێنی نادیار
Occupation	مهنة	پیشە
Occupational	مهني	پیشەیی
Occupational – disease	مرض مهني: مرض مسبب من المهنة أو الحرفة	نەخۆشی پیشەیی، دەردی پیشەیی ئەو نەخۆشییەی لەبەر پیشەیەك مرۆڤ دووچاری دەبێت
O.-neuralgia	الم عصبي مهني: الألم في الأمراض المهنية	پیشە دەمار ئێشە، ڕەگی پیشەیی: ئەو ژانەی لەنەخۆشی پیشەییەوە پەیدادەبێت

O.-neurosis	عصاب مهني: عصاب المهنة خلل عصبي ينشأ بسبب المهنة	پیشه دەمار نێشه، دەماره پشێوییەك
Ocellus	عيينة: بقعة مدورة تشبه العين عيينة: عين بسيطة صغيرة كعين الحشرات	چاو: پەڵەیەکی بازنەیی وەك چاو چاوێکی سادەی بچووکی وەك هی مێروو
Ochlesis	مرض حشري، مرض مسبب عن الإزدحام	دەردە ئاپۆرە، نەخۆشییەکە لە ئاپۆرەوە پەیدا دەبێت
Ochlophobia	رهبة الجموع، الخوف من الأزدحام	ئاپۆرە ترسێ، لەئاپۆرە ترسان
Ochre: Ocher	المغرة: طين اصفر اللون: اوكسيد الحديديك المائي الطبيعي	گڵە زەرد: ئاوۆکسیدی ئاسنێکی سروشتییە
Ochrodermia	اصفرار الجلد	پێستە زەردێ، پێست زەردی: زەردبوونی پێست زەرد هەڵگەڕان: کەم خوێنی و ڕەنگ هەڵبزرکان
Ochrometer	مقياس الشحوب: آلة لقياس الضغط الدموي الشعري تثبت القوة اللازمة للضغط على احد الأصابع لحين حصول شحوب في الجلد	بزرکانپێو، ئۆکرۆمیتەر: ئامێرێکە بۆ پێوانەی پەستانی مووە لوولەی خوێن بەکاردێت بەگوشینی پەنجەیەك تاکو ڕەنگی پێست دەبزرکێ
Ochronosis	الداء الأصفر، التلون الأصفراري	زەردە دەرد، زەرد هەڵگەران

Octad	ثماني التكافؤ: أي عنصر كيميائي ثماني التكافؤ	هەشتە هاوهێزی: هەر توخمێکی کیمیایی هەشتە هاوهێزییە
Octan	ثماني: يعاود كل ثامن يوم أي بفترات تبلغ سبعة أيام	هەشت بەرۆ: هەموو هەشتەمین ڕۆژێك هەڵدەداتەوە، واتا بەماوەی حەوت ڕۆژ لەنێوان
Octane	اوكتين: هيدروكاربون بارافين في جزيئته ثمانى ذرات من الفحم	ئۆکتان، ئۆکتێنی: هەیدرۆکاربۆنێکی پارافین (ڕۆنی)یە گەردەکەی هەشت گەردیلە کاربۆنی تێدایە
Octarius	الباينت: ثمن الغالون	ئۆکتازیوس: پاینتێکە دەکاتە هەشتیەکی گاڵۆنێك
Octavalent	ثماني التكافؤ	هەشتەهاوهێزی
Octigravida	أمرأة حامل للمرة الثامنة	ئافرەتێکی ئاوسە، هەشتەم سکی بێت، ئافرەتێکی بەزگی هەشتەم ئاووس بێت
Octipara	امرأة ولدت ثمانية أطفال	ئافرەتێکی هەشت سك کردووە، ئافرەتێکە، هەشت منداڵی بووبێت
Octoroon	ثمنون، ثمن الزنجي: من ولد لشخص ابيض وأخر مولد من أبيض وقطرون	زادەی کەسێکی سپی پێست و ڕەش پێستێك

Ocular	١- عيني ذو علاقة بالعين ٢- العينيــــة: العدســـــة أو مجموعـــــة عدســــــات المكروسـكوب (أو التلـسكوب) الأقرب الى العين والتي تكسر الـصورة المتكونـة بواسـطة العدسة الشيئية	١- چاوی ، چاوەکی ٢- چـــاوەکی، هاوێنـــە یــان کۆمەڵــــە هاوێنــــــەی مایکرۆسکۆپ (یان تەلسکۆپ)، کەلە چاوەوە نزیکترن و وێنە پەیدابووەکەی (شتە هاوێنە) گەورە دەکەن
Oculentum	مرهم للعين	مەرهەمی چاو، هەتوانی چاو
Oculist	طبيب عيون	پزیشکی چاو
Oculistics	معالجة أمراض العيون	چـارە کردنـی (دەرمـان کردن) نەخۆشی چاو
Oculo-	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالعين أو المقلة	پێـشگرێکە پەیوەنـدی بەچاوەوە نیشان دەدات،
Oculofacial	عيني وجهي: مقلي وجهي	چـاو وروویـی: پەیوەنـدی چاو و ڕوو
Oculogyration	دوران المقلة: حركة العين أو المقلة حـول المحـور الأمـامي الخلفي	چـاو سـووڕانەوە: جـوڵان (سـووڕانەوە)ی چـاو بـە دەوری تـەوەرەی بـەر و پشتدا
Oculomotor	محـرك المقلـة، حـرك العـين، متعلق بحركة العين	چـاوبزوێن، چـاو جـوولێن پەیوەنـــدی بـــزووتن (جوڵانەوەی) چاو
Oculomotorius: oculomotor Nerve	محرك المقلة، العصب محـرك المقلة العصب	چاو بزوێنـە ڕەگ (دەمـار)، سێیەم ڕەگ

Oculonasal	عين أنفي: عيني مقلي	چاو و لووتی: پەیوەندی چاو و لووت
Oculopathy	علة عينية: أي مرض أو حالة مرضية للعين	ناساغی چاو، دەردی چاو هەر نەخۆشییەك بەچاو بگات
Oculopupillary	مقلي بؤبؤي مقلي عيني	چاو و بیبیلەیی: پەیوەندی چاو و بیبیلە وە هەبێ
Oculus	العين	چاو
Ocyodinic: Ocytocic: Oxytocic	١- معجل الولادة، مسهل الولادة ٢- مادة أو عقار يسهل أو يسرع من عملية الولادة	١- زان خێراکەرە، زان ئاسانکەرە ٢- دەرمانێکە، زان ئاسان یان خێرا دەکات
Odaxesmus	١- عض اللسان ٢- حكة اللثة	١- زمان گەستن ٢- پووك خوران
Oddi's Sphincter	مصرة (أودي)	کشتەکی (ئۆدی)
Oddities	التهاب مصرة (أودي)	هەوکردنی کشتەکی (ئۆدی)
Obontagra	الم السن النقرسي	خرێ ئێشە
Odontalgia	الم السن، وجع السن	ددان ئێشە، ژانە ددان
Odontalysis	فحص الأسنان	ددان پشکنین

Odontatrophia	ضمور السن	ددان پووکانەوە
Odontectomy	استئصال السن	ددان هەڵکێشان
Odontexesis	تنظيف الأسنان: تنظيف و كشط وجلي الأسنان	ددان پاکردنەوە: پاکردنەوە و کڕاندن و مشت وماڵی
Odontiasis	الأثغار	ددان دەرهاتن
Odontiatria=Dentistry	طب الأسنان	ددانسازی، پزیشکی ددان
Odontic	سني، ذو علاقة بالأسنان	ددانەکی: پەیوەندی ددانەکان
Odontitis	ذات السن، التهاب السن	ددان هەوکردن، کیس کردنی ددان
Odonto-	بادئة تدل على العلاقة بالسن أو بالأسنان	پێشگرێکە پەیوەندی بەددان یان ددانەکانەوە پیشان دەدات
Odontoblast	سلف الخلية السنية، الخلية المولدة للب السن: أحدى خلايا النسيج الضام التي تولد الوجه الخارجي للب المجاور للدنتين	ئۆدۆنتۆبلاست: خانەی کرۆکی ددان دروستکەرە: یەکێکە لەخانەکانی پەیوەستە شانە، کە ڕووکاری دەرەوەی کرۆك دروست دەکات
Odontoblastoma	ورم سلف السنية	ئۆدۆنتۆ بلاستۆما: ئاوسانی خانەی کرۆکی ددان دروستکەرە

Odontobothrion	سنخ السن	بێخـی ددان: چـاڵە ددان، چاڵی ددان
Odontobothritis	ذات السنخ، التهاب سنخ السن	هەوکردنی بێخی ددان
Odontocele	قيلة السن، كيس سنخي سني	بێخۆکەی ددان
Odontoceramotechny	فن صناعة الأسنان الخزفية	هونەری ددانی کاشی دروستکردن
Odontochirurgic	متعلق بجراحة الأسنان	پەیوەندیدارە بەبرینکاریی ددانەوە
Odontocia	تلين الأسنان	ددان نەرمی، ددانە نەرمێ
Odontoclamis	برنس السن	کیفی ددان
Odonoclasis	تكسر الأسنان	ددان هەڵوەرین، ددان شکان
Odontoclast	ناقضة الأسنان، كاسرة الأسنان: خلية ذات علاقة بأمتصاص جذور الأسنان اللبنية	ددانشکێن: یەکێك لەو خانانەی کە ڕەگی ددانە شیرییەکان ورد دەکەن و دەیان مژن
Odontodynia: Odontalgia	الم السن، وجع السن	ددان ئێشە، ژانی ددان
Odontogen	مكون السن: المادة التي تكون عاج الأسنان	ددان دروستکەرە: ئەو ماددەیەی ماهیی ددان دروست دەکات

Odontogenesis	تكون السن	ددان دروست بوون
Odontogeny	تكون السن	ددان دروست بوون
Odontoglyph	مجرفة الأسنان: آلة لجرف أو كشط الأسنان	ددان کرێن: ئامێرێکە بۆ کراندنی ددان
Odontiatria	طب الأسنان	ددانسازی، پزیشکی ددان
Odontoid	شبه السن	ددانی، وەك ددان، ددانشێوە
Odontolith	قلح، حصاة السن	بەڵخی ددان، بەردی ددان
Odontologist	طبيب الأسنان	ددانساز، پزیشکی ددان
Odontology	طب الأسنان: علم الأسنان وأمراضها	ددانسازی، پزیشکی ددان: زانستی ددان و نەخۆشییەکانی
Odontoloxia	يلل، شغا، عدم انتظام واعوجاج الأسنان	ددان گێری: خوار و خێچی ددان، نارێکی و گێریی ددانەکان
Odontolysis	ذوبان الأسنان: امتصاص النسيج السني	ددان توانەوە: مژینی شانەی ددان
Odontoma, Odontome	ورم سني	ئودۆنتۆما، پەنامی ددان، ئاوسانی ددان
Odontonecrosis	نخر السن: تسوس السن	ددانکلۆری: کلۆربوونی ددان

Odontoneuralgia	الم سني عصبي	ژانــه ڕەگـی ددان، دەمــاری ددان ئێشە
Odontonomy	تسمية الأسنان	ددان ناونان
Odontopathy	داء الأسنان	دەردە ددان، نەخۆشـــــی ددان: هـەچ نەخۆشـییەکی ددان بێت
Odontoperiosteum	سمحاق السن	پەردەی ددان
Odontoplerosis	حشو الأسنان: عملية تحشية الأسنان	ددان پڕکردنەوە
Odontoprisis	صرير الأسنان	ددانـه کێـڕێ، ددانـه کێـڕە، کڕەکڕی ددان کردن
Odontoptsis	فقد الأسنان	ددان کەوتن
Odontoradiograph	رسم السن الشعاعي	ڕادیـــۆگراف ددان، وێنـــه گرتنـــی ددان بەتیـــشك تیشکە وێنەگرتنی ددان
Odontorrhagia	نزف السن، نزف سني	خـــوێن لـــه ددان هـــاتن، خوێنی ددان بەربوون
Odontorthosis	تقـويم الأسـنان: تـصحيح الموجاج الأسنان	ددان ڕاســـتکردنەوە ددان ڕێکخستن: چاکردنی خـوار و خێچی ددانەکان
Odontoscope	منظـار الـسن: مـرآة الـسن مرآة خاصة لفحص الأسنان	ئاوێنەی ددان: ئاوێنەیـەکی تایبەتییــه بــۆ پــشکنینی ددانەکان

Odontoseisis	خلخلة الأسنان	ددانه لەقێ، ددان لەقین
Odontosis	إثغار، تسنن	ددان هاتن، ددان دەرهاتن
Odontotechny,: Dentistry	طب الأسنان	ددانسازی، پزیشکی ددان
Odontotomy	شق الأسنان	ددان هەڵدڕین
Odontotrypy	حفر الأسنان	ددان هەڵكۆڵین، كونكردنی ددان
Odontotripsis	حوف الأسنان، الدرد	بێدانی
Odor, Odour	رائحة	بۆن، بێن، بۆ
Odorant: Odorous	ذو رائحة	بۆندار
Odoriferous	ذو رائحة، عطر	بۆندار، بۆنخوش
O'Dwyer's Tubes	انا بيب (أودواير): انا بيب بأحجام مختلفة تستعمل للتنبيب الحنجري	بۆریی (ئۆدوایەر): چەند بۆرییەكی ئەستووری جیاواز دەخرێنە قورگەوە بۆ هەندێ مەبەستی پزیشكی
-odynia	لاحقة تعني الألم	پاشگرێكە بەمانای ئێش، ئازار، ژان
Odyno-	بادئة بمعنى ألم	پێشگرێكە بەمانای ئێش، ئازار، ژان،

Odynolysis	ازالة الألم	ژان شــــــكان، نـــــــێش کەمبوونەوە
Odynometer	مقياس الألم	ئـازار پێـو: ئامێرێکـە بـۆ پێوانەی ژان یان ئازار
Odynophagia	ألم البلع: الألم اثناء البلع	قووتە ئـێش: ئـازاری کـاتی قووتدان
OE-. See E	للكلمات التي تبدأ بالـ OE أنظر E	بـۆ ئـەو وشـانەی بـە OE دەست پێ دەکەن بنوارە E
Oedipism	إيذاء العين ذاتيا	چاوی خۆ ئازاردان
Oedipus Complex	عقدة (اوديب)	گرێی (ئۆیدیپەس)
Oehl's Layer	طبقة (ايل): طبقـة البشرة القرنية	چینی (ئێل) پێستە (دەرە) چینی کۆرنییە
Oertel's Treatment	طريقـة (ايرتـل) العلاجيـة وهـي معالجـة المرض القلبي المـزمن بتمـارين متدرجـة لصعود المرتفعات	شێوەی چاکردنی (ئێرتـەل): چارەکردنی کۆنـە نەخۆشـی دڵ بە وەرزشتی بە بەرزایدا هەڵگەڕانی بەرە - بەرەیی
Oesophagus: Esophagus	المرئ	سوورێنە، سوورێنچك
Offals	معلاق	سیوجگەر، ناوزگی
Official	رسمي	فـەرمی، ڕەسمـی، دیـوانی، میری

Officinal	مهيأ، جاهز، دواء جاهز	دەرمانی گیراوە: دەرمانێکی گیراوە بە دەستوورێکی تایبەتی و ئامادە بۆ فرۆشتن و بەکارهێنان
Ohm	أوم: وحدة المقاومة الكهربائية	ئۆم: ئەندازەی بەرگریی کارەبایە
O.'s Law	قانون (أوم): تتغير شدة التيار في أي موصل كهربائي طرديا مع القوة المحركة الكهربائية وعكسيا مع المقاومة	یاسای (دەستووری ئۆم): تینی تەزوو لە هەر کارەبا گەیێنێکدا، راستەوانە دەگۆڕدرێت لەگەڵ پاڵهێزی کارەبایی و پێچەوانەیش لەگەڵ بەرگریدا
-Oid	لاحقة تدل على التشابه أو التماثل	پاشگرێکە لەیەکچوون نیشان دەدات واتا شتێك لە وشەیەك دەچێت کە پاشگرەکەی پێوە بەندکراوە
Ohmammeter	مقياس الأوم الأمبيرات (التيار)	ئۆمیتەر: ئۆمپیوّ ئەمپێر پێو پێکەوە
Ohmmeter	مقياس الأوم	ئومپیوّ، ئۆمیتەر
Oidium	فطر طفيلي	ئۆیدیۆم: مشەخۆرە کەڕوو
O. albicans	فطر أبيض الفطر المسبب للقلاع	ئۆیدیۆم ئەلبیکانز، کەڕووە سپیکە: کەڕووی هۆی بۆ قڕە

Oikology	علم المنازل والبيوت: معتبرة بصورة خاصة فيما يخص النواحي الصحية	ئۆيكۆلۆجی، ماڵزانی: بەتايبەتی لەڕووی تەندروستيەوە لێی دەكۆڵرێتەوە
Oikophobia	كره المنازل، رهبة البيوت	ماڵە ترسێ، خانە بێزارێ: حەز لەماڵ نەكردن
Oil	زيت	ڕۆن
Oinomania=Emomania	هوس الخمر	مەیەگێژێ، شەیدای مەی
Ointment	مرهم	مەرهەم، مەلْحەم، هەتوان
Old	شيخ، سن	پیر، بەتەمەن
O.-sight	بصر الشيخوخة	پیرە بینایی، پیرە بینی
Oleaginous	زيتي	ڕۆنی
Oleander	دفلة	ژاڵە
Olease	أوليـاز: خميرة تسبب زنخا وتلفا في زيت الزيتون	ئۆلیاز: هەوێنێكە ڕۆن زەیتوون بۆ بادەكاوتێكی دەدات
Olecranal	نتوئي مرفقي: متعلق بنتوء المرفق	نووكە ئانیشكی
Olecranarthritis	التهاب المرفق	ئانیشك هەوكردن
Olecranon	النتوء المرفقي	ئانیشك

Oleo-	بادئــة تــدل علــى العلاقــة بالزيت	پێـــشگرێکه پەیوەنـــدی بەڕۆنەوە دیاری دەکات
Oleo- arthrosis		ڕۆن کردنە جمگە
Oleoma=Paraffinoma	ورم زيتي	ئۆلیۆما، ڕۆنە ئاوسێ
Oleometer	مقيــاس الزيــوت: جهــاز لفحص نقاوة الزيوت	ڕۆنپێـــو، ئۆلیۆمیتـــەر: ئامێرێکــە بــۆ تــاقی کردنەوەی خاوێنی ڕۆن
Oleosus	زيتي، شمحي	چەور، ڕۆناوی
Oleotherapy	المــداواة بالزيــت: المعالجــة بالزيوت وخاصة بحقنها	ڕۆنــە چارەســەر: بــەڕۆن چارە سەرکردنە بەتایبەتی بەدەرزی لێدان
Oleothorax	زيـت بالـصدر: حقـن الزيـت الى الجوف الجنبي	ڕۆنکردنە سنگ: بەدەرزی ڕۆن کردنە کەلێنی خالێگە
Oleovitamin	أوليفيتامين	ئۆلیفیتامین
Oleum	زيت	ڕۆن، زەیت
Olfact	وحدة الشم	بەشی بۆن
Olfaction	الشم، حاسة الشم	بۆنکردن، هەستی بۆنکردن
Olfactology	بحث الشم	زانستی بۆنکردن، بۆنزانی
Olfactory	شمـي، ذو علاقــة بالـشم أو بجسم الشم	پەیوەنـدی بـۆنکردن، یـان هەستی بۆنکردن

O.Bulb	البصلة الشمية: النهاية المتوسعة للعصب الشمي	بۆنە سەلك: سەرە فراوانەکەی بۆنە دەمار
O.Center	مركز الشم: المركز الدماغي المتحكم في حاسة الشم	مەڵبەندی، چەقی بۆنکردن: دەماخە مەڵبەندی بۆنە کە هەستیاری بۆن دابین دەکات
0.Nerve	عصب الشم أو العصب الشمي	دەماری (ڕەگی) بۆنکردن
Olfactus	وحدة حدة الشم	بەشی بۆنتیژی
Oligakisuria	قلة التبول حالة يحدث فيها التبول بفترات طويلة	کەم میزێن، میزەکەمێ ئەومیە لەماوەی درێژ درێژدا میزبکرێت
Oligemia	قلة الدم: نقص في حجم الدم	کەمخوێنێ: کەمی قەبارەی خوێنە
Oligidria	قلة العرق: نقص في افراز العرق	نارەق کەمێ، نارەق دەردان
Oligo	بادئة تعني: قليل	پێشگرێکە بە مانای کەم، تۆزێك، کەمێك، هێواش
Oligoamnios	قلة النخط	کەم چڵمی
Oligocardia: Bradycardia	بطء القلب،	دڵە خاوێ: دڵهێواشێ: هێواش لێدانی دڵ

Oligocholia	قلة الصفراء: قلة أو نقصان في الصفراء	زراوه كەمیّ، کەمی زراو
Oligodipsia	قلة العطش	تینویەتی کەمیّ
Oligodontia	نقص الأسنان	ددان کەمیّ
Oligocythemia	قلة كريات الدم: نقص في العناصر الخليوية (خلايا) للدم	خرۆکە کەمیّ، خڕیلە خوێن کەمیّ: کەمی لە خانەکانی خوێندا
Oligodactylia	نقص الأصابع	پەنجە کەمیّ
Oligogalactia	قلة الحليب: نقص في إفراز الحليب	شیرە کەمیّ: کەم شیری، شیر کەم دەردان
Oligogenics	تحديد النسل، تنظيم الأسرة	وەچە دیاری کردن، خێزان ڕێکخستن
Oligopnea	قلة التنفس: نقص في التنفس أو بطاءة التنفس	هەناسە کەمیّ، هەناسە خاویّ
Oligoptyalism	قلة اللعاب: تناقص في افراز اللعاب	لیک کەمی، کەم لیکی: کەم دەردانی لیک
Oligosialia	قلة اللعاب: تناقص افراز اللعاب المرضي	کەم لیکی: بەنەخۆشی کەم بوونەوەی دەردانی لیک
Oligospermia	قلة الحيامن: نقص في عدد الحيامن الموجودة في المني	تۆوکەمی: کەمیی ژمارەی تۆم لە تۆماودا

Oligotrichia	قلة الشعر	تووكه كەمیٚ، مووه کەمیٚ
Oligozoospermatism: Oligozoospermia,: Oligospermia	قلة الحيامن	تۆمه كەمیٚ، کەم تۆمی
Oliguria	قلة البول: افراز كمية قليلة من البول بالنسبة للسوائل الداخلة الى الجسم	میزه کەمیٚ: کەم دەردانی میز لەچاو ئەوەنـدە شلەمەنی کە دەچێتە لەشەوه (دەخورێتەوە)
Olive	زيتون: الشجرة أو ثمرتها	زەیتون: دار یان بەرەکەی
Olivary	زيتوني، زيتوني الشكل	زەیتوونی، زەیتوون شێوه
O.Body	الجسم الزيتوني: كتلة بيضوية من المادة السنجابية تقع داخل النخاع المستطيل	تەنە زەیتوونی: تۆپەڵێکی هێلکەییە، لە ماددەی بۆر، دەکەوێتە ناو لاکێشه مۆخەوه
Oliver's Symptom	عرض (أوليفر)	نیشانەی (ئولیڤەر)
O.'s Test for Albumin	اختبار (أوليفر) للزلال (البومين)	تاقی کردنەوەی (ئۆلیڤەر) بۆ ئەلبومین
Ollier's Disease	مرض (أوليفر)	دەردە (ئۆلیڤەر)
O.'s Law	قانون (أوليفر)	یاسای، دەستووری (ئۆلیڤەر)

O.'s Layer	طبقة (أوليفر): الطبقة المكونة للعظم في السمحاق	چینی (ئۆلیڤەر): چینی ئێسك پێکهێن لە پەردەی ئێسکپۆشدا
Ollier-Thiersch	أولية – تيرش: ترقيع الجلد حسب طريقة (أوليه)	ئۆلیە – تیرش: پینەکردنی پێست بەدەستووری (ئۆلییە)
Omalgia	الم الكتف	ژانی شان، شان ئێشە
-oma	لاحقة تعني ورم أو نمو خبيث في القسم المنوه عنه	پاشگرێکە بەواتا ئاوسان یان پیسە گەشەندیەك لەشاندا
Omarthritis	التهاب مفصل الكتف	هەوکردنی شان، جمگەی شان هەوکردن
Omasum	القبة، ذات التلافيف: الكرش (المعدة) الثالثة للمجترات	هەزار لۆغانە، ورگی سێیەمی کاویژ کەران
Ombrophobia	رهبة المطر	بارانە ترسی، لەباران ترسان، ترسی باران
Omega	أوميكا: أخر حروف الأبجدية اليونانية	ئۆمێگا: بیستوچوارەمین (دوا) تیپی ئەلف و بێی یۆنانییە
O.melancholicum	أوميكا ماليخولية: وهي تكون ثنيات (طيات) في الجلد بين الحاجبين على شكل الحرف (اوميكا) للتقطيب المستمر كعلامة للماليخوليا	ماخۆلانە ئۆمیگا: چرچ بوونی پێستی نێوان هەردوو برۆیانە و نیشانەی ماخۆلانە

Omental	ثربي، متعلق بالثرب	خەوی، پەیوەندی بە بەزە پەردەی ناو سکەوە هەیە
Omentectomy	استئصال الثرب: مقي جزؤ من الثرب	خەوبڕین: بڕینی بەشێکی خەو
Omentitis	التهاب الثرب، ذات الثرب	خەو هەوکردن، خەوە هەوێ
Omentofixation: Omentopexy	تثبيت الثرب: عموما هي عملية تثبيت الثرب بأحد الأنسجة الأخرى كجسر دوراني إما لتقليل الأحتقان أو لتجهيز المزيد من الدم	خەو چەسپاندن: بەگشتی خەو چەسپاندنە بەشانەیەکی ترەوە، وەك پردێکی خولاوە، یان بۆ کەمکردنەوەی خوێنتێزان، یان بۆ ئامادەکردنی خوێنی زۆرتر
Omentorrhaphy	رفو الثرب، خياطة الثرب	دروونەوەی خەو، خەو دروونەوە
Omentovolvulus	التفاف ثرب، انفتال الثرب	پێچخواردنی خەو
Omentulum	ثريب (الثرب الصغير)	خەوۆکە
Omentum	الثر: طية أو ثنية بريتونية بين المعدة والأجزاء المجاورة	خەو: لۆچ یان قەدێکی پریتۆنی نێوان گەدە و بەشە دراوسێیەکانی
O.,Gastrocolic	الثرب المعدي القولوني، الثرب المعدي المصراني	خەوی کۆلۆنە گەدەیی، خەوی کۆلۆنە ڕیخۆڵەیی

O.,Gastrohepatic	الثرب المعدي الكبدي	خەوی گەدە و جگەری
O.,Gastrosplenic	الثرب المعدي الطحالي	خەوی گەدە و سپڵی
O.,Greater	الثرب الكبير	کەڵە خەو
O.,Lesser	الثرب الصغير	وردە خەو
Omiltis	التهاب الكتف	شان هەوکردن، داگیرسانی شان
Omni-	سابقة تعني كل	پێشبەندێکە بەمانای گشت، هەموو
Omnipotence	القدرة الكلية: قوة كلية القدرة	پێشگرێکە بەواتا گشت، هەموو هێزێکی توانست تەواو
Omnivorous	قارت: يأكل جميع انواع الطعام (الحيوانية والنباتية)	دمریالووش، هەموو شتخۆر: هەموو جۆرە خۆراکێك (گیانەوەری و رووەکی) دەخوات
Omo-	بادئة تدل على العلاقة بالكتف أو المتكب	پێشگرێکە پەیوەندی بەشانەوە یان چەڵەمەوە نیشان دەدات
Omoclavicular	كتفي ترقوي: ذو علاقة بالكتف والترقوة	شان و چەڵەمەیی: پەیوەندی شان و چەڵەمە
Omodynia	الم الكتف	ژانی شان، شانێشە (شان ئێشە)

Omohyoid	كتفي لامي، ذو علاقة بالكتف والعظم اللامي	شان و لامى: پەيوەندى شان و لامە ئێسك
Omophagia	أكل النيئ: أكل الأطعمة النيئة	كاڵخۆرى، خواردنى خواردەمەنى نەگەييو و كاڵ
Omotocia	ولادة مبكرة	پێشوەخت بوون: بەناكامى بوون
Omphalectomy	استئصال السرة	ناووك بڕين
Omphalic	سري	ناووكى، پەيوەندى، ناووك
Omphalitis	التهاب السرة	هەوكردنى ناووك
Omphalo-	بادئة تعني العلاقة بالسرة	پێشگرێكە پەيوەندى بە ناووكەوە دەگەيەنێت
Omphalocele	فتق سري	ناوك دەبەبوون، ناوكە قۆڕى
Omphalorrhagia	نزف سري	خوێنى ناووك بەربوون
Omphalorrhexis	تمزق السرة	ناووك دڕان
Omphalotomy	قطع الحبل السري، قطع السرة	ناووك بڕين
Omphalus	السرة	ناووك

Om,quar, hor,: omni quadranti hora	كل ربع ساعة	هەر چواریەکە (چارەکە) سەعاتێك جارێك
O.,n: omni nocte	كل ليلة	هەموو شەوێك، شەوانە
Onanism	الأونانية: ١- الجماع الناقص ويتم بالقذف خارجا تجنبا للحمل ٢- الأستمناء باليد	ئۆنانیزم: ١- جووتبوونی ناتەواو، تۆواوە کە لە دەرەوەی دەرێژرێ، بۆ ئەوەی سکپڕبوون ڕوونەدات ٢- دەسپەڕ
Onchocerca	جنس من الفلاريا وهي ديدان حبلية	ئۆنکۆسێرکا: ڕەگەزە فیلاریایەکە کە جۆرە کرمێکی درێژە
Onchocerciasis	حالة الأصابة بالديدان الحبلية	ئۆنکۆسیرکۆ سیاسیز، دووچاری نەخۆشی بەئۆنکۆسیرکا بوون
Onco-	بادئة تعني العلاقة بورم	پێشگرێکە، بەواتا پەیوەندی بەئاوسانەوە هەیە
Oncocytoma	ورم غدي نكفي	
Oncogenesis	تكون الورم: تكون وتولد الأورام	پەیدابوونی گرۆ (ئاوسان)
Oncogenous	مكون الورم	گرۆ پەیداکەرە
Oncology	علم الأورام	گرۆزانی، ئۆنکۆلۆمی، پەنامناسی: زانستی پەنامەکان

Oncolysis	تحلل الأورام؛ إنحلال الأورام وذوبانها	گرۆ شیکاری، شیبوونەوە و توانەوەی گرۆ
Oncoma	ورم	ئۆنکۆما گرۆ، ئاوساوی
Oncometer	مقياس حجم الأعضاء: آلة لقياس التغيرات في محور الأعضاء المختلفة للجسم	ئۆنکۆمیتەر: ئامێرێکە بۆ پێوانەی کەم و زۆری قەوارەی ئەندامەکانی لەش وەك گورچیلە و سپڵ
Oncometry	قياس حجوم الأعضاء	ئۆنکۆمەتری: پێوانە کردنی قەوارەی ئەندامەکانی لەش
Oncosis	داء الأورام: حالة مرضية تتميز بتكون الأورام	دەردە گرۆ: بارێکی نەخۆشییە، کە بەپەیدابوونی گرۆ جیا دەکرێتەوە
Oncotomy	شق الأورام: شق الورم أو فتح خراج أو شق تورم	درینی گرۆ: درینی گرۆ یان هەڵدرینی دوومەڵ
Ondometer	مقياس الذبذات: جهاز لقياس تردد الذبذبات في التيارات ذات التردد العالي	لەرە پێو، ئۆندۆمیتەر: ئامێرێکە بۆ پێوانەی چەندی لەرانەوەی تەزووی فرە لەرە
Oneiric	حلمي: متعلق بالأحلام أو شبيه بالحلم	خەوەکی: پەیوەندی خەو یاخود لەخەو چوون
Onerio-	بادئة تدل على العلاقة بالأحلام	پێشگرێکە بەواتای پەیوەندیدار بە (خەو)وەوە پێشان دەدات

Oneirodynia	كابوس، جاثوم	میردمزمه، مۆتهکه
Oneirogmus	إحتلام	شهیتانی بوون
Oneirology	علم الأحلام	زانستی خهون، خهونزان
Oneiroscopy	تفسير الأحلام: تحليل الأحلام لغرض تشخيص حالة المريض العقلية	خهو لێکدانهوه: خهون لێدانهوه بۆ مهبهستی دهستنیشانکردنی باری هۆشیی نهخۆش
Oniomania	هوس الشراء: حالة مرضية للشراء	ئۆنیۆمانیا: جۆره نهخۆشییهکی ئارهزووی شت کرینه
Onion	البصل	پیاز
Onomatology	التسمية: علم الأسماء	ناوزانی، ئۆنۆماتۆلۆجی: زانستی ناوان (ناو لێنان)
Ontogenesis,: ontogeny	نشوء الكائنات: تأريخ نشوء الفرد	پهیدابوونی بوونهوهر: مێژووی پهیدابوونی تاك، بوونهوهر پهیدابوون
Ontogeny	تأريخ نشوء الأفراد، نشوء الكائنات: التأريخ الكامل لنشوء الفرد (الكائن)	ئۆنتۆجهنی، بوونهوهر پهیدابوون: مێژووی تهواوی پهیدابونی بوونهوهر
Onychalgia	الم الأظافر	ژانه نینۆك، نینۆك ئێشه
Onychatrophy	ضمور الأظافر	نینۆك پووکانهوه

Onychectomy	استئصال الظفر	نینۆکبڕین
Onychia	ذات الظفر، التهاب الظفر: التهاب نبت الظفر نودبا الى فقدان الظفر	هەوی نینۆك: هەوکردنی نینۆك و لە ئەنجاما کەوتنی نینۆکە
Onychitis	التهاب الظفر، ذات الظفر	هەوی نینۆك، نینۆك
Onycho-	بادئة تدل على العلاقة، بالأظافر	پێشگرێکە بەواتای پەیوەندیدار بە نینۆکەوە دەدات
Onychocryptosis	غرز الأظافر نمو الظفر في اللحم	نینۆك چەقینە گۆشت
Onychogenic	مكون الظفر: مكون ومنتج مادة الظفر	نینۆك دروستکەرە: پێکهێن و بەرهەمهێنی ماددەی نینۆك
Onychogryphosis	تعقف الأظفار	نینۆك گێڕ بوون: خوار و خێچ بوونی نینۆك
Onychogryposis	تعقف الأظفار	نینۆك گێڕ بوون
Onychoma	ورم ظفري: ورم في الظفر أومنبة	ئۆنیکۆما
Onychomycosis	سعفة الأظافر داء الأظافر الفطري	دەردە کەڕووی نینۆك
Onychopathy	داء الأظفار	دەردە نینۆك: هەر دەردێك بێت

Onychophagy	قضم الأظفار	نینۆك خواردن: ئەوانەی نینۆكی خۆیان دەكرتێنن
Onychoptosis	سقوط الأظفار	نینۆك كەوتن: هەڵوەرینی نینۆكەكان
Onychorrhexis	هشاشة الظفر	نینۆك قرچۆكی: لەخۆوە شكان و درز بردنی نینۆكەكان و قرچۆك بوونیان
Onychoschizia	خلخلة الأظفار	نینۆك لەق بوون: نینۆك لە شوێنی خۆی لەقین و هەڵكەنران
Onchosis	داء الأظفار	نەخۆشیی نینۆك: نەخۆشی یان گێڕبوونی نینۆكەكان
Onychotomy	شق الظفر	نینۆك برین
Onym	اسم تقني أو مصطلح	هونەرە ناو یان زاراوە
Onyx	ظفر أصبع يد أو صبح قدم	(نینۆك)ی پەنجەی پێ یان پەنجەی دەست
Onyxis	ظفر غارز	نینۆكی چەقیو
Oo-	بادئة تدل على العلاقة ببيضة	پێشگرێكە پەیوەندی بە هێلكەوە نیشان دەدات

Ooblast	سلف البيضة	ئۆئۆبلاست: ئەو خانەیەیە کە هێلکەی لێوە پەیدادەبێت
Oocephalus	بيضوي الرأس: ذو رأس بيضوي الشكل	سەر هێلکەیی
Oocyesis	حمل بيضي	هێلکەدان ئاووسیْ
Oocyst	كيس البيضة، البيضة المخفية المكيسة غلاف الخلية	هێلکە – کیسە هێلکەی پیتێنراوی کیسکردوو بەرگی خانە ئەو بەرگەی دەوری خانە دەدات
Oocyte	خلية البيضة: البيضة (البويضة) قبل خروجها من الحويصلة الكرافية	ئۆئۆسایت: خانەی هێلکە: هێلکە پێش دەرهاتنی لەکیسەی گراف
Oogenesis	تكون البيضة: تكون و (نضج) نشوء البيضة في المبيض	هێلکەپەیدابوون، ئۆئۆجەنەسیز: پەیدابوون و پێگەیشتنی هێلکە لە هێلکەداندا
Oogenic	مكون البيضة	هێلکە دروستکەرە
Oogonium	الخلية الأولى للبيضة	ئۆئۆگۆنیۆم: یەکەم خانەی هێلکە
Oophagy	أكل البيض	هێلکە خۆری: هێلکە خواردن

Oophoralgia	الم أو وجع المبيض	ژانی هێلکەدان
Oophorectomize	استئصال المبيضين: رفع وازالة المبيضين بعملية جراحية	هێلکەدانەکان دەبڕێت: بڕین و لابردنی هێلکەدان بەبرینسازی
Oophorectomy	استئصال المبيض: رفع أو أتلاف المبيض أو المبيضين	هێلکەدان بڕین: لابردن یان لە ناوچوونی هێلکەدانێك یان هەردووکیان
Oophoritis	التهاب المبيض، ذات المبيض	هەوکردنی هێلکەدان، داگیرسانی هێلکەدان
Oophoro-, Oophor-	بادئة تدل على العلاقة بالمبيض	پێشگرێکە پەیوەندی بە هێلکەدانەوە دەردەخات
Oophorocystectomy	استئصال كيس المبيض	کیسەی هێلکەدان بڕین: بڕین و لابردنی کیسەی هێلکەدان بەبرینسازی
Oophorohysterectomy	استئصال الرحم والمبيضين	منداڵدان و هێلکەدانەکان بڕین: بڕین و لابردنی هێلکەدانەکان بەبرینسازی
Oophoroma	ورم مبيضي	ئۆئۆ فۆرۆما: گرۆی هێلکەدانی، هێلکەدانە گرۆ
Oophoron	مبيض	هێلکەدان

Oophoropathy	داء المبيض	دمردە هێلکەدان: نەخۆشی هێلکەدان، هەج جۆرە نەخۆشییەکی هێلکەدان
Oophoropexy	تثبيت المبيض	هێلکەدان دابەستن (چەسپاندن)
Oophorosalpingectomy	استئصال المبيض والقناة بعملية جراحية	هێلکەدان و بۆریی برین: برین و لابردنی هێلکەدان و بۆری هێلکەڕۆ (oviduex) بە برینسازی
Oophorosalpingitis	التهاب المبيض والقناة	هەوکردن (داگیرسان)ی هێلکەدان و بۆری
Oophorrhagia	نزف مبيض	خوێنی هێلکەدان بەربوون
Ooplasm	هيولي البيضة	ئۆئۆپلازم: سایتۆپلازمی هێلکە
Oosperm	بيضة ملقحة: بيضة ملقحة أو مخصبة حديثا	هێلکەی پیتێنراو: هێلکەی تازە پیتێنراو
Oospora	الأبواغ (البذور) الملقحة جنسي من الفطريات	ئۆئۆسپۆرا: کەڕووە ڕەگەزێکە
Oosporangium	العنصر الأنثوي	توخمی مێینە
Oospore	البوغ الملقح: بوغ متكون من اجتماع عاملين متميزين جنسيا	ئۆئۆسپۆر، سپۆری پیتێنراو: سپۆرێکە لە کۆبوونەوەی دوو هۆکاری ڕەگەز دیار، پێك دێت

Oosporosis	داء الأبـواغ الملقحـة: الأصابة بـالأبواغ الملقحـة كمـا في ذات القصبات	دمرده سپۆری پیتێنراو
Opacity	عتامة	لێڵایی
Opalescent	متلألي، براق	بریقەدار
Opalgia	الم الوجه	ڕوونێشه، ژانی ڕوو، ئازاری دەم و چاو
Opaque	معتم	لێڵ
Open	مفتـوح، مكشوف و معـرض للهواء	کراوه، نەگیراو، بەرەڵا
Opening	فتحة، ثقب	کون، کەلێن
Operable	قابـل للعمليـة: يمكـن أجـراء عملية عليه مع توقع تحسن معقول على	بـــۆ برینـــسازی شـــیاو: دەتوانرێ برینـسازی بکرێ لەئەنجامـدا چاکـسازییەکی تێدا ڕوودەدات
Operation	عمليـة: أيـة عمليـة تـتم بالآلات أو بأيدي الجراح	برینسازی: هەر کردمیەکی پزیـشکییە بـە دەسـت و ئامێری برینساز جێبەجێ بکرێت
Operative	جراحـي، عملـي: ذو علاقـة بعمليـة فاعـل، فعـال، مـؤثر وغير خامل	برینـــسازەکی، کردمیـــی: پەیوەندیـــــدارە بـــــە کردمیـــــەکی کـــــاراو کاریگەرەوە

Operculum	غطاء	سەرقاپ
Ophida	الحفافيث: فصيلة الأفاعي والحيايا: رتبة من الزواحف تشمل الأفاعي	ڕەشمار: خێزانی مار و ئەژدیهایە، پلە خشوکێکە، ماریش دەگرێتەوە
Ophidic	متعلق بالحفافيف	ڕەشماری
Ophidism	التسمم بسم الأفاعي	بەژەهرە مار ژەهراویبوون
Ophryitis	التهاب الحاجب	هەوکردنی برۆ، داگیرسانی برۆ
Ophryosis	تشنج الحاجب	برۆ کرژبوون
Ophthalm	بادئة تدل على العلاقة بالعين	پێشگرێکە بەواتای چاو دەگەیەنێت
Ophthalmagia	الم العين	چاو یەشە، چاو ئێشە
Ophthalmatrophia	ضمور العين	چاوپووکانەوە: پووکانەوەی چاو
Ophthalmectomy	استئصال العين	چاو هەڵکۆڵین، چاو دەرهێنان: دەرهێنانی چاو بەبرینسازی
Ophthalmia	ذات العين، التهاب العين: التهاب: التهاب شديد من العين أو الملتحمة (المنظمة)	چاو داهاتن، چاو هەوکردن، پێڵوو هەوکردن، هەوکردنێکی توندە
O., Catrrhal	ذات العين النزلوى: نوع شديد من التهاب المنظمة	لەچاو یان پێلوودا

تەراخۆما	تراخوما	O., Egyptian
سووزمنەکی چاو: داهاتنێکی تیژو بەتیین چاو بە کێم کردنەوە بەهۆی میکرۆبی سووزمنەکەوە دمبێت	سيلان العين: التهاب حاد شديد وصديدي للملقحة مسبب من اصابة سيلانية	O., Gonorrheal
چاویەشەی ساوایان: داهاتنی چاوی منالی ساوا دوای بوون لەبەر دووچاربوونی بەهۆی میکرۆبی سووزمنەکەوە	ذات العين الوليد: سيلان عين حديث الولادة	O., Neonatorum
دمماره شەپلەی چاو	شلل عصبي للعين	O., Neuroparalytic
بلقە پێلوو هەوکردن	التهاب الملقحة الفقاعي	O., Phlyctenular
کێمە هەوکردنی چاو	الرمد الصديدي	O., Purulent
بەرازە چاو هەوکردن	ذات العين الخنازيري	O., Scrofulous
ئارمقە چاو هەوکردن	التهاب الملتحمة الحمي	O., Spring
سیمپاتە چاوهەوکردن	التهاب العين السمبثاوي	O., Sympathetic
چاو هەوکردن بە تیشکی زوور بنەوشەیی	التهاب العين بالأشعاع فوق البنفسجي	O., Ultraviolet ray
چاو داهاتوو	مصاب بذات العين	Ophthalmia
پزیشکیی چاو	طب العيون	Ophthalmiatrics

Opthalmitis	التهاب العين	هەوكردنی چاو، داگیرسانی چاو
O., Sympathetic	ذات العين السمبتاوي، التهاب العين الودي	هاوهەستە هەوكردنی چاو داهاتنی سیمپاتی
Ophthalmo-, Ophthalm	بادئة تدل على العلاقة بالعين	پێشگرێكە بەواتای چاوەكی پەیوەندی بەچاوەوە پیشان دەدەن
Ophthalmocarcinoma	سرطان العين	كارسنۆمای چاو، شێرپەنجەی چاو
Ophthalmocopia	تعب العين	ماندوویی چاو، ماندوویەتی چاو
Ophthalmodiagnosis	تشخيص عيني: التشخيص بالأستدلال بمنعكسات العين	چاوە دیاریكردن: دیاریكردن بەرێنمایی پەرچكارییەكانی چاو
Ophthalmodonesis	ارتجاف العين	چاوە لەرێ، چاو لەرزین: لەرزە لەرزی چاو چاوە لەرزە
Ophthalmodynamo meter	مستقواة العين، آلة لقياس قوة القيل، أو تقابل نظر العينين	ئۆفتالۆداینەمۆ میتەر، هاوبینینپێو: ئامێرێكە بۆ پێوانەی بەرانبەركێی بینینی هەردوو چاو
Ophthalmodynia	وجع العين	چاوەئێشێ، ژانی چاو، ئێشی چاو، چاو ئێشە

Ophthalmofundoscope	منظار رقاع العين	بنکی چاو بینین: ئۆفتالمۆفەندۆسکۆپ: ئامێرێکە بۆ سەیرکردن و پشکنینی بنکی چاو
Ophthalmologist	طبيب العيون	پزیشکیی چاو، پزیشکی چاو
Ophthalmology	طب العيون	پزیشکیی چاو، پزیشکیی چاو
Ophthalmomalacia	تلين العين	نەرمبوونی چاو: کرژبوون و نەرمبوونێکی ناسروشتیی چاوە
Ophthalmometer	مقياس البصر: مقياس القوى الأنكسارية	چاو پێو: هەچ ئامێرێك بۆ پێوانەی چاو بەکاربهێنرێت بەتایبەتی بۆ نیشاندانی
Ophthalmomyasis	قوة انكسار الضوء	هێزی شکانەوەی تیشك
Ophthalmomyotomy	قطع عضلات العين	برینی ماسولکەکانی چاو: بەبرینسازی برینی ماسولکەی چاو
Ophthalmoneuritis	التهاب عصب العين، التهاب العصب البصري	هەوکردنی دەماری چاو
Ophthalmopathy	داء العين	نەخۆشیی چاو، دەردە چاو
O., External	داء العين الخارجية: أي مرض يصيب الأجفان، القرنية، الملتحمة أو العضلات	دەردە چاوی دەرەکی: هەر نەخۆشییەك تووشی پێڵووەکان، گلێنە، ببێت

O., Internal	داء العين الداخلية: أية اصابة في الأجزاء الداخلية أو المهمة في العين	نەخۆشی دەردە چاوی دەرەکی: هەر نەخۆشییەکە، کە تووشی بەشەکانی چاو ببێت
Ophthalmoplasty	تقويم العين	چاو ڕاستکردنەوە
Ophthalmoplegia	شلل عضل العين	ئیفلیجبوونی ماسولکەکانی چاو، شەپلەی ماسولکەی چاو
O., externa	شلل العضلات الخارجية للعين	ئیفلیجبوونی ماسولکەکانی دەری چاو
O. interna	شلل العضلات الداخلية للعين	ئیفلیجبوونی ماسولکەکانی ناوی چاو
O., Nuclear	شلل عضلات العين النووي الشلل الناتج من اصابة نوى الأعصاب الحركية للعين	ناوکە - ئیفلیجبوونی ماسولکەی چاو: ئەو شەپلەیەی، کەلە توشبوونی ناوکی جوولە دەمارەکانی چاو پەیدادەبێت
O., Partial	شلل عضلة العين الجزئي، شلل عضلة أو عضلتين للعين	نیمچە ئیفلیجبوونی ماسولکەی چاو، ئیفلیجبوونی ماسولکەیەك یان دوانی چاو

O., Progressive	شلل عضلات العين التقدمي شلل تدريجي يصيب احدى العضلات ثم الأخرى	ئیفلیجبوونی بەرودوای ماسولکەکانی چاو: یەك لەدوای یەك ئیفلیجبوونی ماسولکەکانی چاو
O., Total	شلل عضلات العين كلية: الشلل الذي يصيب العضلات الخارجية والداخلية للعين	ئیفلیجبوونی گشت ماسولکەکانی چاو: ئیفلیجبوونی ماسولکە دەرەکی و ناوەکییەکانی چاو
Ophthalmoptosis	جحوظ	چاودەرپۆقین، زەقی چاو، چاوە زەقێ
Ophthalmorrhagia	نزف عين	خوێنبەربوونی چاو ، خوێن لە چاوزان، خوێن زانەچاو
Ophthalmorrhexis	تمزق العين	چاو دڕان
Ophthalmoscope	منظار العين	ئۆفثالمۆ سکوپ، چاوبین
Ophthalmoscopy	تنظير العين	ئۆفثالمۆسکۆپ، چاوسەیر کردن، چاوبینی
O., Dirct	تنظير العين المباشر: وهو ملاحظة صورة قائمة مرآتية لداخل العين	ڕاستەوخۆ چاو بینی: ڕاستەوخۆ سەیری ناو چاوکردن و بینینی ناوێنە - ناوی چاو
O., Indirect	تنظير العين الغير المباشر: ملاحظة صورة مقلوبة لداخل العين	ئۆفتالمۆسکۆپی لاوەکی: بینینی وێنەیەکی سەرەوخواری ناوی چاو

O., Medical	تنظير العين الطبيعي: وهو الذي يجري للأعراض التشخيصية	ئۆفتالمۆسكۆپ پزيشكى: بۆ ناسينەوەى هەندێ نەخۆشى بەكاردەهێنرێت
O., Metric	تنظير العين القياسي: ويجري لقياس الأنكسار	پێوانە چاو بينى: بۆ پێوانەى شكاندنەوەى تيشك بەكاردێت
Ophthalmostat	مثبت العين: اداة لتثبيت و مسك المقلة بدون تحرك خلال العمليات	چاو بەند: ئامێرێكە بۆ بەند كردن و گرتنى گلێنەى بێ بزووتنەوە لەكاتى برينسازيدا
Ophthalmosteresis	فقد العين: فقد احدى العينين	چاو لەدەستدان: كوێربوونى چاوێك
Ophthalmotomy	شق العين: عملية شق المقلة	چاو درين: گلێنەى چاو درين بە برينسازى
Ophthalmotonometer	مقياس توتر العين	ئۆفتالمۆ تۆنۆميتەر، كرژيى چاوپێو
Ophthalmotrope	عين دوارة، عين آلية تتحرك	خلۆكە چاو، چاوێكى دەستكردە دەجوولێت
Ophthalmotropometer	مقياس حركات العين	جوولەى چاوپێو
Opiate	افيوني: عقار افيوني أو يحتويه	تلياكدار، تلياكاوى: دەرمانێكى تلياكاوى يان تلياكدارە

Opiomania	هوس أفيوني: رغبة شديدة جنونية للأفيون	شەیدای تلیاکی، تلیاکە شەیدایێ: ئارەزوو کردنێکی شێتانەی تلیاك
Opiophagism, Opiophagy	تعاطي الأفيون: أكل الأفيون	تلیاك خۆری (تلیاکخۆری): تلیاك خواردن
Opisthenar	ظهر اليد، ظهر الكف	پشتی دەست
Opistho-	بادئة تدل على الأتجاه للخلف أو العلاقة بالظهر	پێشگرێکە بەمانای بەرەو پشت یان پەیوەند بەشتەوە
Opisthotic	خلف الأذن: متوضع خلف الأذن	پشتی گوێ: کەوتووەتە پشتی گوێ
Opisthotonos	القعس الشنجي: تقوس خلفي	پشتە قۆقزی: پشتە کووڕی
Opium	أفيون	تلیاك
Opiumism	ادمان الأفيون	تالیاکیەتی، تلیاك بوون، بە تلیاك راهاتن، خوو پێوە گرتنی تلیاك
Opotherapy: Organotherapy	العلاج العضوي ١- المعالجة (مداواة) بالعصارات الأستعصار ٢- معالجة الأمراض بخلاصات أعضاء الحيوانات	چارەسەری ئەندامی: ١- بەئاوگ چارەسەر کردن ٢- نەخۆشی چارەسەر کردن بەپوختەی ئەندامەکانی گیانەوەر

Oppenheim's Gait	مشية (اوبنهايم): وهي تحوير للمشية التشنجية في الصلاب المنتشر وعبارة عن اهتزازات واسعة منتظمة للرأس والجذع والأطراف	رەوتى (ئۆپنهايم): گۆرانكاريى كرژە رۆيشتنێكى نارێكى لەراوەى سەر و لەش و چوار پەلە
O.'s Reflex	منعكس (أوبنهايم): منعكس جلدي غير طبيعي (شاذ) بحيث يتبع ضغطا خفيفا من الأعلى الى الأسفل على الجلد المغطي للسطح الداخلي للقصبة انبساط الأصبع الكبير أو جميع أصابع القدم	پەرچەى (ئۆپنهايم): پێستە پەرچەيەكى نائاساييە، بەجۆرێك سووكە پەستاوتنێك لەسەرەوە دەكەوێتە سەر ناوپۆشى بۆرى هەناسە و كرانەوەى كەڵە پەنجە يان هەموو پەنجەكانى پێ
Oppilation	١- انسداد ٢- امساك قبوضية	١- گيراوى ٢- قەبزى
Opponens	معارض (عضلة معترضة مقاوم	دژ (دژە ماسولكە بەرهەڵست
Opsigenes	ولد متأخر، نابت متأخر: كأسنان العقل مثلا	درەنگ بوو، درەنگ زاو، وەك ددانى ئاقلى بۆ نموونە
Opsiuria	بول متأخر: الحالة التي تفرز فيها كمية أكثر من الأدرار أثناء الصوم مما تفرز في غير ذلك الوقت	درەنگە ميز: ئەو بارەيە، كە برێكى زۆرتر ميز دەكرێت لەكاتى رۆژوودا وەك لەكاتى ئاسايى
Opsomania	وهم الطعام: أشتهاء أو توق شديد الى بعض أنواع الطعام	بێزوو (بێزوو): زۆر حەزلێكردنى هەندێ خواردەمەنى

Opsonin	اوبسونين: جسم ضدي أو ضد في المصل يجعل الجراثيم و الخلايا الأخرى عرضة أو قابلة للألتهام من قبل الخلايا الخاصة	ئۆپسۆنین: دژێکە لە سیرۆمی خوێندا میکرۆب و گەڵێ خانەی تر بۆ فەوتاندن لەیەك خانەی تایبەتییەوە ئامادە و ئاسان دەکات
O., Immune	مضاد الأبسونين	دژە ئۆپسۆنین
Opsonotherapy	المعالجة الأبسونينية: المعالجة بأستعمال فاكسينات الجراثيم لتقوية العمل الأبسونيني للدم	بەئۆپسۆنین چارەکردن: چارەسەرە بەبەکارهێنانی فاکسینی میکرۆب بۆ بەهێز کردنی ئۆبسۆنکاریی خوێن
Optic, Optical	بصري: ذو علاقة بالرؤية أو بالعين	بینایی، دیتەکی: پەیوەندی بینین یان چاو
Optician	خبير بصري، صانع الآلات البصرية أو النظارات	بیناییساز: چاویلکە و ئامێری بینایی دروست کار
Optics	البصريات: العلم الذي يعني بالرؤية والضوء، علم البصريات	بیناییزانی: ئەو زانستەیە کە بایەخ بەبینین و ڕووناکی دەدات
Opicist	عالم بصري: خبير في علم البصريات	بیناییزان، زانای بنیایی: شارەزای بنیاییمەنی
Opticopupillary	بصري بؤبؤي: ذو علاقة بالعصب البصري والبؤبؤ	بینایی بیبیلەیی: پەیوەندیدار بە دەماری بینین و بیبیلەوە

Optimal	الأوفق، الأحسن	چاكترین، باشترین
Optimeter	مقياس البصر: آلة لقياس قوة الأنكسار في العين	بینینپێو، ئۆپتیمیتەر: بینایی پێو
Optimum	الأوفق، الأمثل	چاكترین، باشترین
Optist	خبير بقياس البصر	پسپۆری بینایی پێوان
Opto-	بادئة تشير الى العلاقة بالرؤية أو الأبصار	پێشگرێكە بەواتا بینین پەیوەندی بەبینین و بیناییەوە دەردەخات
Optomeninx	الشبكية: شبكية العين	تۆرە: تۆرەی چاو
Optometer	مقياس البصر: جهاز لقياس قوة ومدى البصر (الرؤية)	بیناییپێو: ئامێرێكە بۆ پێوانی هێز و بواری بینین
Optometry	قياس البصر: علم يعني بقياس قوة الرؤية وتهيئة مناشر أو عدسات مناسبة لها بأستخدام أية وسيلة للوصول الى تلك المنتجة عدا	بینایی پێوان: زانستێكە بایەخ بەهێزی بینین و ئامادەكردنی پوازك یان هاوێنەی گونجاو بۆی و بە بەكارهێنانی هەر هۆیەك بۆ گەیشتنە ئەو ئامانجە جگەلە دەرمان
Optophone	مسماع بصري: جهاز يعمل النور والظلام قابلين للأحساس لها من قبل العميان بأسماعهم بتحويل الموجات الضوئية الى موجات صوتية	ئۆپتۆفۆن: ئامێرێكە بەهۆیەوە ڕووناكی و تاریكی لەلایەن كوێرەوە بەگوێ هەستیان پێ دەكرێ چونكە شەپۆلی ڕووناكی پێ دەكرێت بەشەپۆلی دەنگ و دەبیسترێت
Optotype	لوحة قياس البصر	دەپی بیناییپێوان

Ora, pl, of Os	١- افواه - جمع فاه ٢- حافة، حدود	دەم، لێوار، کەنار، سنوور
Orad	صوب الفم	بەرەو دەم
Oral	فمي: متعلق بالفم	دەمی: پەیوەندیی دەم
Oralogy	طب الأسنان الوقائي، علم الفم	ددانسازی، دەمزانی
Orange	برتقال، برتقالي	پرتەقاڵ، پرتەقاڵی
Orb	كرة المقلة	گۆ، گۆی چاو گلێنە
Orbicular	دائري، مدورا مداري، مستدير	بازنەیی، تەوەرەیی، خولگەریی خڕ
O.Bone	العظم المداري: النتوء المدور في النهاية العظم السنداني	خولگە ئێسك: نووكە خڕەكەی ئێسكی دەزگایی
O.ligament	الرباط المداري أو المحيط: الرباط المدور الذي يحيط برأس عظم الكعبرة	دەورە، یان چێوە بەستۆك: ئەو بەستۆكە خڕەیە كەدەوری سەری ئێسكی بازووی داوە
Orbicularis	المدارية: عضلة مدارية او محيطة تحيط أليافها إحدى الفتحات	دەوروبەری، دەوروبەرگری: خولگە ماسولكەیەكە كە ریشاڵەكانی دەوروبەری كونێكی گرتووە
O.palpebrarum	المدارية الجفنية	پێڵووە دەوروبەرگری

Orbit	الحجاج، وقب العين	کالآی چاو، چاڵی چاو
Orbital	حجاجي، وقبي مداري	کالانەیی: پەیوەندی کالانەیی چاو خولگەیی
Orbitonasal	حجاجي أنفي	کالانەلووتی، پەیوەندی کالانە و لووت
Orbitometer	قياس الحجاج: آلة لقياس الأنزياح الخلفي للمقلة بسبب الضغط على جهتها الأمامية	ئۆربیتۆمیتەر، کالانە پێو: ئامێرێکە بۆ پێوانەی پاشە لادانی گلێنە بەهۆی پەستاوتنی رووکاری پێشەوەی
Orbitotomy	شق الحجاج: عملية شق أو عمل فتحة الى داخل الحجاج من الحافة الحجاجية	کالانە چاو درین: کردەی درین یان سمینی کالانەیە، لەکەناری کالانەوە
Orchectomy	استئصال الخصية	گون برین
Orchi	بادئة بمعنى الخصية See Orchio	بنوارە Orchio پێشگرێکە بەواتای گون
Orchialgia	الم الخصية	گونە ئێشێ گون یەشە، ژانە گون، گونئێشە، ئازاری باتوو، باتوو یەشان
Orchidectomy	استئصال الخصية: خصا الذكر، قص إحدى أو كلتي الخصيتين	گونبڕین، خەساندن: بڕینی تالێك یا هەر دوو گون
Orchiditis, Orchitis	التهاب الخصية	هەوکردنی گون، باگونە، داگیرسانی باتوو

Orchido-	بادئة بمعنى الخصية	پێشگرێکە بەواتای گون
Orchidocelioplasty	تقويم الخصية: عملية زرع الخصية الغير نازلة داخل الجوف البطني	گونسازی: چاندنی گونی دانەکەوتوو لەناو بۆشایی زگدا
Orchido – epididymectomy	استئصال الخصية والبرنج	بڕینی گون و تۆوڕەوە (بۆریی تۆو) یان بۆریی گون
Orchidoncus	ورم الخصية	گونە ئاوسێ
Orchidopexy: Orchiopexy	تثبيت الخصية	چەسپاندنی گون، گون چەسپاندن
Orchidoplasty: Orchioplasty	تقويم الخصية	گونسازی
Orchidoptosis	هبوط الخصية: سقوط الخصية بسبب الدوالي أو ارتخاء الصفن	شۆڕبوونەوەی گون، داکەوتنی گون: دەکەوتنیان لەبەر نەخۆشی شینە دەمار (خوێنهێن) یان شلی کیسەی گونەوە
Orchidotomy	شق الخصية	گون دڕین
Orchiectomy	استئصال	گون بڕین، باتوو بڕین: بڕینی تاکێک یا هەردوو گون

Orchidorrhaphy	رفو الخصية	گون درووونەوە
Orchio-, Orchi-, Orchido	بادئات: للدلالة على وجود علاقة بالخصية	پێشگرن بەوماناى پەيوەندى بوون بەگون (باتووە)وە
Orchiocele	١- فتق خصي ٢- فتق صفني ٣- ورم الخصية	گون قۆڕى، گون دەبەبوون، قۆڕيى توورەكەى گون، دەبەبوونى توورەكەى گون
Orchiodynia	الم الخصية	گوننێشە، ژانە گون، ئازارى باتوو
Orchiomyeloma	ورم لبي خصي، ورم نخاعي خصيوي	مايە لۆماى گون، پەنامى كرۆكى گون، پەنامى مۆخە گون
Orchioneuralgia	الم الخصية	ژانە گون، ئازارى گون، گون ئێشە
Orchiopathy	داء الخصية	دەردە گون: هەرچى نەخۆشييەك بێت بداتە گون
Orchiopexy	تثبيت الخصية	چەسپاندنى گون: ئەوەيە بە برينسازى گونێكى دانەكەوتوو بەزيبو لە ناو كيسەى گوندا بچەسپێنرێت
Orchioplasty	تقويم الخصية	گونسازى، راستكردنەوەى گون (بەبرينكارى پلاستيك)

Orchiorrhaphy	رفـــو الخـــصية، خياطـــة الخصية	دروونەوەی گون
Orchiotomy	شق الخصية	هەڵدرینی گون
Orchis	الخصية	گون، باتوو، هێلکە گون،
Orchitic	خصي، خصيوي	گونی، گوناوی: گونەکی
Orchitis	التهـــاب بالخـــصية، ذات الخصية: يتميز المرض بالألم والتـــورم واحـــساس بالثقـــل يجـوز للمـرض ان ينـشأ دون سـبب معـين ولكـن الأغلـب ينشأ من السيلان أو السفلس أو التدرن	باگونـــە هـــەوکردنی گـــون: نەخۆشـــییەکە بـــە ژان و ئاوساوی و هەست بەقورسی دیار دەبێت، هەندێ جار لە خۆیەوە بێ هۆیەکی ئاشکرا و زۆر جـــار لـــە ســـوزەنەك و فەرەنگی و سیل پەیدا دەبێت
O., Metastatic	ذات الخـــصية الأنتقاليـــة (انبثاثية) تنتقل الأصابة الى الخصية بواسطة مجرى الدم كما في النكاف	(دەردە گـــون، گونـــە هـــەوێ)ی گواســـتراوە: تووشـــبوونەکە بـــەهۆی خوێنـە ڕۆوە بـۆ گـون وەك لەملە خرێدا (ملە خرە)
O. parotidea	ذات الخـــصية النكـــافي: وتحـصل قبـل أو كظـاهرة منفردة للأصابة بالنكاف	ملە خرە دەردە گون: پێش یـان وەك دیاردەیـەك کـە دەبێتـە هـۆی تووشـبوونی ملە خرێ
Orchotomy, Orchidotomy	شق الخصية	گون هەڵدرین

Order	رتبـــة: زمـــرة أو مرتبـــة تصنيفية تقع تحت مرتبة (صـنف) وأعلـى مـن مرتبـة العائلة	پلـه: گـرۆ يـان پلەيـەكی پۆلاندنه، كەله خوار پلەی (جۆر) و زووروتره لەپلەی خێزان
Orderly	ممرض	برين پێچ، پەرستار
Ordinal Number	عدد ترتيبي	ڕیزه ژماره
Ordinate	الأحداثي الرأسي	ئۆردينێت، تان
Ordure	غائط، قذارة، وساخة	گوو، پيسی، پيسايی
Orexia	إشتهاء، قابلية الأكل	ئـارەزوو، ئيـشتيها، توانـای خواردن
Orexigenic	مثير للشهية	ئـارەزوو هەڵسێن، ئيـشتيها پەيداكەره
Organ	عضو: أي جزء من الجسم له وظيفة خاصة	ئەنـدام: هـەر بەشـێك لـه لەش فەرمانێكی (كـارێكی) تايبەتی ببێت
Organic	عضوي: ١- ذو علاقة بعضو او أعضاء ٢- يملك اعضاء، ذو أعضاء ٣- خـاص بكائنـات حيـة (عضوية)	ئۆرگانه، ئۆرگانی: ١- پەيوەندی ئەندامێك ٢- ئەندامدار ٣- پەيوەنـــدی زيندەوەرەكان
O.Chemistry	الكيميـاء العـضوية: كيميـاء المركبات الكربونية	ئۆرگانـه - كيميـا: كيميـای پێكهـاتوو (ئامێتـــه) كاربۆنييەكانه

Organicism	العضوية: النظرية القائلة: ١- كل الأمراض مسببه من أمراض عضوية ٢- لكل عضو من أعضاء الجسم المختلفة بنيته الخاصة	ئەندامێتی: ئەو بیردۆزەیە کە دەڵێت: ١- هەموو نەخۆشییەکان، بەهۆی نەخۆشیی ئەندامییەوە ڕوودەدەن ٢- هەر ئەندامێکی لەش پێکهاتنێکی تایبەتی خۆی هەیە
Organism	كائن حي، الكائن العضوي الحي	بوونەوەر، زیندەوەر، گیانلەبەری زیندوو
O., miero-	كائن صغير	وردە بوونەوەر
Organization	١- تعضية ٢- منظمة	١- ئەندامانْدن ٢- ڕێکخراو
O., of infarction	تندب الجلطة: عملية تبديل الجلطة بنسيج ليفي	قەتماغە بەستنی پرگە: گۆڕینەوەی پرگەیە بە ڕیشاڵەشانە
Organize	ينظم، ينشئ، يعضي: يجعله ذابنية عضوية	ڕێکخستن، دامەزراندن، دەئەندامێنێ: وای لێ دەکات پێکهاتنێکی ئەندامیی هەبێ
Organizer	منظم: جزء من الجنين يؤثر على بعض الأجزاء الأخرى بحيث يتسبب في، ويوجه نموها الشكلي والنسيجي	ڕێکخەر، دامەزرێنەر: ئەو بەشەی کۆرپەلەیە، کە کاردەکاتە هەندێ بەشی تر بەجۆرێك دەبێتە هۆ و گەشەی شێوەیی و شانەیی ئاڕاستە دەکات

Organo-	بادئة تدل على العلاقة بعضو	پێشگرێکە پەیوەندی بە ئەندامەوە نیشان دەدات
Organofaction	تكون العضو: تكون من نمو ونشوء احد الأعضاء	ئەندام دروست بوون: لەپەیدابوون و نەشونمای ئەندامێك پەیدا دەبێت
Organogenesis	تكون الأعضاء: نشوء أو نمو الأعضاء	ئەندام دروست بوون: پەیدابوون و نەشونمای ئەندامەکان
Organogenetic	مكون الأعضاء: متعلق بتكون الأعضاء	ئەندام دروست کەرە: پەیوەندیدارە بە پەیدابوونی ئەندامەکانەوە
Organogenic	عضوي المنشأ	بنچینە ئەندامی
Organography	رسم العضو: ١- وصف لأعضاء الجسم الحي ٢- تصوير الأعضاء شعاعيا	تیشکە وێنە گرتنی ئەندام، وێنە گرتنی ئەندام (بەتیشك) ١- وەسفی ئەندامەکانی لەشی زیندو ٢- تیشکە وێنەگرتنی ئەندامەکان
Organoid	عضواني ١- يشبه عضوا	شێوە ئەندام، ١- لە ئەندام چوو
Organotherapy	المعالجة بالأعضاء Opotherapy الاستعضاء	ئەندامەچارە: چارە کردن بەئەندام

Organology	علم الأعضاء، مبحث الأعضاء: ويبحث عن بنية الأعضاء و وظائفها أو كل ما يعرف عنها	ئەندامزانی، ئەندام ناسی: زانستێکە، لە پێکهاتنی ئەندام و فرمان و هەموو زانیارییەك لە بارەیەوە دەدوێ
Organoma	ورم عضوي: ورم يتكون من أعضاء أو اجزاء محددة من أحد الأعضاء أو يتميز بوجود اعضاء معينة في داخلها كالأكياس الجلدانية	ئەندامە پەنام: ئاوسانێکە لە ئەندام یان بەشی دیاریکراوی ئەندامێك
Organon: Organ	عضو	ئەندام
O.auditus	عضو السمع	ئەندامی بیستن
O.genitalia	أعضاء التناسل	ئەندامەکانی زاوزێ
O.genitalia muliebria	أعضاء التناسل الأنثوية	ئەندامەکانی زاوزێی مێیینە (ئافرەت) مێئەندامەکانی زاوزێ
O.genitalia virilia	أعضاء التناسل الذكرية	ئەندامەکانی زاوزێی نێرینە (پیاوان) نێرەندامەکانی زاوزێ
O.gustus	عضو الذوق	ئەندامی چەشتن
Organonym	اسم العضو	ناوی ئەندام، ئەندامە ناو
Organonymy	تسمية الأعضاء	ئەندام ناونان: ناو لە ئەندامان نان
Organopathy	١- مرض عضوي ٢- المعالجة بالأعضاء	١- ئەندامە دەرد، ئورگانۆپاتی ٢- ئەندامە چارە

Organotropism: Organotropy	الأنتحاء العضوي: الميلة أو الألفة الكيمياوية لبعض المواد لأعضاء معينه أو أنسجة في الجسم	ئەندامە رووتێكردن: ئارەزوو یان هۆگریی كیمیایی هەندێ ئەندام بۆ ئەندامی دیاریكراو یان شانەكانی لەش
Orgasm	الأشباق، غمرة أو ذروة الهياج الجنسي	بەكەڵی، ئەو پەڕی هەژینی ئارەزوو
Orient	شرق، مرق	رۆژهەلات، رۆژەڵات
Orientation	الأتجاه أو التوجه: تحديد المشرق ويستتبع ذلك تحديد الشخص لموقعه بالنسبة للزمان والمكان	ئاراستە: خۆرەڵات دیاری كردن و دیاری كردنی شوێنی كەسێك بەپێی شوێن و كات
Orifice	فوهة، فتحة، ثقب	دەم، كون، كەلێن
	١- المدخل الى اي تجويف من الجسم	١- گورزەی هەر بۆشاییەكی لەش
	٢- أية فتحة أو فوهه أو ثقب	٢- هەر كون و دەرچەیەك
Origin	أصل، منشأ	بنچینە، بنج، مایە
	١- مصدر أو بداية أي شئ وخاصة محل التحاق النهاية الثابت نوعا العضلات أو بداية أعصاب المركز العصبي	١- سەرچاوە یان سەرەتای هەر شتێك بەتایبەتی شوێنەكانی كۆتاییە جێگیرەكە بەجۆرە ماسولكەیەك یان سەرەتای دەمارەكانی دەوروبەری مەڵبەندی دەماری

Orinotherapy	المعالجة الجلية: المعالجة بالعيش في المناطق الجبلية المرتفعة	کێوە چارە: چارەسەر بەژیان لەناوچە شاخاوییە بەرزەکاندا
Ornithosis	الطيرية: مرض فيروسي للطيور، الفراخ والحمام وطيور الحب وينقل الى الأنسان	باڵندەیی: دەردێکی ڤایرۆسی باڵندەیە، وەك مریشك و کۆتر و باڵندەکانی جوانی کەلەوانەوە دەگوێزرێتەوە بۆ مرۆڤ
Oro-	بادئة تدل على العلاقة بالفم	پێشگرێکە پەیوەندی بە دەمەوە نیشان دەدات
Orolingual	فمي لساني	دەم و زمانی: پەیوەندی دەم و زمان
Oronasal: Orinasal	فمي أنفي	دەم و لووتی: پەیوەندی دەم و لووت
Oropharynx	البلعوم الفمي: ذلك الجزء من البلعوم الواقع بين حالة لسان المزمار والحنك الرخو	دەمە گەروو: ئەو بەشەی گەرووەکە کەوتۆتە نێوان کەناری زمانە بچکۆلە و مەلاشووەوە
Orotherapy	١-المعالجة ٢- المعالجة بالمصول	١- چارەسەر ٢- بەخوێناو (بەسیرۆم) چارەسەرکردن
Orpiment	كبريتيد الزرنيخ الأصفر (As)، سم الفار	مەرگە مشك، مەرگە موش

Orrho-	بادئـة تعـني العلاقـة بالمصل (السيروم)	پێشگرێکه به واتای پێکوت
Orrhorrhea	سيلان مصلي	پێکوته ڕەوین
Orrhotherapy	المعالجة بالأمصال	بەژەك چارەسەركردن، بە پێكوت چارەكردن
Oroya fever	حمى أوروبا، مرض كاريون: مرض معدي يحدث في جبال الأنـديز في بـيرو ينتقـل بواسطة الحرمس (البرغش)	ئۆرۆياتـا، دەردی كـارێون: نەخۆشـییەكی پەڕۆكـە لـە شـاخەكانی ئەنـدیزی پـیرۆدا دەبێـت و بـەهۆی مێـشووله Sandfly يەوە دەگوێزرێتەوە
Ortho-	بادئة تعـني مـستقيم، قـائم، عمودي سوى	پێشگرێكە بەمانای ئاسایی، ڕاست دێت
Ortho-arteriotony	ضغط شرياني سوي، ضغط شرياني اعتيادي (طبيعي)	پەسـتۆی سـووره دەمـاری ئاسایی، خوێنبـەره پەسـتانی ئاسایی (سروشتی)
Orthobiosis	معيشة سوى	ئاسایی ژیان
Orthocaephalous	سـوى الـرأس: لـه راس ذو مؤشر يتراوح بين ٧٠,١ - ٧٥	سەر ڕاست، ڕاستە سەر: ئەو سـەرەیە كـە نیـشاندەرێكی هەیە، قنجیی لە نێوان ٧٠,١ - ٧٥ دابێت
Orthochromatic	سوي اللون: ١- ذو لون طبيعي ٢- يـدل علـى طبقـة فوتوغرافيـة حـساسة لكـل الألوان عدا الأحمر	ئاسایی ڕەنگ: ١- ئەوەیـە ڕەنگـی ئاسـایی بێت ٢- نیـشانەی چـینێكی فۆتـۆگرافی هەسـتناكە، بـۆ هەموو ڕەنگێك جگە لە سوور

Orthochromia	إستواء الخرج: كريات حمراء تحتوي على كمية طبيعية من الخرج (الهيموغلوبين*)	ئۆرتوكرۆميا: خڕيلەى سوورى خوێنە كە هيمۆگلۆبين ئاسايى تێدا بێت
Orthocytosis	سوية الخلوية، خلوية معتدلة	ئاسايى خانەيى - ئۆرتۆسايتۆزيز: ئەوەيە كە خانەكانى خوێن گشت ئاسايى و گەييوبن
Orthodiascopy	تنظير مستقيم	ئۆرثۆدايا سكۆپى: ڕاستبينى
Orthodontia	علم اليقوم الأسنان تصحيح الموجاجات الأسنان	ددانسازيزانى: زانستى ڕاستكردنەوەى خوار و خێچيى ددان
Orthodontics	تقويم الأسنان: فرع من طب الأسنان يبحث في الأسنان وطريق تقويمها	زانستى ددان ڕاست كردنەوە: لقێكە لە ددانسازى لە چۆنيەتى ڕاست كردنەوە و جۆرى ددانى خوار و خێچ باس دەكات
Orthometer	مقياس جحوظ العينين: جهاز اردادات لحساب البروز النسبي لكلتا العينين	ئۆرثۆميتەر، چاوزەقپێو: ئامێرێكە بۆ پێوانى ڕێژە دەرپەڕينى هەردوو چاو
Orthomorphia	تقويم الشكل: تصحيح التشوهات جراحيا وميكانيكيا	شێوەسازى، شێوە ڕاستكردنەوە: ڕاستكردنەوەى شێواوييەكانى بە برينكارى و ميكانيكيانە

Orthopedia: orthopedics	جراحة العظام	ئێسقانسازی؛ ئێسکسازی
Orthopedics	جراحة العظام: جراحة التشوهات: ذلك الفرع من الجراحة الذي يعني بصورة خاصة بحفظ واستعادة وظيفة الجهاز العظمي الهيكلي ومفاصله وارتباطاته	ئێسقانسازی، ئێسکسازی: ئەو لقەیە لە برینسازی کە بە تایبەتی خەریکی پاراستنی و گێرانەوەی کاری کۆئەندامی ئێسقانی و جمگە و پەیوەندییەکانیەتی
O., Dentofacial	جراحة تقويم عظام الوجه والأسنان	ئێسقانسازیی ڕوو، ددان، برینسازیی ڕاستکردنەوەی ئێسکەکانی ددان و دەموچاو
O., Dental	جراحة تقويم الأسنان	ئێسقانسازیی ددان
Orthopedist	جراح العظام، مجبر	ئێسقانساز، ئێسکساز
Orthopia	تقويم الحول: منع وتقويم الحول	خێلیسازی: پاراستنی چاو لە خێلبوون و ڕاست کردنەوەی چاوی خێل
Orthopnea	انتصاب التنفس: العجز عن التنفس أو صعوبتها الا في وضعية عمودية (منتجا)	قنجە هەناسەدان: نەتوانایی هەناسەدان یان گران هەناسەدان، مەگەر بە قنجی ڕاوەستانەوە
Orthopneic	بهور الرقود: مصاب ببهر الرقود	قنجە هەناسەیی: تووشی قنجە هەناسە بوو

Orthopraxy	تقويم: تقويم التشوهات آليا	ڕاستگرتنەوەی: ڕاستکردنەوە و گرتنەوەی خوار و خێچی (گێڕی)
Orthoscope	منظار معدل: جهاز يعادل انكسار القرنية بواسطة طبقة من الماء ويستعمل في فحص العين	بينين ڕاستکردنەوە، ئۆرتۆسکۆپ: ئامێرێکە بۆ پشکنین، کە بەهۆی چینێك ئاوەوە تیشك - شکانەوەی کۆڕنییە ڕاست دەکاتەوە
Orthostatic	متعلق الوقوف الانتصابي ذو علاقة أو ينشأ من الوقوف منتصبا	ئۆرثۆستای: پەیوەندیی ڕاوەستاوی ومیا لە ڕاوەستانەوە پەیدادەبێت
Orthotherapy	المعالجة بالأستقامة: معالجة وتصحيح العوارض بتصحيح الوضعية	ڕاستە چارەسەر: چارەسەر و ڕاستکردنەوەی گرفتەکانی چاو بە بار ڕاستکردنەوە
Orthopsia	الرؤوية السوية: قابلية عين الأنسان للرؤية بصورة احسن عند الفجر	ئاسایی بینی، بینایی ئاسایی: توانستی باشتر بینینی چاوی مرۆڤ لە بەرە بەیاندا
Orthuria	تبول سوي: عدد سوي (طبيعي) من مرات التبول في اليوم، بيلة سوية	ئاسایی میزێن: لە ڕۆژێکدا، چەند جارێکی ئاسایی میزکردن
Os. Osmium	رمز المعدن أوسميوم	هێمای کانزای ئۆسمیۆمە
Os	فم، فوهه	دەم، دەو، زار

Os, pl. Ossa	عظم	وێسك، ئێسقان
Oscheal	صفني: متعلق بالصفن	گونـەکی: پەیوەندیـدار بـە گونەوە
Oschitis	التهاب الصفن، ذات الصفن	گونـە هـەویٚ: هـەوکردنی گون
Oschelephantiasis	فيل الصفن، اصابة الصفني بداء الفيل	فیلە گونیٚ، بـە دەردە فیـل تووشبوونی گون
Oscheo-	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالصفن	پێشگرێکە بە واتای گون
Oscheohydrocele	قيلـة مائيـة صفنية، قيلـة مائيــة في كــيس الفتــق الصفني	ئاوزانــە گــون: ئــاو کۆبوونـەوە لـە توورەکـەی دەبەبوونی (قۆڕیی) گوندا
Oscheoplasty	تقـويم الـصفني: جراحــة ترقيع الصفن	چاکسازیی گون: برینکاریی گون دروونەوە
Oscillation	تـذ بـذب، ذبذبـة: حركـة بندوليــة للأمــام وللخلــف وكذلك الأهتزاز	لەرینـەوە، لـەرە، لەرەلـەر، هـەر لـور. جووڵانەوەیـەکی بــۆ پــێش و دواوەی پەندۆڵی ڕێکە
Oscillating	متذبذب	لەرۆك
Oscillator	مذبــذب: جهــاز لأحــداث الذبذبات	لــەرێن: ئامێرێکــە لــۆ لەراندنەوە

Oscillograph	مخطاط الذبذبة: آلة لتسجيل الذبذبات الكهربائية	لەرە نووس: ئامێرێکە بۆ تۆمار کردنی لەرینەوەی کارەبایی
Oscillometer	مقياس الذبذبة: آلة لقياس الذبذبات من أي نوع كتغيرات حجم الشراين تبعا لضربات القلب	لەرە پێو: ئامێرێکە بۆ پێوانەی هەر جۆرە لەرینەوەیەك بێت
Oscillometry	قياس الذبذبة	لەرە پێوان
Oscilloscope	منظار الذبذبة: ١- آلة تظهر عند إمرار تيارات كهربائية فيها كونها وحيدة الأتجاه أو مترددة ٢- آلة لتحديد شكل موجة تيار كهربائي	ئۆسیلۆسکۆپ، لەرە بین ١- ئامێرێکە کە تەزووی کارەبایی بە ناودا تێپەڕێنرا دەری دەخات ٢- شێوەی شەپۆلی تەزووی کارەبایی روون دەکاتەوە
Oscitate	يتثائب	باوێشك دەدات
Oscitation	تثاؤب	باوێشك، باوێشکدان
Osculum	فويهة، فم صغير	دەمۆکە، دەمیلە
Osgood's Disease	مرض (اوزكود): داء التغيرات العظمي لنشؤ القصبة	نەخۆشی (ئۆزگود): دەردە بوونە کرکراگەی ئێسکی نووکی قامیشە
osis	لاحقة معناها عملية، حالة مرض وفي بعض الأحوال تعطي مفهوم زيادة غير سوية	پاشگرێکە بەمانای کردار، بارێکی ناساغییە و هەندێ جاریش چەمکی زۆربوونێکی ناثاسایی دەگەیەنێت

Osler's phenomenon	ظاهرة (اوزلر): تلازن القريصات الدموية في الدم حال (مباشرة) سحبه خارج الجسم	دیاردەی (ئۆزلەر): پێکالکانی پەیکە بچووکەکانی ناو خوێنە هەرکە خوێنەکە لە لەش دەردێنرێت
O.'s Disease	مرض (اوزلر): زراق مزمن تزايد الكريات الدموية الحمر و تضخم الطحال	دەردە (نەخۆشی) (ئۆزلەر): شین هەڵگەڕان و زۆر بوونی خڕۆکە سوورەکانی خوێن و گەورە بوونی سپڵ
Osmesis	الشم، عملية الشم	بۆن، بونکردن
Osmics	علم أو بحث الشم	بۆنزانی: زانست یان توێژینەوەی بۆن کردن
Osmidrosis	صنة: تعرق شديد الرائحة حالة يكون فيها العرق ذو رائحة نفاذة قوية	بۆگەنە ئارەق دەردان: ئەوەیە مرۆڤ ئارەقێکی بۆندار دەربدات
Osmo-	١- بادئة تدل على العلاقة بالروائح ٢- بادئة تدل على العلاقة بالتناضح	١- پێشگرێکە پەیوەندی بە بۆنەوە دیاری دەکات ٢- پێشگرێکە پەیوەندی بەبۆنەوە دەردەخات
Osmoceptor	مستقبل الشم: مستقبل يتلقى الحوافز التي تؤدي الى إحساس الشم	بۆنوەرگرە: وەرگرێکە، ئەو هاندەرانە وەردەگرێت، کە دەبنە هۆی هەستی بۆنکردن
Osmolagnia	غلمة الروائح حدوث التهيج الجنسي أو الأثارة الجنسية بسبب الروائح	ئوسمۆلاگنیا، بۆنە ئارەزوو هەڵسان: ئارەزوو هەڵسان بەبۆنی خۆش

Osmology	١- علم أو مبحث الشم ٢- علم أو مبحث التناضح، ذلك الفرع من الفيزياء الذي يعني بدراسة التناضح	بۆنزانی: ١- زانست یان باسی بۆن کردن ٢- زانست یان باسی دەڵاندن ئەو لقەی فیزیایە کەلە دەڵاندن دەدوێت
Osmometer	مقياس الشم: آلة لقياس حدة حاسة الشم مقياس التناضح: اداة لقياس قوة التناضح	بۆنپێو: ئامێرێکە بۆ پێوانی تینی هەستی بۆنکردن دەڵاندنپێو: ئامێرێکە بۆ پێوانی هێزی دەڵاندن
Osmose	يتناضح	دەیدەڵێنێت
Osmosis	التناضح	دەڵاندن
Osmosology	علم التناضح	دەڵاندنزانی
Osology	مبحث سوائل البدن، علم أو مبحث سوائل الجسم	شلەی لەشزانی: زانستی شلەکانی لەش، زانست یان باسی شلەمەنی لەش
Osphresio	بادئة تدل على العلاقة بالروائح	پێشگرێکە پەیوەندی بە بۆن (بێن)ەوە دەردەخات
Osphresiolagnia	غلمة الروائح: الأثارة الجنسية المسببة عن الروائح	بۆنە ئارەزوو هەڵسان: بە بۆن ئارەزوو هەڵسان
Osphresiology	علم أو مبحث الشم والروائح مجموع المعلومات المتيسرة حول الروائح وحاسة الشم	زانست یان باسی بۆنکردن و بۆن کۆی ئەو زانیاریانەی کە هەن دەربارەی بۆن و هەستی بۆنکردن

Osphyalgia	الم الورك والقطن	ژانی سێبەندە و کلۆت، کلۆت و سێبەندە ئێشە
Osphyarthrosis	التهاب مفصل الورك	هەوکردنی جمگەی ڕان (کلۆت)
Ossa	عظام جمع عظم	ئێسقانەکان، ئێسکەکان، کۆی ئێسک
Osseous	عظمي	ئێسکی، ئێسقانی
Osseosinimetry	قياس توصيل العظم للصوت	پێوانی دەنگگواستنەوەی ئێسک
Ossicles	عظيمات جمع عظمة: أية عظمة صغيرة	ئێسقانۆکەکان: کۆی ئێسقانۆکە هەرچی ئێسقانێکی بچکۆلە بێت
Ossiculectomy	استئصال العظمة: ازالة عظيمة أو عظيمة اذنية جراحيا	ئێسقانۆکە بڕین: بڕینی ئێسکۆکە یان ئێسکۆکەیەکی گوێ بە برینسازی
Ossiferous	مكون العظم	ئێسک پێکهێن
Ossification	تعظم	بە ئێسک بوون
O., Cartilaginous	تعظم غضروفي	بوونە ئێسک، کرکڕاگە بە ئێسک بوون
O., Endochondral	تعظم داخل الغضروف	ناو کرکڕاگە بە ئێسک بوون
O., Intramembranous	تعظم داخل الغشاء	ناو پەردە بە ئێسک بوون

O., Perichondral	تعظم حول الغضروف	دەوری کرکراگە بە ئێسك بوون
O., Periosteal	تعظم سمحاقي	بە ئێسك بوونی ئێسكە بەرگ
Ossiform	عظمي الشكل	ئێسك شێوە
Ostalgia	ألم عظمي	ئێسك ئێشە، ژانی ئێسقان، ئێسقان ئێشە
Ostarthritis	ذات المفاصل العظمية: التهاب عظمي مفصلي	جمگە و ئێسكە هەوێ: هەوكردنی ئێسك و جمگە
Osteal	عظمي	ئێسقان، ئێسكانی، ئێسكی
Ostealgia	الم عظمي	ئێسك ئێشە، ئێسكان ئێشە، ژانە ئێسقان: ئازار لە ئێسكێكدا یان لە چەند دانەیەكدا
Osteangenesis	تجدد العظام	ئێسك تازە بوونەوە
Osteanaphysis	تجديد العظام	ئێسك تازە كردنەوە
Ostearthritis	ذات المفصل العظمية: التهاب عظمي مفصلي	ئێسك و جمگە هەوێ: هەوكردنی ئێسك و جمگە
Ostearthrotomy	استئصال العظم المفصلي: استئصال النهاية المفصلية للعظم	جمگە ئێسك برین: برین و لابردنی سەرە ئێسكی جمگەیی
Ostectomy	استئصال العظم: قطع وازالة عظم أو جزء من عظم	ئێسك برین: برین و لابردنی ئێسكێك یا پارچەیەكی

Ostectopy	انتقال العظم: انزياح عظم من موضعه	ئێسك گواستنەوە: لابردنی ئێسكێك لە شوێنی خۆی
Osteitis	ذات العظم، التهاب العظم	هەوكردنی لە شوێنی خۆی: داگیرسانی ئێسقان
O., Condensing	ذات العظم المكثفة: التهاب العظم المكثف	خەستە ئێسكە هەوێ: خەست هەوكردنی ئێسك
O. deformans	ذات العظم المشوهة، التهاب العظم المشوه	شێوێنە ئێسكە هەوێ: شێوێنە هەوكردنی ئێسك
O., Gummatous	ذات العظم الصمغية: التهاب العظم الصبغي	چەسپە ئێسكە هەوێ: چەسپە هەوكردنی ئێسك
O., Rarefying	ذات العظم المخلخلة، التهاب العظم المخلخل المرقف	تەنكە ئێسكە هەوێ: تەنكە ئێسك هەوكردن یان پەرتكردن
O., Sclerosing	التهاب العظم المكثف، ذات العظم المصلبة	چڕە ئێسكە هەوێ: چڕە هەوكردنی ئێسك و ڕەقكردنی
O., Vascular	ذات العظم الوعائية	دەمرە ئێسكە هەوێ: ئێسك هەوكردنی لوولەیی
Osteo-,	بادئة تعني العلاقة بعظم أو بالعظام	پێشگرێكە پەیوەندی بە ئێسكەوە نیشان دەدات
Osteoacusis	السمع العظمي: انتقال الصوت خلال العظام	ئێسكە بیستن: بە ئێسكدا گواستنەوەی دەنگ بە ئێسقاندا تێپەڕبوونی دەنگ

Osteoanegenesis	تجدد العظام	ئێسك نوێبوونەوە
Osteoarthritis	ذات المرض العظمية، التهاب عظمي مفصلي	هەوكردنی ئێسك و جمگە
O. deformans	ذات المفصل العظمية المشوهة	شێوێنە ئێسك و جمگە هەوێ
Osteoarthrop	داء العظام المفصلية: اي مرض مصيب العظام والمفصل	دەردی ئێسك و جمگە: هەرچی نەخۆشییەكە بە جمگە و ئێسكەكان بگات
O., pulmonary .	داء العظام المفصلية الرئوية	سییە دەردی جمگە و ئێسك
Osteoarthrosis	فصال عظمي: داء عظمي مزمن من، ذو طبيعة لا التهابية	ئێسكە جمگە هەوێی درێژخایەن، كە ڕەوشی هەونەكردنی هەیە
Osteoarthrotomy	استئصال العظم المفصلي	جمگە ئێسك برین: برینی هەندێك لە ئێسقانی جمگەیەك
Osteoarticular	عظمي مفصلي	ئێسك و جمگەیی: پەیوەندی ئێسقان و جمگە یان ئەوەی دووچاری ئێسقان و جمگە دەبێت
Osteoblast	بانية العظم: أية خلية من الخلايا التي تنمو الى عظم أو تكون فاعلة مباشرة في تكون العظام	ئۆستۆبلاست: ئێسقان دروستكەرە، ئێسك دروستكەرە: هەج خانەیەك بە ئێسك بگەیەنرێت یان كرداری ڕاستەوخۆ بێت لە ئێسك دروست بووندا

ئۆستۆبلاستۆما: ئاوسانی ئێسك - دروستكەرەكان: ئاوسانێكە خانەكانی دەگۆڕدرێن بۆ ئێسكەخانە	ورم بانيات العظام: ورم تميل خلاياه الى التحول الخلايا عظمية	Osteoblastoma
ئێسك خواربوون: خواربوون یان نوشتانەوەی ئێسقان	تقوس العظام: تقوس أو أنثناء عظم	Osteocampsia
شێرپەنجەی ئێسك: ١- ئێسك ئاوسان لەگەڵ شێرپەنجەدا ٢- شێرپەنجەی ئێسك	سرطان العظم: ١- ورم عظمي مع سرطان ٢- ورم العظم	Osteocarcinoma
ئێسك و كرِكرِاگەیی	عظمي غضروفي: ذو علاقة بالعظم والغضروف أو بالعظم وغضروفه المفصلي	Osteochondral
هەوكردنی (داگیرسانی) ئێسك و كرِكرِاگە	ذات العظم والغضروف التهاب العظم والغضروف	Osteochondritis
هەوكردنی (داگیرسانی) ئێسك و كرِكرِاگەی گێربوونی هەرزەكار	ذات العظم والغضروف المشوهة الحديثة	O. deformans juvenilis
هەوكردنی (داگیرسانی) ئێسك و كرِكرِاگەی ووردبوو، هەوكردنی ئێسك و كرِكرِاگە، كە دەبێتە هۆی ووردبوونی بەشەكانی كرِكرِاگەی ناو جمگە	ذات العظم والغضروف المفتتة التهاب العظم والغضروف المؤدي إلى تفتت أجزاء من الغضروف داخل المفصل	O. dissecans

Osteochondrodystrophy	حثل عظمي غضروفي، سوء التغذية العظمي الغضروفي	بەشەکانی کرکراگەی ناو جمگە بەدخۆراکیی ئێسك و کرکراگەیی
O. deformans	حثل عظمي غضروفي مشوه	بەدخۆراکیی ئێسك و کرکراگەیی شێوێن
Osteochondrofibroma	ورم ليفي عظمي غضروفي	ئاوساوییەکی ریشاڵی ئیسکی کرکراگەیی
Osteochondroma	ورم عظمي غضروفي	ئاوساوییەکی ئێسکی کرکراگەیی
Osteochondromatosis	ورم غضروفي عظمي، داء الأورام العظمية الغضروفية	ئاوساوییەکی کرکراگەیی ئێسکی، دەردی ئاوساوییە ئێسکییە کرکراگەییەکان
Osteochondrosarcoma	ساكوما غضروفية عظمية	سارکۆمای کرکراگەیی ئێسکی
Osteochondrosis	داء غضروفي عظمي	دەردی ئێسك و کرکراگە
Osteochondrus	غضروفي عظمي، عظمي غضروفي	ئێسك و کرکراگەیی
Osteoclasia	نقص العظم، كسر العظم	ئێسك شکان، ئێسکە شکێ
Osteoclasis	نقص العظم: الكسر جراحيا أو اعادة كسر العظام	ئێسك شکان: برینسازییانە شکان یان ئێسك شکاندنەوە

Osteoclast	ناقضة العظم ١- اداة لكسر العظم جراحيا ٢- خلية متعددة النوى الكبيرة تعمل على امتصاص و إزالة (رفع) العظام	ئێسك خۆره، ئێسك شكێن ١- ئامێرێكه بۆ ئێسك شكان ٢- خانەیەكی گەورەی فره ناووكه ئێسك هەڵدەمژێ و ڕای دەدات
Osteoclastoma	ورم ناقضة العظم ورم تكون جراحيا عملاقية تماثل ناقضات العظم	ئۆستۆ كلاستۆما، دەردە ئێسك شكێن ئاوسانێكە، ژوورۆچكەكانی كە تەن و ئێسك شكێن پیشان دەدەن
Osteocope	الوثاءة، ألم عظمي شديد الم عظمي شديد يكون عادة من اعراض السفلس	ژانە ئێسك، ئازارێكی توندی ئێسكە
Osteocystoma	ورم كيسي عظمي	ئۆستیۆسایتۆما: ئاوسانێكی توورەكەیی ئێسكییە
Osteodermia	تعظم الجلد	پێست بە ئێسك بوون: ئێسكاندنی پێست، بوونە ئێسكی پێست، پێستە ئێسكێ
Osteodesmosis	تعظم الأوتار: ١- تكون العظم في الأوتار ٢- تعظم الوتر	ژێ بە ئێسك بوون ١- ئێسك پەیدابوون لە نێو ژێدا ٢- بوونە ئێسقانی ژێ
Osteodiastasis	إنفصال العظم: انفصال عظم واحد أو عظمين	لێكجیابوونەوەی ئێسك

Osteodynia	الم عظمي	ژانه ئێسك، ئێسك ئێشه
Osteodystrophia	حثل عظمي، سوء التغذية العظمي	ئێسکه بەد خۆراکی
O. cystica	حثل عظمي تكيسي	ئێسکه بەد خۆراکیی کیسکردوو
O. fibrosa	حثل عظمي تليفي	ڕیشاڵە ئێسکه بەد خۆراکی
O. juvenilis	حثل عظمي حدثي	نەوجوانە ئێسکه بەدخۆراکی
Osteodystrophy	حثل عظمي	ئێسکه بەدخۆراکی
O., Renal	حثل عظمي كلوي	ئێسکه بەد خۆراکی گورچیلەیی
Osteo-eoiohysis	كردوس عظمي: اي كردوس عظمي	ڕەوە ئێسك
Osteofibrochondro saorcoma	ساركوما، عظمية ليفية غضروفية	سارکۆمای ڕیشاڵیی کرکراگەیی
Osteofibroma	ورم عظمي ليفي	ئاوسانی ئێسکی ریشاڵی
Osteofibromatosis	ورم ليفي عظمي داء الأورام الليفية العظمية	ئاوسانی ڕیشاڵیی ئێسکی دمردە ئاوسانە ڕیشاڵییە ئێسکەکان
Osteogen	مكون العظم	ئێسك پێکهێن

Osteogenesis	تكون العظم	ئێسك پێكهاتن
O.imperfecta	تكون العظم الناقض: حالة وراثية تكون فيها العظام شديدة الهشاشية و معرضة للكسر	ناتەواوە ئێسك پێكهاتن، بارێكی بۆماوەییە كە ئێسكەكان زۆر ناسك و شكۆك دەبن
O.imperfecta cystica	تكون العظم الناقص التكيسي	ناتەواوە ئێسك پێكهاتنی توورەكەیی
Osteogentic, Osteogenic	مكون العظم	ئێسك پێكهێن
O. Layer	الطبقة المكونة للعظم	چینی ئێسك پێكهێن
Osteoid	عظماني: ١- شبيه بالعظم ٢- النسيج العظمي الحديث قبل التعظم	ئێسكی: ١- نیمچە ئێسك ٢- ئێسكە شانەی نوێ، پێش ئێسكاندن
Osteolipoma	ورم عظمي شحمي: ورم شحمي محتويا على عناصر عظمية	ئاوسانی ئێسكی پیوی گرۆیەكی پیو، هێمانەی ئێسكی تێدایە
Osteology	علم العظام	ئێسكزانی
Osteolysis	حل العظم، انحلال العظم انحلال العظم وخاصة انالة أو فقدان كلس العظم	ئێسكە شێبوونەوە، لێكهەڵوەشانی ئێسك بە تایبەتی نەمانی كلسی ئێسك
Osteoma	ورم عظمي: ورم متكون من نسيج عظمي	ئۆستیۆما: ئێسكە ئاوسێ

O., Cavalrymans	ورم الخيال العظمي	ئۆستیۆمای سوار: ئێسکە ئاوسێی سوار
O., Compact	ورم عظمي أحم أو وصلب	ڕەقە ئۆستیۆما: ڕەقە ئێسکە ئاوسێ
O. dentale	ورم عظمي سني	ئۆستیۆمای ددان: ددانە ئێسکە ئاوسێ
O. durum,or eburneum	ورم عظمي صلب	ڕەقە ئۆستیۆما: ڕەقە ئێسکە ئاوسێ، مۆخە ئێسکە ئاوسێ
O. medullar	ورم عظمي نخاعي أو نقي ورم عظمي يحتوي على فجوات نخاعية (نقية)	مۆخە ئۆستیۆما: ئۆستیۆمایەکی کون کونە مۆخ لە ناو ئەو کونانەدایە
O. sarcomatosum	ساركوما عظمية	سارکۆما ئۆستیۆما: گۆشتە ئێسکە ئاوسێ
Osteomalacia	تلين العظام، لين العظام: حالة تتميز يتزايد ليونة العظام بحيث يقع قابلة للإنثناء والكسر مؤديا الى تشوهات سببه نقص الكالسيوم والفسفور	نەرمیونی ئێسك: ئێسکە نەرمێ: ئەوە ئێسك بە جۆرێك نەرم دەبێت تا دەشێت بنوشتێتەوە و بشکێت رگێر دەبێت بەهۆی کەمی کالسیۆم و فسفۆر و ڤیتامین
O., Infantile, Juvenil o.,	تلين العظام الطفلي: الكساح المتأخر	نەرمبوونی ئێسکی منالّی، منالە ئێسکە نەرمێ

O., Senile	تلين العظام الشيخوخي: تلين العظام في الشيخوخة بسبب نقص الفيتامينات	نەرمبوونی ئێسکی پیری، پیرە ئێسکە نەرمیٚ لە پیریدا ئێسك نەرم دەبیٚ لە بەر کەمی ڤیتامینەکان
Osteomalacosis	تلين العظام	ئێسك نەرمی، ئێسکە نەرمە
Osteomatoid	شبيه ورم عظمي	نیمچە ئۆستیۆما: شێوە ئۆستیۆما
Osteomatosis	ورام عظمي، داء الأورام العظمية	دەردە ئۆستیۆما
Osteomere	واحدة من سلسلة عظام تشابهة كالفقرة	ئۆستیۆمیر: یەکێك لە زنجیرەیەك ئێسکی چونیەك وەك بربرە
Osteometry	قياس العظام	ئێسك پێوان
Osteomyelitis	التهاب عظمي نقيي	هەوکردنی (داگیرسانی) ئێسك و مۆخ
Osteomyelodysplasia	سوء تكون العظم	بەد پێکهاتنی ئێسك ومۆخ
Osteoncus	ورم عظمي	ئێسکە ئاوسیٚ
Osteopathia	داء عظمي	نەخۆشی ئێسك، دەردە ئێسقان

Osteonecrosis	نخر العظام	ئێسك كلۆری
Osteopathology	داء عظمي: أي مرض للعظام	نەخۆشـــی ئێـــسك، دەردە ئێسقان
Osteopathy	١- داء عظمي: أي داء للعظام ٢- اوستو باثيا	١- دەردە ئێسقان ٢- ئۆستۆپاثیا
O., Hunger, Osteomalacia	لين العظام	ئێسكە نەرمێ
O., Myelogenic	داء عظمي نخاعي المنـشأ: أي مـرض عظمـي ينـشأ مـن أحـتلال في علاقـة النقـي بالنسيج العظمي	دەردە ئێسكی بنەچە مۆخ: هـەر نەخۆشـيیەك بـە ئێـسك بگـات لـە بـەر تێكـچوونی پەیوەنـدیی نێوان مۆخ و ئێسكە شانە
Osteoperiosteal	عظمـي سمحـاقي: ذو علاقـة بالعظم والسمحاق	ئێسكی بەرگە ئێسكی
Osteoperiostitis	التهـاب العظـم والـسمحاق، ذات العظم والسمحاق	هـــەوكردنی ئێـــسك و بەرگەكەی، دەردە ئێـسك و بەرگەكەی
Osteopetrosis	تحجـر العظـم: يـسمى ايـضا العظم الرخامي	ئێسك بوونە بەرد: پێیـشی دەڵێن مەرمەرە ئێسك
Osteophage : Osteoclast	ناقضة العظم	ئێـسك خـۆرە، ئێـسقان شكێن

Osteophagia	أكل العظم: أكل العظام بسبب اشتهاء شديد للفسفور	ئێسك خوری: ئێسقان خواردن لەبەر تاسەی فۆسفۆر كردن
Osteophony	توصيل الصوت العظمي توصيل (نقل) الأصوات خلال العظم	ئۆستۆفۆنی: بە ئێسقاندا دەنگ گەیاندن
Osteophyte	الزائدة العظمية: بت عظمي	ئۆستۆفایت: زیادە ئێسك
Osteoplast: Osteoblast	بانية العظم	ئۆستیۆ پلاست: ئێسك دروستكەرە خانەیەكە لە ئەنجامدا دەبێتە ئێسقان
Osteoplasty	تقويم العظام: أية عملية جراحية تقويمية على العظام	ئێسكسازی، ئۆستیۆ پلاستی: هەر ئێسقانسازییەك لەسەر ئێسك بۆ راستكردنەوەی بكرێت
Osteoporosis	خلخلة العظام: تحول العظم الصلد الى العظم الأسفنجي	ئۆستیۆ پۆرۆزیز، فشەڵبوونی ئێسك: گۆڕدرانی ئێسكی سەختە بۆ ئێسكی ئیسفەنجی
Osteopsathyrosis,: Osteogenesis imperfecta	تكون العظم الناقص	ناتەواو پەیدابوونی ئێسك
Osteorrhagia	نزف العظم	خوێنبەربوونی ئێسك، خوێن لە ئێسك هاتن

Osteorrhaphy	رفو العظم؛ خياطة: خياطة أو تسليك العظام (تثبيتها بالأسلاك)	ئێسك دروون: دروونەوە وەیا بەتەل بەند کردنی ئێسقانی شکاو
Osteosarcoma	ساركوما عظمية	ئۆستیۆ سارکۆما: سارکۆمای ئێسك
Osteosclerosis	تصلب العظم	ئێسك زڕهقی، ئێسکە ڕەقێ
O. congenita,: Achondroplasis	تصلب العظم الخلقي	ئێسکە ڕەقێی زگماك
O. fragilis,: Osteopetrosi	تصلب العظم الهشاشي	ئێسکە ڕەقێی قرچۆك
O. Fragilis Generalisata, Osteopoikilosis	ترقط العظم	پنتکبوونی ئێسك
Osteoseptum	حاجز عظمي: الجزء العظمي من الى جزء الأنفي	ئێسکە پەردەی لووت: بەشە ئێسقانییەکەی پەردەی لووت
Osteosis	تعظم: تكون النسيج العظمي وخاصة ارتشاح العظم في النسيج الليفي	بە ئێسك بوون: دروستبوونی ئێسکە شانە بە تایبەتی دادانی ئێسك لە ڕیشاڵە شانەدا
Osteosuture	رفو العظم	ئێسك دروونەوە
Osteosteatoma	ورم شمحمي عظمي	ئۆستۆستیاتۆما، ئاوساوییەکی پیوی ئێسکی

Osteotabes	ضني عظمي: مرض يصيب الأطفال غالبا تتلف فيه الخلايا النقية ويختفي النخاع	ئێسك قرچۆكی: نەخۆشییەكە، تووشی منالّ دەبێت (بەزۆری)، خانەكانی مۆخ لە ناودەچن و مۆخەكەی تێدا نامێنێ
Osteotome	مبضع العظم، قاطع العظم: سكين أو ازميل لقطع العظم	ئێسك بڕە: تیغ یا نەسكەنەیەكە بۆ ئێسك بڕین
Osteotomoclasia: Osteotomoclasis	تقويم العظم بكسره: تصبح تقوس عظم بقطعة جزئيا بمبضع العظم ثم كسره بالقوة	بە شكاندن ئێسك راست كردنەوە
Osteotomy	شق العظم: قطع العظم جراحة	ئێسك بڕین، بە برینسازی ئێسك بڕین
O., Cuneiform	شق العظم الوتري	پوازە ئێسك بڕین
O., Linear	شق العظم الخطي	هێلە ئێسك بڕین
Ostia pl. of ostium	فوهات/ جمع فوهة	دەمان، كۆی دەم
Ostitis: Osteitis	ذات العظم	هەوكردنی (داگیرسانی) ئێسك
Ostium	فوهة: فتحة أو ثقب؛ فتحة تؤدي الى عضو أنبوبي أو بين تجويفي جسمين محددين	دەم، دەرك، كون: كونێكە دەچێت بۆ ئەندامێكی لوولەكی، یان بۆشایی دوو تەنی دیاری كراو

O.abdominale, uterine tube	فتحة البوق (السنفير) الداخلية أو البطنية	كونه بۆریی ناوەکی یان زکی
O.internum	فتحة البوق الرحمية	کونه بۆریی مناڵدان
O.vaginum	فم المبهل: فتحة المبهل الخارجية	دەرکی زێ، دەمی کوز: کونی دەرەوەی زێ
Otacoustic	مساعد السمع	یاریدەدەری بیستن
Otalgia	وجع الأذن	گوێ ئێشه، ژانه گوێ
Otectomy	استئصال الأذن: قطع ازالة الأنسجة من الأذن الوسطى والأذن الداخلية	گوێ بڕین: بڕین و لابردنی شانەکانی گوێی ناوەند و ناوەوە
Otelcosis	تقيح الأذن	کێم کردنی گوێ
Otelmorrhea	نزف اذني	خوێنی گوێ بەربون، خوێنی گوێ پژان، خوێنبەربوونی گوێ
Otiatrics	طب الأذن: معالجة أمراض الأذن	پزیشکی گوێ: چارەکردنی نەخۆشییەکانی گوێ
Otiatry	طب الأذن: معالجة أمراض الأذن	پزیشکی گوێ: چارەکردنی نەخۆشی گوێ
Otic	اذني: ذو علاقة بالأذن	گوێیەکی، گوێیی: پەیوەندی گوێی

Oticodinia,: Oticodinosis	دوار الأذن: الدوار الناتج من أمراض الأذن	گوێچکە خولێ: سەرەخولێ یەك کە لە ئەنجامی نەخۆشی گوێچکەدا تووشی مرۆڤ دەبێت
Otitis	ذات الأذن، التهاب الأذن: التهاب الأذن يمكن أن يتميز بالألم والحمى واختلال السمع	هەوکردنی گوێ: داگیرسانی گوێ ڕەنگە ژان و تاو گوێ گرانی و کەڕی سەرە خولێی پێوە بێت
Oto- ot	بادئة تعني العلاقة بالأذن، أذني	پێشگرێکە بەمانای پەیوەندی بە گوێوە
Otoblennorrhea	ثر الأذن: سيلان الأذن المخاطي	لینجاو لێچوونی گوێ
Otocatarrh	نزلة اذنية	درمی گوێ
Otocleisis	انسداد مجاري الأذن، انسداد الأذن	گوێ گیران
Otocranium	الخشاء الصخري	بەردە چاڵ: کەللە سەر، کەلێنی گوێ
Otodynia	الم الأذن	گوێ ئێشە، ژانە گوێ
Otoencephalitis	ذات الدماغ الأذنية: التهاب الدماغ نتيجة امتداد أو اتساع الأصابة من الأذن الداخلية أو الوسطى	گوێیە هەوکردنی مێشك: هەوکردنی دەماخ لە ئەنجامی پەرەسەندنی تووشبوونی گوێی ناوەوە یان ناوەڕاست
Otoganglion	العقدة الأذنية	گرێی گوێچکەیی، گوێچکە گرێ

Otogenic,: otogenous	أذني المنشأ: ينشأ من داخل الأذن	له گویْ پەیدابوو: له ناو گوێدا پەیدا دەبێت
Otolaryngology	علم الأذن والحنجرة: علم الأذن وعلم الحنجرة بأعتبارهما أختصاصا واحد	قورگ و گوێزانی، زانستی گوێ و قورگ: زانستی گوێ و زانستی قورگ، بەو پێیەی هەردووکیان یەك پسپۆرین
Otolithiasis	تحصي الأذن: تواجد حصي في الأذن	بەردە گوێ: بوونی بەرد له گوێدا
Otologist	طبيب الأذن: طبيب ذو خبرة بأمراض الأذن	پزیشکی گوێ: پزیشکێکی شارەزای نەخۆشییەکانی گوێ
Otology	علم الأذن: مجموع مايعرف عن الأذن	گوێزانی، زانستی گوێ
Otomastodotos	ذات الأذن والخشاء: التاهب الخشاء المترافق بألتهاب الأذن	هەوکردنی گوێ و چاڵە گوێ
Otomicroscope	مجهر الأذن: مجهر لفحص الأذن	ئۆتۆسکۆپ، گوێچکە بین، وردبینێکە بۆ گوێ پشکنین
Otomycosis	داء الأذن الفطري	دەردە کەڕووی گوێ
O.aspergillina	سل الأذن الفطري	کەڕووە سیلە گوێ
Otomyasis	فطر الأذن	کەڕووی گوێ
Otoncus	ورم أذني: ورم الأذن	پەنامی گوێ

Otoneuralgia	ألم الأذن	ژانە گوێ، گوێ ئێشە
Otopathy	داء الأذن	دەردە گوێ
Otophryngeal	اذني بلعومي	گوێ و گەروویی
Otophone	مسماع	ئۆتۆفۆن، بیستۆك
Otoplasty	تقويم الأذن	گوێسازی
Otopolypus	بوليب الأذن	پۆلیپی گوێ زیادە گۆشتێك لەناو گوێدا پەیدادەبێت
Otopyorrhea	ثر أذني صديدي سيلان قيحي	كێم لە گوێ هاتن
Otopyosis	تقيح الأذن، مرض تقيحي في الأذن	كێم كردنی گوێ، دەردە كێمكردنێكە لە گوێدا
Otorhinolaryngolo gy	علم الأنف و الأذن والحنجرة: ما يعرف عن الأنف والأذن والحنجرة وأمراضها جميعا	زانستی لوت و گوێ و قورگ: قورگ و لووت و گوێزانی پوختەی ئەو زانیاریانەی لووت و گوێ و قورگ و نەخۆشییەكانیان دەدوێ
Otorhinology	علم الأنف والأذن	لووت و گوێزانی، زانستی لووت و گوێ
Otorrhagia	نزف الأذن	خوێنی گوێ، خوێن لە گوێ هاتن
Otorrhea	ثر اذني: افراز من الأذن وخاصة النوع المتقيح منها	تەڕایی گوێ: تەڕایی لە گوێ هاتن بەتایبەتی جوری كێم

Otosalpinx	قناة الأذن	بـــۆریی گـــوێ، بـــۆریی اوستاکی گوێ
Otoscleronectomy	استئـــصال الأذن المتـــصلبة: استئـــصال الجهـــاز الناقـــل للـــصوت المتـــصلب في الأذن الوسطي	برینـــی گـــوێی ڕەقبـــوو، دەرهێنانی ئەنـدامی دەنـگ گواســــتنەوەی ڕەقبـــــوو لەگوێی ناوەڕاستدا
Otosclerosis	تـصلب الأذن: تكـون عظـم اسـفنجي محفظـة التيـه في الأذن	گوێ ڕەقبوون: پەیدابوونی ئێسکی ئیسفنجی لـە کیفـی توونی گوێدا
Otoscope	منظـار الأذن: جهـاز لفحـص أو الأستماع الى الأذن	ئۆتۆســـکۆپ، گوێـــچکە بیـــنین: نامێرێکـــە بـــۆ پـشکنین یـان گـوێگرتن لـە گوێ
Otoscopy	تنظير الأذن: فحص الأذن	ئۆتۆسـکۆپی: بـە گوێـچکە بین پشکنینی گوێ
Oudin's Current	تيـــار أودن: تيـــار ذو تـــردد عـــال يوجـــه او يـــسدد مـــن نهاية أو قطب واحد فقط	تـەزووی (ئـۆدن)، بـۆ زەوی (ئـۆدن): تـەزوویـەکی لـەرە زۆرە، کـە لـە نووکێـك یـان جەمـــسەرێکەوە ئاڕاســـتە دەکرێت
Ounce	اونـسة(أوقيـة): مقيـاس وزن يعـــادن ١٦/١ مـــن الرطـــل أو ٤٣٧,٥ قمحـــة (٢٨,٣٥غـــم) أو ١٢/١ من الرطل أو ٤٨٠ قمحة (٣١,١٠غم) في النظام العيـدي (العقايري)	ئـۆنس: ئەنـدازەی کێـشانە شـــانزەیەکی پاوەندێکـــەو دەکاتـــە ٤٣٧,٥ دەنـــك ١٦/١ (٢٨,٣٥گرام)

Outlet	مخرج، منفذ	دەرك، دەرگە، دەرچە
O., pelvic	مخرج الحوض	دەركى مۆز (حەوز)
Outpatient	عيادة خارجية، مريض خارجي	بينگەى دەرەكى
Output	طريحة، نتاج، حاصل، مردود	بەرهەم، بر، بەرەنجام، داهات
O., Energy	طريحة الطاقة	بەرهەمى وزە
O., Urinary	طريحة البول: كمية البول المطروحة في حدة معينة	بەرهەمى ميز: برى ميزى فرێدراوە لە ماوەيەكى دياريكراودا
Ova, pl. of ovum	بيوض، جمع بيض	هێلكەكان، كۆى هێلكە
Oval	بيضي	هێلكەيى، ئێكى
Ovalbumin	آح، زلال البيض	سپينە: سپێنەى هێلكە
Ovalocyte	كرية حمراء بيضوية	خرۆكە سوورەى هێلكەيى
Ovalocytosis	تكثر الحمر البيضوية	زۆريى خرۆكە سوورەى هێلكەيى: پەيدابوونى ژمارەيەكى زۆرى خرۆكە سوورەى هێلكەيى
Ovalalgia	الم مبيض	هێلكەدان ئێشى، ژانى هێلكەدان
Ovarian	مبيض، ذو علاقة بالبيض أو بالمبيض	هێلكەدانى، پەيوەندى هێلكەدان

Ovariectomy	استئصال المبيض	هێلکەدان بڕین
Ovario	بادئة تعني العلاقة بالمبيض	پێشگرێکە پەیوەندی بە هێلکەدانەوە نیشان دەدات
Ovariocele	فتق مبيضي	قۆڕی (دەبەبوونی) هێلکەدان
Ovariocentesis	بزل المبيض	سمین (کون کردنە) هێلکەدان
Ovariocyesis	حمل مبيض	هێلکەدان ئاووسی: لە هێلکەداندا ئاووسبوون
Ovariohysterectomy	استئصال الرحم والمبيضين	بڕینی منداڵدان و هێلکەدان
Ovariopathy	داء مبيضي	دەردی هێلکەدان
Ovarirrhexis	تمزق المبيض	دڕانی هێلکەدان
Ovariosalpingectomy	استئصال البوق و المبيض	بڕینی هێلکەدان و بۆریی هێلکەڕۆ
Ovariostomy	فغر المبيض: عمل فتحة الكيس المبيض لغرض التصريف	کونکردنە هێلکەدان: کون تێکردنی توورەکەی هێلکەدانە بۆ لێ ڕۆیشتن
Ovariotomy	شق المبيض	هێلکەدان دڕین
O., Abdominal	شق المبيض البطني: أزالة المبيض أو ورم مبيض بعملية جراحية عن طريق فتح البطن	لە زگەوە هێلکەدان دڕین: بڕینی هێلکەدان یان گرۆیەکی هێلکەدان بە برینسازی لە ڕێی سك هەڵدڕینەوە

O., Vaginal	شق المبيض المهبلي ازالة المبيض أو ورم مبيض عبر المهبل	لە زێوە هێلکەدان درین: برینی هێلکەدان یان گرۆیەکی هێلکەدان لە ڕێی زێوە
Ovariotubal	بوقي مبيضي	پەیوەندی هێلکەدان و بۆریی هێلکەڕۆ
Ovarioprival	ناشئ عن فقد المبيض	لە نەمانی هێلکەدان پەیدابوو
Ovaritis	ذات المبيض، التهاب المبيض	هەوکردنی هێلکەدان
Ovarium: ovary	المبيض	هێلکەدان، ئێکدان
Ovary	المبيض: الغدة التناسلية الأنثوية التي تتكون فيها المبيض وهي حجم مسطح	هێلکەدان، ئێکدان: ئەو لوەی (گلاند)ی ژنانە کە هێلکەی لێ دروست دەبێت
Overcompensation	فرط التعويض	فرە پێگۆڕینەوە
Overcorrection	فرط التصحيح	فرە ڕاستکاری
Overexertion	فرط الأجهاد	فرە ماندوو کردن، زۆر ماندوو کردن
Overextension	فرط البسط	فرە کراوەیی، زۆر کراوەیی
Overflow	فرط الفيض	لێڕژان
Overgrowth	فرط النمو	زۆر هەڵچوون، زۆر گەشە کردن

Overhang	يتدلى منه	پێیا شۆڕ دەبێتەوە
Overproductivity	فرط الأنتاجية	زۆر برشتی، فرە بەرهەمی
Overriding	فرط التراكيب	فرە پێکهاتن
Overweight	فرط الوزن	فرە قورسی، کێش زۆری
Oviduct	قناة المبيض، قناة فالوب	جۆگەی هێلکەڕۆ، جۆگەی فالوپ
Oviferous	بيوض	هێلکەکەر
Oviform,: Ovoid	بيضي الشكل	هێلکەیی
Ovigenetic, Ovigenic, Ovigenous	بيوضي، مكون البيض	هێلکە کەر
Ovine	ضأني، غنمي	مەڕی
Oviparous	بيوضي: تكون بيوضا توضع خارج الجسم، واضعة البيض	هێلکەکەر: هێلکە دەکات و دەیخاتە دەری لەش، هێلکەدانەر
Oviposition	رضع البيض	هێلکەدان، گەرا دانان
Ovisac,: The Graafian Follicle	كيس البيضة	توورەکەی هێلکە، هێلکەدان
Ovo-, Ovi	بادئة تدل على العلاقة بالبيض	پێشگرێکە پەیوەندی بە هێلکە نیشان ئەدەن

Ovocyte,: Oocyte	خلية البيضة	خانەی هێلکە
Ovorgenesis	تكون البيضة	ئۆڤۆجەنەسیس، هێلکە پەیدابوون
Ovogonia	البيضة قبل القاحها	ئۆڤۆگۆنیا، هێلکەی نەپیتێنراو
Ovoid	بيضي الشكل، بيضوي	هێلکەیی، هێلکە شێوە
Ovoplasm	هيولي البيضة	ئۆڤۆپلازم، لینجاوی هێلکە
Ovotherapy	المعالجة بالبيضة	بە هێلکە چارەکردن: بە کارهێنانی پوختەی هێلکەدان بۆ چارەکردنی نەخۆشی
Ovoviviparous	يلد بيضا حيا: يتكاثر بالبيض الذي يفقس داخل الجسم	لەناو لەشدا هێلکە هەڵدەهێنێت
Ovular	بويضي	هێلکۆکەیی
Ovulation	إباضة	هێلکەکردن: دەربازبوونی هێلکەی گەییوی نەپیتێنراو لە هێلکەدان
Ovulatory	إباضي	هێلکەری پەیوەندی هێلکەدەردان
Ovule	بويضة	هێلکۆکە

Ovum	بيضة	هێلکە، ئێك، هێك
Oxaluria	بيلة أوكسالية	ئۆگسالیزێن: برێکی زۆر ترش ئۆگزالیك و خوێیەکانی لە میزدا بوون
Oxgall	صفراء الثور	زراوەگا
Oxidase	اوكسيداز	ئۆکسیدێز
Oxidation	اكسدة، تأكسد	ئۆکسان
Oxide	أوكسيد	ئۆکسید
Oximeter	مقياس الأوكسجين	ئۆکسیمیتەر، ئۆکسجین پێو
Oximetry	قياس الأوكسجين	ئۆکسجین پێوان
Oxy-	بادئة تعني حاد، سريع أو حامض وكذلك تعني وجود الأوكسجين في مركب	پێشگرێکە بە مانای تیژ، گورج، ترش، بەمانای بوونی ئۆکسجین لە ئامێتەدا
Oxyblepsia	حدة البصر، حدة الرؤية	چاو تیژی
Oxycephalia	راس مدبب	سەرتیژ، نووکتیز

Oxygen	أوكسجين: عنصر غازي يتواجد طليقا في الهواء ومتحدا مع الكثير من المواد الصلبة والسائلة والغازية الأخرى وعدده الذري (٨) و وزنه الذري (١٦) و رمزه الكيمياوي (O)	ئۆكسجين: توخمێكی گازه بەسەربەستی لە هەوادا هەیە و لەگەڵ زۆربەی ماددە رەق و شل و گازەكانی تردا بەیەككرتوویی هەیە، گەردیلە ژمارەكەی (٨) و كێشی گەردیلەییەكەی (١٦) و هێمای كیمیاییەكەی (O)یە
Oxygenation	اكسجة	ئۆكسجيناندن
Oxyhemoglobinometer	مقياس اكسجين الدم	ئۆكسيهيمۆ گلۆبينۆميتەر: ئۆكسجينپێوی خوێن، ئۆكسيهيمۆ گلۆبينپێو
Oxyopia	حدة البصر	چاو تيژی
Oxyrygmia	تجشؤ حامض	قرقێنەی ترشدانەوە
Oxytocia	ولادة سريعة	منالبوون (زايين)ی خێرا (گورج) خێرا منالبوون
Oxytocic	معجل للولادة	زان خێراكەرە
Oxytocin	معجل الولادة: هرمون نخامي	زان خێراكەرە: هۆرمۆنی نوخامی
Oxyuriasis	داء الدقيقات الذيل	دەردە ئۆكسيوریاسیس: دوچاری كرمی نوكسيورس (كلك تيژ) بوون

Oxurifuge,: oxuuricide	طــارد الاكــسيورس، قاتــل الاوكسيوري	ئوكسيورس كوژ
Oxyuris	دقيقة الذيل، لوكسيورسي	ئوكــسيورس، كلــك تيــژه، كرمێكی وردی كلك درێژه
Ozna	نتن الانف	لوو - بۆگەنی، ئۆوینا
Ozenahmygis	نتن الحجرة	قورگ بۆگەنی
Ozone	اوزون	ئۆزۆن
Ozonometer	مقياس الاوزون	ئۆزۆنپیو، ئۆزۆنۆمیتەر
Ozostomia	البخر: رائحة الفم الكريه	دەم بۆگــــەنی، هەناســــه بۆگەنی

P

P	١- الرمز الكيمياوي للفسفور ٢- مختصر لـ Positron - موضع، Proximum قريب، نبض، Pulse - Pupil - البؤبؤ و Pondere - الوزن	١-هێمای کیمیایی فۆسفۆره ٢- کورتەی Positron - شوێن، Proximum - نزیك، Pulse - نەبز، Pupid - بیبیلە و Pondere لاتینی کە مانای بە کێشانەیە
Padulum	طعام، قوت	خواردەمەنی، خۆراك
Pacchiomian Bodies or Glands	اجسام أو غدد (باكيونى)	تەن، یان لوولەکانی (پاکێونی)
Pacemaker	ناظم، منظم	رێکخەرە
P. of the Heart	ناظم القلب، عقدة الجيبي الأذيني	دڵ رێکخەرە، گرێ گوێچگە و زگۆڵەیی Sino atrial

P.,Wandering	الناظم الجوال: حالة من اللانتظام تنقل فيها الدفعة أو السيلة (impulse) من رأس عقدة الجيبي الأذيني أي جزء سفلي منها	ڕێکخەرە گەڕۆکە: بارێکە، لە ناڕێکی، پاڵ یان ڕەو، لە سەری گرێی گوێچکەڵەو زگولەییەوە دەگوێزرێتەوە بۆ بەشێکی خوارتری
Pachemia, Pachyemia	ثخن الدم: تكثف الدم	خوێنخەستی: خوێن خەستبوونەوە
Pachismus	تثخن، تكثف، تصلب	ئەستووری، خەستی، سەختی
Pachometer,= pachymeter	مقياس الكثافة: آلة لقياس ثخن أو تكثف الأشياء	ئەستووری پێو، پاکۆمیتەر: ئامێرێکە بۆ پێوانەی ئەستووری یا خەستیی شت بەکاردێت
Pachy-	سابقة تعني ثخن، سميك، كثيف، شتن	پێشگرێکە، پێشبەندێکە بەمانای ئەستووری، سفتی، سەختی
Pachyblepharon	ثخن الأجفان، ثخن الجفن	پێڵو ئەستووری
Pachycephaly	ثخن الرأس: تثخن جدران القحف الغير الطبيعي، كثافة الجمجمة	سەر ئەستووری: ئەستوور بوونی دیوارەکانی کاپوڵ بە جۆرێکی ناسروشتی
Pachychilia	ثخن الشفة: تثخن الشفتين	لێو ئەستووری، لچ ئەستووری
Pachycholia	ثخن الصفراء	زراو خەستیّ

Pachydactyl	ثخن الأصابع: تضخم غير طبيعي لأصابع القدمين واليدين	پەنجە ئەستووری: بە شێوەیەکی ناسروشتی ئەستوور بوون (زلبوون)ی پەنجەکانی دەست و پێ
Pachyderma,: pachydermia	الشثن، ثخن الجلد	پێست ئەستووری
Pachyglossia	ثخن اللسان، غلظ اللسان	زمان ئەستووری
Pachygnathous	ثخن الفك	شەویلاگ (کاکیلە) زل، کاکیلە ئەستووری
Pachyhymenic	ثخين الجلد، كثيف الغشاء	پێست ئەستوور، پەردە ئەستوور
Pachyleptomeningitis	التهاب السحايا الشامل. التهاب الصلبة والحنون	هەوکردنی پەردەکانی مێشك، هەوکردنی سەختە و نەرمە پەردەکان
Pachymenigitis	التهاب السحايا الثخنية	هەوکردنی پەردەی ئەستوور
P., Cerebral	التهاب الصلبة الدماغية: التهاب الأم الجافية الدماغية	هەوکردنی سەختەی مێشك، داگیرسانی توندەدێی مێشك
P., External	التهاب	دەردە هەوکردنی سەختەی مێشك: هەوکردنی توێی دەروەی دایکە سەختەی مێشك
P., Spinal	التهاب الصلبة الشوكية	هەوکردنی درکە سەختە

P., Syphilitic	التهاب السحايا الثخنيفة السفلسي	فەرمنگییە سفلسە هەوكردنی پەردە ئەستوورە
Pachymeninx	الأم الصلبة، الأم الجافية	پەردە سەختە، دايكە دلْرەقە توندە دێ
Pachymeter	مقياس الكثافة	ئەستووريپێو ئەستووری پێو: ئامێرێكە بۆ پێوانی ئەستووی شت
Pachynsis	تثخن، تكثف وخاصة التثخن الغير الطبيعي	ئەستووربوون، خەستبوون، بەتايبەتی ئەستووربوونێكی ناناسايی
Pachyonychia	ثخن الأظافر: تثخن الأظافر ويكون ولاديا احيانا	نينۆكئەستووری: ئەستووربوونی نينۆكەكان كە هەندێجار زگماك دەبێت
Pachyperitonitis	التهاب البريتون الثخين التهاب الخلب الثخين	پاكيپەريتونيتس: هەوكردنی پەريتۆن و ئەستووربوونی
Pachypleuritis	ذات الجنب الثخين	پاكی پەريتس، بركە ئەستوورە
Pachysomia	ثخن الجسم	تەن ئەستوورێ
Pachtrichous	غليظ الشعر	موو ئەستوور، تووك ئەستوور

Pacini's Fluid	سائل (باسين): سائل محفظ وحافظ للخلايا الدموية الحمراء يتكون من جزء من السبلمة وجزئين من كلوريد الصوديوم و١٣ جزا من الغليسرين وماء مقطر ١٣ أجزاء يترك لمدة شهرين ثم عند الأستعمال يزج جزء من المحلول مع ثلاثة اجزاء من الماء ويرشح لاستعماد	گیراوەی (پاسینی): گیراوەیەکی شل کەردوە و پارێزەری خرۆکە سوورەکانی خوێنە بریتییە لە بەشێك سبلمە و دوو بەش کلۆریدی سۆدیۆم و ١٢ بەش گلیسرین و ١٢ بەش ئاوی دڵۆپێنراو، دوای گرتنەوەی دوو مانگ دەستی لێ نادرێت ئینجا بۆ بەکارهێنانی بەشێك لەگەڵ سێ بەش ناو تێکەڵ دەکرێت و دوای پاڵاوتن بەکاردێت
Pacinian Corpuscles	جسيمات (باسين)	تەنیلەکانی (پاسینی): تەنیلەی هێلکەیین کۆتایی هەستە ڕەگیان پێ دێت
Pack	١- يكمد، كمادة: المعالجة بالكمادات (الأغطية والأقمشة المبللة أو الجافة	شەڵتە چارە ١- بە شەڵتە (پەڕۆ و قوماشی تەڕو وشك) چارەسەر کردن ٢- ناخنین
P., Cold	كمادة باردة: لف أو تغليف مريض ببطانية أ, اقمشة مبللة بالماء البارد	ساردە شەڵتە: پێچانەوە و تێوەپێچانی نەخۆش بە بەتانی و قوماشی بەئاوی سارد تەڕکراو
Packet	علبة	پاکەت

Packing	١- حشو: عملية حشو جرح أو تجويف باشاش او اية مادة أخرى ٢- الحشوة: المادة المستعملة للحشو ٣- التحشية: المعالجة باستعمال الحشوة	١- ئاخنين: ئاخنينى برين، يان بۆشاييەك بە گۆز يان بەشتى تر ٢- ئاواخن: ئەو كەرەسەيەى بۆ ئاخنين بەكارديت ٣- ئاخنين: چارەسەر بە بەكارهێنانى ئاواخن
Pad	رفادة، وسادة	پارچە، سەرين، باليف
P., Abdominal	لينة بطنية	شلكە (نەرمايى) سك
P., Fat, Sucking pad, Suctorial pad	حشوة مصاصة: كتلة مفصصة من الشحم تملأ فسحة بين العضلة الماضغة والوجه الخارجي للعضلة البوقة جيدة النمو في الأطفال	ئاواخنێكى مژۆك تۆپەڵە پێوێكى پل پلە لە نێوان ماسولكەكانى گووپدايە بەتايبەتى لە ساوادا باشتر دياره
Paddi	الثلب: الرز الغير المهبش	چەڵتوك: برنج بە توێكڵەكەيەوە
Paed- Paedo-, See beginning ped-, pedo-	بادئة معناها طفل	پێشگرێكە بەواتا منداڵ، بنوارە ئەو وشانەى بە Ped- و Pedo- دەست پێ دەكەن
Pagenstecher's Ointment	مرهم (باكنستكر): مرهم الراسب الأصفر (أوكسيد الزئبق الأصفر) ويستعمل في أمراض العيون	هەتوانى (مەرهەمى) (پاگنستيكەر): مەرهەم (مەلحەم)ى جيوۆكسيدى زەردە لە نەخۆشى چاودا بەكاردێنرێت
Paget's Disease	داء (باجت): ذات العظم	دەردى (پاجێت): دەردى

	المشوهة	نێسك گێڕی
P.'s Disease of the Nipple	داء (باجت) الحلمي اصابة التهابية سرطانية للحلمة وهالة الثدي	دەردی (پاجێت)ی گـۆی مـەمك: گـۆی مـەمك و دەوروپـشتی دووچـاری هـەوێکی شـێرپەنجەیی (سرطان) دەبێن
Paidology=Pedology	علم الطفولة، علم صحة الأطفال	منـاڵیزانی، زانـستی منالّدروستی
Paidonosology = Pediatrics	علم تصنيف أمراض الصدر لدى الأطفال	زانـستی پـۆلێنی دەردە سنگی منـاڵ، پـۆلێنی دەردە سنگی منالّزانی
Pain	الم، وجع	ئازار، ئێش، دەرد، ژان
P., After-,	الم المخـاض: الألم الـذي يعقب الـولادة ونـاتج مـن تقلصات الرحم	پاشە ژان، ئـازاری ژانگرتن: ئـەو ژانـەی دوا بـەدوای منـاڵبوون پەیـدا دەبێـت و سـەبارەت بـە کرژبـوونی منالّدانە
P., Boring	ألم ثاقب	ژانـی سـەخت: هەسـتی وەشـیش بـە لەشـدا کـردن (چوون) کردن
P., False	ألام كاذبة	بـەرە ژان، ژانـە درۆزنـە: ئـەو جـۆرە ژانـەی لـە ژان گرتنـی راستەقینە دەچێت بـەلاّم زوو بە زوو منالّبوونی بەدواوەیە
P., Fulgurant	الم بارق، الم	بروسکاندن، بروسکەدان

P., Girdle-,	ألم حزامي، الم نطاقي: شعور مؤلم يشبه مايحصل عند شد حبل حول الخصر	پشتێنه ژان: هەستێکی ناخۆشی وەك بەزمبر پەتێك بە دەوری کەمەری مرۆڤ دا توند بکەن
P., Growing	الم النمو: الم يشبه الالام الرثيوية خاص بفترة الشباب المبكر	گەشەژان، ژانی گەورە بوون: لە دەوروبەری هەرزەکاریدا جۆرە ئێشێکە بە جمگەکاندا دێت
P.-joy	لذة الألم: التلذذ الهستريائي بالألم	ژانەخۆشی: ئەوەیە بە جۆرێکی نەخۆشی (هیستەریایی) پیاو بە ئازار خۆشی پێ بگات
P., Labor	الطلق، آلام الولادة،	ژان گرتن: ژانی منداڵبوون
P., Lancinating	انظر Fulgurantp الم رامح (واخز)	ئازاری تێوژمندن
P., Osteoscopic	الألم العظمي: ألم العظام الذي يميز السفلس	ئێسك ئێشه: ژانێکی تایبەتییە لە ئێسکدا و بەهۆی فەڕنگییەوە پەیدادەبێت
P., Phantom, limb	الم الطرف الوهمي	ئەندێشە پەل ئێشە، هەست بە ئێش لە یەکێك لە پەلەکاندا لە کاتێکدا کە ئەو پەلە قرتاوە و لە ڕاستیدا نییە
Premonitory Pain	الم محذر، الم أولي	بەرەژان، ژانی وریاکەرەوە: ئەو ژانانەی لە پێش منداڵبووندا بە ئافرەتدا دێن و لە ژانی ڕاستەقینە ناچن

P., Referred	الم رجيع	ناردنه ژان: ژان له ئەندامێکدا کە جوێ یە لەوەی کە هۆی ژانەکەی تێدایە (واتا ژان لە ئەندامێکـــــدا و دەرد لـــــە ئەندامێکی تردا)
P., Root	الم الجزء	ڕیشە ئێش: ئازارێکە لەبەر نەخۆشیی هەستە ڕیشەی ڕەگەکان پەیدادەبێت و لەو ناوچەیەی پێستدا هەستی پێ دەکرێت کە ئەو ڕەگەی تێدا بڵاودەبێتەوە
P., Starting	الم بادئ	ژانـــی پێـــشەکی: ئـــازار و ماســـولکە گـــیران کـــە لـــە ســـەرەتای خەولێکەوتنـــدا دەبێت
P., Wandering	الم متنقل: الألم الذي يغير موضعه باستمرار	ژانی گەڕۆك: ئەوەی پەیتا پەیتا شوێنی دەگۆڕێت یان دەگوێزرێتەوە
Painless	غير مؤلم	بێ ئازار، ژان نەکەر، بێ ئێش
Painter's Colic	القـولنج الأسـربي: مغـص مصحوب بأمساك شديد	قورقوشمـــــەژان، ژانــــی بۆیەچی: بەهۆی قورقوشم (ی بۆیـــە) هەڵمژینـــــەوە پەیدا دەبێـت و گرفتێکـی زۆری لەگەڵدایە
Pair	زوج، زوجان	جووت

Palatal	حنكي، ذو علاقة بالحنك	مەلاشـوویی: پەیوەندیـدار بە مەلاشووەوە
Palate	حنك	مەلاشوو
P., Artificial	حنك صناعي: صفحة تستعمل لسد شرم أو شق في الحنك	مەلاشووی دەستکرد
P., Cleft	الحنك المشقوق	مەلاشووی قلّیشاو
P., Hard or Bony	الحنك الصلب	مەلاشووە ڕەقە، ڕەقە
P., Soft	الحنك الرخو، الحنك اللين	نەرمە مەلاشوو
Palatine	حنكي، متعلق بالحنك	مەلاشـوویی، پەیوەندیـدار بە مەلاشووەوە
Palatitis	التهاب الحنك	مەلاشوو هەوکردن
Palato-	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالحنك	پێـــشگرێکە بـــەواتای پەیوەنـدی بـە مەلاشـوو نیشان دەدات
Palatoglossal	حنكـي لـساني: علاقـة بالحنك وباللسان	مەلاشوو زمانی: پەیوەندی مەلاشوو زمان
Palatoglossus	الحنكية اللسانية	ماسولکە مەلاشوو زمانی
Palatonasal	حنكـي أنفـي: ذو علاقـة بالأنف والحنك	مەلاشوو لووتی: پەیوەندی مەلاشوو لووت
Palatopharyngeal	حنكي بلعومي	گـــەروو مەلاشـــوویی: پەیوەندی گەروو مەلاشوو
Palatoplasty	تقويم الحنك، رتق الحنك	چاکـــسازیی مەلاشـــوو) مەلاشوو پینە کردن

Palatoplegia	شلل الحنك	شـەلەلی مەلاشـوو، شـەپلەی مەلاشوو
Palatorrhaphy	رفو الحنك، خياطة الحنـك: خياطة الحنك المشقوق	مەلاشوو دروون: دروونـەوەی مەلاشووی قلیشاو
Palatoschisis,: Cleft palate	الحنك المشقوق	مەلاشووی قلیشاو
Palatum,: The Palate	الحنك	مەلاشوو
P. durum	الحنك الصلب	سەختە مەلاشوو
P. fissum	الحنك المشقوق	مەلاشووی قلیشاو
P. molle	الحنك الرخو، الحنك الين	نەرمە مەلاشوو
Pale	شاحب	کاڵ، هەڵبزرکاو (رەنگ)
Paleo-	بادئة تعني القديم، البدائي	پێـشگرێکە، پێـشبەندێکە بەمانای کۆنە، سەرەتایی
Paleogenesis = palingemesis	قانون التناسخ	یاسای گیانگۆڕکێ
Paleontology	علـم الحفريـات: مـا يعـرف عن الأشكال الحياتيـة الأوليـة على الأرض من معلومات	بەردینـــەزانی: ئـــەو زانیارییەی لە بابـەت شـێوە سەرەتاییەکانی ژیـانی سـەر زەمینەوە هەیە
Paleophrenia	مـرض العقليـة القديمـة (العتيقة)	دەردە مێشك کۆنی
Paleozoology	علم الحفريات الحيوانية	پـالیۆزولۆجی، گیانـەوەدرە بەردینەزانی

Pali-, pain-	بادئـة تعـني ثانيـة، مكـررا وغالبـا مـاتعني التكـرر المرضي	پێشگرێکه، بەمانای دیسان، جارێکی تر، ـیش بەزۆری دووبارەبوونەوە بەجۆرێکی نەخۆشی دەردەخات
Palingenesis	١- نشأة ثانية، تناسخ ٢- تجـدد: تجـدداد اسـتعادة عضو تالف او ضائع ٣- ظهـور خـواص أو صـفات السلف في الأجيال القادمة	١- دروستبوونەوە، ٢- تازەبوونـــــەوە: تازەبوونـــــەوە وە پەیداکردنەوەی ئەندامێکی فەوتاو. ٣- پەیدابوونی تایبەتێکانی پێشینان لە نەوەی تازەدا
Palinphrasia	تكـرار الكـلام: التكـرار المرضـي خـلال الـتكلم للكلمات أو	قسە جوونەوە، بە جۆرێکی نەخۆشی دوپاتکردنەوەی و شەو زاراو لە ناخافتن و لـە نووسیندا
Palirrhea	١- تكرر أو رجعة إفراز ٢- القلس	١- دەردانەوە ٢- پەفکردنەوە
Palisade	سياج	پەرژین
Palladium	عنـصر البـالاديوم: عنـصر صـلب نـادر يـشبه الـبلاتين رمـزه Pa وزنـه النـوعي ١٢,١٦ عـدده الـذري ٤٦ وزنـه الـذري ١٠٦,٧ يـستعمل في صناعة الأسنان	کانزای پـالادیۆم هێماکـەی Pa، دەگمەنـــە (کـــەم هەڵدەکەوێت) سەختە و لە پلاتـین دەچـێت، گەردیلـە ژمارەکـــــەی (٤٦) و کیشەخۆیی (١٢,١٦) و کێشی گەردیلەییەکەی (١٠٦,٧)ە لە ددانسازیدا بەکاردەهێنرێت

Pallanesthesia	فقـدان الـشعور بـالأهتزاز: عـدم الـشعور بـاهتزازات الشوكة الرنانة	نـهمانی هەسـتی لەرینـەوە: هەست بە لەرەلەری زرنگە چەتاڵ نەکردن
Pallescence=pallor	شحوب	ڕەنـگ بزرکـاوی، کـەم ڕەنگی، سپیەتی (سپێتی)
Pallesthesia	الـشعور بـالأهتزاز: هـو ذلـك الـشعور الـذي يحـسه عنـد وضـع شـوكه رنانـه في حالـة اهتـزاز على أحـد العظام في جسمه	هەسـتی لەرینـەوە: ئـەو جۆرە هەستەیە کە مـرۆڤ پـێ دەزانێـت لـە کاتێـکدا دەخرێتـە سـەر یـەکی لـە ئێسکەکانی لەشی
Palliate	يلطف، يخفف	خاودەکاتـەوە، هێـور دەکاتەوە
Palliative	ملطف، مخفف	خاوکەرەوە، هێور کەرەوە
Pallid,= pallidus	شاحب	ڕەنـگ بزرکاو، کـەم ڕەنـگ، بێڕەنگ
Pallidoidosis	سفلس الأرانب	کەروێـشکە فـەڕەنگی، فەڕەنگیی کەروێشك
Pallidotomy	شق الكرة الشاحبة للدماغ	درینـی گـۆی کـەمرەنگی مێشك
Pallidum = The Globus pallidus of the Brain		
Pallor	شحوب	ڕەنـگ بزرکـان، سـپێتی، کاڵبوونەوە

Palm	راحة، كف، النخل	بەری دەست، شەپ، لەپ، دارخورما
Palma	راحة اليد، الكف	بەری دەست، شەپ، لەپی دەست
Palmae plicatae	نخلة المهبل: الثنيات المتشعبة في داخل المهبل	دارخورمای زێ: چرچو لۆچییە پەلوپۆ هاویشتووەکانی ناو زێ
Palmar	راحي	بەرەدەستی، پێوەندیی بەری دەست
Palmature	تكفف الأصابع، تشابك الأصابع حالة وجود الوترات في الأصابع	پێکداچوونی پەنجەکان
Palmesthesia= pallesthesia	حساسية الاهتزاز	هەستناکیی لەرینەوە
Palmic	١- نبضي ذو علاقة بالنبض العضلي ٢- نبضي: ذو علاقة بالنبض أو الخفقان ٣- نخلي: ذو علاقة بالنخل	١- نەبزی (تریەیی) پەیوەندیدار بە پلی ماسولکەوە ٢- پەیوەندیدار بە نەبز و لێدانی دڵەوە ٣- دارخورمایی پەیوەندیدار بە دارخورماوە
Palmiped	كفي القدم: ذو قدم ملتحمة الأصابع أي ذوات وترات	پێ لەپی: پەنجەکانی قاچ پێکەوە لکاو واتە پەردەدار

Palmitin	پـالميـتين: المـادة الـصلبة المتبلورة في الشحم	پـالميتين: مـادده ڕەقـە بلووریوەکەی پێوە
Palmodic	انتفاضي	ڕاپەڕیوی
Palmoscopy	مبحث النبض، مبحث الدقة القلبيـة، دراسـة وملاحظة خربات القلب	پالۆسکۆپی: تێبینی کردن و سـەرنجدانە ترپـە و لێدانی دڵ
Palmus	١- نفضة، خفضة، نبضة ٢- راحة اليد	١- ترپە، کوتە ٢- لـەپی دەسـت، بـەری دەست
Palograph	بالوغراف، مخطط نوساني ، جهاز مسجل النبض	پالۆگراف، ترپە نووس
Paleography	تطيط نوساني	پالۆگرافی، ترپە نووسی
Palp	المجس، الملمس: احـد اعضاء الحـس المـستدقة المتـصلة بأفواه الحشرات	شـاخ، شاخۆچـك، هەسـتە شـاخ، یەکێکـە لـە ئەندامـە باریکـەکانی هەسـت کـە پەیوەسـتە بـە دەمـی مەگەزەوە
Palpable	مجسوس، ملموس: يحس بـه باللمس	دەست لێدراو، بـەر دەست کـەوتو، هەسـتپێکراو: بەدەسـت لێـدان هەسـت دەکرێت
Palpate	يجس، يلمس، الفحص باليد	دەست لێدان

Palpation	الجس: عملية اللمس باليد، الجس برواوس الأصابع على سطع الجسم للتوصل الى تشخيص طبي فيزيائي	دەست لێدان، هەستکردن بەسەری پەنجە دان لەرووی لەش، بۆ دەستنیشانکردنێکی پزیشکی فیزیایی
P., Bimanual	الجس المزدوج: الجس بأستعمال اليدين، الحس باليدين	هەردوو دەستلێدان، جووتە دەستلێدان
P., Light Touch	الجس الخفيف: الحس أو اللمس الخفيف برووس الأصابع لسطح البطن أو الصدر	سووکە دەستلێدان، سووسەری پەنجە لێدانی رووی سك یان سنگ
Palpatometery	قياس الجس: قياس مقدار الضغط الممكن تحمله دون حدوث ألم	دەسلێدانپێو، دەستلێدان پێو: پێوانی بڕی ئەو پەستاوتنەی هەموار دەکرێ، بێ ئازار پێگەیشتن
Palpopercussion	الجس والقرع: الفحص بالجس والقرع معا	دستلێدان و لێدان: پێکەوە دەستلێدان و پێداکێشان
Palpebra	الجفن	پێلو
P. frontalis	الجفن العلوي	پێلووی سەرو
P., inferior	الجفن السفلي	پێلووی خواروو
P. malaris	الجفن السفلي	پێلووی خواروو
P. superior	الجفن العلوي	پێلووی سەروو

Palpebral	جفني: ذو علاقة بجفن	پێڵوویی، پەیوەندی پێڵوو، پێڵوویی
Palpebrate	١- يغز، يطرف ٢- ذو اجفان	١- دەتروکێنێت ٢- پێڵوودار
Palpebration	الغمز، الطرف	داگرتن، تروکاندن، تروکە تروك
Palpebritia,: Blepharitis	التهاب الجفن، ذات الجفن	پێڵوو هەوکردن
Palpitate	يخفق، يرتجف أو يدق بسرعة غير أعتيادية	پەلە دەكات، دەكوتێت، خێرا لێ دەدات
Palpitation	خفقان: خفقان القلب بسرعة وقوة يحس بها الشخص نفسه	دڵە كوتێ: دڵ ئەوەندە خێرا و بەتین لێ دەدا ئەو كەسە خۆی پێی دەزانێت
Palsy,: Paralysis	شلل	شەپلە، شەلەل، ئیفلیج بوون
P., Bell's	شلل (بل): شلل العصب الوجهي	شەپلەی (بێڵ): شەپلەی دەماری ڕووە، دەم خوار بوون
P., Cerebral	شلل مخي	شەپلەی مێشكی، مێشكە شەپلە
P., Crossed Leg	شلل مقرفص	چوار مەشقی شەپلە: شەلەلی ڕەگی لەبەر قاچ خستنە سەر قاچ لەكاتی چوار مەشقی دانیشتندا

P., Crutch	شلل عكازي	شەپلەی دار شەقی، دار شەقە شەپلە
P., Lead	شلل أسري؛ شلل عضلات الذراع نتيجه التسمم بالرصاص	شەپلەی قورقوشم: شەپلەی ماسولکەکانی باڵ لەبەر ژاراویبوون بە قورقوشم
P., Night	شلل ليلي: هزل اليدين يشتد ليلا أي تشوش الأحساس فيها ليلا	شەوە شەپلە: هەست شێواوی بەشەو
P., Printer's	شلل الطباع: حالة تلاحظ في الطباعين تتميز بالعصاب والشلل، الم في منطقة العانة طفح معين	شەپلەی چاپگەران: لە چاپگەراندا بەدیار دەکەوێت بە شەپلە و ژانی ناوچەی بەر و جۆرە لیرێکی تایبەتی
P.,Shaking,: paralysis agitans	الشلل الأهتزازي	شەپلە لەرزۆکی، لەرزە شەپلە
Paludal	خاص ب أو ينشأ من الملاريا برداني	لەرز و تای، مەلاریایی: پەیوەند وەیا تایبەتییە بۆ مەلاریا
Paludism	البرداء، الملاريا	پالوددیزم، لەرزوتا، مەلاریا
Pam	بام: البنسلين (ج) البلوري في ٢٪ من أحادي ستيرات الألنيوم	پام: لەسەواد و پەنسلین بێ بلوورییە لە یەکەستیراتی ئالمنیۆمدا
Pampiniform	كرمي الشكل، عنقوي الشكل	هێشویی

Pampinocele= Varicocele	قيلة دوالية، دوالي الحضية	فراوانبوون و لوولبوونى خوێنهێنى تۆمەڕۆ
Pamplegia	شلل شامل	گشتە شەپلە، شەپلەی گشتی لەش، پامپليجيا
Pan-,	بادئة، بمعنى شامل، كل أجميع	پێشگرێكە بەماناى: گشتى، هەموو، گشت شتێك
Panacea	دواء شامل: دواء لجميع الأمراض	گشتە دەرمان، دەرمانێكە بۆ هەموو دەدرێك دەبێت
Panagglutinable	لزون شامل: قابل للتلوزن مع وصول جميع فئات الدم البشري	گشتەلكاو، لكۆك لەگەڵ هەموو جۆرەكانى خوێنى مرۆڤ
Panagglutination	تلازن شامل، التلازن مبصول جميع فئات الدم	گشتەلكان: لكان بە پێكوتى هەموو گرۆهەكانى خوێن
Panariocytes	خلايا سلوية: احدى الخلايا الشبيهة بالسلة في السرطان	سەبەتەخانە، خانەی سەبەتەیی: خانەیەكى تايبەتى كە لە شێوەی سەبەتەدا بە لە شێرپەنجەدا دەبێت
Panaris	داحس	موو: موو لە پەنجەهاتن
Panarteritis	التهاب الشراين الشامل التهاب محيط الشريان المعقد	هەوكردنى هەموو خوێنبەر، هەوكردنى گرێ گرێ بوونى دەورى سووره دەمار

Panarthritis	التهاب المفاصل الشامل، التهاب المفصل الشامل	هەوكردنی هەموو جمگەكان، گشتە هەوكردنی جمگە
Pana's Operation	عملية (باناز): تثبيت الجفن العلوي بالعضلة القذالية الجبهية في حالة هبوط أو استرخائه	برینكاری (نزداری) (پاناز): پێڵووی ژووروو لە ماسولكەی پێشوو پشتەسەر چەسپ دەكرێت لەكاتی داكەوتنی (شۆڕی) پێڵوەكەدا
P.'s Solution	محلول (باناز)	گیراوەی (پاناز)
Panatrophy	ضمور شاملة: ضمور عدد من الأعضاء في نفس الوقت	داپووكانەوە: تەواو پووكانەوەی گشتی چەند ئەندامێك لە كاتێكدا
Pancarditis	التهاب القلب الشامل: التهاب شامل القلب والشفاف والتامور	هەوكردنی هەموو دڵ: هەوكردنی هەموو دڵ و پەیوەندەكانی وەك بەرگ و ناو بەرگی
Panchromatic	صبوغ شامل: حساس لجميع الألوان الطيفية المرئية	گشتڕەنگگرە: هەستناك بۆ هەموو ڕەنگە بینراوەكانی شەبەنگ
Pancreas	بنكرياس، المعثكلة	پانكریاس: لوولەیەك (گلاندێك)ی گەورەی درێژكۆڵەی هێشوویيە كەوتووەتە پشت گەدەوە نزیكی سپڵ و دوانزە گرێیە (سەر) و (كلك)ی هەیە

Pancreatalgia	ألم البنكرياس	ئازاری پانکریاس، پانکریاس ئێشه
Pancreatecomy	استئصال البنكرياس	پانکریاس برین: برین و لابردنی بەشێك ویا هەموو پانکریاس بە برینسازی
Pancreatic	بنكرياسي	پانکریاسی: پەیوەندی پانکریاس
Pancreatico duodenal	بانكرياسي	پانکریاس و دوانزە گرێی: پەیوەندی پانکریاس و دوانزە گرێ
Pancreaticoduoden ostomy	مغامز بنكرياس	(دانەدەمیەکی) دەمیەکدانی پانکریاس و دوانزەگرێ
Pancreatico-enterostomy	مغاغرة البنكرياس	دەمیەکدانی پانکریاس و ریخۆڵە
Pancreaticosplenic	بنكرياسي طحالي	پانکریاس و سپڵی: پەیوەندیسپڵ و پانکریاس
Pancreatin	بنكرياتين	پانکریاتین
Pancreatism	نشاط البنكرياس	کارایی (چوستی) پانکریاس: چوست و چالاکی (بەکاری) پانکریاس

Pancreatitis	التهاب البنكرياس: التهاب البنكرياس مع الم وابلام بطني، انتفاخ وتقيو	هەوكردنی پانكرياس: هەوكردنی پانكرياس بەژان و باكردن و رشانەوە لەگەڵ نێش
P., acute Hemorrhagic	التهاب البنكرياس النزفي الحاد: ينشأ من النزف الى داخل الغدة	هەوكردنی تيیژی پانكرياس بە خوێنتێزانەوە: لە خوێن بەربوون لەناو لووەكەدا پەيدا دەبێت
P., Chronic	التهاب البنكرياس المزمن: حالة تليف في الغدة	كۆنە هەوكردنی پانكرياس: داگيرسانی بنەسی پانكرياس
P., Purulent	التهاب البنكرياس المتقيح	كێمە هەوكردنی پانكرياس: هەوكردن و كێم كردنی (هەوكردن) پانكرياس
Pancreatoduodenostomy	مفاغرة البنكرياس	دەميەكدانی پانكرياس و دوانزەگرێ
Pancreatogenic, pancreatogenous	بنكرياسي المنشأ	پانكرياسزا، بنەچە پەنكرياسی
Pancreatolith	حصي البنكرياس	بەردی پانكرياس
Pancreatopathy	مرض البانكرياس	دەردە پانكرياس
Pancreatotomy	شق البنكرياس	پانكرياس درين
Pancreotropic	أليف البنكرياس	پانكرياسخواز

Pancytolysis	حل الحجرات الشامل: حل جميع أنواع الخلايا الدموية	پانسايتۆليزز: توانەوە و شيبوونەوەى گشت جۆرە خانەكانى خوێن
Pancytopenia	نقص الحجرات الشامل: نقص في كل العناصر الخلاية في الدم	پانسايتۆپينيا: كەمبوونەوەى گشت جۆرە خانەكانى خوێن
Pancytosis	زيان الحجرات الشاملة: زيادة غير اعتيادية في كل العناصر الخلوية للدم	پانسايتۆززز: زۆر بوونێكى نائاسايى گشت جۆرەكانى خوێن
Pandemic	وباء شامل	پان دەمى: داكەوتنەوەى درمى جيهانگيرى
Pandemicity	اجتياح	وێرانكردن
Pandiculation	التمطي والتثاؤب	خۆكێشانەوە، باوێشكدان
Panel	ندوة	پانێل، كۆڕ
Panelectroscope	منظار كهربائي عام	بينۆكى كارەبايى گشتى
Pang	الم فجائي ثاقب	بروسكاندن، بروسكەدان: ئازارێكى تيژى لەپڕ
P., Breast	نبحة صدرية	سنگە كوژێ
Panglossia	ثرثرة مفرطة	زۆر بلێيى، چەنەبازى، نيجگار زۆر وتن
Panhidrosis	عراق شامل: تعرق سطح الجسم باكمله	ئارەق ڕشتن: ئارەق كردنەوميەكى ئەوتۆ كە هەموو ڕووى لەش بگرێتەوە

Panhypopituitarism	نقص النخامية الشامل: مرض (سيدترز)، نقص إفراز الفص الأمامي للغدة النخامية	گشته نوخامی کەمی: کەم دەردانی پلی پێشەوەی لووی نوخامی
Panhysterectomy	استئصال الرحم الشامل: ازالة ورفع الرحم والعنق جراحيا	برینی هەموو منداڵدان: برین و لابردنی هەموو منداڵدان بە برینسازی
Panhysterosalpigectomy	استئصال كامل الرحم والنفير	برینی هەموو منداڵدان و بۆری
Panic	الذعر،	تۆقین، ترسان
Panicula	انتفاخ، ورم	ئاوسان، ئاماس، ئەستووربوون، هەڵئاوسان
Panidrosis	عراق أو تعرق شامل	ئارەق رشتن: هەموو جەستە کەوتنە سەر ئاو، کەوتنە سەر ئارەق
Panis	خبز	نان
Panivorous	آكل الخبز: من يعتاش على الخبز	نانخۆر: ئەوەی بەنان دەژی
Panmyelopathy	اعتلال الرم الشامل	دەردە لاشەی گشتی
Panneuritis	التهاب عصبي شامل، التهاب الأعصاب المتعدة	هەوکردنی گشت رەگەکان، دەمارە هەوکردنی گشتی، هەوکردنی هەموو دەمارەکان
Panniculitis	التهاب اللحمة	هەوکردنی پەردەی ژێر پێست

Panniculus	اللحمة: النسيج تحت الجلد	پەردەی ژێر پێست
P. adipous	اللحمة الشحمية: النسيج الشحمي تحت الجلد	چەورە پەردەی ژێر پێست
P. cordis	التامور	توێی دڵ
P. hymeneus	غشاء البكارة	پەردەی کچێنی
P. transversus	الحجاب الحاجز	ناو پەنچك
Pannus	سبل	تانە، تەمی چاو
Panophthalmia, Panophthalmitis	التهاب العين الشامل: التهاب جميع مكونات أو انسجة العين	چاو هەوکردنی گشتی: هەوکردنی گشت پێکهێن و شانەکانی
Panplegia,: Pamplegia	شلل شامل	شەپلەی گشتی
Pantaphobia	عدم الرهبة	نەترسی: ترس لە دڵدا نەبوون
Panting	لهث، لهاث	هەنسك، هەنسکە برکێ، هەنسك هەڵدان
Panto-, pnat-	سابقة تعني شامل الكل، كل، جميع	پێشگرێکە، بەمانای گشت، هەموو
Pantogamy	إتصال جنسي غير شرعي، جماع مطلق أو إباحي	جووتبوونی ناڕەوا، جووتبوونی ڕەها یان هەمەکی
Pantology	المعلومات العامة	پانتۆلۆجی: زانیارییە گشتییەکان

Panus	تورم، تورم غدة لمفاوية	ئاماس، ئاوسانی لیمفـه لـوو ئاوساوی
Panzootic	وبـائي حيـواني: يحـدث بصورة وبائية في الحيوانات	درمی ئاژەڵی: بەشێوەیەکی درمـی لەگیانـەوەردا ڕوودەدات
Pap	ثريـد: أيـة مـادة طعاميـة لينـة كـالخبز المنقـوع في الحليب	پەڵووڵـە، هـەج خواردەمنییـەکی نەرمـە ڤووتـەی وەك نـانی ئاوشـیر خووساو
Papaverine	بابـا فـرين: عقـار يـستخرج من الخشخاش أو يضع	پاپاڤـەرین: دەرمانێکـە لـە خاشخاش پەیـدادەبێت یـان دروست دەکرێت
Paper	ورق	کاغەز
P., Bibulous	ورق ماص	کاغـەزی ئاوەڵـچنە: کاغەزێکـە بـە گـورجی نـاو هەڵدەمژێت
P., Filter,	ورق الترشح	کاغەزی پالاوتن
P., Lacmoid	ورق عباد الشمس	کاغـەزی گوڵەبـەڕۆژ: بـۆ تـاقی کردنـەوەی ترشـی و تفتی
P., Litmus	ورق عباد الشمس	کاغـەزی گوڵەبـەڕۆژە: بـۆ تـاقی کردنـەوەی ترشـی و تفتی

Papilla	مليمة: بروزاو نتوء صغير وحلمى الشكل	مەمیلـە: دەرچـوون یـان نووكێكی بچووك و گۆشێوە (گۆیی)
P., Bile, P.,filarial, P., duodeni (Santorini) P., Duodenal	حلميـة الـصفراء، حلميـة العنـج، مجلة (فاء)	مەمیلـەی زراو، مەمیلـەی دوانزە گرێ
Papillae filiformes	الحلميـات الخيطيـة: الحلميـات الرفيعـة علـى سطح اللسان (٣/٢ الأمامي)	مەمیلـە دەزوولەییـەكان: ئەو مەمیلـە باریكانـەن كـە ٣/٢ی پێشەوەی ڕووی زمان دادەپۆشن
P., Fungiform, Papillae fungiformes	الحليمات الكمئية	مەمیلـەی دوومـەڵانی، دوومەڵانە مەمیلە
P., Hair	حليمة الشعر	مەمیلـەی مـوو، مەمیلـەی تووك
P., Lacrimal	حليمة دمعية	مەمیلـەی فرمێسك: ئـەو بەرزاییـەی لـە گۆشـە (قنـچكی)ی نـاوەوەی چـاودایە و كـونی فرمێسكەڕۆی تێدایە
P, mammae	الحلمة، حلمية الثدي	گـۆی مـەمك، مەمیـچكە (مەمیلە)

P., Optic, Papillae nervi optici	حلمية بصرية، حلمية العصب البصري أو القرص البصري	مەمیلەی چاو، مەمیلەی دەماری یان پەپکەی چاو
P., Renal	حلمية الكلية	مەمیلەی گورچیلە
P., Sublingual	حلمية تحت اللسان	مەمیلەی ژێر زمان
P., Tactile	حلمية لمسية	بەرکەوتە مەمیلە
Papillary	حليمي	مەمیلەیی: پەیوەندی مەمیلە یا لە مەمیلەوە چوون
Papillate	محلم	مەمیلەدار
Papillectomy	استئصال الحليمة	مەمیلە برین
Papilledema	خزب الحليمة	مەمیلە ناوسان
Papilliform	حليمي الشكل	مەمیلەیی
Papillitis	التهاب الحليمة: التهاب حليمة العصب البصري	هەوکردنی مەمیلەی چاو: هەوکردنی مەمیلەی دەماری چاو
Papillocarcimoma	سرطان حليمي: ١- سرطان فيه نتوءات حليمية ٢- ورم حليمة	پاپیلۆ کارسینۆما، شێرپەنجەی مەمیلەیی: ١- شێرپەنجەی نووکی مەمیلەدار ٢- ئاوساویی مەمیلەیی
Papilloma	ورم حليمي	پاپیلۆما ئاوساویی مەمیلەیی

Papillomatous	ورمي حليمي: ذو طبيعة الورم الحليمي	پاپیلۆمایی، ئاوسایی مەمیلەیی: سروشت ئاوساویی مەمیلە
Papilloretinitis	التهاب الشبكية و الحليمة البصرية	هەوکردنی مەمیلە و تۆڕەی چاو
Papillosarcoma	ورم حليمي خبيث سركوما حليمة	پاپیلۆسارکۆما، ئاوساویی مەمیلەیی بەد شێرپەنجەی مەمیلەیی
Pappose	أزغب	گەندە موودار
Pappus	زغب	گەندە موو
Paprika, Paprika	الفلفل	بیبەری شیرین: ڤیتامین سی زۆر تێدایە
Papular	حطاطي: متكون من او يشبه الحطاطة	زیپکەیی
Papulation	تكون الحطاطات	زیپکە کردن
Papule	حطاطة: بروز جلدي محدد وصغير	زیپکە: دەرچوونێکی پێستی دیاریکراوو بچووک
Papulopustular	حطاطي بثري: يتميز بوجود الحطاطات والبثور عليه	زیپکەیی فنیچکەیی: بە بوونی زیپکە و فنیچکە پێوەی دەناسرێتەوە
Papyraceouss	ورقي	کاغەزی، تەنك
Par = pair	زوج	جووت
Para-	بادئة معناها: ١- جنيب، بجانب، مجاذاة مجاور ٢- نظير، شديد الشبه بـ	پێشگرێکە بەمانای ١- هاوسێ، لەپاڵ، بە تەنیشت ٢- ئاسا، وەك، لەشێوەی

	٢- شاذ، غير سوى	٢- نائاسايى
Paracentesis	بزل	سمين، كونكردن، بۆ دەرهێنانى
P., Abdominal	بزل البطن	سك سمين
P., Cordis	بزل القلب	دڵ سمين
P., Pericardii	بزل التامور	پەردەى دڵ سمين
P. thoracis	بزل الصدر	سنگ سمين
P. tunici vaginalis	بزل الغلالة الغمدية	ناوپۆشى زێ سمين
P. tympanii	شق أو بزل الطبلة	پەردەى گوێ سمين
Paracentral	جنيب المركز، قرب المركز	تەنيشت ناوەند
Paraganglion	نظير العقدة	هاوتا گرێ
Paragglutination	نظير التلازن، تلازن جماعي	هاوتاى پێوەلكان، گشتە پێوەلكان
Paraglossa	تورم اللسان	زمان ئاوسان
Paraglossitis	التهاب جنيب اللسان: التهاب الأنسجة تحت اللسان	ژێرزمان ئاوسان، هەوكردنى ژێرزمان ، هەوكردنى تەنيشت زمان، هەوكردنى شانەكانى ژێر زمان
Paragnosis	التشخيص – بعد الموت – بواسطة التغيرات أو الروايات المعاصرة للأمراض التي اصابت الشخصيات التأريخية	ناسينەوەى ئەو نەخۆشييانەى بوونە هۆى مردنى پێشينان، بەهۆى ئەو لێكدانەوە و چيرۆكە هاوچەرخانەى ئەو دەردانەوە كەتووشى كەسايەتييە مێژووييەكان بوون
Paragomphosis	التكنيف: انحشار راس	تێ ترنجان: گيرخواردنى

	الجنين في الحوض (قناة الحوض)	سەری کۆرپەلە (جۆگەی کلۆتدا)
Paragraphia	كتابة مضطربة ، خلل كتابة : اختلال أو اضطراب في التهيئة أو كتابة كلمة بدلا من أخرى مقصودة	شپرزە نووسین، نووسین شێواو: شپرزەیی و شێواوی لە نووسینی وشەدا و دانانی وشەیەك لە شوێنی یەكێكی تری مەبەست لێبوو خەو زڕان، خەو لێشێوان
Parahypnosis	النوم المضطرب	پەشێوە خەو
Para-infection	عدوى مشابهة: حالة الأصابة بمرض تشبه أعراضه اعراض مرضمعدد لكن الجراثيم المسببة له ليست تلك التي تسبب المرض المعدي	هاودەردی: دووچار بوونی دەردێك كە نیشانەكانی لە هی دەردێكی درم و تێپەڕ دەچێت بەڵام میكرۆبەكان ئەوانە نین كە دەبنە هۆی دەردە درمەكە
Paraldehyde	بارالديهايد	پاراڵدیهاید: دەرمانێكی شلی ڕوونی بۆن و تام ناخۆش، لە ئاو و كهوول و ئەثەردا دەتوێتەوە خەولێخەرە و ژانشكێنە بۆ زۆر مەبەست لە پزیشكیدا بەكاردێت
Paraleprosis,: Paraleprosy	جذام خفيف	سووكە گولی: شێوەیەكی سووكە لە گولی

Paralexia	القراءة المضطربة، خلل القراءة: اختلالي أو اضطراب في قابلية القراءة بحيث تحول الجمل والكلمات الى مقاطع و تراكيب عديمة المعنى	پەشێو خوێندنەوە، پشێوی خوێندنەوە: شێوان یان پشێوییەکە لە خوێندنەوەدا بە جۆرێک کە ڕستە و وشەکان دەکات بە برگە و دەستەواژەی بێ واتا
Paralgesia	اضطراب حس الألم: أية حالة تميز بتحسس أو شعور مؤلم أو غير طبيعي	پشێویی هەستی ئازار: هەر بارێکە کە بە هەست و پێزانینێکی بەسوێ و نائاسایی جیادەکرێتەوە
Parallax	اختلاف المنظر، زيغان: تغير ظاهري في موقع الشئ بسبب تغير أو اختلاف في موقع المصاب الناظر	دیمەن جیاوازی، لادان: گۆڕدرانێکی ڕووکەشە لە شوێنی شتێکی سەیرکراودا، بە هۆی گۆڕدران یان جیاوازی لە شوێنی نەخۆشە سەیرکەرەکەدا
P., Binocular	زيغان ذو عينيتين: الأختلاف الظاهري في موقع شئ كما يرى بأحدى العينين منفردة ثم بالأخرى يبقى موقع الرأس ثابتا	دوو چاوە لادان: جیاوازی دیارەکی لە شوێنی شتێک، وەک بە چاوێک بە تەنیا و ئەوجا بەوی تریان دەبینرێت، بە مەرجێک شوێنی سەر نەگۆڕدرێت و نەجوولێ
P., Vertical	زيغان عمودي: الأختلاف الظاهري في موقع شئ اذا نظر اليه يتبين وكانه يتحرك الى الأعلى أو الى الأسفل	ستوونە لادان: جیاوازیی دیارەکی لە شوێنی شتێک کە ئەگەر سەیرکرا، وادەردەکەوێ کە بۆ سەرەوە و خوارەوە دەجوولێ

Parachromatism	عمى اللون: إدراك أو تحسس غير سوى للضوء	ڕەنگ کوێری: ناتەواویە ڕووناکی زانین یان هەستی ناتەواو بە ڕووناکی کردە
Paracolpium	جنيب المهبل: الأنسجة الضامة وغيرها المحيطة بالمهبل	دراوسێی زێ: ئەو شانەلکێن و شتانەی تره کە دەوری زێیان داوە
Paracusis, Paracusia	الوقر أي انحراف في حاسة السمع	گوێ گرانی: یان نارێکییە کەلە هەستی بیستندا
Paracyesis	الحمل خارج الرحم	ئاوسبوونی دەرەوەی منداڵدان
Paracystitis	التهاب جنيب المثانة	هەوکردنی دەوری میزڵدان: هەوکردنی شانەکانی دەوروپشتی میزڵدان
Paradenitis	التهاب جنيب الغدة	هەوکردنی دەوری لوو
Paradentitis	التهاب جنيب السن	هەوکردنی دەوری ددان
Paradiagnosis	التشخيص المرجح: التشخيص الذي لايكون تاما	دیاریکردنی پەسند: ناسینەوە و دیاریکردنێکی ناتەواوە
Paradox	تناقض: عبارة متناقضة	دژوار: دەستەواژەیەکی دژوار
P., Weber's	نقيض (ويبر)	دژواری (وێبەر)

Paradoxical	متناقض: ما يحدث مخالفا للقاعدة السوية	دژوار: ئەوەی کە بە پێچەوانەی ڕێسای ناسایی ڕوودەدات
Paradysentery	نظير الزحار: اسهال يشبه زحار خفيف	ڕەوانییەکە، لە سووکە دیزاینترییەك دەچێت
Paraffin	برافين	پارافین
P., Hard	برافين صلب: ١- مزيج مصفى الهيدروكاربونات الصلبة المستخرجة من البترول ٢- هيدروكاربون مشبع من سلسلة غاز الميثان	پارافینی ڕەق: ١- تێکەڵێکی پاڵێوراوی ئەو هایدرۆکاربۆنە ڕەقانەن کە لە پێترۆل دەردەهێنرێن ٢- هایدرۆکاربۆنێکی تێری زنجیرەی میثانە
P., Liquid	برافين سائل	پارافینی شل
P., Soft	برافين لين	پارافینی نەرم
Paraffinoma	ورم برافين	پارافینۆما: دەردە پارافین
Parallelism	نظرية التوازي: وتفيد بأن الفعاليات العملية والفعاليات الدماغية متوازية في حركتها (عملها) ولاتقاطع الواحدة منها الأخرى	بیردۆزی تەریببوون: مەبەستی ئەوەیە کە چالاکییە هۆشییەکان لەگەڵ چالاکییە دەماخییەکاندا، لە کارەکانیدا پێك تەریبن و یەکتر نابڕن
Paralogia	اضطراب أو خلل المنطق: إضطراب في العقل والمنطق يتميز بالكلام التوهمي أو الغير المنطقي	پشێوی یان شێواوی دانایی: پشێوییەکە لە ئەقڵ یان داناییدا، بەئاخاوتنی ئەندێشەیی ناماقووڵ جیادەکرێتەوە
Paralysis	شلل: فقدان أو خلل في	شەپلە، ئیفلیجبوون: نەمان

	الفعالية الحركية لأحد اجزاء الجسم بسبب آفة تصيب الآلية العصبية أو العضلية (الآلية العصبية أو العضلية) وكذلك بالمثل ان الآفة خللا حسيا (شلل حسبي)	یا شپرزەیی و تێکچوونی جووڵانەوە، یان بزوتنی یەکێکە لە بەشەکانی لەش لەبەر دووچاربوونی میکانیزمی دەماری یا میکانیزمی ماسولکەیی هەر بەو جۆرەش شەپلەی هەستی پەیدادەبێت لەکاتی دووچاربوونی میکانیزمی هەستیی لەشدا
P., Abducens	شلل العصب الأشتياقي: آفة العصب المبعد أو الأشتياقي مسببة شللا في العضلة المستقيمة الخارجية للعين مؤديا الى حول داخلي و إردواج الرؤية في نفس جهة الأصابة	شەپلەی دەماری پەرۆش: دەردی دەماری دوورخەرەوە یان پەرۆش کە دەبێتە هۆی شەپلەی رێکە ماسولکەی دەرەکیی چاو کە دەبێتە هۆی خێلبوونێکی ناوەکی و جووتبینی لەهەمان لای تووشبووندا
P., Acoustic	شلل سمعي: الصم العصبي	شەپلەی دەماری بیستن: کەڕی دەماری لێ پەیدا دەبێت
P., Acute Ascending Spinal	شلل نخاعي: صاعد حاد ويسمي شلل (لاندري) ايضا	مۆخە شەپلە، شەپلەی لاندری: شەپلەیەکی مۆخی توند و هەڵچووە و پێشی دەڵێن شەپلەی (لاندری)
P., Acute atrophic	شلل ضموري حاد	شەپلەی توند پووکانەوە

P., Acute Infectious	الشلل المعدي الحاد؛ التهاب السنجابية الوبائي	تییـــژه شـــەپڵەی پێپـــەڕ؛ لەبـــەر دەمـــە هـــەوکردنی ماددەی سمۆرەیی (بۆر)
P. agitans, Parkinson's Disease, Shaking Pals.	الشلل الأهتزازي، مرض (باركنون) شلل رعشي	لەرزۆکە شەپڵە: دەردی (پارکنۆن)
P. agitans, Juvenile	شلل رعشي حدثي	لەرزۆکە شەپڵەی منالان
P., Bell's	شلل)بل)	شەپڵەی (بێڵ)
P., Birth	شلل ولادي: الشلل الحاصل أثناء الولادة	شەپڵەی دایکزایی: ئەو شەپڵەیەی لەکاتی بووندا منالّ دووچاری دەبێت
P., Brown - Sequard's	شلل (براون - سكوار) ١- لزمة (براون - سكوار) ٢- شلل رخو يشاهد في اضطرابات المجرى البولي	شەپڵەی (براون سیکوار) ١- سیندرۆمی (براون سیکوار) ٢- شەپڵە، لەپشێویی میزەڕۆدا دەبینرێ
P., Bulbar	شلل بصلي	سەلکە شەپڵە
P., Cerebral	شلل دماغي: اي شلل يحدث جراء آفة دماغية (داخل القحف)	شەپڵەی مێشك، مێشکە شەپڵە: هەر شەپڵەیەکە، کە بەهۆی دەردێکی مێشکەوە ڕوودەدات (لەناو کەللە سەردا)

P. Crossed	الشلل المتصالب: شلل يصيب جهة من الوجه والجهه الأخرى من الجسم	خاچه شەپلە: ئەو شەپلەیەیە کە ڕاست و چەپ لایەکی دەم و چاو و لایەکەی تری کەش تووشی دەبێت
P., Crutch	شلل عكازي: شلل ذراع أو الذراعين بسبب ضغط العكازة في الأبط	دار شەقە شەپلە، دار شەق: شەپلەی پەلێك یا هەردووکیان لەبەر زەبری دار شەق لە بنباخەڵدا
P., Facial	شلل وجهي، شلل (بل)	شەپلەی دەم و چاو، شەپلەی (بێڵ)
P., Flaccid	شلل رخو: الشلل المترافق بفقدان التوتر العضلي وفي الجهة المشلولة وانعدام المنعكات العصبية	شله شەپلە: شەپلەی هاوەڵی نەمانی کرژیی ماسولکە لە لا شەپلە لێدراوەکە و نەمانی پەرچە کردارە دەمارییەکان
P., General, Ceneral Paralysis of the Insane	شلل عام، شلل المعتوهين العام	شەپلەی گشتی، گێژە شەپلەی گشتی
P., Landry's	شلل (لاندري): الشلل النخاعي الصاعد الحاد	شەپلەی (لاندری): تییژە شەپلەی مۆخی سەرکەوتوو
P., Motor	شلل حركي: شلل العضلات الأرادية	جووڵە شەپلە، شەپلەی بزووتن: شەپلەی ماسولکە خۆویستەکان

P., Nuclear	شلل نووي: أي شلل يحدث بسبب آفة في نواة عصبية	شەپلەی ناووکی: ئەو شەپلەیە، کە بەهۆی دەردێکی ناوکی دەمارییەوە ڕوودەدات
P., Peripheral	شلل محيطي: فقدان القوة بسبب آفة في الآلية العصبية بين نواة الأصل والمحيط	چێوە شەپلە: نەمانی هێزە بەهۆی دەردی میکانیزمی دەمارەوە لەنێوان ناوکی بنچینە و دەوروبەردا
P., Post-diphtheritic, Diphtheritic Paralysis	شلل خناقي	ومناقە شەپلە، شەپلەی ومناقی: دوای ومناق گرتن پەیدا دەبێت
P., Pseudobulbar	شلل بصلي كاذب	درۆزنە شەپلەی سەلکی
P., Psychic, Hysterical p.,	شلل نفسي، شلل هستريائي: فقدان قابلية الحركة الظاهر في أحد الأقسام يصادف في الهستريا دون وجود سبب ظاهر	شەپلەی هیستریائی: یەك کەوتنی توانستی جوولەی بەشێکی لەش، کەلە هیستریادا ڕوودەدات بێئەوەی هۆیەکی دیاری هەبێ
P., Segmental	شلل شدفي: شلل يصيب قطعة او شدفة من احد الأطراف	پارچە شەپلە: ئەو شەپلەیەیە، کە تووشی پارچە یان کەرتێکی یەکێك لەپەلەکان دەبێت

P., Sensory	شلل حسي: فقدان الحسي بسبب آفة مرضية	هەستە شەپلە، شەپلەی هەستی: نەمانی هەست لەبەر دووچاربوونی دەردێك
P., Spastic	شلل تشنجي: شلل يتميز بعمل في العضلات ومضاعفة (ازدياد قوة) المنعكسات العضلية العميقة	گرژە شەپلە: شەپلەیەکە، بەکاری ماسولکەکان و چەند بارەبوونی پەرچە کرداره ماسولکەییە قوولەکان جیادەکرێتەوە
P., Spinal	شلل نخاعي: شلل ينتج من آفة في الحبل الشوكي	مۆخە شەپلە: دووچاری شەپلە بوون لەبەر نەخۆشیی درکە پەتك
Paralytic	مشلول، شللي	شەپلە دار، شەپلە لێدراو، شەپلەیی: ١- ئەوەی دووچاری شەپلە بووە ٢- ئەوەی لە شەپلە دەچێت
Paralyze	يشل	شەپلەی لێ دەدات، ئیفلیجی دەکات
Paralyzant	١- شال: يسبب الشلل ٢- عقار يسبب الشلل	١- شەپلە لێدەر، ئیفلیجی کار ٢- دەرمانێکە دەبێتە هۆی شەپلە

Paramastitis	التهاب جنيب الثدي: التهاب الأنسجة المحيطة بالغدة الثديية	هەوكردنی دەوری مەمك: هەوكردنی شانەكانی دەوروپشتی مەمك
Paramastoiditis	التهاب جنيب الخشاء	هەوكردنی دەوروبەری ئێسكی پشت گوێ
Paramedian,: Paramesial	جنيب المنصف: متوضع أو واقع قرب الخط المنصف	دەوروبەری دووكەرتكار، كەوتۆتە نزیك هێڵی دووكەرتكارەوە
Paramedical	مجانب الطب ذات علاقة ثانوية بالطب	نزیك پزیشكی، پەیوەندییەكی ناوەنجی هەیە بە پزیشكییەوە
Paramtritis	التهاب جنيب الرحم	هەوكردنی دەوری منالّدان (پزدان)
Parametrium	جنيب الرحم: الأنسجة الضامة حوالي الرحم	دەوروبەری منالّدان، پارامەتریۆم: شانەكانی دەوروپشتی پزدان
Paranephritis	١- التهاب الكظر ٢- التهاب جنيب الكلية: التهاب النسيج الضام حوالي الكلية	١- هەوكردنی ئەدرینالّە (سەر گورچیلە) لوو ٢- هەوكردنی دەوری گورچیلە: هەوكردنی شانەی كلێنی دەوری گورچیلە

Paranephric	١- جنيب الكلية: بالقرب من الكلية ٢- كظري: ذو علاقة بالكظر (الغدة فوق الكلية)	١- دەوری گورچیلە، نزیک گورچیلە ١- سەر گورچیلەیی، پەیوەندیدار بە سەر گورچیلەوە (لووی سەر گورچیلە)
Paranephroma	ورم كظري: ورم انسجة الكظر	پارا نەفرۆما، ئاوسانی سەر گورچیلە: ئاوسانی شانەکانی سەر گورچیلە
Paranoia	الزور: اضطراب عقلي (اضطراب الشخصية) مزمن وبطئ التقدم يتميز بتطور التطلعات أو الشبهات (الشكوك) الى أوهام الأضطهاد أو العظمة، داء العظمة	خۆبەزڵزانی، پارانۆیا: کۆنە تێکچوونێکی بیر (تێکچوونی کەسێتی)ی درێژخایەنەوە، هێواش پێشکەوتووە، بە گەشەی خواست و گومان بۆ خەیاڵی چەوساندنەوە یان مەزنایەتی جیادەکرێتەوە
P., Acute Hallucinatory	زور هلاسي حاد: الزور الذي تختلط فيه الهلس مع الأوهام	بنێسە خۆ بە زلزانیی توند: ئەو خۆ بەزلزانینەیە، کە باریک و بنێسی و خەیاڵپلاوی تێدا تێکەڵ دەبن

P. simplex	الزور البسيط: عندما تكون الأوهام ذات علاقة بالأحساسات الواقعية للمصاب	پارانویای ساده، سووکە خۆ بە زلزانی: کاتێك، خەیاڵپلاو پەیوەندیی مابێ بە هەستە ڕاستەقینەکانی نەخۆشەکەوە
Paranoiac	خيلائي، زوري	خۆ بە زلزانی، پاڕانۆیی: بە بوونی پاڕانویا یان دووچاری پاڕانۆیا
Paranoic	زوري ١- ذو علاقة بالزور ٢- شخص مصاب بالزور	خۆ بە زلزانی: ١- پەیوەندیدار بە خۆ بەزلزانەوە ٢- خۆ بە زلزان
Paranoid	زوراني، شبيه الزور	خۆ بە زلزانەکی،
Paranomia	خرس أو حبسة الأسماء: حبسة لا تتذكر فيها أسماء الأشياء والتي ترى أو التي تلمس وتعطي لها أسماء غير صحيحة	ناوەلاڵی، لاڵیی ناو، هەڵە ناونان: ئەوەیە ئەو کەسە ناوی ئەو شتانەی دەیان بینێت، یان دەستی لێیان دەکەوێت لە بیر دەچێتەوە، بەهەڵە ناوی تریان لێ دەنێت
Paranormal	سوي جزئي ليس سويا تماما إنما هو سوى قليلا	بەشە ئاسایی: تەواو ئاسایی نییە، بەڵام کەمێك ئاساییە
Paranuceus	جنيب النواة	پاڵ - ناووك: نزیك ناووکی خانە
Paranucleolus	جنيب النوبة	پاڵ - ناوکۆکە، تەنیشت ناوکلیە

Para-operative	متعلق بتوابع الجراحة ذو علاقة ملحقات العملية الجراحية كالعناية بالآلات والتعقيم ... الخ	پەیوەندیدار بە پاشکۆکانی بریندسازییەوە وەك بایەخدان بە ئامێرەکان و پاکژکردنەوە ... تاد
Para-oral	عن غير طرق الفم: يقال للأدوية التي تعطى عن غير طريق الفم	لەرێی دەمەوەنا: بەو دەمانانە دەوترێ، کەلە رێی بێجگە لە دەمەوە دەدرێ
Paraphemia	حبسة كلمة: حبسة تتميز بأستعمال الكلمات الخاطئة	هشە لالی، لالێی ووشە: ئەوەیە وشەی چەوت بەکاربهێنرێت بۆ دەربڕینی مەبەست
Paraphilia	عهر: شذوذ السلوك الجنسي: التعبير عن الرغبة الجنسية بافعال ممنوعة أو غير مقبولة اجتماعيا أو غير مرغوبة فيها بيولوجيا	پارافیلیا، داوێنپیسی: نائاسایێتی رەفتاری رەگەزی: گوزارشت کردن لە ئارەزووی رەگەزی بەکرداری قەدەغە و ناپەسند لە رووی کۆمەلایەتییەوە یان لە رووی زیندەوەرزانییەوە نەویستراو
paraphiliac	شاذ السلوك الجنسي عاهر	داوێنپیس، رەفتاری رەگەزی نائاسایی

Paraphimosis	جلاع، إختناق القلفة الخلفي تضيق القلفة خلف الحشفة	پارافیموسیس: تەنگیی چەرمی چوکی پشت سەری کێر
Paraphobia	رهاب خفيف	سووکە ترسێ
Paraphrasia	عدم إرتباط الكلام	ئاخاوتن ناپەیوەستێ
Paraphrenia	هذيان	بزرکاندن، وڕێنەکردن
Paraphrenitis	التهاب الحجاب الحاجز التهاب محيط الحجاب الحاجز	هەوکردنی ناوپەنچک، هەوکردنی دەوروبەری ناوپەنچك
Paraplectic=Paraplegic	مشلول النصف السفلي	شەپلەیی، شەپلەدار: پەیوەند یان دووچاری شەپلە بوو
Paraplegia	الشلل النصفي سفلي: شلل الأطراف السفلية شاملا الحركة والحس	شەپلەی خواروو: شەپلەی دوو پەلی خواروو هەست و جووڵەیش دەگرێتەوە
P., Alcoholic	شلل سفلي كحولي: بسبب التسمم الكحولي المزمن	کهولە شەپلەی خواروو: شەپلەی نیوەی خوارووی لەش لەبەر ژاراویبوونی درێژخایەن بە کهول
P., Ataxic	شلل سفلي ترنحي (اتاكس): بسبب تصلب الأعمدة الخلفية والجانبية للحبل الشوكي	شەپلەی خوارووی بەلاداکەوتن ئەتاکس: لەبەر رەقبوونی کۆڵەکەکانی تەنیشت و پشتەوەی درکە پەتك
P., Flaccid	شلل سفلي رخو	شلە شەپلەی خواروو

P., dolorosa	شلل سفلي مؤلم: ناتج عن ضغط الأورام على الحبل الشوكي ويتميز بالشلل والألم	شەپڵەی خوارووی بەئێش: درکە پەتک بەهۆی ئاوساوییەوە دەبێتە هۆی، شەپڵەی بە ئازار
P., Ideal	شلل نصفي فكري: شلل سفلي انعكاسي بسبب الأنفعالات العاطفية	هۆشە شەپڵەی خواروو: پەرچە شەپڵەیەکی خواروو، بەهۆی هەڵچوونە سۆزەکییەکانەوە
P., Reflex	شلل سفلي انعكاسي: شلل الأطراف السفلية بسبب التخريش المحيطي للمراكز العصبية	پەرچە شەپڵەی خواروو: شەپڵەی دووپەل خوارووە بەهۆی رووشانی دەوروبەری مەڵبەندکانی دەمارەوە
P., Spastic	شلل سفلي تشنجي	کرژە شەپڵەی خواروو
P.,Superior	شلل علوي، شلل الذراعين	شەپڵەی زووروو: شەپڵەی هەردوو باڵ (پەلەکانی سەروو)
Paraplegic	شلل سفلي، مشلول الصف الأسفل ذو علاقة أو مصاب بالشلل السفلي	دووچاری شەپڵەی ژێروو، نیوەی خواروو شەپڵەلێدراو
Paraproctitis	التهاب جنيب الشرج، التهاب الأنسجة المحيطة بالشرج والمستقيم	هەوکردنی دەوری کۆم، هەوکردنی شانەکانی دەوروبەری ڕێکە و کۆم
Parapsorisis	نظير داء الصدف	هاوتای دەردە کاژ فرێدان

Pararectal	جنيب المستقيم	دەوری ڕاستە ڕیخۆڵە (ڕێکە)
Pararenal	جنيب الكلية، مجاور الكلية	پاڵ گورچیلە، دەوری گورچیلە
Pararrhythmia	اضطراب النظم: اضطراب نظم القلب حيث يستمر أو نظمين مختليفين في نفس الوقت	لێدانی پەشێویی: پەشێویی لێدانی دڵە، کە بەردەوام دەبێت یان دوو لێدانی جیاوازی دەبێت لە هەمان کاتدا
Pararthria	اضطراب النطق: اضطراب أو خلل في نطق الكلام	گران ئاخاوتن: پەشێوی یان ناتەواویی ئاخاوتنە
Parasagittal	مواز للمستوي المتوسط	هاوتەریبی ئاستی ناوەڕاست
Parasexuality	شذوذ جنسي، إنحراف جنسي	نائاسایێتیی (نابـاویی) ڕەگەزی، لادانی ڕەگەزی
Parasite	طفيلي	مشەخۆر
P., Accidental	طفيلي عارضي: كائن حي يكون طفيليا أحيانا فقط	ناکاوە مشەخۆر: بوونەوەرێکە، تەنیا جاروبار مشەخۆر دەبێت
P., Auxilliary	طفيلي مساعد	یاریدەدەرە مشەخۆر
P., Commensal	طفيلي معايش: طفيلي يستحصل على ما يعتاش عليه من طعام مضيفة	هاوژینە مشەخۆر: مشەخۆرێکە، بەخۆراکی خانە خۆییەکەی دەژی

P., Ectophytic	طفيلي نباتي خارجي (سطحي): طفيلي نباتي يعيش على سطح الجلد	دەرە مشەخۆر (مشەخۆری دەرەکی) مشەخۆرێکی ڕووەکییە، لەسەر ڕووی پێست دەژی
P., Erratic	طفيلي ضال: طفيلي يتواجد في عضو لايعيش عليه اعتيادا	گومڕا (چەواشە) مشەخۆر: مشەخۆرێکە، لە ئەندامێکدا دەبێت بەڵام ئاساییانە لەسەری ناژی
P., Facultative	طفيلي إختياري كائن يعيش طفيليا على آخر ولكنه بأمكانه العيش مستقلا دون تطفل	ئارەزووە (خۆویستە) مشەخۆر: بوونەوەرێکە، بەمشەخۆری لەسەر یەکێکی تر دەژی، بەڵام دەشتوانێ سەربەخۆو نامشەخۆرانە بژی
P., Incidental	طفيلي تصادفي: طفيلي في مضيف لا يعيش فيه اعتياديا	ڕێکەوتە مشەخۆر: مشەخۆرێکە، لەخانە خوێیەکدا، کە ئاسایی تێیدا ناژی
P., Intermittent	طفيلي متقطع: طفيلي يعيش على مضيفه في بعض الأوقات فقط ومستقبلا في الأوقات الأخرى	ناوبەناوە مشەخۆر: مشەخۆرێکە، تەنیا هەندێ کات لەسەر خانە خوێیەکەی دەژی و کاتەکانی تری سەربەخۆ دەژی
P., Obligatory	طفيلي اجباري: طفيلي ليس بأمكانه العيش بعيدا من مضيفه	تەوزیمە مشەخۆر: مشەخۆرێکە، ناتوانێ دوور لە خانە خوێیەکەی بژی

P., Occasional	طفيلي تصادفي	ڕێکەوتە مشەخۆر
P., Pathogenic	طفيلي إمراضي: طفيلي بأمكانه اي يسبب تأثيرا ضارا في مضيفه	نەخۆشخەرە مشەخۆر: مشەخۆرێکە دەتوانێ کارێکی زیانبەخش بکاتە سەر خانە خوێیەکەی و نەخۆشی بخات
P., Permanent	طفيلي دائم: طفيلي الذي يعيش على مضيفه من الصغر لحد النضوج	هەمیشە مشەخۆر: مشەخۆرێکە، لە بچووکییەوە تا پێگەیشتن لەسەر خانە خوێیەکەی دەژی
P., Periodic	طفيلي فتروي: طفيلي يعيش على مضيفه لفترات قصرة	نۆرە مشەخۆر: مشەخۆرێکە، بۆماوەی کەم و کورت جاروبار لەسەر خانە خوێیەکەی دەژی
P., Specific	طفيلي نوعي: خاص بمضيفه الأعتيادي	جۆرە مشەخۆر (جۆرەکی): مشەخۆرێکە، تایبەتە بەخانە خوێ ئاساییەکەیەوە
P., Temporary	طفيلي وقتي: طفيلي يعيش مستقلا عن مضيفه خلال فترة من دورة حياته	کاتە مشەخۆر (کاتەکی): مشەخۆرێکە، لە ماوەیەکی سووڕی ژیانیدا لە خانە خوێیەکە سەربەخۆ دەژی

P., True	طفيلي حقيقي: الطفيلي الذي يؤمن معيشته من أنسجه مضيفه	مشەخۆری ڕاستەقینە: ئەو مشەخۆرەیە، کە ژیانی خۆی لە شانەکانی خانە خوێیەکەی دەستەبەر دەکات
Parasitemia	طفيلية الدم: تواجد الطفيليات (طفيليات الملاريا منه) في الدم	خوێنە مشەخۆرێتی: بوونی مشەخۆرە (بەتایبەتی مشەخۆری لەرزوتا) لە خوێندا
Parasitic	طفيلي	مشەخۆرەکی
Parasiticide	مبيد الطفيليات	مشەخۆر فڕکەرە
Parasitifer	حامل الطفيلي: الكائن الذي يستضيف الطفيلي (كمضيف له)	مشەخۆر هەڵگرە: ئەو بوونەوەرەیە کە مێوانداریی مشەخۆرەکە دەکات (وەك خانە خوێ)
Parasitism	التطفل: ١- التعايش الذي فيه يستفيد جمعا (أو أفراد) ويتضرر الأخرون ٢- الأصابة بالطفيليات	مشەخۆری: ١- ئەو هاوژینییەیە کە هەمووان (یان یەکێك) سوودمەند دەبێ و ئەوانی تر زیانمەند ٢- تووشی مشەخۆربوون
Parasitologist	عالم بالطفيليات، طفيلياتي	مشەخۆرزان، زانای مشەخۆران
Parasitology	علم الطفيليات	مشەخۆرزانی

Paraspadias	إحليل جانبي: نقص أو شذوذ تكويني ينفتح فيه الأحليل على أحد جانبي القضيب	لا ميزمرۆ: كەمی یان پێكهاتن نائاساییێتییەكە، كە كونی میزمرۆ لە لایەكی چووكەوە دەكرێتەوە
Parasplenic	جنيب الطحال	پاڵ سپڵ: لەلای یا لە نزیك سپڵەوە بوون
Parasternal	جنيب القص: واقع بجانب عظم القص	پاڵ كۆڵە: كەوتووتە پاڵ (لای) ئێسكی كۆڵەی سنگەوە
Parasympathetis	اللاودي: القسم القحفي العجزي من الجهاز العصبي الذاتي الذي يتكون من القسم البصري والقسم البصلي والقسم العجزي	پاراسیمپاتیكی: ئەو بەشە پشتەسەری قەدی دەمارە كۆئەندامە خۆییەیە، كەلە بەشی بینایی و پیازی و قەدی پێك دێن
Parasympatholytic	حال ودي	پاراسیمپا تۆلیتی
Parasympathomimetic	منبه شبه العصب الودي	پاراسیمپا میمیتی
Parasyphilis	شبيه السفلس: حالة مرضية تعقب وجزئيا بسبب السفلس ولكنها ليست السفلس ذاته	فەرەنگی ئاسا، پاراسیفلس: بارە نەخۆشییەكە، دوا بە دوابەشەكی بەهۆی فەرەنگییەوە، بەلاّم خودی فەرەنگی نییە
Parasystole	مابعد الإنقباض: الفترة الطويلة طولا غير اعتياديا بين الأنقباض والأنبساط	پاش كرژبوون، پاراسیستۆل، پاش كرژبوون ئەو ماوە درێژەی نائاساییەی نێوان كرژبوون و كرانەوەیە

Parathermy	الأشعة القصيرة الموجات	تیشکه شەپۆل کورتەکە
Parathormone	هورمون أو حاثة جنبيات (مجاورات) الدرقية	پاراثۆرمۆن: هۆرمۆنی هاوسێکانی تایرۆید
Parathyroid	جنيبة الدرقية، مجاورة الدرقية	هاوسێتی تایرۆید (لوو)ی پاڵ ثایرۆید (لوو)
Parathyroidectomy	استئصال جنيبات (مجاورات) الدرقية	هاوسێ ثایرۆید برین: برین و لابردنی یەکێ لە هاوسێ ثایرۆیدەکان
Parathyroidoma	ورم جنيبة الدرقية	پاراثایرۆیدۆما، ئاوساتی هاوسێتی تایرۆید
Parathyropathy	اعتلال جنيبة (مجاورة) الدرقية	دەردی (نەخۆشیی) هاوسێتی ثایرۆید
Parathyroprival	متعلق بعوز جنيبة الدرقية	پەیوەندیدار بە پێویستی هاوسێتی تایرۆیدەوە
Parathyrotoxicosis	الأنسجام بمفرزات جنيبات الدرقية	ژەهراویبوون بە دەودراوەکانی هاوسێتی تایرۆید
Paratuberculosis	شبيه السل: ذو علاقة غير مباشرة بالتدرن	چونسیل، سیل ئاسا: پەیوەندییەکی ناڕاستەوخۆی هەیە بە سیلەوە
Paratyphoid	شبيه التيفوئيد: يشبه الحمى التيفوئيدية أو جراثيم التيفوئيد	گرانەتا ئاسا، پاراتیفۆئید، چوونگرانەتێ: لەتای گرانەتا دەچێت، یان میکرۆبی گرانەتا

Para-urethra	جنيبة المبال: احليل اضافي	پاڵ میزەڕۆ: میزەڕۆی سەربار
Para-urethil	جنيب المبال: قريبا من المبال	پاڵ میزەڕۆ: هاوسێی میزەڕۆ
Paravaginitis	التهاب جنيب المهبل: التهاب الأنسجة المحيطة بالمهبل	هەوکردنی هاوسێی زێ، هەوکردنی شانەکانی دەوروبەری زێ
Paravertebral	جنيب الفقار، بجانب العمود الفقري	پاڵ بڕبڕە: تەنیشت بڕبڕە
Pare's Suture	خياطة (باري): تلصق شرائط من القماش على حواف الجرح وتخيط (الشرائط) الى بعضها لكي يتم تقريب حافتي الجرح	درومانی (پاری): شریتی قوماش دەلکێنرێت بە کەناری برینەوە و شریتەکان پێکەوە دەدروێت، بۆ لێک نزیککردنەوەی هەردوو کەناری برینەکە
Paregoric	صبغة الأفيون المركبة	پاریگۆریك، بۆیەی ئاوێتەی ئەفیوون
Parenchyma	النسيج الحشوي، متن: العناصر الأساسية أو الفاعلة لأحد الأعضاء وهي غير السدي أو الاطار	ناواخنە شانە، پارێنکیما: هێمایە بنچینەییەکان یان شانەی ناوپۆش
Parenchymal	متني	پارێنکیمایی
Parechymatous	متني، لحمي	پارێنکیمایی
Parental	أبوي	باوکی

Parent	احد الوالدين، أب أو أم	یەكێك لە (باوان) دایك و باوك، دایك یان باوك
Parentalism	الأبوية	دایك و باوكایەتی
Parenteral	زرقا، غير معوي: يؤخذ او يعطي عن غير طريق القناة الهضمية في العضلة شلا أو تحت الجلد أو عن طريق القريد	دەرزی لێدان، ناریخۆڵەیی: وەردەگرێ و دەیدرێتێ، لە رێی جۆگەی هەرسەوە، لە ماسولكە یان ژێر پێست یان خوێنهێنەوە
Paresis	الخذل: شلل خفيف أو غير تام	كەنەفتی، سووكە شەپلە، یان شەپلەی ناتەواو
P., General	الخذل العام	كەنەفتی گشتی
P., Juvenile	الخذل الحدثي	كەنەفتی منالْ
Paresthesia	مذل، فساد الحس، حس غير طبيعي كالوخز والتنمل.. الخ	بەدهەستی، هەستكردنێكی ناسروشتییە وەك ئاژنین و مێروولە كردن.. تاد
Paresthetic	مذلي	بەد هەستەكی
Paretic	خذلي	كەنەفتی
Pareunia	جماع	گان، جووت بوون
Parhedonia	فساد الإنشراح الجنسي: اسم أطلقه فرويد على الشذوذ أو الأغرائات الجنسية كالرغبة الجامحة أو المفرطة لرؤية، أو عرض أو محاولة لمس الأعضاء التناسلية العائدة لشخصه أو لغيره	پارهیدۆنیا، بەد ناسوودەیی رەگەزی: ناوێكە، فرۆید بەو ناناسایی و لادانە رەگەزییانەی دەڵێ، وەك ئارەزووی بێپایانی بینین یان دەرخستن یان هەوڵی دەستلێدانی ئەندامەكانی زاوزێی خۆی یان خەڵكی

Paries	جـــدار: جـــدار عـــضو أو تجويف	ديـوار: ديـوارى ئەنـدامێك يان بۆشاييەك
Parietal	جداري	ديوارى: پەيوەندى ديوارێك
Parietes	الجدران جمع جدار	ديواران كۆى ديوار
Parietofrontal	جـداري جبهـي: ذو علاقـة بالعظام الجدارية والجبهية	ديـــوارى و پێـــشەسەرى: پەيوەندى ئێسكى ديوارى و ئێسكى پێشەسەر
Paieto-occipital	جداري قذالي	پـــشتەسەر و ديـــوارى: پەيوەنـــــدى ئێـــسكى پشتەسەر و ئێسكى ديـوارى كاپۆڵ
Parietotemporal	جداري صدغي	لاجـــانگى و ديـــوارى: پەيوەنـدى ئێسكى لاجـانگ و ئێسكى ديوارى كاپۆڵ
Parietovisceral	جـداري حـشوي: تـابع أو متعلـق بجـدران تجويـف والأحشاء التي بداخله	ناواخنــە ديـوار، ديـوارى نـــاواخنى: پاشـــكۆ يـــان پەيوەنديـــدار بـــەديوارى كـەلێن يـان ئـەو ناواخنـەى تێيدايەتى
Parinaud's Conjunctivitis	التهـاب (بـاربنو): التهـاب شـديد في الملتحمـة ذو منـشأ حيواني	چاو يەشەى (پارينۆ): توند هەوكردنى پێڵووى بنەچە گيانەوەرييە
P.'s Ophthalmoplegia	شـلل (بـارينو): لعـضلات العـــين شـــلل المـــستقيمة الخارجـة لعـين و تـشنج المـستقيمة الداخلـة للعـين الأخرى وهـو منـشأ حيـواني	شەپلەى (پارينۆ): شەپلەى ڕاستە ماسولكەى دەرەوەى چاوێك و گرژبوونى ڕاستە ماســـولكەى نـــاوەوەى چاوەكەى تره

	لعضلات العين	
Pari passu, (L."at equal pace")	بنفس النسبة او بنفس الدرجة	بەرادەیەك چونیەك، بەهەمان ڕێژە بەهەمان پلە
Parity	اخضر باريس: خلات النحاس الزرنيخي	سەوزی (پاریس): زەرنیخە سرکاتی مس
Parity	١- إنسال، انجابية: حالة أمرأة كونها أنجبت اولادا	١- وەچە خستنەوە، باری ژنێکە منالّی خستبێتەوە ٢- چونیەکی هاوتایی لێکچوویی:
Park's Aneurysm	امدم شرياني وريدي: امدم (بارك): يكون التوسع الشرياني متصلا (مفتوحا على) وريدين متجاورين	توورەکە خوێنی، ئەنیوریزمی (پارك): ئەنیوریزمێکی سووره دەمارو شینە دەمارە، توورەکە خوێنێکی خوێنبەر و خوێنهێنە کە خوێنبەرە فراوانبوون پەیوەستە بە دوو خوێنهێنی دراوسێوە
Parkinson's Disease	داء (باركنسن)، شلل رعاشي	دەردی (پارکنسۆن)، شەپلەی لەرزۆکی
P.'s Facies, P.'s Mask	سحنة (باركنسن) قناع (باركنسن): السحنة الجامدة للشلل الرعاشي	دەمامکی (پارکنسن): دەمامکی بەستۆکی لەرزە شەپلە

P., s Syndrome	تناذر (باركنسن)	سیندرۆمی (پارکنسن)، نیشانەی پارکنسن
Parkinsonian	باركنسوني	پارکنسۆنی
Parkinsonism	الباركنسونية	پارکنسۆنیزم
P., Post-encephalitic	باركنسونية بعد التهاب الدماغ	پارکنسۆنیزمی دوای مێشك هەوکردن
Parodontitis	التهاب جنيب السن التهاب الأنسجة المحيطة بالسن	کیس کردنی ددان: هەوکردنی دەوروبەری ددان هەوکردنی شانەکانی دەوری ددان
Parodynia	عسر الولادة	گرانەزێ، گران زان، گران منالبوون
Paronychia	داحس: التهاب ثنيات الأنسجة المحيطة بالظفر	موو لە پەنجە هاتن: هەوکردنی شانەکانی دەور و پالی نینۆك
Parorchis, The epididymis	البربخ	بۆریی گون، تۆومرۆ
Parotic	مجاور الأذن	نزیك گوێچکە، بناگوێ
Parotid	١- النكفيه: الغده النكفية ٢- مجاور للأذن	١- لووی بناگوێ، پارۆتیدە لوو ٢- نزیك گوێ
Parotidean	نكفي: متعلق أو تابع للغدة النكفية	پارۆتیدی: پەیوەندی لووی بناگوێ

Parotidectomy	استئصال النكفية	پارۆتیـــدبڕین: بـــڕین و لابردنی لووی بناگوێ
Parotiditis	التهاب النكفية: التهاب الغدة النكفية، نكاف	گـوێ ڕمپــه، هـــەوكردنی پارۆتیده لوو، گوێڕمپه
Parotitis	التهاب النكفية	هـەوكردنی پارۆتیـده لـوو، گوێڕەپه
P., Epidemic	نكـــاف، التهـــاب النكفيـــة الوبائي	درمه گوێڕمپه
Parous	ولود: سبق لها حملت مرة او أكثر	سككردوو: ژنێـك سـكێك یـا زۆرتری كردبێت
Parovarian	١- مجاور المبيض ٢- ذو علاقة بالمبيض	١- نزيك هێلكەدان ٢- پەیوەندیـــــدار بـــــە هێلكەدانەوە
Paroxysm	نوبـــة، اشـــتداد فجـــائي في أعـراض المـرض أو معاودتهـا المفاجئة	نـۆرە، لـە پـر بـەتینبوونی نیـشانەكانی نەخۆشی، یـان لەپڕ گرتنەوەی
Paroxysmal	نوبي: يتكرر بنوبات	نۆرەیی: بەنۆرە چەند بـارە دەبێتەوە
Parrot Disease	الداء الببغائي	دەردە تــــــــــــووتی - Psittacosis
Parrot Disease	داء (باروت): الشلل الـسفلس الكاذب	نەخۆشـی (پـارۆت) شـەپلە درۆزنەی سفلسی، فەرمنگی

Parrot's Atrophy of the New-born	ضمور حديث الولادة الباروتي	بنێسی کۆرپەی (پارۆت)
P.,'s Disease	داء (باروت): الشلل السفلسي الكاذب	نەخۆشی (پارۆت): فەرەنگییە شەپلە درۆزنە
P.'s Nodes	علامة (باروت): توسع اليؤبؤ عندما يقرص الجلد تشاهد في التهاب السحايا	نیشانەی (پارۆت): گرانەوەی بیبیلەی چاوە بە نقورچ لە پێست گرتن و لەکاتی هەوکردنی پەردەکانی مێشکدا بە دیار دەکەوێت
P.'s Ulcers	قروح (باروت): اللطخات (ج - لطخة) البيضاء أو الصفراء في القلاع	زامەکانی (پارۆت): ئەو پەڵە سپی و زەردانەی کە لە بۆ قژەدا پەیدادەبن
Parry's Disease, :Exophthalmic Goitre	داء (باري)، الدراق الجحوظي	نەخۆشی (پاری) = نەخۆشیی (بازیدۆ) دەردی (پاری)
Pars	جزء، قسم	بەش، پارچە
P.anterior hypophyses	جزء النخامية الامامي	بەشی پێشەوەی پێتویتاری (یەکێکە لە گوێرە لووەکان)
P.cavernosa	الجزء الكهفي: القسم الكهفي من الأحليل	ئەشکەوتە بەش: بەشە ئەشکەوتی میزەڕۆ

P.intermedia hypophyseos	جزء النخامة المتوسط	بەشی ناوەندی پیتویتاری
P. pylorica	الجـزء البـوابي: القسم البوابي من المعدة	دەرکە بەش، دەرکە بەشی گەدە
P. posterior hypophyseos	جزء النخامية الخلفي	بەشی پشتەوەی پیتویتاری
Parthenogenesis	توالد عذري: توالد احادي الجنس، التكاثر بنمو بيضة دون أن تخصب بالحيمن كما يحدث في بعض الحيوانات الدنيا	پاکیزە زانی: زانی یەك رەگەز، زۆربوون بە گەشەی هێلکە، بێئەوەی بەتۆو بپیتێنرێت، وەك لە هەندێ وردە گیانەوەردا روودەدات
Parthenology	علم العذاري: فرع من الأمراض النسائية يبحث عن ويعني بالباكرات	پاکیزەزانی: بەشێکە لە نەخۆشییەکانی نافرەت، کە لە پاکیزە (کچ) دەکۆڵێتەوە و چاودێری دەکات
Parthenoplasty	ترقيع البكارة: إحداث بكارة زائفة بخياطة غشاء البكارة الممزق	پـن دروونـەوە: دروستکردنەوەی گەندە بنێك، بە دروونەوەی پەردەی کچێنییە درێنراوەکە
Parthogenesis	توالد عذري: حمل من غير اخصاب أو القاح	پاکیزە زانی (پاکێزەزێ): ئاوسبوونێکە بە بێ پیتاندن یان پەڕاندن
Particle	جزيئة، كتلة دقيقة من المادة جسيم، دقيقة	پارچۆکە، گەرد: بارستەیەکی زۆر بچووکی ماددەیە تەنۆکە، وردیلە
P., Alpha	دقيقة (ألفا): دقيقة ذات	تەنۆکەی ئەلفا، وردیلەی

	شحنة موجبة تقذف من نواة ذرة مشعة وهي ذرة متأينة عالية السرعة من ذرات الهليوم وان سيلا من هذه الدقائق تكون أشعة (الفا)	ئەلفا: وردیلەیەكی بارگە موجەبە، زۆر خێرایە لە ناووكی گەردیلەیەكی تیشكن (تیشكاوێژ) دەردەپەڕێ، بریتییە لە وردیلەیەكی ئایۆنیوی زۆر خێرای هیلیۆم، لێشاوێك لەم وردیلانە، تیشكی ئەلفا پێك دێنن
P., Beta	دقيقة بيتا، جزيئة بيتا الكترون مقذوف من نواة ذرة أثناء الأنحلال التلقائي البيتائي	وردیلەی بێتا: ئەلیكترۆنێكە لە ناووكی ئەتۆمێكەوە دەردەپەڕێت لەكاتی لەخۆوە بێتا شیبوونەوەیدا
Partimute	أصم ابكم، أطرش أخرس	كەڕوولاڵ
Parturient	١- ماخض: امراة جاءها المخاض ٢- مخاضي: متعلق بالوضع أو المخاض	١- ژانگرتوو: ژنێكی ژان گرتووە ٢- ژانگری: پەیوەندیدار بە منداڵبوون و ژانگرتنەوە
Paturition	الوضع، مخاض، ولادة: عملية الوضع أو ولادة الطفل	زایین، منداڵبوون: كردەی منداڵبوون و لە دایكبوونی منداڵ
Partus	الوضع، الولادة، الوليد: الطفل الذي تم وضعه (ولادته)	زایین، منداڵبوون، كۆرپە، ساوای تازە بوو
P. agrippinus	مجئ بالمقعد: ولادة بمجئ المقعد أولا	بە قنگدا هاتن: لە دایكبوونێكە، لە پێشدا سمتی منداڵەكە دێت

P. casareus	ولادة قيصرية: الولادة بأجراء العملية القيصرية	قەیسەرە لە دایکبوون: لە دایکبوونە بە برینسازیی قەیسەری
P. immaturus	الخداج	نە بەکام: منالّێکە، پێش نۆ مانگ و نۆ ڕۆژەکەی لە دایك بووبێت
P. serotinus	ولادة مطولة	لە دایکبوونی درێژخایەن، درێژمزان
P. siccus	ولادة جافة	وشکە زایین، وشکە زان
Parulis	خراج اللثة	دوومەڵی پووك، کوانی پووك
Pascal's Law	قانون (بسكال)	یاسای (پاسکاڵ)
Paschen Bodies	اجسام (باشكن)	تەنەکانی (پاشکن)

Passage	١-ممر، مجرى ٢- إفراغ لمحتويات الأمعاء (التغوط) ٣- إمرار: إدخال مادة معدية الى حيوان للتجارب أو وسط زرعي ثم استعادة العامل المعدي بعدئذ ٤- مرور: عملية الأنتقال من محل الى أخر ٥- ادخال قنطرة أ, مسبر من فتحة طبيعية من الجسم	١- ڕاڕەو، ڕێ ٢- دەرچوون = زگدەرچوون، گوکردن ٣- پیابردن (تێپەڕاندن): بردنە ناوەوەی ماددەیەکی دەرەکییە بۆ گیانەوەرێکی تاقیکردنەوە یان ناوەندێکی چاندن ٤- تێپەڕبوون، ڕۆیشتنە لە شوێنێکەوە بۆ شوێنێکی تر ٥- پیاکردن: بردنە ژوورەوەی پرد یان میلێك، لە کونێکی سروشتی لەشەوە
P., False	ممر زائف: الممر أو المجرى الغير الطبيعي في الجسم ناشئ نتيجة شدة أو مرض	گەندە ڕێ: ڕاڕەو یان ڕێیەکی ناسروشتییە لە لەشدا، لەئەنجامی تین یان دەردێکدا پەیدابووبێت
Passion	١- هوس، عاطفة شديدة ٢- الم أو تألم	١- سەودا، سۆزێکی زۆر ٢- ئازار یان ئازار گەیشتن
Passive	منفعل، مستسلم، خاضع، سلبي	چاو شۆڕ، ملکەچ، خۆ بەدەستەوەداو، ناچار
Passive Congestion	احتقان منفعل	خوێنتێزانی ناچاری
Passive Immunity	مناعة منفعلة	بەرگریی ناچاری

P. Resistance	مقاومة منفعلة	بەرهەڵستیی ناچاری
P. Sodomy	الأبنة – تطلب المجامعة في الدبر	داخوازیی لە پشتەوە جووتبوون
Passivism	السلبية، رضوخ من اشكال الانحراف الجنبي فيه خضوع لارادة شخص آخر	دەستەمۆیی، ملکەچی: شێوەیەکی لادانی ڕەگەزبازییە، کە ملکەچیی کەسێکی تری تێدایە
Paste	معجون: مادة طرية لزجة	هەویر، سرێش: ماددەیەکی تەڕی لینجە
P., Lassar's	معجون (لاسار): ويعمل من الفازلين و أوكسيد الزنك و النسأ وحامض الساليسيليك	هەویری (لاسار): لە ڤازلین و ئۆکسیدی زینک و نیشاستە و ترشی سالیسیلیک ئامادە دەکرێت
P., Unna's	معجون (أنا): معجون ويعمل من أوكسيد الزنك و مادة لزجة من الصمغ والغليسرين	هەویری (ئەننا): لە ئۆکسیدی زینک و ماددەیەکی لینجی کەتیرە و گلیسرین ئامادە دەکرێت

Pasteurization	البسترة: عملية تسخين الحليب أو المواد الأخرى الى حرارة معتدلة (٦٠° م) غالبا ولمدة معينة هي ٣٠ دقيقة بهذا التسخين تقل الجراثيم المرضية ويؤخر نمو الباكتريا الأخرى تستعمل هذه الطريقة كأجراء لحفظ الحليب	پاستۆراندن: كردەی گەرمكردنی شیر یان مادەكانی تره تا پلەیەكی گەرمیی مامناوەندی (٦٠° س) بەزۆری و بۆ ماوەی (٣٠) دەقیقە، ئەم گەرمكردنە، میكرۆبەكانی نەخۆشی دەمرن و گەشەی باكتریای تریش دوادەكەوێت، ئەم ڕێگایە، وەك ڕاپیكارییەكی دروستی وایە بۆ شیر پارێزی
Patch	لطخة: بقعة تختلف عن بقية مساحة السطح	پەڵە: ناوچەیەكە، بەشەكەی تری ڕووتەختەكە، جیاوازە
P., Mucous	لطخة مخاطية: آفة مميزة للسفلس	چڵمە پەڵە: دەردێكی جیاكەرەوەی فەرەنگییە
P., Peyer's	لطخات (باير)	پەڵەكانی (پایەر)
Patella	رضفة	كڵاو ئەژنۆ
Patellapexy	تثبيت الضفة: عملية خياطة الرضفة الى النهاية السفلية من عظم الفخذ	كڵاو ئەژنۆ چەسپاندن: دروون و چەسپ كردنی كڵاو ئەژنۆ، بەسەری خوارووی ئێسكی ڕانەوە
Patellar	رضفي	كڵاو ئەژنۆیی: پەیوەندیدار بە كڵاو

		نەژنۆوە
Patellectomy	استئصال الرضفة	كلاو نەژنۆ برِين
patency	انفتاح	كرانەوە: كراوەيى، كوناودەرى
Patent	مفتوح	كراوە، كوناودەر
Paternity Test	اختبار اثبات الأبوة: أختبار (لاندستانير) هناك سبعة اصناف من الدم تستورث هي MN,N,M,AB,B,A,O ولايمكن تواجد اي من M أو N في الطفل مالم يكن موجود في الأب والأم. آن أبا من فصلية M لايمكن أن ينجب ولد من N وبالعكس	تاقيكردنەوەى باوكايەتى: تاقيكردنەوەى (لاندستاينەر)، حەوت جۆر خوێن هەيە: O,A MN,N,M,AB,B نابێ هيچ كامێك لە M يان N لە مناڵدا هەبێ، ئەگەر لە باوك يان دايكدا نەبێ، بۆيە باوكێكى بابەتى M نابێ مناڵێكى Nى ببێ و بەپێچەوانەيشەوە
Path	ممر، مسلك	رێ، رێباز
Pathema	داء، اعتلال، أية حالة مرضية	دەرد، ناساغى، هەج نەخۆشييەك بێت
Pathematology	علم الأمراض (الباثولوجي)	دەردزانى، زانستى نەخۆشى: پاثۆلۆجى
Pathetic, Patheticus	اشتياقي ذو علاقة بالعواطف	پەرۆشى: پەيوەنديدار بە سۆزەوە
P. Nerve	العصب الأشتياقي أو الرابع القحفي	پەرۆشە دەمار: چوارەم رەگى (دەمارى) كاپۆڵەيى

		یان چوارەمی کەللە سەری
P. Muscle	العضلة الأشتياقية أو العضلة المنحرفة العليا للعين	پەرۆشە ماسولکە یان ماسولکە لارەی سەرووی چاو
Pathetism,: Mesmerism	التنويم المغناطيسي المسميرية	مەسمەریزم، خەولێخستنی موگناتیسی، موگناتیسە خەواندن
Pathfinder	الدليل، المرشد: وسيلة لمعرفة موضع التضيق في الأحليل	ڕێنما، ڕێنیشاندەر، ڕێبەر: ئامێرێکە بۆ دۆزینەوەی تەسکایی میزەڕۆ
Pathic	مريض، مستسلم من يسلم نفسه (نفسها) للرغبات الجنسية المنحرفة لشخص آخر	نەخۆش، دەستەمۆ: ئەو کەسەیە کە خۆی (نێر یان مێ) دەداتە دەست ئارەزووە ڕەگەز بازییە لادەوەکانی کەسێکی تر
Patho-	بادئة تعني مرضي	پێشگرێکە بەواتا پەیوەندیدار بە نەخۆشییەوە دەردەخات
Pathogen	ممرض	نەخۆشخەر: هەج میکرۆبێك یان ماددەیەك ببێتە هۆی نەخۆشی
Pathogenesis	إمراض: نشوء حالات مرضية أو إمراض	نەخۆشکەوتن: پەیدابوونی دەرد، یا نەخۆشی

P., Drug	إمراض دوائي: احداث الأعراض المرضية بإستعمال الأدوية	بە دەرمان نەخۆشکەوتن: نەخۆشخستن بە هۆی بە کارهێنانی دەرمانەوە
Pathogenic	إمراضي	نەخۆشخەرە، ناساخکار
Pathogenicity	إمراضية: قدرة جرثوم على احداث مرضي	نەخۆشخەری، ناساخکاری: توانای میکرۆبێك بۆ نەخۆشخستنی (دووچاری نەخۆشی کردن)
Pathognomonic	واصم: عرض او علاقة مرضية به أو بواسطتها يمكن تشخيص المرض	نیشاندەر: نیشانەیەکی نەخۆشییە، بەو یان بەهۆی ئەوەوە دەتوانرێ نەخۆشی دیاری بکرێت
Pathognomy	توصيم: ١- علم أعراض وعلامات الأمراض ٢- تمييز او التعرف على طبيعة مرض بملاحظة ما يكشفه او يبوح به المريض عضويا من أحساسات واهواء	نیشانەکاری: ١- دەردزانی، زانستی نیشانە و هێماکانی نەخۆشی ٢- ناسینەوەی سروشتی نەخۆشییەك بە سەرنجی ئەوەی نەخۆش دەری دەخات یان دەیدرکێنێ کە هەست و ئارەزووەکانی
Pathologic, Pathological	مرضي	دەرەکی: پەیوەندی نەخۆش، نەخۆشەکی، نەخۆشخەرە، ناساخکار

Pathologist	عالم بالأمراض: خبير فرع علم الأمراض	پسپۆڕی پاثۆلۆجی: دەردزان، شارەزای دەردزانی، دەردزانی
Pathology	علم الأمراض: ذلك انواع من الطب الذي يعني بطبيعة الأمراض الأساسية وخاصة التغيرات التكوينيه (البنيوية) والوظيفية من الأنسجة واعضاء الجسم والتي تسببها الأمراض	نەخۆشیزانی، پاثۆلۆجی، زانستی نەخۆشی: ئەو لقەیە لە پزیشکی کە باسی لە سروشتی بناغەی ناساخیەکان دەکات و بەتایبەتی لەکاری نەخۆشی کە لەشی وفرمانەکانی ئەندامەکان و شانەکانی
P., Cellular	علم امراض الخلية: ويعتبر الخلية اساسا لكل المظاهر الحيوية	دەردە خانەزانی: کە خانە بە بنچینەی هەموو دیاردە زیندەییەکان دادەنێت
P., Clinical	علم الأمراض السريري	پاثۆلۆجیی کلینیکی، بینگە دەردزانی
P., Comparative	علم الأمراض المقارن: العلم الذي يدرس الظواهر المرضية في الحيوانات لأمراض مقارنتها بأمراض الجسم البشري	بەراوردە دەردزانی: ئەو زانستەیە کەلە دیاردە نەخۆشییەکانی گیانەوەر دەکۆڵێتەوە بە مەبەستی بەراورد کردنیان بە نەخۆشییەکانی لەشی مرۆڤ

ئەزموونە دەردزانی: زانستی لێکۆڵینەوەی دەردلێدانە تازە پەیدابووە پیشەسازییەکان	علم الأمراض التجريبي: علم دراسة الوقعات المرضية للستحدثة صناعيا	P., Experimental
گشتە دەردزانی، پاتۆلۆجی: بە تایبەتی لەو کارەساتە نەخۆشیانە دەکات کە لە چەندان نەخۆشی و لە نەندامانی جیاوازدا پەیدادەبن	علم الأمراض العام: ويعني أو يختص بدراسة الحالات المرضية التي تحدث في أمراض متعددة وفي أعضاء مختلفة	P., General
جواگرافییە دەردزانی، پاتۆلۆجی جوگرافی: ئەو زانستەیە کە باس لە پەیوەندیی جوگرافیایی و ئاووهەوایی دەکات بە زانستی نەخۆشییەوە (پاتۆلۆجی)	علم الأمراض الجغرافي: دراسة علم الأمراض بالنظر الى علاقاتها الجغرافية والمناخية	P., Geographical
تایبەتە دەردزانی، پاتۆلۆجی تایبەتی: ئەو زانستەیە باسی نەخۆشیی تایبەتی یا نەخۆشی ئەندامە تایبەتییەکان دەکات	علم الأمراض الخاص: دراسة امراض معينة أو أمراض أعضاء معينة	P., Special

P., Surgical	علم الأمراض الجراحي: دراسة الأمراض التي تعالج جراحيا	برینسازە دەردزانی، پاثۆلۆجیی: برینسازی: باسی ئەو نەخۆشییانە دەکات کە بە برینسازی چارە دەکرێن
Pathomimia	التمارضي: تقليد الأمراض	خۆ نەخۆشخستن: لاسایی نەخۆش کردنەوە
Pathonomia: Pathonomy	علم قوانين الأمراض: ويبحث عن كل ما يعرف عن قوانين المرض	یاسای دەردزانی، پاثۆنۆمیا: زانستی یاساکانی نەخۆشی لە هەموو یاسا زانراوەکانی نەخۆشی دەدوێ
Pathophysiology	الفيزيولوجيا المرضية	پاثۆ فیزیۆلۆجی، دەردە کارمەندامزانی
Pathway	مسلك، ممر	ڕێباز، ڕێڕەو
Pathy	لاحقة تعني الأعتلال او مرض	پاشگرێکە بەواتا نەخۆشی پەیوەندی بە (نەخۆشی)یەوە نیشان دەدات
Patient	مريض، عليل	نەخۆش، نەنگاوتە، نەساغ
Patrilineal	سليل خط الذكور	لە ڕەگەزی باوکانەوە
Pattern	نمط، مثال	نموونە، جۆر

Patterson's Corpuscles	جيمات (باترسون): جيمات بيضوية براقة تشاهد في محتويات درينات المليساء المعدية	تەنۆكەكانی (پاترسۆن) تەنۆكەی هێلكەیی بریقەدارن لە ناوەڕۆكی گرێ لووسەكانی گەدەدا دەبینرێن
Patulous	واسع، منتشر، مفتوح	فراوان، بڵاو، كراوە، كشاو
Paul's Sign	علاقة (بول)	نیشانەی (پۆل)
Paul-Bunnell Test	اختبار (بول بونل): يحتوي دم المصاب بمرض وحيدات النوى المعدية حدود كريات الدم الحمراء للغنم ويستفاد من هذه الخاصية للكشف عن المرض	تاقی كردنەوەی (پۆل بوونێل): خوێنی ئەو كەسانەی دووچاری دەردی یەك ناووكەی پیپەر بوون دركی خڕۆكە سوورەی خوێنی مەڕی تێدا پەیدادەبێت لەم ڕاستییە كەڵك وەردەگرێت بۆ دۆزینەوەی نەخۆشییەكە
Paulocardia	١- استطالة غير طبيعية لفترة الراحة في الدورة القلبية (ضربة القلب) ٢- شعور أو إحساس ذاتي بتوقف ضربات القلب	درێژبوونەوەی وچانی دڵ: هەست كردنی بەوەی كەوا دڵ لە لێدان دەكەوێت
Paunch,: Rumen	كرش ١- المعدة الأول في المجترات ٢- البطن و محتوياته من الأحشاء	ورگ ١- ورگی كاوێژكەرەكان ورگ: كە بریتییە لە زگ و هەرچی تێدایە

Pause	توقف، فترة: انقطاع او راحة قصيرة	وچان: وێستان یان کورتە پشوویەك
P., Compensatory	توقف تعويضي	سووکە پشووی گۆڕەکی، گۆڕەکییە سووکە پشوو
Pavor	رعب، خوف	ترس
P. diurnus	رعب نهاري: نوبات خوف وهياج تصيب الأطفال خلال النوم في الظهيرة	ڕۆژە ترسێ: نۆرە ترسان و هەڵچوونێکە، لە نیوەڕۆ خەودا تووشی منداڵ دەبێت
P. nocturnus	رعب ليلي: شكل من أشكال الكابوس يحصل لدى الأطفال	شەوە ترسێ: شێوەیەکە لە شێوەکانی مۆتەکەی منداڵ
Pearl	لؤلؤة: ١- غلاف زجاجي فيه دواء طيار ٢- ماء بصري ٣- تكون كلسي مدور يتكون في بعض أنواع المحار	مرواری: ١- بەرگێکی شووشەی بچووك هەندێ دەرمانی فرۆکی تێدایە ٢- ئاوی سپی چاو ئاوی مرواری ٣- مرواری کەلە سەدەف پەیدادەبێت
Pearlash	قلي: كربونات البوتاسي غير النقي	قلْیە: کاربۆناتی پۆتاسی ناخاوێن
Peau d'orange	قشرة البرتقال	توێکڵە پرتەقاڵ
Pebble	حصاة: نوع من الضمور البلورية تقطع منها العدسات احيانا	زیخ، بەرد: جۆرە بەردێکی بلوورییە هەندێ جار هاوێنەی لێ دەبڕن (دارتاش)

Pecten	١- عظم العانة ٢- الثلث المتوسط من القناة الشرجية بين خط (هلتون) والحليمات الشرجية ٣- مشط	١- ئێسكی بەر ٢- سێیەكی ناوەندی كەناڵی كۆم لە نێوان هێڵی (هیلتۆن) و مەمیلەكانی كۆمدا ٣- شانە
Pectinate	مشطي: شبيه بالمشط	شانەیی: شانە شێوە
Pectiniform	مشطي الشكل	شانەیی، شانە شێوە
Pectoral	صدري	سنگی
Pecroralgia	الم الصدر	سنگ ئێشە، ئازاری سنگ
Pectoralis	الصدرية	ماسولكەی سنگ
Pectus	الصدر	سنگ
P. carinatum	جؤجؤ الصدر	كۆڵەی سنگ
P. excavatum, p. recurvatum	صدر ناطح، صدر مقعر	سنگی قۆقز، سنگی چاڵ
Pedal	قدمي	پێیەكی، قاچی: پەیوەندی پێ
Pederast	اللوطي: الذي يمارس اللواطة	نێرباز، هەتیوباز
Pederasty	اللواطة	نێربازی، هەتیوبازی
Pederosis	الولع بالأطفال	منداڵبازی، مناڵبازی
Pedia-	بادئة تعني العلاقة بالأطفال	پێشگرێكە بەواتا مناڵەكی، پەیوەندی بە مناڵی ساواوە نیشان دەدات

Pedialgia	ألم القدم، وجع القدم	ئازاری قاچ، قاچ ئێشه، پێ ئێشه
Pediatric	متعلق بطب الأطفال	پزیشکی منالآن، پەیوەندیدار بە پزیشکی منالآنەوە
Pediatrician	طبيب الأطفال	پزیشکی منالّ، پزیشکی مندالآن، پسپۆری نەخۆشی منالآن
Pediatrics	طب الأطفال	پزیشکیی مندالآن
Pediatry	طب الأطفال	پزیشکیی منالآن
Pedicle	سويق	لاسكۆڵە، پێچكە
Pedicterus	يرقان الوليد	زەردوويی ساوا
Pedicular	قملي	ئەسپێیەكی، پەیوەندیدار بە ئەسپێوە
Pediculation	تقمل	ئەسپێ تێدان، لاسك كردن، لێ پەیدابوون
Pediculicide	مبيد القمل: ١- ابادة القمل ٢- عامل لأبادة القمل	ئەسپێ كوژە: ١- ئەسپێ فڕكردن ٢- هۆكاری ئەسپێ فڕكردن
Pediculosis	قمل، التقمل: الأصابة بالقمل	ئەسپێ تێدان
P.caillitii, P.capitis	قمل الراس: اصابة شعر الراس بالقمل	ئەسپێ دانە سەر: تووكی سەر پڕ بوون لە ئەسپێ

P. inguinalis, P.pubis	قمـل العانـة اصـابة شـعر العانة بالقمل	چنگنه دانـەر: تـووکی بـەر پـڕ بـوون لـە چـنگنه (ئەسپێی بەر)
P.corporis	قمـل الجسم: اصـابة الجسم بالقمل أو تكاثر في الملابس	ئەسپێ دانه لەش: لـەش يـا جـل و بـەرگ پـڕ بـوون لـە ئەسپێ
Pediculus	١- قمل ٢- سويقة	١- ئەسپێ ٢- لاسكۆڵە، پێچکە
P.humanus, var capitis	قمل إنساني رأسي	ئەسپێی مرۆیی سەر
P.humanus var corporis	قمل إنساني جسدي	ئەسپێی مرۆیی لەش
P.inguinalis. P.pubis, (Phthirus pubis)	قمل عاني	چنگنه ئەسپێی بەر
Pedicure	١- العناية بالقدم ٢- طبيب القدم: الأقدامي	١- پەدیکور: پێپارێزی ٢- پزیشکی پێ: پێساز
Pedionalgia	وجع أخمص القدم	بـەری پـێ ئێـشه، ئـازاری بەری پێ
Pedobarometer	ميزان الأطفال	تەرازووی منال
Pedodynamometer	مقياس قوة الأرجل	هێـزی لاقپێـو، پـیرۆ داینەمۆمیتـەر: ئامێرێکـە بۆ پێوانەی هێزی لاقێك

Pedo-,	بادئة تدل على العلاقة بطفل أو بالقدم	پێشگرێکه (پێشبەندێکه) بە واتا پێیەکی پەیوەندیدار بە منداڵ یان بە (پێ) وە نیشان دەدات
Pedograph	رسم القدم أو بصمته	وێنەی پێ یان پێمۆر
Pedology	علم الطفولة، بيدولوجي: دراسة حياة الأطفال وتطورهم علم صحة الأطفال	منداڵیزانی، پێدۆلۆجی، زارۆناسی: کۆڵینەوە لە ژیانی منداڵ و گەشەکردنی، دروستیی منداڵزانی
Pedometer	١- مقياس الأطفال: جهاز لقياس الأطفال ٢- عداد الخطى: مقياس مسافة السير	١- منداڵزانی منداڵپێو: ئامێرێکه بۆ پێوانی منداڵ ٢- هەنگاو ژمێر: ئامێرێکه بۆ ژماردنی هەنگاو لە کاتی رۆیشتندا، ماوەی هەنگاوپێو
Pedophilia	الولع بالأولاد: اهتمام أو ولع مرضي بالأولاد	حەز لە منداڵکردن لە رووی سێکسیەوە
P.erotica	عشق الأولاد: إنحراف جنسي نحو الأولاد	منداڵبازی: لادانی رەگەزبازی بەرەو منداڵ
Peduncle	سويقة	لاسکۆڵە، پێچکە
P's cerebellar	سويقات مخيخية	لاسکەکانی (پێچکەکانی) مێشکۆلە
P's Cerebral	السويقات المخية	لاسکەکانی (پێچکەکانی) مێشك

Peduncular	سويقي	پەیوەندیی پێچکە، یان لاسکۆڵە پێچکەیی، لاسکۆڵەیی
Pedunculated	مسوق	لاسکۆڵە دار، پێچکەدار
Pedunculotomy	استئصال السويق	لاسکۆڵە برین، پێچکە برین
Pedunculus = Peduncle	سويقة، سويقة المخيخ السفلية	لاسکۆڵە، لاسکۆڵەی خوارووی مێشکۆڵە
Peel	قشر	توێکڵ، پێست، توێکڵ لێ بوونەوە، پاکردن، پێستکەندن
Peg	وتد	سنگ، مێخ
Pegology	علم الينابيع المعدنية	کانــاوزانی، زانستی کاناوەکان
Pel-Ebstein Disease	داء (بل – ابشتاين) ورم غدي لمفي مع نوبات من ارتفاع الحرارة (الحمى)	دەردی (پێل ئێبشتاین) لیمفە دینۆما لەگەڵ جاروبار تا لێهاتن
Peliosis	كلاح	زۆر گرژی
Pellagra	(بلاكرا)	پەلاگرا: دەردێکی کەمی (نایاسین)ە

P. sine pellagra	بلاكرا بلاطفح	پـەلاگرای بـێ پەڵـە: ئـەو جـۆرە یەکـە بـیر (پـەڵ)ە تایبەتییەکـەی پـەلاگرای تێدا دەرناکەوێت
Pellagral	بلاكري	پەیوەنـدی پـاالاگرا، پەلاگرایی
Pellagrin	مصاب بابلالاكرا	دووچـاری پـەلاگرا، پەلاگراوی، پەلاگرادار
Pellet	حبيبة	حـەبێکی بـچووك، حەبۆچکە
Pellicle	غشاء، قشرة	لۆخ، توێژ
Pelmatogram	بصمة القدم، اثر القدم	شوێنی پێ: چاپی بەری پێ
Pelo-	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالطين	پێـشگرێکە بـەواتا قـوڕی، پەیوەنـدی بـە (قـوڕ)ەوە نیشان دەدات
Pelitherapy	المعالجة بالوحل	قـوڕە چـارە، چـارە بـەقوڕکردن: بـەکارهێنانی گڵ و قـوڕ بـۆ چارەکردنی هەندێ نەخۆشی
Pelvic	حوضي	مۆزی، لەگەنـەیی، حـەوزی، پەیوەندیـدار بـە لەگەنـە (حەوز)ەوە
Pelvimeter	مقياس الحوض	مۆزپێـو، پێـوەری لەگەنـە (حـەوز)، لەگەنـە (حـەوز) پێو

Pelvis	الحوض	لەگەنە، حەوز، مۆژ
Pelvirectal	حوضي مستقي	لەگەنە و ڕاستە ڕیخۆڵەیی، حەوز و ڕاستەیی، مۆژی ڕاستەیی، مۆژ و ڕێکەیی
Pemphigus	فقاع: مرضي جلدي يتميز بظهر رفقاعات متعددة بلفعات متتالية	دمردە بلۆق: نەخۆشییەکی پێستە بە دمردانی کۆمەڵە بلۆقی یەك لە دوای یەك کە دوای هەڵمژرانەوەی ئاوەکەی ناو یان پەڵەیەك لە شوێنی بلۆقە کە جێ دەمێنێت، ڕەنگە چووزانەوەو خورۆشی لەگەڵدابێت
Pendular	نواسي: ذو حركة نواسية	پانتۆلی: لەرە لەرکەر
Pendulous	متدلي، متعلق	شۆڕ، داکەوتوو، هەڵواسراو
Pendulum	رقاص، البندول	پەندۆل، پانتۆڵ، سەماکەرە
Penetrating	نافذ، خارق	سمۆ، کونکەرە، پێداچوو
Penetration	نفاذ، خرق إختراق	سمین، پێداچوون، کونکردن
Penicillin	بنسلين	پەنسلین: ئامێتەیەکی دژەژی (antibiotic) لەکێلگەی (matatum penicillinum) پەیدا دەکرێت
Penile	قضيبي: ذو علاقة بالقضيب	کێری: پەیوەندیدار بە کێرەوە

Penis	القضيب: عضو المجامعة للذكر	كێر، چووك، ئەندامی زاوزێی نێرینه
Penitis	التهاب القضيب	كێر سووتانەوە، هەوكردنی كێر
Penniform	ريشي الشكل	پەڕەكی، پەڕی: لەشێوەی پەڕدابوون
Penology	علم العقاب: ذلك الفرع من علم الأجرام (الجريمة والمجرمين) الذي يبحث عن معالجة المجرمين ومعاقبتهم	سزازانی، زانستی سزا: ئەو لكەیە لە زانستی تاوان (تاوان و تاوانباری) كە باسی لە چارەكردنی تاوان سزادان نەهێشتنی تاوان دەكات
Penoscrotal	قيضي صفني ذو علاقة بالقضيب والصفن	كێر و گونی: پەیوەندیدار بە كێر و گونەوە
Penrose Drain	مصرف (بنروز)	جۆگەی پێنرۆز
Pent-, penta-	سابقة تعني خمسة	پێشگرێكە بەواتا پێنج
Pentadactyl	خماسي الأصابع	پێنج پەنجە: ئەوەی پێنج پەنجەی هەیە لە دەست یان لە قاچیدا
Pentatomic	خماسي الذرة	پێنج ئاتۆمی، پێنج گەردیلەیی

Pentavalent	خماسي التكافؤ: ذو تكافؤ كيمياوي خماسي بأمكانه الأتحاد مع خمس ذرات من الهيدروجين	پێنج هاوهێزی: دەتوانێت لەگەڵ پێنج ئاتۆمی (گەردیلە) هایدرۆجین یەك بگرێت
Pent-Up	حبيس، مكبوت	قەتیس، کپکراو
Penzoldt's test for Acetone	أختبار (بنزولد) للأسيتون:	تاقی کردنەوەی (پەنزۆڵد)بۆ ئەسیتۆن: هەندێ لەو شلەیەی کە دەویسترێ تاقی بکرێتەوە لەگەڵ گیراوەیەکی گەرمی تێری ئۆرثۆنیترۆ بەنزاڵدیهاد تێکەڵ دەکرێت بەهەندێ سۆدیۆم هایدریت تفت دەکرێت، ئەگەر ئاسیتۆن هەبوو لە ناو شلەکەدا ئەوا لە پێشەوە زەرد لە دواییدا سەوز دەبێت تا ڕەنگی نیلی دەنیشێت کە دەشێ لە کلۆرۆفۆرمدا بتوێتەوە و ڕەنگی شین بداتەوە

P.'s Test for Glucose in Urine	أختبار (بنزولد) للغلوكوز في البول:	تاقی کردنەوەی (پەنزۆڵد) بۆ گلۆکۆز لە میزدا: هەندێ پۆتاسیۆم هایدرۆکساید دەکرێتە چەند سی سییەك لە میزەکەوە و ئەوەندەی میزەکەش گیراوەیەکی ترشی داینەزو بەنزۆلە سولفۆنێکی ڕوون (diazobenzolsulphonic acid) تا ١/٤ — ١/٢ سەعات دەشڵەقێنرێت تا کەف دەکات، ئەوسا ڕەنگێکی سووری بۆردوی کاڵ یان سووری زەردباو لەگەڵ کەفێکی سوور پەیدا دەبێت
Peotomy	بتر القضيب: استئصال جراحي للقضيب	کێر بڕین، بە برینکاری بڕینی کێر
Pepper	فلفل	بیبەر، ئاڵەت
Peppermint	نعناع	نەعنا
Pepsin	(ببسين)، هضمين: خميرة حالة للزلال في العصارة المعدية	پەپسین، هەرسین: ترشێنێکی پرۆتین شیکەرەوەیە لە ئاوگی گەدەدا
Pepsinogen	مولد الببسين: مادة تتواجد في الحجرات المعدية تتحول بفعل حامض الكلورودريك الى البسين	پەپسین پێکهێن، پەپسینۆجین: ماددەیەکە لە خانەکانی ئاشکدا هەیە، بە هۆی ترشی هایدرۆکلۆرێکەوە دەبێتە پەپسین

Peptic	هضمي: ذو علاقة بالهضم يساعد على الهضم	هەرسی، هەزمی، پەیوەندیدار بە هەزمەوە یاریدەی هەزم کردن دەدات
Peptid = peptide	ببتيد: مركب تحتوي على الحوامض الأمينية	پەپتید: ئاوێتەیەکە ترشی ئامینی تێدایە
Peptidase	ببتيداز: خميرة تحول الببتيدات أو الببتونات الى الحوامض الأمينية	پەپتیدێز: هەوێنێکە پەپتیز دەکاتە ترشی ئامین، هەروەها پەپتۆنیش دەکات بە ترشی ئامین
Peptide	ببتيد	پەپتید
Peptone	ببتون	پەپتۆن: پرۆتینێکە وەردەگیرێت لە هەج پرۆتینێکی ببێت بەهۆی ئاوە شیبوونەوە، وەك پەپسین یان تریپسین
Peptonemia	ببتونية الدم: وجود الببتون في الدم	خوێنە پەپتۆنێمیا، پەپتۆن بوون لە خوێندا
Peptonuria	بيلة ببتونية: تواجد الببتونات في البول	پەپتۆنە میزێ: بوونی پەپتۆنەکان لە میزدا
Per-	بادئة تعني خلال، فوق، بواسطة، عبر، زيادة	پێشگرێکە بەواتا بەناو دا، لەسەر بە...، زۆری
Peracidity	زيادة الحموضة	زۆر ترشی
Per anum	بالشرج، من خلال الشرج، بطريقة الشرج	لە کۆمەوە، بە قنگدا، لە قنگەوە، لە ڕێی کۆمەوە

Perception	ادراك	هەست کردن، بەر هەست، پێزانین، بەخۆ زانین
Perceptivity	قدرة التحسس: القدرة على استلام الأنطباعات الحية	توانستی هەستکردن
Percolation	حلحلة: استخراج (الحصول على) الأجزاء الذائبة (القابلة للذوبان) من مادة دوائية بامرار سائل مذيب ببُطء خلالها	پالاوتن، تواوە جیاکردنەوە: دەرهێنان یان وەدەست خستنی ماددەی تواوە بە ناودابردنی توێنەرەوەیەك بە شێنەیی
Percolator	محلحلة: وعاء يستعمل لحلحلة العقاقير	پالێوك: ئامێرێکە بۆ دەرمان: دەفرێکە بۆ (Poreolution) پالاوتن بەکاردێت
Per contiguum	بالتلاصق: اشياء مرتبة بحيث يلامس طرف الواحد الأخر	شان بە شان، بە پێکەوە نووسان، بە لێك کەوتن: ریز کردنی شت بە جۆرێك کە لاکانیان لێك دەکەون
Per continuum = incontinuity	بالأتصال، بدون انقطاع	یەکبینە، بە نەپچڕاوی
Percuss	يقرع	لێدان
Percussion	قرع: عملية ضرب جزء ضربات قصيرة كوسيلة لتشخيص احوال الأجزاء التحتية بواسطة الصوت الحاصل منها	لێدان: خێراو کورت کێشان بە شوێنێکدا لە لەش وەك هۆیەك بۆ ناسینەوەی چۆنێتی بەشەکانی ژێرەوە بە دەنگیاندا

Percutaneous	بالجلد، عن طريق الجلد	له پێستدا، له پێستەوه: له ڕێی پێستەوه
Perennial	دائم، معمر يبقى طوال السنة أو يعمر لعدة سنوات	هەمیشەیی: بە درێژایی ساڵ هەیە یان بۆ چەند ساڵێك دەژی
Perforans	ثاقب	كونكەره، سمۆ
Perforated	مثقوب، منقوب	كونكراو، كونكون، سمراو
Perforation	ثقب، نقب	كون
Perforator	ثاقب، ناقب	كونكەره، سمۆ: ئامێرێكه بۆ كونكردنی كەللەسەر
Perfuse	يسقي	ئاودان، ئاوپیاكردن
Perfusion	تسقية ١- عملية صب سائل فوق أو خلال ٢- سائل جري صبه على أو خلال شئ ما	ئاودان، ئاو پیا بردن، ئاو به ئاوداكردن ١- ئاو كردن به سەر یان ناو....دا ٢- شلەیەك كه كرابێت به سەر یان بەناو .... دا
Peri-	سابقة تعني حول	پێشبەندێك به مانای دەور، به دەوردا
Periadenitis	التهاب حول الغدة التهاب الأنسجة حول عنر ما	هەوكردنی دەوری لوو
Perianal	حول الشرج	دەوری كۆم، دەوری قنگ
Periarterial	حول الشريان	دەوری خوێنبەر
Periarticular	حول المفصل	دەوری جومگە

Pericapsular	حول المحفظة	دەوری کاپسول
Pericardectomy	استئصال التامور	بڕینی بەرگی دڵ
Pericardiac, Pericardial	تاموري	پەیوەندی بەرگی دڵ
Pericardiectomy	استئصال التامور	بڕینی بەرگی دڵ
Pericardiophrenic	تاموري حجابي	بەرگە دڵ و ناو پەنچکی: پەیوەندی بەرگی دڵ و ناوپەنچك
Pericardiopleural	تاموري جنبي	پەیوەندی بەرگی دڵ و پلوورا
Pericardiorrhaphy	رفو التامور، خياطة التامور	دروونەوەی بەرگی دڵ
Pericardiostomy	فغر التامور: عملية فتح (عمل فتحة) في التامور بشق الصدر	کونکردنە بەرگی دڵ: بە برینکاری کون کردنە بەرگی دڵ بە هەڵدڕینی سنگ
Pericardiotomy	شق التامور	بەرگی دڵ دڕین
Pericarditis	التهاب التامور	هەوکردنی بەرگی دڵ
P., Acute fibrinous	التهاب التامور الليفين الحاد	توند هەوکردنی بەرگی دڵی فایبرین
P., Adhesive	التهاب التامور الأتاقي	هەوکردن و لکانی بەرگی دڵ
P., Bacterial	التهاب التامور الجرتومي	میکرۆبە هەوکردنی بەرگی دڵ

P., Constrictive	التهاب التامور المضيق، التهاب التامور العاصر	هەوكردن و تەنگبوونەوەی بەرگی دڵ، هەوكردن و بگوشی بەرگی دڵ
P., Dry, P.sicca	التهاب التامور الجاف	وشكە هەوكردنی بەرگی دڵ
P. with Effusion	التهاب التامور الأنصبابي	هەوكردنی بەرگی دڵی ئاودار، هەوكردن و ئاو تێرژانی بەرگی دڵ
P., Fibrous	التهاب التامور الليفي	هەوكردنی پەردەی دڵی ریشاڵدار، ریشاڵە هەوكردنی پەردەی دڵ
P., Hemorrhagic	التهاب التامور النزفي	خوێنە هەوكردنی بەرگی دڵ
P., Purulent, P.s uppurativa	التهاب التامور القيحي	كێمە هەوكردنی بەرگی دڵ
P., Rheumatic	التهاب التامور الرثيوي	ڕۆماتیزمە هەوكردنی بەرگی دڵ
P., Syphilitic	التهاب التامور السفلسي	فەرەنگییە هەوكردنی بەرگی دڵ
P., Tuberculous	التهاب التامور التدرني	سیلە هەوكردنی بەرگی دڵ
Pericardium	التامور	بەرگی دڵ، تووێی دڵ، پەردەی دڵ
P., Adherent	التامور الملصق	بەرگی دڵی نووساو

P., Bread and Butter	تامور الخبز و الزبدة	بەرگی دڵی نانوکەرمیی: دیمەنێکی تایبەتی بەرگی دڵە فایبرینە هەوکردنی لە لێک خشانی هەردو رووی بەرگەکە پەیدادەبێت
P., Parietal	التامور الجداري	بەرگی دڵی دیواری، ئەو بەشەیە کە نووساوە بە پلوراو ناوپەنچك
P., Visceral, P.,Cardiac	التامور الحشوي	هەناوە بەرگی دڵ: ئەو بەشی (تۆی یان چین)ە یەك نووساوە بە دیواری دڵەوە
Pericecitis	التهاب حول الأعور، التهاب الأنسجة حول الأعور	هەوکردنی دەوری کوێرە ریخۆڵە
Pericellular	حول الخلية	دەوری خانە، دەورەی خانە دەدات
Pericentral	حول المركز	دەوری چەق
Perichondritis	التهاب حول الغضروف	هەوکردنی بەرگی کرکراگە،
Perichondrium	سمحاق الغضروف	بەرگی کرکراگە، پەریکۆندریۆم
Perichondroma	ورم سمحاق الغضروف	پەریکوندرۆما، ئاوسانی بەرگی کرکراگە
Pericolitis	التهاب حول القولون	هەوکردنی دەوری کۆلۆن

Periconchitis	التهاب حول المحارة	هـــەوكردنی دەوری لەپكـــە (كۆنكا)
Pericorneal	حول القرنية	هـەوكردنی دەوری كۆڕنیـە (چاو)
Pericranial	سمحاقي قحفي	بەرگی كاسەسەر
Peridental, = periodontul	حول السن، حوالي السن	دەوری ددان
Peridural	حـول الجافيــة: مــاحول أو واقع خارج الأم الجافية	دەوری سەختە دێ: ئەوەیە كەوتبێتە دەور وەیا نزیكی دایكە سەختەی مێشك
Periduodenitis	التهاب ما حول العفج	هـەوكردنی دەوری دوانـزە گرێ
Periesophagitis	التهاب ماحول المرئ: التهاب الأنسجة المحيطة بالمرئ	هـــــــــــەوكردنی دەوری سورێنـــچكە: هـــەوكردنی شـــانەكانی دەوروپـــشتی سوورێنچك
Perihepatitis	التهـــاب مـــاحول الكبـــد ، التهاب غلاف الكبد	هـەوكردنی دەوری جـەرگ، هەوكردنی بەرگی جەرگ
Perilymph	لمفاتيـــة الأذن: الـــسائل الموجـود في الفـسحة بـين التيـــه العظمـــي و التيـــه الغشائي في الأذن الداخلية	پەریلیمف: ئەو شلەیەی كە لـە نێـوان پـەردە كـەلێن و ئێـسكە كـەلێنی گـوێی ناوەوەدایە
Perilymphadenitis	التهاب حول الغدة اللمفاوية	هەوكردنی دەوری لیمفەلو

ماوەی بینینپێو، پێوەری مەودای بینایی، پەری میتەر، ١- هێڵی سنووری هەر شێوەیەکی ڕووتەختە ٢- ئامێری پێوانی بواری بینین	محيط، مقياس مجال البصر ١- الخط الذي يحد أي شكل مستو ٢- جهاز لقياس مجال البصر	Perimeter
ماوەی بینینپێوی ١- چیوەیی ٢- دەوری مناڵدان ٣- پەیوەندیدار بە بەرگی دەرەکیی مناڵدانەوە	١- محيطي ٢- حول الرحم ٣- ذو علاقة بظهارة الرحم	Perimetric
هەوکردنی بەرگی مناڵدان: ئەو بەرگە پەریتۆنییەی کە لە مناڵدانەوە پێچراوە	التهاب ظهارة الرحم التهاب البريتوني المحيط بالرحم	Perimetritis
پەریمەتریۆم: بەرگی مناڵدان: ئەو تویێ پەریتۆنەی کە بە دەوری مناڵداندا دێت و دای دەپۆشێت	غلاف الرحم: ظهارة الرحم البريتون المغلف للرحم	Perimetrium
هەوکردنی بەرگی مناڵدان و بۆری	التهاب ظهارة الرحم والنفير	Perimetrosalpingitis
پەریمەتری، پێوانەی ماوەی (برکردنی) چاو: پێوانەی مەودای بینایی (برکردنی چاو) و تیژی چاو	قياس مجال البصر: قياس مجال البصر وحدة البصر في كل	Perimetry

Perinatal	حوالي الولادة: حادث في أو متعلق بزمن الولادة	دەوروبەری زایین: لەکاتی زایندایە یان پەیوەندی بە زایینەوە هەیە
Perineal	عجاني	ناوگەڵی
Perineoplasty	رتق العجان، ترقيع العجان	ناوگەڵ پینەکردن
Perineorrhaphy	رفو العجان، خياطة العجان	ناوگەڵ دروونەوە
Perineoscrotal	عجاني صفني؛ ذو علاقة بالعجان وبالصفن	ناوگەڵ و تورەکە گونی: پەیوەندی ناوگەڵ و تورەکەی گون
Perineostomy	فغر العجان: فغر الأحليل عبر العجان وهو عملية (بونست)	ناوگەڵ هەڵدرین: هەڵدرینی میزەڕۆ لە ناوگەڵەوە
Perineotomy	شق العجان	ناوگەڵ درین (بەبرینکاری)
Perineovaginal	عجاني مهبلي	ناوگەڵ و کیلکی: پەیوەندی کیلك و ناوگەڵ
Perineovaginorectal	عجاني مهبلي مستقيمي	ناوگەڵ و کیلك و ڕاستە ڕیخۆڵەیی
Perineovulvar	عجاني فرجي	ناوگەڵ و زێیی (کوزی): پەیوەندی ناوگەڵ و کوز
Perinephric	حول الكلية	دەوری گورچیلە
Perinephritic	التهاب حول الكلية: التهاب حول الكلية ويتميز بالحمى والألم الموضعي والأيلام عند الضغط	هەوکردنی دەوری گورچیلە: نیشانەکانی تاو ژان و ئێشە بە دەست پیانان

Perinephrium	حول الكلية: الغطاء البريتون والأنسجة الأخرى حوالي الكلية	بەرگی گورچیلە: توێ پەریتۆن و شانەکانی تری دەوروپشتی گورچیلە
Perineum	عجان: المنطقة التشريحية أسفل الجذع وبين الفخذين، تجدها أمام الصفن في الذكور وجبل الزهرة في النساء والأليتين من الخلف والسطح الداخلي للفخذ من الجانب	ناوگەڵ: ئەو ناوچە توێکاری (anatomical)ی ناو هەردوو ڕان و خوار قەدە کە لە پێشەوە توورەکە گون (لە نێرینەدا) یان بانەگا (لە ژندا) و هەردوو سمت لە پشتەوە و ڕووی ناوەوەی ڕانەکان لە تەنیشتەوە سنوورین
P.,Watering-pot	العجان المثقوب	ناوگەڵی کون کون: لەبەر تەسك بوونەوەی میزەڕۆ چەند ناسوورێك پەیدا دەبێت و میزیان لێوە دێت، (وەك تەنەکەی ئاوڕشێن)
Perineural	حول العصب: يحيط بعصب أو عدة أعصاب	دەوری دەمار: دەوری دەمارێك یان چەند دەمارێك دەدات
Perineuritis	التهاب ظهارة العصب	هەوکردنی بەرگی دەمار
Perineurium	ظهارة العصب	بەرگی دەمار. پەری پەرینیوریۆم

Period	دور، فترة: الفترة أو المدة الزمنية بين تكرر ظاهرة ذات مدة تكرر منتظمة	دەم، کات، ماوە: ئەو ماوە یان کاتەی دیاردەکی دووپات بووەود بە ڕێکی دەیخایەنێت لە نێوان هەر پات بوونەوەیەکدا
P., Child-bearing	دور الحمل: الفترة من البلوغ حتى سن اليأس	ماوەی زگ کردن: ماوەی نێوان ڕەسین تا لە مناڵچوونەوە، ماوەی نەزۆکی
P., Geststional	دورة الحمل، فترة الحمل: مدة الحمل ومعد لها في البشر (٢٦٦) يوما	ماوەی زگپڕی: ماوەی ئاوسی: لە ئادەمیزاددا دەوری (٢٦٦) ڕۆژە
P., Incubation	دور الحضانة، فترة الحضانة: المدة الزمنية بين لحظة دخول العامل المرضي الى الجسم واول ظهور أعراض أو علامات اعراض الناتج	ماوەی هەڵهێنان، دەمی هەڵهێنان: ماوەی نێوان هۆی نەخۆشخەر چوونە ناو لەشەوە تاوەکو دەرکەوتنی نیشانەی نەخۆشی کە لێی پەیدا دەبێت
P., Isoelectric	فترة التساوي الكهربائي	ماوەی یەکسانی کارەبایی: ئەو دەمە لە کرژبوونی ماسولکەدا کە چ گۆڕانێکی ئاشکرا نییە لە شەپۆلی کرژبووندا وەك بە گلڤانۆمیتەر دەردەکەوێت

P., Latency	**فترة الكمون**	**ماوەی شاراوەیی:** **١- بڕوانە** latency **٢- ماوەی نێوان تەمەنی پێنج ساڵانی و نۆ یان دە ساڵانی کە زایەندێتی ساوایی لە زایەندێتی** **٣- ئەو ماوەیەی دوا بە دوای لە نەخۆشی هەڵسانەوە دێت کە هێشتا میکرۆبی نەخۆشییەکە لە ناو لەشی نەخۆشەکە داماوە**
P., Menstrual, Monthly	**فترة الحيض، فترة الحيض، الحيض**	**دەشتان (حەیز) ماوەی بێ نوێژی، ماوەی حەیز گرتن**
P., Quarantine	**فترة الحجر الصحي**	**ماوەی کەرەنتینە:** درێژی کات (ماوە)ی جوێ کردنەوە لە کەرەنتینەدا بۆ هەر نەخۆشییەك کە دەبێت تێپەڕبێت لە پێش ئەوەدا کە کەسێك دابندرێت بە بێ مەترسی لە گواستنەوەی نەخۆش یان گرتنی
P., Reaction	**فترة التفاعل**	**ماوەی کارلێك کردن**
P., Refractory	**فترة التمرد، فترة العصيان**	**ماوەی سەر کێشی، ماوەی یاخیبوون (بەرگری):** ماوەیەکی کورتە دوای ئەو کاتەی کە ماسولکەیەك یان دەمارێك دەچێتە بارێکی چالاکی فەرمانی (activity functional) ئەوتۆوە کە وەڵامی دنەدانێکی تر ناداتەوە تێیدا

P., Safe	الفترة الأمنية: الفترة بين حيضين متتاليين يعتبر فيها الحبل اقل احتمالا وهي تقريبا العشرة الأيام التي تعقب بداية الحيض وعشرة أيام سابقة له	ماوەی بێ مەترسی: ماوەی نێوان دوو دەشتانی (حەیزی) دوا بە دوا کە مەترسی ئاوسی تێیدا کەمترە، ئەو ماوەیەش دەوروبەری دە ڕۆژی دوای سەرەتای کەوتنە نوێژییەوە یان دە ڕۆژی پێشەوەی
Periodic	دوري: يتكرر بفترات معينة	نۆرەیی: لە ماوەی دیاریکراودا دووبارە دەبێتەوە
Periodicity	دورية: التكرر بفترات معينة وفي الفيزياء هي سرعة التقطع في التيار الكهربائي	نۆرەیێتی: دووپاتبوونەوە لەماوەی دیاری کراودا. (لە فیزیادا) خێرایی پچڕانی تەوژمی کارەبایە
Periodontitis	التهاب حوالي السن: التهاب أنسجة حوالي السن	هەوکردنی دەوری ددان: هەوکردنی تەیمانەکانی دەوری ددانێك
P., Apical	التهاب حوالي قمة السن: تفاعل التهاب في الأنسجة المحيطة بالسن	هەوکردنی دەوری پۆپەی ددان: هەوکردنە کارلێکێکی شانەکانی دەوری ددانە
Periomphalic	حوالي السرة	دەوری ناووك
Perionychia	التهاب حوالي الظفر	هەوکردنی دەوری نینۆك
Perioral	حول الفم	دەوری دەم

Periorbita,: Periorbit	التهاب سمحاق الحجاج	هەوكردنی كالانای چاو
Periorchitis	التهاب ظهارة الحضية	هەوكردنی بەرگی گون
Periosteitis	التهاب السمحاق	هەوكردنی بەرگی ئێسك
Periosteoma	ورم سمحاقي	پەریۆستۆما، پەنامی بەرگی ئێسقان
Periosteomyelitis	التهاب العظم والنخاع	هەوكردنی ئێسك و مۆخ(ی ئێسك)
Periosteum	السمحاق غشاء: ليفي متين قاس يحيط بالعظم يلتحق بسطح العظام عدا بها الغضروفية ويتكون من طبقتين مترابطتين احداهما خارجية والأخرى داخلية	بەرگە ئێسك: پەردەیەكی ریشاڵاوی سەختی قایە دەوری ئێسك دەدات بێچگە لە سەرە كركڕاگەییەكانی، بریتییە لە دوو توێی بە یەكەوە نووسانی یەكێكی دەرەكی وە یەكێكی ناوەكی
Periostitis	التهاب السمحاق	هەوكردنی بەرگە ئێسك
Periostosis	تعظم السمحاق	ئێسكاندنی (سەختبوونی) بەرگە ئێسك: بارێكە نیشانەكەی پەیدابوونی پەریۆستۆمایە
Periostosteitis	التهاب العظم والسمحاق	هەوكردنی ئێسك و بەرگەكەی
Periostotomy	شق السمح	بەرگە ئێسك درین
Peripatetic	جوال	گەڕۆك

Peripericarditis	التهاب ماحول التامور	هەوكردنی دەوری بەرگە دڵ
Periphacitis= Peripakitis	التهاب محفظة العدسة	هەوكردنی بەرگی هاوێنە (عدسە)ی چاو، هەوكردنی دەوری هاوێنە (عدسە)ی چاو
Peripheral	محيطي	چێوەیی: پەیوەند یان لەسەر، یان نزیك چێوە
Periphery	محيط	چێوە
Periphlebitis	التهاب محيط الوريد	هەوكردنی دەوری خوێنهێن
Periportal	حول البابي	دەوری زار كە خوێنهێن، پەریپۆرتاڵ: كەوتۆتە نزیك خوێنهێن (ی جگەرە)وە
Periproctitis	التهاب حول الشرج	هەوكردنی (سووتانەوەی) دەوری قنگ (كۆم)
Peripyloric	حول البواب	دەوری ئاشكەوان
Perirectal	حول المستقيم	دەوری راستە ریخۆڵە (رێكە ریخۆڵە)
Perirenal	حول الكلوة، حول الكلية	دەوری گورچیلە
Periscopic	مثقاقي، بريسكوبي	ئاسۆبینی، پەریسكۆپی: بواری ماومیەكی بەرین دەدات بۆ بینین

Perisplenic	حول الطحال	دەوری سپڵ
Perisplenitis	التهاب محيط الطحال	هەوكردنی دەوری سپڵ: هەوكردنی بەرگەكەی و ئەو شانانەی لە دەورو پشتین
Perisodactyla	وترية الأصابع	یەكسمە، تاك سم: ئەو ئاژاڵە كاوێژنەكەرانەی پەلەكانیان پەنجە یان سمی تاكی پێوەیە
Peristalsis	التحوي: الحركة الدودية للأمعاء التي بواسطتها تدفع محتوياتها ولكل الأعضاء الأنبوبية التي لها ألياف من العضلات الحلقية وأخرى طولية قابلة التحوي	كرمە جووڵە: جووڵەی تایبەتی ڕیخۆڵەكان كە بەهۆیەوە ناوەڕۆكەكە پێ ڕادەدات بۆ گشت ئەندامێكی لوولەیی كە چینی ڕیشاڵە ماسولكەی ئەڵقەیی و درێژەڕۆی هەبێت ئەم جۆرە جووڵەیەشی دەبێت
P., mass	التحوي الكتلوي	بارستە كرمە جووڵە: جووڵەیەكی بەهێزە ماوەیەكی كەم دەخایەنێت و ناوەڕۆكی كۆڵۆن لە بەشێكەوە بۆ بەشێكی تر ڕادەدات
P., Reversed	التحوي العكسي: الحركة الدودية للأمعاء والمضادة للأتجاه الطبيعي	كرمە جووڵەی پێچەوانەیی: ئەو جووڵە كرمییەی كە دژی سەمتی ئاسایی دەبێت

English	Arabic	Kurdish
Peristaltic	تحوية؛ لها طبيعة الحركة الدودية	كرمە جوولەیی: وەك يان لە سروشتی كرمە جوولەدا
Peritendinitis	التهاب محيط الوتر، التهاب غمد (حول) الوتر	هەوكردنی دەوری ژێ، هەوكردنی بەرگە ژێ، هەوكردنی كالانەی ژێ
Perithelium	البشرة المحيطة؛ طبقة النسيج الضام التي تحيط بالأوعية الشعرية والأوعية الصغيرة الدموية	پەریسیلیۆم: چینە شانەی گەیێن لە دەوراندەوری مووە دەمار و سوورە دەمارە بچووكەكان دەگرێت
Peritomy	١- شق محيطي؛ شق المنضمة والنسيج تحتها حول القرنية وهو عملية تجري على العين ٢- ختان	١- دەوراندەور برین: برینی لكاوە و شانەكانی ژێری بە گەردی گلێنەدا (كۆرنییەدا) ٢- خەتەنە كردن
Peritoneal	خلبي، بريطوني	پەریتۆنی
Peritoniopathy	إعتلال بريتوني	دەردە پەریتۆن، نەخۆشیی پەریتۆن
Peritoneoplasty	تقويم بريتوني، عملية تغطية المناطق المعراة من البريتون بالبريتون	پەریتۆنە راستكاری: برینكارییەكە بۆ داپۆشینی ئەو بەشە (ناوچا)نەی رووتبوون و پەریتۆنیان پێوە نەماوە بە پەریتۆن
Peritoneoscope	منظار البريتون منظار الخلب: جهاز لفحص البريتون	پەریتۆنبین: ئامێرێكە بۆ سەیركردنی پەریتۆن
Peritoneoscopy	تنظير البريتون، تنظير الخلب: فحص البريتون	پەریتۆنبینین: بە پەریتۆنبین سەیری

پەریتون کردن	بأدخال المنظار عبر جدار البطن	
پەریتۆن: بەرگێکی تەنکە دیوارەکانی زگ دادەپۆشێت و دەپێچرێت بە دەوری گشت هەناوەکان، پەردەیەکی تایمی بێ ڕەنگە و ڕوویەکی لووسی هەیە وە تووڕەکەیەکی داخراو پێك دەهێنێت لە ژندا نەبێت کە بە پەردە چلمنەی بۆریەکان دەگات	البريتون، الخلب	Peritoneum
دیوارە پەریتۆن	البريتون الجداري، الخلب الجداري	P., Parictal
هەناوە پەریتۆن	البريتون الحشوي، الخلب الحشوي	P., Visceral
هەوکردنی پەریتون	التهاب البريتون، التهاب الخلب	Peritonitis
هەوکردنی پەریتۆنی کیمیایی	التهاب البريتون الكيماوي، التهاب الخلب الكيمياوي	P., Chemical
هەوکردنی هێندێکی پەریتۆن	التهاب البريتون المحدود، التهاب الخلب المحدود	P., Circumscribed
گشتە هەوکردنی پریتۆن، هەوکردنی هەموو پەریتۆن، هەوکردنی پەرشی پەریتۆن	التهاب البريتون العام، التهاب الخلب العام أو المنتشر	P., Diffuse, General

P., Encysted	التهاب البريتون المتكيس، التهاب الخلب المتكيس	هەوكردنی پەریتۆنی توورەکەدار
P., General	التهاب البريتون العام، التهاب الخلب البريتون	گشتە هەوكردنی پەریتۆن
P., Localized	التهاب البريتون الموضعي، التهاب الخلب الموضعي	شوێنە هەوكردنی پەریتۆن
P., Traumatic	التهاب البريتون الرضي، التهاب الخلب الرضي	ڕووشێنە هەوكردنی پریتۆنی
P., Tuberculous	تدرن البريتون، التهاب الخلب التدرني	سیلی پەریتۆن
Peritonsillitis	التهاب حول اللوزة	هەوكردنی دەوری ئالوو
Peritracheal	حول الرغامي	دەوری بۆریی هەوا، دەوری قوڕ قوڕاگە
Perityphlitis	التهاب حول الأعور	هەوكردنی دەوری كوێرە (ڕیخۆڵە)
P. actinomycitica	التهاب حول الأعور الفطري	كە ڕووە هەوكردنی دەوری كوێرە، هەوكردنی دەوری كوێرەی كەڕۆیی
Periurethritis	التهاب حول الأحليل	هەوكردنی دەوری میزەڕۆ
Perivertebral	حول الفقار	دەوری بڕە
Perleche	صماغ: التهاب الصماغين	لغاوە بڕێ: جۆرە هەوكردنێكی مۆنیلیایی لالغاوییە لە منالاندا كەوایان لێ دەكات هەمیشە لێویان بلێسنەوە، لە

		ئەنجامدا پێستی لێویان ئەستور دەبێت وەك گاز دەردەكەوێت
Perlingual	عبر اللسان: خلال اللسان ويستعمل المصطلح للأدوية التي تعطي وتمتص من سطح اللسان	بە زماندا، لە زمانەوە: زاراوێك بە كاردێت بۆ ئەو دەرمانانەی لە زمانەوە هەڵدەمژرێن
Permeability	نفوذية	دەلاندنێتی، دەلاندن: خاسێت یان باری رێی پیاگوزەر كردندان هەبوون
Permeable	نفوذ	دەلێن، دەلۆك
Permeation	تغلغل، نفوذ	گوزەر كردن، پیا چوون
Pernicious	خبيث، وبيل	پیس، كوشندە، مەكرۆ
Pernio	شرث	كۆنە
Pero-	بادئة تعني مشوة	پێشگرێكە بەواتای شێواو
Perone: Fibula	الشظية: عظم الشظية	تەڵەزم، تەڵەزمە ئێسقان: ئێسكە باریك و بچووكەكەی لاقە
Peroneal	شظوي: ذو علاقة بالشطية أو بالجانب الوحشي للساق	تەڵەزمەیی: پەیوەندی تەڵەزمە ئێسقان یان بە لای دەرەكیی لاقەوە
Peroniotibial	شظوي قصبي: ذو علاقة أو تابع للقصبة والشظية	تەڵەزمە و لوولاقی

Peroral	بالفم، بطريقة الفم	بــه دەم، لــه دەمــەوە، لــه ڕێگای دەمەوە
Per os,: By Mouth	بالفم، بطريقة الفم	بــەدەم، لــه دەمــەوە: لــه ڕێگای دەمەوە
Peroxidase	بيروكسيداز	پیرۆکــسیدێز: هەوێنێکــه (ئینزایم)
Peroxide	بيروكسيد، فوق اكسيد	ژوورۆکــسید، پایرۆکــسید: ئــەو ئۆکــسیدەیە کــه لــه مـۆلێکی و لـه گەردەکەیـدا زۆرتــرین بــڕ ئۆکــسجینی تێدابێت
Perpetual	دائم، مستمر، خالد	هەمیشەیی، یەکبینە، نەمر
Perplexity per perimam intentionem-By first intention	ارتباك، حيرة	شڵەژان، حەپەسان، ڕمان
Per rectum	بالمــــستقيم، بطريقـــــة المستقيم	لـــه کۆمـــەوە، بەکۆمـــدا، لەڕێی ڕاسته کۆڵۆنەوە
Per os	بالفم، بطريقة الفم	بــەدەم، لــه دەمــەوە، لــه ڕێگای دەمەوە
Per saltum	بالقفر، بقفزات	به بازد (ان)، بەقەڵەمباز
Perseveration	مثابرة، استمرار	بردنـــه ســـەر، لەســـەر ڕۆیشتن، کۆڵ نەدان
Persistent	مثابر، مستمر	نەبەز، کۆڵنەدەر

P. fever	حمى مستمرة	تای سەر و مڕ، هەمیشە تا
Person	شخص	کەس
Personal equation	المعادلة الشخصية	هاوکێشەی کەسی (خۆیەکی)
Personality	شخصية	کەسایەتی، کەسێتی
P.,Alternating	شخصية مزدوجة، ازدواج الشخصية	جووته کەسێتی
P.,Disordered	شخصية مضطربة، اضطراب الشخصية	کەسایەتی شێواو: ئەو تێکچوون و شێواوی باری خۆشەیەکە نەخۆشەکە خۆی بە کەسێکی تر دەزانێت، نارێکی کەسایەتی
P.,double, Dual p	شخصية مزدوجة، ازدواج الشخصية	جوت کەسایەتی
P.,Multiple	تعدد الشخصيات	فرە کەسایەتی: دۆخێکی هۆشە کە نەخۆش تێیدا وا دەردەکەوێت کە فرە ئاگابێت و هەیەکی لەو کەسایەتییانە بە تەواوی لەوەکانیتر جیاوازە و نایەنەوە بیری
P., Paychopathic	الشخصية السايكوباتية	کەسایەتی سایکۆپاسی
Perspiration	تعرق، عرق	ئارەقکردنەوە، ئارەق
P., Insensible	تعرق (عرق) غير محسوس	ئارەقکردنەوە (ئارەق)ی نادیار یان هەست پێ نەکراو

		نەکراو: ئەو گاز دەردانەیە لە لەشەوە کە لە شێوەی ئارەقدا دەرناکەوێت وەك لە سییەکانەوە بەشێوەی هەڵم یان لە پێستەوە بەشێوەی هەڵم
P., Sensible	تعرق ظاهر	ئارەقکردنەوە (ئارەق)ی دیار: ئەوەیە وەك شێ بەسەر پێستەوە دیار دەبێت
Perthes disease	داء (برتس)	دەردی (پەرتیز): نەخۆشییەکی کرکراگە و ئێسکی سەرە ئێسکی ڕانە
Pertubam	بالأنبوب، خلال انبوب	بەلوولە، بەبۆری، بەناو بۆریدا
Pertubation	نفخ النفير	فوکردن بە گەراڕۆدا: بۆ کردنەوەی کونەکانیان ئەگەر گیرا بن
Pertussis	السعال الديكي	کۆکە ڕەشە
Perversion	إنحراف	لادان: لادان لە ڕێی ئاسایی گۆڕانێکی نەخۆشی فەرمان کە دەشێ ڕووبدات لە مەیدانەکانی زەین و خواز و تاوگیریدا
P.,sexual = paraphilia	انحراف جنسي	لادانی زایەندی (جنسی)

Pervert	المنحرف، الشخص المنحرف: الـذي يمـارس الأفعـال الجنسية الشاذة	لاداو، كەسی لادراو کە کاری زایەندیی ناناسایی دەکەن
P.,Sexual	المنحـرف جنـسيا: الـذي ينغمس في الأفعال الجنسية الغير الطبيعية (الشاذة)	زایەندە لاداو: ئەو کەسەیە کە نقومی کارە زایەندییە ناناساییەکان دەبێت
Parvias naturales	بالطرق الطبيعية	بە ڕێگا سروشتییەکان
Parvigilium	السهاد، الأرق	شەو نخوونی، خەوزڕان
Pervious	القدم	پێ، قاچ
P.accessorius	القـدم الأضـافية، القـدم الزائدة	زیادە پێ
P.depressus	القدم الرحاء	پێی پان، پانە پێ
P.excavatus	القدم المقوسة	پێ کەوانەیی، پێی چاڵ
P.plamus	القدم الرحاء	پێپان، پانە پێ
Pessary	فرزجة: اداة توضع في المهبل لأسناد الرحم	بەربەست: ئامێرێکە لە زێی ئافرەتدا دادەنرێت بۆ کۆمەکی مناڵدان
Pessimism	تشاؤم	ڕەشی بینایەتی، ڕەشبینی
Pessimist	المتشائم	ڕەشبین
Pessulum, Pessum, pessus, = pessary	فرزجة	بەربەست
Pest	طاعون، وباء	تاعوون، دەرد، پەتا
Pesticide	مبيد الهوام، مبيد الطاعون	تاعوون کوژە
Pestileuce	وباء، جانحة	دەرد، دەرد داکەوتن

Pestis	طاعون	تاعوون
P. ambulans	سيارة إسعاف الطاعون	ئۆتۆمۆبيلی فرياكەوتنی تاعوون
P. bubonica	طاعون دبلي	تاعوونی دوومەڵی
P. siderams	طاعوون جارف	ڕەشە تاعوون، گرانە تاعوون
Pestle	مدقة، يد الهاون	دەسكاوەن
Pestology	مبحث الطاعون	تاعوونزانی، پێستۆلۆجی: ئەو لقەیە لە زانست كە باسی لە دەردی تاعوون دەكات
Petal	لاحقة تعني: متجه أو متحرك نحو...	پاشگرێكە بە مانای بەرەو يان جووڵاو بەرەو... (ئاستەكە وشەكەی پێشەوە ئاشكرای دەكات) وەك دەڵێت Centripetal بەمانای بزوتنەوە بەرەو چەق
Petalo-	سابقة بمعنى ورقة أو ذو علاقة بالورق	پێشگرێكە بە مانای گەڵا يان پەيوەندی بە گەڵاوە

Petechia	نمشة	خاڵ: پنتێکی بچووکی وەك سەرە دەرزی، خڕی، هەڵنەتۆقیوی سووری پەمەییباوە لە خوێن بەربوونی ناو پێست یان ژێر پەردە چڵمینە پەیدا دەبێت کەلە پاشاندا شین یان زەرد هەڵدەگەڕێت
Petit mal	الصرع الخفيف، الصرع الصغير	گچکە فێ، سووکە فێ: جۆرێکی سووکە لە پەرکەم یان فێ
Petit's Canal	قناة (بي)	جۆگەی (قەناڵی پیتی): ئەو ماوەیەی دەوری هاوێنە (عەدەسە)ی چاو دەدات
Petri dish	وعاء أو علبة أو صفحة (بتري)	قاپ یان دەفر یان قوتوی (پەتری)، دەفرێکی شووشەی پەپکەیی سەرقاپداری ڕوونە لە تاقیگە (laboratory) دا بەکاردێت

Petris test for Profein	اختبار (بتري) للزلال	تاقیکردنەوەی (پەتری) بۆ پرۆتین: بە گیراوەی پرۆتین یان پەپتۆن خستنە ژێرکاری گیراوەیەکی ترش دایئازۆ بەنزۆ سۆلفیك ڕەنگێکی زەردی کاڵ پەیدا دەبێت، ئەگەر گیراوەکە هەندێ تفت (ئەلکالاین) بکرێت بە هایدرۆکسیدی پۆتاس یان سۆدیۆم ڕەنگەکە دەگۆڕێت بۆ پرتەقاڵی یان قاوەیی بە گوێرەی خەستی و بە شلەقاندنیش کەفێکی سوور پەیدا دەبێت
Petrification	تحجر	بەردێن، بوون بە بەرد، ڕەقبوون
Petrissage	عجن: نوع من الدلك	شێلان، پێتریساژ: جۆرێکە لە شێلان و گلۆفتن

پەترۆلاتەم: تێکەڵێکی نیمچە ڕەقە لە هایدرۆکاربۆنە پاڵێوراوەکانی نەوتی خاو، بۆ مەرهەم پێ دروست کردن بەکاردێت، هەروەها پێشی دەڵێن پارافین (وازەلینی)ی نەرمی زەرد	بترولاتم: مزيج نصف صلب من الهيدروكاربونات المصفاة والمستخلص من النفط الخام (Petroleum)	Petrolatum
پەترۆڵ، ڕۆن بەرد، نەوت: ڕۆنێکی خۆڕسکی خەستە لە چاڵە نەوت دەردەهێندرێت، بریتییە لە تێکەڵێکی چەند هایدرۆکاربۆنێك لە زنجیرەی پارافین و ئۆلەفین	النفط، البترول	Petroleum
پەترۆماستۆید: پەیوەندی ئێسکی پەتروس و ماستۆید (لەئێسکەکانی کاپۆڵ)، ئێسکی دەوری گوێ (Perioticbone) کە بەشێکە لە ئێسکی لاجانگ	خشائي صخري، صخرة الخشاء	Petro mastiod
پەتروسا: بەشە بەردینەکەی ئێسکی لاجانگە	الجزء الصخري من العظم الصدغي	Petrosa
بەردی: پەیوەندی بەشە سەختە (بەردینە)کەی ئێسکی لاجانگ	صخري	Petrosal

Petrosphere	الأرض، الكرة الصخرية	گۆی زەوی، بەردەگۆ: بەشە سەختەکەی گۆی زەوی
Petrous	صخري	بەردینە، بەردی، کەڤری
Petetakis	أختبار (بتزاتاكی) للتايفود	تاقی کردنەوەی (پەتزاتاکی) بۆ گرانەتا: چەند دڵۆپێك گیراوەی یۆد لە کهوولدا دەکرێتە (١٥) سی سی میزەوە بە نامێتە (تێکەڵ) بە مەرجێك کە هەردوو شلەکان تێکەڵ نەبن، لەکاتی هەبوونی گرانەتادا بەشی سەرەوەی میزەکە بە ڕەنگێکی زەردی زێڕی هەڵدەگەڕێت، ئەم تاقی کردنەوەیە دەشێت لە پێش کردنی تاقی کردنەوەی ڤیدال (Widal)دا بکرێت
Pexia = Pexis,	١- تثبيت ٢- عملية تثبيت جراحية	١- چەسپاندن، چەسپ کردن، چەسپین ٢- چەسپاندنی برینکاری
-pexy	لاحقة تعني التثبيت الجراحي	پاشگرێکە بە مانای بە برینکاری چەسپاندن

Peyer's patches	لطخ (باير)	پەڵەکانی (پایەر): ڕووبەری هێلکەیی هەندێ بەرزی لیمفە تەیماندن لەسەر چڵمە پەردەی ڕیخۆڵە باریکەکان دەردەکەون کە لە چەند گرییەکی بچکۆلەی لیمفاوی پێک هاتوون، هەروەها پێشیان دەڵێن (lollieles agminated)
Peyers glands	غدد (باير)	لووەکانی (پایەر): لیمفە لووی ڕیخۆڵە باریکەیە هەندێک تاک و هەندێکیش بە پەڵە ئاسا دەردەکەون
Peteriau fever = Typhiod fever	حمى (باير)، الحمى المعوية (التايفودية)	تای (پایەر)، گرانەتا ڕیخۆڵە تا (تایفۆئیدی)
Pfeiffers disease = Glandular fever = infectius mononucleosis	داء (فايفر)، الحمى الغدية، داء وحيدات النوى المعدي	نەخۆشی (فایفەر)، لووەتا، دەردی یەکناوکە خانە زۆری پێپەر
Pfeiffers reaction pfeiffers law	تفاعل (فايفر)، قانون (فايفر)	کارلێک کردن یان یاسای (فایفەر): سیرۆمی خوێنی گیانەوەرێکی بەرگریدار (کراو) دژی نەخۆشییەک ئەگەر بکرێتە لەشی گیانەوەرێکی ترەوە کە میکرۆبی ئەو نەخۆشییەی تێدابێ، زوو بە زوو ئەو میکرۆبانە تێ دەخات و لە ناویان دەبات

Pfeifferella	فايفريلا	فایفەرێلا: ناوێکە کە جاران لە جۆرە میکرۆبێك نرا بوو کە ئێستا پێی دەڵێن (Malleomyese)
Pfluegers law of contractim	قانون (بفلوغر) للتقلص	یاسای کرژبوونی (فلووگەر): دنەدانی گەڵڤانی (Galvanic stimnlutim) ڕەگێك دەبێتە هۆی کرژبوونی ماسولکە کە دەگۆڕێت بوشێوەیەکی یەکدانگ بە پێی ئەوەی جەمسەری کاسۆد یان ئەنۆد بەکارهێنراوە بۆ دنەدانەکە یان تەوژم (لوزەو Current)ەکە داخراوە یان کراوەتەوە هەندێ لادانی تایبەتی لەم یاسایە کارلێکی (Reaction of degeneration) پێك دەهێنێت
Pfluegers law of reflex action	قانون (بفلوغر) للفعل الأنعكاسي	یاسای پەرچە کرداری (فلوگەر)
PH	PH: رمز استحدث من قبل (سورنسن) للتعبير عن تركيز ايونات الهيدروجين وكمقياس للمحموضة أو القاعدية حيث يدل (PH7) على التعادل، وعلى ازدياد القاعدية عند ازدياد الرقم وعلى الحموضة وتزايدها عند تناقص الرقم أي عندما يكون اقل من (7)	PH: هێمایەکە لە لایەن سۆرنسەن (Sorensen)ەوە هێنرایە کایە (داندرا) بۆ دەربڕینی پەیتی (خەستی) ئایۆنی هایدرۆجین (Hydrogen – ion eoue) وەك پێوەرێك بۆ ترشی یان تفتی بە جۆرێك کە PH7 هاوکێشەی (نەترشە نەتفت)ی پیشان دەدات و ئەگەر ژمارەکە لە (٧) زیاتر بوو تفتی دەگەیەنێت و کەمتریش

		ترشی
Phacitis	التهاب العدسة	هەوكردنی هاوێنە (عەدەسە)
Phacocyst	محفظة العدسة	هاوێنە دان، توورەكەی هاوێنە
Phacocyst Phaco- Phac-	محفظة العدسة عدسي: سابقة بمعنى عدسة أو عدسة العين	هاوێنەیی: پێشگر بەمانای هاوێنەیەك، یان هاوێنەی چاو
Phacocystectomy	استئصال محفظة العدسة	بڕین هاوێنەدان، كیسەی هاوێنە بڕین
Phacocrisis phaco-crysis	استئصال العدسة: عملية لرفع وازالة العدسة بواسطة المص له خاصة تدعي (Erysiphake)	هاوێنە دەرهێنا (لابردن): برینكاری یەكە بۆ لابردنی هاوێنەی چاو بە هەڵمژین بە ئامێرێكی تایبەتی كە ناوی (Erysiphake)ە
Phacohymenitis	التهاب محفظة العدسة	هەوكردنی هاوێنەدان، هەوكردنی توورەكەی هاوێنە
Phacoid	عدسي الشكل	هاوێنەیی
Phacoidoscope = Phacoseope	منظار العدسة	هاوێنە بین
Phacolysis	حل العدسة	هاوێنە شیكردنەوە

Phacomalacia	لين العدسة، تلين العدسة	نەرمبوونـــەوەی هاوێنـــە، هاوێنـــە نـــەرمێ: ئـــاوی مرواری نەرم
Phacomatosis = Phakomatosis	داء الأورام العدسية	دەردە هاوێنە ئاوسێ
Phacometer	جهـــاز لقيـــاس إنكـــسارية العدسة	فاكۆميتـــەر، شـــكاندنەوە پێـو: ئامێرێكـە بـۆ پێـوانی هێـزی ڕووناكی شـكانەوەی هاوێنە
Phacoselerosis	تصلب العدسة، ساد صلب	هاوێنـــە ڕەقـــێ، هاوێنـــە ڕەقبـــوون، ئـــاوی ســـپی سەخت ئاوی مرواری ڕەق
Phacoseope	منظار العدسة	فاكۆسـكۆپ، هاوێنـە بـین: ئامێرێكـە بـۆ سـەیركردنی هاوێنـە و سـەرنجدانە ئـەو گۆڕانـەی بـە سـەریدا دێـت لـــــەكاتی ڕاهێنانــــــدا (گونجاندندا)
Phacoseotasmus	عتومة العدسة	لێڵبوونی هاوێنە
Phage-phag	لاحقة تعني آكل ،	پاشـگرێكە بـە مانـای .... خۆر
Phage	الملتهم، آكل	میكرۆبخۆر
Phagedeua	آكلـة: تقـرح مـن الأقـسام الرخـوة سـريع الأنتـشار و كثير الضرر	خـــۆرە: زامێكـــی بەشـــە نەرمـەكانی لەشـە كـە زۆر بە خێـرا تەشـەنە دەكات و زیان دەگەیەنێت
Phagoeute	بلعم، خلية بلعمية	لوشـــــدەر، لووشـــــەخانە: خانەیەكــە بــە تایبـــەتی

		توانای لووشدان و هەزمکردنی ڕزاڵە شتی بیانی یان خانەی تری هەیە کە زیانیان هەبێ بۆ لەش
Phagoetie	بلعمي: ذو علاقة بـ ... او ناتج من البلعمة	لوشدەرانە: پەیوەندیی لووشدان یان پەیدابوو لێی
Phagocytic index	المؤشر البلعمي، المنسب البلعمي: تصنيف متعددات النوى (الكريات البيض) بحسب عدد النوى من ١ - ٥	لووش نیشاندەرە: پۆلاندنی هەڵاواردنی خانە فرە ناوکەکان (خڕۆکە سپییەکان) بە پێی ژمارەی ناوکەکان لە ١ — ٥
Phagocytosis	بلعمة	لوشدان، هەڵلووشین: لووشدانی تەنی بیانی یان گەردی ترە بە تایبەتی باکتریایی لە لایەن هەندێ خانەوە
Phagology	مبحث الأكل	خۆراکزانی، زانستی خۆراک، باسی خواردەمەنی: بابەتی خواردن یان خواردەمەنی
Phagomania	هوس الأكل	شەیدایی خۆراک — ناشقە خۆراکی، شێتی خواردن، مانیای خواردەمەنی: وازێکی بێ پایانی تێرنەبو بۆ خواردن

Phagophobia	رهبة الأكل	خۆراکــه ترســێ، ترســی خــواردن، ترسـی خــۆراك: نەخۆشــیی لــه خــۆراك ترسانه
Phakitis	التهاب العدسة البلورية	هـەوکردنی بلووره هاوێنـه (ی چاو)
Phaco- = phako-	عدسـي: بادئــة تــدل علـى العلاقة بالعدسة	هاوێنـــەیی: پێــشگرێکه پەیوەنــدی بــه هاوێنــەی چاوەوه نیشان دەدات
Phalacrosis = alopecia	صلع	قژ رووتانەوه
Phalangeal	سلامي	گـرێ پەنجـەیی، پەیوەنـدی گرێ پەنجه، گرێ چۆکی
Phalanges pl of phalanx	السلاميات جمع سلامية	گـــرێ پەنجـــەکان، گـــرێ چوەکان
Phalanx	سلامية، سلامي	گرێ پەنجه، گرێ چو
Phallalgia	الم القضيب	چـــووك ئێـــشه، ئـــازاری چووك، ژانی کێر
Phallectomy	بتر القضيب	کێـــر پـــەلکردن، کێـــر قرتاندن، کێر برِین
Phallitis	التهاب القضيب	چـووك سـووتاننەوه، کێـر هەوکردن
Phallo-	قـضيبي: سـابقة تـدل علـى العلاقة بالقضيب	کێرەکـــی-: پێـــشگرێکه پەیوەنـــدی بـــه چـــووك (کێر)ەوه نیشان دەدات

Phallocampsis	إنعاظ مؤلم: تقوس القضيب أثناء الأنتعاظ	ڕەپبـــــوونی بەســـــوێ: (خواربـوون)ی چـووك لــە ڕەپبووندا
Phalloid	قضيبي الشكل	کێر ئاسا، ساکێر، لە شێوەی چووکدا
Phallomeus	ورم القضيب	پەنامی چووك (کێـر) کێـر ئاوسان
Phallus	القضيب	چــووك، کێـــر، ئەنـــدامی زاوزێی نێرینە
Pham	مظهر	دیمـەن، شـێوە: دیمـەن یـان دەربڕینـــــی دەرەکـــــی سیفەتێکی تەنانی
Phamero-	بادئة تعني ظاهر، عياني	پێـشگرێکە بـە مانـای دیـار، ئاشکرا، لەبەر چاو
Phameraus = Phamie	ظاهر، عياني، بين	دیار، ئاشکرا، لەبەر چاو
Phantasia	خيال، طيف	ئەندێشە، تارمایی
Phantasm,	تخيل، شبح	هاتنە بەر چاو، تارمایی
Phantasy	خيال، طيف	ئەندێشە، تارمایی
Phantom	شبـح، خيـال، نمـوذج للجسم أو لجزؤ منه	تاپۆ، تارمایی، خەیاڵ
Pharmacentie	صيدلي، صيدلاني	پەیوەندیـــدار بـــە ئـــەجزا خانە یان دەرمانسازدوە

Pharmaceutied	صيدلاني ١- ذو علاقة بالصيدلة والعقاقير ٢- مستحضر صيدلاني	١- پەیوەندیی دەرمانسازی یان دەرمان ٢- دەرمان سازانە
Pharmaceuties	الصيدلانيات ١- فن الصيدلة ٢- المستحضرات الصيدلانية	دەرمانزانی ١- هونەری دەرمانسازی ٢- ئامادەمەنییە دەرمان سازییەکان
Pharmacist	صيدلي	ئەزاچی، دەرمانساز
Pharmaco-	بادئة تدل على العلاقة بالعقاقير والأدوية	پێشگرێکە پەیوەندی بە داو دەرمانی دەرمانخانەوە پیشان دەدات
Pharmacodynamics	مبحث تأثير الأدوية: ويعني بدراسة تأثير الأدوية على الكائن الحي	کاری دەرمانزانی: بایەخ بە لێکۆلینەوەی کاریگەریی دەرمان دەدات لە زیندەوەر
Pharmacognosy	وصف العقاقير: ذلك الفرع من علم العقاقير الذي يعني بوصف الخصائص الفيزيائية للعقاقير الخامة	باسی داوو دەرمان: ئەو بەشەی دەرمانزانییە، کە لە باسی رووشە فیزیاییەکانی دەرمانەکان دەدوێت
Pharmacology	علم العقاقير، فاماكولوجي: العلم الذي يعني بدراسة الأدوية والعقاقير من جميع وجوهها	دەرمانزانی، فارماکۆلۆجی: ئەو زانستەیە، کە بایەخ بە لێکۆڵینەوەی داودەرمان دەدات لە هەموو روویەکیەوە

Pharmacopeia	دستور الأدوية، الأقرباذين: كتاب يحوي أسماء العقاقير والأدوية المستعملة في الطب مع وصف لعملها وكيفية تحضيرها وفحصها ومقادير جرعاتها	فارماکۆپیا، دەستووری دەرمان: کتێبکە ناوی گشت داوودەرمانێکی کە لە پزیشکیدا بەکار دەهێنرێت تێدا تۆمار کراوە لەگەڵ وە سپی کاری و چۆنێتی ئامادەکردن و تاقیکردنەوە و چەندێتی ژەمی خواردنیان
Pharmacopial	فارما كوبي، متعلق بدستور الأدوية، أقربادنين	فارما کوپیایی، پەیوەندی دەستوری دەرمان
Pharmacy	١- صيدلية ٢- علم الصيدلة: علم وفن تحضير وتركيب وصرف الأدوية	١- ئەجزا خانە، دەرمانخانە ٢- (دەرمانزانی): زانست و هونەری ئامادەکردن و گرتنەوە و پێدانی دەرمان
Pharymgeal	بلعومي	گەرویی: پەیوەندی گەرو
Pharygectomy	استئصال البلعوم	گەرو بڕین
Pharyngismus	تشنج البلعوم	گەرو گیران، بە گیر وەستانی گەرو: لە پڕ کرژبوون و هاتنەوەیەکی گەرو بە هۆی کرژبوونی، ماسولکەکانیەوە
Pharyngitis	التهاب البلعوم	هەوکردنی گەرو، سوتانەوەی گەرۆ
P.,acute	التهاب البلعوم الحاد	تیژە هەوکردنی گەرو، هەوکردنی تیژی گەرو

P.,atrophic	التهاب البلعوم الضموري	هـەوكردنی و پووكانـەوەی گەرو
P.,chromic	التهاب البلعوم المزمن	هـــەوكردنی گــــەروی درێژخایەن
P.sicea	التهاب البلعوم الجاف	وشـكە هـەوكردنی گـەرو، هەوكردنی گەروی وشك
Pharyng	بلعـومي: بادئـة تـدل علـى العلاقة بالبلعوم	گـــەرویی: پێـــشگرێكە پەیوەنـدی بـە گـەرووەوە نیشان دەدات
Pharyngodymia	الم البلعوم	گەرو ئێشە، ژانی گەرو
Pharyngo-esophageal	بلعومي مريئي	گەرو و سورێنچك
Pharyngo-glossal	بلعومي لساني	گەرو و زمانی
Pharyngo-laryngeal	بلعومي حنجري	گەرو و قورگی: پەیوەنـدی گەرو و قورگ
Pharyngolarygitis	التهاب البلعوم والحنجرة	هەوكردنی گەرو و قورگ
Pharyngology	علم البلعوم	گــــەرووزانی، زانیـــــاری نەخۆشی گەرو
Pharyngonasal	بلعومي انفي	گەرو و لوتی
Pharyngo-oral	بلعومي فمي	گەرو و دەمی
Pharyngoplasty	رتــق البلعــوم، تقــويم البلعومي	راســـتكردنەوەی گــــەرو، پینەكاریی گەرو
Pharyngoplegia	شلل البلعوم	شەپلەی گەرو

Pharyngoscope	منظار البلعوم	گەرووبین: ئامێرێکە بۆ سەیر کردنی ناو گەرو
Pharyngospasm	تشنج البلعوم	گەرو گیران، گەرو هاتنەومیەك، گەرو بەگیر وەستان
Pharyngostenosis	تضيق البلعوم	گەرو تەنگی، گەرو تەنگ بوونەوە
Pharyngotomy	شق البلعوم	گەرو هەڵدڕین
Pharynx	البلعوم	گەرو: بۆرییەکی ماسولکە و پەردەییە کەوتۆتە پشتی لوت و دەم و قورگ، لە بنکی کەللەی سەرەوە دەست پێ دەکات تارێکاری برپرەی شەشەمی مل کە بە سورێنچك دەگات، ناو پۆشکراوە بە پەردەی چڵمین
Phase	طور	دۆخ
Phatme	سنخ (السن)	کونە ددان، چاڵی ددان، بێخی ددان
Phatmorrhagia	نزف السنخ: نزف سنخي	خوێنبەربوونی ددان: خوێن هاتنی لە چاڵە ددانەوە

Phatmorrhea = pyorrhea alveolaris	تقيح اللثة	هەوكردنی پووك
Phenacetin	فيناستين	فيناسەتين، ئاسيتو فينەتيدين
Phenetedin	فينتدين	فێنە تيدين
Phenol	فينول، حامض الكربوليك	فينۆڵ، ترشی كاربۆليك: پێكهاتوويەكی بلووريی بێ ڕەنگە، پاكژكەرو پاك كەرەوە و ميكرۆبكوژێكی بەكارە
Phenolemia	دم فينولي	خوێنی فينۆڵی، فينۆڵە خوێنێ
Phenology	مبحث تأثير المناخ على حياة و صحة الكائنات الحية	فينۆلۆزانی: باس لە كار و زەبری كەش (ئاو و هەوا) دەكات لەسەر ژيان و تەندروستی زيندەوەر
Phenoluria	بيلة فينولية	فينۆڵە ميزێ: هەبوونی فينۆڵ لە ميزدا

Phenomenology	علم الظاهرات (الظواهر)	دیاردەزانی: باس لە دیاردەکان دەکات، بەتایبەتی ئەو بەشە لە زانستێك وەك سایکۆپاسۆلۆجی کە باس لە ناسینەوە و پۆلێن و وەسپی ئەو دیاردانە دەکات کە لە و زانستە دا بەر چاو دەکەون
Phenomemon	ظاهرة	دیاردە
P., abstinence	ظاهرة الأمتناع	دیاردەی نەویستن
P., rebound	ظاهرة الأرتداد	دیاردەی هەڵگەڕانەوە (وەرگەڕانەوە)
Phenotype	نمط ظاهري، نموذج ظاهري	دیاردە چەشن، دیاردە نموونە
Pheochrome	قاتم اللون	تێر ڕەنگ
Pheochromocyte	خلية الكروماتين القاتمة	تێرەخانەی کرۆماتین
Pheochromocytoma	ورم مستلون	فیۆکرۆمۆ سایتۆما، ڕەنگگرتە ناوسێ
Phial	قريرة، قارورة صغيرة	دەفرەکە، شوشەیەکی بچووك، فیاڵ
Philanthropy	حب البشر، الأنسانية؛ عمل الخير وحب الخير للبشر	مرۆڤایەتی، مرۆڤ دۆستی، مرۆڤخوازی؛ چاکەکاری و خۆشەویستی چاکەکاری مرۆڤ

Philiater	مولع الطب: شخص مولع او شغوف بعلم الطب طلاب الطب خاصة	پزیشکخواز، شەیدای پزیشکزانی، بەتایبەتی خوێندکارانی پزیشکی
Philtrum	ثرملة، الأنخفاض في الشفة العليا	لچشۆڕی، دانەوینی لێوی ژووروو
Phimosiectomy	ختان	خەتەنە (کردن)
Phimosis	ضيق القلفة	تەسکیی پێستی سەری چووك
Phlob- phlebo-	وريدى، سابقة تدل على العلاقة بالوريد	خوێنهێنی، شینە دەماری، پەیوەندی شینە دەمار (خوێنهێن)
Phlebalgia	وجع وريدي	ئازار (ژان)ی خوێنهێن ئێشە، خوێنهێنە ئاوسێ
Phlebangioma	امدم وريدية، ورم وريدي	فليبانجيۆما، ئەنیوریزمی شینە دەمار، پەنامی شینە دەمار (خوێنهێن)
Phlabectasis	دوالي، تمدد الوريد	خوێنهێنە کشێ، شینە دەمار کشان، فراوان بوونی شینە دەمار
Phlabectomy	قطع الوريد	شینە دەمار بڕین
Phlebectopia	إنزياح الوريد	لادانی خوێنهێن، خوێنهێنە خوارێ

phlebemraxis	انسداد الوريد	خـوێنهێن گـیران: گیرانــی کونی نـاو شـینه دەمارێـك به کلۆ خوێنی مـەییو یـان به (plug)ێك
Phlebepatitis	التهاب أوردة الكبد	هـەوکردنی خوێنهێنـەکانی جگەر
Phlebismus	انتفاخ الوريد	خوێنهێن ئاوسان
Phebitis	التهاب الوريد	هەوکردنی خوێنهێن
P.,Adhesive Plastic P.,Proliferative	التهاب الوريد اللاحق	هـــەوکردنی خـــوێنهێنی نووســـــاو (لکـــاو): دوای هەوکردنی شینه دەمارەکە کونەکەی دەگیرێت
P.migrans, Migrating P.,	التهاب الوريد الهاجر	کۆچـــــەرە هـــــەوکردنی خـــــوێنهێن: گەڕانــــــەوە (دەســـــــــــتپێکردنەوە)ی هەوکردنی شـینە دەمـار لـە شـوێنی تــردا لــە هــەمان پەلدا
P.,Obliterating, Obstructive P.,	التهاب الوريد الأنسدادي	هـــــەوکردنی داخرانـــــە خوێنهێن: بـەو جۆرەی بـە یــــەکجاری کونەکــــــەی دادەخرێــــــت (کـــــوێر دەبێتەوە)

زمیـــــستانه هـــــەوکردنی خـــوێنهێن: هــــەوکردنی خوێنهێنەکانی منداڵدان یـان ئـەوانی تـر لـە ئـەنجامی زایندا	التهاب الوريد النفاسي	P.,Puerperal
گـــــەڕاوە هـــــەوکردنی خوێنهێن: ئەوەیە کە دوای ئــــەمان بــــە ماوەیـــەك ســـــــــەرهەڵدەداتەوە (دەگەڕێتەوە)	التهاب الوريد الراجع	P.,Recurrent
خــــوێنهێنی: پێـــشگرێکە پەیوەندیی بە خوێنهێنەوە نیشان دەدات	وريـدي، سـابقة تـدل علـى العلاقة بالوريد	Phlebo-, phleb-
شـــێرپەنجەی خـــوێنهێن، فلێبۆکارسینۆما	العلاقــة بالوريــد ســرطان الوريد	Phlebocarcinoma
نەخۆشیی خوێنهێن	مـــرض وريـــدي، مـــرض الأوردة	Phebocholosis
بـە شـرینقە خوێنـاوك یـان گـیراوەی تــر کردنــە نــاو خوێنهێنەوە	حقــن وريـــدي: للمحلــول الملحي او أي محلول أخر	Phleboclysis
ئاهێـــستە یـــان بـــە دڵـــۆپ خوێنـاوك یـان گـیراوەی تـر کردنە ناو خوێنهێنەوە	حقن وريدي بطيئ للمحلول الملحي او أي محلول آخر	P.,Drip, Slow P.
شینە دەمار زا، خوێنهێنزا	وريدي المنشأ	Phlebogenous

Phlebogram	مخطط وريدي، مخطط نبض الوريد	فليبۆگرام، نەخشەی شینە دەمار؛ تۆمارێکی هێڵکاریی پلدارە (نەبز)ی شینە دەمارە کە بە ئامێرێکی تایبەتی (phlebograph) دەکێشرێت
Phlebograph	مخطط وريدي: آلة لتسجيل النبض الوريدي	خوێنهێن کێش: فیلیبۆگراف، نەخشە کێشی شینە دەمار: ئامرازێکە بۆ تۆمارکردنی پلدان (نەبز)ی خوێنهێن کێش
Phlebography	تخطيط وريدي: ١- وصف للأوردة ٢- تسجيل تخطيطي لنبض وريدي ٣- تصوير شعاعي لأوردة قسم من أقسام الحجم	نەخشەکێشانی خوێنهێن کێش، فیلیبۆگرافی: ١- وەسپی شینە دەمارەکان ٢- هێڵکارە تۆماری پلدانی خوێنهێن کێش ٣- تیشکە وێنەگرتنی خوێنهێن کێشی بەشێك لە بەشەکانی لەش
Phlobolith	حصاة الوريد، حصاة وريدية	بەردی خوێنهێن
Phlebolithiasis	التحصي الوريدي	بەرد پەیدا (دروست) بوون لە خوێنهێندا
Phlebonarcosis	التخدير الوريدي	بەنجی دەمار، لە شینە دەمارەوە بەهۆی شرینقە بەنج کردن

Plebology	علم الأوردة	خوێنهێنزانی
Pleomanometer	مقياس ضغط الوريد	پەستانپێوی خوێنهێن: ئامێرێکە ڕاستەوخۆ پەستۆی (پەستانی) خوێنی ڕەش دەپێوێت
Phlebostomy	مفاغرة وريدية	خوێنهێن دانەدەمیەك: بەبرینکاری پێکەوەنان (دانە دەمیەك)ی خوێنهێن
Phleboplasty	رتق الأوردة	پینەکاریی خوێنهێن
Pleborrhigia	زنف وريدي	خوێنبەربوونی خوێنهێن: خوێن لە خوێنهێنەوە دەرهاتن
Phleborrhaphy	خياطة (رفو) الأوردة	خوێنهێن دروونەوە
Pleborrhexis	تمزق الوريد	پچڕان (دڕان)ی خوێنهێن
Phlebosclerosation	تصليب الأوردة: معالجة الدوالي بتنثير الدم وتصليبه داخلها	خوێنهێن ڕەقبوون: مەیاندنی خوێن لەناو خوێنهێنی فراوانبوودا
Phlebosclerosis	تصلب الأوردة	ڕەقبوونی خوێنهێن: خوێنهێنە ڕەقێ

Phlebostasis	ركود وريدي	خوێن وەستانی خوێنهێن: ١- هێواش (کەم) بوونەوەی خێرایی ڕەوینی خوێن لەناو خوێنهێندا ٢- بۆ کاتێ (دەمێ) بەشێك لە خوێن لە گەڕانەوە ڕاگرتن بە دەست خستنەسەر خوێنهێنێك
Phlebostrenosis	تضيق الوريد	خوێنهێن تەنگبوون، تەنگبوونەوەی خوێنهێن
Plebothrombosis	تخثر وريدي	مەینینی خوێنی ڕەش: پەیدابوونی کڵۆ خوێن لەناو خوێنهێنێکدا لە بێ هەوکردنی دیواری دەمارەکە
Phlebotome	مفصد	نەشتەری خوێن گرتن
Phlebotomist	مضاء	خوێن گر، خوێن بەردەر
Phlebotomize	يفصد	خوێن گرتن، خوێن بەردان
Phlebotomus	الفاصدة، جنس الذباب الفاصد	مێشی لم: ڕەگەزێکە لە مەگەزی دوباڵە (dipterous)، فلێبۆ تۆمەس
P.argentipes	فاصدة ارجنتبس	فلێبۆتۆمەس ئارجەنتیپس
P.Papatasi	فاصدة باباتاسي	فلیبوتۆمەس پاپاتاسی: هۆی گواستنەوەی نەخۆشی پاپاتاسی یان تای مێش

P.sergenti	فاصدة ارجنتي	فلێبۆتۆمەس نارجەنتی: هەڵگری هۆیەکانی خورمایە
Plebotomy	الفصد	خوێن بەردان، خوێن گرتن: برینی شینەدەمار بۆ خوێن بەردان
Phlegm	بلغم	بەڵغەم: ١- یەکێکە لە چوار سروشتەکانی لەش بە پێی بڕوای کۆن ٢- جۆرە چڵمێکی لینجە زۆر دەردەدرێت وە لە دەمەوە فڕێ دەدرێت
Phlegmasia	١- التهاب ٢- حمى	١- سووتانەوە، هەوکردن ٢- تا
P.alba dolens	الألتهاب الوريدي الأبيض المؤلم	هەوکردنی بەژان و سپیی خوێنهێن: دوای گرانەتا یان دوای مناڵبوون خوێنهێنی ڕان هەو دەکات، لنگی تێدا دەناوسێت و ژان دەکات بێ سوور بوونەوە (سپی دەبێت)
P.alba dolens puerperarum	الألتهاب النفاسي الوريدي الأبيض المؤلم	زەیستانە هەوکردنی بەژان و سپیی خوێنهێن: زەیستان دووچاری دەبێت دوای مناڵبوون

ناوسان و هەوكردنی لنگ دوای منالبوون له ئەنجامی هەوكردنی تەیمانە گەیەنەرەكان		P.,Cellulitic
هەوكردنی خوینهێنی بەژان و كەوە: جۆریكی تیر و توندی خوین مەیینە لە ناو خوینهێنە قوولەكاندا لە پەلیكدا كە زۆر دەئاوسیت و شین هەلدەگەریت و ژان دەكات	التهاب وريدي ازرق مؤلم، التهاب الوريد الأزرق	P.cerulea dolens
بەلغەمی: ئەوەی سروشتی بەلغەمی تیدا زالترە لەبەر هیندی سست و گیل و گران و خاوە خاوكەر دەبیت	بلغمي	Plegmatic
فلیگمۆن: هەوكردن و هەوكردنی شانەی بەستەر گەیەنەرەكان كە گرد دەبیتەوە و لە ئەنجامدا دەبیتە دوومەل	فلغمون: التهاب النسيج الضام	Phlegmon
برونزە فلیگمۆن: گاز گانگرینە لەگەل پەیدابوونی پەلەی برونزی	فلغمون برونزي	P.,Bronze
هەلئاوساوە فلیگمۆن، هەلئاوساو: گاز گانگرینە	فلغمون انتفاخي	P.,Emphysematous

P.,Gaz	فلغمون غازي	گاز گانگرین، گازه فلیگمۆن
P.,Ligneous	فلغمون خشبي	داره فلێگمۆن، فلێگمۆنی دارینه: ڕەقبوونی تەیمانە گەیەنەرەکانی ژێر پێستی مل بەکەمی کێم کردنەوە و تا یان ژان و درێژ دەخایەنێت
Phlegmonsis	١-التهاب ٢- حمى	١- هەوکردن، سووتانەوە ٢- تا
Phloem	اللحاء: من علم النبات: هو ذلك الجزؤ من الحزمة الوعائية المتكون من الأوعية الغربالية و النسيج البارانكيمي	فلۆوم، کەڤ: لە ڕووەکزانیدا (بۆتانی)دا ئەو بەشەیە لە گورزەی ( ) کەلە بێژنگە بۆڕی و تەیمانە پارانکمییەکانی پێکهاتووە
Phlogistic	التهابي	هەوکردوویی
Phlogo-,	بادئة تدل على العلاقة بالألتهاب	پێشگرێکە، پەیوەندی بە هەوکردنی (سووتاننەوە یان هەوکردن)ە وە نیشان دەدات
Phlogocyte	خلية التهابية	فلۆسایت، پلاسماخانە، هەوە خانە: خانەیەکە تایبەتی تەیمانەیەکە لە دۆخی هەوکردەییدا
Phlogosis	١- التهاب ٢- الحمرة	١- هەوکردن ٢- سوورە با، بای ماشەرە

Phlogotherapy	معالجة لانوعية	ناجۆرەچارە، چارەکردنی ناجۆر
Phloridzin	فلورزين	فلۆریدزین: گلۆکۆ سایدێکی تاڵە، لە توێکڵی رەگی درەختەکانی سێو و گێلاس و هەڵوژە وەردەگیرێت، دەبێتە هۆی شەکرە میزێ
P.Diabetes	السكري الفلورزين	شەکری فلۆریدزینی: شەکرە میزێنێکە لە زۆر خواردنی فلۆریدزین پەیدا دەبێت
Phlyctena	نفاطة	بلۆق
Phlyctenar	نفاطي	بلۆقی، پەیوەندی بلۆق، بلۆقاوی
Phlyctenotherapy	المعالجة النفاطية: معالجة المريض بزرقة بالمصل الموجود داخل النفاطات المتكونة على جلده هو بوضع مادة الكانثاريد عليه	چارەکردن بە بلۆقلێکردن: چارەکردن بە سیرۆمی ناو ئەو بلۆقانەی لەسەر پێستی نەخۆشەکە خۆی پەیدا دەکرێت بە هۆی کەنساریدیز (cantharides) لێدان
Phlectenular	نفاطي	بلۆقی، بلۆقاوی، بلۆقدار
Phlectenule	نفيطة	بلۆقیلە، وردە بلۆق، بلۆقی بچکۆلە
-phobia	لاحقة تعني رهبة، خوف أو رهاب	پاشگرێکە بە مانای ترسی...

Phobia	الرهبة، الرهاب، (الفوبيا)	مەترسی، ترسی، فۆبیا: ترسێکی نائاسایی
Phobic	رُهابي	ترسەکی، پەیوەندی ترس، فۆبیامی، پەیوەندی فۆبیا
Phobophobia	رهاب الخوف: حالة ضعف نفسية تتميز بالرهبة من خوف الشخص نفسه	ترسە ترسێ، ترسی ترس، فۆبیای ترس: بارێکی بێ هێزی دەروونییە بە ترسان لە ترسی خۆ دەردەکەوێت
Phocas' Disease	مرض (كاس): التهاب مزمن في الثديين يتميز بتكون عدد من العقد الليفية فيها	نەخۆشی (فۆکاس) هەوکردنێکی بنەسی مەمکە چەند گرێیەکی ریشاڵی (librous) تێدا پەیدادەبێت
Phacomelia	غيبة الأطراف: تشوه ولادي يتميز بنقص أو غيبة القسم القريب من طرف أو عدة أطراف بحيث تلتصق الأيدي أو الأقدام بالجذع بعظم مفرد صغير غير منتظم الشكل	بێ پەل: ناتەواوییەکی زگماکە بە کەمی یان نەبوونی بەشە نزیکەکەی یەکێك لە چوارپەل یان زۆریان دەناسرێتەوە و تێدا دەستەکان یان قاچەکان یەکراست بەهۆی ئێسقانێکی بچووکی نارێکەوە بە قەدی ئەو کەسە و چەسپ دەبێت
Phon	فون: وحدة العلو الذاتي لصوت ما	فۆن: پێوانەی لە خۆوە بەرزیی دەنگێکە
Phonal	صوتي: ذو علاقة بالصوت	دەنگی، پەیوەندی دەنگ

Phonasthenia	وهن الصوت، ضعف الصوت	كزيی دەنگ، بێ هێزی دەنگ: لاوازیی دەنگ دەرهاتن لەبەر ماندوێتی
Phonation	نطق، تصويت، لفظ: اخراج الأصوات الكلامية	دەنگ كردن: دەرهێنان و دەربڕینی دەنگەكانی ئاخافتنی، دەنگ دەرهێنان
P.,Subenergetic	خفوت الصوت	دەنگ نزمی
P.,Superenergetic	علو الصوت	دەنگ بەرزی
Phonatory	تصويتي، صوتي	دەنگی، پەیوەندی دەنگ كردن (دەر هێنان)
Phonatory land	الحبل الصوتي	دەنگە ژێ، ژێی دەنگ، لەرەی دەنگكێش، لەرەی دەنگنووس
Phonautograph	مسجلة اهتزازات الصوت: آلة تسجل الأهتزازات الهوائية الناتجة من الصوت	نەخشەكێش (تۆماركەر)ی لەرەی دەنگ: ئامێرێكە لەرەی هەوا بەهۆی دەنگەوە تۆمار دەكات
Phoneme	هلس او هلاس صوتي، الوحدة الصوتية	دەنگە ورێنە: ورێنەیەكی گەوجانەی دەنگ؛ فۆنیم
Phonendoscope	سماعة مكبرة: سماعة تكبر او تضخم الأصوات	گەورەكەرە بێستۆك: فۆنەندۆ سكۆپ: بیستۆك (بیستۆك)ێكە كە دەنگ گەورە دەكات
Phonetic	صوتي، تلفظي	دەنگی، پەیوەندی دەنگ یان دەنگی دەربڕاو (ئاخافتن)

Phonetics	علم الأصوات، الصوتيات	دەنگزانی، دەنگەکان، زانستی دەنگەکان
Phoniatrician	خبير (او معالج) عيوب اللفظ (أو الكلام)	شارەزاو چارەسازی خەوشەکانی ئاخاوتن، پسپۆڕ (یان چارەگەر)ی خەوشی ئاخافتن
Phoniatrics	معالجة التلفظ، معالجة عيوب التكلم	چارەکردنی خەوشی ئاخافتن
Phonic	صوتي	دەنگی
Phonism		
Phono-, Phon-	صوتي، سابقة تدل على العلاقة بالصوت	دەنگەکی، دەنگی، پێشگرێکە، پەیوەندی بە دەنگەوە نیشان دەدات
Phono-auscultation	تسمع الصوت	گوێ لە دەنگ گرتن: زرنگە چنگاڵێکی دادەنرێت لەسەر ئەو ئەندامەی تاقی دەکرێتەوە، ئەمجا لەرەلەرەکەی بەبیستۆکێك کەلە سەر هەمان ئەندام داندراوە گوێ لێ دەگیرێت
Phonocardiogram	مخطط اصوات القلب	دەنگی دڵکێش، دەنگی دڵنووس، نەخشەی دەنگەکانی دڵ: ئەو تۆمارەی دەنگەکانی دڵەکە، بەهۆی فۆنۆ کاردیۆگرافەوە (دەنگی دڵکێشەوە) تۆمارکراوە

Phonocardiograph	مخطط اصوات القلب	نەخشە کێشی دەنگەکانی دڵ، فۆنۆ کاردیۆگراف: دەزگایەکە بۆ تۆمارکردنی دەنگەکانی دڵ
Phonocardiography	تخطيط أصوات القلب	نەخشە کێشانی دەنگەکانی دڵ، دەنگی دڵکێشی فۆنۆ کاردیۆگرافی: بە ئامێر تۆمارکردنی دەنگەکانی دڵ
Phonogram	مخطط الصوت	نەخشەی دەنگ، فۆنۆگرام: نەخشەیەکی هێڵکاری دەنگێکە وەك بۆ نموونە دەنگی دڵ.. هتد
Phonograph	مخطط الصوت	دەنگکێش، نەخشەکێشی دەنگ، فۆنۆگراف: ئامێرێکە بۆ تۆمارکردن و لێدانەوەی دەنگ و ئاخافتن
Phonology	علم الأصوات الصوتيات	دەنگزانی، زانستی دەنگەکان، دەنگەکان: زانستێکە کە باسی لە دەنگە دەنگییەکان دەکات (vocal sounds)
Phonomania	هوس القل	کوشتەخوازی، مانیای کوشتن، ئاشقە کوشتنی شێتییەکە نیشانەی تایبەتی ئارەزووی کوشتن کردنە

Phonomassage	تدليك صوتي	تمسيج اهتزازى، ملداج: چارەكردنى نەخۆشى گوێ بە دەزگايەك كە زۆر يان كەم لە لەرينەوەى سازى دەكات (دەبات) بەناو كەناڵى گوێدا
Phonometer	مقياس الأصوات	دەنگپێو، فۆنۆميتەر: ئامێرێكە بۆ پێوانەكردنى تينى (intensity) دەنگ
Phonopathy	أمراض أعضاء النطق إعتلال اعضاء النطق	نەخۆشى ئەندامەكانى ئاخافتن
Phonophobia	رهاب الصوت، رهبة الصوت	دەنگە ترسى، مەترسى (ترسى) دەنگ: مەترسى يان ترسان لە دەنگ يان لە بە دەنگى بەرز ئاخافتن
Phonophore	حاملة الصوت: ١- عظيمة سمعية ٢- سماع أو سماعة من نوع مطور تعمل كالبوق السمعي	دەنگ هەڵگرە، دەنگبەر: ١- يەكێك لە ئێسكە بچووكەكانى گوێ ٢- بيستۆك: لە جۆرێكى گۆڕدراو كە كارى بۆريى دەنگ (دەنگە بۆرى) دەكات كەوا لە دەنگ دەكات باشتر ببيسترێت
Phonopsia	رؤية صوتية: احساس ذاتي تشبه رؤية الألوان يسببها سماع الأصوات	دەنگ بينين: هەستێكى خۆيەكييە وەك هى بە دى كردنى ڕەنگ

Phonoreceptor	مستقبل صوتي: مستقبل للحوافز الصوتية	دەنگ وەرگر: وەرگری هاندەرە دەنگییەکان
Phoresis	استشراد ترحيل: نقل الأيونات الكيمياوية الى داخل الأنسجة بواسطة تيار كهربائي	کۆچاندن: گواستنەوەی ئایۆنە کیمیاییەکان بۆ ناو شانەکان بەهۆی لوزەوی کارەباوە
Phoria	حول	خێلی
Phorology	مبحث حاملي الأمراض	نەخۆشی هەڵگرزانی، زانستی نەخۆشی هەڵگر: باس لە هەلگری نەخۆشی دەکات
Phoroplast	نسيج ضام، نسيج رابط	گیێنە شانە
Phoroscope	منظار البصر	چاوبین، فۆرۆسکۆپ: چوار چێوەیەکی چەسپێنراوە بۆ تاقی کردنەوەی چاو بە جێ سەرێکەوە (بۆ سەر لە سەر دانان) کە دەشێت لە دیوار یان لە مێزێك قایم بکرێت
Phorotone	مقوية الحركة: آلة لتدريب وتقوية عضلات العين لغرض تقويتها	جوولە بەهێزکەرە: ئامێرێکە بۆ مەشق کردن بە ماسولکەکانی چاو بۆ بەهێز کردنیان
Phose	فوز، حس شخصي: أي أحساس ذاتي كالأحساس بالضوء أو اللون	کەس (یان خود)ە هەست، فۆز: هەچ خ=هەستێکی خۆیەکی وەك بە ڕووناکی ڕەنگ

Phosgene	فوسجين: غاز خانق وشديد السمية يستعمل في الحروب	فۆسجين: گازێکی خنکێنەر و زۆر ژەهرە لە جەنگدا بە کار دەهێندرێت
Phosphatase	فوسفاتاز: أنزيم يفكك أسترات حامض الفوسفوريك، ويوجد في جميع أنسجة الجسم وخلاياه	فۆسفاتێز: هەوێنێکە لەهەموو ئیستەرەکانی شلە و شانەکانی لەش و خانەکاندا هەیە
P., Acid	فوسفاتاز حمضي: أنزيم فعال في محيط حامضي، يوجد في أنسجة البروستات والدم (تكون فعاليته القصوى عندما تكون قيمة PH المحيط 5)	ترشە فۆسفاتێز، فۆسفاتێزی ترش: هەوێنێکە لە ناوەندێکی ترشدا بەکارە، لە شانەی پرۆستات و خوێندا هەیە (باشترین بەکاری لە PH5 دایە)
P., Alkaline	فوسفاتاز قاعدي: أنزيم فعال في محيط قاعدي (ألكالين)، يوجد في البلازما أو مصل الدم، كما يوجد في الغظام والكلية والثدي (تكون فعاليته القصوى عندما تكون قيمة PH9.3)	فۆسفاتێزی تفت: هەوێنێکە لە ناوەندێکی تفتدا (ئەلکالیندا) بەکارە، لە پلازما یان سیرۆمی خوێندا، لە ئێسقان و لە گورچیلەو مەمکەکاندا هەیە (باشترین بەکاریی لە PH9.3) دایە)
P., Serum	فوسفاتاز المصل	فۆسفاتێزی سیرۆم
Phosphate	فوسفات:جميع أملاح حامض الفوسفوريك	فۆسفات: هەموو خوێیەکانی ترشی فۆسفۆرێکە

P., Stellar	فوسفات نجمية: فوسفات الكسيوم وتكون على شكل نجمة	فۆسفاتی ئەستێرەیی: فۆسفاتی کالسیۆم کە لە شێوەی ئەستێرە دایە لە خلتەی سینتریفیوجکراوی میزدا دەبێت
P., Triple	فوسفات ثلاثي: فوسفات الكالسيوم والأمونيوم والماكنيزيوم، ترى في البول في بعض الحالات	سیانە فۆسفات: فۆسفاتی کالسیۆم و ئامۆنیۆم و ماگنیسیۆمە لە هەندێ دۆخدا لە میزدا دەبینرێت
Phosphatemia	فوسفاتيميا: وجود الفوسفات في الدم	فۆسفاخوێنێ، فۆسفاتیمیا: هەبوونی فۆسفات لە ناو خوێندا
Phosphatoptosis	ترسب الفوسفات: ترسب تلقائي (ذاتي) للأملاح الفسفاتية في البول	فسفات نیشتن: لە خۆوە نیشتنی خوێ فۆسفاتییەکان لە میزدا
Phosphaturia	بيلة فوسفاتية	فۆسفاتە میزێ: ١- هەبوونی ڕێژەیەکی سەدی بەرز فۆسفات لە نموونەی میزدا ٢- لەخۆوە نیشتنی فۆسفات لە میزدا
Phospho-esterase= Phosphatase	فوسفو استريز = فوسفاتاز	فۆسفۆ ئەستەرێز، فۆسفاتێز
Phosphonecrosis	نخر فسفوري: تنخر الفك في الأشخاص الذين يعملون في صناعة الفسفور	فۆسفۆرە کلۆری، کلۆریی فۆسفۆری: کلۆربوونی کاکیلە لەو کەسانەدا کە لە کارگەی فۆسفۆردا کار دەکەن

Phosphorism	الفسفورية: التسمم المزمن بالفسفور	فۆسفۆرایەتی، ژار خواردبوونی درێژخایەنی فۆسفۆری
Phosphorus	الفسفور	فۆسفۆر: نا کانزایەکی لێڵ (نیمچە ڕوون)ە ژارە و بەئاسانی گڕدەگرێت، هێماکەی (P)ە، گەردیلە ژمارەکەی ١٥ و کێشی گەردیلەیی (٣٠,٩٨) بە سێ شێوە هەڵدەکەوێت لە سروشتدا.
Phosphuria = phosphaturia	بيلة فوسفاتية	فۆسفاتە میزێ
Phot-, See photo-	بادئة معناها: ١- ضوء، ٢- فوتوغرافي ٣- كهربائي ضوئي	پێشگرێکە بە مانای ١- ڕووناکی ٢- فۆتۆگرافی ٣- کارۆ ڕووناکی
Photalgia	وجع النور	ژانی ڕووناکی، ئێشی ڕووناکی: ئەو ئێشەی بە زەبری ڕووناکی پەیدا دەبێت وەك لە چاودا
Photallochromy	اختلاف اللون في الضوء	ڕەنگجیاوازی لە ڕووناکیدا
Phote	وحدة النور فوت: وحدة الأضاءة و تعادل اضاءة لومن واحد على كل سنتمتر مربع	ئەندازەی ڕووناکی، فۆت: یەکەی ڕووناك کردنەوە (ڕۆشنایی)یە و دەکاتە یەك لومن (lumen) لە سەر هەر سانتیمەترە دووجایەك (١سم٢)

هەستیاریی ڕووناکی، ڕۆشنە هەستیاری	حساسية للضوء	Photesthesis
ڕۆشنەکی: پەیوەندیدار بە ڕووناکییەوە	ضوئي: ذو علاقة بالضوء او بالنور	Photic
بینایە ئەندێشە: ڕووناکی هەست پێکردنێکە کەلە ئەنجامی هەستێکی بیستن، چەشتن، بۆنکردن یان دەست لێ کەوتندا پەیدا دەبێت	خيال بصري، احساس بالنور ينشأ من حس سمعي، ذوق، شمي أو باللمس	Photism
پێشگرێکە، پەیوەندیی بە ڕووناکی کارە ڕووناکی یان فۆتۆگرافییەوە پێشان دەدات	بادئة تدل على العلاقة بالضوء	Photo-, phot-
ڕۆشنە هەستیاری، ئەلێرجی ڕووناکی: جۆرە هەستیارییەکی ئەلێرجی ناسایی ڕووناکییە	أليرجي ضوئي، حساسية ضوئية	Photo-allergy
ڕۆشنە زیندەزانی، فۆتۆبایۆلۆجی، زیندەوەرزانی ڕووناکی: ئەو بەشەی زیندەوەرزانییە، کە باس لە کاروزەبری ڕووناکی دەکات لەسەر زیندەوەر	علم الأحياء الضوئي، فوتوبايولوجي، البيالوجيا الضوئية: يبحث في تأثير الضوء على الكائن الحي، وهو فرع من علم الحياة	Photobiology

Photocatalyst	وسيط ضوني: المادة التي تساعد أو بواسطتها تتم الأستفادة من ضوء الشمس كمادة الكلوروفيل في التركيب الضوئي	رۆشنە كاراى ياريدەدەر: ماددەيەكە بە هۆيەوە تيشكى رۆژ بەكار دەبريت (پيتى لى وەردەگيريت) وەك مادەى كلۆرۆفيل لە رۆشنە پێكهاتنى (photosymthesis) كاربۆهيدرات لە رووەكى سەوزدا
Photocauterization	كي ضوئي: الكي بالوسائل الأشعة كالراديوم والأشعة السينية.. الخ	رۆشنە داخكردن بە تيشك داخكردن: داخكردن بەهۆى تيشكدەرەكانى وەك راديۆم، تيشكى نێكس.. هتد
Photodermia	ذات الجلد (الجلاد) الضوئي: آفات جلدية مسببة عن الضوء	تيشكە داگيرسانى پێست: دووچار بوونى پێست بە دەردى جياجياوە بە هۆى رووناكييەوە
Photodynia = photalgia	ألم النور	ژانى رووناكى
Photodysporia	لاتحمل ضوئي، عدم احتمال الضوء رهاب الضوء	رۆشنە ترسێ، بەرگەى رووناكى نەگرتن، حەز لە رۆشنايى نەكردن، لەرووناكى ترسان
Photoelectric	كهرضوئي، كهربائي ضوئي	رۆناتريكس، كارۆ رووناكى، فۆتۆ ئەلەكتريك: پەيوەندى كارى كارەبايى رووناكى يان تيشكەكانى تر

Photoerythema	حمامي ضوئية	ڕۆشنە سووربوونەوە: سووربوونەوە (هەڵگەڕان)ی پێست لەبەر کاری ڕووناکی
Photogen	مضيء، مولد الضوء	ڕووناکی دەرە، ڕووناککەرەوە: ماددەیەکە گوایا لە هەندێ میکرۆبی ڕووناکی دەردا هەیە و هۆی ڕووناکی دانەوەکەیانە
Photogene	الصورة التلوية، صورة شبكية	تۆڕەوێنە
Photogensis	أضاءة، إنارة	ڕووناک کردنەوە
Photogenic	ضوئي، نير، متألق	پەیوەندی ڕووناکی، ڕووناک، درەوشاوە
Photogram	الصورة الضوئية	فۆتۆگرام، ڕۆشنە وێنە
Photohematometer	مقياس ضوئي لسرعة الدم	ڕۆشنە وێنەی خێرایی خوێنگرە، فۆتۆ هێماتاکۆمیتەر: ئامێرێکە بۆ وێنەگرتنی خێرایی خوێن
Photokinetic	حركي ضوئي	ڕۆشنە جووڵەیی
Photology	مبحث الضوء	ڕووناکیزانی، زانستی ڕووناکی، بینراییزانی: ئەو لقەیە لە فیزیا کە باس لە ڕووناکی دەکات
Photoluminescence	التألق الضوئي	ڕۆشنە درەوشانەوە

Photolysis	التحليل الضوئي	ڕووناکی شیبوونەوە ١- شیبوونەوەی کیمیاوی بە زەبری تیشکی ڕووناکی ٢- شیبوونەوە و دار زانی خانە بە زەبری ڕووناکی
Photoma	شرارة نور	پریشکی ڕووناکی
Photometer	مقياس الضوء: جهاز لقياس شدة الأضاءة او الضوء	ڕووناکی پێو، فۆتۆمیتەر: ئامێرێکە بۆ پێوانی تینی ڕووناکی و ڕۆشنایی
Photometery	قياس الضوء	پێوانی ڕووناکی، ڕووناکی پێوان، فۆتۆمەتری: پێوانی تینی ڕووناکی
Photomicrograph	صورة مجهرية (ضوئية)	وێنەی میکرۆسکۆپی: وێنە (فۆتۆگراف)ی شتێکی ورد لە ژێر میکرۆسکۆپی ڕووناکیدا
Photomicrography	تصوير مجهري (ضوئي)	وێنەی میکرۆسکۆپی گرتن (کێشان)
Photomicroscope	مجهر مصور	ڕۆشنە وردبین، میکرۆسکۆپی وێنەگر، فۆتۆ میکرۆسکۆپ: میکرۆسکۆپ و کامێرایە کە پێکەوە بۆ وێنە پێگرتن
Photomicroscopy	تصوير مجهري ضوئي	ڕۆشنە وردبینە وێنەگری، وێنەگرتنی میکرۆسکۆپی: کێشانی وێنەی گەورە کراو بۆ شتی ورد بە میکرۆسکۆپی وێنەگر

Photon	فوتون	فۆتۆن: كوانتەم (quantum)ێکە لە وزەی ڕووناکی یان ڕۆشنایی بینراو یان هەج تیشکێکی تری کارۆموگناتیسی
Photone	هلاس ضوئي، تخيل ضوئي، تصور ضوئي	وڕێنەی ڕووناکی، ڕووناکی خەیاڵی، ڕووناکی هاتنە بەر چاو
Photnosus	داء ضوئي: أي مرض ينشأ من زيادة الضوء أو فرط الضوء	نەخۆشی ڕووناکی: هەج نەخۆشییەك لە زۆری ڕووناکییەوە پەیدا ببێت
Photopathy	اعتلال ضوئي	دمردە ڕووناکی
Photoperceptive	مدرك النور	ڕووناکی تێگەیشتن
Photophilic	مبحث النور، مولع بالضياء	ڕووناکیخواز، ڕووناکی دۆست، ئەوەی حەز لە ڕووناکی (ڕۆشنایی) دەکات
Photophobia	لاتحمل الضوء، رهاب الضوء	ڕووناکی ترسێن، بە ڕووناکی سەخت بوون، مەترسی ڕووناکی
Photophore	حامل الضوء: آلة تحمل ضياء لفحص الأنف والحنجرة بها	ڕووناکی هەڵگرە، چرا هەڵگر: ئامێرێکی چرایەکی پێوەیە بۆ تاقی کردنەوە
Photopsia = photopsy	تخيل ضيائي	ڕۆشنە ئەندێشە

Photoptarmosis	عطـاس ضـوئي: العطـاس بتأثير الضوء	به ڕووناكی پژمین
Photoptometer	مقياس حدة البصر	تیـژیی بینـاییپێو، تـینی بینایی پێو، فۆتۆپتۆمیتەر: ئامێرێكه بـۆ پێوانـەی چاو تیـژی بـه نیـشانه كردنـی كـەمترین بـڕ ڕۆشـنایی كـه كەسێك به ڕەوانی شتی تیا دەبێت
Photoptometry	قيـاس حـدة البـصر، قيـاس الأبصار: قياس ادراك النور	بینـایی پێـوان: پێوانـه كردنی هەستی بینـایی (بـه ڕووناكی زانین)
Photoreceptor	ستقبل للضوء	ڕوونـاكی وەرگـرە: ئەنـدمی سـەری ڕەگێكـە كـه هەستناكه بۆ ڕووناكی
Photoscope	منظار ضوئي	ڕۆشنه بینۆك، فۆتۆسـكۆپ: جۆرێكه له فلۆرۆسكۆپ
Photosensitive	حساس للضوء (للنور)	بـۆ ڕوونـاكی هەسـتناك، هەسـتیاری ڕوونـاكی، بـه ڕووناكی ڤارس
Photosensitization	التحسس الضوئي، التحسس للنور	ڕۆشـنه هەسـتەوەری، هەسـتەوەری ڕوونـاكی كـردن: بـارێكی ئاسـایی پێـسته كـه ڕوونـاكی لێـی دەدات

نەگۆڕاو بە ڕووناکی، ڕۆشنەجێگیر	ثابت للضوء: لايتغير بتأثير الضوء	Photostable
پێکهێنانی ڕووناکییانە، تیشکە پێکهاتن، پێکهێنان بە ڕووناکی: یەککگرتنێکی کیمیایی بەکاری ڕووناکی پێک دێت بە تایبەتی دروستکردنی کاربۆهیدرات لە دوانە ئۆکسیدی کاربۆن و ئاو لە تەیمانە کلۆرۆفیلەکانی ڕووەکدا لە ژێر زەبری تیشکی ڕۆژدا	التركيب الضوئي	Photosynthesis
بە ڕووناکی چارە کردن: چارەکردنی نەخۆشی بە هۆی کاری ڕووناکی بە تایبەتی تیشکە جیاوازەکانی	معالجة ضوئية	Phototherapy
ڕۆشنە گەرمی: کاری گەرمی ئامێز کە لە وزەی تیشکدەر پەیدا دەبێت	الحرارة الضوئية	Photothermy
کات ژمێر (دیاری کەر)ی ڕووناکی: ئامێرێکە لە وێنەگرتنی ڕووناکیدا بەکاردێت ڕێگا دان بە برێکی ڕووناکی	موقت ضوئي	Phototimer

Phototropism	الأنتحاء الضوئي	رۆشنە ڕووتێکردن، ١ـفۆتۆ ترۆپیزم: ئارەزووی گیانلەبەرێك بۆ ڕووکردن یان بزوتن بەرەو، یان دوور لە ڕووناکی ٢- گۆڕانی ڕەنگ بەهۆی کاری ڕووناکییەوە
Photovoltic	فولتي ضوئي	فۆڵتی ڕووناکی، کارۆڕووناکی: زاراوێکە بەکاردەهێنرێت بۆ ئەوەی نیشان بدرێت کە مەبەست ئەو پاڵهێزە کارەبایەیە کە بە کاری ڕووناکی پەیدابووە
Photuria	بيلة ضوئية	ڕۆشنە میزێ، ڕۆشنە میزێن؛ کردنی میزێك کەوا دیمەنێکی ڕووناکی هەیە
Phren	١- الحجاب الحاجز ٢- العقل	١- ناوپەنچك ٢- هۆش، فێر، ئەقڵ
Phren-	بادئة تدل على العلاقة بالحجاب الحاجز أو العقل	پێشگرێکە پەیوەندی بە ناوپەنچك یان بە هۆشەوە نیشان دەدات
Phrenalgia	١- الم الحجاب (الحاجز) ٢- الم نفساني(psychagia)	١- ژانی ناوپەنچك ٢- دەروونە ئێشێ، ژانی دەروونی (psychagia)
Phrenasthenia	وهن عقلي	هۆش کولی، گێلی

Phrenectomy = phrenicectomy	قطع عصب الحجاب	برینی دەماری پەردە
Phrenemphraxis	رض العصب الحجابي	رووشانی پەردە دەمار
Phrenetic	مهوس	مانیادار، شێتۆکە
Phrenic	١- حجابي، حاجزي ٢- عقلي	١- ناوپەنچکی، پەیوەندی ناوپەنچك ٢- هۆشی، ئەقڵی؛ پەیوەندی هۆش
Phrenicectomy	قطع العصب الحجابي (الحاجزي)	برین (قرتاندن)ی دەماری ناوپەنچك
Phreniclasia = phreniclasis	سحق العصب الحجابي (الحاجزي)	فلیقاندنەوە (پلیشاندنەوە)ی دەماری ناوپەنچك
Phrenicotomy	استئصال العصب الحجابي (الحاجزي)	برینی دەماری ناوپەنچك: بە برینکاری بۆ شەپلە گەیاندن بە نیوەیەکی ماسولکە و لە ئەنجامدا بە پەستانی ناوزگ سەردەکەوێت دەبێتە هۆی گوشین و پەستاوتنی ستی هەمان لا کە نەخۆشی هەیە وەك چارەکردنێك
Phrenitis	١- التهاب الدماغ ٢- هذيان (نو به جنون موقت) ٣- التهاب الحجاب الحاجز	١-هەوکردنی مێشك ٢- ورێنە ویا نۆرمشێتییەکی دەمی (کورت خایەن) ٣- هەوکردنی ناوپەنچك
Phrenoblabia	اضطراب عقلي	نارێکی هۆش، هۆش پشێوی

Phrenocardia	اضطراب قلبي عقلي: يتميز بألم المنطق القلبية، اضطراب نفسي و خفقان قلبي و يسمى ايضا ثلاثي هرتز	شێوانی (نارێكی) دڵ و هۆشی: دۆخێكی دەروونییە جوێ دەكرێتەوە (دناسرێتەوە) بە ژانی لە ناوچەی دڵدا، هەناسە نارێكی و دڵە كوتێ، هەروەها پێی دەڵێن سیانەی هەرتز
Phenocolic	حجابي كولوني	ناوپەنچك و كۆلۆنی
Phrenogastric	حجابي معدي	ناوپەنچك و ناشكی: پەیوەندی ناوپەنچك و ناشك (گەدە)
Phrenograph	مخطط الحجاب الحاجز	نەخشە كێشی ناوپەنچك
Phrenohepatic	مخطط حجابي كبدي	نەخشە كێشی ناوپەنچك و جگەری
Phrenology	دراسة الجماجم، فراسة الدماغ	كەڕاكە ناسی، كاپۆڵناسی: بە سەرنج دانە كاپۆڵ لە كەسایەتی و نەقڵێتی كەسێك گەیشت
Phrenopathy	اعتلال عقلي	دەردە هۆش، نەخۆشی هۆش: هەج نەخۆشی یان نارێكییەك كە بە هۆش بگات
Phrenopericarditis	التهاب الحاجب و التامور	هەوكردنی ناوپەنچك و بەرگە دڵ

Phrenoplegia	١- شلل العقل ٢- شلل الحجاب الحاجز	١- شـەپلەی هـۆش: لەبـەر هـۆش تێکـچوون و نـەمان یان شەپلەی دەسەڵاتەکانی ٢- شەپلەی ناوپەنچك
Phrenoptosis	هبوط الحجاب (الحاجز)	شـۆڕبی (داکـەوتن)ی ناوپەنچك
Phrenospasm	١- تشنج الحجاب (الحاجز) ٢- قبـب المـرئ (condiospusm)	١- بـەگیر وەسـتانی ناوپەنچك: لە پڕ کرژبوون و ژانکردنی ٢- بـەگیر وەسـتانی سورێنچك: لە پڕ کرژبوون و ژان کردنی
Phrenosplenic	حجابي طحالي	ناوپەنچك و سپڵی
Phrenosplenic = Psychopathic	مسبب رعشة	موچرکهێن
Phronetal	مركز الفكر	بنکـە (مەڵبەنـد)ی بـیر (کردنـەوە) ئـەو بەشـە لـە مێـشك کـە بنکـە (مەرکـەز)ەکـانی بیرکردنەوەی تێدایە
Phrenetal	فكري، تفكري	هـزری بـیری، لێکدانـەوەی، ئەندێـشەیی: پەیوەنـدی لێکدانەوە
Phrinoid	نظير السل، سلي	سیل ئاسا، سیلی، دیقی
Phthiriasis	تقمل، داء القمل	ئەسپێ تێدان، ئەسپێوونی،

		دەردە ئەسپێ
P. inguinalis	تقمل اربي	ئەسپێ دانەبن ڕان، چنگنە تێدان: ئەسپێ لە تیرەیەکی تایبەتی کەوتنە ناو مووەکانی ناوچەی بن ڕان
P. pubis	تقمل عاني	ئەسپێ دانەبەر، چنگنە تێدان: چنگنەدانە مووەکانی بەر
Phthirus	القمل	ئەسپێ، مۆریان
P. pubis	قمل العانة	چنگنە، ئەسپێی بەر: ئەو تیرەیەیە لە ئەسپێ دەداتە موو و ناوچەی بەر و هەندێ جاریش برۆ و برژانگ
Phthisic	١- مسلول ٢- الربو	١- سیلدار، سیلاوی ٢- تەنگە نەفەسی، هەناسە کورتێ
Phthisical	سلي، مسلول	سیلی، سیلاوی، سیلدار
Phthisicky	مصاب بالربو	هەناسە تەنگ، هەناسە کورت
Phthisiologist	طبيب اختصاص بالسل	پزیشکی پسپۆری سیل
Phthisiology	علم السل	سیلزانی، سیل ناسی، زانستی سیل: باس لە گشت لەوەی لە باردی سیلەوە زانراوە و پەیوەندێتی،

دەكات

Phthisis, (thi'sis)	السل	سیل، دیق
Phycology	علم الطحسالب	قەبزە ناسی، قەوزە زانی، زانستی قەوزە
Phygogalactic	موقف افراز اللبن	شیر وشك كەرە: دەردانی شیر رادەگرێت (دەوەستێنێت)
Phylactic	صائن، واق	پارێزەر، پەیوەندی پارێزگاری
Phylaxin	فیلاكسین	فیلاكسین: هەج ماددەیەك كە دژی نەخۆشی پارێزگاری دەكات و هەروەها دژی پاشەڕۆكەكانی دوو جۆر لەم (فیلاكسین)ە هەن جۆرێكیان میكرۆب خۆی لە ناو دەبات و جۆرەكەی تریان كاردەكاتە سەر ژاری میكرۆبەكان و لە كاریان دەخات
Phylaxis	وقایة، ضد الأصابة بالعدوى الدفاع (البدنی ضد الأنتان)	پاراستن: پارێزگاری دژی نەخۆشی لەشە بەرگری دژی نەخۆشی، تەنە بەرگریی دژی نەخۆشی

Phylectic	شعبي، تابع أو ذو علاقة بالشعبة	لقی، سەر بە لق
Phylogenesis=phylogeny	تطور السلالة	گەشەی وەچە
Phylum	شعبة: القسم أو الفرع الأهم أو الأول للمملكة الحيوانية أو النباتية (في تصنيف الحيوان والنبات)	لق: گەورەترین لق یان بەشە لە شانشیبنی زیندەوەر یان ڕووەکدا (لە پۆلێنی زیندەوەر و ڕووەکدا بەکاردێت)
Phyma	نامية جلدية	پەنام (گرێ یان زیادە گۆشت)ێکی پێست
Phymatology	علم الأورام	پەنامزانی، پەنامناسی، زانستی پەنامەکان
Physaliform	فقاعي الشكل: يشبه الفقاعات	بڵقی، لە شێوەی بڵقدا
Physaliphorous	حاملة الفقاعات	بڵق هەڵگرە، بڵقدار، بڵقاوی، بڵقن
Physalis	جويف، خلية جوفية سرطانية	هەناو، هەناوە خانەیەکی شێرپەنجەیە
Physconia= Physcony	تطبل (انتفاخ) البطن	زگ هەڵئاوسان، باکردنی زگ، ئیسقای تەپڵ
Physiatrician = physiatrist	اختصاصي بالعلاج الطبيعي	پسپۆری سروشتەچارە، پسپۆری چارەکردن بە هۆی سروشتی
Physiatrics	العلاج الطبيعي	سروشتە چارە، چارەکردنی

سروشـــتی، چـــارەکردن و ناسـینەوەی نەخۆشـی بــە هۆی (هۆکاری) سروشتی		
پسپۆڕی چارەی سروشتی	اختصاصي بالعلاج الطبيعي	Physiatrist
چارەکردنی سروشتی	العلاج الطبيعي	Physiatry=physiatrics
١- پزیشکی و چارەکردن ٢- دەرمان ٣- دەرمـــــانی ڕەوانـــــی (ڕەوانکەرە)	١- علم الطب والعلاج ٢- الدواء ٣- مسهل (دواء)	Physic
فیزیـــــایی، سروشـــــتی، تەنەکی: پەیوەندی تەن	فيزيائي، طبيعي، جسمي	Physical
پزیشك	طبيب	Physician
چـــاودێرە پزیـــشك: ئـــەو پەزیـــشکەیە کـــە گـــشت ڕۆژێـــــك ســـــەر لـــــە نەخۆشـەکانی نەخۆشـخانە دەدات لە کاتێکی تایبەتیـدا بـــــۆ چـــــارەکردن و سەرپەرشتی و ڕێ و شوێن دانان بۆ چارەکردنیان	الطبيـــب المعـــالج، الطبيـــب المشرف	P.,Attending
پزیشکی نیشتەجێ	الطبيب المقيم	P.,Resident
پسپۆڕی فیزیا، سروشتزان	فيزيائي، عالم بالطبيعيات	Physicist

Physicochemical	فيزيائي كيميائي	فیزیـــــا و كیمیــــــایی: پەیوەندیــدار بــە فیزیــا و كیمیایشەوە
Physicotherapeutics, Physicotherapy	العلاج الطبيعي	چارەكردنی سروشتی
Physics	الفيزياء، الطبيعيات	فیزیا، فیزیك: زانستی یاسا و دیاردەكـــانی سروشـــتی بەتایبـــەتی ئـــــەوەی پەیوەندییـــە هێـــز و وزە و..هتد
Physinosis	مرض فيزيائي	دەردی فیزیكـــی: هــــەچ نەخۆشییەك بـەكاری هـۆی سروشتی بە مرۆڤ بگات
Physio-	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالطبيعـــــة أو بعلـــــم الفيزيولوجي	پێـشگرێكە پەیوەنـدیی بـە سروشــــت یــــان بــــە (فیزیۆلـۆجی)یـەوە نیـشان دەدات
Physiochemical	فيزيوكيميائي	فیزیۆكیمیـایی: پەیوەنـدی كیمیای فیزیۆلۆجی
Physiochemistry	الكيمياء الفيزيولوجية	كیمیای فیزیۆلۆجی
Physiogenesis = Emberiology	علم الأجنة	جینزانی، ئیمبەریۆلۆجی
Physiognomy	علـم الفراسـة، الفرسـة، السحنة	ڕوخسار ناسی

Physiognosis	التشخيص الفراسي: التشخيص من ملامح الوجه والسحنة	ڕوخساره دۆزینەوه
Physiologic	فيزيولوجي، سوي، طبيعي: غير مرضي	فیزیۆلۆجی، ناسایی، سروشتی: نا نەخۆشی
Physiological	فيزيولوجي: متعلق بعلم الفيزيولوجي	فیزیۆلۆجی: پەیوەندیدار بە زانستی فیزیۆلۆجییەوه
Physiologist	خبير بالفيزيولوجي: عالم بوظائف الأعضاء	پسپۆری فیزیۆلۆجی، فیزیۆلۆجیزان
Physiology	الفزيولوجيا	کارەندامزانی، فیزیۆلۆجی: ئەو زانستەیە کە باس لە فەرمانەکانی گیانلەبەر و ئەندامەکانی دەکات
P.,Morbid, pathologic physiology	الفيزيولوجيا المرضية	کارەندامزانیی نەخۆشی: زانستی فەرمانە نارێکەکان یان زانستی شانە نەخۆشەکانە
P.,Special	الفيزيولوجيا الخاصة	کارەندامزانی تایبەتی: زانستی فەرمانی ئەندامە تایبەتییەکانە
Physiolysis	انحلال طبيعي	سروشتە شیبوونەوه، شیتەڵی خۆڕسك

Physiopathology	الفيزيولوجيا المرضية	دەردە کارمندامزانی: زانستی فەرمانی ئەندامەکانە لەکاتی ناساخیدا
Physiopyrexia	حمى اصطناعية	تای دەستکرد، تای خۆکرد
Physiotherapy	العلاج الطبيعي	باکردنی زگ، زگ هەڵاوسان
Physique	البنية	لەش
Physo-,	بادئة تدل على العلاقة بالهواء أو الغازات	پێشگرێکە پەیوەندی بەهەوا یان بە گازەوە نیشان دەدات
Physohematometra	انتفاخ الرحم بالدم والغاز	هەڵئاوسانی (پەنمانی) مناڵدان بە خوێن و گاز
Physometra	تطبل الرحم	باچوونە مناڵدان: هەڵئاوسانی مناڵدان
Physeostigmine	فيزيوستغمين التسمم بنبات فول الحكمة	فیزیۆستگمین: ژاراویبوون بە ڕووەکی پاقلەی دانایی ئەلکەلۆیدێکە، بیبیلەی چاو بچووك دەکاتەوە، ئیزەرین (Eserime)یشی پێ دەڵێن، زۆر وەرگرتنی دەبێتە هۆی مردن بە شەپلەی هەناسە
Phyto-,	نباتي: بادئة تدل على العلاقة بالنباتات	ڕووەکی: پێشگرێکە پەیوەندی بە ڕووەکەوە نیشان دەدات

Phytobezoar	بادزهر نباتي: كتلة معدية صلبة تتكون من مادة نباتية كقشور و بزور وألياف الفاكهة والخضروات	فايتوبيزۆوار: ڕووەكە بازەهر: تۆپەڵێكی ناشكی ڕەقهەڵاتوە لە ماددەی ڕووەكی وەك ناووك و توێك و ڕێشاڵی میوە و سەوزە پەیدادەبێت
Phytochrome	صبغ نباتي	ڕووەكە ڕەنگ، ڕەنگی ڕووەكی: پرۆتینێكی ڕەنگداری ڕووەكییە
Phytonosis	مرض نباتي	ڕووەكە نەخۆشی: بەهۆی ڕووەكەوە یان لە ڕووەكەوە پەیدادەبێت
Phytophagous	نباتي: آكل الأطعمة النباتية	ڕووەكخۆر، ڕووەك خۆر: هەر ئەو خۆراكانە دەخوات كە لە ڕووەك پەیدادەبێت، گۆشتە خۆر
Phytosis	داء نباتي	ڕووەكە دەرد
Pia	حنون، رفيق	نەرم، نیان
P.mater	الأم الحنون: الغشاء الداخلي من الأغشية الدماغية	نەرمە دێ، نەرمە پەردە: پەردەی هەرە ناوەوەی پەردەكانی مێشكە و پەتی بڕبڕە
Pia-arachnitis	التهاب العنكبوتية والحنون	هەوكردنی پەردە و جاڵجاڵۆكەیی
Pia-arachnoid	الحنونية والعنكبوتية	نەرمە و جاڵجاڵۆكەیی
Pial	متعلق بالأم الحنون	پەیوەندی نەرمە دێ

Pian, = yaws	الفرصادية	يۆز، دەردە شيلان (توترِك)
Pianists Cramp	مغص عازف البيان، مغص البياني	بەگير وەستان و ژانكردنى ماسولكەكانى دەستى پيانۆ ژەن لەبەر زۆر ليّدانى پيانۆ و بە جۆريّكى يەكبينەيى
Pica	شحمية الدم: وجود الشحم في الدم، وحم	چەورە خويّنى، چەورى لە خويّندا هەبوون بيّزوو: وازيّكى توند بۆ خواردنى سەير وەك لەكاتى زگپڕى و هەنديّك جاريش لە هيستريادا دەبيّت، مەگيرانى
Piceous	زفتي، مزفت	قيرى، قيراوى، قيرپۆش
Pick's Disease	داء (بيك)، مرض (بيك)	نەخۆشى (پيك): چەشنيّكە لە هەوكردنى بەرگە دڵ و دەبيّتە هۆى ئەوەى كە دڵ باش (تەواو) خاو نەبيّتەوە، ئاو دەچيّتە زگەوە (ئاوبەند) لاقەكان دەئاوسيّن لەگەڵ دەم و چاودا، خويّنهيّنەكانى مل پڕ و ڕاست دەبنەوە، جگەريش گەورە دەبيّت تيّيدا
Picro-,	مر، بادئة تعني المرارة	تاڵ، پيّشبەنديّكە بەماناى تاڵ

Picrogeusia	طعم مر	تامێکی تاڵ، دەمتاڵی
Pictograph	لوحة فحص البصر للأطفال	دەپی تاقیکردنەوەی چاو تیژی مناڵ: لە بریتی ژمارە یان تیپ هەندێ وێنەی تایبەتی لەسەر کێشراوە کە مناڵ بە ئاسانی دەیان ناسێتەوە
Piedra	مرض فطري يصيب الشعر	پێدرا: کەڕوە نەخۆشییەکی مووە، قەفی مووەکان گرێ گرێ دەبێ یان گرێیەکی ڕەقیان تێدا پەیدادەبێت
Piebald Skin	ارقط، جلد ارقط	بەڵەك، پێستی بەڵەك
Piesimeter	مقياس الضغط	پەستانپێو: ئامێرێکە بۆ پێوان و تاقی کردنەوەی هەستیاریی پێست بۆ پەستاوتن
P.,Hale's	مقياس (هال) للضغط	پەستانپێوی (هێل): لوولەیەکی شووشەیە دەخرێتە ناو خوێنبەرێك بۆ مەبەستی دۆزینەوەی تەوژمی خوێن بە پێوانەی بەرزی ستوونی خوێن کە دەیگاتێ لە ناو لوولەکەدا

Piezotherapy = Artifcial Pnemothorex	استرواح صناعي	هەواکردنـــــە ناوپۆشـــــی سنگەوە بۆ چارەکردن
Pigment	صباغ، صبغ	بۆیە، ڕەنگ: ١- هەج ڕەنگ یان بۆیەیەك دەرمـــان یـــان ماددەیـــەکی پزیـشکی وەك بۆیـە کـە لـە پێست دەدرێت ٢- هـەر ماددەیـەکی ڕەنـگ کەری ئاسایی یـان نائاسـایی لەش
P., Bile	صباغ الصفراء	ڕەنگی زراو: هەریـەکی لـەو مـاددە ڕەنگدارانـەی لـە نـاو زەرداودان وەك بیلیـدۆبین، بیلیڤیردین.. هتد
P., Blood	صباغ الدم	ڕەنگـی خـوێن: هەریـــەکی لــــەو ڕەنگانــــەی لــــە هیمۆگلـۆبین وەردەگیرێــت کـە بـریتین لـە هیمـاتین، هیماتۆیـــــــــــــــــــدین هیمۆســـــیدەرین، هیمــــۆ پۆرفیرین.. هتد
P., Endogenous	صباغ داخلي المنشأ	ڕەنگــی نــــاوەکیزا: ئـــەو ڕەنگـــــــەی بــــــــەهۆی میتابۆلیزمی لەش خۆیـەوە پەیدا بووە

P.,Exogenous	صباغ خارجي المنشأ، صباغ خارجي	رەنگــی دەرەكــی: رەنگــی دەرەكی ئەو رەنگەیە كە لە دەرەوە دەچێتە ناو لەشەوە
P., Lipochrome	صباغ الشحم، ملون الشحم	رەنگی پیو، پیو رەنگكەرە
P., Malarial	صباغ ملاريائي	رەنگی مـەلاریایی، مـەلاریا رەنگ، رەنگی لەرزوتا: ئـەو رەنگەی بـەهۆی مـشەخۆری مەلاریاوە لە رەنگی خـوێن دروست كراوە و بەزۆری لە نـــاو ســـپڵ و جگــــەردا نیشتووە
P., Wear and Tear = Lipochrome	صباغ شحمي	پیــوە رەنــگ، رەنگــی لــە پیوداتواوە
Pigmentary	صباغي، صبغي	رەنگــی، پەیوەندیــدار بــە رەنگەوە
Pigmentation	تصبغ، تصبيغ	رەنگ گـرتن، رەنـگ كـردن، رەنگاوی بوون
Pigemented	مصبوغ	رەنگكراو، رەنگاوی
Pigmentophore	ناقلة (حاملة) الصباغ	رەنـــگ هـــەڵگرە، رەنـــگ گـوێزەرەوە: ئـەو خانەیـەی رەنگ دەگوێزێتەوە
Pigritis, alcoholism	خمول	سستی: بە هـۆی كهولایـەتی و خووپێوەگرتنی كهولەوە

Piitis	التهاب الحنون: التهاب الأم الحنون	هەوكردنی نەرمە دێ
Pilar, pilary	شعري: متعلق بالشعر	موو ناسا، وەك مو، پەيوەندی مو
Pilation	كسر شعري	موو شكان، شكاوی مووی، مووە شكاوی: شكاوی لە ئێسقانديكدا لە شێوەی موويەكدا وەك لە كاسە سەردا دەبێت
Pile	١- بطارية، مركم (التوليد الكهربائية)	١- پيل، پاتری ٢- مايە سيری (يەك دانە)
Pileous = Hairy	شعري	مووداوی، موودار
Pileus, Pileum	١- طاقية ٢- أحد نصفي كرة المخيخ	١- كڵاو (ئەو پەردەيەی هەندێ جار سەری ساوا لەكاتی بووندا) دەپۆشێت ٢- نيوە گۆيەكی مێشكۆلە
Piliation	تشعر، تكون الشعر	موو هاتن، موو كردن، موو پەيدا كردن
Pilimictio, Pilimiction	بيلة شعرية	مووە ميزی، ميزی مووداوی: ئەوەی داوە چڵمی باريكی وەك مووی تێدايە
Pill	حب، حبة	حەب، دەنك
Pillar	عماد، عمود	كۆڵەكە، ئەستوون

Pilo-,	شعري: بادئة تعني العلاقة بالشعر	مووەكی، مووواوی، موودار: پێشگرێكە پەیوەندی بە مووەوە دەردەخات
Pilobezoar=Tricho bezoar	بادزهر شعري	پیلۆبازوار، بازەهری مووین: تۆپەڵە موویەكی ڕەقبووی ناو ئاشكە
Pilocarpine	بيلو كاربين: قلواني ومعرق شديد المفعول	پێلوكارپین: ئەلكە لۆیدێكی ئارەق پێكەرەوەی بەتینە
Pilo-erection	انتصاب الشعر	تو (تووك) ڕاوەستان یان ڕەپبوون
Pilology	علم الشعر، مبحث الشعر	مووزانی، زانستی موو
Pilomotor	محرك الشعر	موو بزوێن
Pilonidal	شعري العش: يحتوي عددا أو مجموعة من الشعر داخل كيس	هێلانە موو، كیسەی مووین: كۆمەڵە (چەند) موویەك لەناو كیسەیەكدا بوون؛ هێلانەی موویی
Pilose	أشعر: مكسو بالشعر	مووواوی، مووین، تیسكن، تووكن
Pilosis	غزارة الشعر: فرط نمو الشعر	مووزۆری: زۆر یان بە جۆرێك نائاسایی مووكردن (لێ ڕوان)
Pilosity	الشعرانية	موو زۆری، تووكنی، تیسكنی
Pilula	حبة	حەب (ی دەرمان)، حەبێكی بچكۆلە

Pilus	شعرة	مــوو (يــەك)، تــاڵێ مــوو، تووك (ێك)
Pimelo-,	شـحمي: بادئـة تـدل علـى العلاقة بالشحم	پيـــــوى: پێـــــشگرێكه پەيوەندى بـه چـەورى پيـو يان بەزەوە نيشان دەدات
Pimeloma = Lipoma	ورم شحمي	پيوه ئاوسێ، لاپيۆما
Pimelosis	١- التشحم ٢- السمنة	١- پيوگرتن، بەزگرتن ٢- قەڵەوى، قەڵەو بوون
Pimeluria	بيلة شحمية	چـــەوره ميـــزێ، ميـــزه چـەورى: چـەورى لـه ميـزا هـەبوون، دەردانـى چـەورى له ميزدا
Pimple	بثرة	زێكه، زيپكه، پيزۆكه
Pin	دبوس	دەرزى: ١- شيـشێكى بـاريكى درێـژى كانزا بۆ چەسپاندنى سەرى ئێسكى شكاو ٢- ســـنگ: لـــه دانـــسازيدا چـوكلەيەكى دەسـتكردە كـه تـاجێكى ددانـى دەسـتكردى پێ چەسپ دەكرێت

Pinard's Sign	علاقة (بينار)	نيشانەی (پينـار): ژانـی تيـژ پەيدابوون بە دەست نـان بـە بنکـی مناڵدانـــدا fundus) uteri) پـــاش مـــانگی شەشــەمین (لەناوســی) ئــەم نيـشانەيە ئـەوە دەگەيـەنێت کـە ساوا بـە سمتـدا دەبێـت (دێتە دەر لە زگی دايکی)
Pince-ciseaux	مقص ملقطي: آلة جراحيـة لقص القزحية ملقط قاطع	مووکێشە مقەست: foreeps) seissors) نامێرێکە وەك فورسێپس وايە و مقەستە بۆ ڕەشێنە بڕين
Pincement	القـرص: قـرص اللحـم أثنـاء التدليك	نوقـورچ: نوقورچـگرتن لـە گۆشت لە کاتی شێلاندا
Pincers	ملقط	گاز، مووکێش، فۆرسێپس
Pine	الصنوبر: اسـم لعـدة اشـجار من انواع حاملات المخاريط	کـــاچ، کـــاز، ســـنەوبەر (لـــەدرەختی قووچـــەك هەڵگرەکانە)
Pineal	صـنوبري: متعلـق بالغـدة الصنوبرية، شبيه بالمخروط الصنوبري	کـــازی، ســـــنەوبەری: پەيومنـــــدی ڕژێنـــــی سنەوبەری يان لە نوچەکە سنەوبەر دەچێت
P.Body, or Gland	الجسم (الغدة) الصنوبرية	تـەن (لقـو)ە کاچـی يـان ســـنەوبەری: تەنيلـــە (لوويـــەکی بـــچووك)ی ســووركاری دەماراوييـــە دەکەوێتە بەشی پشتەوەی زگۆڵەی سێهەمی مێشك

P.Peduncle	سويقة الصنوبرية	پێــــچكەی لووەكاچــــی، پێچكەی سنەوبەری
P.Ventricle	بطين الصنوبرية	زگۆڵــــەی لووەكاچــــی (ســـنەوبەری): بۆشـــاییەكە لەناو لووەكاچیدایە
Pincalectomy	استئصال الغدة الصنوبرية	برینــــی لووەكاچــــی (سنەوبەری)
Pinealoma	ورم الغدة الصنوبرية	پــــەنامی لووەكاچــــی (سنەوبەری) پانیلۆما
Pinealopathy	اعتلال الصنوبرية	دەردە لووەكاچـــــــــی (ســـنەوبەری): هەرچـــی نەخۆشـــییەك بـــەو لـــووە بگات
Pinguecula	لطخـة دهنيـة مافيـة: ورم صغير لونه مائل الى الصفرة يتكـون على ملتحمـة العـين في الجهة الأنفية	پینگـە كیـولا، بـەزی چـاو: خـاڵ (پەڵـە)یـەكی زەردبـاو لەسـەر پـەردە لكـاوی چـاو نزیـك شـوێنی یـەگكرتنی سـپێنە و گلێنـە لـە دیـوی نزیـك لووتـدا لـە پیرانـدا زۆرتر دەبێت
Piniform	صنوبري، مخروطي الشكل	كاچـــی، ســــنەوبەری، قووچەكی، قووچەك شێوە
Pinholeos	فتحة رحمية صغيرة جدا	دەمێكــــی زۆر چـــكۆڵەی منداڵدان

P.Pupil	فتحة بؤبؤ صغيرة جدا	بیبیلەی کونە دەرزی: کونی بیبیلەی زۆر بچووك
Pink-eye	العين الحمراء: التهاب المنضمة الوبائي، التهاب الملتحمة	چاو داهاتن، هەوکردنی لکاوی پێپەر
Pinna	الصوان: الجزء الخارجي للأذن	پەڕەی گوێ: بەشە کرکراگەییە دەرەکییەکەی گوێچکە
Pinocytosis	امتصاص خلوي	خانە هەڵمژین: هەڵمژینی شلەمەنی لەلایەن خانەکانەوە
Pint	باينت: مقياس للوائل يعادل (١٦) أونسائلا أو (٤٧٣,١) مل	پینت، پاینت: شلی پێ دەپێورێت دەکاتە (١٦) ئاونس (ی شلە) یان (٤٧٣,١) میلی لیتەر
Pinta	بنتا: مرض متواطن في بعض الأقسام الحارة من أمريكا، يتبقع فيه الجلد	پینتا: نەخۆشییەیەکی نیشتەجێیە لە ئەمەریکا (هەندێ بەشی هەرێمە گەرمەکانی)، دەبێتە بەڵەکبوونی پێست
Pinus	الغدة الصنوبرية	کاچەلوو، لووە سنەوبەری
Pinworm	الدودة الدبوسية	کرمی دەرزیلەیی، دەرزیلەکرم

Pio-,	شحمي: بادئة تدل على العلاقة بالشحم	پیوی: پێشگرێکە، پەیوەندی بە پیوەوە نیشان دەدات
Pionemia	شحمية الدم	خوێن چەوری
Piotrowski's Reaction for proteins	تعامل (بيوترواسكي) للزلاليات	کارلێك کردنی (پیۆترۆسکی) بۆ پرۆتینەکان: بە گەرم کردنی پرۆتین لەگەڵ گیراوەیەکی خەستی هایدرۆکسیدی سۆدیۆم و تێکردنی دوو دڵۆپ گیراوەی ڕوونی گۆگرداتی مس ڕەنگێکی بنەوشەیی (مۆر) پەیدا دەبێت، بە کولاندن (گەرمتر کردن) ڕەنگەکە تێرتر دەبێت
Piorthopnea	ضيق النفس الأستلقائي: تضيق النفس عند الأستلقاء بسبب السمنة	تەنگە هەناسەیی بە پاڵکەوتن: لەبەر قەڵەوی دەبێت
Pioscope	مقياس الدهن	چەوریپێو، پێوەری چەوری: بۆ دەرهێنانی بڕی چەوری کە لە شیردا هەیە بە بەراورد کردنی ڕەنگێك کە پەیدا دەبێت لەگەڵ ئەو شەش ڕەنگەی لەسەر پێوەرەکە هەن

Pip	الزكام المعدي: آفة معدية تصيب الدجاج في الأعين والألسن أو الأنوف فيها	پەسیوی مریشك: دەردێكی (پەتایە) مریشك دەیگرن، دەداتە چاو و لووت و زمانیان
Piperazine	ببرازين (داي اثيلين دايامين) دواء طارد للديدان	پیپەرازین (دای ئەثیلین دایامین) دەرمانی كرم پێ فرێدانە
Piperism	تسمم فلفلي: التسمم بالفلفل	ئاڵەتە ژاراویبوون، زەهرخواردوی ئاڵەت: بە ئاڵەت ژەهر خوارد بوون
Pipet = pippette	مصاصة، ماصة	مژە، پیپێت: مژەر: لوولەیەكی شووشەیە بۆ گواستنەوەی بڕی كەمی شل یان گاز
Piqure	وخز	دەرزی پیاكردن
Piritorm	كمثري الشكل	هەرمێیی، هەرمێ شێوە
Pirogoff's Amputation or operation	بتر أو عملية (بيروغوف)	برینەوە یان برینكاریی (پیرۆگۆف): برینەوە (پەل كردن)ی قاچ لە ئاستی قولە پێدا و هەندێك لە ئێسكی پاژنە دەهێڵرێتەوە و نابرێت
Piscina	حوض استحمام	حەوزی مەلە، بانیۆ

Pisiform	حمصي الشكل	١- نۆكی، نۆك شێوە، خڕەڵە ٢- ئێسكە خڕەڵە: ئێسكێكە لە شێوەی نۆكدایە، یەكێكە لـە ئێـسكەكانی مەچـەكی دەست
Pisiformis, = pisiform	حمصي الشكل	نۆكی، نۆكشێوە
Pisiform Bone	العظم الحمصي	ئێـسكە خڕەڵــە، ئێــسكە نۆكی
Pit	حفرة، نقرة	گرنج، قووڵكە، چاڵ
P., Anal	الحفرة الشرجية	قووڵكــەی كــۆم، كــۆمی سەرەتایی
P., Arm	الحفرة الأبطية	بن باخەڵ، بنهەنگڵ،
P., Postanal	الحفرة الخلف الشرجية	قووڵكەی پـشت كـۆم، كۆنـە فنگ، چاڵی كلێنچكە
P. of the Stomach	الحفرة الشرسوفية	قووڵكەی سەر دڵ
Pitch	١- قار ٢- شدة الصوت، درجة النغم	١- قیر ٢- چـین (تونـدی)ی دەنـگ، بە پێی خێرایی لەرینەوەی شــەپۆلەكانی كــە پێكــی دەهێن (دروستی دەكەن)
Pitchblende	بيشبليند	پیـچبلێند: كـانێكی ڕەشــی بریقــەدارە یورانیــۆمی لێ دەردەهێنن

Pith	نخاع، لب: ثقب النخاع الشوكي أو الدماغ	مۆخی ئێسقان، کرۆك، ناوەرۆك، پەتی بڕبڕە یان مێشك کون تێکردن
Pithecoid	شبيه القرد	وەك مەیموون، مەیمون شێوە، مەیمونی
Pithiatism	الإمتثالية، المعالجة بالإقناع	گوێڕاهێڵی، بە قایلی چارەسەر کردن
Pithiatry	المعالجة بالأقناع: المعالجة الطبية بالأقناع والأيحاء	بە قایلی چارەسەرکردن، چارەسەری پەزیشکی بە قایلکردن و گەیاندن
Pithing	النخع، تخريب الدماغ: ادخال أبرة غير حادة في القناة الشوكية أو الجمجمة لتخريب النخاع الشوكي أو الدماغ للحيوانات تمهيدا لأجراء تجارب عليها	مۆخ تێکدان: دەرزییەکی کول دەکرێت بەناو دڕکە پەتك یان کاسە سەردا بۆ تێکدان و شێواندنی پەتی بڕبڕە و مێشك بۆ بێ هەست کردنی گیانلەبەر تاوەکو ئەزموونی لەسەر بکرێت
Pitometer	مقياس الجريان: مقياس لقياس جريان الماء داخل الأنابيب	ڕەوینپێو، ڕەوانی پێوەر: ئامێرێکە بۆ پێوانەی ئاو تێپەڕین بە بۆریدا
Pitres' Sections	مقاطع (بيتريس): مقاطع رأسية للدماغ تقطع لأغراض الدراسة التشريحية	برگەکانی (پیترێس) زنجیرە برگەیەکی ستوونییە لە مێشك دەبڕدرێت بۆ مەبەستی توێکەری

P.'s Sign	علاقة (بيتريس): ١- زيادة أو فرط الحس في الصفن والخصتين في مرض السهام الظهري (tabes dor salis) ٢- انحراف أمامي لعظم القص في حالات الأنصباب الجنبي	نیشانەی (پیترێس): ١- پتر (زۆر) بوونی هەست لە توورەکە گون و گوندا لەکاتی دووچاربوونی نەخۆشی تابسی پشت ٢- لادان (دەرپوقین)ی کۆڵەسنگ بۆ پێشەوە لە کاتی ناو ڕژانە بۆشایی سنگەوە دا لە نەخۆشی هەوکردنی پەردەی سییدا
Pitting	توهد	قوپان: پەیدابوونی چاڵێك لە ئەنجامی دەست نان بە شوێنێکی لەشدا
Pituita	نخامة، بلغم، قشع، مخاط، مخاط لزج	بەڵغەم، چڵم: چڵمێکی لینج
Pituitarism	قصور النخامية: اضطراب الغدة النخامية	ناتەواویی پیتویتاریزم: شێوانی (نارێکی) کاری لووی پیتویتاری
Pituitarium = pituitary	النخامية	پێتیویتەری

پیتویتاری: ١- چڵمی، پەیوەندی چڵم، چڵم دەردەر ٢- پەیوەندیی تەنی پیتویتاری (چڵمن) ٣- دەرمانێك ئامادە كراوە (دەرهێنراوە) لە یەكێك لە بەشەكانی گلاندی پیتویتاری	١- نخامي، ذو علاقة بالنخامة أو المخاط أو يفرز مخاطا ٢- ذو علاقة بالجسم النخامي ٣- ستحضر من أحد أقسام الغدة النخامية	Pituitary
پیتویتاری پێشەوە: دەرمانێكە ئامادەكراوە بە وشك كردنەوەی و نیمچە لێگرتنی چەوری و هاڕینی بەشی پێشەوەی تەنی پیتویتاریی بەراز، مەڕ، یان ئاژەل	النخامي الأمامي، النخامية الأمامية	P., Anterior
پیتویتاریی پشتەوە: دەرمانێكە ئامادەكراوە لە قاشی پشتەوەی پیتویتاری بەوشك كردنەوە و نیمچە گرتنی چەوری لێی و هاڕینی	النخامي الخلفي، النخامية الخلفية	P.,Posterior

P., Whole	النخامي الكامل، النخامية الكاملة، كامل النخامية	پیتویتاری تەواو (ساخ): دەرمانێکە ئامادەکراوە لە گشتی (تەواوی) گلاندی پیتویتاری گیانلەبەر و ماڵییەکان دوای وشک کردنەوە و نیمچە گرتنی چەوری لێی ئەنجا هاڕینی
Pituitectomy	استئصال النخامية	بڕینی پیتویتاری: بە برینکاری بڕین و لابردنی لوو(گلاند)ی پیتویتاری
Pituitous	نخامي، مخاطي	چڵمی، بەڵغەمی، چڵمن
Pituitrin	نخامين، (بيتويترين)	پیتوییترین: دەرمانێکە لە بەشی پشتەوەی پیتویتاری ئامادە کراوە بە شرینقە لێ دەدرێت
Pituitrism	الحالة النخامية: اضطراب النخامية الوظيفي	پیتویتارایەتی، پیتویتاریزم: نارێکی فەرمانی پیتویتاری گلاند
Pityriasis	النخامية: اسم بعدة أمراض جلدية تتميز بقشور نخامية	کەپەکە، (پیتیریاز): زاراوێکە بۆ چەند نەخۆشییەکی پێست دادراوە کە گشت توێکڵ (کرێش)ی وەك کەپەك هەڵدەدا

P. alba atropicans	النخامية البيضاء الضمورية	کەپەکە سپی پوکاوە: پێست توێکڵی کەپەکی سپی هەڵدەدات و دەپووکێتەوە
P. capitis	نخامية الرأس	کەپەکەی سەر، کرێشی سەر
P. circinata	النخامية الحلقية	کەپەکەی ئەڵقەیی، کەپەکە بازنەیی: بە نیمچەتایەکەوە پێست پەڵە پەڵەی سوور دەردەدات بە کرێشەوە، پەرۆك نییە
P. gravidarum	النخامية الحملية	کەپەکەی زگ پڕ (ئاوسی)ی: بە تایبەتی لە زگپڕ دێت و بریتییە لە گۆڕانی ڕەنگی پێست
P. nigra	النخامية السوداء	کەپەکەی ڕەش، کەپەکە ڕەشە
P. rosea	النخامية الوردية	کەپەکەی پەمەیی، کەپەکە ئاڵە: پێست پەڵەی پوولەکەداری لێ پەیدا دەبێت لەسەر پشت و لنگەکان، ڕەنگی پوولەکەکان ئاڵە

P. rubra pilaris	النخامية الحمراء الشعرية	سووره کەپەکەی مو: نەخۆشییەکی بنەسی پێستە، زیپکە و پیزۆکەی بچووك کە ناوەڕاستەکەیان دەمەوانەی پێستی مردوی تێدایە لە ئەنجامدا کۆمەڵ کۆمەڵ یەکدەگرن
P. sicca	النخامية الجافة	وشکە کەپەکە، کەپەکە وشکە: کرێش کردن و توێکڵ هەڵدانی کەپەکی لە پێستی سەردا
P. simplex	النخامية البسيطة	کەپەکەی سادە: کەپەکە ئاساییە وشکەکەیە
P. versicolor	النخامية المرقشة أو الملونة	کەپەکەی ڕەنگاوڕەنگ، کەپەکە ڕەنگا و ڕەنگە
P. vulgaris	النخامية الأعتيادية	کەپەکەی ئاسایی
Pivot	مدار، وتر	میل، سنگ
P. Joint	مفصل مداري	جمگەی خولگەیی
Pivoting	تثبيت بالوتد، تثبيت وتدي	بە سنگ چەسپاندن: چەسپ کردنی تاجێکی دەستکردی ددان بەهۆی سنگێکەوە (adowel)
Pix	قار	قیر

Placebo	علاج ارضائي: وهو الذي يعطي لمجردارضاء المريض أو لعمل تجارب خاصة	دەرمانی دڵخۆشکەرە: دەرمانێکە دەدرێت بە نەخۆشی بۆ ڕازیکردن یان دڵخۆشکردن یان بۆ مەبەستی تاقی کردنەوە
Placard	اعلان (يعلق في محل عام)	یافتە، جاڕنامە (لەشوێنێکی گشتیدا هەڵدەواسرێ)
Placenta	السخد، المشيمة	ناوەڵ، (پلاسێنتا): ئەو تەنە خڕو پانکەڵە نیسفەنجیەیە کە هۆی پێك گەیشتنی دایك و ناولەمەیە لە ناو مناڵداندا بە ناوەندێتی پەتی ناووك کە خواردەمەنی لە دایکەوە بۆ کۆرپەلەی بەناودا تێپەڕ دەکات
P., Accessory	سخد لاحق	زیادە ئاوەڵ: بەشێکی جیاوازە لە ئاوەڵ بێجگەلە ناوەڵەکە خۆی
P., Adherent	سخد ملتصق	ناوەڵی لکاو، پلاسێنتای نووساو: ئەوەیە کە توند بە دیواری مناڵدنەوە لکاوە
P., Annular	سخد حلقي	ناوەڵی بازنەیی، پلاسێنتای ئەڵقەیی: ئەوەیە کە وەك پشتێن یان ئەڵقە بە ناو مناڵداندا کشاوە

P., Battledore	سخد طبطابي	ئـاوەڵی پەتەکـەی لکـاو بـە کەنارەوە
P., Bilobate, Bilobed p.	سخد ذو فصين	ئاوەڵــە دووپــل، ئــاوەڵی دووبەش (پترچە
P., Deciduous	السخد الساقط	ئــاوەڵی کــەوتوو، ئــاوەڵی وەریــو: ئەوەیــە کــە دوای زایــین لــە منالــدان جیــا دەبێتــەوە و تــووڕ دەدرێتــە دەرێ
P. fenestrata	السخد المشبك	ئاوەڵی پەنجەرەیی
P.,Fundal	سخد قاعي	ئـاوەڵی بنکـی: ئەوەیـە بـە ئاسایی بـە بنکی منالدانـدا چەسپیوە
P., Furcate	سخد مفصص	ئاوەڵی قاشقاش (پل پل)
P., Horseshoe	سخد نعلي	ئـاوەڵی نــاڵی: لــە شـێوەی ناڵدایــە و بــەزۆری لەگــەڵ ئاوســی بـــە دوانـــەدا هەڵدەکەوێت
P., Incarcerated	السخد المحتبس	ئاوەڵی قەتیس، ئاوەڵی گیر خــواردوو: ئــەوەی بــەهۆی کرژبوونی منالدانەوە گیری خـــواردووە و دەرفـــەتی هاتنە دەرەوەی نییە
P. obsoleta	السخد المهمل	ئاوەڵی فەرامۆشکراو

ئاوەڵی پەندوری: ئەوەی لە ئامێری پەندۆر دەكات كە وەك كەمانچە وایە و بریتییە لە دوو بەشی خڕ بەپاڵ یەكەوە	السخد البندوري، السخد البندوري الشكل: الذي يشبه آلة البندور الموسيقية (تشبه الكمان)	P.,Panduriform, P.panduriformis
ئاوەڵی بۆ پێشەوە خزاو: ئەومیە كە لە بەشی خوارەوەی مناڵداندا گەشە دەكات لە ناوچەی فراوانبوونیدا بە جۆرێك لە كونی ناوەوەی مناڵدان نزیك دەبێت یان دای دەپۆشێت	السخد المتقدم	P.Praevia, P.Previa
ئاوەڵی بۆ پێشەوە خزاوی ناوچەقی: ئەومیە كە بە تەواوی كونی ناوەوەی مناڵدان دادەپۆشێت	السخد المتقدم المركزي	P.Previa centralis
ئاوەڵی بۆ پێشەوە خزاوی پەراوێزی: ئەومیە كە بە حاڵ لە نزیك دەمی مناڵدانەوە بەر دەست دەكەوێت	السخد المتقدم الهامشي	P.P.marginalis
ئاوەڵی هەندێ بۆ پێشەوە خزاو: ئەومیە كە هەندێكی لە كونی ناوەوەی مناڵدان داپۆشیوە	السخد المتقدم جزئيا	P.P.Partialis

P.,Retained	سخد محتبس	ئاوەڵی گیرخواردوو، ئاوەڵی قەتیسماو
P.,Uterine	سخد رحمي	ئاوەڵی منداڵدان، ئاوەڵی دایکی
P.,Velamentous	سخد غشائي	ئاوەڵی پەردەیی
Placental	سخدي	ئاوەڵی، پەیوەندی ئاوەڵ
Placentalia	السخديات: ذوات السخد	ئاوەڵدارەکان، ئاوەڵداران
Placentation	التسخد	ئاوەڵێن: چۆنێتی دروست بوون پێوەنووسانی ئاوەڵ
Placentitis	التهاب السخد	هەوکردنی ئاوەڵ
Placentography	تصوير السخد	تیشکە وێنەکێشانی ئاوەڵ، پلاسێنتۆگرافی ئاوەڵ
P.,Indirect	تصوير السخد الغير المباشر	تیشکە وێنە کێشانی ناڕاستەوخۆی ئاوەڵ
Placentoid	شبيه السخد	ئاوەڵ ئاسا، پلاسەنتۆید
Placentoma	ورم سخدي	پەنامی ئاوەڵ، پلاسێنتۆما
Placentopathy	اعتلال السخد	دمردە (نەخۆشی) ئاوەڵ، پلاسینتۆپاسی
Placode	قرحي	پەپکە: پەرمیەکی ئەستووری ئێکتۆدەرمییە کە هەستە ئەندام (sense orgam)یك پێك دەهێنێت

P., Auditory	قرحي سمعي	بیستۆکه پەپکە، پەپکەی بیستەنی: ئەو پەڕەیەی کە دەبێتە گوێچکە، پەپکەی گوێچکەیی
P., Olfactory	قرح شمي	بۆنە پەپکە، بێنە پەپکە: ئەو پەڕە ئێکتۆ دەرمیەیە کە لە ئەنجامدا دەبێتە لووت، پەپکەی لووت
Placuntitis	التهاب السخد	هەوکردنی وێلاش، داگیرسانی ئاوەڵ
Placuntoma=Placentoma	ورم سخدي	ئاوسانی (پەنامی) ئاوەڵ
Plague	طاعون: مرض وبائي شديد	تاعوون: تایەکی تیژی پێ پەرو نەخۆشییەکی کوشندەیە هۆی میکرۆبی (P.pestis)ە، بە لەرزوتا دەست پێ دەکات لە دواییدا لەشی زۆر دادەهێزرێت بە وڕێنە کردن و سەر پەشەوە هۆی گواستنەوەی ئەم نەخۆشییە بۆ مرۆڤ لە مشکەوەیە
P., Ambulatory	طاعون خفيف	سووکە تاعوون، تاعوونی سەرپێیی: چەشنێکی سووکە لە نەخۆشی تاعوون

P., Bubonic	طاعون دبلي	دوومەڵە تاعوون، تاعوونی دوومەڵی: تێیدا گرێ لیمفاوییەکان دەئاوسێن بەتایبەتی ئەوانەی بن ڕان و بن هەنگڵ و دەبنە دوومەڵ
P., Hemorrhagic	طاعون نزفي	تاعوون، خوێنە، تاعوون بە خوێن بەربوونەوە: چەشنێکی توونده لە نەخۆشی تاعوون تێیدا خوێن بەر دەبێتە ژێر پەردەی چڵمن و پێستەوە
P., Pneumonic	طاعون رئوي	سییە تاعوون، تاعوونی سی: چەشنە تاعوونێکە بە زۆری سی تێوەدەگلێت و بەڵغەم پڕ دەبێت لە میکرۆبەکانی
P., Septicemic	طاعون إنتاني	بۆگەنە تاعوون، تاعوونی سەپتیسمایی: جۆرێکە لە نەخۆشی ئەوەندە توندە بە چەشنێك خوێن داگیر دەکات کە نەخۆشەکە لە پێش ئەوەدا دوومەڵی لێ دیاری بدات دەمرێت
P., White	التدرن، الطاعون الأبيض	سیل، تاعوونی سپی

Plane	١- سطح، مسطح ٢- مستوى	١- ڕوو، ڕووتـــــــــەخت: ڕوویەکی تەخت ٢- ڕێکـــــار: ڕێکـــــارێکی تایبەتی وەك ڕێکاری بەنج (بێ هۆشی)
P., Coronal	السطح، التاجي	ڕووی تـــاجی: هەرچـــی ڕوویـەکی ستوونی کـە بـە نـــاو تەنـــدا دەڕوات بـــە شـــێوەیەکی تـــەریبی بـــۆ (لەگـــەڵ) درزە جومگـــەی تاجی (coronad suture)
P., Horizontal	السطح، الأفقي	ڕووی ناســـۆیی: هـــــەج ڕوویـەکی تـەن کـە تـەریب بێت لەگەڵ ناسۆ
P.,Median	السطح الوسطى	ڕووی ناوەنـــدی: ڕوویـــەکی بـــەرەو پـــشتی ســـتوونی (anteroposterior vertical) کـە تـەن دەکـات بـە دوو کەرتی ڕاست و چەپەوە
P.,Orbital	السطح، الحجاجي	ڕووی کالانە چاوی ١- ئـەو ڕووەیـە کـە بـە نـاو هـــەردوو خاڵـــە کالانـــە چاوییەکاندا (points orbital) دەڕوات و ستوونییە لەسـەر ڕوون ناســـــــــــــــۆیی فرانکفۆرتـەوە (Frankfort Horizontal) ٢- ڕووی بینـایی (Visual Plane)

مۆزمڕوو، لەگەنە ڕوو، ڕووی لەگەنەیی، ڕووی حەوزی: ئەو ڕووەیە کە بەهۆی چەند خاڵێکی دیاریکراوەوە لەسەر ئێسکە بێناوە دیاری دەگرێت	السطح الحوضي: والذي يتعين بنقاط معينة على العظم الغفل	P.,Pelvic
تیرە ڕوو، ڕووی تیری: هەچ ڕوویەکی ستوونییە کە بە ناو تەندا تێپەڕ دەبێت بە تەریبی بۆ درزە جومگەی تیری (sagittal suture)	السطح السهمي	P.,Sagittal
پانە ڕوو: بریتییە لە ڕووی ئاسۆیی	السطح المستعرض	P.,Transverse
ڕووی ستوونی: هەچ ڕوویەکی تەن کە ستوونییە لەسەر ئاسۆ	السطح العمودي (القائم)	P.,Vertical
بینۆکە ڕوو، ڕووی بینایی: ئەوەیە کە بەناو تەوەرەی بینایی هەردوو چاودا دەڕوات	السطح البصري	P.,Visual,
ڕووە وێنەگری: تیشکە وێنە گرتنی بڕگەکانی تەن (تەنە بڕگە)	تصوير سطحي	Planigraphy

Planimeter	مقيس السطوح	ڕوو پێـــو، پلانيميتـــەر: ئامێرێکە بە کار دەهێنرێت بـــۆ پێوانـــەی ڕووبـــەری ڕووەکان
Planoconcave	مستو مقعر	چـــاڵە ڕوو: بـــۆ هاوێنـــە دیوێـــك تـــەخت و دیوێـــك چاڵ
Planoconvex	مستو محدب	قۆقزە ڕوو، تەخت و قۆقز: بۆ هاوێنەی دیوێك تـەخت و دیوێك قۆقز
Planocyte	خلية جوالة	گەڕۆکـــە خانـــە: خانـــەی گەڕۆك
Plant	نبات	ڕووەك
Planta (Pl.pluntae)	أخمص القدم	بەری پێ
Plantalgia	وجع الأخمص	ژانـی بـەری پـێ، بـەری پـێ ئێشە
Plantar	اخمصي	بـــەری پێیـــی، پەیوەنـــدی بەری پێ
Plantation	غرس: ادخال سن في	چـــەقاندن، ڕوانـــدن: ددان چەقاندن یان تێ چەقاندن
P.,Replantation	إعادة غـرس: سـن الى الـسنخ نفسه الذي قلعت منه السن	ددان چـــەقاندنەوە: ددانـــی هەڵکێشراو چەقاندنەوەنەو چاڵەی لێی هەڵکێشراوە

-Transplantation	زرع: ادخال سن طبيعية من فم اخر او جهة اخرى في نفس الفم في سنخ قلعت منه السن حديثا	ددان ڕواندن: چەقاندنی ددانێکی سروشتی هەڵکێشراو لە دەمێکی ترەوە یان لایەکی ترەوە لە هەمان دەم لەناو چاڵی ددانێکی تازە هەڵکێشراودا
-Implantation	عزر: ادخال سن طبيعة او اصطناعية في سنخ جديد	ددانێکی دەستکرد یان سروشتی خستنە ناو چاڵە ددانێکی تازەوە
Planuria	التبول من موضع غير اعتيادي	میز کردن لە کونێکی (شوێنێکی) نائاساییەوە
Plaque	١- لوحة: أية لطخة او اي سطح مستو ٢- لويحة دموية	١- تەختە، لەوحە: هەچ پەڵەیەك یان هەچ ڕوویەکی تەخت ٢- پەپکەی خوێن، خوێنە پەپکە
P.,Blood = Platelet	لوحة او قرحي دموي	پەپکەی خوێن
P.,Mucous, P.Muqueuse	لوحة مخاطية، لطخة مخاطية	تەختە (لەوحە) چڵمنە، پەڵە چڵمنە
P's Peyer's=peyers patch	لوحة (باير)	تەختە (لەوحە)ی (پایەر)، پەڵەی (پایەر)
Plasm = plasma	(بلازما)	پلازما، خوێناو

پلازما: ١- بەشە شلەکەی خوێن کە خرۆکەکانی تێدا هەڵواسراون دەبی پلازما لە سیرۆم (Serum) جودا دەکرێتەوە بەوەی کە سیرۆم فایبرۆجینی تێدا نەماوە وە بەمەیین لێی جیا بۆتەوە ٢- لیمف بەمەرجێ خرۆکەکانی دەرهێنرابێت ٣- گلیسەرایتی نیشاستە کە بۆ ئامادە کردن (گرتنەوە)ی مەڵحەم بەکاردێت ٤- سایتۆپلازم یان پرۆتۆپلازم	(بلازما): ١- الجزء السائل من الدم ناقصا الكريات المعلقة فيه ٢- الليمف ناقصا حجيراته ٣- كلية رايت انشأ وتعمل في تحضير المراهم ٤- السايتوبلازم أو البروتوثلازم	Plasma
پلازمای خوێن، خوێنە پلازما: لە خوێن پەیدا دەکرێت بە جیاکردنەوەی خرۆکەکانی ناوی لێی بە نیشاندن یان بە سەنترکردن	بلازما الدم: المستحصل من الدم بعد فصل الحجيرات منه	P., Blood
ئۆکسالاتە پلازما، پلازمایەکە ١٪ ئۆکسالاتی ئامۆنیۆمی تێکەڵکراوە بۆ ئەوەی نەمەیێت	بلازما ئوكسالاتية: البلازما الذي اضيف اليه محلول ١٪ من اوكسالات الأمونيوم كي لايتحثر	P., Oxalate

P., True	بلازما حقيقية: البلازما المستحصل من الدم مباشرة دون تغيير في محتواه الغازي	پلازمای ڕاستەقینە: ئەومیە یەکڕاست لە خوێن وەرگیرابێت بێ ئەوەی گازەکانی ناوی گۆڕابن
Plasmablast	ليف الخلية البلازمية: الحجيرة الأم للخلية البلازمية	پلازما پلاست: دایکە خانەی پلازما خانەیە
Plasmacyte	الخلية البلازمية	پلازما خانە، پلازمۆسایت
Plasmacytoma	ورم الخلايا البلازمية: متكون من الخلايا البلازمية	پەنامی پلازما خانە، پلازمۆسایتۆما: پەسە پەنامێکە لە پلازما خانە پێکهاتووە
Plasmacytosis	داء الخلايا البلازمية: وجود الخلايا البلازمية داخل الدم	دەردە پلازما خانە: هەبوونی خانە پلازمایی لە ناو خوێندا
Plasmatherapy	المعالجة بالبلازما: استعمال البلازما كعلاج لمعالجة المرض	چارە کردن بە پلازما: وەك دەرمان بە کارهێنانی پلازما بۆ نەخۆشی چارەکردن
Plasmo-	بلازمي: بادئة تدل على العلاقة بالبلازما أو بمادة الخلية	پلازمایی: پێشگرێکە پەیوەندی بە پلازماوە یان بە ماددەی خانەوە نیشان دەدات
Plasmocyte	خلية نخاعية وحيدة النواة	پلازمۆسایت: مۆخە خانەیەکی یەکناوکە واتا خانەیەکی یەکناوکەی مۆخی نێسکە

Plasmodia, Plural of plasmodium	المصورات جمع المصورة	(پلاسمـــــــــــــــــــــــــۆدا) (پلاسمۆدیۆم)
Plasmodium	المـــــصورة، بلاسموديــــــوم: طفيلي من الجنس المصورات ترى داخل الكريات الدموية الحمراء لطفيلي الملاريا	پلازمۆدیــۆم: مــشەخۆرێکە لــە رەگــەزی پلاسمۆدیــا لــە نـــاو خرۆکـــەی ســـووری خوێندا دەبێت، مـشەخۆری مەلاریا (لەرزوتا)
P. falciparum	المصورة المنجلية	پلاسمودیـــــــۆمی داســـــی (فالسیپارۆمی): مـشەخۆری هۆی سێ بەرۆیە
P. malariac	المصورة الملارية	پلاسمۆدیـــۆمی مـــەلاریایی: هۆی مـەلاریای (quartan)ە لە مرۆڤدا
P. ovale	المصورة البيضوية	پلاسمۆدیـــۆمی هێلکـــەیی (ئۆڤـــالی): جۆرێکـــە لـــە مـشەخۆر کەلـە (کۆنگـۆ) و ناوچـــــەکانی نزیکـــــی دا دەبینرێـــت دەبێتـــە هـــۆی لەرزوتای (tertiam)
P.vivax	المصورة النشيطة	پلازمۆدیــــــۆمی چـــــالاك (ڤیڤاکـسی): جۆرێکـە لـە مـــشەخۆری لـــەرزوتا کــە دەبێتــــە هـــۆی جـــۆری (benign) لــە لــەرزوتا لــە نەخۆشدا

Plasmology	بلاسمولوجي: علم يبحث عن أصغر الدقائق أو الجسميات للمادة الحية	پلاسمۆلۆجی: زانستێکه باس له وردترین گەردیله یان هەره بچووکترین تەنۆکەی (corpuscle ultimate) ماددەی زیندوو دەکات
Plasmoma	ورم بلازمي: ١- كتلة من الخلايا البلازمية على شكل ورم ٢- ورم متكون من خلايا بلازمية	پەنامەی پلازمایی، پلاسمۆما: ١- تۆپەڵە پلازماخانەیەکە لە شێوەی پەنامێکدا ٢- پەنامێکە لە پلازما خانە پێکهاتووە
-plast	لاحقة تدل على أية حجيرة ابتدائية حية	پاشگرێکە (پاشبەندێکە) بە مانای هەج خانەیەکی سەرەتایی زیندوو دێت
Plaster	لزقة، جص، جبس	گەچ، لکێن، پلاستەر، مشەما: جۆرە پارچە یان مشەمایەکە ڕووەکەی دەرمان یان ماددەیەکی لینجی لێدراوە بۆ نووساندن بە شوێنە ئازارەوە
P., Adhesive	لزقة لاصقة	مشەما، لەسەقەی پێوەلکاندن: وەك پێچەك بەکاردەهێنرێت، دەپێچرێت بە ئەندامەوە لەکاتی پێویستی هەندێکیش دەکشێت لە ڕاکشاندا

P. of Paris	جبس، جبس باريس: كبريتات الكالسيوم الطبيعي	گەچ، پلاستەری پاریس، (گۆگرداتی) کالسیۆمی خۆڕسکە
Plastic	لدن، مطواع، مادة بلاستيكية	گونجۆك، نەرم، ماددەیەکی پلاستیك
Plastics	لدائن، المواد البلاستيكية	گونجۆکەکان، ماددە پلاستیکەکان، پلاستیك
Plasticity	اللدانة، اللدونة	نەرمی، پلاستیکێتی، گونجۆکی
Plastic	تقويمي، تشكيلي، رتقي	ڕاستکەرەوەیی، شێوەگری، پینەکەری
P.Operation	عملية تقويمية، عملية رتقية، عملية تقويم، عملية رتق	برینکاری ڕاستکردنەوە، برینکاری پینەکردن برینکاری پلاستیك
P.Surgery	الجراحة التقويمية، الجراحة الرتقية	پلاستیکە برینکاری، برینکاری ڕاستکردنەوە، برینکاری پینەکردن، برینکاریی پلاستیك
Plastocyte = A . Blood platelet	لويحة دموية	پەپکەی خوێن

Plastogamy	اقـــتران بلازمـــي، زواج بلازمي: التزاوج في وحيدات الخليـــة (Protozoa) يـــتم باتحاد بروتـوبلازم خليـتين او أكثـر وتبقـى النـوى غـير متحدة	جووتبـــوونى پلازمـــايى: جـــوتگرتنى پلازمـــايى، پلاسمۆگـامى: جـوتگرتن لـه نێـــوان تـــاك خانـــه (Protozoa)يدا بـه يـهكگرتنى (تێكهڵيـــــهك بـــــوون)ى پرۆتـۆپلازمى دوو زينـدهوهرى تاك خانه يان زياتر پێك دێت بـه مـهرجێ ناوكـهكانيان بـه جيا دهمێننهوه
Plastosome	حبيبة بلازمية	پلاستۆسـۆم: گهرديلـه يـان دهزوولهيـــــــــــــهكى پرۆتۆپلازمييهكـــه رهنـــگ وهردهگرێت (دهشێت رهنـگ بكرێن)
-plasty	لاحقة تعني تقويمي، رتقي	پاشـــبهندێكه بـــه مانـــاى ڕاست كردنهوه، پينه كردن
Plate	صفيحة	پهڕه: ١- پێكهـاتوو يـان چـينێكى تهخت بهتايبهتى ئێسك ٢- پارچـــهيهكى تـــهنك لاستيك، كانزا، يان مـاددهى تـــر بـــه ڕاگرتنـــى ددانـــى دهستكرد
Plateau	هضبة	بان: شوێنێكى تهختى بهرز

Platelet	صفيحة، لويحة، (Pl) صفيحات دموية	پەپکەی خوێن: پەپکەیەکی بازنەیی یان هێلکەیی ٢-٣ میکرۆن بە تیرمیە لە ناو خوێندا دەبینرێت کە بەشدارن لە مەیینی خوێندا و لە کرژبوونی کلۆ خوێندا و لەئەنجامدا لە وەستاندنەوەی (گرتنەوە)ی خوێن بەربووندا تێکرا (٢٥٠٠٠٠) دانە یان لەملیمەتر سێ جایەکدا هەیە
Plating	تصفيح	پەڕەکاری، پەڕاندن
Platinum	البلاتين	پلاتین: کانزایەکی قورسی نەرمە، ڕەنگی سپی واشە، نیشانەکەی pt، گەردیلە ژمارەکەی ٧٨ و کێشی گەردیلەیی (١٩٥,٢٣)یە
platy-	بادئة بمعنى عريض أو مسطح	پێشگرێکە (پێشبەندە) بە مانای پان، بەرین یان تەخت
Platycephaly	تسطح الرأس	سەرپانی
Platicoria	اتساع البؤبؤ	بیبیلە کراوەیی، بیبیلە فراوانی

Platyglossal	عريض اللسان: (شخص) ذو لسان عريض مسطح	زمانپان: (کەسێکی) زمانی پان و تەختی هەبێت
Platyhelminthes	الديدان المسطحة	کرمە پانەکان، پانە کرمەکان
Platyopia	عريض الوجه	رووپان، ڕوخسار پان
Platypodia	القدم المسطحة، القدم الرحاء	پێ پانی، پێی پان
Platyrrhine	عريض الأنف، أفطس	لووت پان
Platysma	صفيحة أو تركيب صفحي	پەرە، پێکهاتوویەکی پەڕمیی (پان و تەخت)
P. muscle	العضلة الصفحية	ماسولکە پەڕەیی، ماسولکە پانەی مل
Pletectrum	١- اللهاة ٢- المطرقة ٣- النتوء الأبري الخشائي	١- زمانە بچکۆلە ٢- کوتك، چەکوشی ٣- stylomastoid prvess دەرزیلە چوکڵە
-plegia	لاحقة تدل على الشلل	پاشگرێکە بە مانای شەپلە
Pleniloquence	ثرثرة، كثر الكلام	زۆربلـەیی، چـەنەبازی، زۆر گوتن
Pleo-	بادئة تدل على التعدد والكثرة	پێشبەندە بـە مانـای فـرە، زۆر، زۆری
Pleochromatic	متعدد الألوان: يتلون بلون مختلف بأختلاف الظروف	فرە رەنگ: ڕەنگ دەگۆڕێت بەپێی گۆڕانی دەفر

Pleochromatism	تعدد الألوان	فره ڕەنگی، فره ڕەنگایەتی، پلیۆکرۆماتیزم: ئەو تایبەتمەندییەی هەندێ کریستاڵ هەیەتی بۆ دانەوەی ڕەنگێك لە بارێکدا و ڕەنگێکی تری تەواو کە لە بارێکی تری ستوونیدا بۆ بارەکەی پێشوو
Pleomastia	تعدد الأثداء	فره مەمکی: چەند مەمك یان چەند گۆ مەمك هەبوون (لە دوان زیاتر لەمێیەکدا)
Peomorphic	متعدد الأشكال	فره شێوە: هەڵکەوتن لە چەند شێوەیەکی جیاوازدا
Pleomorphism	تعدد الأشكال: خاصية اتخاذ اشكال مختلفة من قبل كائن أو نوع من الكائنات، كذلك التبلور على شكلين أو أكثر من اشكال من البلورات	فره شێوایەتی: چونە چەند شێوەیەکی جیاوازی دیارەوە لە لایە تاکە زیندەوەرێك یان جۆرێك (species) زیندەوەرێك هەوەها تایبەتی بوون بە کریستاڵ بە دوو شێوە یان زیاتر
Pleonexia = Pleonexy	الأنانية، الطمع	خۆ ویستی، فرم، چاو برسێتی

Plesiomorphism	تشابه الأشكال	شـێوه یەکـسانی، شـێوه لێکـچوون، بـه شـێوه لـه یەکتری چوون، هاوشێوەیی
Plessor = Plexor	مضراب	تارلێدەره
Plethora	أحمرار جلدي نتيجة اقلاء المنطقة بالدم	خـوێنپڕی، پـڕ خـوێنی: بارێکــه بــه پــڕی خوێندانەکان، خـوێن زۆری و تونـدی (پـڕی fullness) ئەبز دەناسرێتەوه، هەسـتی سـەر تونـد بـوون، ڕوخـسار سـوور هەلگـەڕان و شـیمانه (probability)ی لــــووت پـژانیشی له گەڵدایه
Plethoric	ممتلئ دما	پڕ خوێن
Plethysmograph	مخطاط الأمتلاء الدموي	پڕ خوێنبوونکێش
Pleur-, See pleuro-	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالضلع	پێـــشگرێکه نیـــشانەی پەیوەندبوونــــه بــــه پەراسووەوه (یان سییەوه)
Pleura	الجنبة، غشاء الجنب	پلۆرا، پـەرده (بـەرگ)ەسی: پەردەیـەکی تـەنکی لووسـی تەڕه سییەکان دادەپۆشێت و هەروەها دەبێته نـاوپۆش بـۆ دیوارەکـانی سـنگ بـەم جـــۆره بۆشـــایی ســـنگ دەگرێتەوه وەك ناوپۆش

P., Cervical	الجنبة الرقبية	پلورای مل، مله پلورا: بانه قوببەیەکەی بۆشایی پلورایە لە هەردوولای سنگدا کە هەندێ لە کونی ژووروی سنگەوە بۆ سەرەوە دەچێت
P., Costal	الجنبة الضلعية، الجنبة الجدارية	پلورای پەراسوو، پەراسووە پلورا
P., Diaphragmatic	الجنبة الحجابية (الحاجزية)	پلورای ناوپەنجك: ئەو بەشەی پلورایە کە ناوپەنجك دادەپۆشێت
P., Mediastinal	الجنبة الحيزومية (منصفي)	پەراسووی دووبەشکار: دووبەشکارە پەراسوو، سییە پەردەی دووبەشکار
P., Parietal	الجنبة الجدارية	دیوارە پلورا، پلورا دیواری: ئەو بەشەیە کە لە ناوەوە دیواری سنگ دادەپۆشێت
P., Pericardial	الجنبة التامورية	پلورای پەردە دڵ: ئەو بەشەیە کە بە توندی بە بەرگی دڵەوە نووساوە دای دەپۆشێت
P., Pulmonary	الجنبة الرئوية	پلورای سی: ئەوەیە کە سییەکان وەك بەرگ دادەپۆشێت، پلورای هەناوی
P., Visceral	الجنبة الحشوية	پلورای هەناوی: پلورای سییە

Pleural	جنبي	پەیوەندی پلورا، سییە پەردەیی
Pleurlgia	الم (وجع) الجنب	دەردە سییە پەردە، ژانە پلورا، پلورا یەشە
Pleurectomy	استئصال الجنب	پلورا برین، برینی پلورا، سییە پەردە برین
Pleurisy, Pleuritis	ذات الجنب، التهاب الجنبة	هەوکردنی سییە پەردە، داگیرسانی پلورا، زاتولجەم
P., Acute	ذات الجنب الحادة	توند هەوکردنی سییە پەردە، داگیرسانی تیژی پلورا
P., Chronic	ذات الجنب المزمنة	سییە پەردە هەوکردنی درێژخایەن، داگیرسانی ....
P., Diaphragmatic	ذات الجنب الحجابية (الحاجزي)	سییە پەردە هەوکردنی ناوپەنچك، داگیرسانی پلورای ناوپەنچك
P.,Dry`	ذات الجنب الجافة	وسکە هەوکردنی پلورا، داگیرسانی وشکە پلورا
P., Encysted	ذات الجنب المكيسة (او التكيسية)	کیسە پلورا هەوکردن، پلورا هەوکردنی کیسکردوو، داگیرسانی پلورای کیسە کردوو (کیسەدار)

P., Fibrinous	ذات الجنب الليفينية	ریشاڵە پلورا هەوکردن، داگیرسانی ریشاڵی (ریشاڵینی)
P., Hemorrhagic	ذات الجنب النزفية	خوێنە پلورا هەوکردن، داگیرسانی پلورای خوێناوی
P., Interlobar	ذات الجنب البين الفصية	پلە پلورا هەوکردن، داگیرسانی لورای نێوان قاشەکان
P., Purulent	ذات الجنب القيحية	کێمە پلورا هەوکردن، داگیرسانی پلورای کێماوی (کێمدار)
P., Suppurative	ذات الجنب القيحية	کێمە پلورا هەوکردن، داگیرسانی پلورای کێماوی
P., Wet, = P.,With Effusion	ذات الجنب الرطبة، ذات الجنب الأنصبابية	تەڕە پلورا هەوکردن، داگیرسانی تەڕی پلورا، ئاو چوونە سنگ
Pleuro-,	بادئة تدل على الغلامة بالجنب أو بالضلع	پێشگرێکە پەیوەندی بە پلورا (پەردە سی) یان پەراسووەوە نیشان دەدات
Pleurocentesis	بزل الجنبة، بزل الصدر	دەرزی : کردن بە سنگدا بۆ ئاو.. هتد لێ دەرهێنان

Pleuroclysis	حقن السوائل الى الجوف الجنبي، غسل (شطف) الجوف الجنبي	داشتنى بۆشايى پلورا
Pleurodynia	الم الجنبة، وجع الجنب	ژانە پلورا، پلورا ئێشە: ژانێكى توندە ناو بە ناو لە ماسولكەى نێوان پەراسواندا پەيدادەبێت، جۆرێكە لە بادارى ماسولكە
Pleurolysis	تحرير الجنبة	پلورا جيابوونەوە
Pleuropericardial	جنبي تاموري	پلورا و پەردە دڵى: پەيوەندى پلورا و بەرگى دڵ
Pleuropericarditis	التهاب الجنبة والتامور	هەوكردنى پلورا و بەرگە دڵ
Pleuropneumonia	ذات الجنب والرئة	هەوكردنى پلورا و سى
Pleuroscopy	تنظير الجنبة	پلورۆسكۆپى: سەيركردنى ناوبۆشايى پلورا لە كونێكەوە كە دەكەوێتە ديوارى سنگ
Pleurotomy	استئصال الجنبة	پلورا بڕين: بە برينكارى بڕينى پلورا
Plexal	ضفيري: ذو علاقة بضفيرة	پرچى
Plexalgia	الم (وجع) ضفيري	ژانە پرچى

Plexiform	ضفيري الشكل	پرچەکی
Plexitis	التهاب البصرية	پرچە هەوێ
Plexor	مطرقة (صغيرة يستعمل للقرع)	کوتك (ێکی بچووك بۆ پیا کێشان بەکاردێت)
Plexus	ضفيرة: كتلة أو شبكة متشابكة الخيوط (الخطوط) من اعصاب أو اوعية (وريدية أو لمفية)	پرج: تۆپەڵ یان تۆڕێکی داو (تاڵ) ئالۆزکاوی ڕەگ یان بۆریچەی خوێن یان لیمفه دەفر
P., Aortic	الضفيرة الأبهرية: ضفيرة عصبية ١- في امام وعلى جانبي الأبهر البطني ٢- أمام وعلى جانبي الأبهر	پرچی هونراوەی شاسوورە دەمار: هۆنراوەیەکی ڕەگە ١- لە پێش و لە تەنیشتەکانی شاسوورە دەماری زگدا ٢- هۆنراوەیە لە پێش تەنیشتەکانی شاسوورە دەماری زگەوە
P., Adrenal	الضفيرة الكظرية: فرع من الضفيرة الشمية والذي يغلف الشريان المعدي الأيسر	پرچی سەر گورچیلە: لقێکە لە هونراوەی ڕۆژی کە دەوری سوورەدەماری چەپی ئاشك دەدات
P., Axillary, P,axillaris	الضفيرة الأبطية: ضفيرة من الأوعية والغدد الليمفاوية في الأبسط	پرچی بن باخەڵ: پرچی یەکی پێکهاتو – لە لیمفە لوو و لیمفە بۆری لە بن باخەڵدا

P., Brachial	الضفيرة العضدية: ضفيرة عصبية كبرة في الرقبة والأبطر يتكون من الفروع الأمامية للأعصاب الرقبية الأربعة السفلي والظهري الأول	پرچی فۆڵ: پرچێکی ڕەگی گەورەیە لە مل و لە بن باخەڵدا لە چوارلقەکانی پێشەوەی چوار ڕەگەکانی خواروی مل و یەکەمین ڕەگی پشت پێك دێت
P., Cardiac	الضفيرة القلبية: ضفيرة عصبية تقع تحت القوس الأبهري	پرچی دڵ، دڵە هونراوە: هۆنراوەێکی ڕەگە دەکەوێتە ژێر کەوانەی شاسوورە دەمارەوە
P., Cervical	الضفيرة الرقبية: ضفيرة عصبية تقع أمام الفقرات الرقبية الأربع العليا	پرچی مل: هونراوەیەکی ڕەگە دەکەوێتە پێش بڕبڕاگەکانی مل (چواری ژوورویان)
P., Choroid	الضفيرة المشيمية:	وێڵداشە پرچ. هاوەڵەپرچ
P., Crural, Femoral Plexus	الضفيرة الفخذية: ضفيرة عصبية حوالي الجزؤ العلوي من الشريان الفخذي	پرچی ڕان: هۆنراوەیەکی ڕەگە بەدەوری بەشی ژووروی سوورە دەماری ڕاندایە
P., Coccygeal	الضفيرة العصعصية: ضفيرة عصبية بالقرب من السطح الخلفي العصعصية	پرچی کلینچکە: هۆنراوەیەکی ڕەگە نزیك ڕووی پشتەوەی کلێنچکە
P., Celiac	الضفيرة الجوفية: ١. الضفيرة الشمسية ٢- ضفيرة لمفاوية تتكون من العقد اللمفاوية المساريقية العليا وغيرها	پرچی هۆنراوەی سیلیاك (بۆشایی) ١- هۆنراوەی ڕۆژی ٢- پرچی لیمفی کە گرێ لیمفەکانی میزانتری ژوورو ئیتر پێك هاتووە

پرچی ئاشك (گەدە): لقێكە لە پرچی رۆژی بەدەوری سووڕەدەماری ئاشكی چەپدا	الضفيرة المعدية: فرع من الضفيرة الشمسية يحيط بـ (يغلف) الشريان المعدي الأيسر	P., Gastric
پرچی كلۆت: تەواوكەر (بەش)ی پرچی شاسوورەدەماری زگە بە دەوری سوورەدەماری كلۆتی ناو كۆییدا	الضفيرة الحرقفية	P., Iliac, P. iliacus
پرچی كاروتیدی: پرچێكی ڕەگە بەدەوری سوورەدەماری كاروێددا	الضفيرة السباتية: ضفيرة عصبية حول الشريان السباتي	P., Carotid
پرچی سێبەندە و پاشڵ (سمتە جۆڵە)یی	الضفيرة القطنية العجزية	P., Lumbosacral
پرچی مێزانتەری ((ژوورو و خوارو): بەدەوری خوێنبەری مێزانتەری ژوورو و خواروودا	الضفيرة المساريقية (العليا و السفلية) حول الشرايين المساريقية	P., Mesenteric
پرچی (ئاومرباخ) پرچێكە كە لە ڕیشاڵە ڕەگی خۆیەكی دەكەوێتە نێوان چینەكانی ماسولكە ڕیخۆڵەوە	ضفيرة (أورباخ): ضفيرة من الألياف العصبية الذاتية تقع بين الطبقات العضلية للأمعاء	P., Myenteric = Auerbach’s plexus

P., Nerve	ضفيرة عصبية: التي تتكون من تشابك الياف عصبين أو اكثر	ڕەگە پرج، پرچی ڕەگ: ئەوەیە لە تێك ئاڵۆزکانی ڕیشاڵەکانی دوو ڕەگ (دەمار) یان زیاتر پێك دێت
P., Ovarian	الضفيرة المبيضة: ضفيرة وعصبية تتوازع الیافها الى المبيضة وقاع الرحم	پرج گەرادان: پرچێکی ڕەگە لکەکانی دەچن بۆ گەرادانەکان و بنکی منالّدان
P., Pelvic	الضفيرة الحوضية: الضفائر العصبية السمبثاوية التي تغذي الأحشاء والحوضية	مۆزە پرج لەگەنە (حەوز): پرج سیمپساوییەکان کەوا بەشدەبن بەسەر هەناوی ناولەگەنەدا
P., Rectal	الضفيرة المستقيمية: الضفيرة الباسورية	پرچی ڕاستە ڕیخۆڵە
P., Sacral	الضفيرة العجزية: ضفيرة عصبية تتوضع على السطح البطني للعجز	پرج پاشڵ (سمتە جۆڵە): هۆنراوەیەکی ڕەگە دەکەوێتە سەرووی زگی پاشڵ
P., Solar	الضفيرة الشمسية: شبكة كبرة من الألياف والعقدة العصبية على السطح الخلفي للمعدة تتوزع الیافها الى جميع أحشاء البطن وتسمى احيانا، الدماغ البطني	خۆرە پرج ڕۆژی: تۆڕێکی گەورەیە لە ریشاڵە ڕەگ و ڕەگەگری لەسەرووی پشتەوەی ئاشك، ریشاڵەکانی بۆ گشت هەناوەکانی ناو زگ دەچێت، هەندێ جار بەم پرچەیە دەڵێن (مێشکی زگ)

P., Uterine	الضفيرة الرحمية: ١- ضفيرة عصبية توزع اليافا في عنق واسفل الرحم ٢- ضفيرة وريدية بين طبقات الرباط العريض	پرچه مناڵدان: ١- پرچێکی ڕەگییە لقەکانی دابەش دەبێت بەسەر مل و خوارووی مناڵداندا ٢- پرچێکی شینە دەمارییە دەکەوێتە نێوان چینەکانی (توی کانی) پیچەکە پانەی مناڵدان
-plexy	لاحقة بمعنى ضزبة او سكتة	پاشگرێکە بەمانای سەکتە یان نزول
Plica	ثنية	لۆ، لۆچ، قەد: نوشتاوەیی یان چرچێك
P. lacrimalis	الثنية الدمعية: ثنية من الغشاء المخاطي أمام فتحة القناة الدمعية من الأنف	لۆچی فرمێسك: لۆچێکە لە پەردە چڵمنە لەبەر کونی فرمێسکەرۆدا بۆ لووت
P. triangularis	الثنية المثلثة: ثنية مثلثة عند اتصال القوس الحنكي اللساني بالحافة الجانبية للسان	لۆچی سێگۆشە، لۆچە سێگۆشە: لۆچێکی سێ گۆشەیە دەکەوێتە ئاستی پێك گەیشتنی کەوانەی مەلاشوو زمان بە قەراغی تەنیشتی زمانەوە
P. vocalis	الثنية الصوتية: هي الوتر الصوتي الحقيقي	لۆچی دەنگ، دەنگە لۆچ: دەنگە ژێی ڕاستەقینە
Plicate	مثني، مطوى	لۆچدار، لۆچە لۆچ، قەد کراو، نوشتاوە، چرچ

Plication	ثني، طي	قەد كردن، نوشتاندنەوە، قەد، لۆچ
Pliers	ملقط، كلاب	گاز، پلايس: بۆ نوشتاندنەوەی مێتاڵ یان گرتنی شتی ورد بەكاردێت
Plombage	ترصيصي: عملية ملء بعض الفراغات بالجسم بمواد خاملة	پڕ كردنەوە: برينكارييەكە بۆ پڕ كردنەوەی بۆشاييەك لە تەندا بە هەندێ ماددەی سست
Plug	سدادة	پشك، دەمەوانە، تۆپەوانە: پەڵ یان تۆپەڵە شتێكە بۆ بەربەست كردن یان گرتنی (كون)ێك
Plugger	مدك	كوتك: ئامێرێكە لە ددانسازیدا بەكاردێت بۆ ئاخنین یان كوتانەوەی ماددەی وەك زێڕ بۆ ناو كلۆر (كون)ی ددان
Plumbi	الرصاص	قورقوشم
Plumbic	رصاصي	قورقوشمی، قورقوشمین
Plumbism	الرصاصية، التسمم بالرصاص	قورقوشم خواردوو، بە قورقوشم ژارخوارد بوون
Plumbum	الرصاص	قورقوشم

Plummer's Disease	مرض (بلومر)	نەخۆشـــی (پلەممــەر): ژاراوی بـــوون (developement of toxicity) ی ئەدینۆمایـــەکی ئاسایی سایرۆید
Plummer-Vinscint Syndrome	تناذر (بلومر وفنسن)	ســــــــــــــیندرۆمی (پلەممەروڤنسن): بریتییـه لە گران قووتـدان (شـت بـۆ قـــــووت نەچـــــوون)، هـــــەوکردنی زمـــــان، کـەمخوێنی وە گـەورەبوونی ســپڵ لەگـــەڵ پووکانـــەوە (چروســــــانەوە)ی دەم و گـــەرو و بەشـــی ســـەرووی سورێنچك
Plumose	مريش: ١- ذو ريش ٢-يشبه الريش	پـــەڕدار، پـــەڕاوی، پـــەڕی (وەکوپەڕ)
Pluri-	بادئة تعني متعدد، كثير	پێـشگرێکە بــە مانـــای زۆر، فرە، چەند
Pluriceptor	متعدد (كثير) التقبل	فرە وەرگر
Plurigravida	متعددة الحمل: إمراة حامـل للمرة الثالثة أو أكثر	فـرە زگ کـردوو: ئافرەتێـك زگ کـردوو بـێ بـۆ جـاری سێهەم یان زیاتر (زۆرتر)
Plurinatality	نسبة ولادة عالية	فـرە منـاڵبوون، ڕێژەیـەکی مناڵبوونی گەورە (بەرزە)
Plurinuclear	متعدد النوى، كثير النوى	فـرە نـاوك: ئـەوەی چـەند ناووکێکی هەیە

Pluripara	ولود: أمرأة ولدت عدة أطفال، متكررة الولادة	فره زاو؛ ئافرەتێك چەند منداڵێکی بوو بێت
Pluriparity	الولودية، تكرر الولادة	فره زاوی
Pluripotent = pluripotential	كثير القدرة	فره توانست
Pluripottential	كثير القدرة: ١- ذو أكثر من طريقة للعمل ٢- مؤثر بعدة طرق	فره توانست ١- له شێوازێکی پتر هەیه بۆ کارکردن ٢- بە چەند ڕێگایەك کار دەکات
Pluriresistant	متعدد المقاومة: مقاوم لعدة عقاقير	فره بەرگری: بەرگری هەیه بۆ چەند دەرمانێك
Pluritissular	متعدد النسج	فره شانەیی (تەنراو): لە چەند تەیمانە (تەنراو)ێك پێکهاتووه
Plutomania	هوس الغنى	مانیای دەوڵەمەندی، ئاشقە دارایی: خۆ بە ساماندارزانین، خۆ خەریك کردن بە جۆرێکی نەخۆشی بە بیرکردنەوە لە دارایی

Plutonium	بلوتونيوم: عنصر فلزي، عدده الذري (٩٤)، وزنه الذري (٢٣٩)، ينتج من انشطار ذرة اليورانيوم، رمزه (Pu)	پلوتۆنیۆم: توخمە کانزایەکە گەردیلە ژمارەکەی (٩٤)ە و کێشی گەردیلەیی (٢٣٩)یە، لە کەرت بوون (داتلیشان)ی گەردیلەی یورانیۆم پەیدادەبێت کە دەبێت بە نیپتۆنیۆم ئەمجا بە پلۆتونیۆم نیشانەی (هێماکەی) (Pu)ە
Pneo-	تنفسي: بادئة تدل على الفلاقة بالتنفس	هەناسەیی: پێشگرێکە پەیوەندی بە هەناسە و هەناسەدانەوە نیشان دەدات
Pneodynamics	ديناميكية التنفس	داینەمیکی هەناسەدان
Penograph	مخطاط التنفس: لتسجيل الحركات التنفسية، يستعمل لأغراض تشخيصية	هەناسەکێش: ئامرازێکە بۆ تۆمار کردنی جووڵە هەناسەییەکان بۆ مەبەستی نەخۆشی ناسینەوە بەکاردێت
Pneometer	مقياس التنفس	هەناسەپێو: جۆرە سپایرۆمیتەر (spirometer)ێکە یان ئامرازێکە بۆ پێوانی هەوای بە هەناسە وەرگیراو و دراوەوە

Pneumal	١- رئـوي: ذو علاقـة بالرئتين ٢- Allonal	سييەكى: ١- پەیوەندیدار بە سييەكانەوە ٢- Allonal
Pneumarthrosis	استرواح المفصل: ١- نفـخ احـد المفاصـل بغـاز الأوكسجين تمهيدا للتصوير الشعاعي ٢- وجود هواء أو غـاز داخـل احد المفاصل استهواء الدم	جومگە فوكردن: ١- فوودانى جومگەيـەك بـە گازى ئۆكسجين تێكردن بۆ يارمەتيـدان لـە تيـشكە وێنەگرتندا ٢- هـەبوونى هـەوا يـان گـاز لە ناو جومگەيەكدا
Pneumathemia	استهواء الدم	هـەوا چـوونە خـوێن: هەبوونى هـەوا يـان گازێـك لە ناو خوێندانەكاندا
Pneumatic	تنفسي، هوائي	هەناسـەيى، هـەوايى: پەيوەنديـدار بـە هەناسـە يان هەواوە
Pneumatics	علـم الخـصائص الميكانيكيـة للـهواء: العلـم الـذي يبحـث عـن الخـواص الطبيعيـة (الفيزيائية) للغازات	هـەوازانى، زانـستى ڕەوشـە ميكانيكييەكانى هەوا: ئـەو زانـستەيە كـە بـاس لـە تايبەتييـە سروشـتى (فيزيـايى)يـەكانى گازەكـان دەكات
Pneumato-, pneuma-	هـوائي، رئـوي: بادئـة تـدل على العلاقـة بـالهواء، بالغـاز أو بالتنفس	هـەوايى سـييەكى: پێـشگرێكە پەيوەنـدى بـە هـەوا، گـاز يـان بـە هەناسـە (دان)ەوە نيشان دەدات

Pneumatocardia	استرواح القلب (وجود الهواء داخل تجاويف القلب)	هەبوونی هەوا لەناو دڵدا
Pneumatocele	١- فتق الرئة (رئوي) ٢- كيس غازي ٣- انتفاخ الصفن الغازي	١- قۆڕیی سی، دەبە بوونی سی ٢- کیسە با ٣- پەنمانی توورەکەی گون بە گاز تێچوون
Pneumatograph	مخطاط الحركات التنفسية	نەخشەکێشی هەناسە: نیماتۆگراف: نامێرێکە بۆ نەخشەکێشانی بزوتنەوە هەناسەییەکانی دیواری سنگ
Pneumatology	علم الغازات والهواء: يبحث عن ما تمت معرفته عن الغازات والهواء وخواصها العلاجية وغيرها	گاز و هەوازانی، زانستی گاز و هەوا: باس لەوە دەکات کە لە بارەی گاز و هەوا و تایبەتێکانیان لە بارەی چارە کردنەوە زانراوە
Pneumatometry	قياس التنفس: قياس هواء الزفير وهواء الشهيق	هەناسە پێوان: پێوانە کردنی ئەو هەوایەی بە هەناسە وەردەگیرێت و دەدرێتەوە پێی
Pneumatosis	استهواء: وجود الهواء أو الغاز في مواضع غير اعتيادية	هەواتێزان، نیوماتۆلۆجی: هەبوونی گاز یان هەوا لە شوێنی نائاساییدا
Pneumatotherapy	المعالجة بالهواء: معالجة الأمراض بهواء قليل الضغط أو كثيرة	بە هەوا چارەکردن، چارەکردن بە هەوا: چارە کردنی نەخۆشی بەهەوای کەم پەستۆ یان لە ژێر پەستۆدا

Pneumaturia	بيلة هوائية	هەوا میزی، هەوا میزین: هەوا هەبوون لەو میزە دا کە مرۆڤ دەیکات
Pneumectomy	استئصال الرئة	سی برین: برینی شانەکانی سی
Pneumo-, Pneumono-,	هوائي، رئوي، تنفسي: سابقة للدلالة على العلاقة بالهواء، الرئة أو بالتنفس	هەوایی، سییەکی، هەناسەیی: پێشگرێکە بۆ نیشاندانی پەیوەندی بە هەوا، سی یان هەناسەوە
Pneumobacillus	عصية رئوية: عصيات ذات الرئة	سیلە چیلکە، نیمو باسیلەیی: ناوی ئەو میکرۆبانەیە کە دەبنە هۆی هەوکردنی سی
Pneumocentesis	بزل الرئة	دەرزی کردن بە سیدا: بە برینکاری دەرزی کردن بە سییەکدا بۆ مەبەستی ڤالا کردنەوەی بۆشاییەك
Pneumococcus	المكورة الرئوية	خرە میکرۆبی سی، نیمۆ کۆکە سی
Pneumoconiosis	تغبر الرئة: رد فعل ليفيني مزمن في الرئتين تجاه استنشاق الغبار	تۆز گرتنی سی: بەرتەك (کاردانەوە)یەکی ریشاڵی بنە سییە لە سییەکاندا بۆ هەڵمژینی تۆز بە هەناسە
Pneumoderma	انتفاخ تحت الجلد، هواء تحت الجلد	هەڵاوسانی (فووکرانی) ژێر پێست: هەوا چوونە ژێر پێستەوە

Pneumodynamics	ديناميكية التنفس	دینامیکێتی هەناسەدان: باس لەو هێزانە دەكات كە بەكار دەبرێن لە هەناسەداندا
Pneumoempyema	ذات الجنب القيحي الغازي	هەوكردنی پلورای كێماوی غازدار: هەبوونی غاز و كێمە لە بۆشایی سیپۆشدا
Pneumoencephalography	تصوير الدماغ الهوائي	تیشكە وێنەگرتنی مێشك بەهەواوە: تیشكە وێنەگرتنی مێشك پاش هەوا یان گاز كردنە ناو زگۆڵەكانەوە بە شرینقە
pneumomoencephalomyelography	تصوير الدماغ والنخاع الشوكي الهوائي	تیشكە وێنەگرتنی مێشك و برېڕاگەمۆخ بەهەواوە: تیشكە وێنەگرتنی بۆشاییەكانی مێشك و برېڕاگە (cerebro-spind) دوای هەواتێكردنیان
Pneumogram	١- مخطط تنفسي: سجل تخطيطي للحركات التنفسية ٢- صورة هوائية: صورة شعاعية لأحد الأقسام بعد ادخال الهواء اليه	١- نەخشەی هەناسە: تۆمارێكی هێڵكاریی جووڵە هەناسەییەكانە ٢- تیشكە وێنەی هەوایی: تیشكە وێنەی بەشێكی تەنە دوای هەواتێكردنی
Pneumograph	مخطط تنفسي	هەناسە كێش، هەناسە لووس: ئامێرێكە بۆ تۆمار كردنی هەناسە جووڵەكان

Pneumohemia	دم غازي: وجود الغاز في الدم	گازه خوێنی، نیمۆ هیمیا: هەبوونی غاز لە ناو خوێندا
Pneumohemopericardium	استرواح التامور الدموي	نیمۆهیمۆ پەریکاردیۆم: هەبوونی خوێن و گاز لە ناو پەردەی دڵدا
Pneumohydrometra	استسقاء الرحم الغازي	گازە ناو بەندی منداڵدان: کۆبوونەوەیەکی گاز و شلە لە ناو منداڵداندا
Pneumohydrothorax	استرواح الصدر الأنصبابي	ناو و هەوا تێزانی سنگ: کۆبوونەوەیەکی هەوا و ئاو لە ناو بۆشایی سنگدا
Pneumolith	حصاة رئوية	بەردی سی
Pneumology	علم أمراض المجاري التنفسية	دەردە هەناسە ڕۆزانی، زانستی نەخۆشییەکانی هەناسە ڕۆ: نەخۆشی ئەو ڕێبازانەی هەوایان پێدا دەڕوات لە هەناسەداندا
Pneumomediastinum	استرواح الحيزوم ١- وجود الهواء في الحيزوم ٢- زرق الهواء اليه تمهيدا للتصوير الشعاعي	هەوا تێزانی سنگ دووبەشکەرە: ١- هەبوونی هەوا لە میدیاستاینەمدا ٢- هەوا کردنە میدیاستاینەم وەك کردارێکی پێشەکی بۆ ئامادەکردن بۆ تیشکە وێنەگرتن
Pneumolysis	تحرير الرئة	سی ڕەهاکردن
Pneumometer	مقياس التنفس	هەناسە پێو

Pneumomycosis	داء الرئة الفطري	کـەڕوە دمردە سـی، دمردە کەڕوی سی، کـەڕو گرتنـی سـی: هـەر چـی دمردە کەڕویەك کە بداتە سی
Pneumonectasis	انتفاخ الرئة	سیپە ناوسێ
Pneumonectomy	استئصال الرئة	سی بڕین
Pneumonedema	وذمة رئوية	ئاوبەندی سی
Pneumonemia	احتقان الرئتين	خوێن تێزانە سی
Pneumonia	ذات الرئة، التهاب الرئتين	هـەوکردنی سـی، سووتانەوەی سی، نیمۆنیا
P., Acute	ذات الرئة الحادة	تیـژە هـەوکردنی سـی، هەوکردنی تیژی سی
P., Apex, Apical p.	ذات الرئة القمية	پۆپە هەوکردنی سی
P., Aspiration	ذات الرئة الأستنشاقية	هـەوکردنی سـی بـە هەڵمـژین: لەبەرچـوونە ناوەوەی تەنی بیانی بۆ ناو ڕێبازە هەواییەکان
P., Atypical	ذات الرئة اللانموذجية	هەوکردنی سی نانموونەیی، هەوکردنی ناتەرزی سی
P., Central	ذات الرئة المركزية	ناوەنـدە هـەوکردنی سـی، هـەوکردنی ناوچـەقی سـی، سووتانەوەی ناووکی سی
P., Chronic	ذات الرئة المزمنة	هـەوکردنی بنەسـی سـی، درێژخایەنە هەوکردنی سی

P., Contusion	ذات الرئة الرضية	خوێنتێزانە هەوکردنی سی
P., Core = Central P	ذات الرئة المركزي	ناوەندە هەوکردنی سی
P., Croupous = Lobar p	ذات الرئة الخناقي	ومناقـه هـەوکردنی سـی، جووتە هەوکردنی سی
P., Double	ذات الرئة المزدوجة	هـەوکردنی هـەردوو سـی، هەوگردنی جووت سی
P., Gangrenous	ذات الرئـــة الغانغرينيـــة، غانغرين الرئة	گانگرینـــە هـــەوکردنی سیگانگرینی سی
P., Hypostatic	ذات الرئة الركودي	هـــەوکردنی ســـی بـــە پالکـــەوتن: تووشـــبوونی هـەوکردنی سـی لەبـەر لـە سـەر پـشت پالکـەوتنی زۆر لـە لايـەن نەخۆشـی يـان پيرەوە
P., Influenzal	ذات الرئة الأنفلونزائية	هـــــەوکردنی ســــــی ئەنفلوەنزايی
P.,Inhalation	ذات الرئة الأستنشاقية	هەڵمژینە هەوکردنی سی
P., Lipid, Lipoid p.	ذات الرئة الشحمية	پيـــوە هـــەوکردنی ســـی: کاردانەوەيــەکی نيمۆنـــايی ســيیە تەيمانەيــە بــۆ بــە هەڵمـــژين چـــەوری (رۆن) چوونە ناو سييەکانەوە

P., Lobar	ذات الرئة الفصية	پلـــه هـــەوكردنى ســـى: نەخۆشـيیەكى تيــژى ناديـارە بەهۆى ميكرۆبى Diplococc us Pnemoniae)وە مـــرۆڤ تووشى دەبيّت، يـەكيّك يـان پـــتر لـــە ڤاشـــەكانى ســـى هەودەكات و رِەق دەبيّت
P., Lobular	ذات الرئة الفصيصية	پلۆكـــە هـــەوكردنى ســـى، داگيرسانى سى و بۆرى هەوا
P., Metastatic	ذات الرئة الأنتقالية	گواســـتە هـــەوكردنى ســـى: هـەوكردنيّكى كيّميـايى ســيیە لەبـەر گويّزرانـەوەى كـيّم لـە شويّنيّكى ترەوە بۆ سى
P., Pneumococcal	ذات الرئة بالمكورات الرئوية	هـەوكردنى ســى، بـە خــرِە ميكرۆبى سى
P., Secondary	ذات الرئة الثانوية	ناوەنجييـــە (دووەميـــە) هەوكردنى سى
P., Streptococcus	ذات الرئـــة بـــالمكورات السبحية	هـەوكردنى ســى بـە خــرِى تەزبيحى
P., Suppurative	ذات الرئة القيحية	كيّمە هەوكردنى سى
P., Terminal	ذات الرئة النهائية	كۆتاييە هەوكردنى سى
P., Unresolved	ذات الرئة اللامنصرفة	نەرِەواوە هەوكردنى سى
P., Virus	ذات الرئة الفيروسية	ڤايرۆسە هەوكردنى سى
P., Wandering	ذات الرئة المتجولة	گەرِۆكە هەوكردنى سى

Pneumonic	رئوي، ذو علاقة بذات الرئة	سیەکی پەیوەندی سی یان پەیوەندی هەوکردنی سی
Pneumonitis	التهاب الرئة	سووکە هەوکردنی سی
Pneumono- See pneumo-	بادئة بمعنى رئوي	پێشگرێکە، بە واتا سیەکی
Pneumonochirurgia	جراحة الرئة	برینکاریی سی
Pneumonolysis	تحرير الرئة	رەهـا کردنـی سـی: لێکردنـەوەی سـیپۆش (پلورا) لە دیواری سنگ بـە برینکـاری بـۆ ئـەوەی سـی کرژبێتەوە (فش بێتەوە)
Pneumonopathy	اعتلال رئوي	دەردە سـی: هـەج نەخۆشـیەك بێـت کـە تووشی سی دەبێت
Pneumonorrhaphy	خياطة (رفو) الرئة	سی دروونەوە، دروونەوەی سی
Pneumonoperitonitis	التهاب البريتون الغازي	گـازە هـەوکردنی پـەریتۆن: هـەوکردنی پـەریتۆن و کۆبوونـەوەی گـاز لـە نـاو بۆشاییەکیدا
Pneumonosis	مرض رئوي	دەردە سـی، نەخۆشـی سـی، سییە نەخۆشی
Pneumonotomy	استئصال الرئة	سی برین
Pneumopathy = Pneumonopathy	اعتلال رئوي	دەردە سی

Pneumoperitonium	استرواح البريتون، استهواء البريتون	هەوا کردنە پەریتۆن، هەوا چوونە پەریتۆن ١- ئۆکسجین یان جۆرە گازێکی تر کردنە ناو بۆشایی پەریتۆنەوە ٢- هەبوونی یان گاز هەوا لە ناو پەریتۆندا
Pneumoresection	قطع الرئة: اقتطاع جزء من الرئة	لە سی برین: لابردن و برینی بەشێك لە سی
Pneumonoentenography	تصوير شعاعي هوائي: تصوير احد أجزاء الجسم بعد حقن الهواء اليه	هەوا تیشکە وێنەگرتن: تیشکە وێنەگرتنی بەشێك لە تەن کە هەوای تێکراوە
Pnemorrhagia	نزف رئوي: ١- نزف من الرئة ٢- سكته رئوية	خوێنبەربوونی سی: ١- خوێن هاتن لە سییەکانەوە ٢- سەکتەی سی
Pneumoserothorax	استرواح الصدري المصلي	هەوا و ناوگی خوێن چوونە ناو سنگ: هەبوونی هەوا و سیرۆم لە ناو بۆشایی سیپۆشدا
Pneumothorax	استرواح الصدر	هەوا چوونە سنگ، نیمو سوراکس
P., Artificial	استرواح الصدر الصنعي	دەستکردە هەوا کردنە سنگ

P., Induced=artifieial p	استرواح الصدر الصنعي	دەستکردە هەوا کردنە سنگ
P., Open	استرواح الصدر المفتوح	هەوا چوونە سنگی کراوە: پەیوەندی هەوای ناو سنگ بە یەکێك لە سییەکانەوە
P., Spontaneous	استرواح الصدر الذاتي	لە خۆوە هەوا چوونە سنگ: هەوا چوونە ناو سنگەوە بە بێ ئەوەی هۆی بزانرێت
P., Valvular	استرواح الصدر الصمامي	هەوا چوونە سنگ زمانە: هەوا چوونە ناو سنگەوە لە کونێکی پلووراوە کە کاری زمانەیەك بکات
pneumoventriculography	تصوير البطينات الهوائي	هەوا تیشکە وێنەگرتنی زگۆڵەکان: تیشکە وێنەگرتنی زگۆڵەکانی مێشك دوای ئەوەی ئۆکسجینیان تێ دەکرێت بە شرینقە دوا ڕاکێشانی هێندێکی یەکسان لە شلەکەی ناویان
Pneusis	١- التنفسي ٢- اللهاث، البهر	١- هەناسە، هەناسەدان ٢- هەناسە برکێ هەناسە سواری

Pingophobia	رهاب (رهبة الأختناق)	خنكه ترسێ، ترسی خنكان: ترسێكی نائاسایی له خنكان
Pock	بثرة: خاصة تلك التي ترى عند الأصابة بالجدرى	زیپكه، زیپكه‌ی ئاوڵه
Pocket	جيب: ١- تجويف كيسي الشكل ٢- جيب غير طبيعي يظهر بين اللثة والسن	گیرفان: ١- بۆشاییه‌كی توره‌كه (كیسه)یی ٢- بۆشاییه‌كی نائاسایی له نێوان ددان و پووكدا په‌یدا ده‌بێت
P., Accessory	جيب لاحق، جيب اضافية	ناوه‌لگیرفان، گیرفانی پاشكۆ، زیاده گیرفان
P., Gingival	جيب لثوي	پووكه گیرفان، گیرفانی پووك
Pocketing	تجيب، طمر	كردن به ژێره‌وه، خستنه گیرفانه‌وه، شاردنه‌وه
Poculum = Cup	قدح، كوب	پیاڵه، كووپ
P.Diogoni	قدح ديوجين، الكف المجوفة لليد	كوپی دیۆجینیس، لۆچ
Podagra	نقرس ابهام القدم، الم نقرسي في ابهام القدم	ژانی كه‌ڵه موستی پێ
Podalgia	وجع (الم) القدم	ژانی پێ، پێ ئێشه
Podalic	قدمي: يتم (ينجز) بواسطة القدمين	پێیه‌كی: به‌هۆی پێ جێ به جێ ده‌كرێت په‌یوه‌ندیدار به پێیه‌كانه‌وه

P.,Version	تحويل قدمي	بە پێ وەرگێڕان: وەرگێڕانی کۆرپەلە لە ناو منداڵداندا بۆ ئەوەی پێیەک بهێندرێتە دەرێ، وەرچەرخاندنی پێیەکی
Podasteroid	نجمي القدم	پێ ئەستێرەیی، ئەستێرە پێ
Podedema	وذمة القدم	ئاوبەندی پێ، پێ ئاوسان
Podiatry	معالجة الأقدام: تشخيص ومعالجة أمراض القدم	پێ چارەکردن: ناسینەوە و چارەکردنی نەخۆشی (نارێکی)یەکانی پێ
Podium	قدم	پێ، قاچ
Podo-,	سابقة تدل على العلاقة بالقدم	پێشگرێکە پەیوەندی بە (پێ)وە نیشان دەدات
Podobromidrosis	نتانة عرق القدم	پێ بۆگەنە، پێ بۆگەنی، بۆگەنی پێ: بۆگەنی ئارەقی پێیەکان
Pododynia	الم (وجع) الأقدام	پێ یەشە، ژانە پێ
Podogram	طبعة (بصمة) الأقدام: طبعة أو مخطط لأخمص القدم	شەقڵی بەری پێ، چاپی پێ: شوێنی پێ یان نەخشەی سنووری پێ
Podology	مبحث الأقدام	(پێزانی)، زانستی پێ: زانستێکە باس لە قاچەکان دەکات

Pogoniasis	الألتحاء: ١- فرط نمو شعر اللحية ٢- ظهور (نمو) الشعر على وجه أمرأة	ريش كردن، ريش هاتن: ١- ريش دەرچوونی چڕ ٢- ريش هاتن له ئافرەت
Poikilo-,	بادئة تعني مختلف او غير سوى، متبدل	پێشگرێكه، پێش بەندێكه بەمانای جیاواز یان نائاسایی، نارێك دێت
Poikilocyte	كرية مشوهة: خلية أو أكرية حمراء شاذه أو مختلف الحجم أو الشكل	شێواوه خڕۆكه: خڕۆكەیەكی خوێنی سووری شێوه یان قەواره گۆڕاو یان نائاسایی یان جیاواز
Poikilothermal, Poikilothermic	متغير (مختلف) الحرارة ١- تختلف حرارة جسمه حسب الظروف الجوية ٢- يقاوم اختلافات كبيرة في درجان الحرارة وابرد	گەرمی جیاواز: ١- گەرمی تەنی جیاوازه یان بە پێی دەوروبەر دەگۆڕێت ٢- بەرگەی جیاوازی زۆر له پلەی گەرمی و ساردی دەگرێت
Poikilothermism	متعددة الحرارية: قابلية الجراثيم والنباتات وذوات الدم البارد للتكيف لحرارة محيطهم	فره گەرمەكی: توانای باكتریا و ڕووەك و گیانلەبەره خوێن ساردەكان بۆ ڕاهێنانی خۆیان بۆ گەرمی دەوروپشتیان
Point	نقطة	خاڵ، پنك، پنۆك، سەر، نووك

P. of an Abscess	راس الخراج	سـەری دوومـەڵ، سـەری قونێر
P., Boiling	نقطة الغليان	خـاڵی کوڵان، خـاڵی هاتنـە کوڵ
P., Cardinal	النقطة الرئيسية	خاڵی بنجی، خاڵی سەرەکی
P.,'s Cardinal	النقاط الرئيسية	خاڵە بنجییەکان: ئەوانەی لەسەر تەوەرەی بنچینەیی بیناییدان
P., Critical	النقطة الحرجة	خـاڵی شـلۆق: ئـەو پلـە گەرمییەیە کە تێیدا یان لە ژووریـەوە گـاز ناشـێ بـە تـەنیا پەسـتان شـل بکرێتـەوە (بکرێـت بەشـلە خاڵی مۆلەق
P., Dew	نقطة الندى	خـاڵی شـەونم: ئـەو خاڵەی گەرمی لە ئەتموسفێر کەئم (تـەری) تێیدا وەك شـەونم دەست دەكات بەنیشتن
P., Far	النقطة البعيدة	دوورەخـاڵ، خـاڵی دوور: دوورتـرین خـاڵ تێیـدا شتێك بـەڕوونی دەبینرێـت بەمـەرجێ چـاوەکان لـە وچان (Nest) دابن
P., Focal	النقطة البؤرية	خاڵی تیشكۆیی

P., Freezing	نقطة الأنجماد	خاڵی بەستن: ئەو پلە گەرمییەیە کە شلەیەك تێیدا دەست دەکات بە مەیین (بەستن)
P., Fusing = melting p	نقطة الأنصهار	خاڵی توانەوە
P., Isoelectric	نقطة الجهد الكهربائي السوية	خاڵی ئایۆنە نەکتریك: (لە کیمیادا) ئەو پەیتی ئایۆنی هایدرۆجینەیە کە تێیدا کەمترین بێت
P., Leak	نقطة النضح	خاڵی دەلاندن: ئەو خاڵەیە کە پەیتی شەکر لە خوێندا (١٨٠ ملغم لە ١٠٠ سی سی دا) کە گورچیلە دەست دەکات بە دەردانی شەکر
P., McBurney's	نقطة (ماك برني)	خاڵی (ماك بەرنی): ئەو خاڵەیە کە زۆرترین پلەی ئێش دەکات بە دەست پیانان لە هەوکردنی تیژی ڕێخۆڵە کوێرەدا کە دەوری ٢ ئینج لە دڕکی پێشەوە و ژوورووی ئێسکی کلۆتی ڕاست دوورە و لە سەر خەتێك کە لە نێوان ئەم دڕکە و ناوکدایە

P., Melting	نقطة الأنضهار	پلەی شلەوە بوون: ئەو گەرمییە بە پلە پێوراوەی کە تێیدا شتی ڕەق بە گەرم کردن دەتوێتەوە (شل دەبێتەوە)
P., Motor	نقطة الحركة، النقطة الحركية	خاڵی جووڵە، خاڵە بزوتن: ١- ئەو خاڵەی ڕەگێکی بزوتن تێیدا دەچێتە ماسولکەیەکەوە ٢- خاڵێك لە هەر کوێیەکدابێت ئەگەر دنەدەری گەڵڤانی (galvanic stimulus) تێیدا بە کاربهێنرێت دەبێتە هۆی کرژبوونی ماسولکەیەك
P., Near	النقطة القريبة	خاڵی نزیك: نزیکترین خاڵ کە چاو شتێکی بەڕوونی تێیدا دەبینێت، نزیکترین خاڵی بینینی ڕوون و ناشکرا
P., Absolute Near	النقطة القريبة المطلقة	خاڵی ڕەهای نزیك: خاڵی نزیك بۆ هەر یەکێك لە چاوەکان بە تەنیا بە مەرجێ سازاندن (accommodation) خاو بێت

P., Relative Near	النقطة القريبة النسبة	خاڵی نزیکی ڕێژەیی: خاڵی نزیک بۆ هەردوو چاوان لەگەڵ بە کارهێنانی سازاندن (accommodation)
P., Pressure	نقطة الضغط	خاڵی پەستان: خاڵی ئەوپەڕی هەستیاری بۆ پەستان
P., Reflection	نقطة الأنعكاس	خاڵی گەڕانەوە (دانەوە): ئەو خاڵەی تیشکێکی ڕووناکی تێیدا دەگەڕێتەوە (دەدرێتەوە)
P., Refraction	نقطة الأنكسار	خاڵی شکانەوە: ئەو خاڵەی تیشکێکی ڕووناکی تێدا دەشکێتەوە
P. of Regard	نقطة النظر	خاڵی سەیر کردن: ئەو خاڵەیە کە چاو ڕاستەوخۆ دەیڕوانێتێ، خاڵی ڕوانین
P., Thermal Death	نقطة الموت الحراري: الحرارة اللازمة لقتل كائن مجهري في مدة محددة	خاڵی بە گەرمی مردن: ئەو پلە گەرمییەیە کە پێویستە بۆ کوشتنی زیندەوەرێکی میکرۆبی لە ماوەیەکی دانراودا.

P.,Trigger	نقطة الزناد	خاڵی پەلەپیتکە: پنتێکی تایبەتییە لەسەر تەن، دەست پیانانی یان زۆر (پەستاوتنی) دەبێتە هۆی بەرتەك یان هەستی تایبەتی و جۆری
P.,Vital	النقطة الحيوية	زیندە خاڵ، خاڵی ژیانی (زیندەوەری): خاڵێکە لە مێشکە درێژکۆلەدا نزیکی چەقی هەناسەدان، دەرزی پیاکردنی دەبێتە هۆی مردنی دەم و دەست
Pointillage	التدليك بالأنامل	بە سەری پەنجە شێلان، پوانتیاژ
Points douleureaux	النقاط المؤلمة	ژانە خاڵەکان، خاڵە ژانکەر (بەژان)ەکان
Poirier's Line	خط (بواري)	هێڵی پواریێ: ئەو هێڵەیە کە لە گۆشەی لووت و تەوێڵەوە بۆ (Lambda) دەچێت (یان ناستەم لە ژووروویەوە)
Poisc	"بواز" وحدة لزوجة السوائل وتعادل عدد الغرامات في السانتمتر الواحد في الثانية الواحدة من الزمن	"پواز" یەکەی لینجییە لە شلەیەکدا کە بریتییە لە ژمارەی گرامەکانی هەر سانتمەترێك لە چرکەیەکدا، بەئاسایی سانتی پواز بەکاردێنرێت کە (١/١٠٠) پوازێکە

Poiseuille's Law	قانون (بواسوي): سرعة تيار في انبوب شعري متناسبة طرديا مع مربع قطر الأنبوب (الشعري)	یاسای (پواسۆی): خێرایی (تەوژم)ی شلە و خوێن لە موولولەیەکدا هاوڕێژمیە لەگەڵ دووجای تیرەی موولوولەکە
P.s Layer	طبقة (بواسوي)	چینی (پواسۆی): نەو چینە سستەیە لە لوزەوی خوێن لەناو موولوولەیەکدا کە خڕۆکە سپیەکانی خوێنی تێدا خلۆر دەبنەوە لەکاتێکدا خڕۆکە سوورەکان بە لەزترن لەناوەند (ناوچەق)ی لوزەوەکەدا
Poison	سم	ژار، ژەهر، زەهر: هەر ماددەیەك کە خورا، هەڵمژرا یان کە خرایە سەر، یان بە شرینقە درا لە، یان پەیدابوو لەناو لەشدا بەبڕی ڕێژەیی کەم، دەشێت ببێتە هۆی زیان یان نارێکی فەرمان بەزبرەی کاری کیمیاوی
Poisoning	تسمم، تسميم، انسمام	ژار خواردبوون، ژارخوارد (دەرمانخوارد) کردن، ژەهراوی بوون
Polar	قطبي؛ في او ذو علاقة بقطب	پۆڵی، جەمسەری: هینی یان پەیوەندی پۆل (جەمسەر) ێك

Polarimeter	مقياس الأستقطاب	جەمسەرگری پێو، پۆلاریمیتەر: جەمسەرگری بین
Polariscope	منظار الأستقطاب	پۆلاریسکۆپ: ئامرازێکە بۆ پێوانی ڕووناکیی جەمسەرگرتوو (polarized light)
Polarity	القطبية، التقاطب	جەمسەرگری، پۆلارێتی: ١- باری هەبوونی جەمسەر (پۆل) ٢- پیشاندانی کاری دژ (پێچەوانە) لە هەردوو سەریدا
Polarization	الأستقطاب	جەمسەرگرتن: ١- پەیدابوون یان دروستکردنی جۆرە بارێك لە ڕووناکیدا بە هۆیەوە لەرە لەر هەر لەیەك ئاستدا دەبێت یاخود بە بازنەیی یان بەجۆرێکی هێلکەیی (Ellipse) ٢- کۆبوونەوەی بلقی هایدرۆجین لەسەر پەرە نێگەتیفەکەی باترییەکی گەلڤانی بەجۆرێك کە ڕێ لە دروستبوونی لوزە و (تەوژم)ی کارەبایی دەگرێت

P., Circular	استقطاب دائري	جەمسەرگرتنی بازنەیی: ئەو جۆرە جەمسەرگری (جەمسەرگرتن)میە کە دەبێتە هۆی ئەوەی کە لەرەکانی ڕووناکی گشت بەشێوەی بازنەیی ڕوو بدەن
P., Elliptical	استقطاب اهليلجي	جەمسەرگرتنی هێلکەیی: ئەو جۆرە جەمسەرگری (گرتن)میە کە دەبێتە هۆی ئەوەی کە لەرەکانی ڕووناکی گشت بەشێوەی هێلکەیی ڕووبدەن
P., Plane	استقطاب مستو	جەمسەرگرتنی تەخت، جەمسەرگیراوی یەك ئاست: دروستکردنی ئەو جۆرە جەمسەرگرییەیە کە لەرەی ڕووناکی گشت لەیەك ئاست دان
Polaric	يستقطب	جەمسەرگرتن، جەمسەرگیری کردن
Polarography	مخطط الاستقطاب	جەمسەرگری کێش
Polaroid	بولارويد: من الأفلام التجارية التي تحتوي على نوع من البلورات التي تستعمل عوضا عن منشور (نيكول)	پۆلارۆید: جۆرە فلیمێکی بازرگانییە کە جۆرە کریستاڵێکی تێدایە کە لە بریتی ئاوێزەی نیکۆڵ بەکاردەهێنرێت

Pole	قطب	پۆڵ، جەمسەر: ١- هەج سەرێکی هەج تەوەرەیەك جەمسەرە، پۆڵە ٢- هەر یەکێك لە دووخاڵ کە ڕەوشی تایبەتی (سیفات)ی فیزیایی پێچەوانەی یەکیان هەیە (چ کارەبایی یان جۆری تر)
P., Negative	القطب السالب	جەمسەر (پۆڵ)ی (نەرێ)، کاسۆد
P., Positive	القطب الموجب	جەمسەر (پۆڵ)ی (ئەرێ)، ئەنۆد
Policlinic	المستوصف المركزي، العيادة الطبية المركزية	بینگە، پۆلی کلینیك: نەخۆشخانەی شارێك یان بینگەی شارێك
Polio-,	بادئة تدل على العلاقة بالمادة السنجابية للجهاز العصبي	پێشگرێکە پەیوەندی بەمادده بۆر سمۆرەیی (سنجاوی)یەکەی ڕشتەی دەمار (ڕەگە)وە پیشان دەدات
Polioencephalitis	التهاب سنجابية الدماغ	هەوکردنی مادده سنجاوی (بۆر)ی مێشك

Polioencephalomeningomyelitis	التهاب سنجابية الدماغ والنخاع الشوكي والسحايا	هەوكردنی مادده سنجاوی (بۆر)ی مێشك و پەتی برپڕه و پەردەكانیان
polioencephalopathy	اعتلال سنجابية الدماغ، اعتلال الدماغ السنجابي	نەخۆشی مادده سنجاوی (بۆر)ی مێشك
Poliomyelitis	التهاب سنجابية النخاع: التهاب الحاد السنجابية للنخاع الشوكي	هەوكردنی مادده سنجاوی (بۆر)ی مۆخی برپڕه: نەخۆشییەكی ڤایرۆسی تیژه بەناو گەرو یەشە، سەریەشە، و ڕشانەوه زۆر جاریش بەجەمامبوونی مل و پشتەوه
P., Acute anterior	التهاب النخاع السنجابي الأمامي الحاد، التهاب سنجابية النخاع الأمامية الحاد	هەوكردنی تیژی سنجاوی (بۆره)ی پێشەوەی مۆخی برپڕه، شەپلەی منالآن
P., Anterior	التهاب النخاع السنجابي الأمامي التهاب سنجابية النخاع الأمامية	هەوكردنی سنجاوی (بۆره)ی پێشەوەی مۆخی برپڕه: داگیرسانی شاخەكانی پێشەوەی مادده سنجاوی پەتی برپڕمیه
P., Ascending	التهاب سنجابية النخاع الأمامية التهاب سنجابية النخاع الصاعد	هەوكردنی سنجاوی (بۆرەی) پێشەوەی مۆخی برپڕەی هەڵكشاو (بەرزه ڕۆ)

P., Bulbar	التهاب سنجابية البصلة	هەوكردنى سنجاوى (بۆرەى) مێشكە درێژكۆلە (سەلك): جۆرێكى ترسناكە لە هەوكردنى ماددە سنجاوى مێشكە درێژكۆلە
P., Endemic	التهاب السنجابية المتوطن	هەوكردنى سنجاوى (بۆرەى) نیشتەجێ: ناو بە ناو تاك و تەرا تووشى دەبن لەزۆر شارانى جیهاندا و لەگەرمادا
P., Epidemic	التهاب السنجابية الوبائي	درمە هەوكردنى سنجاوى (بۆرە): هەوكردنى ماددە سنجاوى مێشكە بەجۆرێكى ئیقلیم گرودرم بەرپا دەبێت
P., Post-inoculation	التهاب السنجابية بعد التلقيح	هەوكردنى سنجاوى (بۆرە)ى دواى كوتان: شەپلەى منالانى تیژە لەماوەى سێ هەفتەدا لەهەندێ كوتاندا پەیدا دەبێت
P., Post-vaccinal	التهاب السنجابية بعد التلقيح	هەوكردنى سنجابیە (بۆرەى) دواى كوتان

P., Spinal Paralytic	التهاب سنجابية النخاع الشوكي الشللي	هەوكردن و شەپلەی سنجاوی (بۆرەی) بربڕە مۆخ: جۆرە کلاسیکییەکەی هەوکردنی تیژی سنجاوی (بۆرە)ی پێشەوەی مۆخی بربڕە پەتە کە شەپلەی شلی تێدا دەردەکەوێت لە پەلێکدا لە پەلەکان کە نەخۆشی ناسینەوەی پێ ئاسان دەبێت
Poliosis	الشيب المبكر	زوو پیربوون: پێش وەخت (زوو) پەیدابوونی مووی سپی
Poliovirus	فيروس التهاب السنجابية	ڤایرۆسی هەوکردنی مادەی سنجاوی
Politzer's Bag	كيس (بوليتزر)	کیسەی (پۆلێتزەر): کیسەیەکی لاستێکە بۆ فوو پێدانی قەنالی ئوستاکی بەکاردێت
P.,'s Cone	مخروط (بولتيزر): فسحة مثلثة الشكل قاعدتها عند محيط غشاء الطبلة وقمتها (راسها) عند سرة الغشاء	قووچەکی (پۆلێتزەر) بەشێکی ڕووناکی سێ گۆشە جووت لاییە لەسەر پەردەی گوێ، نووکەکەی لە ئاستی ناووک (چەق)ی پەردەکەدایە

P.'s Method	طريقة (بوليتز): نفخ الأذن الوسطي عن طريق قناة اوستاكي	رێگای (پۆلیتزەر): لە رێگای بۆری ئۆستاکییەوە فووکردنە ناو گوێی ناوەڕاست
P.'s Test	اختبار (بوليتز)	تاقی کردنەوەی (پۆلیتزەر)
Politzerization	البلزرة: نفخ الأذن الوسطى بطريقة بوليتزر وبواسطة كيس بوليتزر	پۆلتیزەرێن: فووکردنە گوێی ناوەڕاست بە پێی رێگای (پۆلیتزەر) و بەهۆی کیسەیەکی پۆلیتزەرەوە
P., Negative	البلزره السلبية: الأفرازات من فجوة بواسطة كيس بوليزر	نەئەپۆلیتزەرێن، پۆلیتزەرێنی نەرێ (نێگەتیف): هەلمژینی دەردراو لە بۆشاییەك بەهۆی کیسەی پۆلیتزەرەوە
Pollakiuria	بوال: تكرر التبول بشكل غير اعتيادي	زۆر میزین: خۆشی خۆشی میزکردن بە جۆرێکی نائاسایی
Pollakicoprosis	تكرر التغوط بصورة غير اعتيادية	خوشی خوشی (خێرا خێرا) پیسایی کردن بە جۆرێکی نائاسایی
Pollen	طلع	هەلاڵە، گەرك
P., pedis	ابهام القدم	پەنجە گەورەی پێ، کەلەنگۆستی پێ

Pollution	١- تلوث، تلويث ٢- سيلان المني: تـدفق المـني بدون جماع	١- پيس كردن، پيس بوون ٢- نـاو هاتنـەوە: هاتنـەوەى ئاوى پياو بەبێ جوتگرتن
P., Diurnal	سيلان المني	ناوهاتنـــەوە، خـــۆ پـــێس كردن: بە رۆژ لەخۆوە
P., Nocturnal	الأحتلام	شەيتانى (ئيحتيلام) بـوون، لـەش پـيس بـوون: لـەكاتى خەودا بەشەو ناوهاتنەوە
P., Voluntary, Self-pollution	الأستمناء (باليد)	دەستپەڕ (كردن)
Polonium	بولونيوم	پۆلۆنيـــــۆم: كانزايــــەكى تيـشكدەرەوەى دانيـسقەيە، كـــەم هەڵدەكـــەوێت، لـــە بزمـــوت دەچـــێت، لەســـاڵى ١٨٩٨ لــــــە پيـــــچبلێندا دۆزرايـــــەوە، گەرديلـــــە ژمارەكـــەى ٨٤ و كێـــشى گەرديلەييەكــەى (٢١٠)يـــە، هێماكەى (Po)يە
Polus, = Pole	قطب	جەمسەر، پۆڵ
Poly-,	بادئة تعني كثير أو فـرط أو متعدد	پێشگرێكە بەماناى زۆر يان فرە
Polyadenitis	التهـــاب الغـــدد المتعـــددة: التهاب غدد عديدة	هــــــەوكردنى زۆرلــــــوو: هـەوكردنى زۆر يـان چـەند لوويەك لە كاتێكدا

Polyadenopathy	اعتلال غدد متعددة	نەخۆشیی فرە لوو: هەج نەخۆشییەك كە بە چەند لوویەك بگات لە هەمان كاتدا
Polyalgesis	تعدد الأوجاع: حالة تحس فيها وخزة دبوس كانها عدة وخزات في أن واحد	فرە ژان: بارێكە تێیدا نوكە دەرزییەك پیاكردن وەك دەرزی ئاژەنكردن لە زۆر شوێن وایە (واهەست پێ دەكرێت)
Polyandry	تعدد الأزواج	فرە مێرد كردن: ئەوەیە نافرەتێك لە هەمان كاتدا لە شوو (مێرد)ێك زیاتری هەبێت واتا شوی بە چەند پیاوێك كردبێت لە هەمان كاتدا
Polyarthritis	التهاب المفاصل المتعددة	هەوكردنی فرە جومگە: پێكەوە هەوكردنی چەند (زۆر) جومگەیەك
Polyarticular	متعدد المفاصل، كثير المفاصل	فرە جومگە، چەند جومگەیی
Polyatomic	متعدد الذدرات	گەردیلەیی، فرە گەردیلە
Polyavitaminosis	داء نقص فيتامينات عديدة	نەخۆشی كەمیی چەند ڤیتامینێك: نەخۆشی كەمخۆرییەكی ئەوتۆیە كە چەند ڤیتامینێك لە خواردەمەنیدا كەمن
Polycardia	خفقان، تسرع القلب	دڵە كوتێ، خێرایی: دڵ
Polycholia	فرط (غزارة) الصفراء	زەرداو زۆری

Polychromatic	متعدد الألوان، كثير الألوان	فره ڕەنگ: زۆر ڕەنگی بنوێنێت
Polyclinic	مستشفى، مستوصف مركزي	فره بینگه، نەخۆشخانه
Polycoria	تعدد البابئ: وجود كثر من بؤبؤ واحد في اليمين	بیبیله زۆری، فره بیبیلەداری: لەیەك بیبیله پتر هەبوون لەچاودا
Polycrotic	متعدد النبضات: ذات عدة موجات ثانوية لكل ضربة نبض	فره ترپه
Polycyesis	تعدد الحمل	زۆر زگکردن، فره ئاوسی
Polycystic	متعدد الأكياس	فره کیسه (یی) فره توورەکه
Polycythemia	فرط (كثرة) الكريات الحمر: تكاثر الكريات الحمر في الدم	فره خڕۆکەی سوور، زۆری خڕۆکه، خڕیلەی سوور: زۆربوونی ژمارەی خڕۆکه سوورەکانی خوێن
P., Primary	فرط (كثرة) الكريات الحمر الأبتدائي	فره خڕۆکەیی سەرەتایی به فره خڕیلەی ڕاستەقینه
P., Relative	فرط (كثرة) الكريات الحمر النسبي	فره خڕیلەیی ڕێژەیی: زۆربوونێکی ڕێژەیی له ژمارەی خڕۆکه سوورەکانی خوێندا له ئەنجامی کەمبوونەوەی شلەی خوێن

P., Secondary	فرط (كثرة) الكريات الثانوي	فره خرپلەی نامەبەست: زۆربوونی خرپلە (polycythemia) لەبەر كەمخوێنی
P.,Vera, = Erythremia	فرط (كثرة) الكريات الحقيقي	فره خرپلەیی ڕاستەقینە
Polydactylia = polydactylism	تعدد الأصابع	پەنجە زۆری، فره پەنجەیی
Polydipsia	العطاش	زۆر تینوێتی
Polydontia	كثرة الأسنان الأضافية	زۆریی ددانە سەربارەكان
Polyemia	كثرة الدم	زۆر خوێنی، خوێن زۆری
P., aquosa	كثرة الدم المائي: زيادة حجم الدم نتيجة شرب كثرة من الماء	ئاوە زۆر خوێنی: لەبەر ئاو خواردنەوەی زۆر وە زۆربوونی قەبارەی خوێن لە لەشدا
P., Polycythemica	كثرة الدم الفرط الكرياتية: زيادة مطلقة في عدد الكريات الحمر	فره خرۆكە، زۆر خوێنی: زۆر بوونێكی ڕەها (absolute)ی ژمارەی خرۆكە سوورەی خوێن
P., serosa	كثرة الدم المصلية	سیرۆمە زۆر خوێنی: زۆر بوونی سیرۆمی خوێن هەندێ جار لەبەر بەشرینقە كردنیە ناو خوێندانەكان

Polyergic	يعمل بطرق متعددة: في امكانه العمل (التأثير بعدة طرق مختلفة	به زۆر ڕێگه كاركردوو: لە بارێدا هەیە بە چەند ڕێگایەكی جیاواز كار بكات
Polyesthesia	تعدد احساس اللمس: حالة تظهر فيها الشئ الواحد وكأنه يحس في عدة أماكن مختلفة	فرەیی هەستی بەركەوتن: بارێكە تێیدا یەك شت وادەردەكەوێت كە لە چەند شوێنێكی جیاوازدا هەستی پێ بكرێت
Polyestrous	متعدد الودقان، متعدد دورة الطمث	فرە مەهك: دوو سوورِ یان پتری بەخاڵی تەواو دەكات لە سوورێكی زایەندی دا (sexnal eyele)
Polyethylene	بوليثيلين: مادة بلاستيكية تركيبية تستعمل أنواع منها في الجراحة التق	پۆلی ئێثیلین: ماددەیەكی پلاستیكی پێكهاتووی دروستكراوە، هەندێ چەشنی لە برینكاریی پینە سازیدا بەكار دەهێنرێت
Polygalactia	درة، كثرة اللبن	فرە شیری، شیر زۆری: دەردانێكی زۆری شیر
Polygamy	تعدد الزوجات	فرەژنی، فرە ژن هێنان: هێنانی چەند ژنێك لەلایەن پیاوێكەوە لە هەمان كاتدا
Polyglandular	متعلق بعدة غدد، يصيب عدة غدد	پەیوەستی چەند لوویەك، بەچەند لوویەك دەگات

Polygraph	مخطط متعدد: جهاز لتسجيل عدة نبضات كهربائية أم ميكانيكية في آن واحد	فره كێش، فره لووس، پۆليگراف: ئامێرێكه بۆ تۆماركردنی چەند جۆره پلدان (نبرز)ێك چ كارەبايی يان ميكانيكی لەهەمان كاتدا
Polygyny	تعدد الزوجات	فره ژن هێنان: هێنانی چەند ژنێك لەلايەن پياوێكەوه پێكەوه وەك هەندێ ئەندامانی هۆزه سەرەتاييەكان دەيكەن
Polyhedral	متعدد السطوح	فرەڕوو، زۆر ڕوو
Polyhidrosis	كثرة التعرق	فره ئارەق، زۆر ئارەق كردنەوه (ئارەقدەردان) ١- زۆری ئارەقكردنەوه ٢- نەخۆشی ئارەقكردنەوه
Polyhydruria	فرط مذق البول	زۆر ڕوونی ميز: ڕوونيەكی نائاسايی ميز
Polyinfection	تعدد الأنتان	فره بۆگەنبوون: تووشبوونی نەخۆشی لەلايەن ميكرۆبێك زياترەوه
Polylogia	الثرثرة، كثرة الكلام	چەنە بازی، زۆر بلێی
Polymastia	تعدد (كثرة) الأثداء	فره (زۆر) مەمكی: هەبوونی لە دوو مەمك زياتر

Polymastigote	متعدد (كثير) السياط	فره قامچی: ئەوەی چەند قامچی (flagella)یەکی هەیە
Polymelia	تعدد (كثرة) الأطراف تشوة تكويني يتميز بوجود أطراف اضافية	فره پەلی: هەبوونی پەلی زیادەی پتر لە ئاسایی
Polymenorrhea	تعدد الحيض: تكرر الحيض بصورة غير اعتيادية	فره (زۆر) مەهکی: بەشێوەیەکی نائاسایی پەیتاپەیتا کەوتنە حەیزەوەی ئافرەت
Polymer	البلمر، بوليمر	پۆلیمەر: ئامێتەیەکی ئەوتۆیە کە کێشێکی (گەردیی) مۆلێکیولی بەرزی هەیە و لە یەکگرتنی مۆلێکیولی سادەتر پێکهاتووە
Polymeric	بلمري	پۆلیمەری، فره گەردی
Polymerism	البلمرة: الظاهرة أو العملية التي تنتهي الى تكون البلمر	پۆلیمەریزم، پەلەمەرێن: دیاردە یان کردارێك کە ئەنجامی دروستبوونی پۆلیمەرێکە، کردەیەکە، کە دەبێتە هۆی دروستبوونی فره گەردێك (پۆلیمەرێك)

Polymorph	متعدد الشكل	فــــــره (زۆر) شـــــــێوه: خرۆكەیــەكی ســپیی فــره ناووكی خوێنه
Polymorphism	تعدد الشكل	فــره شــێوەیی فــره (زۆر) شێوایەتی
Polymorphous	متعدد الشكل	فره شێوه، فره (.ۆر) شێوه
Polymyositis	التهاب عضلات متعددة	هـەوكردنی فـره ماسـولكه: هـەوكردنی چـەند یـان زۆر لـه ماسـولكەكان لـه هـەمان كاتدا به ژان و ئاوسان و بێ خەوی و ئارەقكردنەوه
Polymyxin	بوليمكسن	پولیمیكسین: نـاوی چـەند جـۆره ماددەیـەكی زینـدەی (دژه میكـــــــــــــــرۆب) (antibiotic,ه كـــه لــــه زیندەوەرێك پەیدا دەكرێت كـه لەسـەر ئـاو، خـاك یـان ئــاوه ڕۆ دەڕوێــت ونــاوی (Bacillus polymyxa)
Polyneuritis	التهاب الأعصاب المتعددة	هـــەوكردنی فـــره دەمـــار: هەوكردنی چەند دەمارێك پێكەوه له هەمان كاتدا

P.,Acute Infectious	التهاب الأعصاب المتعددة العدوائي الحاد	هەوکردنی پێپەڕی تیژی فرە دەمار: نەخۆشییەکە بەتا دەست پێ دەکات و لە پڕ دوا بە دوای شەپلەی دوولایی (bilateral) ڕوو، قەد و کەرتە نزیکەکانی پەلەکان پەیدا دەبێت
Polyneuropathy	اعتلال عصبي متعدد	نەخۆشیی فرە دەمار: دووچاربوونی چەند دەمارێك بە نەخۆشی
Polynuclear	متعدد النوى	فرە خڕۆکەیی، فرە ناوك: ١- چەند ناووکێکی هەیە ٢- خڕۆکەی فرە ناوکی فرە شێوە
Polynucleated	متعدد النوى	فرە ناوك
Polynucleolar	متعدد النويات	فرە ناوکۆکە: چەند ناوکۆکە (ناوکۆڵە)یەکی هەبێت
Polyodontia	الثعل: كثرة الأسنان	فرە ددانی: هەبوونی ددانی زۆرتر لە ئاسایی
Polyopia, Polyopsia	تعدد الرؤية: الحالة التي يظهر فيها الشئ الواحد وكأنه اثنين أو أكثر	فرە بینی: بارێکە تێیدا شتێك وەك دوو شت یان زیاتر دیار دەکەوێت
P.,Binocular = Diplopia	ازدواج الرؤية	جووتبینی

جـووتبینی بەیـەك چـاو: ئەو بارەی کە شتێك کە بە چاوێك دەبینرێت وەك دوو شت دەردەکەوێت	ازدواج الرؤيـــة بـــالعين الواحدة: الحالة التي يظهر فيها الشئ المشاهد بالعين الواحدة شيئين	P.,monophthalmica
فـرە گـونی: هـەبوونی لـە دوو گون پتر	تعدد الخصيات	Polyorchidism
فرە (زۆر) گون: کەسێك لە دوو گون پتری هەبێت	متعدد الخصيات	Polyrchis
فـرە گـوێیی: هـەبوونی لـە گوێیەك پتر لـە لایـەك یـان لە هەردوو لای سەردا	تعدد الأذان	Polyotia
پۆلیـپ: زیـادە گۆشـتێکی لاسـکدار یـان بـێ لاسـکە لەچـڵمە پـەردە یـەك دەردەچـێت بـۆ نـاو بۆشاییەکی لەش	سليلة، بوليب	Polyp
گۆشـتە پۆلیـپ، پـۆلیپی گۆشـتن (گۆشـتی): مایۆمایەکی زێی ناو بەرگی منداڵدانە دەردەپۆقێتە ناو بۆشایی منداڵدانەوە	سليلة لحمية	P.,Fleshy
جیلاتینـە پۆلیـپ، پـۆلیپی جەلاتینی	سليلة جلاتينية	P.,Gelatinous = Myxoma

P., Lipomatous	سليلة شحمية	بەزە پۆلیپ، پۆلیپی بـەزی: لایپۆمـــــا (پەناســـــێکی چەوری) لاسکدارە
P., Malignant	سليلة خبيثة	پیسە پۆلیپ، پۆلیپی پیس: کارســـینۆ، (قرژاڵــە) یـــان سارکۆمایە
P., Mucous	سليلة مخاطية	چــڵمە پۆلیــــپ، پــۆلیپی چڵمی
P., Nasal	سليلة انفية	لووتــە پۆلیــــپ، پــۆلیپی لووت، زیادە گۆشتی لووت
Polypathia	تعدد الأمراض	فـرە دەردیّ، نەخۆشـی زۆر: هــــــەبوونی چـــــــەند نەخۆشـــییەك لــە هــەمان کاتدا پێکەوە
Polyparesis = Dimentia paralytica	الشلل العام	شەپلەی گشتی
Polypeptid	بوليبتيد	فرە پێپتیـد، پـۆلی پەپتیـد: ئاوێتەیەکـە لـە دوو ترشـی ئەمینی یان پـتر پێکهاتووە کە کۆمەڵە پەپتایـدێك یـان زیاتریشی تێدایە

Polyphagia	النهم: ١- فرط الأكل أو الشراهة ٢- الميل الى تناول جميع أنواع الأطعمة	فره خۆرێ، زۆره خۆرێ: ١- خواردنی زۆر ٢- حەز لە خواردنی فره جۆر کردن، واز بۆ گۆشت جۆره خواردمەنییەك
Polyphobia	الخوف من أشياء كثيرة	فره ترسێ، له زۆر شت ترسان
Polyphrasia	ثرثرة، كثرة الكلام واللغو	فره بلێ، چەنەبازی، زۆر بلێیی، فره دوویی
Polypiform	سليلي، سليلي الشكل	پۆلیپی، پۆلیپ شێوه
Polypionia = obesity	السمنة	قەڵەوی
Polyplegia	شلل عدة عضلات، شلل عضلات متعددة	شەپلەی فره ماسولکێ، شەپلەی ماسولکەی زۆر: چەند ماسولکەیەك توشی شەپلە بوون له هەمان کاتدا

Polyploid	متعـــــدد المجموعـــــة الكروموسومية: ١- ذو أكثـر مـن مجموعتين كـاملتين مـن الكرموسـومات المماثلـة، ذو ثـلاث مجـاميع كاملـة يكـن (triploid) ذو أربعة مجاميع (tetraploid) الخ.. ٢- حجرة أو فرد يملك أكثـر من مجموعتين كاملتين مـن الكروموسومات المماثلة	فـره گـرۆی كرۆمۆسـۆمی، پۆليپلۆيد: ١- لەدوو تاقمی تەواو زیاتر كرۆمۆسـۆمی هاوشـێوە هەبوون ئەوەی سێ تـاقمی تـەواوی هەيـە پێـی دەڵێن (Triploid)، چـوار تـاقمی (tatroploid) .. هتد. ٢- كەسـێك يـان خانەيـەك كـە لـە دوو تـاقمی تـەواو زيـاتر كرۆمۆسـۆمی هاوشـێوە(Homologous)ی هەبێت
Polypnea	سرعة التنفس: حالة تـزداد فيها سرعة التنفس	فـره هەناسـە دان، هەناسـە خێرايـی: بارێكـە تێيـدا ژمـارەی هەناسـەدان زيـاد دەبێت
Polypoid	سليلاني: شبيه بالسليلة	پۆليـپ شـێوە، پۆليپۆيـد، پۆليپ ئاسا
Polyposis	الداء السليلي: ظهور العديـد مـن الـسليلات علـى أحـد أجزاء الجسم	دەردە پۆليـپ: دەركردنـی ژمارەيـەكی زۆر لـە پۆليـپ لەسەر شوێنێك
Polypous	سليلي	پۆليپی
Polypus	سليلة	پۆليپ
P.carnosus = Sarcoma	سليلة لحمية، الساركوما	گۆشتە پۆليپ، ساركۆما

Polyrrhea	فرط أفراز سائل	فره شله دەردان، زۆر دەردانی شله
Polysaccharide	بولیسکارید، متعدد السکرید	فره سەکەراید، پۆڵی سەکەراید: یەکێکە لە کۆمەڵە کاربۆهایدراتێك کە لە چوار گەرد کاربۆهایدراتی سادەی پتر تێدایە کە پێکەوە یەکتریان گرتووە وەك دەکسترینەکان، نیشاستە و سەلیلۆز.. هتد
Polysarcia	السمنة، البدانة	قەڵەوی، گۆشتنی
Polysarcous	سمین بدین، ملحم	قەڵەو، تەنۆمەند، گۆشتن
Polyserositis	التهاب الأغشية المصلية	هەوکردنی پەردە لینجاوییەکان
Polysialia = ptyalism	روال، لعابية	لیکن
Polyapermia	كثرة المني: ١- أفراز الكثير من المنى ٢- دخول اكثر من حيمن الى البويضة	تۆماو زۆری: ١- دەردانی تۆماوی زۆر ٢- لە توخم (زیندەوەرێکی تۆماو) پتر چوونە ناو هێلکۆکەیەکەوە
Polystichia	تعدد صفوف الأهداب: وجود أكثر من صف واحد من الأهداب على حافة الجفن	فرە ڕیزە برژانگیّ، برژانگ زۆریّ: لە ڕیزێك برژانگ زیاتر هەبوون لەسەر لێواری پیڵوو یەك

Polytendinitis	التهاب الأوتار الكثيرة	هەوكردنی فرە ژێ: چەند ژێیەك دوچاری هەوكردن بوون
Polytholia	تعدد الحلمات	فرە گۆ مەمكێ، گۆ مەمك زۆرێ: بە جۆرێكی زگماك هەبوونی گۆی مەمكی پتر لە ئاسایی
Polythene	بوليثين	پۆلیثین: زراوێكی گشتییە بۆ پۆلیمەرەكانی ئەثیلین كە وەك پلاستیك بە كاردەهێنرێن دەگوترێ
Polytocous	تعدد الأجنة: انجاب عدة أجنة في أن واحد	فرەزان: بە زگێ چەند كورپەلەیەك زایین
Polytrichia	غزارة الشعر	فرە مووینێ، تووكنی، تیسكن، موو زۆری
Polyuria	بوال	فرە میزێ، زۆر میزێن: بە شێوەیەكی ئاسایی میزی زۆر كردن
Polyvalent	متعدد التكافؤ	فرە هاوهێز: لە هاوهێز (valeuey)یەك زیاتر هەبوون
Pomegranate	رمان	هەنار
Pomphoid = wheal-like	نظير الفقاع	لیر شێوە، لیری، وەك لیر
Pomphus	لوحة الشرى، فقاعة	لیر، بلۆق

Pomum	تفاحة	سێو
P., adami	تفاحة آدم، جوزة الحنجرة	قورتم، سێوی ئادەم
Ponderable	ذو وزن، قابل للوزن	کێشۆك، بـە کێشی، قـورس، دەشی بکێشرێت
Ponderal	وزني	کێـــــشەکی، کێـــــشانەیی، پەیوەندی کێش (کێشانە)
Pons	جسر	پرد ١- هەچ تیلماسکە شانەیەکە دوو بەشـی ئەنـدمێك پێـك بگەیەنێت ٢- ئەو ئەندامـەی مێـشك و مێــــشکۆلە و مێـــــشکە درێژکۆلە پێك دەگەیەنێت
P.cerebelli = P.varolli	جسر المخيخ	پـــردی مێـــشکۆلە، پـــردی ڤارۆل
Pontic	جسري، بديل لسن طبيعية	پـــردی، بریتـــی ددانێکـــی سروشتی
Ponticulus	جسير	پردۆکـە، پردۆڵـە، پردێکـی چکۆڵە
Pontine	جسري	پـــردی، پەیوەنـــدی پـــردی مێشکۆلە

Pool	بركة، حوض	گۆماو، حەوز: ١- عـەمارێکی گـشتی بـۆ لێ هەڵهێنان ٢- کۆبوونەوەیـــــــــــەك (گروبوونەوەیەك) وەك هی خـوێن لـە هـەج بەشـێکی لەشـدابێت لەبـەر سـستی خولخواردنی خوێن
P.,Abdominal		گۆماوی زگ: ئـەو خوێنـەی ناو زگ کە زۆر زیاد دەبێت لە (shock)دا
Poples	المأبض	ڕەفیسك: دیـوی پـشتەوەی ئەژنۆ
Popliteaus	العضلة المأبضية	ماســـولکەی ڕەفیـــسك، ڕەفیسکە ماسولکە
Popliteal	مأبضي	ڕەفیسکی، پەیوەندیـدار بـە ڕەفیسکەوە
Poppy	خشخاش	خاشخاش
Population	سكان، جمهرة	خەڵك، دانیشتوان: ١- ژمـــارەی مـــەردوم کـــە ناوچـەیەکی جوگرافیـــایی تایبەتیدا دادەنیشن

Porcelain	الخزف، البورسلين	پۆرسەلین، فەخفوری، گلێنە: تێکلێکی تواوەی گڵ، فێڵباز و کارتز و شتی تر کە ددانی دەستکردی لێ دروست دەکرێت
Porcine	خنزيري	بەرازی: پەیوەندی بەراز یان تایبەتی بۆ بەراز
Pore	مسامة: فوهة صغيرة على سطح الجلد كفويهة غدة العرق	کونیلە: کونێکی خڕی بچکۆلەیە وەك ئەوانەی لە پێستدان وەك کونیلەی ئارەق لوو
Poriomania	هوس التشرد	مانیای ئاوارە بوون: ئارەزوو و حەزێك کە بەرگری ناکرێت بۆ ئاوارە بوون و لە ماڵ دوورکەوتنەوە
Pornographomania	هوس الكتابة البذيئة	مانیای نووسینی بێ پەردە: ئارەزوویەکی نائاسایی بۆ نووسینی بێ پەردە
Pornolagnia	ولع عهري للبغاء: ميل جنسي منحرف نحو البغايا	حەزێکی سۆزانیانەی داوێنپیسی: ئارەزوویەکی زایەندی (sexual) چەوت (perversed) بەرامبەر سۆزانی
Porosis	توهد، تكهف	کونبوون، فشەڵبوون

Porosity	مسامية، مسام، تكهف	كونيلەداری، كونكردنی، كونيلە، فشەڵی
Porous	مسامي	كونيلەدار، كونكردن، فشەڵ
Porrigo	مسعفة، قراع	قژ ڕووتانەوە
P.decalvans= Alopecia areata	حاصة الرأس	قژە دەرێ، ڕووتانەوەی ناوچەیی
P.favosa = favus	حاصة الرأس القرعي	قژە دەرێی کەچەڵی
Porta	باب	دەرك، دەرگا: ١- ئەو ناوکەی خوێندان و ڕەگ و دەمارى لێوە دەچێتە ناو لوویەك ٢- کونی نێوان زگۆڵەکان
P.,hepatis	باب الكبد	دەرکی جگەر: ئەو قەڵشتە پانە ڕۆیەیە لە (transverse fissure) ڕۆی ژێرەوەی جگەردا کە خوێنهێنی دەرکی و خوێنبەری جگەر... هتد تێدایە
Portal	بابي	دەرکی، دەرگایی: پەیوەندی دەرك، پەیوەندی دەرکی جگەر
P. of Entry	باب الدخول	دەرکی چوونە ناو: ئەو دەرگایەی میکرۆبی لێوە دەچێتە ناو لەش

Porte-aiguille	ماسكة الأبرة، حاملة الأبرة	دەرزی گـــرە: ئامێرێکـــە دەرزی پێ دەگیرێت لەکاتی برینکاری و دروونەوەدا
Porter's Sign	علامة (بورتر)	نیـــشانەی (پۆرتـــەر): نیـــشانەی ئـــەنیوریزمی شاخوێنبەر
Portio = A portion	قسم، جزء	بەش، پاژ، پارچە، کەرت
P.dura = The facial nerre	العصب الوجهي (الخامس)	ڕووە دەماری (پێنجەم)
P.mollis = The auditory	العصب السمعي (السابع)	دەماری بیستن (حەوتەم)
P.vaginalis	القسم المهبلي (من عنق الرحم) ذلك الجزء من العنق الذي يبرز الى داخل المهبل	بەشی کیلکی: ئەو بەشەیە لە ملی منالّدان کە دەردەپۆقێتە ناو کیلکەوە
Porus	١- مسام، صماخ (meatus) ٢- تجويف في الدماغ	١- کونیلە ٢- بۆشـاییەك لـە نـاو مێشکدا
Posiomania = Dipsomania	هوس الشراب	مانیای خواردنەوە
Position	وضع	بار
P., Anatomical	الوضع التشريحي	باری توێکەری (ئەناتۆمی): بـاری لەشـە لـە قـنج ڕاوەستاندا و لەپی هەردوو دەست ڕوویان لە دەرەوە

بێت		
بــاری پاڵکــەوتن لەســـەر پشت: نەخۆش لەسەر پشت درێژ دەبێت	وضع الأستلقاء على الظهر، وضع الشخص المستلقى على الظهر	P., Dorsal
باری لەسەر پشت کەوتن: نـــەخۆش لەســـەر پـــشت دەکـەوێت، هـەردوو لنگـی دەنوشـــتێتەوە و هـــەڵیان دەکێـــشێت و بـــۆ دەرەوە دەیـــان ســووڕێنێتەوە، بـــۆ تێنـۆڕینی کولینـك و منـاڵ بـــەگاز دەرهێنـــان.. هتـــد بەکار دەردەهێنرێت	وضع الأستلقاء	Dorsal Recumbent
بـــاری ئینگلیـــزی، بـــاری لەسەر لای چەپ پاڵکەوتن، باری زاین: نەخۆش لەسـەر لای چەپی دەکـەوێت ڕان و ئـــــــەژنۆی ڕاســـــــت هەڵدەکێشرێن بەرەو ژوور	الوضـــع الأنكليـــزي، الوضـــع التوليدي	P. English=Left Lateral Recumb
بـــاری (فاوڵـــەر): ئەومیـــە سـەری نـوێنی نەخۆشـەکە (جێگاکـەی) ١٨ — ٢٠ ئینـچ لە ڕێکاری تـەختی بـەرزتر دەکرێتەوە	وضع (فاولر)	P. Fowler's
باری لەسەر ئـەژنۆ و سـنگ کـەوتن: نەخۆشـی لەسـەر ئەژنۆ و سـنگی دەکـەوێت و هـــەردوو بـــاڵی لـــە ژوور	الوضع الركبي الصدري	P.,Knee-chest = Genupectoral p.

		سەریەوە ڕاست و چەپ دەکات
P. Lithotomy		لیسۆتۆمی: نەخۆش لەسەر پشت دەکەوێت و ئەژنۆی دەنوشتێنێتەوە، ڕانی بەرەو زگی دەبات و ناو لنگی دەکاتەوە، بەم بارە دەڵێن (Dorso sacral p)
P. Obstetrical = English p	الوضع التوليدي، الوضع الأنكليزي	باری زان، باری ئینگلیزی
P.,Opisthotonos	التقوس الظهري، وضع التقوس الظهري	پشت چەمانەوە، پشت کەوانەیی
P. Semiprone = Sim's p	وضع الأنكباب النصفي، وضع (سيم)	باری نیوە سەردەم پاڵکەوتن، باری (سیم): نەخۆش لەسر لای چەپ و سنگی دەکەوێت، ئەژنۆی ڕاست و ڕانی ڕاستی هەڵکشاون و پەلی چەپ بە پاڵ پشتەوە داندراوە
P., Trendleberg	وضع (ترند لنبرج)	باری (ترێندلنبەرگ): نەخۆش لەسەر پشتە بە لاری ٤٥ْ و لنگەکانی بە سەر قەراغی مێزەکەدا شۆڕ دەکرێنەوە

Positive	موجب، حقيقي، ذو قيمة أكثر من السفر	پـــــوزەتیف، ئـــــەرێ، ڕاستەقینە، نرخی لە سفر زیاترە
P., Electrode	مسار كهربائي موجب: المسار الكهربائي المرتبط بالعنصر السالب من البطارية	جەمەسەری ئـــــەرێ (موجـــەب): ئەلـــەکترۆدی پۆزەتیف
P., Element, p. plate	الصفحية (اللوحة) الموجبة	دەپی موجەب (پـۆزەتیف)، توخمی پۆزەتیف
Positron	البوزيترون	پـــۆزیترۆن: ئـــەلکترونی پـــۆزەتیف پارچـــۆلکەیەکە (particle)یـــە بارســـتایی ئەلـــەکترۆنی هەیـــە بـــەڵام بارگەکـــەی پۆزەتیفـــە، ئەلـــەکترۆنێکی پـــۆزەتیفی بەرەڵلا (ئازاد)ە
Posology	علم مقادير الأدوية، علم الجرعات، نظام الجرعات	زانـــستی قومـــە دەرمـــان، ژەمزانی
Post-	بعد، عقب (بادئة)	پێشگرێکە بە مانای دوا... لە دوا...، لەپشت...
Postsportal	بعد الأجهاض، عقب الأجهاض	دوای لەبارچـوون، لـەدوای فرێـــــدان: لـــــە دوای لەبارچوون دەقەومێت یان دەبێت

Postadolescence	بعد المراهقة: فترة ما بعد البلوغ (المراهقة)	دوای ڕەسـین، دوا هـەرزەکاری: مـاوەی دوای ڕەسین
Postadolescent	متعلـق بمـا بعـد المراهقـة، مراهق، شاب	پەیوەندیی بەدوای ڕەسـین، هەرزەکار، گەنج
Postanal	خلف الشرج	پـشت کـۆم، پـشت قـنگ: دەکەوێتـه پـشت (پـاش) کۆمەوە
Postcibal	بعد الأكل، عقب الأكل	دوای نـان خـواردن، پـاش خواردن
Postcibum	بعد الأكل، عقب الأكل	دوای خـواردن، دوای ژەمەکانی نان خواردن
Postdiphtheric	بعد الخناق	دوای وەنـاق، دوای وەناقگرتن
Postdiastolic	بعد الأنبساط	دوای خاوبوونـەوە، دوای دایەسـتۆڵی: لـەدوای خاوبوونـەوەی ماسـولکەی دڵ دەبێت یان دێتەدی
Posteriad	نحـو الخلـف: نحـو الـسطح الخلفي للجسم	بـەرەو پـشت: بـەرەو پـشتی لەش
Posterior	خلفي، خلف	پشتەوە، پشت
P. Chamber	الحجرة الخلفية	ژوور (حوجرە)ی پشتەوە
Postero-	خلفـي، بادئـة تـدل علـى العلاقة بالقسم الخلفي	پێـشگرێکە پەیوەنـدی بـە بەشی دواوە نیشان دەدات

Posteroanterior	خلفي امامي: متجه من الخلف الى الأمام	پشته و پێش، پشته و بەر: لەپشتەوە بەردو پێش دەچێت
Postero-inferior	خلفي سفلي: خلفي وسفلي	پشته و خواردود
Posterolateral	خلفي جانبي واقع في الخلف وإلى احد الجانبين	پشته و لا، لای پشتەوە: کەوتنە لایەکی پشتەوە
Posteromedial	خلفي أنسي، خلفي وسطى: نحو الخط الوسطى من الخلف	پشته و ناوەوە: بەردو هێڵی ناوەڕاست لەپشتەوە
Posterosuperior	خلفي علوي	پشتەو سەردوە، پشتەو ژوور: کەوتۆتە سەروو (ژوور)ی پشتەود
Posterotemporal	خلفي صدغي	پشتەوەی لاجانگ
Postesophageal	خلف المرئ	پشت سورێنچك، کەوتۆتە پشت سورێنچك (سورینه)وه
Postexed	ثني الى الخلف	بۆ پشتەوە نوشتانەوە، بە پشت نوشتانەوە
Postfebrile	بعد الحمى	دوا تا، پاش تا: لە ئەنجامی تادا پەیدا دەبێت
Postganglionic	خلف العقدة	پاش گرێ، پشت گرێ: کەوتۆتە دوا (پشت)ی گرێیەك

Posthemiplegic	بعد الفالج النصفي	پاش نیوه شەپلە، پاش شەپلەی نیوەیی، دوای شەپلە
Posthemorrhage	بعد النزف	دوای خوێن بەربوون
Posthemorrhagic	بعد النزف	دوای خوێن بەربوون
Posthetomy	الختان	خەتەنە، خەتەنە کردن
Posthitis	التهاب القلفة	هەوکردنی چەرمی چووك
Posthumous	بعد الوفاة	پاش مەرگ
Postictal	بعد السكتة	دوای سەکتە، دوای نۆرەگرتن: دوا بەدوای سەکتە، نزوول یان نۆرە فێ دەقەومێت
Posticus = posterior	خلفي	پشتەوەیی، پشتەکی
Postinfluenzal	بعد الأنفلونزا	دوای ئەنفلوەنزا
Postmenopausal	بعد الأياس، بعد سن اليأس	دوای لێچوونەوە: دوای لە عوزر (حەیز) وەستانەوە پەیدا دەبێت
Postmenstrual	بعد الحيض	دوای مەهك، دوای بێ نوێژی: دەمی دوای بێ نوێژی

Post mortem	بعد الموت	دواى مردن، دواى مەرگ: ١- دەبێت یان پەیدا دەبێت لەدواى مردن ٢- توێکەرى کردن دواى مردن
Postnasal	خلف الأنف	دواى لووت، پشت لووت
Postnatal	بعد الولادة	دواى زایین، پاش زایین: لە دواى لە دایکبوون دەقەومێت
Postocular	خلف العين: واقع أو يحدث خلف العين	پشت چاوى، دواى چاو: کەوتە پشت یان لە پشت چاودا دەقەومێت
Postoperative	بعد الجراحة	دواى برینکارى
Postparalytic	بعد الشلل	دواى شەپلەیى
Postpartum	بعد الوضع، بعد الولادة، بعد المخاض	دواى زایین، دواى منالبوون
Postprandial	بعد الأكل	دواى خواردن، دواى نان خواردن
Postulate	يفترض	وادانان، وافەرز کردن
P.s,Koch's	فرضيات أو قانون (كوخ)	دانراوەکان یان یاساى (کۆخ)
Postural	وضعي	بارەکى، پەیوەندیى بارى شتێک

Posture	وضعية، وضع	بار (ی لەش)
Postvaccinal	بعد اللقاح، بعد التلقيح	دوای کوتان، دوای کوتانی
Postvaccinial	بعد الوقس، بعد جدري البقر	دوای ناوڵەی مانگا
Potable	صالح (قابل) للشرب	خواردوە، دەخورێتەوە، بۆ خواردنەوە دەشێت (دەست دەدات)
Potain's Apparatus	جهاز (بوتان)	دەزگای (پۆتان): جۆرە ئامرازێکە بۆ شەپلە پێ ڕاکێشان (هەڵپەنجان)
Potain's Syndrome	تناذر (بوتان)	بەد هەرسی، سیندرۆمی (پۆتان): بەد هەزمی (dyspapsia) و فراوانبوونی زگۆڵەی راست (ی دڵ) لەگەڵ گەورە بوونی دەنگی زمانەی سی (pulmomary sound) یە کەبەر سەرنج دەکەوێت لەکاتی کرداری هەزمیدا (digestive process) لە دووچار بوونی کشانی ئاشکدا (gastrectasis)
Potamophobia	رهاب (رهبة) الأنهر	چەمە ترسێ، لە ڕووبار ترسان، ترسە ڕووبار، مەترسیی ڕووباران
Potash	قايي: كربونات البوتاسيوم	قڵیە: کاربۆناتی پۆتاسیۆم

P.,Caustic	البوتاس الكاوية: هيدروكسيد البوتاسيوم	داخه پۆتاس: هايدرۆكسيدی پۆتاسيۆم
Potassemia	بوتاسيمية	فره پۆتاسیێ: هەبوونی بڕی زۆر لە پۆتاسیۆم لە خوێندا
Potassium	بوتاسيوم	پۆتاسيۆم: توخم (عنصر)ێكه لە كۆمەڵەی قلیەیی ئەلكالیەكان (alkaligroup)، زۆر له خوێكانی له پزیشكیدا بەكاردەهێندرێت، كانزایەكی سپیواشە لە ۵۸ْ س دا دەتوێتەوە، گەردیلە ژمارەكەی (۱۹)یە و كێشی گەردیلەییەكەی ۳۹,۰۹٦، كێشی جۆری ۰,۸۷ هێماكەی (K)یە
Potator = a drinker	شارب	خۆرەوە
Potency	قدرة، قوة ١- قدرة الذكر على القيام بالعملية الجنسية ٢- فعالية العقار في الطب ٣- قدرة أو قابلية جزء جنيني للنمو والنشوء والوصول الى ماهو مقدرله أن يكون	بەكاری، توانایی، هێز ١- توانایی نێرینە بۆ جێبەجێكردنی كرداری جوتبوون. ٢- هێزی دەرمان لە پزیشكیدا، ٣- توانایی بەشێكی ئاولەمەیی (embryomic poot) بۆ گەشە كردن و گەورە بوون بە چارەنووسی خۆی گەیشتن

Potentia	قدرة، قوة: القدرة على القيام بالعملية الجنسية	بەكارى، خورتى، بەگونى: تواناى جوتگرتن يان كردارى زايەندى جێبەجێكردن
P. coeundi	قوة الباه	هێزى پياوەتى: هێزى كردارى زايەندى بوون
P. concipiendi	القدرة على الحبل	تواناى زگكردن
P. generandi	القدرة على الأنجاب	تواناى منالّ خستنەوە (زگپڕ كردن يان منالّ دروست كردن)
Potential energy	الطاقة الكامنة	وزەىناديار (شاردراوە)
Potentiometer	مقياس الطاقة	وزە پێو
Potio = Potion	جرعة دواء	ژەمە (قومە) دەرمان
Potion	شربة، جرعة	ژەم، قوم: قومێكى زل دەرمانى شل
P., Riviere's	شربة (ريفير)	قومە خواردنەوەى (ريڤێر)
P., Todd's	شربة (تود)	قومە خواردنەودى (تۆد): لە پێنج بەش تينتورى كاينلا، ٤٠ بەش براندى، ٢٠ بەش شەربەت و ٧٥ بەش ناو پێك دێت
Potomania	هوس الشراب ١- ميل غير اعتيادي للشرب ٢- الهذيان الأرتعاشي	مانياى خواردنەوە: ١- نارەزووى ناناسايى بۆ خواردنەوە ٢- ورێنە لەرزێ

Pott's Aneurysm = Aneurysmal	أمدم (بوط)	ئەنیوریزمی (پۆت)
P.'s Curvature or Gibbus	حدبة (بوط)	قەمووری (پۆت)
Pott's Disease	داء (بوط)	نەخۆشی (پۆت): هەوکردنی بڕبڕەکان و کلۆر بوونیان بەزۆری بەهۆی سیلەوە
P.'s Fracture	كسر (بوط)	شکاوی (پۆت): شکاوی سەری خوارووی ئێسکە تەڵزمە لە گەچرانی پێچەری لوولاق تەڵەزمەیی ناوەوە و خوارەوەی دەرەکی و پێ دەرچووی بەردو دەردوە
P.'s Gangrene = senile Gangrene	غنغرينا (بوط)، غنغرين الشيخوخة	گانگرینی (پۆت) گانگرینی پیری
P.'Spara plegia	شلل (بوط) السفلي	شەپلەی خوارووی (پۆت): لە ئەنجامی کلۆر بوونی بڕبڕە دەبێت
P.'s puffy Tumor		پەنامە هەڵئاوساوی (پۆت)
Pouch	جيب	گیرفان
Poultice	كمادة	لەپ، نیوە نمەك (بوتێگرتن)

Pound	باونـد، لـبرة: وحـدة الأوزان والأثقال	پاوەنـــد: یەکـەی کێـشانە دەکاتە ٤٥٣,٥٩٢گرام
Poupart's Ligament	رباط (بوبار)	پێچەری (پۆپارت)
Poverty	فقـر، عـوز: فقـدان أو نـدرة الكمية اللازمـة مـن المادة أو العناصر	نەبوونی، ئاتاجی، هـەژاری: نـەبوون، یـان کـەمی بـڕی پێویـــستی مـــادە یـــان توخمەکان
Powder	مسحوق	ئارد، تۆز، هاڕاو
Power	قوة، قدرة: قابلية العمل	وزە، هێـزی یـان توانـایی ئیش کردن
P., Resolving	القدرة المحللة: قابليـة عـين أو عدسة على جعـل الأشـياء الصغيرة القريبة من بعضها مرئيـة علـى انفـراد بـذلك تظهر تركيـب الـشئ واضـحا لكعيان	هێـزی شیکار، توانـای چـاو یـان یـشکۆ (Lens)یـەك بـۆ بـــە شـــێوەیەکی جیـــاواز دەرخستن شتی وردی لـێکتر نزیك، بەو جۆرە پێکهـاتنی ئەو شتە ئاشکراکردن
Pox	بثرة، طفح، سفلس	لیر، زیپکە، سیفلس
Practice	ممارسـة: اسـتخدام الـشخص لمعلوماته في مهنة ما	کارتیـاکردن: بـەکارهێنانی زانیـاری کەسـێك خـۆی لـە پیـــشەیەکدا، وەك لـــە پزیشکیدا
Practitioner	ممـارس: شـخص تتوافرفيـه الـشروط اللازمـة ويمـتهن الطبابة	کارامـــە، کارتیـــاکردوو: کەسـێك گـشت مـەرجێکی تێدایە بۆ ڕاپەڕاندنی کـاری پزیشکی
Prae-, See Pre-,	سابقة بمعنى قبل	پێشگرە بەمانای پێش..

Praecox	مبكر، قبل الأوان	زو، پێش وەخت
Praevia, Praevius [L]	أمام الـ... في أو على طريقة الـ ...، متقدم...	لە پێش ... وە، لەسەر رێگای..
Pragmatagnosia	عدم تمييز الأشياء: العجز عن تمييز اشياء معروفة سابقا	شت نەناسینەوە: نەناسینەوەی ئەو شتانەی لەوە پێش ناسراوە (زانراو)ن
Pragmatamnesia	نسيان الأشياء: فقدان القابلية لتذكر مظاهر الأشياء	شت لە بیرچوونەوە: نەمانی هێزی بیر کەوتنەوەی شێوەی شت (داردەی شت)
Pragmatic	واقعي، عملي، براغماتي	بەهانە گری، پراگماتی
Pragmatism	الذرائعية، الواقعية، الراغماتية: نظرية أن المعنى الكلي أو الدلالة الكلية لفكرة ، أو لمفهوم ما تكن في نتائجها العملية، أو، أن النتائج العملية تحدد قيمة وصدق الفكرات	بەهانەگری، پراگماتیزم: ئەو بیردۆزەی کە دەڵێت گشت واتای بۆ چوونێك لە ئەنجام (ئاکام)ە کارپێکردنە کانیدایە، واتا ئاکامی کردەیی (عملی) سنوور بۆ نرخ و راستیی بیرۆکەکان دەکێشێت
Pratique	اذن بالأقلاع، شهادة المغادرة	پراتیك، رێی رۆیشتن دان، وەمی دەرچوون: ئیزننامەیەکە رێی دەرچوونی کەشتییەك لە کەرەنتینە دەدات و ئەم ئیزننامەیەشی لەلایەن کار بەدەستی کەرەنتینەوە دەدرێت بە فەرماندەی کەشتی

Praxiology	علم السلوك	ڕەفتارزانی
Praxis	تطبيق	کارپێکردن
Pre-,	بادئة تعني قبل	پێشگرێکە (پێشبەندێکە) بە مانای پێش...
Preagonal	قبل الأحتضار	پێش سەرە مەرگ، پێش گیانەلا: پێش گیان دەرچوون
Preaxial	قبل المحور، أمام المحور: واقع أو حادث قبل أو أمام محور ما	پێش تەوەرە: کەتۆتە پێش یان لەپێش تەوەرەیەکەوە دەقەومێت
Precancerous	قبل (سابق) السرطان	پێش شێرپەنجە، بەر لە قرژاڵە: لە پێش پەیدابوونی شێرپەنجەکەیدا دەبێت، دەشێت ببێتە شێرپەنجە
Precentral	قبل (أمام) المركز	پێش چەق
Precipitate	راسب، يترسب، عاجل	نیشتو، خڵتە، نیشتن، لەپڕ، کوتو پڕ
P., Black	الراسب الأسود: أوكسيد الزئبقوز	ڕەشە خڵتە، نیشتوە ڕەشە: ڕەشۆکسیدی جیوە (ئۆکسیدی جیوۆز)
P., Red	الراسب الأحمر: أوكسيد الزئبق الأحمر	سوورۆکسیدی جیوە (ئۆکسیدی جیویکی سوور)

P., Yellow	الراسب الأصفر	زەردۆکسیدی جیوە: ئۆکسیدی زەردی جیوە
Precipitation	ترسب، ترسيب	نیشتن، نیشاندن
Precirrhosis	بدء التشمع: المراحل المبكرة لتشميع الكبد والسابقة للتورم أو اليرقان	سەرەتای پیو بەند: قۆناغەکانی زووی نەخۆشی جگەر کە پێش ئاوسان یان زەردوویی یان خوێنبەربوون دیاردەکەوی
Preclinical	قبل السريدي: قبل أن يصبح المرض قابلا للتميز سريريا	پێش بینگەیی، پری کلینیکی: پێش ئەوەی نەخۆشی بشێت بەشێوەی بینیگەییانە (کلینیکی) بناسرێتەوە
Precocious	مبكر: نام أكثر مما هو معتاد في سن معينة	گەشە کردوو، زوو پێگەیشتوو: پتر لەوەی ئاساییە بۆ تەمەنێکی تایبەتیە زل بوو
Precocity	النضج المبكر: النمو أو النشوء المبكر الغير الأعتيادي للسماة العقلية أو الجسمية	زوو پێگەیشتن: پێگەیشتن و گەورە بوونی نائاسایی زووی نیشانەی هۆشی و تەنەکییەکان

Preconscious	قبـل الـشعور: المـصطلح الفرويـدي يعـني ويحتـوي على كل العمليات العقلية الـتي هـي (خارجـة عـن الفكر) في ذلك الوقت ولكنها من الممكن تذكرها بشئ من أو بدون أي جهد	پێش هەست، لەئاگا بەدەر: زاراوەیەکــە فرۆیــدداى هێنـاوە گـشت کردارێکـى هۆشى دەگرێتـەوە کـە لـە (یاددانین) لەو کاتەدا بـەڵام بـە کـەمى یـان هـەر بـەبێ ئـەرك دەشـێت بێنـە یـان بکەونەوە یاد (بیر)
Precordia	أمام القلب، الشرسوف	سـەر دڵ، بـەر دڵ: ناوچـەى سەر یان پـێش دڵ و ناشك واتـا خـوارووى پێـشەوەى سنگ
Precordialgia	وجع شرسوفي	ژانـى سـەر دڵ، سـەر دڵ ئێشە
Precordium	أمام القلب، الشرسوف	سەر دڵ، بەر دڵ
Prediabetes	بدء السكري: حالة تناقص تحمـل الغلوكـوز يحمـل أن تتقـدم الى حـد الأصـابة بالسكري	بـەر لـە شـەکرى: بـارێکى کەمبوونـەوەى بەرگـەگرى گلوکـۆزە دەشـێت تـا ڕادەى دووچـار بـوونى شـەکرى بگات
Prediastole	قبل الأنبساط: ١- ذو علاقة ببدء الأنبساط ٢- يحـدث قبـل الأنبـساط مباشرة	بـەر لـە خاوبوونـەوە (دایـە ستۆلى): ١- پەیوەنـدى سـەرەتاى دایەسـتولى (خاوبوونـەوەى دڵ)ە ٢- ڕاسـتەوخۆ پـێش خاوبوونەوە دەقەومێت
Predigestion	هضم سابق (مسبق): هـضم اصـطناعي مـسبق للطعـام قبل تناوله	هـەزمى پێشەکى: کەمـەکى هـەزمکردنى خـۆراکى دەستکرد پێش خواردنى

Predisposing	مهيء، مؤهب	ئامادەکاری، شایستەکاری
Predisposition	تأهب: استعداد أو قابلية كامنة للتمرض أو الأصابة به تظهر أو تصبح ذات فعالية تحت ظروف معينة	ئامادەیی، ئامادەکاری: ئامادەیی یان تونێکی مات (شاردراوە) بۆ تووشی نەخۆشی بوون یان نەخۆش کەوتن کە لە ژێر هەندێ دەفری تایبەتیدا کارا دەبێ
Prednisolone	بريد نيسولون: ستيرويد ذو فعالية مشابهة للهايدروكورتيزون مع اختلاف كمي	پرێد نیسۆلۆن: ستیرۆیدێکی وەك هایدرۆکۆرتیزۆنە لە کاردا بەڵام بڕە جیاوازی هەیە چونکە بەکارترە
Prednisone	بريد نيسون	پرێدنیسۆن: ستیرۆیدێکە لە کاردا لە کۆرتیزون دەکات بەڵام لە بڕی (زۆر کەمی) دا جیاوازی هەیە
Predormitum	قبل النوم	پێش نوستن (خەوتن): ماددەیەکی کەمبوونە وە کزبوونی ئاگایە لە نێوان بەخەبەری و خەوتوویيدايە

Preeclampsia	بدء أو قبل الإرتجاج النفسي	پێشکرژیی زەیستانی: تۆکسیمیایەکی زگپڕی درەنگە (لە مانگانەکانی دواییدا) بە بەرزبوونەوەی تەوژم (پەستۆ)ی خوێن و پرۆتین میزین (Albuminuria) و ئاوبەند بەلام بە بێ فێ گرتن
Preeruptive	قبل الطفح	پێش لیردەردان: پێش لیر دەردان لەسەر پێست دەکەوێت
Preganglionic	أمام العقدة، واقع أمام أو قدام عقدة غانغليونيك	پێش گرێ: کەوتۆتە پێش یان بەر دەمی گرێ (گانگلیۆنیک)ەوە
Pregnancy	حمل، حبل	زگپڕی، ئاوسی، دووگیانی: باری ئافرەت لە سەرەتای ئاوسییەوە نازانین کۆرپەلەکە ماوەکەشی نزیکەی ٢٨٠ رۆژە
P., Abdominal	حمل بطني	زگە ئاوسی، زگپڕی ئاوزگ: پێگەیشتن و گەشە کردنی ئاولەمە لە ناو بۆشایی زگدا (بۆشایی پەریتۆن)
P., Afetal = False p.	حمل لاجنيني، حمل كاذب	گەندە ئاوسی، زگپڕی بێ ئاولەمە، ئاوسی درۆ، شەیتان ئاوسی

P., Combined	حمل مشترك: وجود حمل داخل الرحم واخر خارج الرحم في نفس الوقت	هاوبەشە ئاوسی، زگپڕی هاوبەش: هەبوونی زگپڕی ناو منالّدان لەگەڵ زگپڕییەکی دەردوەی منالّدان پێکەوە لە هەمان کاتدا
P., Compound	حمل مركب	ئاوێتە ئاوسی، زگپڕی ئامێتە: زگپڕی ناو زگ بەسەر زگپڕییەکی تری ناو زگ کە لە پێشتردوە هەبووە
P., Ectopic	حمل هاجر، حمل خارج الرحم	زگپڕی دەردودی منالّدان، کۆچە ئاوسی
P., Entopic	حمل اعتيادي، حمل داخل الرحم	زگپڕی ئاسایی، ئاوسیی ناو منالّدان
P., Extra-uterine	حمل خارج الرحم، حمل هاجر	زگپڕی دەردودی منالّدان، زگپڕی کۆچەر، کۆچە ئاوسی: گەوردبوون پێ گەیشتنی هێلکە لە دەرەوەی منالّداندا
P., Hysteric	حمل هيستريائي	هستریا ئاوسی، گەشکە ئاوسی: نیشانەی زگپڕی لە ئافرەتی هیستریاداردا کە لە ڕاستیدا زگیان نییە
P., Intraperitoneal	حمل داخل الخلب	ئاوسی ناو پەریتۆن

P., Multiple	حمل متعدد	فره ئاوسی: ئاوسییەك ئەنجامی بێت بە زایین چەند (پتر لە یەك) منالێك
P., Mural	حمل جداري	دیواره ئاوسی، ئاوسی دیواری: ئاوسی لەو بەشەدا لە گەراڕۆ کە کەوتۆتە ناو دیواری منالّدانەوە
P., Ovarian	حمل بيضي	هێلکەدانە ئاوسی: ئاوسی لە ناو هێلکەداندا
P., Phantom	حمل وهمي	ئەندێشە ئاوسی، تارماییە ئاوسی: پڕبوونی گەورە بوونێکی زگ لە ئافرەتی هیستریاداردا کە لە زگپڕی دەچێت
P., Plural	حمل متعدد	فره ئاوسی، کۆ زگپڕی: زگپڕبوون بە لە منالّی زیاتر
P., Prolonged	حمل مطول	ئاوسی درێژ خایەن: ئەوەی لە کات و ماوەی ئاسایی درێژ تر دەخایەنێت
P., Spurious	حمل كاذب	ئاوسییە درۆزنە: نەبوونی حەیز و هەبوونی نیشانەکانی تری ئاوسی بە بێ زگپڕ بوون و گەشەکردن و پێ گەیشتنی هێلکه

P., Tubal	حمل نفيري	ناوسی ناو بۆری: زگپڕی له ناو بۆری گەراڕۆ
P., Twin	حمل توأمي	زگپڕی دوانە (حمك)ی: ناوسبوون و پەیدابوونی دوو کۆرپەلەی جمك
Pregnant	حامل، حبلي	زگ پڕ، سك پڕ، ئاوس، دووگیان
Prehabilitation	التأهيل المسبق: أعادة تثقيف وتدريب الأفراد المعوقين تمهيدا للقيام بأعمال معينة في الصناعة	پێشنیه ڕاهێنان: پێشەکی فێرکردن و مەشق دادانی کەسانی لێ قەوماو بۆ ئامادە بوونیان بۆ وەرگرتنی کار لە پیشەسازیدا
Prehention	مسك، قبض: عمل الأحسان بـ ... أو الأطباق على...	گرتن، چنگ پیاکردن، گرفت
Prelum	عصر	گوشین
P. abdominale	عصر بطني: عصر وضغط الأحشاء البطنية بين الحجاب – الحاجز وعضلات البطن كما يحدث أثناء التغوط أو التبول	زگ گوشین: گوشین و پەستاوتنی هەناوەکانی ناو زگ لە نێوان ناوپەنچك و ماسولکەکانی دیواری زگدا وەك لەکاتی پیسایی کردن یان میز کردندا
Premature	مبتسر، خديج: ١- حادث قبل الوقت المناسب ٢ طفل مولود قبل أوانه	پێش وەخت، ناکام: ١- لە پێش کاتی ئاساییدا بوون ٢- منالێکە پێش وەختی خۆی بووبێت

Prematurity	إبتسار، خداج	پێش وەختی، ناکامی
Premaxillary	١- قبل فكي، أمام الفك ٢- العظم الفكي المتوسط	١- پێش شەویلاگەیی ٢- ئێسکی نێوان شەویلاگەیی
Premedical	قبل طبي	پێش (بەر لە) پزیشکی: بەر لەو، ئامادەکەر بۆ خوێندنی پزیشکی ڕێك و پێك
Premedication	علاج تمهيدي	پێشە چارە، چارەکردنی پێشەکی: پێشەکی چارەکردن (دەرمان پێدان) بەتایبەتی بەجۆری چارەکردنی دەردوونی وەك بۆ بێ هۆشکردن
Premenstrual	قبل حيضي، قبل طمثي	پێش مەهك، پێش حەیز (عوزر، بێ نوێژی)
Premolar	الطاحن (الضرس) الأمامي: ١- واقع قبل الأضراس الطاحنة ٢- أحد سنين واقعين عل أحد جانبي كل فك قبل الطواحن مباشرة ٣- ضرس لبنية (غير دائمية) (الساقطية)	پێش خرێ: ١- کەوتۆتە پێش ددانی خرێوە ٢- یەکێك لەو دوو ددانەی کەوتۆتە هەر لایەکی یەك لە شەویلاگەکان ڕاستەوخۆ لەپێش ددانە خرێ کانەوە ٣- ددانێکی خرێی شیری (کەوتو Deciduous)

Premonitory	منــذر، محــذر: ذو خاصــية تحذيريــة يــشير الى ابتــداء المرض ويفيد كانذار	ورياكـــەرەوە، ڕاگـــەيێن: پێشەكی وریا دەكاتەوە یان پـێ ڕادەگەیـەنێت وە لـە نیـــشانە وریـــا كـــەرەوە (P.symptoms)دا كـــــە نیـــــشانەی نـــــاجۆری نەخۆشییەكی داهاتوون لـە پێش ئەوەدا نیشانە جـۆری (specific)یەكان دەست بـە دەكەوتن بكەن
Premomition	انـــذار أو تحـــذير قبلـــي: لحادث أو تجربة مستقبلية	وریـــا كردنـــەوە یـــان پێراگەیاندنی پێشەكی
Premumition	المناعة القبلية (النسبية)	بەرگری پێـشەكی، بـەرگری پێشەكی (ڕێژەیی)
Premyeloblast	طليعة الجرثومية النخامية	پێش میكرۆبی نوخامی
Premyelocyte	قبل ظهور الورم	پێش دیاریدانی ئاوسان
Prenarcosis	قبل التحذير	پێش سڕكردن
Prenares = The nostrils	المنخران	هەر دوو كونە لـووت، كونـە لووتەكان، بڕناخەكان
Prenatal	قبل الولادة، قبل ولادي	پێش زایین، پێش زایینی
Preoperative	قبل الجراحة	پـێش برینكـاری: لـەپێش (بـــەر لـــە) برینكـــاری كردنێك دەكرێت
Preparalytic	قبل الشلل	پـێش شـەپڵەیی: لـەپێش (بـــەر لـــە) دەركـــەوتنی نیشانەكانی شەپڵە دەبێت

Preparation	اعداد، تحضير، مستحضر	ئامادكردن، ساز كردن، دەرمانی گیراوە یان ئامادە: ١- كردە یان كرداری ئامادە (ساز) كردن ٢- دەرمانێك گیراوە یان ئامادەكراو بۆ بە كارهێنان، ٣- نموونەیەكی توێكەری یان پاسولوجی ئامادەكراو و هەڵگیراو (پارێزراو) بۆ تێنۆڕین
P.,Heart-lung	ستحضر القلب والرئة: حيوان جرى تحضيره لغرض دراسة عمل عضلات قلبيه	ئامادەكراوی دڵ و سیی: گیانلەبەرێك بە تایبەتی ئامادەكراو بۆ مەبەستی تێبینین و وردبوونەوە لە كاری ماسولكەی دڵی
Prepartal	قبل الولادة: يحدث قبل (يسبق) المخاض مباشرة	پێش زایین: بەر لە زایین دەقەومێت
Preponderance	رجحان، ارجحية	زۆر تری، سەركردن، قورستری: باری قورستر، بەهێز تر یان بەكارتر بوون وەك تای تەرازو سەركردن
P.,Ventricular	رجحان بطيني، الأرجحية البطينية: نمو غير متناسب بين البطينين القلبيين يتم تشخيصه بواسطة التخطيط القلبي الكهربائي	سەركردنی زگۆڵە: گەورەبوونی ناهاوگری نێوان زگۆڵەكانی دڵ بە هۆی (Ecg)یەوە دڵە نەخشە كێشی كارەباییەوە دەناسرێتەوە

Prepuberal=Prepubertal	قبل البلوغ	پـێش ڕەسـین، پـێش باڵقبوون
Prepuce	قلفة	پێستی چووك: ئەو قەدە چەرمەی سەری چووك (كێر) دادەپۆشێت
P. of the Clitoris	قلفة البظر	پێستی قیتكە: ئەو قەدەی لە یەكگرتنی هەردوو گنجە زێ (الشفران الصغیران) پەیدادەبێت و قیتكە دادەپۆشێت
Preputiotomy	شق القلفة	پێستی چووك دادڕین (بڕین): بڕینی چەرمی سەری چووك لەكاتی تەنگیدا
Prepyloric	قبل البواب، قبل بوابي	پێش ئاشكەوان، پێش دەرچەیی
Presby-,	بادئة تعني قديم، أو تدل على العلاقة بالشيخوخة	پێشگرێكە بە مانای كۆن، یان پەیوەندی بە (پیری)یەوەیە
Presbyatrics = Presbyatry	طب الشيخوخة	پیرە پزیشكی، پزیشكی پیران، پزیشكی پیری: چارەكردن و دەرمانكردنی نەخۆشی
Presbyope	شائخ النظر، مصاب بطول النظر	پیرە بینایی، بینایی پیر، تووشی درێژ بینی هاتوو

خەرەفان، خەرەفانی پیری: بارێکی هۆشە هەندێ جار لە پیری دا هەڵدەکەوێت بریتییە لە نارێکی و تێکچوونی بیر، هەست بەشوێن نەکردن و خەرەفان	الخرف الشيخوخي: حالة عقلية تصادف أحيانا في الشيخوخة عبارة عن خلل في الذاكرة، فقدان حس المكان والتخريف	Presbyophrenia
پیرە بینایی، بینایی پیری، پیری بینی: تێکچوونی بینین لەبەر پیری یان بەساڵدا چوون لە ئەنجامی کەمبوونەوەی توانای ڕاهێنان لەبەر نەمانی جیرِی هاوێنکۆی بلووری چاو کە خاڵی نزیك لە پێش چاو دوور دەخاتەوە	النظر الشيخوخي: طول النظر وخلل في الرؤية ناتجان عن التقدم في العمر أو الشيخوخة	Presbyopia=Hyperopia
دەرمان بۆ نووسین، ڕەچەتە نووسین	يصف: وصف دواء كتابة للأستعمال، يكتب وصفه طبية	Prescribe
ڕەچەتە: ئامۆژگاری نووسراوە بۆ گرتنەوە و ئامادە کردن و چۆنێتی وەرگرتن (خواردن)ی دەرمان کە لە لایەن پزیشکێکەوە دەنووسرێت	وصفة: تعليمات تحريريه لتهيئة وتناول ستحضر	Prescription
زوو پیر بوو: پەیوەندی بارێك کە لە پیری دەچێت بەلام لە سەرەتا یان	مبكر الشيخوخة: متعلق بحالة تشبه الشيخوخة لكنها تحصل مبكرا أو في حوالي	Presenile

	منتصف العمر	ناوەندی ژیاندا دەبێت
Presenility	شیخوخة مبكرة، شیخوخة مبتسرة	زوو پیر بوون، پیری پێش وەخت
Present	يظهر، يحضر، يجئ، حاضر	دەرکەوتن، دیاربوون، هاتن: دەرکەوتن لە پێشەوە لەدەمی منداڵداندا، زاراوێکە دەگوترێ بۆ بەشە جوداکانی کۆرپە وەك بڵێیت: بەسەردا هاتن، بەسواری هاتن.. هتد
Presentation	مجئ	هاتن: بەشی هاتوو، ئەندامی هاتوو: ئەو بەشەیە لە کۆرپەڵە کە بەر پەنجەی تاقی کەرەوە دەکەوێت لە ناو ملی منداڵداندا لەکاتی زاینیدا
P., Breech	مجئ بالمقعد	بە کۆم (قنگ) داهاتن: لە پێشەوە هاتنی سمتەکانی کۆرپەلە لەکاتی زاینیدا
P., Brow	مجئ بالحاجب	بەبرۆداهاتن: دەرکەوتن لە پێشەوە هاتنی برۆی کۆرپە
P., Cephalic	مجئ بالرأس	بەسەرداهاتن: دەرکەوتن و هاتنی هەر بەشێك ببێت لەسەر لەکاتی زاینیدا بە پشتەسەر و ڕوو و برۆوە

P., Face	مجئ بالوجه	بەڕووداهاتن: هاتن و دەرکەوتنی ڕووی ساوا لە زاینیدا
P., Footling	مجئ بالقدم	بە پێچکۆڵەدا (قاچ) هاتن: هاتنی ساوا لە زاینیدا بە یەك (تاکە پێچکۆڵەیەك) قاچ یان هەردووکیان (جووتە پێچکۆڵە) کە دەچێتە ناو کێلك
P., Funis	مجئ بالحبل السري: مجئ الحبل السري في الولادة	بە پەتی ناوکدا هاتن: هاتنی پەتی ناوك لە زاییندا
P., Parictal	مجئ جداري: مجئ القسم الجداري من الراس أثناء الولادة	دیوارە هاتن: هاتنی بەشی دیوارەیی لەسەر لەکاتی زایینی ساوادا
P., Pelvic = Breech p.	مجئ بالمعقد	قنە (بە قندا) هاتن
P., Placental=Placenta previa	مجئ بالمشيمة	وێلاشە هاتن
P., Shoulder	مجئ بالكتف	شانە هاتن (بە شاندا هاتن) هاتن و دەرکەوتنی شان لە پێشەوە لە زایینی ساوادا

P., Transverse	مجئ بالعرض	پانە هاتن (بە پانی هاتن): هاتنی کۆرپەلەیە بە جۆرێك کە تەوەردی درێژییەکەی لەگەڵ تەوەرەی درێژی دایکی یەکتری ببڕن
P.,Vertex	مجئ بالقمة	تەوقە سەرە هاتن، بە تەوقە سەرداهاتن: هاتن و دەرکەوتنی تەوقە سەری کۆرپە لە پێشەوە لەکاتی زایینیدا
Preservative	حافظ، واق، صائن	پارێز، پارێزەر: مادده یان گیراوەیەکی ئامادەکراوە دەکرێتە بەرهەمێکەوە بۆ مەبەستی قڕ تێخستن یان پەکی زاو زێ کردن و زۆربوونی میکرۆب خستن
Pressure	ضغط (القوة، بالوزن، التوتر)	پەستان، (هێز، قورسایی یان کێش، توندی): تەوژم، پەستاوتن، پاڵە پەستۆ
P., Arterial	الضغط الشرياني	پەستان، تەوژمی خوێنبەر
P., Atmospheric	الضغط الجوي	پەستانی هەوا، پەستاوتنی ئەتمۆسفیری: ئەو پەستانەی ئەتمۆسفیر دەیخاتە سەر گشت شتێ، نزیکەی ١٥ پاوەند لەسەر گرێ دووجایەك لەرێکاری رووی دەریادا
P., Blood	الضغط الدموي	پەستانی خوێن، تەوژمی خوێن

P., Blood	ضغط الدم، الضغط الدموي	تەوژم (پەستان)ی خوێن: پەستان یان زەبری خوێنە لەسەر دیواری خوێنبەرەکان، ئەمەش بەندە بەهێز کاری دڵ و لاستیکێتی دیواری خوێنبەرەکان و بەرگری دەمارەکان و قەبارە و لینجی خوێنەوە
P., Capillary	الضغط الشعري	تەوژم (پەستان)ی مولولە: پەستانی خوێنە لە ناو مووە دەمارەکاندا
P., Cerebrospinal	الضغط الدماغي النخاعي	پەستانی مێشك و مۆخ: پەستان یان توندی (توتر)ی ناوی مێشك و مۆخ (ناوی پشت)ە بە شێوەی ئاسایی ١٠٠ - ١٥٠ ملیمەترەیە وەك بە پەستانپێو دەپێورێت
P., Diastolic	الضغط الأنبساطي	خاوە پەستان، پەستانی دایاستۆلی: پەستانی ناو خوێنبەرە، لە کاتی خاوبوونەوە (دایاستۆلی) ماسولکەی دڵدا
P., Intracranial	الضغط القحفي	پەستانی ناو کاپۆڵ: ناو کاپۆڵە پەستان
P., Intraocular	الضغط المقلي	پەستانی ناو چاو: ناو چاوە پەستان

P., Intraventricular	الضغط البطيني	پەستانی ناو زگۆڵە، ناو سکۆڵە پەستان
P., Negative	الضغط السالب: الضغط الذي يقل عن الضغط الجوي	پەستانی نەری (نێگاتیف) ئەوەیە، لە پەستانی ئەتمۆسفیر (هەوا)ی کەمتر بێت
P., Osmotic	الضغط التناضحي (التنافذي)	پەستانی دەلاندن (پیا گوزەر کردن): ئەو پەستانەی کە بلاوبوونەوە لە نێوان گیراوەی خەستی جیاوازدا دەهێنێتە کایە
P., Pulse	ضغط النبض	پەستانی نەبز: پەستانی جیاوازیی نێوان کرژە پەستان و خاوە پەستان (پەستانی سیتلالی و پەستانی دایاستۆلی)ە
P., Systolic	الضغط الأنقباضي	کرژە پەستان، پەستان بە کرژی، پەستانی سیتۆلی: پەستانی ناو سووری دەمار لەکاتی کرژبوونی دڵدا
P., Venous	الضغط الوريدي	خوێنهێنە پەستان، پەستانی شینەدەمار: پەستان (تەوژم)ی خوێن لەناو شینە دەمارەکاندا (خوێنهێنەکاندا)

Presumptive	افتراضي	وادانراوی، گریمانی
Presymptomatic	قبل إعراضي	بەر لە نیشانە دیاری، پێش نیشانە دەرکەوتن: لە پـێش دەرکـــەوتنی نیـــشانەی نەخۆشییەوە هەیە
Presystole	قبل الأنقباض	بـەر لـە کـرژی (کرژبـوون)، پێش سیستۆلی
Presystolic	قبل انقباضي	پـێش کرژبـــوونی، پـــێش سیستۆلی
Pretracheal	امام (قدام) الرغامي	پـێش بـۆریی هـەوا، پـێش قورقوراگە
Prevalence	نسبة الأنتشار	ڕێـــژەی بڵاوبوونــــەوە: ژمـارەی ئەوانـەی تووشـی نەخۆشـــییەك بـــوون لــە ناوچـەیەکی تایبەتیـدا یـان لە کاتێکی تایبەتیدا
Prevenception	منع الحمل	ئاوسـنە بـوون، ڕێگریـی لـە ئاوسبوون
Preventive = prophylactic	وقائي، واق	پارێزگـــاری، خۆپـــارێزی، پارێز
Preventology	طب الأسنان الوقائي	پارێزە ددانسازی
Preventriculus	فــؤاد المعــدة، فتحــة فــؤاد المعدة	زارکە ئاشك، دەمی گەدە

Preventriculosis	تضيق فواد المعدة	تەنگبوونـــەوەی زارکـــە ئاشــك، داخرانــی زارکــە ئاشـــك بـــەکاری ڕیـــشاڵە ماسـولکەی سورێنـچك یـان هـــی پێکهاتووەکـــانی ناوپەنـــــــچکی دەوری سوورێنچك
Prevertebral	أمام الفقار	پـێش برپـرە، پـێش بـرە: کەوتۆتە پێش برپەکەوە
Prevesical	أمام المثانة	پێش میزڵدان
Prevost's Law	قـانون (بريفوسـت): عنـد اصابة أحد جانبي الـدماغ، ينحرف (يتجه) الـراس نحـو تلك الجهة المصابة	یاسـای (پریڤۆسـت): کـە لایـەکی مێـشك زیـانێکی پێگەیشت، سەر بۆ ئەو لایە وەردەچەرخێت
P.,s Sign	علامة (بريفوست)	نیـشانەی (پریڤۆسـت): لـە شەپلەی نیومیدا، چاوەکان و ســەر بـــۆ هــــەمان لا وەردەچەرخێن، چاوان بـەرەو ئەولایە دەڕوانن لە نیوە گۆی مێـشك کـە زیـانی پـێ گەیشتووە و دوور لـەو پـەل یان لنگەی شەپلە لێی داوە

Priapism	نعوظ مستمر: انتصاب غير طبيعي ومستمر وغير مترافق بالشهوة الجنسية ملاحظ في حالات اصابة الحبل الشوكي، حصاة المثانة وأمراض أخرى خاصة بالقضيب	یەکبینە کێر هەڵسان (کێر رەپی): هەڵسان و رەپبوونێکی یەکبینەی کێرە، ئەو کەسەی دووچاری دەبێت هەست بە چ (هیچ) جۆرە ئارەزوویەکی زایەندی (جنس) ناکات. لەزیان گەیشتن بەپەتی بربرە و بەردی میزڵدان و هەندێ دەردی تایبەتی چووک (کێر) ئەم بارە بەرچاو دەکەوێت
Priapus	القضيب	چووك، کێر
Price-Jones Curve	منحني (برايس - جونز): منحني خطي يمثل تغيرات حجم الكريات الحمر	چەماوەی (پرایس، جۆنز) چەماوە هێڵێکە جیاوازی قەبارەی خڕۆکە سوورەکانی خوێن نیشان دەدات
Price-Jones Method	طريقة (برايس - جونز)	رێگای پرایس - جۆنز
Prickle	مشوكة	درکە
P. Cells	خلايا مشوكة	درکە خانە
Prickly Heat	حكة التعرق	خرووی ئارەق (کردنەوە) گرمژنە

Priestley's Mass	كتلة (بريستلي)	پەڵی (بریستلی): ماددەیەکی سەوز یان قاومییە هەندێ جار لەسەر ددانە کەڵبە و بڕۆکەکانی بە زۆری هەندگەنج بەرچاو دەکەوێت، بەهۆی میکرۆبێکی ڕەنگ دروستکەرەوە پەیدادەبێت
Primary	ابتدائي، أولي	سەرەتایی، سەرەکی، یەکەمی: یەکەم لە ڕیزدا
Primate	مقدم: فرد ينتمى الى رتبة المقدمات	پێشەنگ: کەسێکە سەر بە پلەی پێشەنگەکانە
Primates	المقدمات: رتبة من اللبائن العليا تشمل القرود والأنسان	پێشەنگەکان: پلەیەکە لە شیردەرە باڵاکان، مەیموون و مرۆڤ دەگرێتەوە
Primigravid	بكرية: حامل للمرة الأولى	زگپڕ (ئاوس) بۆ یەکەمین جار
Primigravida	البكرية: امراة حامل للمرة الأولى	نوێئاوس، بەرئاوس: ژنێك بۆ یەکەمین جار زگی کردووە (ئاوسە)

Primipara	خروس	یەك سك كردوو: ئافرەتێكە هەر یەك زگی كردووە كە ئەنجامی زایینی كۆرپەلەیەكی بژۆك (viable)ی بووە بەبێ گوێ دانە ئەوەی كە منالە كە لە كاتی زایندا زیندوو بووە و هەروەها بێ گوێدانە ئەوەی منالێكی بووە یان چەند دانەیەك بەو زگە
Primiparous	وضعت مرة واحدة، حامل للمرة الأولى	یەك سك كردە: یەك منالی بووە، یەكەم جارە زگی هەیە (كردووە)
Primitiae	الباكور: ذلك الجزء من السائل النخطي الذي يطرح قبل خروج الحميل	سەر ئاو: ئەوەندە ئاوەی ئاو منالدان كە لە پێش هاتنە دەرەوەی پز (كۆرپە)ەكە دەیێتە دەرێ
Primitive	بدائي، أصلي: الأول من جهة الزمن	سەرەتایی، بنچینەیی، بناغەیی: لە رووی كاتەوە یەكەمین
Primordial	بدائي، أصلي	سەرەتایی، بنچینەیی: سادەترین و پێنەگەیشتوترین (characyer)ی هەیە

Principle	مبدأ، جوهر، مادة: ١- تركيب كيمياوي ٢- مادة يعتمد عليها بعض خواص العقار (عقارما) ٣- دستور (قانون) للسلوك	بنـــەما، مايـــە، گەوهـــەر، ماددە: ١- ئاوێتەی کیمیایی ٢- ماددەیەکـــە هەنـــدێ چوونیەتی دەرمانێکی پێوە (لەسەر) بەندە ٣- دەســـتوور (یاســـا)ی ڕەوشت (ڕەفتار)
P., Active	المادة الفعالة (الرئيسية)	مـــاددەی کـــارا (ســـەرەکی): هەچ پێکهێنێکی دەرمان کە تایبەتییـــە پزیـــشکیەکانی دەداتی (گەوهەر، نیویشك)
P., Anti-anemic	المادة ضد فقر الدم	مـــاددەی دژی کـــەمخوێنی: ئەو ماددەیەی لـەناو جگـەر و هەندێ شانەی تردا هەیە کـە کـاری خـوێن دروسـت کردن دەکات لە کەمخوێنی
P's of Medical Ethics	مبادئ الأداب الطبية	بنـــــەماکانی ئـــــەدەبی پزیـشکی: چـەند رێـسایەکە کۆمەڵـــەی پزیـــشکانی ئەمـــــەریکایی هـــــەڵیان بـــژاردووە بـــۆ ئـــەوەی رێنـوێنی بـۆ پزیـشکەکان بکـــەن لـــەکاتی کردنـــی کاروباری پزیشکییاندا

Prism	منشور، موشور	ئاوێزە، سێپاڵە، مەنشوور: بەرجەستە رەقێکە (solid)یکە برگەیەکی سێ گۆشە یان فرە لای هەیە، ئاوێزەیەك (مەنشووری سێپاڵە) گورزە تیشکێکی درێژ رۆشنی دەکاتەوە بۆ پێکهێنەکانی رەنگا و رەنگی و رووناکیش بەرەو بنکەکەی لار دەکاتەوە (لادەدات)
P., Maddox	منشور (مادوکس)	ئاوێزە (مەنشوور)ی (مادۆکس): دوو سێپاڵەیە بنکەکانیان پێکەوەیە بەکاردەهێندرێت بۆ تاقی کردنەوەی باخواردنی (torsion) گۆی چاو
P., Nicol	منشور (نیکول)	ئاوێزە (مەنشور)ی (نیکۆڵ): دوو پەرەی سپاری ئایسلاند (Iceland spar)ی ساف کراوە بە ماددەیەکی لکێنەر پێکەوە دەنووسێنرێن لە شێوەی ئاوێزەیەکدا، ئەگەر تیشکی رووناکی بچێتە ناو ئەم ئاوێزەیەوە دەبێتە دوو بەش، بەشێکیان (تیشکی ئاسایی) بەتەواوی لەو رووەوە کە دوو پەرەکەی تێیدا پێکەوە نوسێنراون بە تەواوی دەدرێتەوە، بەشەکەی تریان کە جەمسەرگیراوە (polarized) تێپەڕدەبێت

Prisma = Prism	منشوري، موشوري	ئاوێزەیی، سێپاڵەیی، مەنشووری
Privates	الأعضاء التناسلية الخارجية	شەرمگا، ئەندامی زاوزێ دەرەکییەکان
Pro-,	بادئة تعني قبل، امام، او بدء أول	پێشگرێکە بەمانای لە پێش، لەبەر، لەبۆ
Probe	مجس، مسبار	میل (پرۆب): ئامرازێکی نەرمی باریکە دەکرێت بە ناوبرین یان بۆشیدا بۆ تاقی کردنەوە یان فراوانکردن
Procaine	بروكائين	پرۆکایین: هاو واتایە لەگەڵ پرۆکایین هایدرۆکلۆراید
Procedure	طريقة، إجراء	راییکاری: زنجیرە هەنگاوێکە بە جیبەجێکردنی کارێك رادەپەرێت یان ئەنجامێك دەستگیردەبێت
Process	نتوء، حدث، طريقة	نووك، خاڵێکی دەرپەڕیوی ورد ڕووداو، ڕێگا، کردار: زنجیرە هەنگاوێ بۆ پێکهێنانی ئەنجامێك
Procidentia	سقوط، هبوط	داکەوتن، داخزان
P., uteri	سقوط الرحم	داخزان (داکەوتن، کەوتن)ی منداڵدان: داکەوتن و داخزانی منداڵدان تارادەیەك ڕەنگە ملەکەی لە دەمی زێ بێتە دەرێ

Proconceptive	مسهل الحمل: يسهل او يساعد على الحبل	ناوسى ئاسانكەرە
Procreation	انجاب، انسال: كامل مجموعة الأحداث التي تؤدى إلى الأتيان بفرد جديد الى الدنيا	خستنەوە، هێنانە دونيا: كردارى هێنانە دونياى مرۆڤێكى نوێ
Proct-See procto-	بادئة تدل على العلاقة بالمستقيم	پێشگرێكە، ئاماژە بۆ ڕێكە دەكات
Proctagra	الم الشرج: الم في وحوالي الشرج	كۆمێشە، ژانى كۆم، ژانە كۆم؛ ئێش و ژان لەو يان لە دەوروبەرى كۆمدا
Proctalgia	الم المستقيم	ژانى كۆم، ژانى ڕاستە ڕيخۆڵە: نيورالجياى ڕاستە ڕيخۆڵەيە (بەشى خوارووى)
P.,furax	ألم المستقيم: حالة تتميز بألم تشخيص عال في المستقيم	باريكە، ئازارێكى زۆرى ڕێكە (ڕاستە ڕيخۆڵە) جيا دەكرێتەوە
Proctatresia	انسداد الشرج: عدم اثقاب الشرج	بێ كۆمى: كون نەبوونى زگماكى كۆم
Proctectasia	توسع الشرج أو المستقيم	كۆم كشاوى، كشان و فراوانبوونى كۆم يان ڕاستە ڕيخۆڵە
Proctectomy	استئصال المستقيم	ڕاستە برين: بە برينكارى برين و لابردنى ڕاستە ڕيخۆڵە گەورە

Proctitis	التهاب المستقيم	هـــــەوكردنی ڕاســـــتە، سووتانەوەی كۆم
Procto-, proct-	مستقيمي: سابقة تدل على العلاقة بالمستقيم	پێـــــشگرێكە ، بـــــەمانای پەیوەنـــــدی بـــــە ڕاســـــتە ڕیخۆڵەوە نیشان دەدات
Proctoclysis	اعطاء السوائل من المستقيم	لە كۆمەوە شلە پێدان (بـە فیـچقە لـە سـەرخۆ و وردە وردە شـلەمەنی زۆر كردنـە ناو ڕاستە ڕیخۆڵەوە)
Proctocolitis	التهاب المستقيم والقولون	هەوكردنی ڕاستە و كۆلۆن
Proctodeum	الشرج الأولي	كـــۆمی ســـەرەتایی، كونـــە قنگ
Proctodynia	وجع (الم) الشرج	ژانی كۆم، قنگ یەشە
Proctology	مبحث المستقيم	زانیـــاری ڕاســـتە ڕیخۆڵـــە، پرۆكتۆلـۆجی: ئـەو لقەیـە لـە پزیـشكی (ئـەو لقـەی پزیـشكییە) كـە بـاس لـە ڕاســــــتە ڕیخۆڵـــــــە و نەخۆشییەكانی دەكات
Proctoparalysis	شلل المستقيم	شـەپلەی ڕاسـتە: شـەپلەی ڕاســــــتە ڕیخۆڵـــــــە و، ماسولكەكانی كۆم

Proctoperinorrhaphy	تقويم (رتق) المستقيم والعجان: اجراء عملية تقومية على المستقيم والعجان	ڕاست كردنەوە (پينەكردن)ى ڕاستە و ناوگەڵ
Proctopexy	تثبيت المستقيم	چەسپاندنى ڕاستە
Proctoplasty	رتق المستقيم	پينە كردنى ڕاستە
Proctoplegia	شلل المستقيم	شەپلەى ڕاستە، شەپلەى كۆم
Proctopolypus	سليلة المستقيم، بوليب المستقيم	پۆلیپى ڕاستە، زيادە گۆشتى ناو كۆم
Proctoptosis	سقوط الشرج	كۆم دەرهاتن، داكەوتن (داخزان)ى كۆم، قنگ دەرهاتن
Proctorrhagia	نزف المستقيم	خوێنى كۆم بەربوون، خوێن هاتن لە ڕاستە ڕيخۆڵە
Proctorrhaphy	خياطة (رفو) المستقيم	ڕاستە دروونەوە، كۆم دروونەوە
Proctorrhea	سيلان شرجي، إفراز مخاطي من الشرج	تەڕايى لە كۆم هاتن، دەردانى تەڕاييەكى لينج لەكۆمەوە
Proctoscope	منظار المستقيم: منظار لفحص ومعاينة المستقيم	ڕاستە بين، پرۆكتۆسكۆپ: ئاميرێكە بۆ سەير كردن و بينينى ناو ڕاستە ڕيخۆڵە

Proctoscopy	تنظير المستقيم	ڕاستە بینی، ڕێکی بینی
Proctosigmoiditis	التهاب المتقيم والسيني: التهاب المعي المستقيم والكولون السيني	هەوكردنی ڕاستە و سیگمۆید: هەوكردنی ڕاستە ڕیخۆڵە و سیگمۆید لە ڕیۆڵە گەورە
Proctosigmoidoscopy	تنظير المستقيم والسيني	ڕاستە و ئێسی (سیگمۆید) بینی: بە نامێری هەناوبین سەیرکردن و ڕوانینە ناو بەشی ڕاستە و سیگمۆید لە ڕیخۆڵە گەورە
Proctospasm	تشنج المستقيم	ڕێکە کرژبوون
Proctostenosis	تضيق المستقيم	تەنگبوونی ڕاستە، ڕاستە تەسکبوون
Proctotomy	شق المستقيم	ڕاستە هەڵدڕین: بڕینی تەنگایی کۆم یان لە ڕاستە ڕیخۆڵەدا یاخود کونکردن و کردنەوەی کۆمی کون نەبوو
Procumbent	منبطح: مستلق على الوجه أو منكب عليه	لە پەڕوو، بەسەر دەمداکەوتوو
Procurvation	إنثناء للأمام	بۆ پێشەوە چەمینەوە، بە پێشدا چەمانەوە
Prodromal	بادري: يؤشر أو يشير الى قرب الأصابة بمرض	سەرەتایی: نزیکبوونەوەی تووشبوونی نەخۆشی دیار دەخات

Prodromata	بوادر: الأعراض المقدمة أو المحذرة	سەرەتا (ی نەخۆشی): نیشانە وریا کەرەوەکان
Prodrome	بادرة، عرض منذر: عرض يدل على ابتداء مرض	نیشانەی سەرەتایی، نیشانەی وریا کەرەوە: نیشانەیەك کە سەرەتای دەستپێکردنی نەخۆشییەك دیار بخات
Product	عرض يدل على ابتداء مرض ناتج، محصول	بەرهەم، دەستکەوت: شتێکی دەست کەوتوویان بەرهەم هاتوو
Productive	منتج، مثمر، حصب، مولد	بەرهەمدار، بەبرشت، بەپیت دروست کەر: بەتایبەتی دروستکەری شانەی تازە
Productiveness	انتاجية، خصب	برشتداری، برشت، پیت
Productivity	انتاجية	برشت، پیت، بە بەرهەمی
Proencephalon	الدماغ الأمامي (القدامى)	بەرە مێشك، مێشکی پێشەوە، مێشکی بەرەوە
Proerythroblast = a Rematoblast	طليعة الكريات الحمر	پرۆ ئەریسرۆ بلاست پێشەنگی خرۆکە سوورەکان
Proerythrocyte = anerythroblast	طليعة الكريات الحمر	پێشەنگی خرۆکە سوورەکان

Professional	مهني، حرفي	پیشەگەر، خاوەن پیشە، پیشەیی: پەیوەندی کار یان پیشەی کەسێك
Profeta's Law	قانون (بروفيتا): الأطفال المولودون اصحاء من ابوين مصابين بالسفلس يتمتعون بقدر معين من المناعة ضد الأصابة به	یاسای (پرۆفێتا): ئەو منالانەی بە ساغی لە دایك و باوکی سیفلسدار دەبن هێندێکی تایبەتی بەرگری یان بەرامبەر تووشبوونی نەخۆشی سیفلس هەیە
Profunda	عمق: شريان متوضع عميقا	قووڵ: سورە دەمارێك (خوێنبەرێك) کە لە قووڵی دابێت (شوێنێکی قووڵ)
Profundus	عميق	قووڵ
Progenia=Prognathism	الفقم: بروز الذقن للأمام	چەناگە دەرپەڕین
Progenitor	سلف، جد	باوك، دایك یان باپیر، داپیر
Progeny	الذرية، النسل، أولاد	وەچە، نەوە، بەرە، منال

Progeria	شيخوخة مبكرة: نوع من الطفالة (infantilism) يتميز بصغر القامة والبنية، انعدام شعر الوجه والعانة، جلد متغضن، شعر شيب مع سحنة وسمات الشيوخ	زوو پیربوون، پیری پێش وەختی، پیری پێشەکی جۆرێکە لە ساوایەتی (infantilism) بە بالاّ کورتی و بچکۆلەیی، بێ مووی ڕیش و بەر، پێستی چرچ، مووی سپی لەگەڵ سەر و سیما و شێوەی پیرانە دەناسرێتەوە
Progesterone	بروجسترون: الهرمون الذي تنتجه الأجسام البيض، يعمل لتهيئة الرحم لأستقبال ونمو البويضة المخصبة	پرۆجەسترۆن: هۆرمۆنێکە کە تەنە سپییەکان دروستی دەکەن، کاری ئامادەکردنی منداڵدان بۆ وەرگرتن و پەروەردە کردنی هێلکەی پیتێنراو (fertiliedorum)
Proglossis	طرف اللسان	سەری زمان
Proglottis	قطعة شريطية	پارچەی کرمی شریتی: هەر یەکێ لە پارچەکانی لەشی کرمی شریتی
Prognathism	الفقم، بروز الذقن للأمام	چەناگە دەرپۆقیوی: بە جۆرێکی ئەوا دەرپەڕین (دەرپۆقینی)ی چەناگە بۆ پێشەوە

Prognose	ينذر: يتكهن بـ... أو يقدر مسبقا سير ونتيجة مرض ما	پێشبینی کردن، یان پێشەکی خەملاندنی چونیەتی پێشکەوتن و ئەنجامی نەخۆشییەك
Prognosis	الأنذار: التكهن بمايحتمل أن يؤول اليه المرض واحتمالات الشفاء بالنظر لطبيعة الأمراض الخاصة بالمرض	پێشبینی کردن بەوەی کە دەشێت لە نەخۆشییەك بێت لەبارەی چاك بوونەوە یان نا، هەروەها لەبارەی شیمانەکانی چاك بوونەوە بەرەچاوکردنی سروشتی نەخۆشی و نیشانەکانی
Prognostic	انذاري: ١- يعطي اشارة بخصوص الأنذار ٢- عرض أو علامة يمكن الأستناد اليه لأصدار الأنذار	ئاگاداری: ١- ئاماژەیەك لەبارەی ئاگادارییەوە دەدات ٢- نیشانەیەك کە دەتوانرێت پشتی پێ ببەسترێت بۆ ئاگادار کردن
Progression	تقدم	پێشکەوتن، بۆ پێشەوە چوون یان ڕۆیشتن یان جوولان
Progressive	متقدم: يسير قدماو وفي حالة المرض تعني السير الى الأسوا	پێشکەوتوو: بۆ بەرەوە ڕۆیشتن لە بارەی نەخۆشییەوە گوتنی بەرەو خراپتر دەگەیەنێت

Proioiosystole	انقباض مبكر، انقباضي في عضلة القلب يحصل قبل أوانه المعتادة	گرژی پێشوەخت، زوو کرژبوون: کرژبوونی ماسولکەی دڵ بەر لەکاتی ئاسایی خوی
Proiotia= Genital or sexual	نضج جنسي مبكر	زوو پێگەیشتنی زایەندی
Projectile	قنيفة، مرمي	هاوێژراو
Projection	١- قنف: رمي الى الأمام	١- فرێدان، هاوێشتن ٢- دەرپەڕین، دەرپۆقین
Projector	بروجكتور، نور كشاف	پرۆجەکتۆر، رووناکیی دۆزەرەوە
Prolabium	الشفر: الجزء الظاهر الأحمر من الشفة	بەرلێو: بەشە دیارە سوورەکەی لچ یان لێو
Prolactin	برولاكتين: هورمون يفرزه القسم الأمامي من النخامية يتسبب في افراز اللبن من الثدي	پرۆلاکتین: هۆرمۆنێکە بەشەکەی پێشەوەی پیتۆیتاری دەری دەدات کە دەبێتە هۆی شیر دەردان لە مەمکدا
Prolapse = Prolapsus	سقوط، هبوط، تدلي	داکەوتن، داخزان، شۆڕبوونەوە: داکەوتن نیشتن یان شۆڕبوونەوەی ئەندامێك
P. of the Cord	تدلي الحبل السري	شۆڕبوونەوەی پەتی ناوك: دەرچوون یان داخزانی پەتی ناوکی پێشوەخت لەکاتی منالبووندا

P., Frank	تدلي الرحم	داخزانی مناڵدان: شۆڕبوونەوە و داخزانی مناڵدان بە جۆرێك كە كێلك هەڵدەگێڕدرێتەوە (ناوی بۆ دەری) و لە دەمی زێوە دێتە دەرێ
P. of the Recum	تدلي المستقيم، سقوط المستقيم	داخزان (شۆڕبوونەوە)ی ڕاستە
P. of the Uterus	تدلي (سقوط) الرحم	داخزان (شۆڕبوونەوە)ی مناڵدان: دەرپەڕینی مناڵدان لەكونی زێوە
Prolapsus ani	تدلي (سقوط) الشرج	كۆم دەرهاتن، فنگ دەرهاتن
P. recti	تدلي (سقوط) المستقيم	داكەوتن (شۆڕبوونەوە)ی ڕاستە
P. uteri	تدلي (سقوط) الرحم	داكەوتن (شۆڕبوونەوە)ی مناڵدان
Proliferation	تكاثر	زۆربوون، زاوزێ كردن: دروستكردن یان زۆربوونی شێوەی یەكسان لە بەتایبەتی – خانە و كیسەی نەخۆشی
Prolific	مثمر، خصب، منتج	بڕشتدار، بەپیت، بەردار
Prominence	بروز، نتوء، نشوز	دەرپەڕیوی، دەرپۆقیوی، قۆقزی، بەرزی، كۆسپ

Promontory	بارزة، شامخة، نتوء بارز	بەرزە: نووكێكی دەرپەڕیو
P., Double	بارزة مزدوجة	جووت بەرزە
P., Sacral, p. of the Sacrum	البارزة (الشامخة) العجزية	بەرزەی پاشڵ: لێواری (قەراغی) پێشەوەی دەرپەڕیوی رووی سەرووی بڕبڕەی (کەرتی) یەکەمی پاشڵ
Promoter (catalyst)	محرض	تیژکەر، هاندەر: ماددەیەکە لە (catalyst)ێکدا کە خێرایی چالاکی کاری کە، پتر دەکات
Pronation	الكب	ڕۆکردن: کرداری وەرگرتنی باری ڕۆکردن یان باری ڕۆکراوی، بۆ دەست ئەم زاراوە بەکاربهێندرێت مانای وەرچەرخاندنی دەستە (لەپی دەست) بۆ خوارەوە، لەپەڕ ڕووکەوتن
Pronator	الكابة، العضلة الكابة: تدير اليه بحيث تصبح راحتها متجهة للأسفل عندما تمد الذراع أماما وعلى نحو افقي	ڕۆکەرە، ماسولکە ڕۆکەرە: ئەوەیە کە دەست بە جۆرێك دەسوڕێنێت کە لەپی ڕوو لە خوارەوە بێت باڵ بۆ پێشەوە بە جۆرێکی ئاسۆیی درێژ کرابێت
Prone	مكبوب: الأستلقاء مع الوجه متجها للأسفل راحة اليد مدارة للأسفل	ڕۆکراو، لەپەڕ ڕووکەوتن، لەپی دەست بۆ خوارەوە

Pronephron	الكلية الأولية	گورچـــيله ســــەرەتايى (يەكەمى) پرۆنەفرۆن
Prong	الجذر المخروطي لسن	ريشە قووچەكى ددانێك
Pronograde	حمـل الجـسم في وضـعية افقية كما تفعل ذوات الأربع عند السير	ناسـۆيى رۆيـشتن: لـەش لەبارێكى ناسۆييدا ڕاگـرتن لــەكاتى رۆيــشتندا وەك چوار پێ دەيكەن
Prootic	أمام الأذن	پێش گوێ، كەوتۆتـە پـێش گوێوە
Propagation = Reproduction	تكاثر، تناسل	زۆر بوون، زاوزێ كردن
Prophase	صـفيحة سـابقة، طليعـة الأقسام	پرۆفێـــز: ســـــەرەتاى (پێشەنگى) دابەشبوون
Prophylactic	وقائي ١- يميل الى ابعاد المرض ٢- دواء يميـل الى ابعـاد المرض	پارێزەر، پارێزگارى ١- نەخۆشى دوورخەرەوە ٢- دەرمانێكــە نەخۆشــى دوور دەخاتەوە
Prophylaxis	وقايـة، اتقـاء: منـع المـرض، معالجة وقائية	پارێزگــارى، خۆپاراســتن: نەخۆشـى دوور خـستنەوە، چارەكردنى پارێزگارى
P., Causal	وقايـة سـببية: ازالـة سـبب المرض	هۆپارێزى (هۆ پارێزگارى): لابـردن و نەهێـشتنى هـۆى نەخۆشى

P., Collective	وقايــــة جماعيـــة، اتقـــاء جماعي حماية المجتمع من الأمراض	گشته پارێزی (پارێزگاری گشتی): پاراستنی گەل لە نەخۆشی
P., Dental	طب الأسنان الوقائي	پزیشکی ددانی پارێزگاری
P., Individual	وقاية فردية: منـع الأصابة بالمرض في الفرد	خۆپاراســـتن، پارێزگـــاری خـۆیی: خـۆ پاراســتن لــە دووچاری نەخۆشی بوون
p., Mechanical	وقايـــة آليـــة: منـــع انتقـــال الأمـــراض الزهريـــة بوســـائل آلية	پارێزگـــاری میکـــانیکی: دورخـــستنەوە و قەدەغـــەی گواســـتنەوەی نەخۆشـــی زوهری بەهۆی میکانیکی
P., Serum	الوقاية بالمصل	ســــیرۆمە پارێزگــــاری: پارێزگــــاری کــــردن لەدووچاری نەخۆشی بـوون بەهۆی سیرۆمی پارێزەرەوە
Proprietary	خاص	تایبـــــەتی: مـــــولکی خاوەنیـەتی، مـافی کەسـی پێـــوە نییـــە هـــەر هـــی خاوەنیەتی
Proprioceptive	متقبــل حـــسي: يـــستقبل الحوافز داخل انسجة الجسم	هەستوەرگرە: وەرگری دنـە دەردەکانـە لـەناو شـانەکانی لەشدا

Proprioceptor	مستقبل حس: نهايات عصبية حسية تبلغ المعلومات حول حركات وأوضاع الجسم	هەست وەرگرە: سەری هەستیارە کە لە بارەی جووڵە و باری تەنەوە زانیاری ڕادەگەیەنێت (دەدات)
Proptosis	جحوظ، بروز، اندلاق، انزياح أمامي	دەرپۆقین، دەرپەڕین، زەقی، بۆ پێشەوە لەجێی خۆ دەرچوون (بزوتن)
P., Ocular	حجوظ عيني، جحوظ العين	چاو دەرپۆقییوی، چاو زەقی: دەرپەڕینی (هاتنە پێشەوە)ی گۆی چاو
Propulsion	تحدب	دەرپەڕین، دەرپۆقین
Pro re nata [L]	حسب الظروف، حسب مقضى الحال، حسب الضرورة	بە پێی دەفر، بەپێی پێویست
Prosecretin	بروسيكترين	پرۆسیکرێتین
Proso-	أماما، أمامي (بادئة)	پێشگرێکە بەمانای بۆ پێشەوە، بەردو پێش..
Prosody	علم العروض، علم القوافي، الأختلاف في الشدة والدرجة والريزم في الكلام والذي بواسطته يمكن ايصال معان مختلفة	زانستی عەروز. کێشزانی جیاوازی (گۆڕان) لە توندی (stress) پلە (pitch)ی بەرزی و نزمی (Rhythm)ی ئاخاوتن کە بە هۆیەوە واتای جیاواز دەگەیێنرێت

Prosopo-	بادئة تعني العلاقة بالوجه	پێشگرێکه پەیوەندی بە ڕووەوە نیشان دەدات
Prosopolepsy	فراسة الوجه	ڕوو خوێندنەوە، ڕوخسار خوێندنەوە: خوێندنەوەی ڕەوشت لە ڕوودوە
Prosopoplegia	شلل الوجه	شەپلەی ڕوو
Prospermia=Ejaculatio praecox	الانزال (الدفق) المبكر	زوو هاتنەوە
Prostatauxe	تضخم البروستات (الموثة)	پرۆستات زلی، گەورەبوونی پرۆستات
Prostate	البروستات (الموثة)	پرۆستات: لوو (گلاند)ێکە کە لە نێرینەدا دەوری ملی میزڵدان دەدات لەگەڵ میزەڕۆ، لە قاشێکی ناوەڕاست و دوو قاشی تەنیشتی پێکهاتووە، هەندێکی لە ماددەی لوو، هەندە کەم تریش لە ریشاڵە ماسولکە کە دەوری میزە ڕۆ دەدات دروست بووە
Prostatectomy	استئصال البروستات (الموثة)	پرۆستات بڕین (لابردن، هەڵگرتن): بەبرینکاری بڕین و لابردنی هەندێك یان هەموو پرۆستات

Prostaticovesical	بروستاتي مثاني	پرۆستات و میزلّدانی
Prostatism	البروستاتية التموث	پرۆستاتیزم: بـاریّکی نەخۆشی هۆش و تەنە، کە نەخۆشی پرۆستات دەیخاتە کایەوە بەتایبەتی ئەو بارەی کە لە گیرانی میزەڕۆ پەیدادەبیّت لەبەر گەورە بوونی پرۆستات
Prostatitis	التهاب البروستات (الموثة)	هەوکردنی پرۆستات
Prostatocystitis	التهاب البروستات والمثانة	هەوکردنی (سووتانەوە)ی پرۆستات و میزلّدان: هەوکردنی ملی میزلّدان (میزەڕۆی ناو پرۆستات) و ناو میزلّدان خۆی
Prostatodynia	وجع البروستات (الموثة)	ژانی پرۆستات، پرۆستات ئێشە
Prostatolith	حصاة البروستات (الموثة)	بەردی پرۆستات
Prostatomegaly	تضخم البروستات (الموثة)	پرۆستات زلی، گەورەبوونی پرۆستات
Prostatomy	شق البروستات (الموثة)	هەلّدرینی پرۆستات: برینکاری برین کردنە ناو پرۆستات
Prostatorrhea	سيلان البروستات (الموثة)	ڕەوینی پرۆستات
Prostatotomy	شق البروستات)الموثة)	پرۆستات هەلّدرین

Prosthesis	تبديل، بدل	گۆڕین، بریتی ١- گـــۆڕینی ئەنـــدام یـــان بەشێکی سروشتی نەماو بە یـەکێکی تـری دەسـتکرد لـە بریتی ٢- بـــەش یـــان ئەنـــدامێکی دەستکرد (لاعیە) وەك چاوی شووشە، قاچی دار... هتد
P., Dental	بدل سني، طقم اسنان	بریتـــی ددان، تـــاقمی ددان، ددانی لاعیە
P., Ocular	بدل عيني، عين زجاجية	بریتی چاو، چاوی شوشە
P., Paraffin	بـــدل بـــارافيني: حقـــن البـارافين المائع تحت الجلد في بعض الأماكن مـن الجسم لأستعادة مظهره الطبيعي	بریتی پاڕافین: بە شـرینقە پـــارافین تـــواوە کردنـــە ژێرپێـــست بـــە هێنـــدێ شوێندا بۆ گێڕانەوەی سـەر شـێوەی سروشـتی جـارانی خۆی لە خرۆپرپیدا
Prosthetic	بديلي	بریتی، لاعیە
Prosthetics	جراحة الأستبدال: فرع مـن الجراحـة يتعلـق بالأعـضاء والأقسام الصناعية	برینکـاری پارچـە گـۆڕین: لقێکـــە لـــە برینکـــاری پەیوەنـــدی بـــە ئەنـــدام و بەشی دەستکردەوە هەیە
Prosthetist	١- صـانع الأجـزاء الـصناعية (الأسنان الصناعية خاصة) ٢- خـبير في تثبيـت وتجهيـز الأعضاء الصناعية	پارچە دروستکەرە: ١- وەستا (دروستکەر)ی بەشە دەســـتکرد (لاعیـــە)ەکـــان (بەتایبەتی ددان) ٢- پـــــسپۆڕی دانـــــان و چەســـپاندن و دروســـت کردنی بەشی لاعیە

Prosthodontics	علم بديلات الأسنان	بريتى ددانزانى، زانستى بريتى ددان: هونەرى دروست كردنى پێكهاتوە ددانيەكان و بريتييەكانيان وەك تاج و پرد و تاقم
Prosthodontist	مركب الأسنان	ددانساز: ئەو پزيشكى ددانەى پسپۆرە لە دروستكردنى ددانى دەستكرد
Prostitution	البغاء	لەشفروشتن: بار يان كردارى بەكارهێنانى بەبێ جياوازى كردن بۆ مەبەستى پەيوەندى زايەندى (sexual intercourse) بۆ ئامانجى پارە پەيدا كردن
Prostration	الأعياء	شەكەتى، ماندويێتى، ئەوپەڕى ماندووبوون
P., Electric	الأعياء الكهربائي	شەكەتى كارەبايى: دۆخێكە لە زۆر لەبەر ڕووناكى كارەبادا بوون پەيدا دەبێت بەژانى ڕوو لە ڕووناكى ترسان و ڕەشداگێرسان (ڕەنگ گرتن)ى پێست
P., Heat	الأعياء الحراري	شەكەتى گەرما

P., Nervous	الأعياء العصبي	دەمــار مانـدوويــەتى، دەمــار شەكەتى
Prot-, See proto-,	بادئة بمعنى أولي، بـدئي	پێشگرێکه بـەواتا يەکـەمی، سەرەتايى
Protal	خلقي، ولادي	زگماك، سكماك، دايكزا
Protandry	خنوثة ذدرية؛ الخنوثة التي فيها ينـضج المنـسل الـذكري قبل الأنثوي	نێره مـووکی، نێـره مـووکی نيرينـــەيى: جـــۆره نێـــره مووکييەکه ئەندامى زاوزێ (gonad)ى نێـرى لـه پـێش هى مێيیدا پێ دەگات
Protanopia	عمى الأحمر	سوور کوێرى: زاراوێکه ڤون کريـز (von kries) داى هێنا بـۆ کـوێرى بـۆ ڕەنگـى سوور
Protean	١- يـتغير في الـشكل، يتخـذ عدة اشكال ٢- مشتق غير قابـل للـذوبان من الزلال	فره شێوه، گۆڕاو، پرۆتين: ١- چـــەند شـــێوەيەك وەردەگرێـــت، شـــێوەى دەگۆڕێت ٢- وەرگيراو (derivative)ێکى نەتواوەى پرۆتينه
Protective	حامي، صائن	پارێز، پارێزەر: ١- بـــەرگرى و بەرگـــە و پاراستن دەدات ٢- جـــۆره مـــشەمايەکى ئاوريشمە لە برينکاريدا بـە کــار دەهێنـــدرێت لەبـــەر

سـيفەتى نـاو نـەگرتن
(Waterproof quality)

پارێز، پارێزەر: ماددەیەکە لـە کارکـەرى يارێـدەدەر (Catalyst)ێکدا کە بەکارى و چـالاکى (activity) کاتـا لیستەکە درێژتر دەکاتەوە	الحـامي: مـادة في عامـل مـساعد تطيـل مـن نـشاط العامل المساعد	Protector
پـرۆتين: ماددەيـەکى ئامێتـەى ئەندامييـە لـە کـاربۆن، هايـدرۆجين، نترۆجـين و ئۆکـسجين و گۆگرد پێکهاتووە، بە چەند شـێوەيەك لـە زينـدەوەر و رووەکدا هەڵدەکەوێت وەك سەرەك ماددەى پێکهێنەرى پرۆتـۆپلازمى خانـە، نيشانەى ماددەى زيندووە	زلال	Protein

پرۆتین (بەنز – جۆنز): گلۆبینێکی جودایە، لەمیزدا و لە خوێندا دەبێت بەزۆری (نەك بە ڕەهایی) لە پەنامە چەندانەییەکانی مۆخدا (Multiple myeloma)، بە تا ٦٠ْ گەرمکردن دەمەیێت و دەتوێتەوە لە کوڵاندا و بە ساردبوونەوە دەنیشێتەوە	زلال (بنز - جونس): غلوبين مميز يتواجد في الأدوار والدم في الأورام النخاعية المتعددة غالبا (وليس مطلقا) بتبخره بالتسخين الى ٦٠ْ م ويذوب ثانية عند الغليان ويترسب ثانية عند تبريده	P., Bence-Jones
پرۆتینیما: زۆریی پرۆتین لە خوێندا، فرە پرۆتۆنی لە خوێندا	زلالية الدم	Proteinemia
پرۆتینخۆرە: ئەوەی لەسەر خواردنی پرۆتین دەژی	اكل الزلال	Proteinivorous
بەپرۆتین چارەکردن: چارەکردن بەلێدانی پرۆتینی بیانی لە نەخۆشی بە شرینقە	المعالجة بالزلال: المعالجة بزرق المريض بزلال غريب	Proteinotherapy
پرۆتینە میزی، پرۆتین میزین: پرۆتین هەبوون لەناو میزدا	بيلة زلالية: وجود الزلال في البول	Proteinuria

Proteoglypha	بروتيوجليفا: مجموعة من الثعابين السامة لها انياب صغيرة ثابته محززة وغير مجوفة	پرۆتيۆگليفا: كۆمەڵە مارێكی ژەهراوييە كە كەلبەی نەجوولی بچكولانە يان هەيە كە ناوەكانيان بۆش نييە لەبەر ئەوە بۆ ئەوەی ژەهرەكە بچێتە ناو برينەكەوە، دەبێت هێندێك لە ناو برينەكەدا رابگيرێت (ددانەكە)
Proteolysis	حل الزلال: التحليل المائي للزلاليات الى الزلاليات الثانوية (بروتيوزات) والببتونات والأنواع الأخرى بواسطة الخمائر	شيبوونەوەی پرۆتين، (پرۆتيولايز): ئاوە شيبوونەوە (hydrolysis)ی پرۆتين بۆ پرۆتيۆزەكان، پەپتۆنەكان وە بەرهەمی تر بەهۆی هەوێن (enzyme)ەوە
Proteose	البروتيوز	پرۆتيۆز
Proteosuria	بيلة بروتيوزية	پرۆتيۆزە ميزێ، ئەلبوموز ميزين: هەبوونی پرۆتيۆز لە ميزدا
Proteus	المتقلبات: جراثيم عصوية متحركة، نشيطة، سلبية الكرام، تتواجد اعتياديا في المواد المتفسخة امراضيتها محدودة	پرۆتيۆس: جۆرە ميكرۆبێكی چيلكەيی جوولۆكی بزێوو چالاكن، گرام نيگاتيفن، بەئاسايی لەماددەی رزيو و شيبوودا هەن، بە دەگمەن نەخۆشی تووش دەكەن

Prothesis = prosthesis	بدل – جراحة تعويض الأجزاء المفقودة	بريتى – برينسازى قەرەبووى بەشە ونكراوەكان
Prothrombin	بروثرمبين، طليعة الثرومبين	پرۆسرۆمبين: كاركەر (گارگێڕ - faetor)ێكە لەپلازماى خوێندا كە بريتييە لە سرۆمبين (thrombin)
Prothrombinopenia	قلة البروثرومبين في الدم	پرۆسرومبين كەمى لە خوێندا، پرۆسرۆمبين كەمى خوێن
Protistology = Microbiology	علم حياة الأوليات - بايولوجيا الأوليات	ژيانزانيى سەرەتاييەكان
Proto-, Prot-,	بادئة تعني الأول البدء	پێشگرێكە بە مانای يەكەمين، سەرەتا(يى)
Protobiology	علم حياة الأوليات: علم يبحث عن أنواع الأحياء الدقيقة الأشد صغرا من الجراثيم كالفيروسات الدقيقة والبلعميات	بەراييە زيندەزانى، پرۆتۆبايۆلۆجى: زانستى زيندەوەرە سەرەتاييەكان: باس لەو زيندەوەرانە دەكات كە زۆر لە باكتريا وردتر (بچووكتر)ن وەك سەرۆفايرەس (wltrau) باكتريۆفاج.. هتد

Protocol	البروتوكول: المسودة (الملاحظات) الأصلية المسجلة حول تجربة أو حالة مرضية	پرۆتۆکۆڵ: ڕەشنووس (تێبینییە) سەرەتاییە نووسراوەکانن لە ڕووی تاقیکردنەوە یان بارێکی نەخۆشییەوە
Protodiastolic	راسا: يعقب الصوت الثاني للقلب مباشرة	یەکسەر: یەکڕاست (ڕاستەوخۆ) دوا بەدوای دووەمین دەنگی دڵ دێت
Protogala = Colstrum	اللبا	زەگ
Protogymy	خنوثة انثوية	مانێرەمووکی، نێرەمووکی مێینە
Protoplasm	جبلة، البروتوبلازم: الشكل الوحيد المعروف من المادة والذي تظهر فيه الحياة	پرۆتۆپلازم: تەنیا شێوەی ماددەیە کە ناسراوە و گیانی لەبەردایە (گیاندارە، زیندووە)
Protoplasmic	جبلي، بروتوبلازمي	پرۆتۆپلازمی: پرۆتۆپلازمییە یان پەیوەندە پێوەی
Protoplast	خلية، الخلية غير النوعية	خانە، ناجۆرە خانە
Protopsis	بروز العين	چاوەزەقی، چاو دەرپۆقیوی
Prototype	نموذج بدائي: النموذج أو الشكل الأصلي الذي منه تنشأ الأنماط أو الأشكال الأخرى	نموونەی سەرەتایی: ئەو شێوە و نموونە سەرەتاییە ئەسڵییەی شێوە و نموونەی تری لێ دەکەوێتەوە یان پەیدا دەبێت

Protozoa	الأبتدائيات، الأوليات أو الأوالي: صنف من الكائناته الحية الوحيدة الخلية	سەرەتاییەکان، پرۆتۆزۆوا: پۆلێکە لە زیندەوەرە یەکخانەکان و نزمترین بەشە لە شانشینی زیندەوەردا
Protogoal	ابتدائي: ذو علاقة بـ.. أو من عمل الأبتدائيات	سەرەتایی: پەیوەندە بە.. یان کاری سەرەتاییەکانە
Protozoan	ابتدائي، أولي: ١- كائن منسوب للأبتدائيات ٢- ذو علاقة بالأبتدائيات	سەرەتایی، پرۆتۆزووایی سەر بە گیانەوەرە سەرەتاییە یەکخانەکان
Protozoology	علم الأبتدائيات، دراسة الأبتدائيات	سەرەتاییزانی، پرۆتۆزونۆلۆجی
Protozoon	الأبتدائي: كائن بدائي متكون من خلية واحدة مفردة، الأوالي	سەرەتایی، پرۆتۆ زونۆن: زیندەوەرێکی سەرەتاییە لە یەکخانە پێك هاتووە
Protraction	استطالة للأمام: حالة يكون فيها الذقن بارزا للأمام أكثر من الطبيعي	بۆ پێشەوە دەرپەڕین: بارێکە تێیدا چەناگە لە پێشەوەتر دەوەستێت وەك لە ئاسایی بەپێوانە کردن لەئاستی تەختی کالانە (ی چاو)ەوە
Protractor	آلة لأستخراج الرصاصة أو شظايا العظام من الجروح	ئامرازێکە وەك مقاش بۆ گوللە یان تەڵەزمە ئێسك لە برین پێ دەرهێنان
Protrusio	إندلاع، إندفاع: حالة كون الشئ مدفوعا الى الأمام	هەڵتۆقین، دەرپەڕین: ئەو بارەیە، کە شتێکی تێدا بۆ پێشەوە دەرپەڕیبێت

Protuberance	حدبة	قۆقزی: بەشێکی دەرپەڕیو یـــــان دەرپۆقیـــــــو، دەرپـــەڕییوی، نـــووك یـــان ئاوسان
P., External occipital	الحدبة القذالية الخارجية	قـــۆقزی پـــشته ســـەریی دەرەکی
P., Intornal occipital	الحدبة القذالية الداخلية	قـــۆقزی پـــشته ســـەریی ناوەکی
Providence	العناية الألهية، الله	ئاگـــاداری (چـــاودێری) یەزدانی، خودا
Proving	تجربــة: تجربــة أو نتيجــة تجربــة عقــار علــى الجسم البشري السوي	تـــاقی کردنـــەوە: تـــاقی کردنەوە یان ئەنجامی تاقی کردنـــەوەی دەرمانێـــك لەســـەر لەشـــی مرۆڤێکـــی ئاسایی
Provisional	وقتي، موقت	کاتـــەکی، دەمـــی: بـــۆ مەبەســـتی کـــاتی (دەمـــی) دروست کراوە یان کراوە
Provocative	محرض، مثير	هاندەر، دنەوەر، وروژێن
Provocation	تحريض، أثارة	هاندان، دنەدان، وروژاندن
Proximal	قريب، الأقرب	نزیـك، نـزیکتر: نـزیکتر بـۆ هـەج خـاڵێکی نـاوبراو یـان ئاماژە بۆ کراو
Proximate	الأقرب، مجاور	نزیکترین، هاوسێ

Prune	الأجاص	هەڵووژە (ی وشك)
Prunus	شجرة الأجاص: من الفصيلة الوردية وتشمل الأجاص والكرز... الخ	دار هەڵووژە
P. Amygdala	شجرة اللوز	دار بادەم
P. domestica	شجرة الأجاص	دار هەڵووژە
Pruriginous	حكاكي	خرۆش، خارشتی، خوروو
Prurigo	حكاك: مرض جلدي مزمن يتميز بظهور حطاط مع حكة شديدة، يبدأ منذ الصغر ويستمر في الكبر ولاعلاج له	خارشت: نەخۆشییەکی بنەسی پێستە نیشانەی پیری کاڵ و خورانێکی بێ ئەندازەیە، لە منالییەوە دەست پێ دەکات لە گەورەییشدا هەردەمێنێت و چارە ناکرێت
Pruritic	حكي: ذو علاقة بالحكة	ئاڵوشدار، ئاڵوشاوی
Pruritus	حكة: حكة شديدة وهي عرض لكثير من الأمراض الجلدية، ويحتمل أن تحصل بدون سبب ظاهر عصبي	ئاڵۆش، خرۆش: خورانێکی بەتین، نیشانەیەکی زۆر نەخۆشی پێستە دەشێت هەر لە خۆیەوە پەیدا ببێت وەك نەخۆشییەکی دەماری (Neurosis)
P. ani	حكة شرجية	ئاڵۆشی کۆم، کۆم خوران: ئاڵۆش و خورانێکی بەتینی دەوروبەری کۆمە

P. hiemalis	حكة الشتاء	زستانە ئالۆش، ئالۆشی زستان: نەخۆشییەکی تایبەتی پێستە لەسەرما و سۆڵەدا پەیدادەبێت
P. senilis	حكة الشيوخ	خرۆشی پیری، ئالۆشی پیری، ئالۆشی پیران: خورانێکی پێستە نەوانەی کە بە ساڵدا چوون توشیان دەبێت لەبەر پووکانەوەی پێستیان
P. vulvae	حكة فرجية	ئالۆشی زێ: خوران و ئالۆشێکی بەتینە دەداتە دەوروبەری دەرەوەی شەرمگای ئافرەت
Prussak’s Fibers	الياف (بروساك): ليفين قصيرين يمتدان من النتوء الصغير للمطرقة الى ثلمة رفينوس	ریشاڵەکانی (پرۆساك): دوو کورتە ریشاڵە لە چوکڵە بچووکەکەی چەکوشی (کوتك)ەوە بۆ کەلی (Notch) یەکەی رڤینۆس (Rivinus) درێژدەبن
P.’s pouch or Space	جيب أو حيز (بروساك)	گیرفان یان ماوەکەی (پرۆساك)
Psamo-,	رملي: بادئة تدل على العلاقة بالرمل أو المواد الشبيه به	لی...، پێشگرێکە پەیوەندی بە لم و بەو ماددانەی لە لم دەچن نیشان دەدات

Psammoma	ورم رملي: ورم ليفي صلب وصغير في النسج الدماغي رخاصة في الأم القاسية والصغيرة المشيمية، يحتوي موادا حكية أو رملا دماغيا	له ناوسێ: سامۆما، پەنامە لم: پەنامێكى ريشاڵى ڕەق و بچووكه له شانەى مێشكدا بەتايبەتى له سەختەوێ و هۆنراوەى كۆرۆيدى ماددەى كلسى يان لى مێشكى تێدايه
Psammosarcoma	سركوما رملية	له ساركۆما، سامو ساركۆ، جۆره ساركۆمايەكه كه خڵتەيەكى لماوى تێدايه
Psammotherapy = Ammotherapy	المعالجة بالرمل	له چاره، چارەكردن به لم
Psammous	رملي	لى، لماوى
Pselaphesia= Pselaphesis	حاسة اللمس	هەستى ساوا، هەستى دەست لێخستن
Psellism	لثغة، لكنة	لاڵه پەتەيى، پسه پس
Pseud-, See Pseudo-,	بادئة بمعنى كاذب	پێشگرێكه به واتا درۆزنه، درۆيينه
Pseuarthritis	التهاب المفصل الكاذب: إصابة هستريائية للأحد المفاصل تحاكي التهاب المفصل	درۆزنه هەوكردنى جومگە، هەوكردنى درۆزنەى جومگە: نەخۆشييەكى هيستريايى يەكێك له جومگەكانه وەك جومگه هەوكردن وايه

جەمگە درۆزنـە، جومگـەی درۆيينـــە: وەك ئـــەوەی هەنـدێ جـار دوای شـكاوی نێسقان پەيدادەبێت	مفصل كاذب	Pseuarthrosis
هەسـتە درۆزنـــە، هەسـتە درۆيينـــــە (ســـــاختە): هەســــتێكی خــــەياڵی، هەسـتێكە دەكرێـت بـەبێ هــەبوونی چ دنـــەدەرێكی دەرەكی	حـس كـاذب: حـس خيـالي، الأحسـاس الـذي يحصل دون وجود مؤثر خارجي	Pseudesthesia
ســـنگە كـــوژێ درۆزنـــە: نەخۆشييەكی دەمارەكييـە لە سنگە كوژێی ڕاستەقینە دەچێت	نبحة كاذبة: مـرض عـصابي يشبه النبحة الصدرية	Pseuingina
پێـــــشگرێكە، بــــــەمانای درۆزنە، ساختە، قەڵب	كاذب، زائف (بادئة)	Pseudo-, Pseud-,
گەندە تۆپەڵبوونی خڕۆكە سوورە	تلازن كاذب	Pseudoagglutination
نەنووسینە درۆزنە: بارێكە نەخۆش تێیدا دەكرێـت لـە بــــەر نووســـــینێك بنووسـێتەوە بـەڵام نـاتوانی بێجگـە لـە شـتی بـێ واتـا و شەرە پشیلە (نـەخوێنراوە) پتر هیچ بنووسێت	اللاكتابـــة الكاذبـــة، حالـــة يستطيع المـريض أن يـستنخ كتابـة ولكنـه لايـستطيع الاكتابـة لامقـروءة أو غـير المفهومة	Pseudoagraphia

Pseudobulbor paralysis	شلل بصلي كاذب	شـەپلەی درۆزنـەی مێـشکە درێژکۆڵە
Pseudoclonus	خلج كاذب، ارتجاج كاذب	گەندە لەرزین
Pseudocroup	١- شنج الحنجرة ٢- ربو سعتوي	١- قورگە کرژێ ٢- سمڵە تەنگە نەفەسیی
Pseudocyesis	حمل كاذب	زگپڕی درۆ، شەیتان ئاوسی
Pseudocyst	كيس كاذب	کیسە درۆزنە
Pseudogestation	حمل كاذب	زگپـــڕی (ئاوســـی) درۆ، شەیتان ئاوسی
Pseudofracture	كسر كاذب	شکاوی درۆ، گەندە شکاوی
Pseudohermaphrodism	خنوثة كاذبة	نێرەمـــووکی درۆ، گەنـــدە نێرەمووکی
Pseudohermaphroditism	خنوثة كاذب	نێرەمـووکی درۆ، درۆزنـــە نێرەمووکی
pseudohermaphrodite	خنثي كاذب	نێرەمووکی درۆزنە
Pseudo, Female	خنثي أنثوي كاذب	نێرەمووکی درۆزنە
P., Male	خنثي ذكرى كاذب	نێرە نێرەمووکە درۆزنە
Pseudohypertrophy	ضخامة كاذبة	گەورەبوونـە درۆیینـە: بـە قـەبارە زلـتر بـوون بـەڵام بـــەبێ گـــەورەبوون (Hypertrophy)

Pseudoleukemia	ابيضاض كاذب، لوكيميا كاذبة	گەندە سپیبوون، لۆکیمیا درۆزنە: زاراوێکە بۆ کۆمەڵە دۆخێك بەکاردێت کەلە یەکتر دەچن لە گەورەبوونی لیمفەلوو و تایبەتی تری کە نیشانەی لوکیمیان بەڵام بەبێ چ گۆڕانێکی لوکیمیانی خوێن
Pseudologia	كتابة كاذبة: كتابة رسائل غفل عن التوقيع لأناس بارزين، للشخص نفسه... الخ	گەندە نووسێ، گەندە نووسین: نووسینی نامەی بێ ئیمزا بۆ گەورە پیاوان، بۆ کەسانی بەناوبانگ، بۆ خۆ.. هتد
Pseudomembrane	غشاء كاذب	پەردە درۆزنە، پەردە درۆیینە، گەندە پەردە
Pseudomonas	الزوائف: عبارة من باكتريا عصوية الشكل، متحركة عادة وسلبية الكرام تتواجد في الماء والتربة	گەندەمەنی، پسیودۆمۆناس: بریتییە لە باکتریای چیلکەیی بەناسایی بزێوی گرام نێگەتیف کە لە خاك و ئاودا هەن
Pseudonym	اسم مستعار	خوازناو، ناوی خوازراو، ناوی درۆ، گەندە ناو

Pseudoparalysis	شلل كاذب	شەپلەی درۆ، شەپلەی درۆزنە: بە دیمەن نەمانی هێزی ماسولکە بەبێ ئەوەی شەپلەی ڕاستەقینەی هەبێت
Pseudoplegia	شلل هيستري، شلل كاذب	گەندە شەپلە، شەپلەی هیستریایی، شەپلەی درۆ، شەپلەی درۆزنە
Pseudopodium	قدم كاذب	گەندە پێ، پێ (قاچ)ە درۆزنە، پێی درۆ: لە ئەمیبادا بەرچاو دەکەوێت کاری پێ دەکات بۆ ڕۆیشتن و هەروەها بۆ خواردن پەیداکردن
Pseudopregnancy	حمل كاذب	ئاوسی درۆیینە، زگپڕی درۆیینە
Psilosis	١- سقوط الشعر، مرط ١- مرض سبرو sprue	تووك (مو) ڕووتانەوە ١- موو کەوتن ٢- نەخۆشی سپڕو (sprue)
Psittacosis	الداء الببغائي	دەردە تووتی، سیتا کۆسیز: نەخۆشییەکی پەڕۆکی ڤایرۆسییە لە تووتی و خێزانی تووتیدا
Psoas	الخصرية، الكشحية	ماسولکەی کەلەکە
Psoriasis	داء الصداف	دەردە سەدەفی: نەخۆشییەکی فرەجۆری

پێستە بە پەیدابوونی پەڵەی پوولەکە (توێکڵ) داری سوور دەناسرێتەوە کە لە سەر ڕووە (Extensar)ەکانی لەش دەبینرێن		
دەردە سەدەفی: 1- پەیوەند یان دووچاری دەردە سەدەفی وەیان لە شێوەو سروشتی دەردە سەدەفیدایە 2- کەسێکی دووچاری دەردە سەدەف	صدافي: 1- ذو علاقة بـ.. أو مصاب بداء الصدف أو ذو طبيعة مشابهة له 2- شخص مصاب بداء الصدف	Psoriatic
گەڕ، توش گەڕی بۆ	اجرب، مصاب، بالجرب	Psoric
گەڕ، گەڕی	اجرب، جربي	Psorous
ژانی دەروونی: 1- ژان لە چاوگەیەکی دەروونی (هۆشی) یان هیسترياييەوە وەك سەريەشەی دەمارەكی.. هتد	وجع نفسي: 1- الم من أصل نفسي (عقلي) أو هستيري كالصداع العصبي.. الخ	Psychalgia
شی کردنەوەی دەروونی	التحليل النفسي، تحليل نفساني	Psychanalysis
کوێریی دەروونی، دەروونە کوێری	عمى نفسي	Psychanopsia

Psychasthenia	وهن نفسي	کزی دەروونی، ماندوێتی دەروونی: نەخۆشییەکی دەمارەکی فرمانییە (functional menrosis) دەناسرێتەوە بەوەی کە نەخۆش ناچارە بۆ بیرکردنەوە لە، هەست کردن بە، یان کردنی شتێك کە لە هەمانکاتدا لەلایەن نەخۆشەکە خۆیەوە بێ واتا، گەوجانە یان بێ ئەقلانەی دەزانێت
Psyche	النفس، العقل	دەروون، هۆش: ژیانی هۆشی و کردارە بە ئاگا و بێ ئاگا (هەستی و نەستی)یەکان دەگرێتەوە
Psycheclampsia	هوس حاد	مانیای تیژ
Psycheism=Hypnotism	تنويم مغناطيسي	خەواندنی موگناتیسی، هیپنۆتیزم
Psychiatric	طبي نفسي، متعلق بالطب النفسي	پزیشکی دەروونی، پەیوەندیدار بە پزیشکی دەروونییەوە
Psychiatrics	الطب النفسي	پزیشکیی دەروونی
Psychiatrist	الطبيب النفسي، نفساني	پزیشکیی دەروونی
Psychiatry	الطب النفسي	پزیشکیی دەروونی: لقێکە لە پزیشکی باس لە پشێوی دەروونی دەکات

Psychic, Psychical	نفسي، عقلي	دەروونی، هۆشی؛ پەیوەندی دەروونی یان هۆش
Psycho-, psych-,	نفسي: بادئة تدل على العلاقة بالنفس	دەروونی: پێشگرێکە پەیوەندی بە دەروونەوە نیشان دەدات
Psycho-allergy	الرجية نفسية	دەروونە ئەلێرجی
Psychoanalysis	التحليل النفسي	شی کردنەوەی دەروونی
Psychoanalyst	المحلل النفسي	دەروونی شیکەرەوە، پسپۆڕ لە شیکردنەوەی دەروونیدا
Psychoanalytic	تحليلي نفسي	پەیوەندیدار بە شیکردنەوەی دەروونییەوە
Psychocatharsis	الإفصاح أو التصريف النفساني	دەروونە دەربڕین
Psychodiagnosis	التشخيص النفسي، التشخيص النفساني	ناسینەوەی دەروونی
Psychodiagnostics	مبحث التشخيص النفساني: تقييم الشخصية ودراستها على طريقة (رورشاك)	زانستی ناسینەوەی دەروونی: نرخاندنی کەسایەتییە و کۆڵینەوەیە لەسەر ڕێ و شوێنی ڕۆرشاک (Rorchach) بەتایبەتی
Psychogenesis	التنشؤ النفسي: نشوء وتطور العقل أو السجايا العقلية	دەروونە پەیدابوون: پەیدابوون و گەشەکردنی هۆش یان تایبەتییەکانی هۆش

Psycholagny	الشبق النفسي: الحصول على اللذة الجنسية بالتخيل أو التفكير في الأعمال الجنسية	بەبایی، (حەشەرێتیی) دەروونی، سایکۆلاگنی: خۆشی زایەندی بە خۆگەیاندن بە هێنانە پێش چاو یان بیرکردنەوە لە کرداری زایەندی
Psychologic, psychological	نفسي، نفساني	دەروونی، پەیوەندی دەروونی
Psychology	علم النفس	دەروونزانی، زانستی دەروون: ئەو لقەی زانستە کە باس لە دەروون (هۆش) و کردارەکانی هۆش دەکات، لە فرمانەکانی دەکۆڵێتەوە، وەک هەست، پێزانین، بیر، بیرکردنەوە... هتد
P., Abnormal	علم النفس المرضي: دراسة الأخطرابات أو الأنحرافات في الوظائف العقلية	دەردە دەروونزانی، زانستی دەروونی نائاسایی (نەخۆشی): باس لە پشێوی و نارێکی فرمانەکانی هۆش دەکات
P., Analytic, Analytical p.	علم النفس التحليلي	زانستی دەروونی شیکار، سایکۆلۆجی ئەنالیتیک، شیکارە دەروونزانی
P., Child	علم نفس الأطفال: دراسة نمو عقل الطفل	زانستی دەروونی ساوا (منداڵ)، سایکۆلۆجی منداڵ لێکۆڵینەوەی گەشەکردنی هۆشی منداڵ و گەورە بوونیەتی

P., Criminal	علم النفس الجنائي: دراسة العقلية والدوافع والسلوك الأجتماعي للمجرمين	تاوانە دەروونزانی، دەرونزانیی تاوانکاری، سایکۆلۆجی تاوانکاری: لێکۆڵینەوەی جۆری هۆش و مەبەست و ڕەوشتی کۆمەڵایەتی تاوانکارە
P., Experimental	علم النفس التجريبي: دراسة العقل والعمليات العقلية بأستخدام طرق تجريبية	ئەزموونە دەروونزانی، دەروونزانیی ئەزمونی: دەرسکردنی هۆشی و کارەکانی بە بەکارهێنانی شێوازی تاقیکردنەوەیی
P., Social	علم النفس الأجتماعي: العلم النفس الذي يعني بالمظاهر الأجتماعية بالحياة	دەروونزانی کۆمەڵایەتی: ئەو زانستەیە باس لە دیاردە کۆمەڵایەتییەکان ژیان دەکات
Psychometry	القياس النفسي ١- قياس زمن وقوة العملية العقلية ٢- قياس الذكاء	سایکۆمەتری، دەروونپێوی، پێوانەی دەروونی ١- پێوانی کات و هێزی کردەی هۆشی ٢- زیرەکی پێوان
Psychonerurosis	العصاب النفسي، العصاب النفساني: اضطراب عقلي من اصل نفسي المنشأ ولكنه يقدم اعراضا للأمراض العصبية الوظيفية كالهستريا، الوهن العصبي، الوهن النفسي	دەروونە دەمار گرژی: نارێکییەکی هۆشەکییە لەسەر بنچینەیەکی دەروونی بەڵام نیشانەی نەخۆشی فرمانی دەمارەکی دەخاتە پێش چاو وەک هیستریا، سامگری..

Psychonomy	علم قوانين النشاط العقلي	یاساكانی چالاكیی هۆشزانی
Psychoparesis	الضعف العقلي	هۆش كولی، كۆڵهۆشی
Psychopath	سايكوباث، معتل النفس: شخص يكون صراع مستمر مع القواعد الأخلاقية والقانون	سایكۆپاس، دەروونەخۆش: كەسێكە كەسایەتیەكی دەروونەخۆشی هەبێ و یەكبینە لە كێشەدایە لەگەڵ دەستووری ڕەوشت و یاسادا
P., Sexual	سايكوباث جنسي	ڕەگەزە دەروونزانی، سایكۆپاسی زایەندی: كەسێكە ڕەوشتی ڕەگەزبازی تاوانكارانەیە و دژی كۆمەڵە بەرەوانی
Psychopathia	سايكوباثيا، اعتلال نفساني: أي مرض عقلي أو نفسي	سایكۆپاسیا، دەروونناساخی: هەچ نەخۆشییەكی دەروونی یان هۆشەكی بێت
P. martialis	الأعتلال النفساني الحربي: مرض عقلي ناشئ عن التجربة الحربية	سایكۆپاسیای جەنگ: جۆرە نەخۆشییەكی هۆشەكییە لەشەڕ (جەنگ)ەوە پەیدادەبێت
P. sexualis	الأعتلال النفساني الجنسي، السايكوباثيا الجنسية: مرض عقلي يتميز بانحراف الحاسة الجنسية	سایكۆپاسیای زایەندی، ناساخی دەروونی زایەندی: نەخۆشییەكی هۆشەكییە بە لادانی هەستە زایەندییەكان دەناسرێتەوە
Psychopathic	سايكوباثي، متعلق بالأعتلال النفساني	سایكۆ پاسی، پەیوەندی ناساخی دەروونی

Psychopathology	علـم أمـراض الـنفس، علـم أمراض الأمراض النفسية	دەردی دەروونزانـــــــــی، سایكۆپاســــــــــۆلۆجی: پاســــۆلۆجی نـــــارێكی هۆشـەكی: ئـەو لقەیـە لـە پزیشكی كـە بـاس لـە هـۆ و سروشـــــتی نەخۆشـــــی هۆشەكی دەكات
Psychopathy	بايكوباثي: أي مـرض عقلي أو نفسي	سایكۆپاســـــی: هــــــەچ نەخۆشـییەكی دەروونییــە هۆشەكی بێت
Psychophysics	علم النفس الفيزيائي: العلم الذي يعني بالعلاقات الكمية بين خواس أو أنماط الحوافز الفيزيائيـــة والأحـــساسات الناتجة عنها	ئەو زانستەیە كە باس دەكا لــە پەیوەنــدی چــەندەكی دەكات لـە نێـوان چۆنیەتی یـــان چەشـــنی دنـــەدەرە فیزیائیــــەكان و ئــــەو هەســـتانەی لــە ئــەنجامی كاریاندا پەیدادەبن
Psychorrhagia = the death struggle	صراع الموت	مەرگە زۆرانـێ، زۆرانبـازیی مردن
Psychosis	الـذهان: اضـطراب عقلـي يتميـز بـأنحلال الشخـصية وانفصاله عن الواقع	نەخۆشــــی دەروونــــی: نارێكییەكی هۆشـەكییە بـە شـی بوونــەوە (دارزیــن)ی كەســایەتی و دابڕانــی لــە (پەیوەنــدی نــەمانی بــە) واقیع (ەوە)
P., Affective	ذهان عاطفي: ذهان وظيفي عـــاطفي، ذهـــان هوســـي اكتئابي	ســـۆزە دەردە دەروونـــی، خەمۆكە دەردە دەروونی

کهولە دەردە دەروونی، هۆش شێوانێکە بەهۆی بڕی زۆر کهول خواردنەوەوە	ذهان كحولي: إضطراب عقلي سببه الأهم استعمال كميات كبيرة من الكحول	P., Alcoholic
دڵە ڕاوکە دەردە دەروونی	ذهان القلق	P., Anxiety
خەمۆکە هۆش تێکچوون: نەخۆشییەکی دەروونییە بە باری خەمۆکی، ماخۆلان، هیوا لێ بڕوای لەگەڵ خۆ بە تاوانبار زانین دەناسرێتەوە	ذهان اكتئابي	P., Depressive
تاهۆش تێکچوون	ذهان حموي	P., Febrile
فەرمانە هۆش تێکچوون: نەخۆشییەکی دەروونییە نەخۆشی ئەندامی و تێکچوونی فرمان هیچ کاریگەرییەکی تێیدا نییە	ذهان وظيفي: ذهان لايلعب فيه المرض العضوي أو الأختلال (الوظيفي) دورا	P., Functional
ناوسە هۆش تێکچوون: نەومیە کە لەکاتی زگپڕیدا گەشە دەکات و پەیدا دەبێت	ذهان الحمل: الذي يحصل وينشأ أثناء الحمل	P., Gestational

P., Involutional	ذهان أولي: ذهان ناتج أو سببه من الشيخوخة ويحصل في أو حوالي منتصف العمر يعقق بأن له أرتبالي مع التغيرات التي تحصل في سن اليأس	پیرییە هۆش تێکچوون: نەخۆشییەکی دەروونییە لەبەر پیری یان بەهۆی پیری دێتە گۆڕێ، و لە دەوروبەری تەمەنی پیریدا پەیدا دەبێت و بڕواش وایە پەیوەندی بەو گۆڕانەوە هەیە کە لە ساڵانی لێچوونەوە (لە حەیز چوونەوە)دا دەبن
P., Korsakoff's	ذهان (كورساكوف): ذهان يعتمد بالأصل على ادمان الكحول بصورة مزمنة وترافقه علامات التهاب الأعصاب المتعددة عادة ويسمى ايضا ذهان	نەخۆشی دەروونی (کورساکۆف): هۆش تێکچوونی (کۆرساکۆف) تێکچوونێکە بەهۆی زۆر و درێژخایەن مەی خواردنەوەوە ڕوودەدات و هەوکردنی دەماریی زۆری لەگەڵدا دەبێت
P., Manic	ذهان هوسي: ذهان يتميز بتقلب عاطفي شديد	سەودا هۆش تێکچوون: نەخۆشییەکی دەروونییە بە بارگۆڕانێکی سۆزەکی توند دەناسرێتەوە

P., Manic-depreesive	ذهان هوسي اكتئابي: ذلك الذي يتميز بحالات من الهوس أو الأكتئاب أو كلاهما	خەمۆكە سەودایيە تێكچوون: ئەو نەخۆشەیە كە بە دۆخی شێتی یان خەمۆكی یان بەهەردووكیان دەر دەكەوێت
P., Organic, Idiopathic p	ذهان عضوي: مترافق مع أمراض عضوية كورم الدماغ، الشلل، البلاغرا وآفات دماغية رضية	ئەندامە تێكچوون: نەخۆشییەكی دەروونییە پێكەوە لەگەڵ نەخۆشی ئەندامی وەك پەنامی مێشك، شەپلە، پەلاگرا و دەردی تری مێشك دەبێت
P., Paranoiac, Paranoid p.	ذهان خيلاني: ذهان يتوهم فيه اعصاب بأن الغير يتأمرون عليه لايقاع الأذي به	ئەندێشە هۆش تێكچوون: جۆرە نەخۆشییەكی دەروونییە وادەزانێت خەڵكی تەگبیری لێ دەكەن (پلانی بۆ دەگێڕن) كە زیانی پێ دەگەیەنن
P., Puerperal	ذهان نفاسي: حالة نفسية تحصل اثناء الحمل أو بعد الولادة أو ذات علاقة بالنفاس	زەیستانە هۆش تێكچوون: بارێكی دەروونییە لە كاتی زگپڕی یان دوای زایین دەبێت و پەیوەندی بە زەیستانەوە هەیە
P., Schizoaffective	ذهان فصامي عاطفي	سۆزە شیزۆ هۆش تێكچوون
P., Senile	ذهان شيخوخي، ذهان الشيخوخة: ذهان يحصل	پیرییە خەڵەفان: نەخۆشییەكی دەروونییە

له پیریدا ڕوودهدات	أثناء الشيخوخة	
ژاره هــــۆش تێکـــــچوون: نهخۆشـــییهکی دهروونییـــه هۆکـهی خـواردنی مـاددهی ژههـــــراوی وهك کهـــوول، تلیــاك..هتــد، یــان لهبــهر ههبوونی ژار لـهناو لهشـدا پهیدا دهبێت	ذهان تـسممي: سـببه تنـاول مــواد سـامة كــالكحول أو الأفيــون أو بـسبب تواجــد سموم داخل الجسم	P., Toxic
دهروونه لهشی	نفسي جسمي	Psychosomatic
چارهکردنی دهروونی	المعالجة النفسية	Psychotherapy, psychotherapeutics
هۆش تێکچوونی: پهیدابوو له هۆش تێکچوونهوه	ذهاني: يتميز.. أو ناشئ من الذهان	Psychotic
پێشگرێکه پهیوهنـدی بـه ساردییهوه نیشان دهدات	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بالبرد	Psychro-,
بهناوی سارد خۆشتن	الأستحمام البارد: الأستحمام في الماء البارد	Psychrolusia

Psychrometer	مقياس الرطوبة: جهاز ليقياس رطوبة الجو بواسطة محرارين لأحدهما بصلة جافة وللأخر بصلة رطبة، تقرأ الدرجة التي يسجلها كل منها وتطرح الواحدة من الأخرى للاحظة الفرق بينهما	شێپێو، سایکۆمیتەر، شێ پێو(مر): ئامرازێکە بۆ پێوانەی شێ لە هەوادا بە هۆی دو گەرمی پێوەوە کە یەکێکیان سەکلێکی تەڕ و ئەویتریان سەلکێکی وشکی هەیە، ئەو پلەی گەرمییە هەر یەکەیان دەی خوێنێتەوە ڕەچاو دەکرێت و لەیەکتر دەردەکرێن
Psychrotherapy	المعالجة بالبردة: علاج الأمراض باستخدام البرودة	بەساردی چارەکردن، چارەکردن بەساردی: چارەکردنی نەخۆشی بە بەکارهێنانی ساردی
Ptarmus	عطاس	پژمە، پژمین
Ptarmie	معطس، عطاسي	پژمێن (مر)، پژمەیی، مادده پژمێنەر
Pternalgia	وجع العقب	ژانی پاژنە، پاژنە ئێشە

Pterygium	ظفرة: رقعة من الملتحمة المتثخنة والممتدة نحو، المغطية جزءا من القرنية والرقعة مثلثة الشكل راسها متجة نحو القرنية وفقا عدتها نحو الموق الأنسي	نینۆکە: پارچەیەکی وەك پینەیە لە پەردە لکێنی چاوی هەندێ ئەستوور بووی بەرەو گلێنە کشاو کە هەندێکیشی لێ دادەپۆشێت، شێوەی ئەمەش سێ گۆشەیە و نووکەکەی روو لە گلێنە و بنکەکەشی ڕوو لە قنچکی چاوی ناوەوەیە
Pterygoid	جناحي: ١- يشبه جناحا ٢- ذو علاقة بالنتوء الجناص	باڵی: ١- وەك باڵ وایە ٢- پەیوەندی هەیە بە چوکڵە باڵییەوە
Pterygomaxillary	جناحي فكي: ذو علاقة بالنتوء الجناحي والفك العلوي	باڵ و شەویلاگەیی: پەیوەندیدار بە نووکی باڵ و شەویلگەی ژووروووەوە
Ptilosis	١- سقوط الأهداب ٢- تتريب الرئة الريشي: نوع من تتريب الرئة ينشأ من استنشاق التراب من الريش الساقط	١- برژانگ وەرین ٢- چەشنێکە لە تۆز گرتنی سی (pneumoconiosis) کە لەبەر هەڵمژینی تۆزی پەڕ پەیدادەبێت

Ptomaine	تومين: مادة نتروجينية قاعدية قابلة للتبلور تنتجه البكتريا من جيف الحيوانات أو المواد النباتية بعضها شديدة السمية	تۆمێن: ماددەیەکی تفتی نیترۆجینییە باکتریا لە لاشە (گەلاك)ی گیانداری مرد یا ماددەی ڕووەکی دروستی دەکات هەندێکیان زۆر ژەهراوین (ژەهری بەهێزن)
Ptosis	تدلي، سقوط، هبوط: ١- تدلي أو سقوط جزء أو عضو ٢- استرخاء، هبوط أو تدلي الجفن العلوي بسبب شلل العصب الثالث	داکەوتن، شۆڕبوونەوە، داخزان: ١- شۆڕبوونەوە یان داکەوتنی ئەندام یان پارچەیەك ٢- شۆڕبوونەوە یان داکەوتن یان شل بوونی پێڵوی ژووری چاو بەهۆی شەپلەی ڕەگی سێهەمەوە
P., Abdominal	تدلي البطن، تدلي الأحشاء، مرض (غلينار)	زگ (ورگ) داکەوتن، هەناو داخزان، نەخۆشی (گلێنار)
P. adiposa, False p.	تدلي شحمي، تدلي الجفن الكاذب: تدلي أو هبوط ظاهري مسبب بواسطة ثنية جلدية شحمية متدلية تحت حافة الجفن	بەزە داکەوتن، داکەوتنە درۆزنەی پێڵو: شۆڕبوونەوە یان داکەوتنێکی ئاشکرایە لە قەدێکی (نوشتانەوەیەکی) پێست و بەز کە لە خوار کەناری پێڵووەوە شۆڕبۆتەوە

P., Horner's	تدلي (هورنر)	شـۆڕبوونەوە (داكـەوتن)ی (هۆرنەر): داكەوتنێكی مـام ناوەندی چاوێكە، لەگەڵ بە قووڵاچوونی گۆكەی چاو و تەنگبوونـــەوەی بیبیلـــە و سوور هەڵگەڕانی ئەو لایەی ڕوو لـــە ئـــەنجامی زیـــان هێنانی سیمپاسەتێكی ملـدا دەبێت
P. sympathetica	تدلي سمبثاوي	داكەوتنی سیمپاسیتی: پێڵو داكـەوتن، بیبیلـەی تـەنگ بوونەوە، سـوور هەڵگـەڕانی لایەكی ڕوو لەبەر نەخۆشی سیمپاسـەتێكی مـل پەیـدا دەبێت
Ptyalin	لعابین، تایالین	لیكین، تایـالین: هەوێنێكـە لـە لیكـدا لـە نیـشاستە دەگۆڕێـت بـۆ مـاڵتۆز یـان دێكسترۆز
Ptyalism	لعابية	لیكنی: دەردانی لیكی زۆر، لیكاوی زۆر لە دەم هاتن
Ptyalith	حصاة لعابية	بەردی لیك، لیكە بەرد
Ptyalo-,	لعابي (بادئة)	لیكـی، لیـكن: پێـشگرێكە بـــەمانای پەیوەنـــدی بـــە لیك یـان ڕشـتەی لیكـەوە

		هەیە
Ptyalocele	قيلة لعابية، كيس لعابي	لیکە کیسە، کیسەی لیک
P.,Sublingual = Ranula	قيلـة لعابيـة تحـت اللسان، الضفدع	لیکـە کیـسەی ژێـر زمـان، بۆق
ptyalography = Sialogogue	مسيل اللعاب	لیکهێن، لیکرژێن
Ptyalography = Sialography	تصوير اللعاب	وێنە کێشانی لیك
Ptyalolithotomy	تصوير مسالك اللعبان	تیـشکە وێنـەگرتنی لیکـە ڕۆکان
Ptyalorrhea	سيلان اللعاب: فرط السيلان اللعاب الغير الأعتيادي	لیك دەردانـی زۆر: دەردانـی لیکـی زۆری بـەجۆرێکی نائاسایی
Puberal	بلوغي، ذو علاقة بالبلوغ	باڵقی، پەیوەندی ڕەسین
Pubertal	بلوغي	باڵقی، پەیوەندی ڕەسین
Pubertas	البلوغ: السن التي فيها تبلـغ الأعـضاء التناسـلية حـد الفعاليـة الوظيفيـة وتظهـر المميزات الجنسية الثانوية	ڕەسـین، بـاڵقبوون: ئـەو تەمەنەیـە کـە ئەندامەکانیزاوزێ دەگەنـە ڕادەی چـالاکی فـەرمانی، نیـشانە ناسـەرەکییە زایەندیـەکانیش وە دیـار دەکەون تیایدا

P. praecox	البلوغ المبكر: النضوج الجنسي المبكر	زوورەسین، پێشەکی ڕەسین، زوو باڵقبوون
Puberty	البلوغ	ڕەسین، باڵقبوون
Pubescence	البلوغ ٢- زغب ٣- زغبية	١- ڕەسین، رەسیوی ٢- گەندەموو (مو) ٣- گەندە تووکنی (مووداوی)
Pubescent	١- بالغ ٢- ازغب	١- ڕەسیو، باڵق ٢- گەندە تووکاوی، بە گەندە مو داپۆشراو
Pubiotomy	شق العانة	بەر کەرتکردن (هەڵدڕین): بە برینکاری کەرت کردنی ئێسکی بەر
Pubis	عانة، عظم العانة	بەر، ئێسکی بەر
Pubisure	شعر العانة	تووکە بەر، مووی بەر
Pubofemoral	عاني فخذي	بەر و ڕانی: پەیوەندیدار بە بەر و ڕانەوە
Puboprostatic	عاني بروستاتي (موثي)	بەر و پرۆستانی: پەیوەندیدار بە بەر و پرۆستاتەوە
Pubovesical	عاني مثاني	بەر و میزڵدان
Puces = scabies	الجرب	گەڕی
Pudenda, plural of pudendum	القبل، أعضاء التناسل الخارجية، الحياء	تابو، شەرمەندامەکانی زاوزێی دەرەکی

Pudendagra	الم حيائي: وجع الأعضاء التناسلية الخارجية، الم العورة	شەرمگا نێشە، ژانی عەورەت: ژان لە ئەندامەکانی دەرەکی زاوزێدا
Pudendal	حياني	شەرمگەیی، پەیوەندیدار بە شەرمگاوە
Pudendum	حياء: الأعضاء التناسلية الخارجية وخاصة النسائية منها	شەرمگا: ئەندامی دەرەکیی زاوزێ بە تایبەتی هی ئافرەتان
P.mulieber= The Vulva	الفرج	قوز، کونی زاوزێ
Pudic	حياني: متعلق بالعورة	شەرمگایی، پەیوەندیدار بە شەرمگا (عەورەت)ەوە
Puericulture	تربية الأطفال: فن تربية وتدريب الأطفال	پەروەردەی منداڵ: هونەری پەروەر کردن و مەشقدادانی (ڕاهێنانی) منداڵ
Puerile	صبياني، طفلي	منداڵانە، ساوایانە
Puerilism	الصبيانية: الحالة التي يظهر فيها المريض وكأن عقليته إرتدت الى حالتها عندما كأن طفلا	منداڵێتی: ئەو بارە هۆشەکییەی نەخۆشی تێدا وا دەردەکەوێ وەك گەڕابێتەوە سەر کاتێ کە منداڵ بووە تێیدا
Puerpera	نفساء: امراة ولدت طفلا منذ قليل	زەیستان: ئافرەتێکە تازە منداڵی بووبێت

Puerperal	نفاسي	زميستانى: پەيوەندى كاتى زميستانى
Puerperant	نفساء: إمرأة نفساء	زميستان، ئافرەتێكى زميستان
Puerperium	النفاسي	زميستانى: ١- زميستانێتى ٢- ماوەى لە زايينەوە (منداڵبوون)ەوە تا دواى گەڕانەوەى بۆ سەر بارى جارانى
Pugil, Pugillus	حفنة، قبضة	چنگ، مشت، پڕى مشتێك
	البرغوث، فصيلة البراغيث	كێچ، تيرەى كێچ: كە مشەخۆرى سەر مرۆڤ و سەر سەگ، پشيلەيە
Pulicicide	مبيد البراغيث: مادة مبيدة للبراغيث	كێچ كوژە، دەرمانى كێچ كوشتن
Pulicosis	البرغثة، قرص البراغيث	گازى كێچ، جێ دەمى كێچ
Pullulate	ينبت، يبرعم	چەكەرە دەكات، گۆپكە دەكات
Pullulation	تنبت، تبرعم	چەكەرە كردن، گۆپكە كردن
Pulmo	الرئة	سى

Pulmo-,	رئوي (بادئة)	پێشگرێکه پەیوەندی بە سییەوە نیشان دەدات
Pulmonary	رئوي	سییەکی، پەیوەندی سی
Pulmonectomy	استئصال الرئة	سی بڕین
Pulmonic	رئوي: ١- ذو علاقة بالرئة ٢- ذو علاقة بالشريان الرئوي	١- پەیوەندی سی، سییەکی ٢- پەیوەندیدار بە خوێنبەری سییەوە
Pulmonitis	التهاب الرئة	هەوکردنی سی، هەوکردنی سی، سوتانەوەی سی
Pulmotor	محرك الرئة	سی بزوێن: دەزگایەکە بۆ هەناسە پێدان بەشێوەی دەستکرد ئۆکسجین دەکرێتە ناو سییەکان وە لە دوای پڕبوون هەوا کە هەڵدەمژرێتەوە دەرێ
Pulp	لب	کاکڵە، کرۆك، لەپە: هەر شانەیەکی نەرم و ناوداری زیندەوەری یان ڕووەکی وەك ئەوەی لە ناو کلۆری ددانەدایە
P. cavity	تجويف اللب	بۆشایی کرۆك
P., Dental	لب السن	کرۆکی ددان

P., Digital	لب الأصبع	كرۆكی پەنجە
Pulpa = pulp	لب	كرۆك، كاكڵە، لەپە
Pulpal	لبي	كرۆكی، پەیوەندیی كرۆك، كاكڵە یان لەپە
Pulpation	عجن، تلبب	كرۆكاندن، كردن بە لەپە، شێلان
Pulpitis	التهاب اللب: التهاب لب السن	هەوكردنی كرۆكی ددان
Pulsate	ينبض: يدق بنسقية (بأنتظام) كالقلب	پلدان، پتدان، شوار: رێك و پێك وەك دڵ لێدان
Pulsatile	نابض	پتە پتكەر، پرتە پرتكەر
Pulsation	نبضان، نبض أو ضربات منتظمة كضربات القلب	پلدان، شوار، پتدان، نەبز، پتە پتكردن، ترپە كردن: لێدانی رێك و پێك وەك دڵ
Pulse	نبض: توسع وانقباض شريان يمكن أن يحس بالأصبع سرعة النبض: عدد النبضات في الدقيقة الواحدة ويبلغ ٧٠ -٧٢ في الرجال و ٧٨ - ٨٠ في النساء عادة	پل، شوار، نەبز: خاوبوونەوە و كرژبوونی خوێنبەرەكان كە دەشێت بە سەری پەنجە خستنە سەر هەستی پێ بكرێت، خێرایی نەبز: ژمارەی پتدانیەتی لە دەقیقەیەكدا، لە پیاواندا ٧٠ - ٧٢ و لە ئافرەتدا ٧٨ - ٨٠ جارە
P., Abdominal	نبض بطني	زگە نەبز: ئەو نەبز (پتدان)ەی كە لە كەسانی لاوازدا دەبینرێت لە ئاستی شاسووره دەماری زگدا

P.,Alternating = pulsus alternans	نبض متناوب	نۆره تربه، نۆره پل، نەبزی بە نۆره
P., Anacrotic	نبض صاعد الموجة	پلی شەپۆل هەڵکشاو، نەبزی پل (شەپۆل) هەڵکشاو: ئەوەیە کە قۆڵە هەڵکشاوەکەی نەخشەکەی زیادە پل (شەپۆل) یان کەلێکی تێدایە
P., Arachnoid	النبض العنكبوتي: نبض صغيرة ضعيف ومرتجف	پلی جاڵجاڵۆکەیی: سووکە پل و لەرزۆك
P., Bigeminal	نبض ثنائي: نبضتان متعاقبتان بسرعة ثم تفصلها عن مجموعة أخرى من ضربتين فاصلة اطول وهكذا تتعاقب المجاميع	جووتە پل: دوو پلی بەرودوان: جۆره نەبزێکە تێیدا دو پتدان بە دوای یەکدا بە خێرایی دێن، هەر دو پتەشی ماوەیەکی هەندێ درێژ جیا یان دەکاتەوە لە دوانی دوایانەوە.. هتد
P., Capillary = Quincke's p	نبض شعري	مووە پل
P., Corrigan's	نبض (كوريكان)	تربەی پلی، (نەبزی) (کۆریگان)
P., Coupled=bigeminal p	نبض مزودج، نبض ثنائي	تربەی پلی، نەبزی جوت جوت
P., Deficient	نبض ناقص	تربەی (نەبزی) ناتەواو

P., Dicrotic	نبض مزدوج الموجة	ترپەی (نەبزی) جووت پـل (شەپۆل)
P., Dropped-beat	نبض متقطع	ترپەی (نەبزی) پچڕپچڕ
P., Filiform	نبض خيطي	پرتەی (نەبزی) دەزوویی
P., Frequent	نبض سريع	ترپەی (نەبزی) خێرا
P., Full	نبض مليئ	ترپەی (نەبزی) پڕ
P., High-tension	نبض عالي التوتر	ترپــەی (نــەبزی) تــەوژم بەرز
P., Infrequent	نبض بطئ	ترپــەی (نــەبزی) ســست (خاو)
P., Intermittent	نبض متقطع	ترپەی (نەبزی) پچڕپچڕ
P., Irregular	نبض لامتنظم	ترپەی (نەبزی) نارێك
P., Low-tension	نبض منخفض التوتر	ترپەی (نەبزی) تەوژم نزم
P., Paradoxical	نبض متناقض	ترپەی (نەبزی) نەسازاو
P., Pistol-shot	نبض كالطلقة	ترپەی (نەبزی) وەك گولله
P., Quadrigeminal	نبض رباعي	ترپەی (چواری)
P., Quincke's	نبض (كوينكة)	ترپـەی (نـەبزی) كوینكـە: پتــە پتكــردن لــە نــاو دەزوولــە دەمارەكانــدا كــە دەشـێت پێـی بزانرێـت بـە هۆی ترپەی نینۆكی هەست پێ كراوەوە
P., Slow	نبض بطئ	ترپـەی (نــەبزی) هێــواش (خاو)

P., Tense	نبض متوتر	ترپەی (نەبزی) توند
P., Thready	نبض خيطي	ترپەی (نەبزی) دەزووە پل
P., Trigeminal	نبض ثلاثي	ترپـەی (نـەبزی) سـیانی: ئەو نەبزەیـە کـە ئێستێکی تێدایـە دوای هـەموو سـێ پتدانێك
P., Vagus	نبض صغير وبطئ	پلێکی بچووکی سست
P., Venous	نبض وريدي	پلی خوێنهێن
P., Water-hammer = Corrigan's p	نبض	پلی
Pulsimeter = Sphygmometer	مقياس النبض	پلپێـو، نـەبز پێـو(مر): ئامێرێکە بۆ پێوانە کردنـی هێزی نەبز
Pulsus	نبض	نەبز، شوار، پل
P. alternans	نبض تناوب	نـۆرە پـل، نـەبزی بـە نـۆرە: نـەبزی بـێ هێـز و نـەبزی بـەهێز بـەنۆرە و بـە ڕێکوپێکی بەدوای یەکدا دێن
P. bigeminus = bigeminal p	نبض مزدوج، نبض ثنائي	دوانە پل، نەبزی دوپتە
P. bisferiens, P.biferiens	نبض مشطور، نبض مزدوج الموجة	پلـی دوو شـەپۆل، نـەبزی تلـیشاو، نـەبزی جـووت پـل (شەپۆل)
P. fortis	نبض قوي	پلی توند، نەبزی بەهێز

P. magnuset celer	نبض كبير، مليئ وسريع	پلێکی گەورە و پڕ و خێرا، نەبزێکی زل و پڕ و خێرا
P.mollis	نبض ناعم	نەرمە پل، نەبزی نەرم
P. paradoxus = paradoxical p.	نبض متناقص	دژە پل، نەبزی نەسازاو
P. rarus	نبض بطيء	سووکە پل، نـەبزی هێـواش (سست)
P. tardus	نبض متأخر	نەبزی دواکەوتوو
P. trigeminus	نبض ثلاثي	سیانە پل، نەبزی سێ پتە
Pultaceous	لبي، مشل اللب	لەپە، هەویر: وەك لەپە
Pulver	مسحوق، سنوف	تۆز، ئارد، هاڕاو
Pulverization	سحق	هاڕین، کوتان: بەئارد کردن
Pulverulent	مسحوق	هاڕاو، کوتـراو
Pulvinar	أريكة، الحدب الخلفي للمهاد البصري	کورسـی، پـشتە کـووڕیی شوێنی بینایی
Pulvinate	أريكي الشكل	کورسی شێوە، ئیسفنجی
Pulvis = Powder	مسحوق	هاڕاو، تۆز، ئارد
Pumex = Pumice	خفاف	بەردە پێ
Pump	مضخة	ترومپـا: دەزگایەکـە بـۆ ڕاکێشان یان پاڵ پێوە نـانی شلەمەنی یان گاز

P., Breast	مضخة الثدي	ترومپای مەمك، مەمك مژە: بۆ دەرهێنانی شیری مەمك
Punch	مقراض، مثقب، آلة لقلع الجذور (جذور السن)، مشروب كحولي متكون من شراب أو كحول مع عصير الفاكهة وماء وسكر	١- كونكەرە، پەنج: ئامێرێكە بۆ كونكردن یان لە لەكردنی كاغەز ٢- ئامێری ریش دەرهێنانی ددان ٣- خواردنەوەیەكی كحوولییەكە پێی دەڵێن پەنج لە شەراب یان كحوول و ئاوی میوە و ئاو و شەكر دەگیرێتەوە
Punctate	١- منقط: يشبه نقاط ومعلم بنقاط ٢- السائل المستحصل عليه بالبزل الأستكشافي	١- خاڵخاڵ: لە خاڵ دەچێت یان خاڵخاڵە، نوختە نوختە ٢- ئەو ئاوەی لەش بە دەرزی دەردەهێندرێت بۆ پشكنین
Punctiform	نقطي الشكل	خاڵخاڵ، وەك خاڵ، كەوتۆتە ناو پنتێكەوە، لە زانستی باكتریادا بە (مستعمرة)ی زۆر بچووك دەگوترێت
Punctio	بزل، تنقيط	دەرزیئاژن، كونكردن (بە دەرزی)، پەنچەركردن، دەرزی پیاكردن، خاڵخاڵ كردن، نوختە نوختە كردن

Punctum	نقطة،	خالّ، پنك، نوختە، پنۆك، پنت
P.caecum = blind spot	النقطة العمياء	کوێرە خالّ، نوختە کوێرە
Puncta dolorosa	النقاط المؤلمة: نقاط مؤلمة على مسار احد الأعصاب المصابة بالألم العصبي	پنتە بە سۆییەکان: ئەو پنتە ئازار بەخشانەن کە دەکەونە سەر ڕێڕەوی دەمارێکی تووشی ئازاری دەمار بوو
Puncta lacrimalia	النقاط الدمعية: فوهات القنوات الدمعية في حواف الأجفان قرب الموق الأنسي	فرمێسکە خالّ (پنك): دەمۆکەی جۆگەکانی فرمێسکن لە کەنارەکانی پێلوودان نزیك قنچکی چاو
Punctum remotum = for point	النقطة البعيدة	دوورە خالّ (پنك)
Punctura = puncture	بزل	بەردان
Puncture	بزل، وخز	دەرزی لێدان، پەنچەر کردن، دەرزی پیا کردن
P., Cisternal	بزل الصهريج مابزل صحريجي	بەردانی توورەکە

P., Exploratory	بزل إستكشافي: ثقب تجويف أو ورم ونقل شئ من محتوياته لغرض الفحص	دۆزینەوە سمین: کونردن بۆشایی یان پەنامێك و دەرهێنانی هەندێك لە ناوەڕۆکەکە یان بۆ مەبەستی تاقی کردنەوە و پشکنین
P., Lumbar	بزل قطني	دەرکردنی کلێنچکە
P., Splenic	بزل الطحال	سپڵە سمین: دەرزی دان لە سپڵ بۆ مەبەستی وەرگرتنی نموونە لە شانەی سپڵ بۆ تاقی کردنەوە
P., Sternal	بزل القص	کونکردنی کۆڵەی سنگ: دەرهێنانی هێندێ لە مۆخی ئێسکی کۆڵە سنگ بۆ مەبەستی تاقی کردنەوە بەهۆی دەرزییەکی تایبەتییەوە
P.,Ventricular	بزل البطين: بزل البطن الدماغي لغرض سحب سائل	زگۆڵە سمین: دەرزی کردن بە زگۆڵەی مێشکدا بۆ شلە لێ دەرهێنان
Pungent	لاسع، لاذع	تیژ، تون
Puniceous	رماني: لون أحمر رماني	هەناری: ڕەنگی سووری هەناری

P . U . O=Pyrexia of unknown origin	حمى غير معروفة الصدر	تای سەرچاوە نەزانراو
Pupa	الخادرة، العذراء	پیۆپا
Pupil	البؤبؤ، الحدقة: الفتحة التي في مركز القزحية	بیبیلە: ئەو كونەی لە ناوچەقی ڕەشێنەدایە
P., Argyll Robertson	بؤبؤ (اركيل روبرتسون)	بیبیلەی (ئارگیل ڕۆبەرتسۆن)
P., Artificial	بؤبؤ اصطناعي	بیبیلەی دەستكرد
P., Bounding	البؤبؤ النوبي البؤبؤ الذي يتناوب فيه التوسع والتضيق	نۆرە بیبیلە: ئەو بیبیلەیەیە كە بە نۆرە دەكرێتەوە و تەنگ دەبێتەوە
P., Cat's-eye	بؤبؤ عين الهرّ	بیبیلەی چاوە پشیلە
P., Fixed	بؤبؤ ثابت	بیبیلەی نەجووڵ (چەسپیو)
P., Hutchinson's	بؤبؤ (هتسنسون)	بیبیلەی (هەچنسۆن): ئەوەیە كە یەك لە بیبیلەكان كراوە وە ئەویتریان تەسك بێت
P., Pinhole	بؤبؤ سم الأبرة	بیبیلەی كونە دەرزی: ئەوەیە كە كونەكەی زۆر تەنگبوو بێتەوە
Pupillary	بؤبؤي	بیبیلەیی: پەیوەندی بیبیلە
Pupillometer	مقياس البؤبؤ	بیبیلە پێو: ئامێرێكە بۆ پێوانی فراوانی بیبیلە

Pupillomotor	محرك البؤبؤ	بیبیله بزوێن: پەیوەندی جووڵە (بزوتنەوە)ی بیبیله
Pupilloscope	منظار البؤبؤ	بیبیله بین: ئامێرەکەی (ڤۆن هێس)ە بۆ پێوانە کردنی جووڵەی بیبیله
Pupilloscopy	تنظير البؤبؤ	بیبیله بینین
Pupillostatometer	مقياس تباعد البؤبؤين آلة لقياس البعد بين البؤبؤين	دووریی نێوان دوو بیبیله پێو: ئامرازێکە بۆ پێوانەی دووریی نێوان هەردوو بیبیله
Purdy's Solution	محلول (بوردي)	گیراوەی (پوردی): گیراوەی فەهلینگە بۆ حیساب کردنی دۆزینەوەی بڕی گلوکۆز: دو گیراوەیە، گیراوەی (١)ەم بریتییە لە ٤,١٥٨گم گۆگرداتی مسی پەتی، ئاوی دڵۆپێنراو (کێشراو) تا ٥٠٠ سی سی گیراوەی (٢)ەم ٢٠,٤ کم خوێی رۆشێل، ٢٠,٤کم هایدرۆکسیدی پۆتاسیۆمی پەتی، هیدرۆکسیدی ئامۆنیۆم (کێشی جۆری ٠,٨٨.) ٢٠٠ سی سی، ئاوی دڵۆپێنراو (کێشراو) تا ٥٠٠ سی سی، (٥) سی سی هەریەکێك لە دوو گیراوەکە تێکەڵ دەکرێت کە بەرامبەر ٠,٠٠٥غم گلوکۆزە
Pure	نقي؛ خال من الشوائب	خاوێن، پاك، پەتی، قاڵ، بێگەرد، مرۆڤ
Puree	هريسة	هەریسە
Purgation	تسهيل	ڕەوان کردن، زگ دەرچواندن بە دەرمان

Purgative	مسهل	ڕەوانکەرە، دەرمانی ڕەوانی
Purge	مسهل، تسهيل	١- دەرمانی ڕەوانی، ڕەوانکردن ٢- زگ ڕەوان کردن واتا زگ لە پیسایی ڕزگار کردن
Puriform	قيحي، شبيه بالقيح	کێمی، وەك کێم، کێم شێوە
Purify	ينقي: يزيل عنه المواد الغريبة	پاك کردنەوە، ڤاڵکردن
Purine	بيورين	پیورین: ماددەیەکی بلووری بێ ڕەنگە خۆرسك لە سروشتدا نییە، بەڵام کیمیاگەر دروستی دەکات
Purkinje's Cells	خلايا (بركنجي): خلايا عقدية كبيرة تتواجد في قشرة المخيخ	خانەکانی (پەرکنجی): گرێ خانەی زل زلە لە توێکڵی مێشکۆڵەدا
P.'s Fibers	الياف (بركنجي): الياف عضلية معقدة تكون شبكة في الأنسجة تحت الغشاء الداخلي للبطين، يحتمل ان تكون وظيفتها ايصال الحوافز من الأذين الى البطين	ڕیشاڵەکانی (پەرکنجی) تۆڕێکە لە ڕیشاڵە ماسولکەی گرێ گرێ لە ژێر ناو بەرگی زگۆڵەکانی دڵدا، وا دیارە کاریان گەیاندنی هاندەرە (stimnli) لە گوێچکەکانەوە بۆ زگۆڵەکان
P.'s figures = P. images	اشكال (بركنجي)	شێوەکانی (پەرکنجی)

وێنــــەکانی (پــــەرکنجی): وێنەیەکە لەسەر تۆڕی چاو لە سێبەری خوێندانەکانی چاو پەیدا بووە	صـــور (بركنجـــي): صـــورة واقعة على الشبكية ناتجة عـن ظـل الأوعيـة الدمويـة للعين	P.'s Images
تــۆڕی (پــەرکنجی): تــۆڕی ڕیـــشاڵە ماســـولکە گـــرێ گرێکانـــە کـــە بـــە چـــاویش دەبینرێـــت کـــەوا لـــەناو شـــانەکانی نـــاو بـــەرگی زگۆڵەکانی دڵدایە	شبكة (بركنجي)	P.'s Network
ئەرخـــــەوانی، ڕەنگـــــی ئەرخـــەوانی: ڕەنگێکـــە لـــە نێـــوان شـــین و ســـووردایە، هەروەها ماددەیەکیشە وەك ڕەنگ بەکاردەهێنرێت	ارجـــــــواني، الـــــــصبغة الأرجوانية	Purple
ئەرخـــەوانیی چـــاو، ڕۆدۆ پسین	الأرجوان البصري	P.,Visual = Rhodopsin
ئاڵە پەڵەی پێست: بـارێکی نەخۆشییە بـە پەیـدابوونی کۆمەڵـــە پەڵـــەی خـــوێن تێزانە ژێر پێست یان شین هەڵگـەڕانی هـەر بەشـێکی لەش دەناسرێتەوە	فرفرية	Purpura

P., Allergic	فرفرية الرجية	ئاڵـە پەڵـەی هەسـتیاری: بـاری لـەپڕ پەیـدابوونی نۆرە پەرِ پـورا دمردان دوای بـە شـرینقە وەرگتنـی پرۆتینێکی نامۆ (بیانی)
P., Anaphylactoid	فرفرية استهدافية	ئاڵەپەڵەی ئاراستەکراو:
P., Hemorrhagic	فرفرية نزفية	ئاڵـە پەڵـەی خـوێن بەربوونی: پەرپورای کەمی خڕۆکەی خوێن
P., Henoch's	فرفرية (هنوخ)	ئاڵـە پەڵـەی (هێنـۆك): پەرپورایـە کـە نیـشانەی تیـژی هـەناوی وەك ڕشانەوە، ڕەوانـی، باکردنی زك، خوێنـە میـزێ و ژانـە گورچیلەی پێوەیە
P. hemorrhgica, Hereditary	الفرفرية النزفية الوراثية	پەرپورای خوێن بـەربوونی بۆماوە
P. rheumatica	الفرفرية الرثيوية	ئاڵـە پەڵـەی ڕۆمـاتیزمی، ڕۆماتیزمە ئاڵە پەڵە
P., Schonlein – Henoch	فرفرية (شونلاين - هنوخ)	ئاڵـە پەڵـەی (شـۆنلاین - هێنۆك)
P. simplex	الفرفرية البسيطة	ئاڵە پەڵەی سادە

Purpuric	فرفري	ئاڵە پەڵەی: لـە سروشـتی ئاڵەپەڵەدابوون، پەیوەنـدی ئاڵـە پەڵـە، یـان دووچـاری ئاڵە پەڵە
Purr	هرير: صوت اهتزازي واطئ	مـرە، مرەمـرِ: دەنگێکی بـە لەرەلەری نزمە
Purring	هريري	مرە کەر:
P. Thrill	ارتعـاش هريـري، اهتـزازی هريري	مرە لەرزین
Purulent	قيحي	کێمدار، کێماوی: پەیوەندی کێمکردن یان کێم تێدان
Pus	قيح، صديد	کـێم: چـڵك، ئاداب ـ زلزڵـە: ماددەیەکی شلە لە ئەنجامی هـەوکردن (ئـاودز کـردن) و هەوکردندا پەیدا دەبێـت و بریتییە لە خانە (خریلـەی سپی مردو) و زینچاوێك
P., Blue	القيح الأزرق	کەوە کێم، شـینەکێم: کێمێکی شـینباوە بــەهۆی (Baeillus pyoeyameus)ەوە پەیـــــدا دەبێت
P., Cheesy	قيح جبني	پەنیرە کێم، کێمی پـەنیری: جـــۆرێکی زۆر ســـەختی توندی کێمە

P., Curdy	قيح متميز	کێمی بزرکاو: کێمێکە پارچە پارچەی توندی وەك پەنیری تێدایە
P., Green	قيح اخضر	سەروزە کێم، کێمی سەوز
P., Laudable	قيح أصفر	زەردە کێم، کێمی زەرد: ئەو کێمە زەردە بێ بۆنەی وەك کرێم وایە و برینێ کە گۆشتە و زوون دەهێنێتەوە دەری دەدات و بە نیشانەی باش دادەندرێت کەوا برین لە چاکییە
P., Sanious	قيح دموي، قيح مدمي	خوێنە کێم، کێم و خوێن، کێمی خوێناوی، زووخاو: کێمێکی بۆن ناخۆشە خوێنی تێکەڵاوە
Pustula maligna = anthrax	الحجرة الخبيثة، الشرة الخبيثة	پیسە کوان، زیپکە پیسە
Pustulation	تبثر: تكون البثور	زیپکە کردن، کونکردن
Pustule	بثرة	زیپکە، کوان، دومەڵ، قونێر
P., Malignant	بثرة خبيثة، جمرة خبيثة	زیپکە پیسە، پیسە کوان
P., Sinple	البثرة البسيطة	زیپکە سادە

Putrifaction	تفسخ، تدعص	گەنین، رزین: شی بوونەوە و رزینی ماددەی پرۆتینی بەتایبەتی بەهۆی هەوێنەوە لەگەڵ پەیدابوونی پێکهاتووی بۆگەنی وەك گازی گۆگردیدی هایدرۆجین و ئامۆنیا و مەرکاپتۆن
Putrifactive	تدعصي، تفسخي	پەیوەندی گەنین (رزین) یان لە سروشتی (گەنین)دا بوون
Putrify	يتدعص، يتفسخ	گەنین، رزین: شی دەبێتەوە لەگەڵ پەیدا بوونی پێکهاتوو (ئامێتە)ی بۆگەن وەك گۆگریدی هایدرۆجین، گازی ئامۆنیا..
Putrid	تفسخ، دعيص، نتن	گەنیو، رزیو، بۆگەن
Putty	معجون: مادة لزجة لينة	هەویر: ماددەیەکی لینجی نەرم
Pyarthrosis	تقيح المفصل، التهاب المفصل الصديدي الحاد	هەو (کێم) کردنی جومگە: کێم کردن لەناو جومگەدا. هەوکردنی جومگەی تیژی کێماوی
Pyel-,	بادئة تدل على العلاقة بحوض أو حوض الكلية	پێشگرێکە پەیوەندی بە حەوز (لەگەنە)ی گورچیلەوە پیشان دەدات

Pyelectan	بايلكتان: محلول مستحضر يستعمل لتصوير حوض الكلية.. الخ بعد زرقه في الوريد	پایه لێکتان: گیراوەیەکی ئامادە کراوە بۆ بەکارهێنان لە تیشکە وێنەگرتنی حەوزی گورچیلەدا.. هتد
Pyelctasia=Pyelectasis	توسع حويض الكلية	فراوانبوونی حەوزی گورچیلە، کشانی حەوزی گورچیلە
Pyelitis	التهاب حوض الكلية، التهاب الحويض	هەوکردنی حەوزی گورچیلە
P., Calculous	التهاب حوض الكلية الحصوي: الألتهاب الذي ينجم من وجود حصاة في الحويض	بەردە هەوکردنی حەوزی گورچیلە: هەوکردنی حەوزی گورچیلە بە هۆی هەبوونی بەرد لەناویدا
P. cystica	التهاب حوض الكلية التكيسي	هەوکردن و کیسە کردنی حەوزی گورچیلە: هەوکردنێکی بنەسی حەوزی گورچیلەیە لەگەڵ دروست بوونی کیسەی بچووك تێیدا
P., Defloration	التهاب حوض الكلية الأفتضاضي	هەوکردنی حەوزی گورچیلەی تازە بووك: هەوکردنی حەوزی گورچیلە لەدوای شەوی بووکێنی و بوون بەژن وەك ئەنجامێك بۆ هەوکردنی

P. gravidarum	التهاب حوض الكلية الحملي	هــــەوكردنی حــــــەوزی گورچـیلەی زگپـڕ (ئـاوس): هـــەوكردنی گورچــــیلە و میـزكێش (ureter) لـەكاتی زگپڕیدا
P., Suppurative	التهاب حوض كلية القيحي	كـــیمْ كردنـــی حــــەوزی گورچــــــیلە: جــــــۆرە هەوكردنێكە كێم دەكات و دەبێتــــە هــــۆی قـــونێر دەركردن لە گورچیلە دا
Pyelo-, pyel-,	بادئـة تـدل علـى العلاقـة بحوض (حويض) الكلية	پێـــشگرێكە پەیوەنـــدی نیـــشان دەدات بــــە حــــەوز (لەگەنە)ی گورچیلەوە
Pyelocystitis	التهاب حوض الكلية والمثانة	هـــــەوكردنی حـــــــەوزی گورچیلە و میزلّدان
Pyelogram	صورة حوض الكليـة، صـورة الحويض	تیـــشكە وێنــەی حــــەوزی گورچـیلە: تیـشكە وێنـەی گورچــــیلە و میزكێــــشە بەتایبــــــەتی حـــــــەوزی گورچیلە دەردەخات
Pyelography	تـــصوير حـــوض الكليــــة، تصوير الحويض	تیشكە وێنەگرتنی حەوزی گورچــــیلە: تیــــــشكە وێنـــــەگرتنی گورچــــیلە میزكێش دوای پڕ كردنیـان بەماددەیـــەكی تیـــشك ڕێ نەدەر (تیشكگرە)

تیشکه وێنەگرتنی حەوزی گورچیله لە خوێنەوە: وێنەگرتن دوای بە شرینقە ماددەیەکی تیشك ڕێ نەدەر کردنە ناو خوێن کە گورچ دەردەدرێتە ناومیز	التصوير الوريدي لحوض الكلية، التصوير الوريدي للحويض	P., Intravenous
تیشکه وێنەگرتنی حەوزی گورچیلەی پاشە و پاش: وێنەگرتنی نەخۆشی دوای ئەوەی لە ڕێگەی میزکێشەوە حەوزی گورچیله پڕ دەکرێت لە شلەیەکی تیشك ڕێ نەدەر (سائل معقم) شلێکی خاوێنکەر	التصوير الراجع لحوض الكلية	P., Retrograde
بەرد دەرهێنان بەهەڵدڕینی حەوزی گورچیله	عملية استخراج الحصاة بشق الحويض	Pyelolithotomy
هەوکردنی گورچیله و حەوزەکەی	التهاب الكلية وحوضها	Pyelonephritis
نەخۆشی گورچیله و حەوزەکەی: هەچ نەخۆشییەك بە گورچیله و حەوزەکەی بگات	مرض الكلية وحوضها	Pyelonephrosis
نەخۆشی حەوزی گورچیله: هەچ نەخۆشییەك بە حەوزی گورچیله بکات	اعتلال حوض الكلية	Pyelopathy

Pyelophlebitis	التهاب اوردة حوض الكلية	هەوكردنی شینە دەمارەكانی (خوێنهێنەكانی) حەوزی گورچیلە
Pyeloplasty	رتق الحويض: اجراء عملية ترقيعية على حوض الكلية	پینە كردن (ڕاست كردنەوە)ی حەوزی گورچیلە: كردنی برینكارییەكی پلاستیكی لەسەر حەوزی گورچیلە
Pyelostomy	فغر حوض الكلية	كونكردنی حەوزی گورچیلە: برینكاری كونكردنە حەوزی گورچیلە بۆ مەبەستی لادانی میز لە میزكێشی بەجۆرێكی دەمەكی
Pyelotomy	شق حوض الكلية	هەڵدڕینی حەوزی گورچیلە
Pyemia	تقيح الدم	كێم كردنی خوێن، پایمیا: كێم و هەوكردنێك (سەپتیمیا)ی گشتییە لەگەڵ پەیدابوونی تیشكۆی دووەمین (پانوی) كێم كردن و دومەڵ
Pyemic	تتعلق أو متميز بتقيح الدم	پەیوەندی كێم كردنی خوێن، پاییمیایی
Pyesis, Pyosis	تقيح	كێم كردن، هەوكردن، ئاودزكردن

Pygal	ردفي، الــــوي: ذو علاقـــــة بالردف	سمتی، پەیوەندی سمت
Pygalgia	الم الردف، وجع الوي	ئێشە (ژانە) سمت
Pygist = A pederast	لوطي	نێرباز
Pygmy	قزم، شخص صغير	گرگنـــــە، کورتـــــە بنــــە، کەسێکی بچکۆلە
Pygo-,	بادئــة تــدل علــى العلاقــة بالردفين: ردفي	پێــشگرێکە پەیوەنــدی بــە سمتەکانەوە نیشان دەدات
Pyknemia	تكثف الدم	خــوێن خەســتی، خــوێنی خەست
Pyknic	غليظ، كثيف	تۆکمــە: کەســێك بــەژنێکی کورتی قەڵەوی تێکسمڕاوی هەبێت
Pykno-,	بادئة بمعنى غليظ، كثيف أو سريع	پێــــــشگرێکە بــــــەمانای ئەستور، خەست، چڕ سفت یان خێرا
Pyknocardia	تسرع القلب	دڵــە کــوتێ، دڵ خێرایــی: خێرایی لێدانی دڵ

Pyknosis	تغليظ، كثافة	تۆكمە بوون، ئەستوور بوون، چڕبوون: بەتايبەتى پووكانەوەى خانەيەك كە ناووكەكەى كرژدەبێت لە قەبارەدا و كرۆماتينەكەشى چڕ و ڕەق دەبێت بە تۆپەڵێكى بێ پێكهاتوو (ج پێكهاتوويەكى تێدا نابينرێت)
Pyle-,	بابي: بادئة تدل على العلاقة بالوريد البابي	زارەكى: پێشگرێكە پەيوەندى بە زار كە شينە دەمارە خوێنهێنەوە نيشان دەدات
Pylephlebitis	التهاب الوريد البابي	هەوكردنى زاركە خوێنهێن
Pylethrombosis	تخثر الوريد البابي	خوێن مەيين لەناو زاركە خوێنهێندا
Pylon	رجل صناعية موقتة	لاقێكى لاعيە (دەستكرد)ى دەمەكى
Pyloric	بوابي: ذو علاقة بالبواب (بواب المعدة)	پێشگرە پەيوەندى بە ناشكەوانەوە نيشان دەدات

Pyloristenosis	تضيق البواب	تەنگبوونەوە (تەسکبوونەوە)ی ئاشکەوان، ئاشکەوان تەسکی (تەنگی): تەسک (تەنگ) بوونەوەی دەم (کون)ی ئاشکەوان
Pyloro-,	بادئة تدل على العلاقة بالبواب	پێشگرێکە پەیوەندی بە ئاشکەوانەوە پیشان دەدات
Pylorodilator	موسعة البواب: اداة لتوسع بواب المعدة	ئاشکەوان کشێن (فراوان کەر، کەرەوە) ئامێرێکە بۆ کشاندن و فراوان کردنی کونی ئاشکەوان
Pyloroduodenitis	التهاب البواب والعفج، التهاب البواب والأثني عشري	هەوکردنی ئاشکەوان و دوانزە گرێ
Pylorogastrectomy	استئصال البواب	ئاشکەوان برین
Pyloroplasty	رتق (ترقيع) البواب: عملية ترقيعية لرتق آفة في البواب	ڕاست کردنەوە (پینەکردن)ی ئاشکەوان: برینکارییەکی پلاستیکییە بۆ پینەکردن (ڕاستکردنەوە)ی زیانێکی ئاشکەوان
Pyloroscopy	تنظير البواب، معاينة البواب	ئاشکەوان بینین: سەیرکردن بۆ پشکنینی ناو دەرگەوان بە ئامێرێکی

سەیرکردنی تایبەتی		
ناشکەوان کرژیّ	تشنج البواب	Pylorospasm
ناشکەوان تەنگی (تەسکی)	تضیق البواب	Pylorostenosis
ناشکەوان: دەرکی ئەو سەر (دوور)ی گەدە (ناشك)ە کە دەکریّتەوە سەر دوانزەگریّ ئەو زارکەی کە ناوەڕۆکی ناو ناشك (گەدە) لیّوەی دەچیّتە ناو دوانزەگریّ	البواب	Pylorus
پیّشگریّکە پەیوەندی بە کیّم (هەو) کردنەوە نیشان دەدات	قیحي: بادئة تدل علی العلاقة بالتقیح	Pyo-,
کیّم کردنی کاسە (ی گورچیلە) هەبوونی کیّم لەناو یەکیّك لە کاسەکانی گورچیلەدا	تقیح الکاس: وجود القیح في أحد کؤوس الکلیة	Pyocalyx
پیسایی کیّماوی: هەبوونی کیّم لە ناو پیسایی (گو)دا	غائط قیحي: وجود قیح في الغائط	Pyochezia
کیّم کردنی کیلك: کۆبوونەوەی کیّم لەناو کیلکدا (زیّدا)	تقیح المهبل	Pyocolpos
کیّم چاندن، کیّم ڕواندن	زرع القیح	Pyoculture

Pyocyst	كيس قيحي	كێمە توورەكە، كیسە كێم: كیسەیەك كە كێمی لە ناو دابێت
Pyoderma	تقيح الجلد: أي مرض للجلد	كێم كردنی پێست: هەرچی نەخۆشییەكی كێمداری پێست بێت
Pyodermatitis	التهاب الجلد القيحي	كێم كردنی پێست: هەوكردن و (داگیرسان)ی پێست
Pyodermatosis	جلاد قيحي: أي مرض جلدي من أصل قيحي	دەردی كێماویی پێست
Pyodermitis	التهاب الجلد القيحي	كێم كردنی پێست، هەوكردنی كێماویی پێست
Pyogenesis	تقيح، تكون القيح	كێم كردن، هەوكردن: پەیدابوونی كێم
Pyogenic	مقيح، مكون القيح	كێم پێكەرە
Pyogenous	مقيح، ناتج من القيح	كێمزا، كێم كردە: كردە (پەیدا بوو)ی كێم
Pyohemothorax		كۆبوونەوەی كێم و خوێن لە بۆشایی سنگدا (پلورادا)
Pyometra	تقيح الرحم: تجمع القيح داخل جوف الرحم	كێم كردنی منالّدان: كێم كۆبوونەوە لەناو منالّداندا

Pyometritis	التهاب الرحم القيحي	هەوكردن و كێم كردنی مناڵدان: هەوكردنێكی كێماویی مناڵدانه
Pyonephritis	التهاب الكلية القيحي	هەوكردن و كێم كردنی گورچیله: هەوكردنێكی كێماوی گورچیله
Pyonephrosis	كلاء قيحي: وجود القيح في الكلية	ئاوبەندی گورچیلەی كێماوی: هەبوونی كێم لەناو گورچیلەدا، نەفروزی كێماوی
Pyopericarditis	التهاب التامور القيحي	هەوكردنی پەردەی دڵ
Pyopericardium	تقيح التامور	كێم كردنی پەردەی دڵ: هەبوونی كێم لە ناو پەردەی دڵدا
Pyoperitonitis	تقيح الخلب، تقيح البريتون: وجود القيح في الجوف البريتوني	كێم كردنی پەریتۆن: هەبوونی كێم لەناو بۆشایی پەریتۆندا
Pyophthalmia	التهاب العين القيحي	هەوكردن و كێم كردنی چاو: هەوكردنی كێماویی چاو
Pyopneumoperitonitis	التهاب الخلب الأسترواحي القيحي: التهاب الخلب مع وجود الهواء والقيح داخل جوف	هەوكردن و كێم كردن و هەوا چوونە ناو پەریتۆن

Pyopneumothorax	استرداح الصدر القيحي	هەواو كێم چوونە ناو سنگ: كۆبوونەوەيەكى هەوا يان گاز و كێم لەناو بۆشايى پلووورادا
Pyopoiesis	التقيح: تكون القيح أو الصديد	كێم كردن، هەوكردن
P. lveolaris	تقيح اللثة السنخي	كێم كردنى پووك، هەوكردنى پووك
Pyosalpingitis	التهاب البوق القيحي	هەوكردنى بۆريى كێماوى: هەوكردن و كێم كردنى گەراڕۆ
Pyosalpinx	تقيح البوق	كێم كردنى بۆريى: كۆبوونەوەيەكى كێم لەناو يەكێ لە گەراڕۆكاندا
Pyosepticemia	انتان دموي قيحي	بۆگەنكردنى خوێنى كێماوى: سەپتيمياى و كێم كردنى خوێن پێكەوە
Pyosis	تقيح	كێم كردن، هەوكردن
Pyospermia	تقيح المنى	كێم كردنى تۆماو: هەبوونى كێم لەناوى تۆماودا
Pyotherapy	المعالجة بالقيح	بە كێم چارەكردن، چارەكردنى بە كێم

Pyothorax	تقيح الصدر: تجمع القيح داخل الصدر	کێم کردنی سنگ: کۆبوونەوەی کێم لەناو سنگدا
Pyramid	هرم	هەرەم، پۆپتیز: ١- هەج بەرزاییەکی پۆپتیز لەسەر ئەندامێك ٢- بەردە ئێسك (petrousbone) ٣- بەرزاییەکی لەسەر رووی پێشەوەی مێشکە درێژکۆلە لەناستی (pyramidultrut)دا
P. of the Cerebellum	هرم المخيخ	پۆپتیزی مێشکۆڵە: دەرپەڕیوییەکی قووچەکە بەشی ناوەڕاستی دروست دەکات
P. of light	الهرم الضوئي	پۆپتیزی رووناکی: رووناکی دانەوەیەکی سێ گۆشەیە لەسەر پەردەی بەرچاو دەکەوێت
P., Posterior	الهرم الخلفي	پۆپتیزی پشتەوە: پۆپتیزەکانی مێشکە درێژکۆڵەیە

P., Renal	الهرم الكلوي	پۆپتیزی گورچیله: تۆپەڵە قۆچـــەکەکانە کـــە بەشـــی مـــۆخی (نـــاوەوە)ی مـــاددەی گورچـیله پێـك دەهێـنن وە دەزگایـــەکی دەردەر یـــان تێدایـــە لەگـــەڵ لوولـــە بچووکەکان
Pyramidal	هرمي	پۆپتیـــــز، وەك شــــێوەی پۆپتیز (هەرەم) وایە
Pyremia	هرم	پۆپتیز، هەرەم
Pyrethrum	بايريثرم	پایرێـــثـــرەم: جـــۆرە مـــیرو کوژێکە
Pyretic	حموي: ذو علاقة بـــ.. أو ذو طبيعة تشبه، الحمى	مایی: پەیوەندی بە تاومیە یان لەسروشتی وەك تادایە
Pyreto-,	بادئة تعني العلاقة بالحمى	پێـــشگرێکە پەیوەنـــدی بەتاوە نیشان دەدات
Pyretology	علم الحميات	تـــازانی، زانـــستی تـــا: هەرچییەك لە بابەت تـاوە دەزانین دەگرێتەوە
Pyretolysis	تخفيف الحمى	تا سووکبوون، سووکبوونی تا، تا نیشتنەوە

Pyretotherapy	المعالجة (المداواة) بالحمى ١- معالجة مرض برفع درجة حرارة المريض وخاصة بزرقة بالفاكسينات المسببة للحمى ٢- معالجة الحمى	چارەکردن بەتا: ١- بەرزکردنەوەی پلەی گەرمی نەخۆشی (بەتالێهێنانی) بە لێدانی ڤاکسینێك لە تای لێ دەهێنێت ٢- چارەکردنی تا
Pyrex	بایرکس: نوع من الزجاج المقاوم جدا للحرارة العالية المواد الكيمياوية والكهرباء	پایرەکس: جۆرە شوشەیەکە بەرگری تەواوی گەرمی زۆر و ماددەی کیمیایی و کارەبا دەکات
Pycexia	حمى	تا، تی، گەرمی: بەرزبوونەوەیەکی نائاسایی گەرمیی لەش
Pyriform	كمثرى الشكل	هەرمێیی، هەرمێ شێوە
Pyro-,	بادئة تعنى الحرارة، النار	پێشگرێکە بەمانای گەرمی، ئاگر
Pyrogen	مولد الحمى، مسخان	تا لێهێن: مادەیەکە دەبێتە هۆی تا لێهاتن: جۆرە ژارێکە (toxin) جۆرە میکرۆبێك دروستی دەکات بە لێدانی بە شرینقە لە کەسێك پلەی گەرمی بەرز دەکاتەوە
Pyrogenic	مسخان، مسبب للحرارة	هۆی گەرمی، تا لێهێن

Pyrogenous	مسبب للحمى، مسخان	هۆی تا، تا لێهێن
Pyrolagnia	شبق النار: التلذذ الجنسي من مشاهدة أو عمل الحرائق عمدا	ئاگر خوازی، ئاشقە ئاگری: خۆشی پێگەیشتنی زایەندی (جنسی) لە دیتن ئاگر و لە ئاگرنانەوە بە ئەنقەست
Pyrolysis	الحل الحراري	شی کردنەوە (بوونەوە) بەگەرمی: شی بوونەوەی ماددەی ئەندامی بە زەبری گەرمی
Pyromania	هوس الحريق	ئاگر خوازی،ئاشقە، شەیدای ئاگر، مانیای ئاگر
Pyrosis	حرقة الفؤاد	دڵە کزێ، سەر (بەر) دڵ سووتانەوە: هەست بە سووتانەوە کردن لە سورێنچك و ئاشکدا لەگەڵ قرقێنەی ترشی دانەوە
Pyrotic	كاو، محرق	داخ، داخکەر، سووتێنەر
Pyuria	بيلة قيحية	کێمە میزێ، میزی کێماوی